CHRONOLOGISCHE VERZAMELING

DER

WETTEN, BESLUITEN EN ARRESTEN

BETREKKELIJK HET

OPENBAAR BESTUUR IN DE NEDERLANDEN

SEDERT DE HERSTELDE ORDE VAN ZAKEN IN 1813.

AANWIJZING

der in dit en in de volgende deelen aangenomene verkortingen:

S.	BETEEKENT:	*Staatsblad.*
Sc.	„	*Staatscourant.*
B.	„	*Bijvoegsel op het Staatsblad.*
C. V.	„	*Chronologische Verzameling.*
W. v. 'T R.	„	*Weekblad van het Recht.*

LUTTENBERG'S
CHRONOLOGISCHE VERZAMELING

DER

WETTEN, BESLUITEN EN ARRESTEN

BETREKKELIJK HET

Openbaar Bestuur in de Nederlanden

SEDERT DE HERSTELDE ORDE VAN ZAKEN IN 1813

VOORTGEZET DOOR

P. H. JORDENS
Commies ter Provinciale griffie van Overijssel.

1898

ZWOLLE
W. E. J. TJEENK WILLINK.

VERZAMELING

DER

WETTEN, BESLUITEN EN ARRESTEN

BETREKKELIJK HET

OPENBAAR BESTUUR

IN DE

NEDERLANDEN

SEDERT DE HERSTELDE ORDE VAN ZAKEN IN 1813.

3 *Januari* 1898. BESLUIT, houdende voorschriften ter uitvoering van de artikelen 748 en 755 van het Wetboek van Koophandel, zooals deze luiden ingevolge de wet van 2 Mei 1897 (*Staatsblad* n°. 140). S. 1.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.;

WIJ EMMA, KONINGIN-WEDUWE, REGENTES VAN HET KONINKRIJK;

Op de voordracht van den Minister van Justitie van den 4den November 1897, 1ste afdeeling C, n°. 111;

Gelet op de artikelen 748 en 755 van het Wetboek van Koophandel, zooals deze zijn vastgesteld bij de wet van 2 Mei 1897 (*Staatsblad* n°. 140), mitsgaders op artikel 3 dier wet;

Den Raad van State gehoord (advies van den 14den December 1897, n°. 13);

Gezien het nader rapport van den Minister van Justitie van den 24sten December 1897, 1ste Afdeeling C, n°. 135;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Voor schepen en vaartuigen bedoeld in de artikelen 748 en 755 van het Wetboek van Koophandel geldt, voor zoover daaromtrent geen overeenkomst is getroffen, ten aanzien van den tijd van laden en lossen en het bedrag van het overliggeld, het volgende:

A. Het aantal laad- zoowel als het aantal losdagen bedraagt voor schepen en vaartuigen:

| | | |

wordt afgeleid door aan te nemen, dat 20 centenaars laadvermogen (1000 K.G.) een inhoud vertegenwoordigen van 1 M³.;

hetzij volgens het Koninklijk besluit van den 30 Juli 1894 (*Staatsblad* n°. 141), *houdende bepalingen omtrent meting van Rijkswege van binnenvaartuigen en de daarvoor in rekening te brengen kosten.*

Voor schepen en vaartuigen voorzien zoowel van een ijkbrief als van een meetbrief, wordt de inhoud afgeleid uit eerstgenoemd document.

3. De wet van 2 Mei 1897 (*Staatsblad* n°. 140) treedt in werking op den 1sten Februari 1898.

De Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 3den Januari 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Justitie,

(*get.*) CORT V. D. LINDEN.

(*Uitgeg.* 8 *Jan.* 1898.)

—

3 *Januari* 1898. BESLUIT, tot vaststelling van het formulier, bedoeld in het tweede lid van art. 22 van de wet op de Kamers van arbeid. S. 2.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 25 September 1897, I^A. T., afdeeling Arbeid en Fabrieks-wezen;

Gezien art. 22, tweede lid, der wet op de Kamers van arbeid (wet van 2 Mei 1897, *Staatsblad* n°. 141);

Den Raad van State gehoord (advies van 2 November 1897, n°. 20);

Gezien het nader rapport van den voornoemden Minister van 28 December 1897, n°. 199, afdeeling Arbeid en Fabrieks-wezen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

te bepalen:

Eenig artikel.

Wanneer in eenig bedrijf een geschil dreigt te ontstaan of ontstaan is en partijen of eene daarvan de tusschenkomst van eenen verzoeningsraad inroepen, dan behoort dit te geschieden door het invullen en inzenden van het navolgende formulier.

De ondergeteekende (1) . . . . . .

wonende te (2) . . . . . $\frac{\text{patroon}}{\text{werkman bij}}$ (3) . . . . .

in het (4) . . . . . deelt aan de Kamer van arbeid voor (5) . . . . . te (6) . . . . . .

mede,

dat in bovengenoemd bedrijf een geschil $\frac{\text{dreigt te ontstaan}}{\text{ontstaan is}}$

en dat naar zijne meening de tusschenkomst van eenen verzoeningsraad kan leiden tot $\frac{\text{voorkoming}}{\text{vereffening}}$ van het geschil;

reden waarom hij de tusschenkomst van eenen verzoeningsraad inroept.

De aanleiding tot het geschil is . . . . . .

Aan de Kamer van arbeid

voor (5) . . . . . .

te (6) . . . . . .

Te . . . . . den . . . . . .

(7).

(1) Naam en voornaam voluit.
(2) Woonplaats.
(3) Naam van den patroon.
(4) Aard van het bedrijf.
(5) Omschrijving van de Kamer.
(6) Gemeente waar de zetel der Kamer is gevestigd.
(7) Handteekening.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 3den Januari 1898.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 12 *Jan.* 1898.)

—

3 *Januari* 1898. WET, houdende goedkeuring van den verkoop van een stuk grond onder *IJsselmonde*, aan de maatschappij tot uitoefening der riviervisscherij, genaamd „*de Mérode*". S. 3.

—

3 *Januari* 1898. WETTEN, houdende naturalisatie van:

David Hompes. S. 4.

Albert Meinolph Anton Joseph Carl Fischer. S. 5.

Anton Joseph Bernard August Povel. S. 6.

Johann Heinrich Hermann Gustav Sardemann. S. 7.

Wolf Spangenthal. S. 8.
Julius Michels. S. 9.
Carl Max Schulte. S. 10.
Joannes Kasprowicz. S. 11.
Hinrich Anton Adolph Cloppenburg. S. 12.
Leeser Oppenheimer. S. 13.
Hermann Oscar Schröder. S. 14.
Heinrich Lachnit. S. 15.
Franz Wilhelm Richard Wentges. S. 16.
Xaverius Georg Arnold Voss. S. 17.
Johann Heinrich Glashörster. S. 18.
Moses Leib. S. 19.

—

3 *Januari* 1898. BESLUIT, houdende handhaving van een beslnit van Gedeputeerde Staten van Zuidholland, tot niet-toelating van een gekozen lid van den raad, in verband met art. 23, litt. *i*, der gemeentewet.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Beschikkende op het beroep ingesteld door W. FONTEIN te Leiden tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland d.d. 14/17 September 1897, B. n°. 3203 (1e afd.), Gs. n°. 28, waarbij de beslissing van den raad der gemeente Leiden d.d. 26 Augustus 1897 om hem niet als raadslid toe te laten is gehandhaafd;

Den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur gehoord, advies van 15 December 1897, n°. 246;

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 29 December 1897, n°. 6965, afd. B.B.;

Overwegende, dat de gemeenteraad van Leiden evenvermeld besluit genomen heeft, op grond dat W. FONTEIN les geeft in het vak- en lijnteekenen aan de scholen van de vereeniging „de Practische Ambachtsschool" en van het genootschap „Mathesis Scientiarum Genetrix"; dat bedoeld vak tot de vakken van middelbaar onderwijs behoort, blijkens de artt. 1, 12, 13, 16, 17, 20 en 40 der wet op het middelbaar onderwijs;

dat FONTEIN door het bestuur van genoemd genootschap benoemd is tot leeraar en alzoo onderwijzer voor het middelbaar onderwijs is, zoodat hij eene krachtens art. 23 der gemeentewet met het lidmaatschap van den raad onvereenigbare betrekking bekleedt;

dat FONTEIN bij adres Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland heeft verzocht te bevelen, dat hij als lid van den raad der gemeente Leiden moet worden toegelaten, daarbij aanvoerende dat zijn hoofdberoep dat van *architect* is, dat al geeft hij les in het vak- en lijnteekenen aan genoemde scholen, welke geen gemeente-instellingen zijn, daaruit nog geenszins mag worden afgeleid, dat hij *onderwijzer* is;

dat art. 23 sub *i* der gemeentewet zeker niet bedoelt van het lidmaatschap van den raad uit te sluiten een ieder, die onderwijs geeft bij het lager of middelbaar onderwijs, maar het oog heeft op die personen, wier bepaalde *levensbestemming* en *voornaamste werkkring* het is, dat onderwijs te geven, omdat dit eene goede en onpartijdige behartiging van de belangen der gemeente in den weg kan staan: hetzij doordat die personen een eigenaardigen invloed op den raad zouden kunnen uitoefenen, hetzij doordat zij door hunne betrekking in meerdere of mindere mate afhankelijk zouden zijn van het gemeentebestuur;

dat Gedeputeerde Staten bij hun aan het hoofd dezes vermeld besluit met handhaving van de bovenvermelde beslissing van den raad der gemeente Leiden, het daartegen ingesteld beroep ongegrond hebben verklaard, daarbij overwegende, dat door W. FONTEIN aan de voornoemde scholen onderricht wordt gegeven in het vak- en lijnteekenen, dat ingevolge art. 13 *k* der wet op het middelbaar onderwijs, het hand- en rechtlijnig teekenen tot de leervakken behoort;

dat hij, die aan onderwijsinrichtingen als bovenbedoelde onderricht geeft in een leervak, genoemd in art. 13 dier wet, geacht moet worden onderwijzer voor het middelbaar onderwijs te zijn en dat de gemeentewet geen onderscheid maakt tusschen het waarnemen dier betrekking als hoofdambt dan wel als nevenbediening;

dat W. FONTEIN van dit besluit bij Ons in beroep is gekomen behalve de reeds door hem bij Gedeputeerde Staten aangevoerde gronden nog vermeldende, dat vermits hij niet in het bezit is, noch van eene akte van bekwaamheid bedoeld in art. 70, noch van eene bedoeld in art. 77, noch van een diploma bedoeld bij art. 82 der wet op het middelbaar onderwijs, noch van eenig ander bewijs van bevoegdheid tot het geven van eenig onderwijs, hij niet kan zijn onderwijzer in den zin der gemeentewet, daar met het oog op art. 4 der wet op het middelbaar onderwijs de gemeentewet onder onderwijzer wel niet anders zal kunnen verstaan, dan iemand, die volgens de bepalingen der wet, bevoegd is tot het geven

van middelbaar onderwijs en zeker wel niet iemand, die geen enkele akte of diploma bezit;

Overwegende, dat de gemeentewet in art. 23 letter *i* het lidmaatschap van den raad onvereenigbaar verklaart met de betrekking van onderwijzer voor het lager en middelbaar onderwijs, zonder daarbij te onderscheiden of deze betrekking als hoofd- of bijbetrekking wordt vervuld, noch of de onderwijzer ingevolge de wet tot regeling van het lager of middelbaar onderwijs al of niet bevoegd is dat onderwijs te geven;

dat in casu vaststaat ook volgens de verklaring ter voldoening aan het voorschrift van art. 17 der gemeentewet door den benoemde, nu appellant, aan den raad overgelegd, dat onder de openbare betrekkingen die hij bekleedt, behoort, dat hij les geeft in het vak- en lijnteekenen aan de scholen van de vereeniging „de Practische Ambachtsschool" en van het genootschap „Mathesis Scientiarum Genetrix" en dat hij tot die betrekking althans aan de school van evengenoemd genootschap door het bestuur van dat genootschap is benoemd;

dat voorts op goede gronden door den raad en door Gedeputeerde Staten is beslist, dat het vak waarin appellant les geeft wordt gerekend te behooren tot het middelbaar onderwijs;

dat appellant derhalve de betrekking van onderwijzer voor het middelbaar onderwijs vervult;

Gezien de wet van 29 Juni 1851 (*Staatsblad* n°. 85);

Hebben goedgevonden en verstaan,

met handhaving van het besluit van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland d.d. 14/17 September 1897, B. n°. 3203 (1e afd.), Gs. n°. 28, het daartegen ingesteld beroep te verklaren ongegrond;

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur.

's Gravenhage, den 3den Januari 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

—

3 *Januari* 1898. RESOLUTIE van den Minister van Financiën, houdende wijziging der bepalingen nopens de uitkeering en verantwoording van de gemeente- en provinciale opcenten op de personeele belasting.

Bij deze resolutie worden in de tweede zinsnede van artikel 1 der bij resolutie van 3 October 1866, n°. 68, gegeven voorschriften de woorden: „Augustus van het tweede jaar der dienst", vervangen door: „April, volgende op den dienst", waarmede in verband in de tweede zinsnede van artikel 3, in artikel 6 en in de tweede zinsnede van artikel 7 van genoemde voorschriften in plaats van: „Augustus", wordt gelezen: „April".

—

6 *Januari* 1898. BESLUIT, tot vaststelling van een kiesreglement voor de Kamers van arbeid. S. 20.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 25 September 1897, La. Q, afdeeling Arbeid en Fabrieks-wezen;

Gezien de artt. 8, 12, 14 en 16 der wet op de Kamers van arbeid (wet van 2 Mei 1897, *Staatsblad* n°. 141);

Den Raad van State gehoord (advies van 16 November 1897, n°. 15);

Gezien het nader rapport van den voornoemden Minister van 4 Januari 1898, La. B, afdeeling Arbeid en Fabrieks-wezen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

te bepalen:

HOOFDSTUK I.

Van de kiezerslijsten.

Art. 1. Het hoofd of de bestuurder van een bedrijf maakt vóór 15 Januari van elk jaar eene lijst of zoo noodig lijsten op van de namen en van de voornamen der personen, die in zijn bedrijf binnen het gebied eener Kamer van arbeid, waarin het bedrijf is vertegenwoordigd, als patroons of in zijn dienst als werklieden werkzaam zijn of geweest zijn met inachtneming van hetgeen in de volgende artikelen is bepaald.

2. Op de in art. 1 bedoelde lijsten worden vermeld zij, die bij hetzelfde hoofd of denzelfden bestuurder werkzaam zijn geweest gedurende het laatst verloopen kalenderjaar of, indien het een in art. 76 genoemd bedrijf betreft, gedurende den tijd, die ingevolge dat artikel ten aanzien van bedoeld bedrijf voor kalenderjaar geldt.

Daarop worden niet vermeld zij, die gedurende den in het eerste lid bedoelden tijd niet binnen het gebied eener zelfde Kamer van arbeid bij

hetzelfde hoofd of denzelfden bestuurder werkzaam zijn geweest.

3. Op de in art. 1 bedoelde lijsten behoeven niet te worden vermeld zij, die geen ingezetenen des Rijks of geen Nederlanders zijn, of die op 15 Februari van het jaar, waarin de lijst moet worden opgemaakt, den leeftijd van vijf en twintig jaren niet zullen hebben bereikt.

4. Zijn de personen, bedoeld in het eerste lid van art. 2, slechts in ééne gemeente werkzaam geweest, dan zendt het hoofd of de bestuurder vóór 15 Januari eene in art. 1 bedoelde lijst, waarop die personen zijn vermeld, aan Burgemeester en Wethouders der genoemde gemeente.

5. Zijn de personen, bedoeld in het eerste lid van art. 2, in meer dan ééne gemeente werkzaam geweest, dan zendt het hoofd of de bestuurder vóór 15 Januari eene lijst, als in art. 1 bedoeld, waarop hunne namen zijn vermeld, aan Burgemeester en Wethouders der gemeente, waar die personen het laatst werkzaam zijn geweest.

6. De in de vorige artikelen bedoelde lijsten worden ingericht overeenkomstig een door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid vast te stellen model.

7. Hij, die gedurende het laatst verloopen kalenderjaar of gedurende den tijd, die ingevolge art. 76 voor kalenderjaar geldt, niet in het bedrijf van hetzelfde hoofd of denzelfden bestuurder werkzaam is geweest, en die aanspraak kan maken om geplaatst te worden op eene kiezerslijst, is bevoegd daarvan vóór 15 Januari aangifte te doen bij Burgemeester en Wethouders der gemeente, waar hij werkzaam is geweest of het laatst werkzaam is geweest.

Deze aangifte behelst eene nauwkeurige opgave van de hoofden en bestuurders, bij wie en van de gemeenten, waar de aangever werkzaam is geweest en wordt overigens ingericht overeenkomstig een door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid vastgesteld model.

8. Ten aanzien van hem, die in een in art. 76 genoemd bedrijf, dat in eene Kamer van arbeid is vertegenwoordigd, werkzaam is geweest, wordt op de lijst bedoeld in art. 1, of in de aangifte, bedoeld in art. 7, opgegeven gedurende welken tijd hij in dat bedrijf werkzaam is geweest.

9. Burgemeester en Wethouders zijn bevoegd om alvorens, een persoon die gedurende den in art. 76 vermelden tijd in een daar genoemd bedrijf werkzaam is geweest, op eene kiezerslijst te plaatsen, van dezen eene opgave te vorderen waar hij den overigen tijd van het laatst verloopen kalenderjaar werkzaam is geweest. Blijkt uit die opgave, dat de persoon in verschillende gemeenten, gelegen binnen het gebied eener zelfde Kamer van arbeid, op eene kiezerslijst zoude kunnen worden geplaatst, dan wordt hij slechts op de kiezerslijst gebracht in de gemeente, waar hij het laatst werkzaam is geweest.

Betreffen de bij hen ingekomen aangiften van en lijsten voor de in het eerste lid bedoelde personen niet de gemeente, waar die personen het laatst werkzaam zijn geweest, dan zenden Burgemeester en Wethouders de desbetreffende stukken vóór 1 Februari aan Burgemeester en Wethouders van die gemeente.

Voor zooveel noodig zenden Burgemeester en Wethouders afschrift van de in het tweede lid bedoelde lijst.

10. Burgemeester en Wethouders stellen formulieren voor de in art. 1 bedoelde lijsten en voor de in art. 7 bedoelde aangifte kosteloos voor belanghebbenden verkrijgbaar.

Zij zenden in de maand December zooveel mogelijk aan de in art. 1 bedoelde hoofden en bestuurders formulieren der in dat artikel bedoelde lijsten.

11. Burgemeester en Wethouders herinneren in de maand December door middel van eene openbare kennisgeving aan de in de artt. 1, 4 en 5 bedoelde verplichtingen. Zij geven daarbij tevens kennis waar de in art. 10 bedoelde formulieren kosteloos verkrijgbaar zijn.

12. In het geval bedoeld aan het slot van het derde lid van art. 15 der wet op de Kamers van arbeid, zenden Burgemeester en Wethouders zoo noodig den belanghebbende een formulier, waarvan het model wordt vastgesteld door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, met uitnoodiging dit formulier binnen veertien dagen ingevuld en onderteekend aan hun college terug te zenden.

13. De kiezerslijst voor de patroons vermeldt in alphabetische volgorde de namen der kiesgerechtigde patroons en voorts van ieder hunner den voornaam of de voornamen, den leeftijd en de woonplaats.

14. De kiezerslijst voor de werklieden vermeldt in alphabetische volgorde de namen der kiesgerechtigde werklieden en voorts van ieder hunner den voornaam of de voornamen, den leeftijd en de woonplaats.

15. Burgemeester en Wethouders maken jaar-

lijks uit de lijsten, aangiften en formulieren, bedoeld in de artt. 1, 7 en 12, de kiezerslijsten op en stellen deze op 15 Februari vast. Zij leggen de kiezerslijsten onmiddellijk daarna op de secretarie der gemeente voor een ieder ter inzage neder. Van die nederlegging geschiedt openbare schriftelijke kennisgeving, welke gedagteekend is.

16. De kiezerslijsten gelden zooals zij door Burgemeester en Wethouders zijn vastgesteld, tot zij overeenkomstig het in art. 25 bepaalde zijn gewijzigd, tot zij door nieuwe worden vervangen of tot de Kamer van arbeid wordt opgeheven.

17. Wordt eene Kamer van arbeid opgericht, dan treden voor de in de artt. 3, 4, 5, 7, 9, 10, 11 en 15 genoemde dagen of maanden in de plaats de in het Koninklijk besluit van oprichting aan te wijzen dagen of maanden.

18. Burgemeester en Wethouders zenden op aanvrage een afdruk of afschrift der door hen vastgestelde kiezerslijsten aan den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid en aan Gedeputeerde Staten, terwijl zij bovendien een afdruk of afschrift tegen betaling der kosten algemeen verkrijgbaar stellen.

19. Bezwaren tegen de door Burgemeester en Wethouders vastgestelde kiezerslijsten kunnen binnen veertien dagen na de dagteekening der in art. 15 bedoelde kennisgeving worden ingediend bij Gedeputeerde Staten van de provincie, binnen welke de gemeente, waarop de kiezerslijst betrekking heeft, is gelegen.

De bezwaren kunnen zijn ontleend aan het feit, dat de naam van den verzoeker of van een ander in strijd met de bepalingen der wet op de Kamers van arbeid of van dit besluit daarop voorkomt, niet voorkomt of niet behoorlijk voorkomt.

20. Indien de ingediende bezwaren niet den verzoeker maar een derde betreffen, wordt deze door Gedeputeerde Staten binnen twee maal vier en twintig uren met die bezwaren in kennis gesteld.

21. Gedeputeerde Staten beslissen na den verzoeker en, indien de bezwaren een derde betreffen, ook dezen in de gelegenheid te hebben gesteld de bezwaren mondeling of schriftelijk toe te lichten binnen zes weken na de dagteekening der in art. 15 bedoelde kennisgeving.

Zij zenden onmiddellijk aan den verzoeker en, indien de bezwaren een derde betreffen, ook aan dezen eene gedagteekende kennisgeving van hunne beslissing.

Wanneer hunne beslissing eene wijziging beveelt van eene door Burgemeester en Wethouders vastgestelde kiezerslijst, geven zij aan dit college tevens onmiddellijk kennis van hunne beslissing.

22. De verzoeker en, indien de ingediende bezwaren een derde betreffen, ook deze kunnen van eene voor hen ongunstige beslissing binnen acht dagen na de dagteekening van de in het tweede lid van art. 21 bedoelde kennisgeving, onder overlegging van de beslissing van Gedeputeerde Staten, in beroep komen bij den Koning.

23. De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid geeft zoo spoedig mogelijk aan Burgemeester en Wethouders kennis, dat tegen eene beslissing van Gedeputeerde Staten, die wijziging beveelt van eene door eerstgenoemd college vastgestelde kiezerslijst, beroep is ingesteld.

Gelijke kennisgeving geschiedt in geval een in het eerste lid bedoeld beroep wordt ingetrokken.

24. De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid deelt de beslissing van den Koning mede aan den verzoeker en, indien de bij Gedeputeerde Staten ingediende bezwaren een derde betreffen, ook aan dezen. Gelijke mededeeling wordt gedaan aan Burgemeester en Wethouders wanneer de beslissing eene wijziging beveelt van eene door dit college vastgestelde kiezerslijst.

25. Burgemeester en Wethouders wijzigen de vastgestelde kiezerslijst:

1°. in het geval, bedoeld aan het slot van art. 24, onmiddellijk nadat de beslissing van den Koning hun is medegedeeld;

2°. in het geval, bedoeld in het derde lid van art. 21, veertien dagen nadat de beslissing van Gedeputeerde Staten hun is medegedeeld, tenzij binnen dien tijd eene kennisgeving, als bedoeld in het eerste lid van art. 23, is ingekomen;

3°. ingeval het beroep tegen eene beslissing van Gedeputeerde Staten, die wijziging beveelt van eene door Burgemeester en Wethouders vastgestelde kiezerslijst wordt ingetrokken, onmiddellijk nadat de in het tweede lid van art. 23 bedoelde kennisgeving is ontvangen.

Op de krachtens dit artikel aangebrachte wijzigingen is hetgeen in art. 18 ten aanzien der kiezerslijsten is bepaald, van toepassing.

HOOFDSTUK II.

Van de verkiezingen.

26. De verkiezing van leden voor eene Kamer van arbeid heeft plaats op eenen door den Minister

van Waterstaat, Handel en Nijverheid aan te wijzen dag.

27. De Burgemeester zendt aan elken kiezer, die bevoegd is aan de verkiezing deel te nemen, ten minste acht dagen voor de verkiezing, eene oproeping benevens een stembriefje, waarvan de achterzijde de handteekening van den Burgemeester bevat. Deze handteekening mag gestempeld zijn.

Aan den kiezer, die zijne oproeping heeft verloren, of wien geene oproeping is toegezonden, wordt op zijne aanvraag eenmaal door of van wege den Burgemeester eene oproeping uitgereikt, mits hij voldoende van zijne identiteit doe blijken.

De modellen van de oproeping en van het stembriefje worden door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid vastgesteld.

28. De verkiezing geschiedt ten overstaan van het stembureau, bestaande uit drie leden, van wie de eerstbenoemde voorzitter is.

29. De inlevering der stembriefjes vangt aan des morgens te acht uren en duurt tot des namiddags te drie uren.

30. Zijn een of meer der leden van het stembureau verhinderd de zitting geheel of gedeeltelijk bij te wonen, dan nemen een of meer der plaatsvervangers naar volgorde van benoeming als leden zitting.

31. Bij ziekte of noodzakelijke verhindering vervangen de leden van het stembureau elkander naar volgorde van benoeming.

Van alle verwisselingen van het stembureau wordt op het proces-verbaal aanteekening gehouden met opgaaf van de reden der verwisseling en van den tijd der vervanging.

32. Op de tafel, voor het stembureau staande, ligt een exemplaar van de wet op de Kamers van arbeid, van dit besluit en van de kiezerslijst die op de verkiezing betrekking heeft.

De tafel is zoodanig geplaatst, dat de in het stemlokaal aanwezige kiezers de verrichtingen van het stemburean kunnen gadeslaan.

33. Nevens of op de tafel staat eene overeenkomstig het bepaalde krachtens art. 68 der kieswet (wet van 7 September 1896, *Staatsblad* n°. 154, gewijzigd door de wet van 31 December 1896, *Staatsblad* n°. 245) vervaardigde stembus.

De stembus is gesloten met twee verschillende sleutels, waarvan er een onder elk der beide eerstbenoemde leden van het stembureau berust.

34. Om tot de stembus te worden toegelaten moet men:

1°. volgens de kiezerslijst bevoegd zijn tot de verkiezing mede te werken;

2°. aan den voorzitter van het stembureau de in art. 27 bedoelde oproeping overhandigen, en

3°. de omtrent de verkiezing gegeven voorschriften opvolgen.

35. Het laatstbenoemde lid van het stembureau stelt op een afschrift of afdruk der kiezerslijst zijn paraaf naast den naam van elken kiezer, die aan de verkiezing deelneemt.

36. De kiezer, die geen stembriefje heeft ontvangen of wiens stembriefje in het ongereede is geraakt, ontvangt op vertoon der in art. 27 bedoelde oproeping van den voorzitter van het stembureau een nieuw stembriefje.

37. Gedurende den tijd, dat het stembureau zitting houdt, zijn de kiezers bevoegd in het stemlokaal te vertoeven voor zoover zij de orde niet verstoren.

De kiezers verschijnen daar ongewapend, tenzij zij behooren tot de gewapende macht of een wapen bij zich hebben, dat behoort bij hunne ambtskleeding of bij de kleeding, door hen met vergunning van het boven hen gesteld openbaar gezag gedragen.

De in het stemlokaal aanwezige kiezers kunnen, indien de verkiezing niet overeenkomstig de daarvoor gestelde regelen plaats heeft, bezwaren inbrengen. Die bezwaren worden door het stembureau in het van de zitting op te maken proces-verbaal vermeld.

38. De voorzitter van het stembureau is belast met de handhaving der orde in het stemlokaal. Niet dan op zijne vordering en alleen tot bedwang van wanorde mag eenige gewapende macht in het stemlokaal of zijne toegangen worden geplaatst.

39. Bevindt het stembureau, dat wanorde in het stemlokaal of zijne toegangen den behoorlijken voortgang der verkiezing onmogelijk maakt, dan wordt dit door den voorzitter verklaard. De verkiezing wordt daarop aanstonds geschorst en tot den volgenden dag des voormiddags te acht uren verdaagd.

De stembus wordt onmiddellijk in tegenwoordigheid der in het stemlokaal aanwezige kiezers gesloten en verzegeld.

Het proces-verbaal der gehouden zitting wordt daarna opgemaakt en dit stuk door de leden van het stembureau onderteekend; van het proces-verbaal, de sleutels der stembus en de in art. 35 bedoelde kiezerslijst wordt vervolgens een pakket gemaakt, hetwelk verzegeld wordt.

40. Onmiddellijk na de aan het slot van art. 39 bedoelde verzegeling neemt de voorzitter van het stembureau de stembus en het pakket in bewaring.

41. De ontzegeling van de stembus en de opening van het pakket geschieden door het stembureau op het in het slot van het eerste lid van art. 39 vermelde tijdstip.

42. Zoodra de voor de inlevering der stembriefjes bepaalde tijd verstreken is, wordt dit door den voorzitter van het stembureau aangekondigd en worden alleen de op het oogenblik dezer aankondiging in de zaal aanwezige kiezers nog tot de stembus toegelaten.

43. Nadat de inlevering der stembriefjes is afgeloopen wordt de kiezerslijst door het stembureau met opgave van het aantal der daarop ingevolge art. 35 gestelde parafen gewaarmerkt. Van die lijst en de ingeleverde oproepingen wordt een pakket gemaakt, hetwelk verzegeld wordt.

Onmiddellijk daarop wordt de stembus geopend.

De stembriefjes worden dooreengemengd en geteld.

44. De voorzitter opent de stembriefjes.

Hij deelt na opening van elk briefje met inachtneming van het bepaalde in art. 47 den naam of de namen mede, die het bevat. Een der beide laatstbenoemde leden van het stembureau ziet het stembriefje na, terwijl de beide genoemde leden aanteekening houden van den voorgelezen inhond van elk briefje.

45. Van onwaarde zijn stembriefjes:

die niet voldoen aan art. 27;

die onderteekend zijn;

die niet ingevuld zijn;

die, en voor zoover zij, een persoon niet duidelijk aanwijzen.

46. Het stembureau beslist over de waarde van het stembriefje onmiddellijk nadat het geopend is.

De voorzitter maakt de redenen van twijfel en de beslissing onmiddellijk bekend. Van een en ander geschiedt aanteekening in het van de zitting op te maken proces-verbaal.

47. Bevat het stembriefje meer namen dan er personen te verkiezen zijn, dan worden de namen, die na het voor de keuze vereischte getal in het briefje zijn vermeld, geacht daarop niet voor te komen. Hetzelfde geldt van andere bijvoegingen, die op het stembriefje zijn vermeld.

48. Daarna wordt van de geopende, zoowel de geldige als de van onwaarde verklaarde, stembriefjes elke soort afzonderlijk een pakket gemaakt, hetwelk verzegeld wordt.

49. Heeft de verkiezing ten overstaan van slechts één stembureau plaats, dan handelt dit vervolgens zooals in de artt. 54, 56 en 57 is bepaald.

Heeft de verkiezing ten overstaan van meer dan één stembureau plaats, dan wordt gehandeld zooals in de artt. 50 tot en met 57 is bepaald.

50. Het proces-verbaal der zitting wordt met de pakketten, bedoeld in de artt. 43, eerste lid, en 48, door het laatstbenoemde lid van het stembureau, wanneer dit geen zitting houdt in de gemeente, waar de zetel der Kamer van arbeid is gevestigd, onverwijld overgebracht naar den voorzitter van het stembureau in die gemeente.

51. De voorzitter van het stembureau, dat zitting houdt in de gemeente, waar de zetel der Kamer van arbeid is gevestigd, neemt de in art. 50 genoemde stukken van zijn stembureau in bewaring.

52. Het stembureau, dat zitting houdt in de gemeente, waar de zetel der Kamer van arbeid is gevestigd, houdt den dag volgenden op dien der verkiezing des voormiddags te negen uren in het stemlokaal eene zitting tot het vaststellen van den uitslag der verkiezing.

Is te voorzien, dat de in art. 50 bedoelde stukken alsdan nog niet alle naar de genoemde gemeente kunnen zijn overgebracht, dan wordt de zitting door den Commissaris des Konings bij een met redenen omkleed besluit tot den tweeden dag na dien der verkiezing op een door hem te bepalen uur verdaagd.

Op deze zitting is het bepaalde in de artt. 37 en 38 van toepassing.

53. De voorzitter van het stembureau, dat zitting houdt in de gemeente, waar de zetel der Kamer van arbeid is gevestigd, maakt vervolgens bekend het getal der bij elk stembureau in het geheel en op elken persoon uitgebrachte geldige stemmen en der van onwaarde verklaarde stembriefjes.

54. De voorzitter van het stembureau maakt het getal geldige stemmen, dat in het geheel en op elken persoon is uitgebracht, het getal der van onwaarde verklaarde stembriefjes alsmede den uitslag der verkiezing bekend.

55. Het stembureau, dat zitting houdt in de gemeente, waar de zetel der Kamer van arbeid is gevestigd, kan, hetzij ambtshalve, hetzij naar aanleiding van een met opgaaf van redenen gedaan verzoek van een of meer kiezers, eene nieuwe

opening der stembriefjes uit de in art. 48 bedoelde pakketten bevelen.

Het neemt daartoe een met redenen omkleed besluit. Het gaat alsdan onmiddellijk tot deze opening over. Het is bevoegd, daartoe de verzegelde pakketten te openen en den inhond te vergelijken met de processen-verbaal der stembureaux.

Bij en na deze opening geldt het in de artt. 44 tot en met 48 bepaalde.

56. De in het stemlokaal aanwezige kiezers kunnen bezwaren inbrengen, indien het opmaken van den uitslag der verkiezing niet overeenkomstig de daarvoor gestelde regelen plaats heeft. In het van de zitting op te maken proces-verbaal worden die bezwaren vermeld.

57. Het proces-verbaal der gehouden zitting wordt opgemaakt en door de leden van het stembureau onderteekend. Daarna zendt het stembureau, dat zitting houdt in de gemeente, waar de zetel der Kamer van arbeid is gevestigd, de in de artt. 43, eerste lid, en 48 bedoelde pakketten, benevens het proces-verbaal of de processen-verbaal aan Burgemeester en Wethouders van die gemeente.

58. Burgemeester en Wethouders doen onmiddellijk een afschrift van het in art. 57 bedoelde proces-verbaal aanplakken en ter secretarie voor een ieder ter inzage nederleggen.

Zij bewaren, behoudens het in art. 72 bepaalde, de in art. 57 genoemde stukken totdat over de toelating van den gekozene onherroepelijk is beslist en vernietigen ze vervolgens. Van deze vernietiging wordt proces-verbaal opgemaakt.

59. Eene verkregen meerderheid geldt niet, wanneer daarop een tusschen het getal der in de stembus of stembussen gevonden stembriefjes en dat der kiezers, die aan de verkiezing hebben deelgenomen, bestaand verschil van invloed heeft kunnen zijn.

Het stembureau neemt te dien aanzien eene beslissing, die door den voorzitter onmiddellijk wordt bekend gemaakt.

60. Ingeval herstemming noodzakelijk is, zendt het in art. 57 bedoelde stembureau terstond nadat het in dat artikel bedoelde proces-verbaal is onderteekend, de in art. 11 der wet op de Kamers van arbeid bedoelde lijst aan den Burgemeester van de gemeente, waar de zetel der Kamer van arbeid is gevestigd.

De Burgemeester zendt onmiddellijk een afschrift van die lijst aan de Burgemeesters der overige gemeenten, waarover het gebied der Kamer van arbeid zich uitstrekt.

61. De Burgemeester van de gemeente, waar eene herstemming moet plaats hebben, zendt ten minste vier dagen vóór den dag der herstemming aan elken kiezer, die bevoegd is daaraan deel te nemen, eene oproeping benevens een stembriefje. De oproeping en het stembriefje zijn ingericht overeenkomstig het bepaalde in art. 27.

Bovendien vermeldt het stembriefje in alphabetische volgorde de namen der personen, tusschen wie de herstemming plaats moet hebben.

62. De bepalingen der artt. 28 tot en met 59 zijn van toepassing op de herstemming.

63. De benoemde en zij, die in herstemming komen, ontvangen onverwijld van den Burgemeester der gemeente, waar de zetel der Kamer van arbeid is gevestigd, een gedagteekend afschrift van het in art. 57 bedoelde proces-verbaal.

Dit afschrift strekt den benoemde tot geloofsbrief.

HOOFDSTUK III.

Van de leden der Kamer van arbeid.

64. De benoemde geeft binnen acht dagen na de dagteekening van den geloofsbrief aan den Burgemeester der gemeente, waar de zetel der Kamer van arbeid is gevestigd, kennis of hij de benoeming aanneemt.

Bij gebreke van zoodanige kennisgeving wordt de benoemde geacht de benoeming niet aan te nemen.

Ingeval de benoemde de benoeming niet aanneemt, alsmede in het geval, bedoeld in het tweede lid, geeft de Burgemeester daarvan onverwijld kennis aan den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

65. Hij, die tot lid eener Kamer van arbeid is benoemd, legt binnen dertig dagen na de dagteekening van den geloofsbrief aan Burgemeester en Wethouders der gemeente, waar de zetel der Kamer van arbeid is gevestigd, zijn geloofsbrief over en een hem betreffend uittreksel uit de geboorteregisters of, bij gemis daarvan, eene akte van bekendheid, waaruit tijd en plaats zijner geboorte blijken.

Hij legt tevens eene door hem onderteekende verklaring over, waaruit blijkt, dat hij het aan het slot van het eerste lid van art. 8 der wet op de Kamers van arbeid bedoelde vereischte van kiesbevoegdheid bezit.

Het model dezer verklaring wordt vastgesteld door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

66. Bij gebreke van tijdige inzending der in art. 65 bedoelde stukken wordt de benoemde geacht zijne benoeming niet te hebben aangenomen.

Burgemeester en Wethouders geven van de niet tijdige inzending onverwijld kennis aan den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

67. Burgemeester en Wethouders der gemeente, waar de zetel der Kamer van arbeid is gevestigd, onderzoeken de geloofsbrieven der nieuwbenoemde leden en beslissen over de toelating.

Zij zenden onmiddellijk eene gedagteekende kennisgeving van hunne beslissing aan de Kamer van arbeid en aan den benoemde.

68. De benoemde kan tegen eene beslissing van Burgemeester en Wethouders tot niet toelating en elk lid der Kamer van arbeid tegen eene beslissing tot toelating binnen acht dagen na de dagteekening van de aan het slot van art. 67 bedoelde kennisgeving bezwaren inbrengen bij Gedeputeerde Staten van de provincie, binnen welke de gemeente gelegen is, waar de zetel der Kamer van arbeid is gevestigd.

Wanneer de bezwaren zijn ingebracht door een lid der Kamer van arbeid geven Gedeputeerde Staten daarvan onverwijld kennis aan de Kamer van arbeid.

Gedeputeerde Staten beslissen binnen vier weken na de dagteekening van de in art. 67 bedoelde kennisgeving.

69. Gedeputeerde Staten zenden onmiddellijk eene gedagteekende kennisgeving van hunne beslissing aan de Kamer van arbeid, aan den benoemde en, zoo de bezwaren door een lid der Kamer van arbeid zijn ingebracht, aan dezen.

70. Binnen vier dagen na de dagteekening der in art. 69 bedoelde kennisgeving kan hij, die overeenkomstig art. 68 bezwaren inbracht, van eene voor hem ongunstige beslissing van Gedeputeerde Staten in beroep komen bij den Koning.

Wanneer het beroep is ingesteld door een lid der Kamer van arbeid, geeft de Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid daarvan zoo spoedig mogelijk kennis aan de Kamer van arbeid.

71. De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid deelt de beslissing van den Koning mede aan de Kamer van arbeid, aan den benoemde en, zoo een lid der Kamer van arbeid het beroep instelde, aan dezen.

De Minister geeft kennis aan de Kamer van arbeid wanneer een beroep is ingetrokken.

72. Burgemeester en Wethouders van de gemeente, waar de zetel der Kamer van arbeid is gevestigd, zenden op aanvraag aan den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid en aan Gedeputeerde Staten de in art. 57 bedoelde stukken.

73. Hij, die tot lid eener Kamer van arbeid is benoemd, neemt geen zitting alvorens de beslissing over zijne toelating onherroepelijk is geworden.

74. De leden van eene Kamer van arbeid treden af vijf jaar na den dag, waarop de Kamer voor het eerst is bijeengekomen en vervolgens telkens om de vijf jaren.

75. Het tijdstip, waarop de leden eener Kamer van arbeid aftreden, wordt door den voorzitter der Kamer ten minste zes maanden te voren medegedeeld aan den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

Indien eene plaats in de Kamer van arbeid is opengevallen, wordt daarvan terstond door den voorzitter mededeeling gedaan aan dien Minister.

HOOFDSTUK IV.

Slotbepalingen.

76. Voor de hieronder vermelde bedrijven geldt voor kalenderjaar het tijdvak, dat achter ieder bedrijf is opgegeven:

de aardappelmeel- en siroopfabricage.	9 maanden
de beetwortelsuikerfabricage	3 „
het bloembollenkweeken.	7 „
het bokking drogen en het bokking- en vischrooken.	3 „
het bouwvak.	7 „
garnalenvisscherij	9 „
het nettenboeten.	3 „
het bedrijf der olieslagerijen	8 „
de steen-, pan- en estrikfabricage .	5 „
het verduurzamen van levensmiddelen	7 „
het zwingelen van vlas	6 „
de zeevisscherij met uitzondering der garnalenvisscherij	5 „

77. Hij, die in een bedrijf, dat in eene Kamer van arbeid is vertegenwoordigd, werkzaam is of geweest is in de laatste tien verloopen kalenderjaren, is desgevraagd verplicht om aan den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, aan Gedeputeerde Staten en aan Burgemeester en Wethouders op te geven welke personen met hem in dezelfde inrichting werkzaam zijn of geweest zijn, alsmede om inlichtingen te verstrekken aangaande den aard en den duur van de door die personen verrichte werkzaamheden.

78. Wanneer de in dit besluit voorgeschreven verrichtingen op eenen Zondag of op eenen algemeen erkenden christelijken feestdag zonden moeten plaats vinden, treedt daarvoor de eerstvolgende dag, geen Zondag of algemeen erkende christelijke feestdag zijnde, in de plaats.

79. De modellen der in de artt. 39, derde lid, 50 en 54 bedoelde processen-verbaal, worden door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid vastgesteld.

80. Deze algemeene maatregel van bestuur kan worden aangehaald onder den titel van „Kiesreglement voor de Kamers van arbeid."

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 6den Januari 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 12 *Jan.* 1898.)

—

6 *Januari* 1898. BESLUIT, houdende machtiging tot uitgifte van schatkistbiljetten en schatkistpromessen volgens de wet van 4 April 1870 (*Staatsblad* n°. 62), gewijzigd bij die van 31 December 1897 (*Staatsblad* n°. 281) en de wet van 5 December 1881 (*Staatsblad* n°. 185). S. 21.

—

8 *Januari* 1898. BESLUIT, houdende bepaling van den dag, waarop de wet op de Kamers van arbeid in werking treedt. S. 23.

Bepaald op 1 *Februari* 1898.

—

8 *Januari* 1898. BESLUIT, houdende vergunning aan Regenten van het geneeskundig gesticht voor krankzinnigen te *'s Gravenhage* tot oprichting van een gesticht voor krankzinnigen op het landgoed *„Oud-Rosenburg"*, gemeente *Loosduinen*, alsmede bepaling van het maximum der verpleegden en het minimum der geneeskundigen. S. 24.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 6 Januari 1898, n°. 33, afdeeling Medische Politie;

Gelet op de artikelen 7 en 8 der wet van 27 April 1884 (*Staatsblad* n°. 96), gewijzigd bij de wetten van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64) en 7 December 1896 (*Staatsblad* n°. 191);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan Regenten van het geneeskundig gesticht voor krankzinnigen te *'s Gravenhage* wordt vergunning verleend op het landgoed *„Oud-Rosenburg"*, gemeente *Loosduinen*, een gesticht voor krankzinnigen op te richten, overeenkomstig de door hen overgelegde teekening en beschrijving.

2. In het gesticht, dat geacht zal worden met het geneeskundig gesticht voor krankzinnigen te *'s Gravenhage*, bedoeld bij Koninklijk besluit van 26 Juli 1888 (*Staatsblad* n°. 99), één geheel uit te maken en daarvan eene afdeeling te zijn en dat bestaan zal uit een hoofdgebouw, een paviljoen en de noodige dienstgebouwen, mogen niet meer dan 116 krankzinnige mannen verpleegd worden.

De Minister van Binnenlandsche Zaken bepaalt, na de voltooiing van het paviljoen, het tijdstip, waarop dit in gebruik mag worden genomen.

3. In elk, voor meer dan één verpleegde bestemd, slaapvertrek wordt op eene duidelijk zichtbare plaats het aantal personen aangewezen, waarvoor het bestemd is.

4. Zonder goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken mag noch in de lokalen noch in hunne bestemming eene verandering gemaakt worden, die invloed heeft op de plaatsruimte of den aanvoer van versche lucht in de, voor de verpleegden bestemde, dag- of nachtverblijven.

5. De geneeskundige behandeling der verpleegden wordt opgedragen aan ten minste één geneeskundige, die gevestigd moet zijn in eene woning op het terrein van het krankzinnigengesticht en buiten het gesticht geene geneeskundige praktijk mag uitoefenen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 8sten Januari 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 14 *Jan.* 1898.)

—

17 *Januari* 1898. BESLUIT, betreffende wijziging van het Koninklijk besluit van 10 November 1892 (*Staatsblad* n°. 253), zooals dat is gewijzigd bij het Koninklijk besluit van 5 Augustus 1895 (*Staatsblad* n°. 147), houdende o. a. vaststelling der reglementaire bepalingen ter uitvoering van de wet betrekkelijk de inkwartieringen en het onderhoud van

het krijgsvolk en de transporten en leverantiën voor de legers of verdedigingswerken van het Rijk gevorderd, van den 14den September 1866 (*Staatsblad* n°. 138), zooals die wet is gewijzigd bij de wetten van 29 Maart 1877 (*Staatsblad* n°. 53), van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64) en van 10 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 83). S. 22.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Oorlog van 5 October 1897, Kabinet, Litt. X[47]; van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 11 October 1897, n°. 5081, afdeeling Binnenlandsch Bestuur; van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 13 October 1897, L[a]. P, afdeeling Handel en Nijverheid; van den Minister van Marine van 15 October 1897, bureau B, n°. 3; van den Minister van Financiën van 22 October 1897, n°. 95, Directe belastingen; en van den Minister van Koloniën van 26 October 1897, Litt. C., n°. 35;

Den Raad van State gehoord (advies van den 30 November 1897, n°. 15);

Gezien het nader rapport van voornoemde Ministers van 16 December 1897, Kabinet, Litt. X[48]; van 24 December 1897, n°. 6890, afdeeling Binnenlandsch Bestuur; van 27 December 1897, L[a]. R., afdeeling Handel en Nijverheid; van 29 December 1897, bureau B, n°. 3; van 5 Januari 1898, n°. 26, Directe belastingen; van 14 Januari 1898, Lett. C., n°. 4;

Overwegende, dat het, blijkens de ondervinding, opgedaan bij de in de jaren 1896 en 1897 gehouden keuring van voor den krijgsdienst geschikte paarden, en in verband met de invoering der wet van 16 April 1896 (*Staatsblad* n°. 72), tot regeling der personeele belasting, wenschelijk is eenige wijzigingen aan te brengen in het Koninklijk besluit van 10 November 1892 (*Staatsblad* n°. 253), zooals dat is gewijzigd bij het Koninklijk besluit van 5 Augustus 1895 (*Staatsblad* n°. 147);

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

I. In bovenvermeld besluit worden de artikelen 16, 17, 21, 25, 27, 27*bis*, 28, 37 en 50 gewijzigd als hieronder is aangegeven.

Art. 16. Punt 1 wordt gelezen als volgt:

„de paarden, welke jonger zijn dan *vier* of ouder dan *twaalf* jaar;"

Punt 4 wordt gelezen als volgt:

„de paarden, welke bij eene vroegere keuring voor den militairen dienst *voor altijd* ongeschikt zijn bevonden;" (1)

Punt 6 wordt gelezen als volgt:

„de paarden van eigenaren, die slechts één paard bezitten, indien voor dit paard krachtens de bepalingen der wet tot regeling der personeele belasting, *òf* geene *òf* slechts eene verminderde belasting wordt geheven; eveneens de paarden, welke genees-, heel- of verloskundigen, veeartsen of geestelijken bezitten ten behoeve van de uitoefening van hunne praktijk of van hunnen dienst, doch niet meer dan één paard voor ieder hunner."

Voorts wordt als voorlaatste alinea in art. 16 ingelascht:

„De paarden worden op de verzamellijsten gebracht in de volgorde van de afdeelingen, wijken of buurtschappen der gemeente en voor elk dezer onderdeelen alphabetisch naar de namen van de eigenaren."

Art. 17. Dit artikel wordt gelezen als volgt:

„Telkens wanneer na de inlevering van het formulier, aan het slot van artikel 14 bedoeld, en vóór de in artikel 23 bedoelde keuring, een paard in andere handen overgaat, naar eene andere gemeente wordt overgebracht, of sterft, wordt daarvan binnen *acht* dagen en in elk geval vóór de keuring aan het gemeentebestuur kennis gegeven door hem, die eigenaar van het paard was toen de te vermelden mutatie plaats vond, of door zijn plaatsvervanger volgens de eerste alinea van artikel 14:

„Na ontvangst van zoodanige kennisgeving wijzigt het gemeentebestuur, zoo noodig, de verzamellijst.

„Bij overbrenging van een paard als bovenbedoeld naar eene andere gemeente is bovendien de eigenaar of diens plaatsvervanger verplicht binnen *acht* dagen na de aankomst van het bedoelde paard aldaar, daarvan aangifte te doen aan het bestuur dier gemeente, bijaldien ook voor die gemeente eene keuring is uitgeschreven."

---

(1) Blijkens punt 5 van art. 16, van het besluit van 10 November 1892, S. 253, gewijzigd bij dat van 5 Augustus 1895, S. 147, is bepaald dat niet op de verzamellijsten worden vermeld de paarden van niet-Nederlanders, behoorende tot een vreemden Staat, alwaar ingevolge eene soortgelijke bepaling als deze, Nederlanders niet tot levering bij eventueele vordering ten behoeve van den krijgsdienst verplicht zijn. Volgens officieele mededeeling is dit het geval in *Rusland*, *Portugal*, *Griekenland* en *Zweden en Noorwegen*.
(Noot van de Redactie.)

Art. 21. De eerste alinea wordt gelezen als volgt:

„Behoudens het bepaalde in art. 24 worden alle paarden, welke op het tijdstip der keuring op de in art. 16 bedoelde verzamellijst van eene gemeente voorkomen, in die gemeente aan de keuring onderworpen.

„Bij tijdelijk verblijf in eene andere gemeente kan vergunning worden verleend in deze gemeente het paard te doen keuren, mits aldaar in hetzelfde jaar eene keuring wordt gehouden en de eigenaar of plaatsvervanger daartoe tijdig te voren het verzoek richt aan den burgemeester der gemeente, waar het bedoelde paard in de verzamellijst is ingeschreven.

„Genoemde burgemeester stelt daarop den burgemeester der gemeente, waar het paard tijdelijk verblijft, met het verzoek in kennis."

Art. 25. Het slot der 2de alinea wordt gelezen als volgt:

„of het voor den militairen dienst *geschikt* dan wel *tijdelijk-* of *voor altijd ongeschikt* is bevonden."

Art. 27. De eerste zinsnede wordt gelezen als volgt:

„De Commissie teekent hare beslissingen omtrent de gekeurde paarden op de naar ingevolge art. 23 uitgereikte verzamellijsten aan; de ongeschiktheid voor den militairen dienst wordt in de 14de kolom dier lijsten aangeteekend met V of T, naarmate die ongeschiktheid *voor altijd* dan wel *tijdelijk* bestaat."

Art. 27bis. Tusschen de eerste en tweede alinea wordt het volgende ingelascht:

„De op die exemplaren gemaakte opmerkingen omtrent den stand, den bouw en den gang der paarden worden slechts overgenomen voor zoover dit naar het oordeel van den Commissaris der Koningin gewenscht is."

Art. 28. De woorden „*geschikt* of wel *ongeschikt*" voorkomende in de 1e alinea, worden vervangen door: „*geschikt*, *tijdelijk ongeschikt* of *voor altijd ongeschikt*."

Art. 37. Dit artikel wordt gelezen als volgt:

„De paarden worden door of van wege den eigenaar ter levering aangeboden in de volgorde, zooals die bij de loting overeenkomstig art. 27*bis* is bepaald."

Art. 50. Het slot der 1e zinsnede wordt gelezen als volgt:

„een vacatiegeld van *zes* gulden per dag voor elken dag, waarop vergadering is gehouden, of keuring heeft plaats gehad."

II. De modellen Litt. A, Litt. B, Litt. C en Litt. C[1], vastgesteld bij Koninklijk besluit van 5 Augustus 1895 (*Staatsblad* n°. 147), worden gewijzigd als hieronder is aangegeven:

Model Litt. A. Aan het hoofd staat:

„Vastgesteld bij Koninklijk besluit van 5 Augustus 1895 (*Staatsblad* n°. 147)."

lees:

„Vastgesteld bij Koninklijk besluit van 5 Augustus 1895 (*Staatsblad* n°. 147), gewijzigd bij Koninklijk besluit van 17 Januari 1898 (*Staatsblad* n°. 22)."

Het tweede gedeelte der vraag sub 4°. wordt gelezen als volgt:

„Is het bij eene vroegere keuring *voor altijd ongeschikt* bevonden voor den militairen dienst en zoo ja, in welk jaar?"

Het eerste gedeelte der vraag sub 5°. wordt gelezen als volgt:

„Indien gij zijt *genees-*, *heel-* of *verloskundige veearts*, of *geestelijke*, wenscht gij bij de levering ten behoeve van den krijgsdienst in geval van oorlog of oorlogsgevaar, uw paard of een uwer paarden ten behoeve van de uitoefening van uwe praktijk of uwen dienst te behouden?"

In het hoofd der laatste kolom van de ter zijde der vraagpunten gestelde tabel wordt in plaats van „*ongeschikt*", gelezen: „*voor altijd ongeschikt*."

Het slot der vraag sub 7°. wordt gelezen als volgt:

„wordt voor dit paard in het geheel geene of slechts eene verminderde belasting geheven?"

Model Litt. B. Aan het hoofd staat:

„Vastgesteld bij het Koninklijk besluit van 5 Augustus 1895 (*Staatsblad* n°. 147)."

lees:

„Vastgesteld bij Koninklijk besluit van 5 Augustus 1895 (*Staatsblad* n°. 147), gewijzigd bij Koninklijk besluit van 17 Januari 1898 (*Staatsblad* n°. 22)."

Het gestelde:

„Art. 16 van het Koninklijk besluit van 10 November 1892 (*Staatsblad* n°. 253), zooals dat artikel is gewijzigd bij het Koninklijk besluit van 5 Augustus 1895 (*Staatsblad* n°. 147)" wordt gelezen als volgt:

„Art. 16 van het Koninklijk besluit van 10 November 1892 (*Staatsblad* n°. 253), zooals dat artikel achtereenvolgens is gewijzigd bij het Koninklijk besluit van 5 Augustus 1895 (*Staatsblad* n°. 147) en bij het Koninklijk besluit van 17 Januari 1898 (*Staatsblad* n°. 22)".

Model Litt. C. Aan het hoofd staat:

„Vastgesteld bij het Koninklijk besluit van 5 Augustus 1895 (*Staatsblad* n°. 147)."

lees:

„Vastgesteld bij het Koninklijk besluit van 5 Augustus 1895 (*Staatsblad* n°. 147), gewijzigd bij het Koninklijk besluit van 17 Januari 1898 (*Staatsblad* n°. 22)".

De laatste alinea wordt gelezen als volgt:

„Er zijn in de provincie op de verzamellijsten, bedoeld in art. 16 van het Koninklijk besluit van 10 November 1892 (*Staatsblad* n°. 253), zooals dat artikel achtereenvolgens is gewijzigd bij het Koninklijk besluit van 5 Augustus 1895 (*Staatsblad* n°. 147) en bij het Koninklijk besluit van 17 Januari 1898 (*Staatsblad* n°. 22), in het geheel ingeschreven. . . . . paarden."

Model Litt. C[1]. Aan het hoofd staat:

„Vastgesteld bij het Koninklijk besluit van 5 Augustus 1895 (*Staatsblad* n°. 147)."

lees:

„Vastgesteld bij het Koninklijk besluit van 5 Augustus 1895 (*Staatsblad* n°. 147), gewijzigd bij het Koninklijk besluit van 17 Januari 1898 (*Staatsblad* n°. 22)."

Het gestelde:

„Art. 27*bis* van het Koninklijk besluit van 10 November 1892 (*Staatsblad* n°. 253), gewijzigd bij het Koninklijk besluit van 5 Augustus 1895 (*Staatsblad* n°. 147)," wordt gelezen als volgt:

„Art. 27*bis* van het Koninklijk besluit van 10 November 1892 (*Staatsblad* n°. 253), achtereenvolgens gewijzigd bij het Koninklijk besluit van 5 Augustus 1895 (*Staatsblad* n°. 147) en bij het Koninklijk besluit van 17 Januari 1898 (*Staatsblad* n°. 22)."

De Ministers van Oorlog, van Binnenlandsche Zaken, van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van Marine, van Financiën, en van Koloniën zijn, ieder voor zooveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 17den Januari 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Oorlog, (*get.*) ELAND.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, (*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid, (*get.*) C. LELY.

De Minister van Marine, (*get.*) RÖELL.

De Minister van Financiën, „ PIERSON.

De Minister van Koloniën, „ CREMER.

(*Uitgeg.* 17 *Febr.* 1898.)

—

19 *Januari* 1898. BESLUIT, tot vaststelling van eenige bepalingen van politie betreffende het gebruik maken van wegen, enz. onder beheer van het Rijk. S. 25.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 6 October 1897, n°. 141, en van 30 November d. a. v., L[a]. H, afdeeling Waterstaat;

Gezien de wet van 28 Februari 1891 (*Staatsblad* n°. 69);

Overwegende, dat het noodig is eenige algemeene bepalingen van politie vast te stellen betreffende het gebruik maken van wegen en paden, onder beheer van het Rijk, en van de daartoe behoorende glooiingen, bermen, slooten, bruggen, duikers, beschoeiingen en andere werken;

Den Raad van State gehoord (adviezen van 16 November 1897, n°. 12 en 28 December d. a. v., n°. 13);

Gelet op de nadere voordracht van den voornoemden Minister van 17 Januari 1898, L[a]. H, afdeeling Waterstaat;

Hebben goedgevonden en verstaan, vast te stellen de navolgende

BEPALINGEN VAN POLITIE, *betreffende het gebruik maken van wegen en paden, onder beheer van het Rijk, en van de daartoe behoorende glooiingen, bermen, slooten, bruggen, duikers, beschoeiingen en andere werken.*

Art. 1. Onze Commissaris in de provincie is bevoegd een gedeelte van een weg of een daartoe behoorend kunstwerk, onder beheer van het Rijk, tijdelijk af te sluiten, wanneer de toestand voor het verkeer gevaarlijk of uit anderen hoofde de afsluiting noodig is.

Hij zorgt in dat geval voor onverwijlde afkondiging en mededeeling aan het bestuur der gemeente of gemeenten, voor wie die mededeeling van belang kan zijn.

Bij dreigend gevaar is de Hoofdingenieur, of bij dienst afwezen, de Ingenieur van den Rijkswaterstaat bevoegd eene afsluiting te gelasten, behoudens onverwijlde kennisgeving aan Onzen Commissaris voornoemd.

Ook voor deze afsluiting is het bepaalde in het tweede lid van toepassing.

2. Tenzij met vergunning van Onzen Commissaris in de provincie, is het verboden van de

wegen en paden, onder beheer van het Rijk, en van de daartoe behoorende glooiingen en bermen gebruik te maken tot het houden van tentoonstellingen, harddraverijen, volksfeesten of jaarmarkten.

3. Tenzij met vergunning van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, is het, behoudens het bepaalde in de vijf volgende artikelen, verboden van de wegen en paden, onder beheer van het Rijk, en van de daartoe behoorende glooiingen, bermen, slooten, bruggen, duikers, beschoeiingen en andere werken eenig gebruik te maken, waardoor in den toestand van weg of werken verandering wordt gebracht.

Onder verandering wordt niet verstaan, hetgeen behoort tot de gewone onderhoudswerken, het snoeien of hakken van beplantingen en het maaien van op de glooiingen en bermen groeiend gras, door de daartoe gerechtigden.

Uitvoering van de gewone onderhoudswerken in het vorig lid bedoeld, waarbij de belangen van het verkeer of van de afwatering betrokken zijn, geschiedt niet dan na verkregen vergunning van Onzen Commissaris in de provincie en met opvolging van de door hem te geven voorschriften.

4. Tenzij met vergunning van Onzen Commissaris in de provincie is het verboden van de wegen en paden, onder beheer van het Rijk, en van de daartoe behoorende glooiingen, bermen en slooten gebruik te maken:

a. tot het maken van uitwegen en andere verbindingen en het verbreeden van bestaande uitwegen;

b. tot het maken van voetpaden en stoepen;

c. tot het plaatsen en laten staan van gebouwen of getimmerten, hekken, afrasteringen, schuttingen en hagen;

d. tot het plaatsen en laten staan van lantaarnpalen, aanplakborden, telephoonpalen en dergelijke voorwerpen;

e. tot het leggen van goten, riolen en buizen;

f. tot het leggen of plaatsen van zand, steenen, hout en andere losse voorwerpen.

5. Tenzij met vergunning van Onzen Commissaris in de provincie is het, behoudens verkregen rechten, verboden van de wegen en paden, onder het beheer van het Rijk, en van de daartoe behoorende glooiingen en bermen gebruik te maken tot het planten van boomen, heesters of ander struikgewas.

6. De eigenaar van bestaande beplanting is te allen tijde bevoegd die te rooien doch verplicht van het voornemen daartoe ten minste dertig dagen te voren schriftelijk kennis te geven aan Onzen Commissaris in de provincie.

Hij moet zich bij het rooien gedragen naar de voorschriften die hem door Onzen Commissaris worden gegeven.

Hij rooit op last van Onzen Commissaris de boomen, die door dezen voor het verkeer over den weg gevaarlijk worden geacht, binnen den bij den last bepaalden termijn en handelt evenzoo met de boomen, die gestorven, omgewaaid of afgebroken zijn.

Bij vervanging van gerooide beplanting door nieuwe moeten de voorschriften door Onzen Commissaris in de provincie omtrent de soort der beplanting, de afstanden enz. te geven worden opgevolgd.

7. Ten minste dertig dagen vóórdat krachtens plantrecht van eenig onbeplant deel van den weg wordt gebruik gemaakt voor inplanting, geeft de rechthebbende daarvan schriftelijk kennis aan Onzen Commissaris in de provincie.

Deze geeft omtrent de soort der beplanting, de afstanden enz. de noodige voorschriften, welke bij de inplanting moeten worden nageleefd.

8. De opgaande boomen moeten, zoodra zij eene hoogte van 7.50 M. hebben bereikt, tot ten minste 4 M. boven den beganen grond door den eigenaar worden opgesnoeid.

9. Tenzij voorzien van eene vergunning van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid en met inachtneming van de daarbij gestelde voorwaarden is het verboden de wegen en paden, onder beheer van het Rijk, te berijden met rij- of voertuigen, welke door eene mechanische kracht worden voortbewogen en een grooter gewicht hebben dan van 150 kilogram.

Met het niet voorzien zijn van eene vergunning, als in dit artikel bedoeld, wordt gelijkgesteld het niet vertoonen der vergunning, wanneer dit door een der ambtenaren, in art. 10 vermeld, wordt gevorderd.

10. Met de handhaving van dit reglement zijn belast de ambtenaren en beambten van de Rijks- en gemeentepolitie en de ambtenaren van den Rijkswaterstaat, waaronder voor de toepassing van dit reglement worden verstaan de inspecteurs, hoofdingenieurs, ingenieurs, adspirant-ingenieurs en opzichters van den Rijkswaterstaat; voorts de sluis- en brugwachters van de in de wegen gelegen sluizen en bruggen, en de kantonniers of wegarbeiders, voor zoover deze sluis- en brug-

wachters en kantonniers of wegarbeiders van eene aanstelling als onbezoldigd Rijks- of gemeenteveldwachter zijn voorzien.

De door hen opgemaakte processen-verbaal worden gezonden aan den bevoegden ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongerecht en in afschrift aan den hoofdingenieur van den Rijkswaterstaat medegedeeld.

11. De ambtenaren van den Rijkswaterstaat zijn bevoegd tot de handelingen in art. 3 der wet van 28 Februari 1891 (*Staatsblad* n°. 69) omschreven.

12. Ieder, die overeenkomstig de bepalingen van de artt. 2 tot en met 9 van de wegen en paden, onder beheer van het Rijk, en van de daartoe behoorende glooiingen, bermen, slooten, bruggen, duikers, beschoeiingen en andere werken gebruik maakt, is verplicht te geboorzamen aan de bevelen, welke door de ambtenaren van den Rijkswaterstaat, de sluis- en brugwachters van de in de wegen gelegen sluizen en bruggen, de kantonniers of wegarbeiders in het belang van weg en werken worden gegeven.

Van die bevelen is, onverminderd de verplichting om daaraan onmiddellijk te voldoen, hooger beroep op Onzen Commissaris in de provincie.

13. Overtreding van de bepalingen van dit reglement wordt, voor zoover daartegen niet bij de wet is voorzien, gestraft als volgt:

a. met geldboete van ten hoogste vijftig gulden de overtreding van de artt. 2, 3 eerste lid, 4, 5, 9 en 12 eerste lid;

b. met geldboete van ten hoogste vijf en twintig gulden de overtreding van de artt. 3 laatste lid, 6 derde en vierde lid en 7;

c. met geldboete van ten hoogste tien gulden de overtreding van de artt. 6 eerste en tweede lid en 8.

14. Op de tot de Rijkskanalen behoorende wegen en paden is dit reglement niet van toepassing.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

's Gravenhage, den 19den Januari 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 31 *Jan.* 1898.)

—

21 *Januari* 1898. BESLUIT, houdende intrekking van het Koninklijk besluit van 19 September 1895 (*Staatsblad* n°. 162) en nadere wijziging van het Koninklijk besluit van 4 November 1890 (*Staatsblad* n°. 160), tot bepaling van het maximum der verpleegden en het minimum van geneeskundigen in het krankzinnigengesticht „het St. Joris Gasthuis" te *Delft*, gewijzigd bij het Koninklijk besluit van 29 December 1891 (*Staatsblad* n°. 245). S. 26.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 19 Januari 1898, n°. 18, afdeeling Medische Politie;

Gelet op de wet van 27 April 1884 (*Staatsblad* n°. 96), gewijzigd bij de wetten van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64) en 7 December 1896 (*Staatsblad* n°. 191);

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Art. **1.** Het Koninklijk besluit van 19 September 1895 (*Staatsblad* n°. 162) wordt ingetrokken.

2. Het eerste lid van artikel 1 van het Koninklijk besluit van 4 November 1890 (*Staatsblad* n°. 160), tot bepaling van het maximum der verpleegden en het minimum van geneeskundigen in het krankzinnigengesticht „het St. Joris Gasthuis" te *Delft* wordt aldus gelezen:

„In het krankzinnigengesticht „het St. Joris Gasthuis" te *Delft* mogen niet meer dan 231 krankzinnigen, 115 mannen en 116 vrouwen, verpleegd worden".

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 21sten Jannari 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 25 *Jan.* 1898.)

—

25 *Januari* 1898. BESLUIT, tot wijziging en aanvulling van het Koninklijk besluit van 21 Augustus 1870 (*Staatsblad* n°. 154), gewijzigd bij Koninklijk besluit van 30 December 1891 (*Staatsblad* n°. 247), houdende bepalingen omtrent de uitgifte, opzegging, aflossing en rentebetaling van schatkistbiljetten. S. 27.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Fi-

nanciën dd. 5 Januari 1898, n°. 43, Generale Thesaurie;

Gezien art. 12 der wet van den 4den April 1870 (*Staatsblad* n°. 62), gewijzigd bij de wet van 31 December 1897 (*Staatsblad* n°. 281), houdende bepalingen omtrent de uitgifte van schatkistbiljetten;

Den Raad van State gehoord (advies van den 18den Januari 1898, n°. 19);

Gelet op het nader rapport van voornoemden Minister dd. 22 Januari 1898, n°. 89, Generale Thesaurie;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. I. Artikel 2 van het Koninklijk besluit van 21 Augustus 1870 (*Staatsblad* n°. 154), gewijzigd bij Koninklijk besluit van 30 December 1891 (*Staatsblad* n°. 247), wordt gelezen als volgt:

„De uitgifte geschiedt, na aankondiging, bij openbare inschrijving, ten kantore van den Agent van het Ministerie van Financiën te *Amsterdam* en door tusschenkomst van die betaalmeesters, welke tot het aannemen van inschrijvingen op- en stortingen voor schatkistbiljetten worden aangewezen".

II. Achter artikel 5 van voornoemd Koninklijk besluit wordt gevoegd een nieuw artikel van den volgenden inhoud:

Art. 6. Door de zorg van den Agent van het Ministerie van Financiën wordt het bedrag, dat de schatkistbiljetten meer opbrengen dan hunne nominale waarde ten kantore van een betaalmeester gestort. De hiervoor te ontvangen quitantiën van storting worden door den Agent aan den Minister van Financiën gezonden.

De daarin vermelde bedragen worden aangewend tot vermindering van het bezwaar, verevend op het artikel voor de betaling van rente van vlottende schuld, opgenomen in de Staatsbegrooting van het jaar, ten laste waarvan de eerste rentetermijn dier schatkistbiljetten komt.

III. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant*, waarin het is geplaatst.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 25sten Januari 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 30 *Jan.* 1898.)

—

25 *Januari* 1898. BESLUIT, tot wijziging van het Koninklijk besluit van 13 Maart 1844 (*Staatsblad* n°. 18) betrekkelijk de wet op het recht van zegel. S. 28.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën van den 22sten Januari 1898, n°. 36, Registratie;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

In het derde lid van artikel 6 van het Koninklijk besluit van den 13den Maart 1844 (*Staatsblad* n°. 18), zooals dit artikel luidt volgens de Koninklijke besluiten van den 13den Maart 1883 (*Staatsblad* n°. 32) en van den 8sten April 1897 (*Staatsblad* n°. 80), wordt de aanwijzing van de kantoren waar de zegeling plaats heeft, vervangen door het volgende:

„te *'s Hertogenbosch*, *Arnhem*, *Zwolle*, *Assen* en *Maastricht*:

„ten kantore van de hypotheken en het kadaster;

„te *Middelburg*, *Leeuwarden* en *Groningen*:

„ten kantore der registratie voor de burgerlijke akten;

en te *Utrecht*:

„ten kantore der successierechten."

De Minister voornoemd is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 25sten Januari 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 29 *Jan.* 1898.)

—

25 *Januari* 1898. BESLUIT, tot wijziging van het besluit van 30 December 1896, houdende regeling der jaarwedde van de ambtenaren, verbonden aan de archiefdepôts des Rijks, zoo te 's Gravenhage als in de provinciën.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 22 Januari 1898, n°. 86, Afdeeling K. W.;

Gezien het Koninklijk besluit van 30 December 1896, n°. 45;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Art. 4 van het Koninklijk besluit van 30 December 1896, n°. 45, te lezen als volgt:

„De commiezen en commiezen-chartermeesters worden voortaan benoemd op eene jaarwedde van

zestienhonderd gulden (*f* 1600), welke na elke twee jaren onafgebroken dienst in den rang telkens met eenhonderd gulden (*f* 100) te verhoogen is, tot een maximum van tweednizend gulden (*f* 2000)."

2. Deze bepaling brengt geene wijziging in de regeling der jaarwedde van de thans reeds benoemde commiezen-chartermeesters, zooals die werd vastgesteld bij meergemeld Koninklijk beslnit.

3. Dit besluit treedt in werking op 1 Februari 1898.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 25sten Jannari 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

—

26 *Januari* 1898. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van het te *Buenos-Ayres* op 7 September 1893 tusschen *Nederland* en *Argentinië* gesloten verdrag tot wederkeerige nitlevering van misdadigers. S. 29.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Gezien het te *Buenos-Ayres* op 7 September 1893 tusschen *Nederland* en *Argentinië* gesloten verdrag tot wederkeerige nitlevering van misdadigers, waarvan een afdruk met vertaling aan dit beslnit gehecht is;

Gelet dat de uitwisseling der akten van bekrachtiging mede te *Buenos-Ayres*, den 16den December 1897 heeft plaats gehad;

Op de voordracht van den Minister van Buitenlandsche Zaken van den 24sten Januari 1898, n°. 827;

Hebben goedgevonden en verstaan, de bekendmaking van voorzegd verdrag, met zijne vertaling, te bevelen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

De Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor zooveel hem betreft, met de uitvoering der bepalingen in meergenoemd verdrag vervat.

's Gravenhage, den 26sten Januari 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(*get.*) W. H. DE BEAUFORT.

(*Uitgeg.* 31 *Jan.* 1898.)

VERTALING.

De Regeering van Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en de Regeering der Argentijnsche Republiek, het wenschelijk geoordeeld hebbende overeenkomstig de wederzijdsche wetgevingen een verdrag te sluiten betreffende de uitlevering van misdadigers, hebben te dien einde tot Hnnne wederzijdsche gevolmachtigden benoemd, te weten:

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en in Hoogst Derzelver naam Hare Majesteit de Koningin-Wednwe, Regentes van het Koninkrijk:

den Heer LEONARD VAN RIET, consul-generaal der Nederlanden te Buenos-Aires;

De President der Argentijnsche Republiek:

den Heer VALENTIN VIRASORO, Minister van Bnitenlandsche Zaken;

die, na elkander hunne volmachten te hebben medegedeeld, welke in goeden en behoorlijken vorm zijn bevonden, omtrent de volgende artikelen zijn overeengekomen:

Art. 1. De Hooge contracteerende Partijen verbinden zich, volgens de voorschriften bij deze conventie vastgesteld, wederkeerig aan elkander uit te leveren de personen, welke beklaagd of veroordeeld zijn ter zake van een der feiten in artikel 2 vermeld, en de wijk genomen hebben op het grondgebied van den anderen Staat.

2. De feiten, die tot nitlevering aanleiding kunnen geven, zijn de volgende:

1°. doodslag, tenzij gepleegd ter rechtmatige zelfverdediging of uit onvoorzichtigheid;

2°. moord;

3°. vadermoord;

4°. kinderdoodslag of kindermoord;

5°. vergiftiging;

6°. het opzettelijk veroorzaken van de afdrijving of den dood der vrucht eener vrouw;

7°. opzettelijke verwondingen, die den dood ten gevolge hebben gehad zonder dat daartoe het oogmerk bestond, of zware en voortdnrende verminking van eenig lichaamsdeel of lichaamsorgaan;

8°. verkrachting of elk ander vergrijp tegen de zedelijkheid met geweld gepleegd;

9°. vergrijp tegen de zedelijkheid met of zonder geweld gepleegd tegenover kinderen van het eene of het andere geslacht beneden den leeftijd van veertien jaren;

10°. dubbel huwelijk;

11°. oplichting of wegvoering, verberging, wegmaking of onderschuiving van kinderen;

12°. oplichting of wegvoering van minderjarigen;

13°. het namaken of vervalschen van muntspeciën of muntpapier met het oogmerk om die muntspeciën of dat muntpapier als echt en onvervalscht uit te geven of te doen uitgeven; het uitgeven of het in omloop brengen van valsche of ongeschonden muntspeciën of van valsch of vervalscht muntpapier; het namaken of vervalschen van zegels en merken van den Staat, voor zoover de wetten der beide landen op dien grond uitlevering toelaten;

14°. valschheid in openbare of onderhandsche geschriften, in wisselbrieven, wettigen koers hebbend credietpapier of ander handelspapier en het met opzet gebruik maken dier vervalschte stukken, voor zoover de wetten der beide landen voor die feiten uitlevering toelaten;

15°. valsch getuigenis, omkooping van getuigen of meineed in civiele of strafzaken;

16°. omkooping van ambtenaren, voor zoover de wetten der beide landen op dien grond uitlevering toelaten;

17°. verduistering of malversatie van publieke fondsen, knevelarij gepleegd door openbare ambtenaren of bewaarders;

18°. opzettelijke brandstichting, indien daarvan gemeen gevaar voor goederen of levensgevaar voor een ander te duchten is; brandstichting met het oogmerk om zich of een ander, ten nadeele van den verzekeraar of van den wettigen houder van een bodemerijbrief, wederrechtelijk te bevoordeelen;

19°. opzettelijke belemmering van het verkeer op de spoorwegen, die het leven der reizigers in gevaar heeft gebracht;

20°. openlijk geweld met vereenigde krachten tegen personen of goederen;

21°. diefstal gepleegd met geweld tegen personen of eigendommen;

22°. het opzettelijk en wederrechtelijk doen zinken of doen stranden, vernielen, onbruikbaar maken of beschadigen van een schip, indien daarvan levensgevaar voor een ander te duchten is;

23°. muiterij en verzet van schepelingen of passagiers aan boord van een schip;

24°. oplichting;

25°. verduistering van fondsen, goederen, documenten en alle openbare en bijzondere eigendomstitels, gepleegd door hen aan wie dezelve ter bewaring waren toevertrouwd, of bedriegelijke ontvreemding dier zaken door hen, die deelgenooten waren of werkzaam gesteld in de inrichting, waar het feit is gepleegd;

26°. bedriegelijke bankbreuk.

Onder de voorgaande qualificatiën zijn begrepen de poging en de medeplichtigheid, voor zoover zij strafbaar gesteld zijn bij de strafwetgeving der contracteerende landen.

De uitlevering zal worden toegestaan voor de hierboven vermelde feiten, indien de te laste gelegde feiten strafbaar zijn met ten minste één jaar vrijheidsstraf als maximum.

3. De uitlevering zal geen plaats hebben:

1°. indien de opgeëischte persoon door geboorte of door naturalisatie onderdaan is van het land, waaraan de uitlevering is aangevraagd;

2°. voor staatkundige misdrijven of feiten met staatkundige misdrijven samenhangende;

3°. ingeval de feiten zouden gepleegd zijn op het grondgebied van het land, waaraan de uitlevering is aangevraagd;

4°. wanneer de aanvrage tot uitlevering geschiedt op grond van hetzelfde feit, waarvoor de opgeëischte persoon heeft terechtgestaan en is veroordeeld of vrijgesproken in het land, waaraan de uitlevering wordt aangevraagd;

5°. indien de opgelegde straf of de vervolging naar de wetten van het land, waaraan de uitlevering wordt aangevraagd of van het land, dat de uitlevering aanvraagt, verjaard is vóór de aanhouding van den opgeëischten persoon, of, ingeval de aanhouding nog niet heeft plaats gehad, vóór de gerechtelijke dagvaarding.

4. De uitlevering zal geen plaats hebben zoolang de opgeëischte persoon in het land, waaraan de uitlevering wordt aangevraagd, vervolgd wordt ter zake van hetzelfde feit.

5. Indien de opgeëischte persoon vervolgd wordt of straf ondergaat wegens een ander feit dan dat, op grond waarvan de aanvrage tot uitlevering is geschied, zal hij slechts uitgeleverd worden na afloop van het eindvonnis in het land, waaraan de uitlevering is aangevraagd, en, ingeval van veroordeeling, nadat hij de hem opgelegde straf zal hebben ondergaan of hem daarvan gratie zal zijn verleend.

Indien evenwel volgens de wetten van het land, dat de uitlevering aanvraagt, dat tijdsverloop de verjaring der vervolging tengevolge zou kunnen hebben, zal zijne uitlevering worden toegestaan, tenzij er bijzondere redenen zich tegen mochten verzetten, en onder gehoudenheid tot

terugzending van den uitgeleverde, zoodra de vervolging in genoemd land zal zijn afgeloopen.

6. De persoon, wiens uitlevering is toegestaan, zal niet mogen worden vervolgd of gestraft ter zake van staatkundige misdrijven gepleegd vóór zijne uitlevering, noch ter zake van feiten met deze misdrijven samenhangende.

Hij zal niet mogen worden veroordeeld noch gestraft in het land, waaraan de uitlevering is toegestaan, ter zake van eenig strafbaar feit niet in het tegenwoordig verdrag vermeld, noch aan een derden Staat mogen worden uitgeleverd zonder de toestemming van het land, dat hem heeft uitgeleverd.

Deze beperkingen zullen niet toepasselijk zijn, wanneer de uitgeleverde persoon gedurende drie maanden, na de hem opgelegde straf te hebben ondergaan of na daarvan gratie te hebben verkregen en in vrijheid te zijn gesteld, in het land, waar hij veroordeeld werd, gebleven is; of wanneer hij later is teruggekeerd op het grondgebied van den opeischenden Staat.

De personen, veroordeeld wegens feiten, welke volgens de wetgeving van den opeischenden Staat, met den dood gestraft worden, zullen slechts worden uitgeleverd onder voorwaarde dat gezegde straf hun niet zal worden opgelegd.

7. In de gevallen, waarin overeenkomstig de bepalingen van de tegenwoordige overeenkomst, de uitlevering niet behoort te worden toegestaan, zal de opgeëischte persoon, indien er grond toe bestaat, gevonnisd worden door de rechtbanken van het land, waaraan de uitlevering is aangevraagd en volgens de wetten van dien Staat. Het eindvonnis zal behooren te worden medegedeeld aan de Regeering, die de uitlevering had verzocht.

8. Indien het feit, waarop de aanvraag tot uitlevering gegrond is, zal gepleegd zijn op het grondgebied van eenen derden Staat, die de uitlevering van den misdadiger niet heeft verzocht, zal er aan deze aanvraag gevolg worden gegeven, ingeval de wetgeving van het land, waaraan de uitlevering is aangevraagd, de vervolging dierzelfde, buiten zijn grondgebied gepleegde, misdrijven toelaat.

9. Indien de persoon, wiens uitlevering overeenkomstig de tegenwoordige conventie door een der contracteerende partijen is aangevraagd, eveneens wordt opgevorderd door een of meerdere andere Regeeringen ter zake van feiten op hun wederzijdsch grondgebied gepleegd, zal de uitlevering worden toegestaan aan degene, op wiens grondgebied het zwaarste feit volgens de wetgeving van het land, waaraan de uitlevering is aangevraagd, zal zijn gepleegd, en, ingeval van gelijke zwaarte, aan dengene, die het eerst de aanvrage tot uitlevering zal hebben ingediend.

10. Indien de opgeëischte persoon geen onderdaan is van het opeischende land en de Regeering van zijn eigen land hem opvordert ter zake van hetzelfde feit, zal de Regeering, aan welke de uitlevering is aangevraagd, de bevoegdheid hebben dien persoon uit te leveren aan dengenen aan wien zij het passend zal achten.

11. De uitlevering zal altijd worden aangevraagd langs diplomatieken weg en bij gebreke van een diplomatieken agent door tusschenkomst van den hoogsten consulairen ambtenaar van het land, hetwelk de aanvraag doet.

De aanvraag tot uitlevering behoort vergezeld te gaan:

1°. van het oorsponkelijk of van een gewaarmerkt afschrift hetzij van eene beschikking tot in staat van beschuldigingstelling of van eene beschikking waarbij rechtsingang is verleend met bevel van gevangenneming, hetzij van een bevel van gevangenneming, hetzij van elke andere akte dezelfde kracht hebbende, hetzij van het vonnis van veroordeeling, afgegeven door de bevoegde overheid in den vorm, voorgeschreven door de wetgeving van het land, dat de uitlevering aanvraagt.

Deze bescheiden moeten het feit, waarvan sprake is, voldoende omschrijven, ten einde het land, waaraan de uitlevering wordt gevraagd, in staat te stellen te beoordeelen of het, volgens zijne wetgeving, een geval daarstelt in het tegenwoordig verdrag voorzien;

2°. van een afschrift der op het betrekkelijke feit toepasselijke strafbepalingen;

3°. van al de noodige inlichtingen ten einde de identiteit van den opgeëischten persoon te staven;

4°. van eene Fransche vertaling van alle deze stukken en van de strafbepalingen.

12. De vreemdeling, wiens uitlevering voor een der in artikel 2 bedoelde feiten kan worden gevraagd, zal voorloopig kunnen worden aangehouden overeenkomstig de vormen voorgeschreven door de Wetgeving van het land, waaraan de uitlevering gevraagd wordt, krachtens een bericht overgebracht door de post of de telegraaf door tusschenkomst van den Minister van Buiten-

landsche Zaken van den opeischenden Staat en van den diplomatieken of consulairen vertegenwoordiger van den Staat in het andere land, en afkomstig van de bevoegde overheid van het land, dat de aanvraag doet, te weten:

van de zijde van Nederland, van elken officier van justitie of van elken rechter van instructie (rechter-commissaris);

van de zijde der Argentijnsche Republiek, van elken rechter van instructie of van elken strafrechter.

Dit bericht behoort te melden het bestaan en de overmaking van eene beschikking tot in staat van beschuldigingstelling of van eene beschikking waarbij rechtsingang is verleend met bevel van gevangenneming, van een bevel van gevangenneming of van een vonnis van veroordeeling.

De op deze wijze aangehouden persoon zal, ten ware hij uit andere hoofde behoorde in hechtenis te blijven, in vrijheid worden gesteld, indien niet binnen twee maanden na de dagteekening zijner aanhouding, de aanvrage tot uitlevering langs diplomatieken of consulairen weg geschied is in den vorm bij artikel 11 bepaald.

13. Er wordt uitdrukkelijk bedongen dat de doorvoer over het grondgebied van een der contracteerende partijen, van een door eene derde Mogendheid aan de andere partij uitgeleverden persoon, die geen onderdaan is van het land, door hetwelk de doorvoer plaats heeft, zal worden toegestaan op het eenvoudig vertoon langs diplomatieken of consulairen weg van de beschikking tot in staat van beschuldigingstelling of van de beschikking waarbij rechtsingang is verleend met bevel van gevangenneming, van het bevel van gevangenneming of van het vonnis van veroordeeling, mits dat er geen sprake is van staatkundige misdrijven of van feiten met deze misdrijven samenhangende, maar van die opgenoemd bij artikel 2 dezer conventie.

De kosten van doorvoer zullen komen voor rekening van den Staat, die de uitlevering heeft aangevraagd.

14. De door misdrijf verkregen goederen, welke op en bij den opgeëischte in beslag mochten zijn genomen, of welke deze zou verborgen hebben en die later mochten zijn ontdekt; de gereedschappen en werktuigen waarvan hij zich mocht bediend hebben tot het plegen van het misdrijf, alsmede alle andere stukken van overtuiging, zullen te gelijker tijd als de opgeëischte worden overgegeven, indien de opeischende Regeering daartoe aanvrage doet en indien de bevoegde macht van den Staat, waaraan de uitlevering wordt aangevraagd, de overgave daarvan heeft bevolen.

Intusschen worden de rechten van derden op de gezegde goederen voorbehouden, welke hun, na afloop van het geding, kosteloos zullen moeten worden teruggegeven.

15. Wanneer, bij vervolging ter zake van een gemeen misdrijf, een der beide Regeeringen het hooren van getuigen, die zich in den anderen Staat bevinden, noodig oordeelt, zal daartoe eene rogatoire commissie, vergezeld van eene fransche vertaling, langs diplomatieken of consulairen weg gezonden worden aan de Regeering van het land, waar het verhoor moet plaats hebben, en zal daaraan gevolg gegeven worden in het land, hetwelk is aangezocht, met inachtneming der wetten, die ter zake toepasselijk zijn in het land waar de getuigen moeten verschijnen.

16. Indien in eene strafzaak, een gemeen misdrijf betreffende, de persoonlijke verschijning van een getuige noodig is of verlangd wordt, zal de Regeering van het land, waar hij zich bevindt, hem verzoeken aan de tot hem te richten uitnoodiging gevolg te geven, en ingeval hij daaraan voldoet, zullen hem door de aanvragende Regeering van af den dag, waarop hij zijne woonplaats zal hebben verlaten, reis- en verblijfkosten worden toegekend, volgens de tarieven van kracht in het land, waar zijne verschijning moet plaats hebben, behoudens het geval, dat de aanvragende Regeering het noodig zal achten eene hoogere schadevergoeding aan den getuige toe te kennen.

Een persoon, van welke nationaliteit ook, die als getuige in een van beide landen opgeroepen, vrijwillig voor de rechtbanken van het andere land verschijnt, zal aldaar niet kunnen worden vervolgd of aangehouden ter zake van misdaden of misdrijven of ter zake van civiele, crimineele of correctioneele veroordeelingen, die plaats hebben gevonden voor zijn vertrek uit het land, aan hetwelk de aanvrage is gedaan, noch onder voorwendsel van medeplichtigheid aan de feiten die het onderwerp uitmaken van het geding, waarin hij als getuige optreedt.

17. De wederzijdsche Regeeringen doen over en weder afstand van alle aanvrage om terugbetaling van de kosten van onderhoud, van vervoer en andere, die binnen de grenzen van haar wederzijdsch grondgebied zouden kunnen voortvloeien uit de uitlevering van beklaagde, in staat van

beschuldiging gestelde of veroordeelde personen, evenals van die voortvloeiende uit de tenuitvoerlegging van rogatoire commissiën, zoomede van die voortvloeiende uit de toezending der overtuigingsstukken of der bescheiden.

De uit te leveren persoon zal worden overgebracht naar de haven, aan te wijzen door den diplomatieken of consulairen agent van de opeischende Regeering, op wier kosten hij zal worden ingescheept.

18. Het tegenwoordig verdrag zal eerst in werking treden te rekenen van den twintigsten dag na zijne afkondiging, welke zoo spoedig doenlijk zal plaats vinden in den vorm, bij de wetgevingen der beide landen voorgeschreven.

Het zal van kracht blijven tot zes maanden na den dag van opzegging door eene der beide Regeeringen.

Het tegenwoordig verdrag zal worden bekrachtigd en de bekrachtigingen ervan zullen zoo spoedig doenlijk te Buenos Aires worden uitgewisseld.

Ten blijke waarvan de wederzijdsche gevolmachtigden het tegenwoordig verdrag hebben onderteekend en van hunne zegels voorzien.

In dubbel opgemaakt te Buenos Aires, den 7 September 1893.

(*L. S.*) (*get.*) L. VAN RIET.

" " VALENTIN VIRASORO.

—

26 *Januari* 1898. BESLUIT, tot regeling der voorloopige afschrijving en uitbetaling volgens art. 67, § 8 der Suikerwet. S. 30.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën van den 29 December 1897, n°. 135, Invoerrechten en Accijnzen;

Gezien art. 67, § 8 der Suikerwet;

Den Raad van State gehoord (advies van den 18 Januari 1898, n°. 26):

Gelet op het nader rapport van voornoemden Minister van den 24 Januari 1898, n°. 68, Invoerrechten en Accijnzen;

Hebben besloten en besluiten:

Art. **1.** In afwachting van de vaststelling van het bedrag, dat na afloop van het werkjaar volgens art. 67 der Suikerwet op de accijnsrekeningen van beetwortelsuikerfabrikanten en raffinadeurs zal worden afgeschreven, zal voorloopige afschrijving van een gedeelte van dat bedrag plaats hebben overeenkomstig de volgende artikelen.

2. Voor de beetwortelsuikerfabrikanten bedraagt de voorloopige afschrijving per 100 kilogram suiker de helft van de som, die voor het werkjaar is vermeld in kolom 2 der tabel, voorkomende in art. 67, § 2 der genoemde wet.

Zij wordt verleend in de maand Januari van elk jaar over de hoeveelheid suiker, gedurende de voorafgaande maanden September, October, November en December uit elke fabriek uitgeslagen.

De Minister van Financiën is gemachtigd om hoogere afschrijving, doch niet meer dan drie vierde van de voormelde som toe te staan, indien met voldoende zekerheid is te voorzien, dat de afschrijving over het volle werkjaar het alzoo bepaald bedrag zal overschrijden.

3. Onverminderd het bepaalde bij art. 2 kan de Minister van Financiën toestaan, dat in de maand Mei 1898 voorloopige afschrijving op den voet van dat artikel wordt verleend voor de suiker, uitgeslagen tusschen 31 December 1897 en 1 Mei 1898.

4. Het bedrag der voorloopige afschrijving, na aftrek van hetgeen de fabrikant wegens uitslagen volgens art. 36 der Suikerwet heeft te betalen, kan door hem in ontvang worden genomen op den tijd en bij den ontvanger, door den Minister van Financiën aan te wijzen.

Het formulier voor de daarvoor af te geven quitantie wordt door dien Minister vastgesteld.

5. Voor de raffinadeurs bedraagt de voorloopige afschrijving per 100 kilogram suiker de helft van de som, die voor het werkjaar is vermeld in kolom 5 der tabel, voorkomende in art. 67, § 2 der genoemde wet.

Zij wordt verleend in de maand Januari van elk jaar over de hoeveelheid suiker, gedurende de voorafgaande maanden September, October, November en December uit elke raffinaderij uitgeslagen en vervolgens in elke der volgende maanden over de hoeveelheid suiker, uitgeslagen in de vorige maand.

Het bedrag der voorloopige afschrijving strekt in mindering van dat, 't welk de raffinadeur volgens de accijnsrekening heeft te betalen.

6. De bepalingen van art. 67, §§ 4 en 6 der Suikerwet zijn ook voor het berekenen van de voorloopige afschrijvingen van toepassing.

7. De voorloopige afschrijvingen en uitbetalingen strekken in mindering van die, welke den fabrikant of raffinadeur volgens art. 67 der genoemde wet over het geheele werkjaar toekomen.

8. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en de *Staatscourant*, waarin het geplaatst is.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, 't welk in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 26sten Januari 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 29 *Jan.* 1898.)

---

28 *Januari* 1898. WET, tot vaststelling van het *tweede* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898. S. 31.

Bij deze wet wordt het IIde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1898, betreffende de *Hooge Colleges van Staat en het Kabinet der Koningin*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1e Afd.:	De Staten-Generaal	*f*	353,785.—
2e „	De Raad van State	„	103,410.—
3e „	De Algemeene Rekenkamer	„	119,450.—
4e „	De Kanselarij der Nederlandsche Orden	„	42,110.—
5e „	Het Kabinet der Koningin	„	34,215.—
6e „	Pensioenen, wachtgelden, gratificatiën, toelagen en kosten voor de vergaderingen van den Ministerraad	„	43,761.—
7e „	Onvoorziene uitgaven	„	5,000.—
		f	701,731.—

---

28 *Januari* 1898. WET, tot vaststelling van het *derde* hoofdstnk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898. S. 32.

Bij deze wet wordt het IIIde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1898, betreffende het *Departement van Buitenlandsche Zaken*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1e Afd.:	Kosten van het Departement	*f*	87,430.—
2e „	Kosten van buitenlandsche zendingen en consulaten	„	680,900.—
3e „	Verschillende uitgaven	„	22,200.—
4e „	Pensioenen, wachtgelden en toelagen	„	39,106.—
5e „	Onvoorziene uitgaven	„	10,000.—
		f	839,636.—

---

28 *Januari* 1898. WET, tot vaststelling van het *vierde* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898. S. 33.

Bij deze wet wordt het IVde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1898, betreffende het *Departement van Justitie*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1e Afd.:	Kosten van het Departement	*f*	150,139.—
2e „	Kosten van de rechterlijke macht	„	1,710,867.—
3e „	Kosten van het Hoog Militair Gerechtshof en de auditiën in de militaire arrondissementen	„	53,800.—
4e „	Gerechtskosten	„	347,500.—
5e „	Kosten van algemeene of Rijkspolitie en in zake van jacht en visscherij	„	619,215.—
6e „	Kosten der gevangenissen en Rijksopvoedingsgestichten	„	1,096,344.—
7e „	Gebouwen, daaronder niet begrepen de Rijkswerkinrichtingen	„	574,321.—
8e „	Kosten der Rijkswerkinrichtingen	„	704,416.—
9e „	Pensioenen, wachtgelden, gratificatiën enz.	„	276,670.—
10e „	Verschillende uitgaven	„	24,850.—
11e „	Onvoorziene uitgaven	„	50,000.—
		f	5,608,122.—

---

29 *Januari* 1898. WET, tot vaststelling van het *vijfde* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898. S. 34.

Bij deze wet wordt het Vde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1898, betreffende het *Departement van Binnenlandsche Zaken*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1e Afd.: Kosten van het Departement. *Art.* 1—4		*f* 191,668.—	
2e „ *a.* Kosten van het bestuur der provinciën:			
Art. 5— 8. Noordbrabant	*f* 70,300.—		
„ 9—12. Gelderland	„ 70,100.—		
„ 13—16. Zuidholland	„ 78,540.—		
„ 17—21. Noordholland	„ 78,565.—		
„ 22—25. Zeeland	„ 107,942.—		
„ 26—29. Utrecht	„ 53,160.—		
„ 30—33. Friesland	„ 68,566.—		
„ 34—37. Overijssel	„ 71,045.—		
„ 38—41. Groningen	„ 69,400.—		
„ 42—45. Drenthe	„ 47,000.—		
„ 46—49. Limburg	„ 58,020.—		
b. Armwezen. *Art.* 50—52	„ 232,300.—		
c. Verdere uitgaven betrekkelijk het binnenlandsch bestuur. *Art.* 53—60*ter*	„ 129,100.—		
			„ 1,134,038.—
3e Afd.: Nationale militie en schutterijen. *Art.* 61—63			„ 65,250.—
4e „ Medische politie. *Art.* 64—78*bis*			„ 608,688.50
5e „ Onderwijs.			
Hooger onderwijs.			
Art. 79—82. Rijks-nniversiteit te Leiden	*f* 911,719.—		
„ 83—85. Rijks-universiteit te Utrecht	„ 485,256.—		
„ 86—88. Rijks-universiteit te Groningen	„ 396,450.—		
Verdere uitgaven betrekkelijk het hooger onderwijs			
Art. 89. Uitgaven voor den dienst der Rijks-universiteiten, niet begrepen in de artt. 79 tot en met 88, van zoodanigen aard, als, volgens beslissing van den Minister van Binnenlandsche Zaken, tot en met het jaar 1878 gekweten zijn uit de opgeheven fondsen, bedoeld bij art. 113 der wet van 28 April 1876 (*Staatsblad* n°. 102)	„ 500.—		
Art. 90. Kosten der opleiding van leeraren voor het Hervormd Kerkgenootschap vanwege dat genootschap	„ 35,510.—		
Art. 91. Kweekscholen der godgeleerdheid voor de Evangelisch-Lutherschen en Remonstranten, mitsgaders kosten van opleiding van studenten bij de Hersteld-Evangelisch-Lutherschen	„ 10,000.—		
Art. 92. Seminariën voor het Roomsch-katholiek Kerkgenootschap	„ 13,580.—		
Art. 93. Toelagen voor en verdere uitgaven in verband met godgeleerd en godsdienstonderwijs voor de Israëlietische kerkgenootschappen	„ 19,600 —		
Art. 94. Kosten der gouden eerepenningen voor bekroonde prijsvragen, uitgeschreven door de Rijks-universiteiten	„ 1,000.—		
Art. 95. Beurzen voor studeerenden aan instellingen voor hooger onderwijs	„ 14,400.—		
Art. 96. Beurs ter begeving van den heer van Warmond en			
Transporteere	*f* 1,888,015.—	*f* 1,999,644.50	

Per transport . . .	*f* 1,888,015.—	*f* 1,999,644.50
uitkeering aan dezen voor de armen dier gemeente, ten gevolge van destijds aan de hoogeschool te Leiden gekomen goederen, die later zijn te gelde gemaakt	„ 390.—	
Art. 97. Jaarwedde van een inspecteur der gymnasia . . .	„ 3,500.—	
„ 98. Reis-, verblijf- en bureelkosten van den inspecteur der gymnasia	„ 900.—	
Art. 99. Subsidiën aan gemeenten ten behoeve van hare gymnasia en pro-gymnasia	„ 235,000.—	
Art. 100. Reis- en verblijfkosten, vacatiegelden en verdere uitgaven der gecommitteerden en der commissie, bedoeld in art. 11 en 12 der wet van 28 April 1876 (*Staatsblad* n°. 102) . . .	„ 11,000.—	
Middelbaar onderwijs.		
Art. 101. Jaarwedden van twee inspecteurs van het middelbaar onderwijs	„ 7,000.—	
Art. 102. Reis-, verblijf- en bureelkosten van de inspecteurs van het middelbaar onderwijs	„ 1,600.—	
Art. 103. Jaarwedden, toelagen en belooningen der hoogleeraren, leeraren, beambten en bedienden bij de Polytechnische School . .	„ 172,120.—	
Art. 104. Aanbouw en onderhoud van gebouwen, aankoop van terrein, vuur en licht, hulpmiddelen voor het onderwijs, lokaalbehoeften, kleeding der bedienden, reis- en verblijfkosten, personeele hulp, schrijfloonen en verdere uitgaven ten behoeve der Polytechnische School	„ 118,413.—	
Art. 105. Jaarwedden, verloftraktementen, toelagen en belooningen der leeraren, beambten en bedienden bij de Rijks-hoogere burgerscholen	„ 439,230.—	
Art. 106. Aankoop van grond en gebouwen, huur en lasten van gebouwen, aanbouw en onderhoud van gebouwen, vuur en licht, hulpmiddelen voor het onderwijs, boeken en leermiddelen ten behoeve van overmogende leerlingen, lokaalbehoeften, reis- en verblijfkosten, personeele hulp, schrijfloonen, en verdere uitgaven ten behoeve der Rijks-hoogere burgerscholen	„ 81,350.—	
Art. 107. Subsidiën en toelagen voor inrichtingen van middelbaar onderwijs	„ 239,500.—	
Art. 108. Subsidiën aan scholen voor ambachtsonderwijs . .	„ 104,250.—	
„ 109. Subsidiën aan scholen voor zeevaartkundig onderwijs.	„ 39,950.—	
„ 110. Reis- en verblijfkosten en vacatiegelden der leden van de commissiën tot het afnemen der eindexamens voor de hoogere burgerscholen en de Polytechnische School, benevens verdere kosten van die examens	„ 41,000.—	
Art. 111. Reis- en verblijfkosten en vacatiegelden der leden van de commissiën tot het examineeren van hen die eene akte van bekwaamheid voor het middelbaar onderwijs, eene der akten van bekwaamheid, vermeld in art. 65, of eene akte van bekwaamheid voor het handteekenen, vermeld in art. 65*bis* der wet tot regeling van het lager onderwijs, gewijzigd bij die van 8 December 1889 (*Staatsblad* n°. 175) en van 28 December 1896 (*Staatsblad* n°. 230), wenschen te ontvangen, benevens verdere kosten van die examens	„ 53,000.—	
Transporteere . . .	*f* 3,436,218.—	*f* 1,999,644.50

Per transport . . .	*f* 3,436,218.—	*f* 1,999,644.50
Lager Onderwijs.		
Art. 112. Jaarwedden van drie inspecteurs van het lager onderwijs	„ 10,500.—	
Art. 113. Reis-, verblijf- en bureelkosten der inspecteurs van het lager onderwijs	„ 2,400.—	
Art. 114. Jaarwedden van de districts-schoolopzieners . . .	„ 62,500.—	
„ 115. Reis-, verblijf- en bureelkosten van de districts-schoolpzieners	„ 18,500.—	
Art. 116. Reis-, verblijf- en bureelkosten van de arrondissements-schoolopzieners of abonnement deswege	„ 56,000.—	
Art. 117. Kosten der vergadering van de ambtenaren, aan wie bij art. 67 der wet tot regeling van het lager onderwijs, laatstelijk gewijzigd bij die van 8 December 1889 (*Staatsblad* n°. 175), het toezicht op het lager onderwijs is opgedragen . .	„ 100.—	
Art. 118. Jaarwedden, toelagen en belooningen der onderwijzers en bedienden bij de Rijkskweekscholen tot opleiding van onderwijzers en bij de daaraan verbonden leerscholen	„ 187,945.—	
Art. 119. Toelagen voor huisvesting en verpleging van kweekelingen, opgeleid bij de Rijkskweekscholen	„ 146,400.—	
Art. 120. Aankoop en stichting van gebouwen; huur en onderhoud van gebouwen; vuur en licht; hulpmiddelen voor het onderwijs; lokaalbehoeften; personeele hulp en schrijfloonen; het gebruik maken van bad- en zweminrichtingen en verdere uitgaven ten behoeve der Rijkskweekscholen en daaraan verbonden leerscholen	„ 48,480.—	
Art. 121. Kosten, voortvloeiende uit de oprichting en instandhouding eener Rijkskweekschool tot opleiding van onderwijzeressen en daaraan verbonden leerschool	„ 70,500.—	
Art. 122. Subsidiën voor kweekscholen tot opleiding van onderwijzers en onderwijzeressen	„ 160,000.—	
Art. 123. Rijksnormaallessen tot opleiding van onderwijzers en onderwijzeressen en kosten van opleiding voor het afleggen van het examen ter verkrijging der akten van bekwaamheid voor de vrije en orde-oefeningen der gymnastiek	„ 500,000.—	
Art. 124. Bijdrage aan normaallessen en aan hoofden van scholen voor door hen opgeleide personen, die de akte, bedoeld in art. 56 onder *a* der wet op het lager onderwijs, waarvan de gewijzigde tekst is bekend gemaakt bij het Koninklijk besluit van 28 Januari 1897 (*Staatsblad* n°. 57), hebben verkregen . . .	„ 208,000.—	
Art. 125. Subsidiën en toelagen aan de arrondissements-schoolopzieners ten gevolge van art. 22 van het Koninklijk besluit van 31 December 1891 (*Staatsblad* n°. 254)	„ 8,000.—	
Art. 126. Jaarwedden van onderwijzers bij de Rijks-lagere scholen te Weststellingwerf, te Steenwijkerwold en te Vledder .	„ 12,800.—	
Art. 127. Onderhoud van gebouwen; vuur en licht; hulpmiddelen voor het onderwijs; lokaalbehoeften; buitengewoon opzicht; personeele hulp; schrijfloonen en verdere uitgaven voor de Rijks-lagere scholen te Weststellingwerf, te Steenwijkerwold en te Vledder	„ 10,770.—	
Transporteere . . .	*f* 4,939,113.—	*f* 1,999,644.50

Per transport . . .	*f* 4,939,113.—	*f* 1,999,644.50
Art. 128. Subsidiën aan gemeenten tot bestrijding van jaarwedden van onderwijzers en onderwijzeressen bij de lagere scholen.	„ 72,800.—	
Art. 129. Bijdrage en vergoeding door het Rijk aan de gemeenten in de kosten van haar lager onderwijs, ten gevolge van art. 45 der wet tot regeling van het lager onderwijs, gewijzigd bij die van 8 December 1889 (*Staatsblad* n°. 175), in verband met art. 5 der wet van 8 December 1889 (*Staatsblad* n°. 175) .	„ 3,350,000.—	
Art. 130. Vergoeding door het Rijk aan de gemeenten voor de kosten van haar lager onderwijs over 1896, ten gevolge van art. 45 der wet tot regeling van het lager onderwijs, zooals dat artikel is gewijzigd bij die van 11 Juli 1884 (*Staatsblad* n°. 123), in verband met art. 5 der wet van 8 December 1889 (*Staatsblad* n°. 175)	„ 18,000.—	
Art. 131. Tijdelijk subsidie aan de gemeenten, door de uitgaven tot eene behoorlijke inrichting van haar lager onderwijs vereischt, onbillijk bezwaard (art. 49 der wet tot regeling van het lager onderwijs, gewijzigd bij die van 8 December 1889 (*Staatsblad* n°. 175)	„ 300,000.—	
Art. 132. Bijdrage door het Rijk in de jaarwedden van onderwijzers aan bijzondere scholen, ten gevolge van art. 54*bis* der wet tot regeling van het lager onderwijs, zooals dat is gewijzigd bij de wet van 13 September 1895 (*Staatsblad* n°. 159)	„ 1,064,000.—	
Art. 133. Reis- en verblijfkosten en vacatiegelden der leden van de commissiën tot het examineeren van hen die eene der akten van bekwaamheid, vermeld in art. 56 onder *a* en *b* of eene akte van bekwaamheid voor de handwerken of voor de vrije en orde-oefeningen der gymnastiek, vermeld in art. 65*bis* der wet tot regeling van het lager onderwijs, waarvan de gewijzigde tekst is bekend gemaakt bij Koninklijk besluit van 28 Januari 1897 (*Staatsblad* n°. 57) wenschen te ontvangen, benevens verdere kosten van die examens	„ 95,000.—	
Art. 134. Verschillende uitgaven voor speciale inrichtingen voor onderwijs; gratificatien; hulp- en aanmoedigingsmiddelen .	„ 26,500.—	
Art. 134*bis*. Reis- en verblijfkosten en vacatiegelden der leden van de commissie, tot het examineeren van hen die een diploma van geëxamineerd en beëedigd landmeter wenschen te ontvangen, benevens verdere kosten van die examens	„ 150.—	
Art. 135. Kosten van vervaardiging, inpakking en verzending van pleisterafgietsels ten behoeve van inrichtingen van onderwijs.	„ 1,000.—	
Art. 136. Jaarwedden en verdere belooningen van den bouwkundige en van de opzichters, belast met het toezicht op de gebouwen voor onderwijs en van het personeel bij het bureel van den bouwkundige	„ 27,300.—	
Art. 137. Reis- en verblijfkosten van de in het vorig artikel bedoelde ambtenaren, huishoudelijke en verdere uitgaven betreffende het aan hen opgedragen toezicht	„ 10,000.—	
		„ 9,903,863.—
6e Afd.: Landbouw.		
Art. 138. Subsidie aan het Nederlandsch Landbouw-comité .	*f* 13,500.—	
Transporteere . . .	*f* 13,500.—	*f* 11,903,507.50

Per transport . . .	*f* 13,500.—	*f* 11,903,507.50
Art. 139. Subsidie aan de Nederlandsche Heidemaatschappij tot het bevorderen van bevloeiing	„ 5,300.—	
Art. 140. Kosten van onderzoek van boter en verdere uitgaven in verband met de wet van 23 Juni 1889 (*Staatsblad* n°. 82) .	„ 8,700.—	
Art. 141. Toezicht op wijngaarden, boomkweekerijen, tuinen en broeikassen, volgens art. 1 van het Koninklijk besluit van 24 December 1883 (*Staatsblad* n°. 248)	„ 1,000.—	
Art. 142. Verslagen, berichten, verordeningen en advertentiën betreffende den landbouw	„ 4,000.—	
Art. 143. Subsidiën voor de uitgave van boekwerken en tijdschriften in het belang van den landbouw	„ 1,300.—	
Art. 144. Subsidiën, toelagen en verdere uitgaven in het belang van den landbouw	„ 3,500.—	
Art. 145. Jaarwedde van den inspecteur van het middelbaar onderwijs, belast met het toezicht op de landbouwscholen . . .	„ 3,500.—	
Art. 146. Reis-, verblijf- en bureelkosten van den inspecteur van het middelbaar onderwijs, belast met het toezicht op de landbouwscholen	„ 800.—	
Art. 147. Jaarwedden, toelagen en belooningen der leeraren, beambten en bedienden bij de Rijkslandbouwschool	„ 100,200.—	
Art. 148. Kosten en subsidiën voor stichting, uitbreiding, aanbouw, onderhoud, huur en lasten van gebouwen, onderhoud en aankoop van meubelen, vuur en licht, aanvulling en uitbreiding der verzamelingen en hulpmiddelen voor het onderwijs, reis- en verblijfkosten; personeele hulp en schrijfloonen, administratieve, huishoudelijke en verdere uitgaven ten behoeve der Rijkslandbouwschool	„ 77,305.—	
Art. 149. Subsidiën ten behoeve van het onderwijs in land- en tuinbouw en houtteelt, voor landbouw- en zuivelconsulenten en toelagen voor het opleiden van landbouw- en tuinbouwonderwijzers.	„ 65,050.—	
Art. 150. Kosten, voortvloeiende uit de oprichting en instandhouding van winterscholen	„ 34,350.—	
Art. 151. Jaarwedden van elf landbouwleeraren en van vier tuinbouwleeraren.	„ 33,000.—	
Art. 152. Reis-, verblijf- en bureelkosten der landbouw- en tuinbouwleeraren, benevens kosten van werktuigen en platen en van vergaderingen	„ 13,875.—	
Art. 153. Jaarwedden, toelagen en belooningen van de directeuren en overige ambtenaren en bedienden aan de Rijkslandbouwproefstations	„ 39,300.—	
Art. 154. Aanbouw, onderhoud, huur en lasten van gebouwen, aankoop van grond en gebouwen, vuur en licht, werktuigen, gereedschappen, bureel- en lokaalbehoeften, reis- en verblijfkosten, personeele hulp, schrijfloonen en verdere uitgaven ten behoeve der Rijkslandbouwproefstations, zoomede kosten voortvloeiende uit wetenschappelijke proefnemingen in het belang van den landbouw; kosten van toezicht op den aanleg en de exploitatie van proefvelden; reis-, verblijf- en bureelkosten van de leden der commissie van toezicht op de Rijkslandbouwproefstations	„ 46,222.—	
Transporteere . . .	*f* 450,902.—	*f* 11,903,507.50

Per transport . . .	*f* 450,902.—	*f* 11,903,507.50
Art. 155. Bijdragen in de kosten van aanleg en exploitatie van proefvelden en daarmede in verband staande uitgaven . . .	„ 14,900.—	
Art. 156. Subsidie aan het phytopathologisch laboratorium „WILLIE COMMELIN-SCHOLTEN" te Amsterdam	„ 1,000.—	
Art. 157. Reis- en verblijfkosten en vacatiegelden der leden van de commissie tot het afnemen der eind-examens voor de landbouwscholen benevens verdere kosten van die examens	„ 2,000.—	
Art. 158. Kosten van opleiding voor het afleggen van het examen ter verkrijging der akte van bekwaamheid tot het geven van lager onderwijs in land- en tuinbouwkunde	„ 3,000.—	
Art. 159. Traktementen, belooningen en toelagen der ambtenaren bij het beheer der domeinen, ressorteerende onder het Departement van Binnenlandsche Zaken, alsmede vergoeding aan de Nederlandsche Heidemaatschappij	„ 15,820.—	
Art. 160. Traktementen, ontvangloonen en bureelkosten der rentmeesters	„ 11,000.—	
Art. 161. Grondbelasting, waterschaps- en andere lasten van de domeinen, ressorteerende onder het beheer van het Departement van Binnenlandsche Zaken	„ 52,200.—	
Art. 162. Kosten van verkooping van hout, gras, tiendvruchten, enz. van verpachtingen, van aanbestedingen en van inzameling van tienden	„ 8,000.—	
Art. 163. Kosten van verbetering van afwatering en uitwatering, van bevloeiingswerken en van aanleg van bosch en andere ontginning, met inbegrip van de daarbij behoorende gebouwen, zoomede kosten van ontwerpen, toezicht, enz.	„ 48,850.—	
Art. 164. Aankoop van grond ter arrondeering of uitbreiding van bosschen en bebosschingen	„ 10,000.—	
Art. 165. Kosten van onderhoud en instandhouding der domeinen, ressorteerende onder het beheer van het Departement van Binnenlandsche Zaken, van daartoe betrekkelijke opnemingen, opmetingen, grensbepalingen, kaarten, akten en bescheiden, uitkeeringen, tegemoetkomingen, bijdragen en vergoedingen en alle andere uitgaven het beheer der voornoemde domeinen betreffende, niet vermeld onder *artt.* 159 tot en met 164	„ 66,675.—	
Art. 166. Reis- en verblijfkosten van de ambtenaren in dienst bij het beheer der voormelde domeinen	„ 3,500.—	
Art. 167. Druk- en bindwerk en verdere bureelbehoeften voor het in het vorig artikel bedoelde beheer	„ 3,000.—	
Art. 168. Jaarwedden en verdere belooningen van de vaste districts-veeartsen	„ 22,500.—	
Art. 169. Reis-, verblijf- en bureelkosten van de districts-veeartsen, reis- en verblijfkosten en vacatiegelden van hunne plaatsvervangers en reis- en verblijfkosten en belooning van de geëxamineerde veeartsen, bedoeld in de artt. 14, 16, 17, 19, 21 en 25 der wet van 20 Juli 1870 (*Staatsblad* n°. 131), de artt. 1 en 7 der wet van 2 Juni 1875 (*Staatsblad* n°. 94) en de artt. 2 en 5 der wet van 5 Juni 1875 (*Staatsblad* n°. 110)	„ 48,100.—	
Art. 170. Jaarwedden en verdere belooningen van den directeur,		
Transporteere . . .	*f* 761,447.—	*f* 11,903,507.50

Per transport . . .	*f* 761,447.—	*f* 11,903,507.50
de leeraren, ambtenaren, bedienden en arbeiders aan 's Rijks veeartsenijschool, mitsgaders schrijfloonen.	„ 42,800.—	
Art. 171. Voeding en verpleging der leerlingen en bedienden aan 's Rijks veeartsenijschool; subsidiën voor de verzamelingen en andere inrichtingen van onderwijs; aanbouw, onderhoud en lasten der gebouwen; onderhoud en aankoop van meubelen en gereedschappen; vuur, water en licht; aankoop en voeding van dieren; administratieve en verdere uitgaven	„ 47,200.—	
Art. 172. Subsidiën en andere uitgaven ten behoeve van cursussen in hoefbeslag.	„ 2,000.—	
Art. 173. Kosten van de examens van hen, die een diploma als veearts verlangen volgens de wet van 8 Juli 1874 (*Staatsblad* n°. 99).	„ 3,000.—	
Art. 174. Subsidiën en andere uitgaven ten behoeve van de verbetering van de Nederlandsche paardenrassen	„ 86,175.—	
Art. 175. Subsidiën en andere uitgaven ter bevordering van de veefokkerij.	„ 30,000.—	
Art. 176. Kosten, subsidiën en schadeloosstellingen tot afwending van het gevaar, waarmede besmettelijke veeziekten den veestapel bedreigen, en daartoe betrekkelijke uitgaven, waaronder de belooning van tijdelijke, buitengewone districts-veeartsen en vee-opzichters.	„ 130,000.—	
Art. 177. Kosten voortvloeiende uit de wet van 5 Juni 1875 (*Staatsblad* n°. 110)	„ 250.—	
		„ 1,102,872.—
7e Afd.: Kunsten en wetenschappen. *Art.* 178—212		„ 848,847.—
8e „ Nederlandsche Staatscourant, Handelingen van de Staten-Generaal en Staatsblad. *Art.* 213—216		„ 78,598.—
9e „ Pensioenen, toelagen, gratificatiën en wachtgelden. *Art.* 217—223. .		„ 638,855.—
10e „ Onvoorziene behoeften. *Art.* 224		„ 40,000.—
		f 14,612,679.50

---

29 *Januari* 1898. WET, tot wijziging van art. 2 der wet van 24 Mei 1897 (*Staatsblad* n°. 154), betreffende het recht van overgang van onroerende goederen, nagelaten door niet-ingezetenen. S. 35.

Bijl. Handel. 2e *Kamer* 1897/98, n°. 95, 1—5. *Hand. id.* 1897/98, *bladz.* 571.

Handel. 1e *Kamer* 1897/98, *bladz.* 45, 118, 140, 202.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het raadzaam is het bij de wet van 24 Mei 1897 (*Staatsblad* n°. 154) bepaalde bedrag van het recht van overgang van onroerende goederen, nagelaten door niet-ingezetenen, nader vast te stellen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. De woorden „acht en een half", voorkomende in artikel 2 der wet van 24 Mei 1897 (*Staatsblad* n°. 154), worden vervangen door „zes".

2. Deze wet treedt in werking te gelijk met die van 24 Mei 1897 (*Staatsblad* n° 154). (1)

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 29sten Januari 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 2 *Febr.* 1898.)

---

(1) Bij besluit van 15 Februari 1898, S. 53, bepaald op 1 April 1898.

29 *Januari* 1898. WET, tot vaststelling van het *zevende* hoofdstuk *B* der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898. S. 36.

Bij deze wet wordt het VIIde hoofdstuk *B* der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1898, betreffende het *Departement van Financiën*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1e Afd.:	Kosten van het Departement	*f*	318,815.—
2e „	Kosten van de Grootboeken der Nationale Schuld, van de rentebetaling en van het Agentschap van het Ministerie van Financiën te Amsterdam.	„	106,425.—
3e „	Kosten van 's Rijks schatkist	„	97,887.—
4e „	Kosten van het Muntwezen	„	109,250.—
5e „	Kosten van administratie der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, en van den waarborg en de belasting der gouden en zilveren werken	„	5,250,248.—
6e „	Kosten van administratie van het zegel, de registratie, de successie, de hypotheken en het kadaster, de vermogensbelasting, de Staatsloterij, de domeinen onder beheer van het Departement van Financiën, het geldelijk beheer der groote wegen, vaarten en veeren en der visscherijen op de Schelde en Zeeuwsche Stroomen	„	1,914,151.—
7e „	Kosten der Eerediensten	„	1,969,662.08⁵
8e „	Kosten van den Pensioenraad, pensioenen enz.	„	1,444,696.—
9e „	Uitkeeringen, verschillende uitgaven, wachtgelden, onderstanden, gratificatiën en toelagen	„	12,221,120.—
10e „	Onvoorziene uitgaven	„	36,000.—
		f	23,468,248.08⁵

---

29 *Januari* 1898. WET, tot vaststelling van het *elfde* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898. S. 37.

Bij deze wet wordt het XIde Hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1898, betreffende de *Onvoorziene Uitgaven*, vastgesteld tot een bedrag van *f* 50,000.—.

---

31 *Januari* 1898. BESLUIT, tot vernietiging van art. 100 der algemeene politieverordening voor de gemeente *Wieringerwaard*. S. 38.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van den 4 September 1897, nº. 4094, afdeeling Binnenlandsch Bestuur, betreffende art. 100 der algemeene politieverordening voor de gemeente *Wieringerwaard;*

Overwegende, dat genoemd artikel luidt:

„Automobielen, stoomwerktuigen en andere rijtuigen, die door Burgemeester en wethouders, wegens buitengewonen omvang, gedruischmakenden gang, gevaarlijk en belemmerend kunnen geacht worden voor het gewone verkeer, mogen voor zonsopgang en na zonsondergang niet op den openbaren weg gebruikt of vervoerd worden";

dat genoemd artikel door het gebruik of vervoer der daarin bedoelde rijtuigen op den openbaren weg tusschen zonsondergang en zonsopgang te verbieden, dat gebruik of vervoer in zoo groote mate beperkt, dat het op den aangeduiden tijd feitelijk geheel kan worden geweerd;

Overwegende, dat toch geheel aan het goedvinden van Burgemeester en Wethouders is overgelaten te beslissen dat rijtuigen wegens buitengewonen omvang of gedruischmakenden gang, gevaarlijk en belemmerend kunnen geacht worden voor het gewone verkeer;

dat zoodanige verhindering van het verkeer met rijtuigen, als omschreven, strijdt met het algemeen belang;

Gelet op art. 153 der Gemeentewet;

Den Raad van State gehoord (advies van den 5 October 1897, nº. 20);

Gezien het nader rapport van den Minister

van Binnenlandsche Zaken van 28 Jannari 1898, n°. 408, afdeeling Binnenlandsch Bestuur;

Hebben goedgevonden en verstaan, bovenvermeld art. 100 der algemeene politieverordening voor de gemeente *Wieringerwaard* te vernietigen, wegens strijd met het algemeen belang.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

's Gravenhage, den 31sten Jannari 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 3 *Febr.* 1898.)

---

31 *Januari* 1898. WET, tot vaststelling van de begrooting van uitgaven ten behoeve van de voltooiing van het vestingstelsel, dienst 1898. S. 39.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, ingevolge de wet van 3 December 1874 (*Staatsblad* n°. 193), houdende bepalingen omtrent het beheer der gelden bestemd tot voltooiing van het vestingstelsel, een afzonderlijke begrooting van de uitgaven voor dit onderwerp, voor den dienst van 1898, bij de wet behoort te worden vastgesteld;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. De begrooting van uitgaven ten behoeve van de voltooiing van het vestingstelsel, aangewezen bij de wet van 18 April 1874 (*Staatsblad* n°. 64), wordt voor den dienst van 1898 vastgesteld als volgt:

Art. 1. Jaarwedden, toelagen en daggelden voor tijdelijk in dienst zijnde civiele ingenieurs, opzichters en teekenaars, toelagen voor officieren en opzichters der genie, reis- en verblijfkosten, bureel- en lokaalbehoeften, aankoop van instrnmenten, kaarten en verdere benoodigdheden . . . . . *f* 70,000

Art. 2. Nieuwe werken met al hetgeen kan geacht worden daartoe te behooren; herstellen, veranderen en verbeteren van bestaande werken met den aankleve daarvan; aankoop en onteigening van perceelen; kosten van exploten en processen; afkoop van rechten; kosten en ongelden betrekkelijk koop- en andere overeenkomsten; het doen van grondboringen, waterpassingen, opmetingen, enz.; een en ander voor de navermelde werken ter verbetering van de *Nieuwe Hollandsche Waterlinie:*

1°. Verbeteren van inundatiemiddelen in de geheele linie;

2°. Verschillende verbeteringen van ondergeschikt belang, aan werken in de geheele linie.

" 20,800

Art. 3. Als voren voor de navermelde werken ter verbetering van de Stelling van *den Helder:*

1°. Verbeteren van inundatiemiddelen in de geheele Stelling;

2°. Verschillende verbeteringen van ondergeschikt belang, aan werken in de geheele Stelling.

" 7,700

Art. 4. Als voren voor de navermelde werken ter verbetering van de Stelling van *Amsterdam:*

1°. Onteigening van gronden en uitvoering van voorbereidende werkzaamheden voor verschillende werken in de Stelling;

2°. Maken van aardwerken, zandophoogingen, metsel- en betonwerken, enz. voor verschillende werken in de Stelling;

3°. Maken van bomvrije gebouwen met toebehooren in verschillende werken in de Stelling;

4°. Maken van pantseringen voor verschillende werken in de Stelling;

5°. Ophoogen en maken van wegen en inundatiekaden en maken van bruggen en steigers;

Transporteere . . . *f* 98,500

Per transport . . . *f* 98,500

6°. Inrichten en verbeteren van inundatiemiddelen;

7°. Maken van loodsen, munitie- en buskruitmagazijnen;

8°. Aanleg van beplantingen;

9°. Verschillende verbeteringen van ondergeschikt belang aan werken in de geheele Stelling, waaronder de levering van inrichtingen voor de optische seingemeenschap;

10°. Maken van werken ten behoeve der drinkwatervoorziening.

„ 1,096,700

Art. 5. Als voren voor de navermelde werken ter verbetering van de *Stelling van 't Hollandsch Diep en het Volkerak:*

Verbeteringen van ondergeschikt belang aan werken in de positiën van *Willemstad* en *Ooltgensplaat.*

„ 1,500

Art. 6. Als voren voor de navermelde werken ter verbetering van de *Stelling van de Monden der Maas en van het Haringvliet:*

1°. Verschillende verbeteringen van ondergeschikt belang aan werken in de Stelling;

2°. Aanschaffen en opstellen van een electrisch zoeklicht c. a. op het fort aan den *Hoek van Holland.*

„ 15,000

Art. 7. Telegraphische en telephonische verbinding van verdedigingswerken en posten. . . . . „ 47,000

Art. 8. Materieel der genie voor het in staat van verdediging brengen der werken in verschillende Stellingen . . . . . „ 18,000

Art. 9. Doen van opmetingen, waterpassing, grondboringen, enz. in de verschillende liniën en vestingen, alwaar, ingevolge de wet van 18 April 1874 (*Staatsblad* n°. 64), werken tot voltooiing van het vestingstelsel aangelegd of verbeterd moeten worden en voor welke in de voorgaande artikels geene gelden zijn uitgetrokken . . . . . „ 2,000

Art. 10. Onvoorziene uitgaven . . . . . „ 50,000

Totaal . . . *f* 1,328,700

2. Tot dekking der uitgaven, begrepen in de bij artikel 1 dezer wet vastgestelde begrooting, wordt aangewezen:

a. de som van *een millioen honderd duizend gulden*, beschikbaar gesteld bij het VIIIste hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1898;

b. het vermoedelijk batig slot der rekening van ontvang en uitgaaf wegens de begrooting ten behoeve van de voltooiing van het vestingstelsel voor den dienst van 1897;

c. de toevallige baten, welke gedurende het jaar 1898 uit den aanleg der vestingwerken kunnen voortvloeien.

3. Wanneer het bedrag uitgetrokken bij een der *artikelen* 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 en 9 van artikel 1 dezer wet ontoereikend wordt bevonden, kan het, met inachtneming van het voorschrift van het tweede lid van artikel 24 der wet van den 5den October 1841 (*Staatsblad* n°. 40), door overschrijving uit *artikel* 10 van hetzelfde artikel 1 worden aangevuld.

4. Op *artikel* 10 van artikel 1 dezer wet worden aangewezen de tot het dienstjaar 1898 behoorende uitgaven, de voltooiing van het vestingstelsel betreffende, die hare omschrijving niet vinden in een der andere *artikelen* van genoemd artikel en moeten dienen ter voorziening in behoeften, die in den loop van dat dienstjaar onverwacht opkomen.

Die uitgaven worden, voor elke soort afzonderlijk, in de rekening gebracht en omschreven.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 31sten Januari 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Oorlog, (*get.*) ELAND.

(*Uitgeg.* 2 *Febr.* 1898.)

31 *Januari* 1898. WET, tot vaststelling van het *achtste* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898. S. 40.

Bij deze wet wordt het VIIIste hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1898, betreffende het *Departement van Oorlog*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1e Afd.:	Kosten van het Departement	*f* 161,350.—
2e „	Traktementen en toelagen, mitsgaders schadeloosstelling voor uniformverandering en voor verlies van bagage, voor het aanschaffen en het verlies van dienstpaarden en voor verhuiskosten bij verplaatsing van den grooten staf, den generalen staf, de intendance en de provinciale en plaatselijke staven	„ 247,000.—
3e „	Traktementen, toelagen en schadeloosstelling voor uniformverandering en voor verlies van bagage, voor het aanschaffen en het verlies van dienstpaarden en voor verhuiskosten bij verplaatsing van de staven der verschillende wapens en van de officieren der wapenkorpsen, tegemoetkoming aan de reserve-officieren voor eerste aanschaffing van uniform en daggelden van militaire wachters . . .	„ 3,217,615.—
4e „	Soldijen en verdere kosten van de verschillende staven, diensten en wapenkorpsen, in de 2de, 3de en 5de afdeelingen vermeld, met uitzondering van de kosten, in die afdeelingen en in de 9de en 12de afdeelingen omschreven, doch met inbegrip van de kosten van instructeurs beneden den rang van officier bij de schutterijen en vereenigingen tot vrijwillige oefening in den wapenhandel en van vrijwilligers voor het resevekader	„ 6,491,206.—
5e „	Geneeskundige dienst	„ 869,712.—
6e „	Studie en onderwijs	„ 379,799.—
7e „	Artillerie-inrichtingen, aanmaak, aanschaffing, samenstelling, wijziging, herstelling, onderhoud en verwerken van het materieel der artillerie, der draagbare wapenen, der torpedo's en der pyrotechnische voorwerpen, met alles wat daarop, alsmede op het beheer van een en ander betrekking heeft, toelagen aan magazijnmeesters der artillerie, zoomede practische oefeningen en proeven bij het wapen der artillerie, een en ander met inbegrip van al wat de inrichtingen van onderwijs en het wapen der marechaussee betreft	„ 1,814,775.—
8e „	Materieel der genie en kazerneering, met hetgeen gerekend wordt daartoe te behooren, een en ander echter met uitzondering van al wat de Hoogere Krijgsschool, de Koninklijke Militaire Academie, de Cadettenschool, den Hoofdcursus te Kampen, de Normaal-schietschool en het wapen der marechaussee betreft	„ 807,870.—
9e „	Aankoop van brood en kosten van de militaire bakkerijen, van de militaire slachterijen en van de militaire magazijnen van levensmiddelen	„ 2,632,359.—
10e „	Kosten van de centrale magazijnen van militaire kleeding en uitrusting, en van de garnizoens-magazijnen van kleeding en uitrusting, benevens van vernieuwing en wijziging van ledergoed en paardetuig en van vernieuwing en onderhoud van kampements-effecten en van nachtleger	„ 455,820.—
11e „	Militaire verkenningen en Topographische inrichting	„ 66,270.—
12e „	Verplaatsing van personen en goederen	„ 288,600.—
13e „	Verschillende uitgaven	„ 86,500.—
	Transporteere . . .	*f* 17,518,876.—

	Transporteere . . .	*f* 17,518,876.—
14e Afd.:	Nonactiviteits-traktementen, pensioenen, gagementen, onderstanden, lijfrenten, toelagen en wachtgelden	„ 2,518,644.—
15e „	Onvoorziene uitgaven	„ 50,000.—
16e „	Wapen der marechaussee	„ 711,746.—
17e „	Buitengewone uitgaven	„ 457,740.—
18e „	Aanschaffing van nieuwe draagbare vuurwapenen	„ 244,500.—
19e „	Voltooiing van het vestingstelsel	„ 1,100,000.—
		f 22,601,506.—

---

31 *Januari* 1898. WET, tot vaststelling van het *negende* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898. S. 41.

Bij deze wet wordt het IXde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1898, betreffende het *Departement van Waterstaat, Handel en Nijverheid*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1e Afd.:	Kosten van het Departement. *Art.* 1—4		*f* 143,600.—
2e „	Waterstaat.		
	A. *Algemeene zaken.*		
Art. 5.	Kosten van commissiën, met inbegrip van het drukken van verslagen en van reiskosten	*f* 4,000.—	
Art. 6.	Exploten en proceskosten	„ 1,000.—	
„ 7.	Druk- en bindwerk, alsmede advertentiën	„ 25,000.—	
„ 8.	Telegraphische berichten	„ 6,000.—	
„ 9.	Opnemingen en peilingen, niet betrekking hebbende op in uitvoering zijnde werken; aankoop, herstel en berging van instrumenten	„ 4,000.—	
Art. 10.	Herstel van winter- en stormschade	„ 60,000.—	
	B. *Waterstaat.*		
Art. 11.	Jaarwedden van het korps ingenieurs	„ 173,800.—	
„ 12.	Jaarwedden van het korps opzichters, alsmede jaarwedden en toelagen van de adjunct-opzichters	„ 204,975.—	
Art. 13.	Reis-, bureel- en verplaatsingskosten; aankoop van boeken en kaarten ten behoeve van het korps ingenieurs en opzichters en het verder personeel van den waterstaat en den inspecteur voor de Rijnvaart.	„ 119,000.—	
Art. 14.	Bezoldiging en toelagen van het personeel in de bureelen der ambtenaren van den waterstaat	„ 95,000.—	
Art. 15.	Jaarwedden, toelagen, reiskosten en verdere uitgaven voor havenmeesters en de overige waterstaatsbeambten . .	„ 358,000.—	
Art. 16.	Bezoldiging enz. van de machinisten en verder personeel bij de werktuigen en op vaartuigen in dienst van den waterstaat	„ 47,000.—	
Art. 17.	Bezoldiging van het personeel en den concierge voor den algemeenen dienst van den waterstaat	„ 25,000.—	
Art. 18.	Waarneming van winddruk en waterhoogten enz., met inbegrip van materieel	„ 20,000.—	
Art. 19.	Waterstaatskaart	„ 3,000.—	
„ 20.	Rivierkaarten	„ 12,000.—	
„ 21.	Onderzoek naar den waterstaatkundigen toestand des lands	„ 15,000.—	
	Transporteere . . .	*f* 1,172,775.—	*f* 143,600.—

Per transport . . .	*f* 1,172,775.—	*f* 143,600.—
Art. 22. Onderhoud enz. der verkenmerken van het herziene Amsterdamsche peil en van de nauwkeurigheidswaterpassing . .	„ 250.—	
Art. 22*bis*. Voorbereiding van de samenstelling van eene nieuwe geologische kaart en van eene hoogtekaart van Nederland . . .	„ 500.—	
Art. 23. Buitengewone correspondentie bij ijsgang en hoog opperwater	„ 5,000.—	
Art. 24. IJsopruiming	„ 15,000.—	
„ 25. Toelage aan den inspecteur voor de Rijnvaart. . .	„ 500.—	
„ 26. Toelage aan den ontvanger der directe belastingen enz. te Lobith voor de samenstelling der statistieke gegevens voor de Rijnvaart	„ 600.—	
Art. 27. Meten en ijken van Rijnschepen	„ 1,800.—	
„ 28. Belooning der commissiën van deskundigen voor de Rijnvaart te Amsterdam, Rotterdam en Dordrecht	„ 5,000.—	
Art. 29. Verbetering der rivieren de Rijn en de Lek . . .	„ 264,700.—	
„ 30. Verbetering van de rivier de Waal	„ 274,500.—	
„ 31. Verbetering van de rivier de IJssel	„ 118,600.—	
„ 32. Verbetering van de rivier de Merwede en van de Killen.	„ 249,000 —	
„ 33. Verbetering van de Dordtsche waterwegen	„ 76,200.—	
„ 34. Verbetering enz. van het Hollandsch Diep en het Haringvliet	„ 92,500.—	
Art. 35. Verbetering enz. van de rivier de Maas in Limburg, Noordbrabant en Gelderland.	„ 212,900.—	
Art. 36. Verleggen van de uitmouding der rivier de Maas, ingevolge de wet van 26 Januari 1894 (*Staatsblad* n°. 4). . . .	„ 798,000.—	
Art. 37—40. Bezoldiging, bureel- en lokaalbehoeften, reiskosten, alsmede kosten van de werkzaamheden voor het uitbakenen, waterpassen enz. ten behoeve van het werk genoemd sub art. 36.	„ 40,500.—	
Art. 41. Bouw van eene brug te Heusden.	„ 87,000.—	
„ 42. Onderhoud enz. van de werken voor het verleggen van de Maasmonding en der werken en vaargeul op de Donge .	„ 105,000.—	
Art. 43. Onderhoud van de kribben in de Dintel bij Dinteloord.	„ 100.—	
„ 44. Onderhoud enz. van den waterweg van Rotterdam naar zee; langs de Nieuwe Maas, het Schenr en aan de Hoek van Holland; verbetering van de Nieuwe Maas beneden de Oostpunt van Rozenburg	„ 609,000.—	
Art. 45. Onderhoud enz. der werken van den Hollandschen IJssel, met verdieping van de rivier beneden Gouda.	„ 20,500.—	
Art. 46. Onderhoud enz. van de Lingewerken.	„ 2,500.—	
„ 47. Onderhoud enz. van het Zwarte Water	„ 4,500.—	
„ 48. Onderhoud enz. van het Zwolsche Diep.	„ 31,000.—	
„ 49. Onderhoud enz. van de Vecht in Overijssel . . .	„ 100,000.—	
„ 50. Onderhoud enz. Binnen- en Buiten-Aa in Groningen.	„ 3,000.—	
„ 51. Onderhoud enz. der drie overlaten in den Waaldijk boven Dalem en in het Wijdschild, van de groote inundatie- of hulpsluis in den Waaldijk te Dalem, de sluizen, heulen en duikers, te Gorinchem	„ 7,000.—	
Art. 52. Onderhoud enz. van de duikersluis in den Krommen Rijn te Wijk bij Duurstede	„ 130.—	
Transporteere . . .	*f* 4,298,055.—	*f* 143,600.—

Per transport . . .	*f* 4,298,055.—	*f* 143,600.—
Art. 53. Onderhoud enz. van de peilschalen te Elburg, Nijkerk en Durgerdam	„ 600.—	
Art. 54. Onderhoud, herstel en verbetering van de zee- en oeverwerken, helm- en stroobeplantingen; onderhoud, verbetering en vernieuwing van peilschalen; havens te Hellevoetsluis en Goedereede; en daarmede in verband staande uitgaven in Zuidholland.	„ 38,000.—	
Art. 55. Id. in Noordholland, alsmede van de havens te Vlieland, Urk en Marken	„ 275,000.—	
Art. 56. Id. in Zeeland, alsmede van de havens te Veere, Vlissingen en de binnenreede van Brouwershaven	„ 48,000.—	
Art. 57. Id. in Friesland	„ 26,000.—	
„ 58. Id. in Overijssel	„ 24,000.—	
„ 59. Id. in Groningen	„ 8,500.—	
„ 60. Verbetering van de Slenk, zijnde het buitendijksch vaarwater tusschen Zoutkamp en het Dokkumerdiep	„ 7,000.—	
Art. 61. Bijdrage in het tekort der uitgaven voor zeewering en oevervoorziening van de calamiteuse polders in de provincie Zeeland, volgens de wet van 19 Juli 1870 (*Staatsblad* n°. 119).	„ 200,000.—	
Art. 62. Wegruimen en bergen van wrakken en hunne ladingen.	„ 30,000.—	
„ 63. Onderhoud, herstel en verbetering van de havens en hare toegangen, daaronder begrepen de rivierwerken bij de havens te Moerdijk en Willemstad; onderhoud, herstel en vernieuwing van peilschalen, en daarmede in verband staande uitgaven in Noordbrabant	„ 16,000.—	
Art. 64. Id. in Noordholland, daaronder begrepen het Krabbersgat	„ 44,700.—	
Art. 65. Id. in Zeeland, daaronder begrepen de aanleg- en losplaats bij de Isabella-sluis en het Posthaventje te Gorishoek.	„ 22,000.—	
Art. 66. Id. in Friesland	„ 42,000.—	
„ 67. Id. in Overijssel	„ 3,200.—	
„ 68. Id. in Groningen	„ 48,000.—	
„ 69. Onderhoud enz. van het Merwedekanaal met het Zederikkanaal	„ 159,750.—	
Art. 70. Onderhoud enz. van de Zuid-Willemsvaart. . . .	„ 143,000.—	
„ 71. Aanleg, onderhoud en bediening van telegraphische verbindingen, meubilair en verder materieel	„ 12,000.—	
Art. 72. Onderhoud enz. van de gekanaliseerde Dieze . . .	„ 9,000.—	
„ 73. Onderhoud enz. van het kanaal van Apeldoorn naar den IJssel.	„ 23,000.—	
Art. 74. Onderhoud enz. van het kanaal door Voorne . .	„ 39,300.—	
„ 75. Onderhoud enz. van sluizen en bruggen op den waterweg van Amsterdam naar Rotterdam	„ 8,000.—	
Art. 76. Onderhoud enz. van het Noordhollandsch kanaal. .	„ 135,000.—	
„ 77. Onderhoud enz. van het kanaal van Amsterdam naar de Noordzee	„ 612,500.—	
Art. 78. Uitbreiding van de haven- en sluiswerken te IJmuiden, ingevolge de wet van 31 Mei 1887 (*Staatsblad* n°. 98). . . .	„ 615,000.—	
Art. 79. Onderhoud enz. van het Tienhovensche kanaal . .	„ 600.—	
„ 80. Onderhoud enz. van de vaart tusschen Amsterdam en Vreeswijk.	„ 9,600.—	
Transporteere . . .	*f* 6,897,805.—	*f* 143,600.—

Per transport . . .	*f* 6,897,805.—	*f* 143,600.—
Art. 81. Onderhoud enz. van het jaagpad langs het Spaarne.	„ 600.—	
„ 82. Onderhond enz. van het kanaal van Ter Nenzen. .	„ 123,000.—	
„ 83. Verbetering van het kanaal van Gent naar Ter Nenzen, ingevolge overeenkomst met België van 29 Juni 1895 . .	„ 1,000,000.—	
Art. 84. Onderhoud enz. van het kanaal van Sluis naar Brugge.	„ 300.—	
„ 85. Onderhond enz. van het kanaal door Zuid-Beveland.	„ 75,000.—	
„ 86. Onderhoud enz. van het kanaal door Walcheren . .	„ 157,000.—	
„ 87. Onderhoud enz. van de kanalen van Dokkum naar Gerben-Allesverlaat en Kollum, de Kiestrazijl, de Burgwerderbrug en de brug in de Leegte, het oostelijk kanaalboord van de Munnikezijlsterrijt, het Wijd der Linde	„ 12,000.—	
Art. 88. Onderhoud en werking van de stoomwerktuigen van het Noord-Willemskanaal.	„ 13,000.—	
Art. 89. Onderhoud enz. van het kanaal het Meppelerdiep .	„ 10,800.—	
„ 90. Onderhoud enz. van de Willemsvaart in Overijssel.	„ 10,400.—	
„ 91. Onderhoud enz. van het Veenhuizerkanaal.	„ 7,000.—	
„ 92. Onderhoud enz. der Drentsche Hoofd- en Beilervaarten.	„ 26,000.—	
„ 93. Onderhoud enz. van het Noorderkanaal of de Noordervaart in Limburg en het zijkanaal naar de Maas in de richting tusschen Neer en Kessel	„ 6,000.—	
Art. 94. Onderhoud enz. van het Geldernsche Nierskanaal .	„ 150.—	
„ 95—105. Onderhond, herstel en verbetering van wegen en bruggen en daarbij behoorende werken, beplantingen, benevens daarmede in verband staande uitgaven in de verschillende provinciën.	„ 790,500.—	
Art. 105*bis*. Kosten wegens het in goeden staat van onderhond brengen van de brug voor gewoon verkeer over de Maas te Venlo.	„ 12,000.—	
Art. 106. Onderhoud enz. van veren en schipbruggen . . .	„ 83,000.—	
„ 107. Subsidiën voor onderwerpen, waarvoor reeds bij de laatstvoorgaande begrooting bijdragen zijn toegestaan.	„ 326,360.21	
Art. 108. Bijdrage aan de gemeente Diever in de kosten van aanleg van een straatweg van Diever over Wateren en Zorgvliet naar den kunstweg Boy-Elslo	„ 27,738.—	
Art. 109. Bijdrage aan de commissiën in zake den aanleg van kunstwegen in de gemeente Emmen	„ 16,569.—	
Art. 110. Bijdrage aan het waterschap het Land van Weert in de kosten van verbetering der afwatering in dat waterschap .	„ 6,000.—	
Art. 111. Bijdrage aan de provincie Noordbrabant in de kosten van aanleg van een kunstweg van Baarle-Nassau over Ulicoten naar de Belgische grens	„ 29,250.—	
Art. 112. Bijdrage aan de gemeente Zuiddorpe in de kosten van aanleg van een weg van die gemeente naar de Belgische grens in de richting van Selzaete	„ 12,873.—	
Art. 113. Bijdrage aan de gemeente Bellingwolde, in de kosten van verbetering van het Veendiep.	„ 3,358.81	
Art. 113*bis*. Bijdrage aan de gemeente Giethoorn voor den aanleg van een kunstweg in de gemeenten Giethoorn en Steenwijkerwold.	„ 13,000.—	
Art. 113*ter*. Bijdrage aan de gemeente Winterswijk voor den aanleg van een kunstweg naar de grens in de richting naar Vreden.	„ 5,575.—	
Transporteere . . .	*f* 9,665,279.02	*f* 143,600.—

Per transport . . .	*f* 9,665,279.02	*f* 143,600.—
Art. 113*quater*. Bijdrage aan de gemeente Ermelo in de kosten van aanleg van een kunstweg aldaar	„ 819.25	
Art. 113*quinquies*. Bijdrage aan den Raad van Administratie der Maatschappij van den Zaanlandschen Communicatieweg in de kosten van de vernieuwing der brug over de Nauernasche vaart.	„ 7,900.—	
Art. 114. Nieuwe subsidiën.	„ 2,000.—	
C. *Landsgebouwen.*		
Art. 115. Jaarwedden van de beide Rijkbouwmeesters, alsmede jaarwedden en toelagen van het verder vaste personeel, belast met het toezicht op de landsgebouwen en op de bij de Departementen van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Financiën in gebruik zijnde gebouwen	„ 35,413.—	
Art. 116. Toelage van het vaste personeel voor het houden van toezicht bij de uitvoering van bouwwerken	„ 2,000.—	
Art. 117. Reis-, bureel- en verplaatsingskosten van het personeel der landsgebouwen.	„ 12,000.—	
Art. 118. Bezoldiging en toelagen van de vaste werklieden bij de landsgebouwen	„ 6,525.—	
Art. 119. Onderhoud, lasten, herstel en verbetering van de landsgebouwen en terreinen te 's Gravenhage	„ 60,000.—	
Art. 120. Brandweer en brandweertelegraaf; duinwater voor de fontein op het Binnenhof; verlichting van het Binnenhof; telephoon-abonnement voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal.	„ 2,600.—	
Art. 121. Huur, inrichting en bewaking van lokalen tijdelijk in gebruik	„ 14,100.—	
D. *Spoorwegen.*		
Art. 122 en 123. Jaarwedden, benevens reis- en verplaatsingskosten van den Raad en het verder personeel voor het toezicht op de spoorwegdiensten	„ 109,375.—	
Art. 124. Materieel en arbeidsloon voor dit toezicht . . .	„ 12,900.—	
„ 125 en 126. Jaarwedden, benevens bureel- en reiskosten van den Rijkscommissaris en van den adjunct-Rijkscommissaris bij de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen en bij de Hollandsche IJzeren Spoorwegmaatschappij	„ 3,400.—	
Art. 127. Bijdrage aan de internationale commissie voor spoorwegcongressen.	„ 100.22½	
Art. 128. Bijdrage van Nederland in de kosten van het internationaal bureel te Bern voor spoorwegvervoer	„ 800.—	
Art. 129. Vernieuwen van den kaaimuur langs de spoorweghaven te Feijenoord	„ 210,000.—	
Art. 130. Brug over den IJssel bij Westervoort.	„ 900,000.—	
„ 131. Locomotiefloods op het station Vlissingen (Haven).	„ 26,800.—	
„ 132. Uitbreiding van het station 's Hertogenbosch, met inbegrip van eene nieuwe en hoogere Diezebrug	„ 30,700.—	
Art. 133. Tot den dienst van 1893 behoorende vordering der Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen wegens meer werk bij het maken van grond- en kunstwerken voor het stations-		
Transporteere . . .	*f* 11,102,711.49½	*f* 143,600.—

Per transport . . .	f 11,102,711.49[5]	f 143,600.—
emplacement te 's Hertogenbosch, met inbegrip der waarde van aan den aannemer verbleven oude materialen	„ 11,478.12	
Art. 134. Uitbreiding van het station en van het hoofdgebouw op het station Hengelo	„ 100,000 —	
Art. 135. Wijziging van het goederenstation te Nijmegen. .	„ 59,000.—	
„ 136. Herstelling van de westelijke viaduct te Amsterdam	„ 30,000.—	
„ 137. Goederenstation van den Hollandschen IJzeren Spoorweg in de Stadsrietlanden te Amsterdam	„ 40,000.—	
Art. 138. Station van den Staatsspoorweg van Amersfoort naar Nijmegen, te Amersfoort	„ 300,000.—	
Art. 139. Uitgaven, voortvloeiende uit artikel 10, sub 1°., 2°., 3°. en 5°., der overeenkomsten van 21 Januari 1890, goedgekeurd bij de wet van 22 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 134) .	„ 40,000.—	
Art. 140. Uitgaven voortvloeiende uit art. 20, al. 7, der overeenkomsten van 21 Januari 1890, goedgekeurd bij de wet van 22 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 134)	„ 100,000.—	
Art. 141. Uitgaven, voortvloeiende uit de toepassing van art. 15 der wet van 9 April 1875 (*Staatsblad* n°. 67). . . .	„ 25,000.—	
Art. 142. Renten over het jaar 1898 aan België uit te keeren, van de kosten van werken tot uitbreiding van het station Esschen, ingevolge regeling met de Belgische Regeering getroffen, tot uitvoering van art. 17 der, voor zooveel noodig, bij de wet van 22 April 1880 (*Staatsblad* n°. 63) bekrachtigde overeenkomst van 31 October 1879.	„ 4,800.—	
Art. 142*bis*. Jaarwedde van den Rijkscommissaris voor de gesubsidieerde tramwegen.	„ 2,000.—	
Art. 142*ter*. Bureel- en reiskosten van den hierboven genoemden ambtenaar	„ 500.—	
Art. 143. Subsidiën voor den aanleg van stoomtramwegen van Schagen naar Wognum; van Veghel over Eindhoven naar de Belgische grens; van Rotterdam naar de Hoeksche Waard; van Oldenzaal naar Denekamp en van Oldenzaal naar de Pruisische grens in de richting van Gronau; van Brouwershaven naar Steenbergen met tramwegwerken tot aansluiting van de haven nabij Numansdorp aan den stoomtramweg van Zuid-Beijerland naar Rotterdam; en van Joure naar Lemmer	„ 350,000.—	
Art. 144. Aanleg van een haven te Numansdorp.	„ 100,000.—	
„ 145. Aanleg van havens van het Zijpe	„ 100,000.—	
„ 146. Subsidie voor den aanleg van een paardentramweg van Kantens naar het station Winsum (provincie Groningen) . .	„ 15,000.—	
		„ 12,380,489.61[5]

3e Afd.: Handel en Nijverheid.

A. Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut. *Art.* 147—149	f 44,175.—	
B. Zeevisscherijen. *Art.* 150—154.	„ 29,820.—	
C. IJkwezen. *Art.* 155—157	„ 109,400.—	
D. Mijnwezen. *Art.* 158—159	„ 4,300.—	
E. Verschillende uitgaven. *Art.* 160—174	„ 73,500.—	
		„ 261,195.—
Transporteere . . .		f 12,785,284.61[5]

	Per transport . . .		*f* 12,785,284.61[5]
4e Afd.:	Arbeid en Fabriekswezen.		
	A. Stoomwezen. *Art.* 175—177	*f* 54,250.—	
	B. Toezicht, bedoeld bij de Veiligheidswet en bij de Arbeidswet. *Art.* 178—179	„ 56,500.—	
	C. Hinderwet. *Art.* 180	„ 2,500.—	
	D. Kamers van arbeid. *Art.* 181	„ 5,000.—	
	E. Verschillende uitgaven. *Art.* 182—184	„ 15,000.—	
			„ 133,250.—
5e Afd.:	Posterijen.		
	A. en B. Postdienst. *Art.* 185—198	*f* 6,338,360.—	
	C. Telegraafdienst. *Art.* 199—207	„ 1,806,695.—	
	D. Vereenigde post- en telegraafdienst. *Art.* 208—212.	„ 1,945,525.—	
	E. Vereenigde posten. *Art.* 213—215	„ 8,500.—	
	F. Rijkspostspaarbank. *Art.* 216—221.	„ 479,300.—	
			„ 10,578,380.—
6e „	Pensioenen, wachtgelden, gratificatiën enz. *Art.* 222—228.		„ 513,937.—
7e „	Onvoorziene uitgaven. *Art.* 229		„ 60,000.—
			f 24,070,851.61[5]

1 *Februari* 1898. BESLUIT, tot wijziging van het Koninklijk besluit van 29 Augustus 1894 (*Staatsblad* n°. 146), gewijzigd en aangevuld bij dat van 13 Mei 1896 (*Staatsblad* n°. 81), ter uitvoering van art. 1 der wet, houdende regeling van de bevoegdheid der consulaire ambtenaren tot het opmaken van burgerlijke akten, en van de consulaire rechtsmacht (*Staatsbladen* n°s. 138 van 1887 en 204 van 1888). S. 42.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van de Ministers van Buitenlandsche Zaken, van den 7den December 1897, n°. 12998, afdeeling Algemeen Secretariaat, en van Justitie, van den 13den December 1897, n°. 119, 1ste afdeeling;

Overwegende dat het Koninklijk besluit van 29 Augustus 1894 (*Staatsblad* n°. 146), gewijzigd en aangevuld bij Koninklijk besluit van den 13den Mei 1896 (*Staatsblad* n°. 81) nader wijziging behoeft;

Den Raad van State gehoord (advies van den 11den Januari 1898, n°. 21);

Gelet op het nader rapport van de Ministers voornoemd van den 26sten Januari 1898, n°. 433, afdeeling Algemeen Secretariaat, en van den 28sten Januari 1898, 1ste afdeeling, n°. 98;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Eenig artikel.

Het Koninklijk besluit van 29 Augustus 1894 (*Staatsblad* n°. 146), gewijzigd en aangevuld bij dat van 13 Mei 1896 (*Staatsblad* n°. 81), wordt nader gewijzigd als volgt:

A. RUSLAND.

In artikel 3 vervalt, uit het ressort Odessa, vermeld onder nummer 9, *Transkaukasië*. Tusschen voorzegd nummer 9 en nummer 10 wordt ingelascht: 9*a Batoum* (*ressort Cis- en Transkaukasië*).

B. CHINA.

De bepalingen betrekking hebbende op China, te weten: in artikel 2 de nummers 6, 7, 8 en 9, in artikel 3 de nummers 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30 en 31, in artikel 4 de nummers 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 en 24 worden vervangen als volgt:

RECHTSMACHT.

6. *Amoy* (ressort de provincie Fuhkien en, van de provincie Kuang tung, de prefecturen Ch'ao chou fu en Hui chou fu en de onderprefectuur Kia Ying chou).

7. *Canton* (ressort de provincie Kuang tung met uitzondering van het daarvan hierboven onder nummer 6 aan Amoy toegekend gedeelte, alsmede de provinciën Kuang si, Yün nan en Knei chou).

8. *Shanghai* (ressort de provinciën Kiang su, Chehkiang, Anhui, Kiang si, Hunan, Hupeh, Szechnen, alsmede Thibet).

9. *Tientsin* (ressort de provinciën Chihli, Shan-

tung, Honan, Shensi, Kansu, Shansi, alsmede Chineesch Turkestan, Mongolië en de Mantsjoersche provinciën Fengt'ien Kirin en Heilungkiang).

BURGERLIJKE STAND.

21. *Amoy* (ressort, van de Provincie Fuhkien, de prefecturen Hsing hua fu, Chuan chou fu, Ting chou fu, Chang chou fu, en de onderprefecturen Yungch'un chou en Lung Yen chou).

22. *Foochow* (ressort de provincie Fuhkien, met uitzondering van het daarvan hierboven onder nummer 21 aan Amoy toegekend gedeelte).

23. *Swatow* (ressort van de provincie Kuangtung, de prefecturen Ch'ao chou fu, Hui chou fu en de onderprefectuur Kia-Ying chou).

24. *Canton* (ressort de provincie Kuang tung met uitzondering van het daarvan hierboven onder nummer 23 aan Swatow toegekend gedeelte, alsmede de provinciën Kuang si, Yün nan en Kuei chou).

25. *Shanghai* (ressort de provincie Anhui en het gedeelte der provincie Kiang su gelegen bezuiden de Yang tzse rivier).

26. *Chingkiang* (ressort het gedeelte der provincie Kiang su, gelegen benoorden de Yang tzse rivier.)

27. *Hankow* (ressort de provinciën Hupeh, Hunan, Szechuen, alsmede Thibet).

28. *Kiukiang* (ressort de provincie Kiang si).

29. *Ningpo* (ressort de provincie Chehkiang).

30. *Tientsin* (ressort de provinciën Chihli, Shensi, Kansu, Shansi, alsmede Chineesch Turkestan en Mongolië).

31. *Chefoo* (ressort de provinciën Shantung en Honan).

31*a*. *Newchwang* (ressort de Mantsjoersche provinciën Fengt'ien Kirin en Heilungkiang).

ANDERE BURGERLIJKE AKTEN.

14. *Amoy* (ressort, van de provincie Fuhkien, de prefecturen Hsing hua fu, Chuan chou fu, Ting chou fu, Chang chou fu, en de onderprefecturen Yungch'un chou en Lung Yen chou).

15. *Foochow* (ressort de provincie Fuhkien met uitzondering van het daarvan hierboven onder nummer 14 aan Amoy toegekend gedeelte).

16. *Swatow* (ressort van de provincie Kuangtung, de prefecturen Ch'ao chou fu, Hui chou fu en de onderprefectuur Kia-Ying chou).

17. *Canton* (ressort de provincie Kuang tung met uitzondering van het daarvan hierboven onder nummer 16 aan Swatow toegekend gedeelte, alsmede de provinciën Kuang si, Yün nan en Knei chou).

18. *Shanghai* (ressort de provincie Anhui en het gedeelte der provincie Kiang su gelegen bezuiden de Yang tzse rivier).

19. *Chingkiang* (ressort het gedeelte der provincie Kiang su, gelegen benoorden de Yang tzse rivier).

20. *Hankow* (ressort de provinciën Hupeh, Hunan, Szechuen, alsmede Thibet).

21. *Kiukiang* (ressort de provincie Kiang si).

22. *Ningpo* (ressort de provincie Chehkiang).

23. *Tientsin* (ressort de provinciën Chihli, Shensi, Kansu, Shansi, almede Chineesch Turkestan en Mongolië).

24. *Chefoo* (ressort de provinciën Shantung en Honan).

24*a*. *Newchwang* (ressort de Mantsjoersche provinciën Fengt'ien, Kirin en Heilungkiang).

C. JAPAN.

In artikel 2 wordt aan het ressort Yokohama, vermeld onder nummer 12, toegevoegd *het eiland Formosa.*

In artikel 3 wordt tusschen de nummers 34 en 35 en in artikel 4 tusschen de nummers 27 en 28 respectievelijk ingelascht 34*a* en 27*a*, onder bijvoeging van: *Amping* (*ressort het eiland Formosa*).

D. WESTKUST VAN AFRIKA.

In artikel 3, nummer 48, gewijzigd bij artikel 1, litt. *f*, van het Koninklijk besluit van 13 Mei 1896 (*Staatsblad* n°. 81), wordt de naam der standplaats *Cabinda*, vervangen door *Banana.*

Nummer 49 van voorzegd artikel vervalt.

E. ANTILLEN. SPAANSCHE BEZITTINGEN.

In artikel 3 vervallen de nummers 55 en 56 en in artikel 4 de nummers 46 en 47.

De ressorten respectievelijk vermeld onder de nummers 57 en 58 van artikel 3, alsmede onder de nummers 48 en 49 van artikel 4 worden nader omschreven als volgt:

Havanah (*ressort de provinciën Havanah, Matanzas, Pinar del Rio en Santa Clara*).

St. Jago de Cuba (*ressort de provinciën St. Jago de Cuba en Puerto de Principe*).

De Ministers van Buitenlandsche Zaken en van Justitie zijn, ieder voor zooveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan

afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 1sten Februari 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
(*get.*) W. H. DE BEAUFORT.

De Minister van Justitie,
(*get.*) CORT V. D. LINDEN.

(*Uitgeg.* 23 *Febr.* 1898.)

—

1 *Februari* 1898. WET, tot wijziging van artikel 6 der wet van 17 November 1872 (*Nederlandsch Staatsblad* 1872, n°. 130, *Indisch Staatsblad* 1873, n°. 35), houdende vaststelling der tarieven van in-, uit- en doorvoer in *Nederlandsch-Indië*. S. 43.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is de bevoegdheid, die bij het tweede lid van artikel 6 der wet van 17 November 1872 (*Nederlandsch Staatsblad* 1872, n°. 130, *Indisch Staatsblad* 1873, n°. 35) is gegeven aan den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, uit te breiden tot de residentie *Menado*, en derhalve de gelegenheid te openen om in dat gewest in- en uitvoerrechten te heffen vanwege het Nederlandsch-Indisch Gouvernement;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

Uit het eerste lid van artikel 6 der wet van 17 November 1872 (*Nederlandsch Staatsblad* 1872, n°. 130, *Indisch Staatsblad* 1873, n°. 35) vervalt het woord: „*Menado*".

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 1 Februari 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Koloniën, (*get.*) CREMER.

(*Uitgeg.* 4 *Febr.* 1898.)

—

1 *Februari* 1898. WET, tot wijziging en aanvulling van het IIde hoofdstuk der begrooting van uitgaven van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar. 1898. S. 44.

—

1 *Februari* 1898. WET, tot afschaffing van het uitvoerrecht van suiker in *Nederlandsch-Indië*. S. 45.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is voor goed af te zien van de herhaaldelijk geschorste heffing van het uitvoerrecht van suiker in *Nederlandsch-Indie;*

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

Uit het tarief van uitvoerrechten, vastgesteld bij artikel 2 der wet van 16 April 1886 (*Nederlandsch Staatsblad* 1886, n°. 72, *Indisch Staatsblad* 1886, n°. 107), vervalt:

Suiker. . . .	100 kilogr.	0.15

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 1 Februari 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Koloniën, (*get.*) CREMER.

(*Uitgeg.* 4 *Febr.* 1898.)

---

2 *Februari* 1898. WET, tot definitieve vaststelling van de koloniale huishoudelijke begrooting van *Suriname* voor het dienstjaar 1898. S. 46.

Bij deze wet wordt de koloniale huishoudelijke begrooting van *Suriname* voor het dienstjaar 1898, voor zooveel de *uitgaven* betreft, definitief vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1e Afdeeling:	Gouvernements-secretarie, Koloniale Staten en algemeene dienst .	*f*	157,372.50
2e „	Justitie en Politie	„	348,280.—
3e „	Schutterij te Paramaribo	„	7,550.—
4e „	Administratie van Financiën	„	268,995.—
5e „	Immigratie en kolonisatie	„	43,410.—
6e „	Eeredienst, onderwijs, armenzorg en burgerlijke geneeskundige dienst	„	478,271.50
7e „	Bouwdepartement	„	524,968.58
8e „	Koloniale vaartuigen, betonning, bebakening, seinwezen en brandweer	„	254,933.72
9e „	Pensioenen, wachtgelden, onderstanden en toelagen	„	214,543.73
10e „	Onvoorziene uitgaven	„	50,000.—
		f	2,348,325.04

Artt. 2 en 3 handelen over af- en overschrijving van- en betalingen uit de onvoorziene uitgaven.
Bij Art. 4 worden tot goedmaking der uitgaven aangewezen:

A. Directe en indirecte belastingen.
B. Inkomsten van onderscheiden aard.
C. Bijdrage uit 's Rijks schatkist tot aanvulling van de koloniale geldmiddelen.

---

2 *Februari* 1898. WET, tot definitieve vaststelling van de koloniale huishoudelijke begrooting van *Curaçao* voor het dienstjaar 1898. S. 47.

Bij deze wet wordt de koloniale huishoudelijke begrooting van *Curaçao* voor het dienstjaar 1898, voor zooveel de *uitgaven* betreft, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1e Afdeeling:	Gewestelijk Bestuur	*f*	76,757.10
2e „	Justitie en politie	„	124,326.—
3e „	Geldelijk Beheer	„	72,921.50
4e „	Eeredienst en onderwijs	„	113,311.27
5e „	Plaatselijke kosten	„	78,401.—
6e „	Openbare Werken	„	62,306.50
7e „	Pensioenen, wachtgelden, onderstanden en andere uitgaven van algemeenen aard	„	144,766.00^5
8e „	Onvoorziene uitgaven	„	20,000.—
		f	692,789.37^5

Artt. 2 en 3 handelen over af- en overschrijving van- en betalingen uit de onvoorziene uitgaven.
Bij art. 4 worden tot goedmaking der uitgaven aangewezen:

A. Belastingen.
B. Inkomsten van onderscheiden aard.
C. Bijdrage uit 's Rijks schatkist tot aanvulling van de koloniale middelen.

---

2 *Februari* 1898. WET, tot vaststelling van het *tiende* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898. S. 48.

Bij deze wet wordt het Xde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1898, betreffende het *Departement van Koloniën*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1e Afd.:	Kosten van het Departement	*f*	299,094.—
2e „	Uitgaven ten behoeve van de kolonie *Suriname*	„	737,215.09^5
3e „	Uitgaven ten behoeve van de kolonie *Curaçao*	„	295,650.65^5
4e „	Pensioenen en gagementen van gewezen landsdienaren in de voormalige Nederlandsche bezittingen ter Kuste van Guinea en van hunne nagelaten betrekkingen	„	12,176.—
5e „	Pensioenen, wachtgelden en gratificatiën, alsmede daarmede in verband staande uitgaven	„	27,270.—
6e „	Onvoorziene uitgaven	„	40,000.—
		f	1,411,405.75

---

4 *Februari* 1898. BESLUIT, tot nadere wijziging van het Reglement voor den Hoofdcursus. S. 49.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van de Ministers van Oorlog en van Koloniën dd. 11 December 1897, IIe Afd., n°. 31, en van 16 December 1897, Litt. C, n°. 23;

Den Raad van State gehoord (advies van den 18 Januari 1898, n°. 24);

Gezien het nader rapport van voornoemde Ministers van 28 Januari 1898, IIe Afd., n°. 38, en van 2 Februari 1898, Litt. C, n°. 53;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Art. 1. Het Reglement voor den Hoofdcursus, vastgesteld bij het Koninklijk besluit van 22 September 1892 (*Staatsblad* n°. 221) en gewijzigd bij het Koninklijk beslnit van 7 December 1895 (*Staatsblad* n°. 221) wordt, met ingang van 15 Februari 1898, nader gewijzigd als volgt:

1°. Het opschrift, gesteld aan het hoofd van § 3 van het Eerste Hoofdstuk, wordt gelezen:

„*Personeel en paarden aan den Hoofdcursus te verbinden of daarbij te detacheeren.*"

2°. Aan artikel 15 wordt het volgende toegevoegd:

„5°. op welke wijze wordt voorzien in de behoefte aan personeel en paarden, benoodigd voor het rijkunstig onderwijs."

3°. In artikel 59 vervalt het gestelde bij A onder *t*, bij B onder *p*, bij C onder *t*, en bij D onder *q* en wordt het gestelde bij B onder *n* gelezen als volgt:

„n. *Militaire administratie:*

1°. Grondige kennis van alle reglementen en voorschriften betreffende de administratie bij de korpsen van het leger en vaardigheid in de toepassing daarvan bij de nitvoering van schriftelijke opdrachten;

„2°. kennis van de te verrichten werkzaamheden bij de hoofdadministratie van korpsen en van de voorschriften betreffende het beheer van de militaire verplegingsinrichtingen en van de weduwen- en weezenkas voor de officieren van de landmacht;

„3°. kennis van de verplichtingen van den luitenant-kwartiermeester, als verplegingsofficier bij troepen te velde en in versterkte plaatsen."

4°. Het gestelde bij artikel 60 onder *d* wordt gelezen:

„d. *praktisch* in:

de exercitiën, de gymnastiek en het schermen;"

5°. Het gestelde bij artikel 67 onder *a* wordt gelezen:

„*a.* voor alle adspiranten:

gymnastiek en schermen . . . . $^1/_2$.

6°. In de tweede kolom van de Tabel, bedoeld bij artikel 15, worden de woorden:

„Burger-leeraar niet behoorende tot het vaste personeel, (4)" gelezen: „luitenant der cavalerie niet behoorende tot het vaste personeel."

7°. In de laatste kolom van de onder 6°. vermelde Tabel wordt onder noot *e* de volgende noot ingevoegd:

„*f.* Bij Ministerieele beschikking wordt ieder jaar het vereischte aantal militairen en paarden aangewezen voor het rijkunstig onderwijs der leerlingen."

8°. In de onder 6°. vermelde Tabel vervalt de noot (4) en worden de nummers „(5)" en „(6)" bij de volgende in die Tabel voorkomende noten, respectievelijk gelezen: „(4)" en „(5)".

9°. In de eerste kolom van de onder 6°. vermelde Tabel wordt onder de woorden: „Personeel voor huishoudelijke diensten" gesteld het woord „Kok" en daarachter, respectievelijk in de tweede en de derde kolom „Korporaal" en „1".

10°. In de derde kolom van de onder 6° vermelde Tabel wordt het getal „30" gelezen: „29".

2. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na de dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant*, waarin het geplaatst is.

De Ministers van Oorlog en van Koloniën zijn, ieder voor zooveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en in afschrift aan den Raad van State zal worden medegedeeld.

's Gravenhage, den 4den Februari 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Oorlog, (*get.*) ELAND.

De Minister van Koloniën, „ CREMER.

(*Uitgeg.* 9 *Febr.* 1898.)

—

4 *Februari* 1898. BESLUIT, waarbij met vernietiging van het besluit van Gedeputeerde Staten van Gelderland van 12 October 1897, n°. 63, alsnog het daartegen ingesteld beroep gegrond wordt verklaard en bevolen wordt dat J. VAN BEYNUM zal worden toegelaten als lid van den raad der gemeente *Wageningen*. S. 50.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door den raad der gemeente *Wageningen* tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van *Gelderland*, dd. 12 October 1897, n°. 63, waarbij het besluit van dien raad tot toelating van J. VAN BEYNUM als raadslid is vernietigd;

Den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur, gehoord (advies van 22 December 1897, n°. 258);

Op de voordracht van den Minister van Bin-

nenlandsche Zaken, van 2 Februari 1898, n°. 7121, afdeeling Binnenlandsch Bestuur;

Overwegende, dat blijkens de „candidatenlijst en proces-verbaal" bedoeld bij art. 10 der Gemeentewet op 5 Augustus 1897 bij den burgemeester der gemeente *Wageningen* zijn ingeleverd de volgende opgaven van candidaten voor het lidmaatschap van den gemeenteraad, voor de verkiezing van één lid:

W. J. H. BAKKER;
J. VAN BEYNUM;
M. C. BRONSVELD;
A. A. A. G. CAMPER TITSINGH;

dat bij de daarop gevolgde stemming op 17 Augustus 1897 deze candidaten onderscheidenlijk 101, 241, 92 en 140 stemmen hebben verkregen, en vermits geen volstrekte meerderheid was verkregen op 27 Augustus d. a. v. eene herstemming heeft plaats gehad tusschen J. VAN BEYNUM en A. A. A. G. CAMPER TITSINGH, waarbij ieder respectievelijk 409 en 206 stemmen heeft erlangd, zoodat eerstgenoemde verklaard is tot lid van den gemeenteraad te zijn benoemd;

dat in de gemeenteraadsvergadering van 30 September 1897 besloten is tot toelating van J. VAN BEYNUM als raadslid op grond dat, weliswaar in strijd met art. 52, 1ste lid der Kieswet, de inlevering der opgave van M. C. BRONSVELD als candidaat op 5 Augustus 1897 door H. F. VAN BEUKERING, die de opgave niet had onderteekend, is geschied, doch dat deze onregelmatigheid geenszins de nietigheid der verkiezing medebrengt, daar zij niet van invloed heeft kunnen zijn op den uitslag der stemming; vermits indien in plaats van VAN BEUKERING een onderteekenaar der opgave deze had ingeleverd, de uitslag der stemming niet eene andere zou zijn geweest, en dat krachtens art. 53 der Kieswet, de burgemeester dan ook uitsluitend eene opgave mag weigeren, op grond van het gemis van het vereischte aantal onderteekeningen en die wet geen straf stelt op het inleveren eener opgave, die door den aanbieder niet is onderteekend;

dat Gedeputeerde Staten van *Gelderland* bij hun aan het hoofd dezes vermelde besluit evenvermeld gemeenteraadsbesluit hebben vernietigd, daarbij overwegende dat daargelaten de vraag, of bovenbedoelde opgave door den burgemeester had behooren te zijn geweigerd, die opgave niet op de bij de wet bepaalde wijze is ingeleverd en de lijst der candidaten, die de grondslag der verkiezing is, niet is tot stand gekomen op de wijze, zooals bij de wet is voorgeschreven, weshalve die lijst en de krachtens haar gehouden stemming geacht moeten worden onwettig te zijn;

dat de Raad der gemeente *Wageningen* van dit besluit van Gedeputeerde Staten bij Ons in beroep is gekomen, onder aanvoering van de hierboven vermelde overwegingen, die hem geleid hebben tot het door Gedeputeerde Staten vernietigde raadsbesluit;

Overwegende, dat weliswaar in strijd met art. 52 der Kieswet de inlevering der opgave van M. C. BRONSVELD als candidaat op 5 Augustus 1897 is geschied door H. F. VAN BEUKERING, die deze opgave niet had onderteekend, doch dat de opgave zelve aan de wettelijke vereischten voldeed;

dat uit geen enkele wetsbepaling valt af te leiden, dat de burgemeester niet bevoegd was de opgave van M. C. BRONSVELD als candidaat aan te nemen;

dat dus niet in strijd met de wet, maar krachtens art. 54 der Kieswet de naam van dezen candidaat op de candidatenlijst is geplaatst en krachtens art. 133 dier wet ook over dezen candidaat eene stemming moest geschieden;

dat, daargelaten de vraag of niet-inachtneming van art. 52 der Kieswet de nietigheid der verkiezing ten gevolge zoude moeten hebben, indien zij ten aanzien van den benoemde zelven ware geschied, de gepleegde onregelmatigheid in het onderhavige geval een ander dan den benoemde betrof;

dat er geene termen bestaan om wegens overtreding van gemeld art. 52 ten opzichte van de inlevering der opgave van M. C. BRONSVELD als candidaat, de verkiezing van J. VAN BEYNUM tot lid van den raad der gemeente *Wageningen* nietig te verklaren;

dat J. VAN BEYNUM mitsdien terecht als raadslid is toegelaten en Gedeputeerde Staten van *Gelderland* ten onrechte het daartoe strekkend raadsbesluit van 30 September 1897 hebben vernietigd;

Gezien de Kieswet:

Hebben goedgevonden en verstaan:

met vernietiging van het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten van *Gelderland* het daartegen ingesteld beroep gegrond te verklaren en alzoo te bevelen, dat J. VAN BEYNUM zal worden toegelaten als lid van den raad der gemeente *Wageningen*.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* geplaatst en tegelijk met de in hoofde dezes gemelde voordracht van genoemden

Minister in de *Nederlandsche Staatscourant* opgenomen zal worden en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur.

's Gravenhage, den 4den Februari 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 12 *Febr.* 1898.)

—

9 *Februari* 1898. BESLUIT, waarbij met vernietiging van het besluit van Gedeputeerde Staten van *Zuidholland* dd. 20/22 September 1897, n°. 34, het daartegen ingesteld beroep gegrond wordt verklaard en bevolen wordt, dat A. PIJL JZN. zal worden toegelaten als lid van den raad der gemeente *Alblasserdam*. S. 52.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Beschikkende op het beroep ingesteld door A. PIJL JZN., te *Alblasserdam*, tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van *Zuidholland*, dd. 20/22 September 1897, n°. 34, waarbij de beslissing van den raad dier gemeente om hem als raadslid toe te laten is vernietigd;

Den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur, gehoord (advies van 22 December 1897, n°. 249);

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 7 Februari 1898, n°. 69, afdeeling Binnenlandsch Bestuur;

Overwegende, dat genoemde PIJL, die ingevolge het bepaalde bij art. 27, juncto art. 7 der Gemeentewet op den eersten Dinsdag van September 1897 als lid van den raad der gemeente *Alblasserdam* moest aftreden en bij de op 12 Juli 1897 gehouden stemming ter vervulling der periodieke vacatures als zoodanig niet is herkozen, bij de stemming ter voorziening in de vacature, die op 21 Juli d. a. v. door het overlijden van het raadslid D. VAN WAGENINGE was ontstaan, op 24 Augustus 1897 met 193 van de 380 geldige stemmen tot raadslid is benoemd en op 27 Augustus 1897 door den gemeenteraad is toegelaten, die het daartoe strekkend besluit op 7 September d. a. v. heeft hernieuwd;

dat J. H. SMIT, lid van den Raad der gemeente *Alblasserdam*, uit krachte van art. 33 der gemeentewet van deze beslissing van den gemeenteraad bij Gedeputeerde Staten in beroep is gekomen op grond dat PIJL op het tijdstip waarop hij ter vervulling eener tusscheutijds ontstane vacature gekozen werd, nog als raadslid zitting had en hij om die reden niet verkiesbaar was;

dat Gedeputeerde Staten bij hun aan het hoofd dezes vermelde besluit, met vernietiging van het besluit van den raad der gemeente *Alblasserdam* van 7 September 1897, strekkende tot toelating van A. PIJL als lid van dat college, hebben verklaard, dat hij niet als lid van dien raad kan worden toegelaten; daarbij overwegende, dat art. 61 der vorige kieswet de bepaling bevatte, dat de in een stembriefje ingevulde naam van een lid der vergadering te wier aanvulling wordt gestemd, welks beurt van aftreding op het tijdstip, waarvoor de verkiezing geschiedt, nog niet is gekomen, voor niet geschreven wordt gehouden; dat hoewel deze bepaling in de thans vigeerende Kieswet niet wordt gevonden, uit de rede volgt, dat één persoon in een zelfde vergadering niet gelijktijdig twee plaatsen kan vervullen, en dat derhalve PIJL, tijdens hij zitting had in den raad der gemeente *Alblasserdam*, niet voor de vervulling eener andere plaats in datzelfde college in aanmerking kon komen;

dat A. PIJL van dit besluit van Gedeputeerde Staten bij Ons in beroep is gekomen, Ons verzoekende, dit te vernietigen en te verklaren dat hij als lid van den raad der gemeente *Alblasserdam* moet worden toegelaten, daarbij aanvoerende: 1°. dat de wet van 4 Juli 1850 (*Staatsblad* n°. 37) voor zooveel betreft de 1e Afdeeling § 3 is afgeschaft bij art. 22 der wet van 28 April 1897 (*Staatsblad* n°. 110) en dat het in art. 61 bedoelde geval, zich niet meer kan voordoen, nu uit op het stembiljet gedrukte namen gestemd wordt; dat bovendien aangenomen dat een beroep op de afgeschafte bepaling geoorloofd is, de alinea alleen betrekking kan hebben op de periodieke verkiezingen en niet op de tusschentijdsche, daar alleen bij de eerste „het tijdstip *waarvoor* de verkiezing geschiedt" kan worden aangegeven; dat Gedeputeerde Staten de bepaling moeten gelezen hebben als stond er: „het tijdstip *waarop* de verkiezing geschiedt", wat tot gevolg zou hebben, dat niemand herkozen zou kunnen worden; dat het 2e lid van bovengenoemd art. 61 dus in geen geval op de verkiezing van appellant kan worden toegepast; 2°. dat de meening van Gedeputeerde Staten, dat *„één persoon in een zelfde vergadering niet gelijktijdig twee plaatsen kan vervullen"*, door appellant wordt beaamd, maar dat, vermits hij op 7 September 1897 ophield lid van den Raad

te zijn en hij ook eerst op dien dag werd toegelaten, hij in dezelfde positie verkeerde als de aftredende raadsleden, die in Juli 1897 waren herkozen, en dus evenmin als zij twee plaatsen kon vervullen; 3°. dat de conclusie van Gedeputeerde Staten, dat appellant „tijdens hij zitting had in den raad niet voor de vervulling eener andere plaats in dat zelfde college in aanmerking kon komen", juist is wanneer onder de uitdrukking: „*vervulling eener plaats in een college*" moet verstaan worden „*zitting nemen in een college*"; dat toch, indien de uitdrukking beteekende *verkozen worden*, elke herkiezing onmogelijk zou zijn, daar het lid dat herkozen wordt na zijne herkiezing nog geruimen tijd zitting heeft, weshalve appellant meent, dat onderscheid moet gemaakt worden tusschen de *verkiesbaarheid tot lid* van een college en *de vervulling eener plaats* in een college; dat de gemeentewet dit onderscheid maakt, blijkens eene vergelijking van art. 17, 3e lid, met art. 19, 3e lid, dat de woorden van art. 19 „*Leden van den raad kunnen alleen zijn*" niet anders medebrengen, dan dat bij onderzoek van iemands geloofsbrief moet gevraagd worden of hij de noodige vereischten zal hebben *wanneer hij zitting neemt*, niet of hij ze had toen hij verkozen werd, dat de bedenkingen tegen deze opvatting ontleend aan de artt. 78 en 79 der Grondwet van 1848, waar sprake was van *verkiesbaarheid*, door de gewijzigde redactie der tegenwoordige Grondwet in de artt. 84 en 90 (*om lid te kunnen zijn*) thans vervallen zijn; dat toch de Staatscommissie tot herziening der Grondwet van oordeel was, dat de noodig gekeurde eischen verbonden moesten zijn aan het lidmaatschap zelf, niet aan het recht om daartoe verkozen te worden, terwijl appellant ten slotte nog verklaart, dat hij op het oogenblik toen zijne geloofsbrieven werden onderzocht geen lid van den raad meer was, dat hij toch op den eersten Dinsdag van September ophield lid van den raad te zijn, terwijl op dien zelfden datum zijne geloofsbrieven werden onderzocht en goedgekeurd;

Overwegende dat noch in de Kieswet noch in de Gemeentewet van de verkiesbaarheid tot lid van het College, waarin eene plaats moet worden vermeld, is uitgesloten hij, die reeds lid van dat College is;

dat bovendien aan de artt. 19 en 23 der Gemeentewet het beginsel ten grondslag ligt dat ten opzichte van de vereischten en de beletselen voor de toelating als raadslid niet met het tijdstip der verkiezing, doch met dat der toelating zelve rekening is te houden;

dat, ofschoon A. PIJL JZN., op 27 Augustus 1897 den dag zijner benoeming tot lid van den raad der gemeente *Alblasserdam* nog in dat College zitting had, hij op 7 September 1897, toen het door Gedeputeerde Staten vernietigde besluit tot zijne toelating als raadslid is genomen, reeds was afgetreden;

dat er dus geen grond was om laatstvermeld raadsbesluit tot toelating van A. PIJL JZN., als lid van den raad der gemeente *Alblasserdam*, wegens zijn vroeger lidmaatschap te vernietigen;

Gezien de Gemeentewet en de Kieswet;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met vernietiging van het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten van *Zuidholland* het ingesteld beroep gegrond te verklaren en alzoo te bevelen, dat A. PIJL JZN. als lid van den raad der gemeente *Alblasserdam* zal worden toegelaten.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* geplaatst en tegelijk met de in hoofde dezes vermelde voordracht van genoemden Minister in de *Nederlandsche Staatscourant* opgenomen zal worden en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur.

's Gravenhage, den 9den Februari 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 22 *Febr.* 1898.)

—

11 *Februari* 1898. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van de te *Lissabon* uitgewisselde nota's d.d. 8 October en 27 December 1897, betreffende de grensregeling op *Timor* en eenige daarmede verband houdende aangelegenheden. S. 52.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Gezien de nota door den Portugeeschen Minister van Buitenlandsche Zaken gericht aan Harer Majesteits Minister-Resident te *Lissabon* d.d. 8 October 1897 en diens antwoord van 27 December daaraanvolgende en de vertaling van eerstgenoemde nota, van welke bescheiden een afdruk met vertaling aan dit besluit gehecht is;

Op de voordracht van den Minister van Buiten-

landsche Zaken van den 9den Februari 1898, n°. 1447, Algemeen Secretariaat;

Hebben goedgevonden en verstaan de bekendmaking van voorzegde nota's en vertaling te bevelen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

De Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor zooveel hem betreft, met de uitvoering der bepalingen in meergenoemde nota's vervat.

's Gravenhage, den 11den Februari 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(*get.*) W. H. DE BEAUFORT.

(*Uitgeg.* 22 *Febr.* 1898.)

VERTALING.

Lissabon, den 8sten October 1897.

In antwoord op de nota, die U mij op 31 Juli l.l. toegezonden heeft, heb ik de eer U te berichten, dat Zr. Ms. Regeering — ten einde volledige uitvoering te geven aan de bepalingen der op 10 Juni 1893 te Lissabon gesloten conventie tot vaststelling der grenzen tusschen de Portugeesche en de Nederlandsche bezittingen op Timor, — in het navolgende toestemt:

1°. Eene Commissie bestaande uit 6 leden (waarvan 3 door Portugal en 3 door Nederland te benoemen) zal belast worden met het ontwerpen eener topographische kaart van de grenzen tusschen de Portugeesche en Nederlandsche bezittingen op het eiland Timor, overeenkomstig de bepalingen van het op 20 April 1859 te Lissabon gesloten grensverdrag.

2°. Bedoelde Commissie zal aan beide Regeeringen de noodige voorstellen onderwerpen, ten einde tot eene schikking te geraken aangaande de landstreken die in het gebied van het eene of het andere land geënclaveerd liggen.

3°. De Commissie zal zich evenwel zorgvuldig onthouden van elke handeling, die op de door beide Regeeringen te nemen beslissingen zoude kunnen vooruitloopen.

4°. De Commissie zal hare werkzaamheden aanvangen, zoodra de hoogste overheden van beide landen op Timor zich omtrent het tijdstip en de plaats der bijeenkomst zullen verstaan hebben.

5°. Aan de Commissarissen zullen de noodige volmachten ter uitvoering hunner zending verstrekt worden.

6°. De Commissarissen zullen in de akten of oorkonden, die zij opstellen, het gebruikelijke alternaat in acht nemen. Bedoelde stukken zullen in de Fransche taal gesteld worden.

7°. De beide Regeeringen zullen, na opneming en omschrijving der grenzen, de noodige maatregelen beramen, ten einde verboden invoer, vooral van opium, over de grenzen in het wederzijdsche gebied, zoo mogelijk, tegen te gaan.

8°. Aan geene 3de Mogendheid zal het recht toegekend worden om kolen- of marinestations in den Archipel van Timor op te richten.

9°. Aan alle kust- of havenautoriteiten van Timor zullen de noodige instructies verstrekt worden, om aan inlandsche visschers of kooplieden, die, hetzij uit nood, hetzij om handel te drijven, de kust aandoen, de noodige bescherming te verleenen, waarop zij op grond der bestaande wetten en verdragen aanspraak kunnen maken. Ingeval deze autoriteiten om een of andere reden genoodzaakt mochten worden om bedoelde inlandsche visschers of kooplieden aan te houden of om hunne handelswaren in beslag te nemen, dan zullen de autoriteiten van het land, waartoe gezegde visschers of kooplieden behooren, onverwijld daarmeê in kennis worden gesteld.

Aangezien bovenbedoelde stipulaties identiek zijn met degenen die U mij voorstelt in de nota, waarop ik de eer heb hierbij te antwoorden, zoo veronderstel ik, dat de Regeering van H. M. de Koningin der Nederlanden geen bezwaar zal hebben om die aan te nemen; zullende deze regeling dus geacht worden tot stand te zijn gekomen, zoodra U mij de definitieve adhaesie Uwer Regeering aan bedoelde stipulaties medegedeeld zal hebben.

Gelief enz.

(*w. g.*) M. DE CARVALHO E VASCONCELLOS.

Lissabon, den 27sten December 1897.

Mijnheer de Minister,

Zijne Excellentie de Minister van Buitenlandsche Zaken van Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden heeft mij opgedragen aan Uwe Excellentie te berichten, dat Harer Majesteits Regeering zich volkomen vereenigt met de regeling nopens Timor, zooals die vermeld staat in de missive van Uwer Excellentie's ambtsvoorganger dd. 8 October jl.

Die regeling luidt aldus:

1°. Eene commissie bestaande uit zes leden (waarvan drie door Nederland en drie door Portugal te benoemen) zal belast worden met het ontwerpen eener topographische kaart van de grenzen tusschen de Nederlandsche en Portugeesche

bezittingen op het eiland Timor, overeenkomstig de bepalingen van het op 20 April 1859 te Lissabon gesloten grensverdrag.

2°. Bedoelde Commissie zal aan beide Regeeringen de noodige voorstellen onderwerpen, ten einde tot eene schikking te geraken aangaande de landstreken, die in het gebied van het eene of het andere land geënclaveerd liggen.

3°. De Commissie zal zich evenwel zorgvuldig onthouden van elke handeling, die op de door beide Regeeringen te nemen beslissingen zoude kunnen voornitloopen.

4°. De Commissie zal hare werkzaamheden aanvangen, zoodra de hoogste overheden van beide landen op Timor zich omtrent het tijdstip en de plaats der bijeenkomst zullen verstaan hebben.

5°. Aan de commissarissen zullen de noodige volmachten ter uitvoering hunner zending verstrekt worden.

6°. De commissarissen zullen in de akten of oorkonden, die zij opstellen, het gebruikelijke alternaat in acht nemen. Bedoelde stukken zullen in de Fransche taal gesteld worden.

7°. De beide Regeeringen zullen na opneming en omschrijving der grenzen de noodige maatregelen beramen, ten einde verboden invoer, vooral van opium, over de grenzen in het wederzijdsche gebied, zoo mogelijk, tegen te gaan.

8°. Aan geene derde Mogendheid zal het recht toegekend worden, om kolen of marinestations in den Archipel van Timor op te richten.

9°. Aan alle kust- of havenautoriteiten van Timor zullen de noodige instructies verstrekt worden, om aan inlandsche visschers of kooplieden, die, hetzij uit nood, hetzij om handel te drijven, de kust aandoen, de noodige bescherming te verleenen, waarop zij op grond der bestaande wetten en verdragen aanspraak kunnen maken. In geval deze autoriteiten om een of andere reden genoodzaakt mochten worden, om bedoelde inlandsche visschers of kooplieden aan te houden of om hunne handelswaren in beslag te nemen, dan zullen de autoriteiten van het land, waartoe gezegde visschers of kooplieden behooren, overwijld daarmêe in kennis worden gesteld.

Bovenbedoelde regeling treedt, overeenkomstig het voorstel vervat in het slot van bovenaangehaalde missive van Uwer Excellenties ambtsvoorganger thans in werking.

Uwe Excell. gelieve enz.

(*w. g.*) CAREL VAN HEECKEREN.

15 *Februari* 1898. BESLUIT, houdende bepaling van den dag waarop de wet van den 24sten Mei 1897 (*Staatsblad* n°. 154), zooals zij is gewijzigd door de wet van den 29sten Januari 1898 (*Staatsblad* n°. 35), in werking treedt. S. 53.

Bepaald op 1 *April* 1898.

—

22 *Februari* 1898. BESLUIT, tot intrekking van het Koninklijk besluit van 23 Maart 1895 (*Staatsblad* n°. 35), waarbij aan jonkheer G. G. DE VILLENEUVE en B. DE VRIES te *'s Gravenhage* vergunning is verleend, op een terrein gelegen in de gemeente *Hoogland* een gesticht voor krankzinnigen op te richten. S. 54.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 19 Februari 1898, n°. 314, afdeeling Medische Politie;

Overwegende, dat bij Koninklijk besluit van 23 Maart 1895 (*Staatsblad* n°. 35), aan jonkheer G. G. DE VILLENEUVE en B. DE VRIES te *'s Gravenhage* vergunning is verleend, op een terrein gelegen in de gemeente *Hoogland*, aan den Coelhorsterweg tusschen *Amersfoort* en *Baarn*, kadaster Sectie E, een gesticht voor krankzinnigen op te richten;

dat van die vergunning geen gebruik is gemaakt en het genoemde terrein in het openbaar verkocht is zonder dat het voornemen meer bestaat daarop een krankzinnigengesticht te vestigen;

Gelet op de wet van 27 April 1884 (*Staatsblad* n°. 96), gewijzigd bij de wet van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64);

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Eenig artikel.

Het Koninklijk besluit van 23 Maart 1895 (*Staatsblad* n°. 35), waarbij aan jonkheer G. G. DE VILLENEUVE en B. DE VRIES te *'s Gravenhage* vergunning is verleend op een terrein gelegen in de gemeente *Hoogland* een gesticht voor krankzinnigen op te richten, wordt ingetrokken.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 22sten Februari 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 3 *Maart* 1898.)

23 *Februari* 1898. BESLUIT, tot aanwijzing ter onteigening van grond, noodig voor de verbetering van de ringdijk van het waterschap *Mastenbroek*. S. 55.

—

24 *Februari* 1898. BESLUIT, tot herziening van artikel 2 van het Koninklijk besluit van den 5den Januari 1884 (*Staatsblad* n°. 4), tot regeling van de vergoeding voor reis- en verblijfkosten. S. 56.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Overwegende, dat het wenschelijk is gebleken artikel 2 van het Koninklijk besluit van den 5den Januari 1884 (*Staatsblad* n°. 4), tot regeling van de vergoeding voor reis- en verblijfkosten te herzien;

Op de voordracht van den Minister van Financiën van den 15den Januari 1898, n°. 63, G. Th., gedaan in overleg met de hoofden der overige departementen van algemeen bestuur;

Den Raad van State gehoord (advies van den 8sten Februari 1898, n°. 16);

Gezien het nader rapport van den Minister van Financiën van den 19den Februari 1898, n°. 86, afdeeling Generale Thesaurie;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. I. Artikel 2 van het Koninklijk besluit van 5 Januari 1884 (*Staatsblad* n°. 4), tot regeling van de vergoeding voor reis- en verblijfkosten, wordt gelezen als volgt:

Art. 2. Voor de toepassing van de tegenwoordige bepalingen worden de burgerlijke en militaire landsdienaren verdeeld in de volgende vijf klassen:

EERSTE KLASSE.

De Ministers en hoofden van de departementen van algemeen bestuur.

De vice-president en leden van den Raad van State.

De president en leden van de Algemeene Rekenkamer.

De directeur van het Kabinet der Koningin.

De buitengewone gezanten en gevolmachtigde Ministers.

De president en leden der commissie voor het afnemen van examen voor diplomatieke betrekkingen.

De president, vice-president, leden, procureur-generaal en advocaten-generaal van en bij den Hoogen Raad der Nederlanden.

De president, leden en advocaat-fiskaal van en bij het Hoog Militair Gerechtshof.

De president en leden van den Hoogen Raad van Adel.

De Commissarissen der Koningin in de provinciën.

De curatoren van de Rijks-Universiteiten.

De vice-admiraals en schouten-bij-nacht en in rang daarmede gelijkgestelden bij de zeemacht.

De generaals, luitenant-generaals en generaal-majoors bij de landmacht.

TWEEDE KLASSE.

De griffiers van de beide Kamers der Staten-Generaal.

De secretarissen van den Raad van State en van de Algemeene Rekenkamer.

De secretarissen-generaal, directeuren-generaal, administrateurs, raden-adviseurs en referendarissen bij de Departementen, administratiën en colleges van algemeen bestuur en verdere Rijksinstellingen.

De Ministers-residenten, zaakgelastigden, gezantschapsraden, gezantschapssecretarissen en gezantschapsattachés.

De chef van het Kabinet van den Minister van Buitenlandsche Zaken.

De consuls-generaal en consuls.

De secretaris van den Hoogen Raad van Adel.

De ingenieur-architect bij de gevangenissen en rechtsgebouwen.

De griffier en substituut-griffiers bij den Hoogen Raad der Nederlanden.

De griffier van het Hoog Militair Gerechtshof.

De presidenten, vice-presidenten, leden, procureurs-generaal, advocaten-generaal en griffiers van en bij de Gerechtshoven.

De presidenten, vice-presidenten, leden, officieren van justitie, substituut-officieren van justitie en griffiers bij de Arrondissements-Rechtbanken.

De kantonrechters.

De directeuren van Rijkspolitie.

De leden van Gedeputeerde Staten van de provinciën.

De griffiers der Staten van de provinciën.

De militie-commissarissen, zoomede de personen die krachtens art. 109 der wet van 19 Augustus 1861 (*Staatsblad* n°. 72) door de Commissarissen der Koningin in de provinciën worden aangewezen om den militie-commissaris bij ongesteldheid, afwezigheid of ontstentenis te vervangen.

De voorzitters van de militieraden en hunne plaatsvervangers.

De inspecteurs voor het Geneeskundig Staatstoezicht.

De inspecteurs voor het Staatstoezicht op krankzinnigen en krankzinnigengestichten.

De curatoren van het Evangelisch Luthersch Seminarie te *Amsterdam*.

De secretarissen van de colleges van curatoren der Rijks-Universiteiten.

De hoogleeraren aan de Rijks-Universiteiten.

De directeur van en de hoogleeraren aan de Polytechnische school.

De inspecteurs der gymnasia.

De inspecteurs van het middelbaar onderwijs.

De inspecteurs van het lager onderwijs.

De Algemeene Rijksarchivaris.

De bibliothecaris van de Koninklijke bibliotheek.

De leden van de Commissie van toezicht van 's Rijks academie van beeldende kunsten.

De hoogleeraren aan de Rijks academie van beeldende kunsten.

De leden van de commissie van toezicht van 's Rijks museum te *Amsterdam*.

De hoofddirecteur van het Rijks museum te *Amsterdam*.

De architect voor de Rijks museum-gebouwen.

De bouwkundige bij het Departement van Binnenlandsche Zaken voor de gebouwen van onderwijs enz.

De deskundigen, belast met het toezicht op en het onderzoek van de gedenkteekenen van geschiedenis en kunst.

De directeur van de Nederlandsche Staatscourant.

De inspecteur-generaal en de inspecteurs over het loodswezen, de betonning, bebakening en verlichting.

De inspecteur van financiën bij het loodswezen.

De inspecteur over de comptabiliteit van het materieel bij 's Rijks werven.

De directeur van scheepsbouw.

De chef der hydrographie.

De sous-chef der hydrographie.

De inspecteur van 's Rijks stoomvaartdienst.

De inspecteur over de artillerie der Marine.

De hoofdingenieurs der Marine.

De kapiteins en kapitein-luitenant ter zee en in rang daarmede gelijkgestelden bij de zeemacht.

De kolonels en luitenant-kolonels van het corps mariniers.

De adviseur-verificateur van 's Rijks zee-instrumenten.

De agent van het Ministerie van Financiën te *Amsterdam*.

De directeur van de Grootboeken der Nationale Schuld te *Amsterdam*.

De president en leden van het Muntcollege.

De muntmeester bij 's Rijks munt.

De hoofddirecteur, hoofdinspecteur en directeuren der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen.

De adviseur voor wis-, natuur- en scheikundige zaken bij het Departement van Financiën.

De inspecteurs voor den algemeenen dienst der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen bij het Departement van Financiën.

De Rijks-advocaten.

De inspecteur van den waarborg en de belasting op de gouden en zilveren werken.

De directeurs der registratie en domeinen.

De president en leden van het bestuur der visscherijen op de *Schelde* en *Zeeuwsche Stroomen*.

De directeur der Staatsloterij.

De inspecteurs van het kadaster.

De ingenieurs-verificateur van het kadaster.

De voorzitter, leden en secretaris van den pensioenraad voor burgerlijke ambtenaren.

De voorzitter, leden en secretaris van den militairen pensioenraad.

De commissarissen en directeur van het weduwen- en weezenfonds voor de burgerlijke ambtenaren.

De kolonels, luitenant-kolonels en majoors en in rang daarmede gelijkgestelden bij de landmacht.

De étappe-commandanten.

De hoofd-ingenieur der artillerie-inrichtingen.

De directeur der topographische inrichting.

De hoofd-inspecteur, de inspecteurs en de hoofdingenieurs van den Rijkswaterstaat.

De toezichthebbenden op de onteigeningen ten behoeve van Rijkswerken.

De commissaris voor *Nederland* bij de centrale commissie voor de Rijnvaart.

De technisch commissaris voor Rijnvaart-aangelegenheden.

De Rijksbouwmeesters.

De voorzitter, leden en secretaris van den Raad van toezicht op de spoorwegdiensten.

De hoofdingenieurs voor het stoomwezen der spoorwegdiensten.

De Rijks-commissaris bij de Maatschappij tot exploitatie van Staatsspoorwegen en bij de Hollandsche IJzeren Spoorwegmaatschappij.

De hoofddirecteur van het Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut.

De voorzitter, leden en secretaris van het college voor de zeevisscherijen.

De gevolmachtigden voor *Nederland*, volgens art. X der op 30 Juni 1885 te *Berlijn* gesloten overeenkomst tot regeling van de zalmvisscherij in het stroomgebied van den *Rijn*.

De wetenschappelijke adviseur in visscherijzaken.

De inspecteur van het ijkwezen.

De ingenieur der mijnen.

De voorzitter, leden, secretaris en hunne plaatsvervangers van den Raad van tucht voor de koopvaardij.

De hoofdingenieur voor het stoomwezen.

De inspecteurs van den arbeid.

De hoofdinspecteur der posterijen.

De hoofdinspecteur der telegraphie.

De hoofdingenieur der telegraphie.

De inspecteurs in algemeenen dienst.

De inspecteurs der posterijen.

De inspecteurs der telegraphie.

De inspecteurs der posterijen en telegraphie.

De voorzitter en leden van den Raad van toezicht op de Rijkspostspaarbank.

De directeur der Rijkspostspaarbank.

De voorzitter, leden, secretarissen en hunne plaatsvervangers der niet afzonderlijk genoemde, bij een wet of Koninklijk besluit ingestelde commissiën, voor zooverre zij niet, volgens hun rang of betrekking, in de eerste klasse zijn gerangschikt.

DERDE KLASSE.

De commiezen-griffiers der beide Kamers der Staten-Generaal.

De commiezen van Staat.

De stenografen.

De hoofdcommiezen, commiezen, adjunct-commiezen, boekhouders en kassiers bij de Departementen, administratiën en colleges van algemeen bestuur, bij de provinciale gouvernementen en verdere Rijksinstellingen, voor zooverre voor sommige hunner geen andere klassen zijn aangewezen.

De surnumerairs bij de verschillende administratiën, ressorteerende onder de departementen van algemeen bestuur, voor zooverre voor sommige hunner geen andere klassen zijn aangewezen.

De vice-consuls en leerlingen-consul.

De secretarissen-tolk bij het gezantschap in Japan en bij het consulaat-generaal der Nederlanden in China.

De directeuren der kanselarijen van Nederlandsche gezantschappen.

De kanseliers van Nederlandsche gezantschappen.

De leerlingen-tolk voor de Chineesche taal.

De substituut-griffiers bij de gerechtshoven en rechtbanken.

De griffiers en ambtenaren van het openbaar ministerie bij de kantongerechten.

De auditeurs-militair.

De commies ter griffie van het hoog militair gerechtshof.

De vaste bouwkundige tot bijstand van den ingenieur-architect voor de gevangenissen en rechtsgebouwen.

De hoofdopzichters over rechtsgebouwen, gevangenissen en rijksopvoedingsgestichten.

De hoofddirecteur der Rijkswerkinrichtingen „Veenhuizen".

De directeuren en adjunct-directeuren van Rijkswerkinrichtingen.

De inspecteurs der Rijksveldwacht.

De directeuren, directrices, adjunct-directeuren en adjunct-directrices der gevangenissen en Rijksopvoedingsgestichten.

De geestelijken, godsdienstleeraren en godsdienstonderwijzers in de gevangenissen en Rijksopvoedingsgestichten.

De leden en secretarissen van de colleges van regenten over de gevangenissen, Rijkswerkinrichtingen en Rijksopvoedingsgestichten.

De burgerlijke geneesheeren, apothekers, onderwijzers en onderwijzeressen bij de gevangenissen en Rijksopvoedingsgestichten.

De hoofdcommissarissen en commissarissen van politie.

De burgerlijke leden der militieraden en hunne plaatsvervangers.

De secretarissen der militieraden en zij die bij ontstentenis van een secretaris van een militieraad, tijdelijk diens functiën waarnemen.

De burgemeesters, wethouders, leden der gemeenteraden en secretarissen der gemeenten, alsmede de burgerlijke geneeskundigen, wegens reizen ter zake van de nationale militie.

De burgemeesters en zij, die dezen, volgens de bepalingen van het Koninklijk Besluit van 5 Augustus 1895 (*Staatsblad* n°. 147) vervangen in zake de Rijkskeuring van paarden.

De plaatselijke autoriteiten, wegens reizen ter zake van de inspectie van de grenzen des Rijks.

De adjunct-inspecteurs voor het geneeskundig Staatstoezicht.

De geneesheeren-directeurs van en de geneesheeren bij 's Rijks krankzinnigengestichten.

De burgerlijke genees-, heel- en vroedkundigen voor 's Rijks dienst in commissie gesteld.

De directeur van en de leeraren bij de Rijkskweekscholen voor vroedvrouwen te *Amsterdam* en te *Rotterdam*.

De directeur van en de leeraren aan 's Rijks veeartsenijschool.

De districts-veeartsen en plaatsvervangende districts-veeartsen.

De geëxamineerde veeartsen.

De deskundigen die de leeraren aan 's Rijks veeartsenijschool bijstaan bij het afnemen van het admissie-examen van hen, die als kweekeling bij gemelde school wenschen geplaatst te worden.

De lectoren bij de Rijks-Universiteiten.

De hortulanussen bij de Rijks-Universiteiten.

De directeur van 's Rijks herbarium.

De leeraren der Polytechnische school.

De adsistenten bij het onderwijs aan de Rijks-Universiteiten en de Polytechnische school.

De ambtenaren van administratie en de bibliothecaris bij de Polytechnische school.

De directeur van en de leeraren aan de Rijks hoogere burgerscholen.

De rentmeesters der domeinen.

De hoofddirecteur en de directeuren van afdeelingen van en de leeraren en adsistenten aan de Rijkslandbouwschool.

De Rijks-landbouwleeraren.

De Rijks-tuinbouwleeraren.

De deskundigen bij den aanleg van proefvelden.

De directeuren van en de leeraren aan de Rijkslandbouw- en Rijkstuinbouwwinterscholen.

De directeuren van en de adsistenten bij de Rijkslandbouwproefstations.

De directeuren en directrices van en de onderwijzers en onderwijzeressen aan de Rijkskweekscholen voor onderwijzers en onderwijzeressen, zoomede de hoofden, onderwijzers en onderwijzeressen der daaraan verbonden leerscholen.

De districts-schoolopzieners en hunne plaatsvervangers.

De arrondissements-schoolopzieners.

De deskundigen, bedoeld bij artikel 13 van het Koninklijk Besluit van 17 December 1890 (*Staatsblad* n°. 183) en artikel 5 van het Koninklijk Besluit van 17 December 1890 (*Staatsblad* n°. 184).

De adjunct-Rijksbouwkundige voor de gebouwen van onderwijs enz.

De hoofdopzichters voor den technischen dienst der gebouwen, ressorteerende onder het Departement van Binnenlandsche Zaken.

De Rijks-archivarissen in de provinciën, de adjunct-Rijksarchivarissen, de commiezen en de commiezen-chartermeesters, de adjunct-commiezen en de tijdelijke ambtenaren bij 's Rijks archieven.

De onder-bibliothecarissen, de wetenschappelijke adsistenten en de tijdelijke beambten bij de Koninklijke bibliotheek.

De directeuren, beheerders, onder-directeuren, conservators en administrateurs van de Rijksmusea, kabinetten, verzamelingen en monumenten.

De directeur van en de leeraren aan de Rijksnormaalschool voor teekenonderwijzers.

De directeur van en de leeraren en de leeraressen aan de Rijksschool voor kunstnijverheid.

De deskundigen bij het eindexamen der Rijksnormaalschool voor teekenonderwijzers en der Rijksschool voor kunstnijverheid.

De deskundigen, belast met het toezicht op en de verbetering van het teekenonderwijs.

De opzichters voor de gedenkteekenenen van vaderlandsche geschiedenis en kunst.

De directeur van de Algemeene Landsdrukkerij.

De hoofdkaartgraveur en de kaartgraveur bij de marine.

De adjunct-verificateur van 's Rijks zee-instrumenten.

De bouwkundige en adjunct-bouwkundige bij den dienst van het loodswezen, de kust- en oeververlichting, zeemerken enz.

De magazijnmeesters der marine.

De griffiers bij de directiën der marine.

De controleur voor de vervaardiging van touwwerk bij de marine.

De ingenieurs en adspirant-ingenieurs bij de marine.

De havenmeesters der marine, geen officier zijnde.

De luitenants ter zee, adelborsten 1ste klasse, en in rang daarmede gelijkgestelden bij de zeemacht.

De luitenants ter zee, adelborsten der 1ste klasse en buitengewone adelborsten der Koninklijke Nederlandsche marine-reserve.

De kapiteins en luitenants bij het korps mariniers.

De hoofdmachinisten der 1ste klasse bij 's Rijks stoomvaartdienst.

De scheikundige en adjunct-scheikundige bij de marine.

De burgerleeraren bij het Koninklijk Instituut voor de marine.

De commissarissen der loodsen.

De ontvangers der loodsgelden.

De directeur der werkplaatsen van en magazijn-

meesters bij 's Rijks algemeen betonningsmagazijn te *Enkhuizen*.

De civiel-ingenieurs, tijdelijk belast met het toezicht bij werken ten dienste van de marine.

De betaalmeester der Nationale Schuld en de verificateurs aan de Grootboeken der Nationale Schuld.

De betaalmeesters in de arrondissementen.

De essaieurs, aide-essaieurs, stempelsnijders en hulpstempelsnijders bij 's Rijks munt.

De leden en plaatsvervangende leden der commissiën van aanslag voor de bedrijfsbelasting.

De leden der commissiën van beoordeeling in zake de heffing van invoerrecht naar de waarde der goederen, zoomede de door deze commissiën en den raad van beroep voor de invoerrechten geraadpleegde deskundigen.

De experts voor de invoerrechten.

De voorzitters en leden der commissiën voor de herziening van de belastbare opbrengst der gebouwde eigendommen, wegens reizen ter zake van de werkzaamheden, genoemd in art. 2 van het Koninklijk besluit van 26 October 1897, n°. 31.

De inspecteurs, adjunct-inspecteurs en hoofdverificateurs der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen.

De controleurs en adjunct-controleurs der directe belastingen en van het kadaster.

De ontvangers-entreposeur en ontvangers der directe belastingen enz. en van den waarborg en de belasting op de gouden en zilveren werken.

De hoofdcontroleur, controleur en essaieurs van den waarborg en de belasting op de gouden en zilveren werken.

De hoofdcommiezen en commiezen ter directie der directe belastingen enz.

De scheikundigen en waarnemende scheikundigen bij het laboratorim van het bestuur der belastingen voor het gehalte-onderzoek van suiker enz.

De inspecteurs der registratie en domeinen.

De bewaarders van de hypotheken, het kadaster en de scheepsbewijzen.

De boekhouders van het kadaster.

De ontvangers van de registratie, de successie, het buitengewoon zegel en de domeinen.

De commiezen ter directie van de registratie en domeinen.

De ingenieur bij de ontmanteling der vestingen.

De secretaris-penningmeester van het bestuur en de hoofd-opziener der visscherijen op de *Schelde* en *Zeeuwsche stroomen*.

De technische opziener der visscherijen op de *Schelde* en *Zeeuwsche Stroomen*.

De ontvangers van rechten op Rijkskanalen.

De hoofdopzieners der domeinen.

De landmeters van het kadaster.

De controleurs van het buitengewoon zegel.

De magazijnmeester van het algemeen zegelkantoor.

De kapiteins, luitenants en in rang daarmede gelijkgestelden bij de landmacht.

De kapiteins en luitenants bij de reserve van de landmacht.

De ingenieurs bij de artillerie-inrichtingen, de opzichter der instrumentmakers en metaaldraaiers bij de constructie-werkplaatsen en de teekenaar der 1ste klasse bij de constructie-werkplaatsen.

De tijdelijke civiele ingenieurs bij de vestingwerken.

De magazijnmeesters en de keurmeesters (geen officier zijnde) bij de centrale magazijnen van militaire kleeding en uitrusting.

De burgerleeraren en de bibliothecaris bij de Koninklijke Militaire Academie en bij de overige inrichtingen van militair onderwijs.

De ingenieurs en adspirant-ingenieurs van den Rijkswaterstaat.

De tijdelijke adjunct-ingenieurs van den Rijkswaterstaat.

De tijdelijke adjunct-ingenieurs bij den algemeenen dienst van den Rijkswaterstaat.

De inspecteurs der Rijksbeplantingen.

De inspecteur der Rijnvaart.

De ijkcommissarissen voor de Rijnvaart.

De adsistent-ijkcommissarissen voor de Rijnvaart.

De hoofdopzichters bij de Landsgebouwen.

De Rijksingenieurs voor de spoorwegen bij den Raad van toezicht op de spoorwegdiensten.

De adjunct-ingenieurs bij den Raad van toezicht op de spoorwegdiensten.

De tijdelijke adjunct-ingenieurs bij den Raad van toezicht op de spoorwegdiensten.

De ingenieurs voor het stoomwezen der spoorwegdiensten.

De ingenieurs voor het seinwezen der spoorwegdiensten.

De geneeskundige inspecteurs der spoorwegdiensten.

De istrict-inspecteurs der spoorwegdiensten.

De adjunct-Rijkscommissaris bij de Maatschappij tot Exploitatie van Staatspoorwegen en bij de Hollandsche IJzeren Spoorwegmaatschappij.

De directeuren, adsistent-directeuren en de secretaris bij het Koninklijk Nederlandsch meteorologisch instituut.

De ijkers en adjunct-ijkers der maten en gewichten.

De adjunct-ingenieur der mijnen.

De commandant van het korps geleiders van ontplofbare stoffen.

De ingenieurs en adspirant-ingenieurs voor het stoomwezen.

De adjunct-inspecteurs van den arbeid.

De directeuren van postkantoren.

De directeuren van spoorwegpostkantoren.

De directeuren van telegraafkantoren.

De directeuren van vereenigde post- en telegraafkantoren.

De directeuren van post-, telegraaf- of vereenigde kantoren, werkzaam gesteld ten bureele van inspecteurs der posterijen en telegraphie.

De directeuren-brievengaarders.

De controleur-magazijnmeester bij de posterijen en telegraphie.

De chef van het poststempelfabriek.

De hoofdcommiezen der posterijen.

De hoofdcommiezen der posterijen en telegraphie.

De onder-directeuren der telegraphie.

De commiezen der posterijen.

De commiezen der telegraphie.

De commiezen der posterijen en telegraphie.

De ingenieurs der telegraphie.

De adspirant-ingenieurs der telegraphie.

De opzichters der telegraphie.

De telegrafisten.

De onder-directeur bij de Rijkspostspaarbank.

VIERDE KLASSE.

De klerken en verdere bureau-geëmploieerden bij de departementen, administratiën en colleges van algemeen bestuur, bij de provinciale gouvernementen en verdere Rijksinstellingen.

De cipiers van de gevangenissen.

De commiezen, werkmeesters en magazijnmeesters bij de gevangenissen en Rijksopvoedingsgestichten.

De opzichters over rechtsgebouwen, gevangenissen en Rijksopvoedingsgestichten.

De Rijksveldwachters-rechercheurs.

De opzichters bij de Algemeene Landsdrukkerij.

De expediteurs bij de Nederlandsche Staatscourant en het Staatsblad.

De inspecteurs van politie wegens reizen ter zake van de inspectie van de grenzen des Rijks.

De commiezen en verdere bureau-geëmploieerden bij de gemeentebesturen en de inspecteurs van politie, wegens reizen ter zake van de nationale militie.

De amanuenses bij de Rijksinrichtingen voor hooger- en voor middelbaar onderwijs en de beambten en bedienden bij de Rijks'andbouwschool.

De vaste en de tijdelijke opzichters en de ambtenaren van administratie bij den technischen dienst der gebouwen, ressorteerende onder het Departement van Binnenlandsche Zaken.

De machinist bij 's Rijks krankzinnigengesticht te *Medemblik*.

De boschwachters.

De amanuenses bij 's Rijks archieven.

De adsistenten en amanuenses bij de Koninklijke bibliotheek.

De adsistenten bij 's Rijks museum te *Amsterdam*.

De adsistenten bij het Koninklijk munt- en penningkabinet.

De amanuenses bij 's Rijks normaalschool voor teekenonderwijzers en bij 's Rijks school voor kunstnijverheid.

De beambten bij 's Rijks academie van beeldende kunsten.

De amanuenses der Rijkslandbouw-proefstations.

De adjunct-commissarissen der loodsen.

De opzichters bij de kustverlichting.

De tijdelijke opzichters bij werken ten dienste van de marine en het loodswezen, enz.

De lichtwachters-machinist.

De hoofdmachinisten der 2de klasse bij 's Rijks stoomvaartdienst.

De studenten voor den militairen geneeskundigen dienst.

De adelborsten bij het Koninklijk Instituut voor de marine.

De adspirant-administrateurs voor de marine.

De verificateurs, adspirant- en commiezen-verificateurs, de hoofdcommiezen, commiezen der 1ste en 2de klasse, de boekhouders en de commiezen-ontvangers van de directe belastingen invoerrechten en accijnzen.

De rijksklerken bij ambtenaren der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen en van den waarborg en de belasting der gouden en zilveren werken.

De deskundigen, bedoeld in art. 50, § 2 der wet van 16 April 1896 (*Staatsblad* n°. 72).

De rijksklerken bij ambtenaren der registratie en domeinen.

De adjunct-controleurs, plaatsbekleedende ontvangers en commiezen-stempelaars van den waarborg en de belasting op gouden en zilveren werken.

De adspirant-landmeters van het kadaster.

De teekenaars van het kadaster.

De personen, ingevolge het Koninklijk besluit van 3 November 1889, n°. 19, in dienst gesteld voor het houden van toezicht op en ten behoeve van het Departement van Financiën uit te voeren werken.

De opzieners bij de ontmanteling der opgeheven vestingen.

De opzieners en onderopzieners der domeinen.

De opzieners der visscherijen en de schippers bij de visscherij-politie op de *Schelde* en *Zeeuwsche Stroomen*.

De waardsman voor de gronden van den noordelijken *Maasmond*.

De rijksambtenaren van de directie der Staatsloterij.

De mechanicus, amanuenses en smidsmeester of provoost der muntgezellen bij 's Rijks munt.

De conducteurs der artillerie van de 1ste klasse.

De opzichters en onderopzichters, de teekenaars 2de en 3de klasse, de boekhouders, de schrijvers, de machinisten, de meester-vormers en gieters, de buitengewone werklieden, de keurders van projectielen en de portiers bij de artillerie-inrichtingen.

De wapencontroleurs en de meesters bij de werkplaatsen voor draagbare wapenen, zoomede de meester-geweermakers bij de wapendepôts.

De amanuenses in het scheikundig laboratorium der pyrotechnische werkplaatsen.

De magazijnmeesters der artillerie (geen officier zijnde).

De machinisten der 1ste en 2de klasse bij de vestingartillerie.

De cadetten bij de Koninklijke Militaire Academie.

De cadetten der cadettenschool.

De machinisten en opperschippers bij het korps torpedisten.

De hoofdopzichters en de opzichters van fortificatiën.

De militaire apothekersbedienden bij de landmacht.

De adsistent-magazijnmeesters, de boekhouders en de schrijvers bij de centrale magazijnen van militaire kleeding en uitrusting.

De opperwachtmeesters, dienstdoend kwartiermeester bij de Koninklijke maréchaussée.

De opzichters, adjunct-opzichters en buitengewone opzichters bij den Rijkswaterstaat.

De tijdelijke hoofdopzichters, opzichters, schrijvers, teekenaars en schrijvers-teekenaar bij den aanleg van Rijkswaterstaatswerken.

De ambtenaren bij den algemeenen dienst van den Rijkswaterstaat.

De tijdelijke ambtenaren bij den algemeenen dienst van den Rijkswaterstaat.

De bureelambtenaren bij den Rijkswaterstaat.

De tijdelijke bureelambtenaren bij den Rijkswaterstaat.

De landmeters bij den Rijkswaterstaat.

De tijdelijke landmeters bij den Rijkswaterstaat.

De havenmeesters, met uitzondering van die bij de marine.

De hoofdmachinist bij de Rijksstoomgemalen langs het *Noord Willemskanaal*.

De hoofdmachinist bij het Rijksstoomgemaal te *Schellingwoude*.

De opzichters bij de Landsgebouwen.

De buitengewone opzichters bij de Landsgebouwen.

De opzichters-teekenaar bij den Raad van toezicht op de spoorwegdiensten.

De tijdelijke opzichters-teekenaar bij den Raad van toezicht op de spoorwegdiensten.

De observatoren bij het Koninklijk Nederlandsch meteorologisch instituut.

De opperkeurmeester bij het college voor de zeevisscherijen.

De opzichters voor het stoomwezen.

De surnumerairs der posterijen.

De surnumerairs der telegraphie.

De surnumerairs der posterijen en telegraphie.

De adsistenten.

De klerken der posterijen.

De klerken der telegraphie.

De klerken der posterijen en telegraphie.

De geagreëerde klerken.

De tijdelijke klerken.

De telephonisten.

De tijdelijke telephonisten.

De brievengaarders.

De adspirant-opzichters der telegraphie.

De lijnwachters der telegraphie.

De tijdelijke lijnwachters der telegraphie.

VIJFDE KLASSE.

De kamerbewaarders, congierges, onder-congierges, adsistent-congierges, boden, adsistent-boden en alle verdere mindere beambten, bedienden en werklieden bij de Departementen, administratiën en colleges van algemeen bestuur, bij de rechterlijke colleges, bij de provinciale gouvernementen en verdere Rijksinstellingen.

De drogmannen en hulpdrogmannen bij het consulaat der Nederlanden te *Djeddah*.

De Rijksveldwachters.

De provoosten-geweldige.

De schrijvers, organisten, bewaarders en verdere mindere beambten bij de gevangenissen.

De veldwachters wegens reizen ter zake van de inspectie van de grenzen des Rijks.

De gemeente-boden, veldwachters, agenten van politie en verdere mindere beambten bij de gemeente-besturen, wegens reizen ter zake van de nationale militie.

De kweekelingen en vaste arbeiders bij het beheer der Staatsbosschen.

De oppassers, opzichters, custoden, stokers en bedienden bij 's Rijks museа, kabinetten en verzamelingen.

De schippersknechts bij de visscherij-politie op de *Schelde* en *Zeeuwsche Stroomen*.

De lichtwachters.

De deurwaarders en adsistent-deurwaarders der directe belastingen.

De kommiezen der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen van de 3de en 4de klasse.

De stempelaars en bladkeerders aan de zegelkantoren.

De meesters-werklieden bij de landmacht.

De conducteurs der artillerie van de 2de klasse.

De bedienden bij de artillerie-inrichtingen.

De magazijnknechts bij de artillerie-inrichtingen.

De wachters bij sluizen of verdedigingswerken onder het beheer van het Departement van Oorlog.

De bakenmeesters en hulp-bakenmeesters.

De bedienden bij de ijkkantoren.

De vaste geleiders van transporten ontplofbare stoffen.

De tijdelijke geleiders van transporten ontplofbare stoffen.

De conducteurs der brievenmalen.

De kantoorknechts.

De hoofdbrievenbestellers.

De brievenbestellers.

De hoofdtelegrambestellers.

De telegrambestellers.

De brieven- en telegrambestellers.

De postboden.

De instrumentmakers der telegraphie.

Rangschikking van andere dan de hierbovengenoemde burgerlijke en militaire landsdienaren geschiedt door Ons, op de voordracht van den Minister van Financiën, met medewerking, indien een ander Departement daarbij betrokken is, van het hoofd van dat Departement.

II. Op reizen, aangevangen vóór en geëindigd op of na den dag waarop dit besluit in werking treedt, zijn de bepalingen van dit besluit van toepassing.

III. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en de *Staatscourant*, waarin het is geplaatst.

De hoofden der verschillende Departementen van algemeen bestuur zijn ieder voor zooveel hem aangaat, belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State en aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie, en dat in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 24sten Februari 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 6 *Maart* 1898.)

—

25 *Februari* 1898. BESLUIT, houdende aanwijziging van het kantoor *Caberg* (gemeente *Oud-Vroenhoven*) voor den in-, uit en doorvoer van goederen langs spoorwegen. S. 57.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën van 22 Februari 1898, n°. 81, Invoerrechten en Accijnzen;

Gezien de artt. 37, 42, 63, 66 en 75 der Algemeene wet van 26 Augustus 1822 (*Staatsblad* n°. 38), art. 97 der wet van 20 Juni 1862 (*Staatsblad* n°. 62), art. 35 der wet van 20 Juli 1870 (*Staatsblad* n°. 127), art. 51 der wet van 25 Juli 1871 (*Staatsblad* n°. 92) en de artt. 1, 43 en 53 van het Koninklijk besluit van 26 Maart 1872 (*Staatsblad* n°. 19), gewijzigd bij dat van 12 Maart 1876 (*Staatsblad* n°. 53);

Gelet op de Koninklijke besluiten van 12 Juni 1839 (*Staatsblad* n°. 23), 10 Juni 1840 (*Staatsblad* n°. 19), 20 April 1863 (*Staatsblad* n°. 23), 15 September 1870 (*Staatsblad* n°. 161), 19 December 1871 (*Staatsblad* n°. 130) en op de artt. 4 en 5 van het Koninklijk besluit van 15 April 1872 (*Staatsblad* n°. 47);

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Het kantoor *Caberg* (gemeente *Oud-Vroenhoven*) wordt mede opengesteld:

a. voor de inklaring van goederen, die langs

den spoorweg (tramweg) *Smeermaas—Maastricht* worden ingevoerd overeenkomstig het voormeld gewijzigd Koninklijk besluit van 26 Maart 1872 en voor de lossing van goederen met vracht- of volglijst volgens de artt. 4 en 5 van het voormeld Koninklijk besluit van 15 April 1872;

b. voor den uitvoer langs genoemden spoorweg van alle goederen (met inbegrip van gedistilleerd, bier en wijn), ook met afschrijving of teruggaaf van den accijns;

c. voor den doorvoer langs dien spoorweg.

2. Dit besluit treedt in werking 1 Maart 1898.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 25sten Februari 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 2 *Maart* 1898.)

—

25 *Februari* 1898. BESLUIT, houdende aanwijzing van een heerbaan en van het kantoor *Reusel* voor den in-, uit- en doorvoer van goederen langs spoorwegen. S. 58.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën van 22 Februari 1898, n°. 80, Invoerrechten en Accijnzen;

Gezien de artt. 37, 38, 42, 63, 64, 66 en 75 der Algemeene wet van 26 Augustus 1822 (*Staatsblad* n°. 38), art. 97 der wet van den 20 Juni 1862 (*Staatsblad* n°. 62), art. 35 der wet van 20 Juli 1870 (*Staatsblad* n°. 127), art. 51 der wet van 25 Juli 1871 (*Staatsblad* n°. 92) en de artt. 1, 43 en 53 van het Koninklijk besluit van 26 Maart 1872 (*Staatsblad* n°. 19), gewijzigd bij dat van 12 Maart 1876 (*Staatsblad* n°. 53);

Gelet op de Koninklijke besluiten van 2 October 1840 (*Staatsblad* n°. 62), 20 April 1863 (*Staatsblad* n°. 23), 15 September 1870 (*Staatsblad* n°. 161), 19 December 1871 (*Staatsblad* n°. 130) en op de artt. 4 en 5 van het Koninklijk besluit van 15 April 1872 (*Staatsblad* n°. 47);

Hebben besloten en besluiten:

Art. **1.** Met intrekking van het bepaalde sub 2 van het aangehaalde Koninklijk besluit van den 2 October 1840 wordt de provinciale kunstweg van *Arendonck* naar *Reusel* en verder naar *Eindhoven* aangewezen als heerbaan.

2. Het kantoor *Reusel* wordt mede opengesteld:

a. voor de inklaring van goederen, die langs den spoorweg (tramweg) *Arendonck—Reusel* worden ingevoerd overeenkomstig het voormeld gewijzigd Koninklijk besluit van 26 Maart 1872 en voor de lossing van goederen met vracht- of volglijst volgens de artt. 4 en 5 van het voormeld Koninklijk besluit van 15 April 1872;

b. voor den uitvoer langs genoemden spoorweg van alle goederen (met inbegrip van gedistilleerd, bier en wijn), ook met afschrijving of teruggaaf van den accijns;

c. voor den doorvoer langs dien spoorweg.

3. Dit besluit treedt in werking den 1sten Maart 1898.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 25sten Februari 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 2 *Maart* 1898.)

—

28 *Februari* 1898. BESLUIT, houdende bepalingen omtrent inrichtingen, waarin uit melado, melasse, stroop of andere suikerhoudende zelfstandigheden suiker wordt afgescheiden: S. 59.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën, van den 29sten December 1897, n°. 145, Invoerrechten en Accijnzen;

Gezien art. 77 der Suikerwet;

Den Raad van State gehoord (advies van den 18den Januari 1898, n°. 25);

Gelet op het nader rapport van den voornoemden Minister, van den 24sten Februari 1898, n°. 71, Invoerrechten en Accijnzen;

Hebben besloten en besluiten:

Art. **1.** De bepalingen van de hoofdstukken V en IX der Suikerwet omtrent de beetwortelsuikerfabrikanten, de beetwortelsuikerfabrieken, de daarin aanwezige werktuigen en de daarin vervaardigde suiker zijn van toepassing op de fabrikanten, die elders dan in eene overeenkomstig de Suikerwet aangegeven beetwortelsuikerfabriek of raffinaderij, aan den accijns onderworpen suiker afscheiden uit melado, melasse, stroop of andere suikerhoudende zelfstandigheden, op de fabrieken,

waarin dit geschiedt, op de daarin aanwezige werktuigen en op de daarin vervaardigde suiker; een en ander voor zoover daaromtrent bij dit besluit niet anders is bepaald.

2. De fabrikant, die de bij het vorig artikel bedoelde afscheiding wil verrichten, en ingevolge dat artikel de bepalingen van de artt. 16 tot en met 25 der Suikerwet heeft in acht genomen, kan melado, melasse, stroop en andere suikerhoudende zelfstandigheden, bij hoeveelheden van niet minder dan 15,000 kilogram, met krediet voor den accijns inslaan uit het buitenland, uit binnenlandsche beetwortelsuikerfabrieken of raffinaderijen, hetzij rechtstreeks, hetzij over entrepot.

Op de ingeslagen zelfstandigheden zijn de bepalingen van de artt. 49 en 50 der Suikerwet van toepassing.

3. De ingeslagen suikerhoudende zelfstandigheden moeten worden gekookt, daarna gedurende ten minste veertien dagen in kristalliseerbakken verblijven en vervolgens worden geturbineerd; onverminderd zoodanige andere bewerkingen als de fabrikant noodig acht.

Vóórdat de zelfstandigheden ter bewerking op de kookpannen worden gebracht, geeft de fabrikant daarvan kennis aan de ambtenaren.

Suikerhoudende zelfstandigheden, welke de in het eerste lid van dit artikel genoemde bewerkingen niet hebben ondergaan, mogen niet uit de fabriek worden uitgeslagen.

4. Melasse en stroop, na de in het vorig artikel bedoelde bewerkingen overblijvende, kunnen uit de fabriek worden uitgeslagen:

a. wanneer haar zuiverheidsfactor niet hooger is dan 68, zonder betaling van accijns;

b. wanneer haar zuiverheidsfactor hooger is dan 68, tegen betaling, per 100 kilogram melasse of stroop — andere hoeveelheden naar evenredigheid —, van den bij art. 1, § 1, lr. *c* der Suikerwet bepaalden accijns voor *twee* kilogram suiker van 100 percent voor iedere eenheid boven 68, onderdeel der eenheid niet in aanmerking genomen.

De zuiverheidsfactor wordt bepaald overeenkomstig de artt. 2, 3 en 6 van Ons besluit van 5 Augustus 1897 (*Staatsblad* n°. 189).

Vloeistoffen, als bedoeld bij art. 5 van dat besluit, mogen niet worden uitgeslagen.

5. De fabrikant houdt een register van de uitslagen van melasse en stroop.

Vóór den uitslag schrijft hij daarin:

a. het tijdstip, waarop de uitslag zal geschieden;

b. het bruto- en het netto-gewicht der vloeistof;

c. de soort, het getal en de merken der colis, waarin zij zal worden uitgeslagen.

Van het tijdstip der inschrijving tot dat van den uitslag moet worden in acht genomen hetgeen bij art. 43, § 1, tweeden volzin der Suikerwet omtrent afgewerkte melasse is voorgeschreven.

6. De ambtenaren nemen van de tot uitslag bestemde melasse en stroop monsters ter bepaling van den zuiverheidsfactor.

Zoolang de factor niet is bepaald mag de uitslag niet geschieden, behoudens het bepaalde bij het volgend artikel.

De uitslag van de melasse of stroop mag niet plaats hebben buiten tegenwoordigheid van ambtenaren, die, zoo noodig, de hoeveelheid opnemen.

7. De voorschriften van de artt. 79, 80, 81 en 82 der Suikerwet, nopens de bepaling van het gehalte, zijn ook van toepassing op de bepaling van den zuiverheidsfactor volgens dit besluit.

8. Voor den accijns, verschuldigd volgens art. 4, eerste lid, lr. *b*, is art. 37 der Suikerwet van toepassing.

Daarvoor wordt met den fabrikant rekening gehouden op gelijke wijs, als is voorgeschreven bij art. 76, § 1 dier wet, met uitzondering van lr. *b*.

9. Voor elke fabriek wordt ten kantore van den ontvanger bovendien rekening gehouden:

a. wegens de ingeslagen melado, melasse, stroop en andere suikerhoudende zelfstandigheden;

b. wegens de uitgeslagen melasse en stroop.

10. Het is den fabrikant verboden te hebben of te maken:

a. geheime gemeenschap tusschen de fabriek en een ander pand;

b. geheime toegangen tot de fabriek;

c. geheime openingen of openingen, buiten de fabrieksgebouwen uitkomende, aan pijpen, buizen, goten, pompen en kokers als bedoeld bij art. 25 der Suikerwet.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 28sten Februari 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 6 *Maart* 1898.)

—

28 *Februari* 1898. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, hondende beslissing dat de verbindende kracht van art. 47, 2°. van het reglement, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 13 Augustus 1891 (*Staatsblad* n°. 158), zooals het nader is gewijzigd bij Koninklijk besluit van 23 April 1897 (*Staatsblad* n°. 105), ten onrechte wordt betwist op grond, dat hierbij het belang der zalmvisscherij en geen waterstaatsbelang zoude zijn geregeld.

De Hooge Raad enz.

Gelet op de middelen van cassatie, namens den requirant voorgesteld bij pleidooi, luidende:

I. schending van art. 1 Strafvordering, in verband met art. 56 en 190 der Grondwet en art. 1 der wet van 28 Februari 1891 (*Staatsblad* n°. 69), door den requirant tot straf te veroordeelen wegens overtreding van art. 47 pr. en 2°. Koninklijk besluit van 13 Augustus 1891 (*Staatsblad* n°. 158), zooals dit is gewijzigd bij Koninklijk besluit van 23 April 1897 (*Staatsblad* n°. 105);

II. subsidiair, schending van art. 47 van genoemd Koninklijk besluit door aan het woord „noodzakelijkheid" de beteekenis te geven van „nood";

Overwegende, dat bij het bestreden vonnis, waarbij bevestigd werd het vonnis van den kantonrechter, bewezen is verklaard het aan den requirant bij dagvaarding ten laste gelegde: „dat hij 1°. op 6 Mei 1897 des namiddags te omstreeks 2½ uur; 2°. op 7 Mei 1897 des namiddags telkens te omstreeks 4½ uur, te omstreeks 5 uur, te omstreeks 5½ uur, te omstreeks 6 uur, te omstreeks 6½ uur; 3°. op 8 Mei 1897 des namiddags telkens te omstreeks 12½ uur, te omstreeks 1 uur, te omstreeks 1½ uur, te omstreeks 2 uur, te omstreeks 2½ uur, te omstreeks 3 uur, te omstreeks 4 uur en te omstreeks 5½ uur, zijnde steeds op een tijd dat de visscherij met de zalmzegen mag worden uitgeoefend, als schipper van het vaartuig genaamd „Onderneming" te Dubbeldam in de rivier de Oude Maas, in het riviervak, beginnende op 100 meter boven de plaats waar de zegens der aan den wal gevestigde zalmzegenvisscherij „de Volharding" met vasten spil worden uitgebracht, en eindigende 100 meter beneden den benedensten ophaal van die zalmvisscherij waarin op de hierboven genoemde tijdstippen werkelijk de visscherij met den zalmzegen werd uitgeoefend door de voormelde zalmzegenvisscherij „Volharding" buiten noodzakelijkheid met genoemd vaartuig heeft voor anker gelegen";

dat de veroordeeling van den requirant is uitgesproken zooals in het hoofd van dit arrest is vermeld;

O., dat tot toelichting van het eerste middel in hoofdzaak is aangevoerd, dat geen veroordeeling wegens overtreding van art. 47 pr. en 2°. Koninklijk besluit van 13 Augustus 1891 (*Staatsblad* n°. 158), zooals dit is gewijzigd bij Koninklijk besluit van 23 April 1897 (*Staatsblad* n°. 105) had mogen zijn uitgesproken, omdat laatstgenoemd Koninklijk besluit niet berust op de wet van 28 Februari 1891 (*Staatsblad* n°. 69), waarbij alleen beoogd werd wettelijke bepalingen vast te stellen ter bescherming van 's Rijks waterstaatswerken in eigenlijken zin, alsmede ter verzekering van het doelmatig en veilig gebruik dier werken, geenszins om regelen te stellen op alles wat op de rivieren gebeurt, terwijl het Koninklijk besluit geen andere strekking zou hebben dan bescherming van de zalmvisscherij op de rivieren;

O., dat blijkens de geschiedenis der wet van 28 Februari 1891 (*Staatsblad* n°. 69) het bij deze geenszins in de bedoeling der Regeering heeft gelegen in eene regeling te treden als bedoeld bij art. 188 en 189 der Grondwet, maar dat de Regeering alleen op het oog had eene regeling noodzakelijk geworden om art. 56 der Grondwet en uitsluitend bestemd ter bescherming van de Rijks waterstaatswerken en tot het doen beantwoorden van deze aan hunne bestemming;

dat dan ook art. 1 in overeenstemming met den considerans der wet luidt: „door Ons worden, ter bescherming van 's Rijks waterstaatswerken, alsmede ter verzekering van het doelmatig en veilig gebruik dier werken, ... voor zoover daarin niet door eene wet of door Ons krachtens eene wet is voorzien, bij algemeenen maatregel van bestuur vastgesteld door straffen te handhaven bepalingen";

O., dat oppervlakkig beschouwd, de delegatie van wetgevend vermogen, door deze wet aan den Koning verleend, zich zoude bepalen bij maatregelen ter bescherming van werken door den Rijks waterstaat daargesteld en tot verzekering van het doelmatig en veilig gebruik van de werken;

dat evenwel deze beschouwing moet vervallen, door den omvang dien de wet zelve aan het begrip van 's Rijks waterstaatswerken gegeven heeft;

dat toch blijkens art. 1 allereerst onder de bij algemeenen maatregel van bestuur, door straffen te handhaven, bepalingen te regelen onderwerpen genoemd worden: „het met vaartuigen, vlotten of andere voorwerpen gebruik maken van openbare wateren, onder beheer van het Rijk";

dat alzoo ten duidelijkste blijkt dat, niet alles wat op de rivieren gebeurt, maar zeer stellig het gebruik van Rijks wateren door den wetgever is aangenomen als een gebruik van een 's Rijks waterstaatswerk, en dat dit gebruik door den Koning zal worden gereglementeerd;

O., dat ingevolge deze wet door den Koning is vastgesteld het algemeen reglement van politie voor rivieren enz. bij besluit van 13 Augustus 1891 (*Staatsblad* n°. 158);

dat bij art. 1 van dit reglement het toepasselijk verklaard is op de Onde Maas, waarop de ten laste gelegde overtreding gepleegd is;

dat bij art. 47 van genoemd reglement aan schippers verboden werd te ankeren of vast te meren op plaatsen waar dit de scheepvaart zoude belemmeren en dit artikel bij Koninklijk besluit van 23 April 1897 (*Staatsblad* n°. 105) gewijzigd is, zoodat het nu luidt:

„Tenzij met vergunning van een ambtenaar van den waterstaat is het den schippers, buiten het geval van noodzakelijkheid, verboden te ankeren of vast te meren of voor anker of vastgemeerd te liggen: 1°. op plaatsen waar dit de scheepvaart zou belemmeren; 2°. gedurende den tijd dat de visscherij met den zalmzegen mag worden uitgeoefend, in een riviervak, beginnende op 100 meter boven de plaats waar de zegens eener aan den wal gevestigden zalmzegenvisscherij met vasten spil mogen worden uitgebracht, en eindigende 100 meter beneden den benedensten ophaal van zoodanige zalmzegenvisscherij.

„Het verbod sub 2°. geldt alleen voor de riviervakken en voor den tijd, waarin de visscherij met de zegen werkelijk wordt uitgeoefend" .....;

O., dat nu namens den requirant de verbindende kracht van deze bepaling is bestreden op grond dat hierbij het belang der zalmvisscherij en geen waterstaatsbelang zoude zijn geregeld;

dat deze bewering echter niet kan opgaan omdat de wet, waaraan ook dit besluit zijn bestaan ontleent, het gebruik van openbare wateren in beheer bij het Rijk als waterstaatsbelang heeft erkend en aan den Koning de regeling van dat gebruik onbeperkt heeft overgelaten, zoodat ook een verbod van ankeren onder bepaalde omstandigheden en op een aangewezen riviervak valt binnen de bevoegdheid aan den Koning door de wet verleend;

O., dat nog namens den requirant is voorgedragen dat de rechtsgrond van het verbod zou gelegen zijn in art. 577 B. W. en dat nu de wet van 6 Maart 1818 (*Staatsblad* n°. 12) vervallen is, de poenale sanctie van een krachtens dit artikel door den Koning daargestelde bepaling zou ontbreken;

O., dat al moge uit art. 577 B. W. ook volgen dat de Koning als hoofd van de uitvoerende macht op het gebruik van een rivier, die aan den Staat krachtens zijn overheidsrecht toekomt, een soortgelijke verbodsbepaling als de onderwerpelijke zou kunnen uitvaardigen, de bevoegdheid van den Koning om een verbod vast te stellen zooals dit bij art. 47 van het voornoemd besluit van 23 April 1897 (*Staatsblad* n°. 105) gegeven is, in art. 1 der wet van 28 Februari 1891 (*Staatsblad* n°. 69) uitgesproken en de straf tegen overtreding bij art. 92*c* van het reglement vastgesteld bij Koninklijk besluit van 13 Augustus 1891 (*Staatsblad* n°. 158) geregeld is;

O., dat alzoo het eerste middel is ongegrond;

O., wat betreft het tweede middel: dat hierbij beweerd wordt dat de kantonrechter het woord „noodzakelijkheid" in art. 47 van het reglement zou hebben opgevat in den zin van „nood" zoodat alleen tengevolge van „overmacht" het verbod van ankeren buiten werking zou blijven;

O., dat deze bewering is in strijd met hetgeen betrekkelijk dit punt door den kantonrechter is overwogen;

O. toch, dat de 10e overweging luidt:

dat aan het verschoonbaar geval van noodzakelijkheid bij meergenoemd artikel bedoeld, alleen zou kunnen worden gedacht bij een ten anker liggen door den beklaagde met zijn schip op de bij dat artikel verboden plaats voor zeer korten tijd, tengevolge van toevallige of onvoorziene omstandigheden of tengevolge van overmacht, maar niet waar, zooals in casu, dat met zijn schip ten anker liggen op verboden ankerplaats, plaats heeft gehad ter uitoefening van een bedrijf dat even goed in een ander deel van de rivier de Onde Maas in het uitgestrekte vischwater, dat de beklaagde in pacht had, kon worden uitgeoefend;

dat uit deze overweging duidelijk blijkt, dat de kantonrechter het geval van noodzakelijkheid volstrekt niet heeft beperkt tot dat van overmacht, zoodat het middel zijn feitelijken grondslag mist;

Verwerpe het beroep in cassatie.

—

7 *Maart* 1898. RESOLUTIE van den Minister van Financiën betreffende heffing van registratierecht op akten, overeenkomsten inhoudende betrekkelijk zaken buiten den handel.

Tot dusver werden de akten, waarbij overeenkomsten werden geconstateerd tusschen openbare besturen betrekkelijk zaken bestemd tot algemeen nut en gebruik of tot den openbaren dienst, geacht vrijgesteld te zijn van de formaliteit van registratie op grond van art. 70 § III n°. 2 der wet van 22 Frimaire VII.

Deze meening steunde op de volgende beschouwingen:

Volgens art. 1368 B. W. kunnen zaken buiten den handel niet het onderwerp van overeenkomsten uitmaken. Onder dergelijke zaken meende het bestuur slechts die te moeten verstaan, welke èn tot openbaar nut en gebruik of tot den publieken dienst bestemd zijn èn het eigendom zijn van den Staat of eenige andere openbare instelling. Werd een dergelijke zaak overgedragen of maakte zij op andere wijze het onderwerp van een overeenkomst uit, dan achtte men de daarvan opgemaakte akte, daar zij geen burgerlijk contract kon inhouden, als „acte d'administration publique" niet aan de formaliteit onderworpen.

Naar aanleiding der daartegen ingebrachte bedenkingen is de juistheid der beslissingen, waarin bovenstaande meening werd gehuldigd, aan een nader onderzoek onderworpen, waarop is gebleken, dat zij zoowel met die der meeste schrijvers als met de rechtspraak in lijnrechten strijd is.

Bij deze schrijvers en rechterlijke collegiën wordt de opvatting gehuldigd dat het voor eene zaak, zal zij buiten den handel zijn, geen vereischte is dat zij toebehoort aan eene openbare instelling, en dat het criterium alleen daarin bestaat dat zij dient tot algemeen nut en gebruik of tot den openbaren dienst; volgens de opvatting heeft voorts art. 1368 B. W. volstrekt niet ten doel te bepalen, dat over zaken buiten den handel in 't geheel geen overeenkomsten kunnen gesloten worden, doch dient het artikel alleen om die overeenkomsten te verbieden, waarbij aan de bestemming der zaken afbreuk zou gedaan worden.

Ik acht het niet gewenscht om bij de toepassing der registratiewet nog steeds uit te gaan van de meening dat art. 1368 B. W. alle privaatrechtelijke overeenkomsten omtrent zaken buiten den handel verbiedt, nu die meening door schrijvers en jurisprudentie veroordeeld is.

Voortaan behooren dus alle overeenkomsten die getroffen worden over zg. zaken buiten den handel, waarbij deze niet aan hunne bestemming worden onttrokken, beschouwd te worden als gewone burgerlijke contracten en de daarvan opgemaakte akten te worden belast naar haren aard en volgens de tarieven.

Alle hiermede strijdige beslissingen zijn ingetrokken.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

—

7 *Maart* 1898. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat voor de toepasselijkheid van art. 16; 1°. der drankwet niet wordt vereischt, dat blijke dat *de geheele voorraad* van sterken drank, in eenig lokaal ten verkoop voorhanden, de twee liter niet te boven ga, daar toch die bepaling betreft *iedere afzonderlijke partij*, welke minder dan twee liter bedraagt, en van welke bewezen is dat zij met de bestemming van verkocht te worden in voorraad is.

De Hooge Raad enz.;

Gelet op het middel van cassatie, namens de requirant voorgesteld bij pleidooi, luidende:

Schending door verkeerde toepassing van art. 16, 1°., der wet van 28 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 97), doordat bij het bestreden vonnis niet is onderzocht of de geheele voorraad sterke drank meer dan 2 liter bedroeg;

Overwegende dat aan de requirant bij de oorspronkelijke dagvaarding is ten laste gelegd en bij het bestreden vonnis ten haren laste wettig en overtuigend is bewezen verklaard: dat zij op 2 Juni 1897, des namiddags te ongeveer 10 uur in het door haar in perceel n°. 52 aan de Hugo de Grootkade te Amsterdam gehouden bierhuis, waarvoor geen vergunning was verleend tot verkoop van sterken drank in het klein, in eene flesch, staande in een steenen bak op de toonbak, ongeveer $^{7}/_{10}$ — in elk geval minder dan 2 — liter jenever, althans sterken drank, ten verkoop in voorraad heeft gehad, zulks na te voren bij vonnis van het 4e kantongerecht te Amsterdam dd. 16 Januari 1896 op tegenspraak gewezen, onherroepelijk te zijn veroordeeld wegens het „zonder de vereischte vergunning sterken drank in het klein verkoopen";

O. dat mitsdien niets anders is ten laste gelegd en bewezen verklaard dan dat de requirant zonder de vereischte vergunning in voorraad had

de bepaald aangeduide partij jenever of sterken drank, die zich bevond in een flesch, staande in een steenen bak op haar toonbank, in eene hoeveelheid van minder dan 2 liter, dus in het klein, en dat zij dien sterken drank ten verkoop in voorraad had;

O. dat ook de requirant niet heeft bewezen zelfs niet beweerd, dat zich meer dan 2 liter sterke drank in dien bak of in haar huis ten verkoop voorhanden bevonden;

O. dat op het bewezen verklaarde feit is toegepast art. 16 aanhef en 1°. der drankwet;

O. dat die toepassing geheel in overeenstemming is met de woorden in den geest dier bepaling, die met straf bedreigt o. a. hem die zonder de vereischte vergunning sterken drank in het klein ten verkoop in voorraad heeft;

O. dat ter toelichting van het middel van cassatie is beweerd, dat de rechtbank die beslissing niet had mogen geven, zonder in een onderzoek te treden of de geheele voorraad sterke drank, in het bierhuis der requirant voorradig, meer dan 2 liter bedroeg, daar, indien dit het geval ware, de toegepaste wetsbepaling niet toepasselijk zou zijn;

O. dat, zooals boven is gezegd, de telastelegging en schuldigverklaring alleen betreft den sterken drank bij minder dan 2 liter in een bepaalde flesch ten verkoop aanwezig, dus een op zich zelf staanden voorraad in het klein; dat de wet voor de toepasselijkheid van art. 16, 1°. niet eischt dat blijke, dat de geheele voorraad in eenig lokaal voorhanden de 2 liter niet te boven ga, maar dat volgens de letter en den geest dier bepaling ze iedere afzonderlijke partij betreft, die minder dan 2 liter bedraagt en van welke bewezen is dat ze met de bestemming van verkocht te worden in voorraad is;

O. dat mitsdien de al of niet aanwezigheid van nog ander gedistilleerd in het bierhuis der requirant van geen invloed was voor het al of niet bestaan van wetsovertreding ten aanzien van de flesch met gedistilleerd in de dagvaarding vermeld en de rechtbank zich alzoo terecht onthouden heeft van het onderzoek dat zij volgens het cassatiemiddel ten onrechte zou hebben nagelaten;

dat het voorgestelde middel derhalve is ongegrond;

Verwerpt het beroep.

—

9 *Maart* 1898. BESLUIT, houdende wijziging van het besluit van 26 October 1897, betreffende regeling der vergoeding van reis- en verblijfkosten in zake herziening van de belastbare opbrengst der gebouwde eigendommen.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Herzien het Koninklijk besluit van 26 October 1897, n°. 31;

Op de voordracht van den Minister van Financiën van 5 Maart 1898, n°. 11, afdeeling Directe Belastingen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Te bepalen dat in vermeld Koninklijk besluit van 26 October 1897, n°. 31, in art. I, sub II, in de plaats van „Tiel" zal worden gelezen „Geldermalsen".

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 9den Maart 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

—

10 *Maart* 1898. BESLUIT, houdende nadere regeling van de jaarwedden van het korps opzichters van den Rijkswaterstaat. S. 60.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 17 Februari 1898, La. C, afdeeling Waterstaat;

Den Raad van State gehoord (advies van den 1 Maart 1898, n°. 19);

Gezien het nader rapport van voornoemden Minister, van 7 Maart 1898, n°. 195, afdeeling Waterstaat;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Met wijziging van het Koninklijk besluit van 14 April 1894 (*Staatsblad* n°. 56), te bepalen:

Er is een korps van door Ons te benoemen vaste opzichters van den Rijkswaterstaat, tot een getal van ten hoogste honderd veertig, verdeeld in vier klassen en op jaarwedden als volgt:

10 opzichters van de eerste klasse op *f* 2200,
25 opzichters van de eerste klasse op *f* 2000,
35 opzichters van de tweede klasse op *f* 1600,
35 opzichters van de derde klasse op *f* 1300,
35 opzichters van de vierde klasse op *f* 1000.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit,

hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

's Gravenhage, den 10den Maart 1898.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 20 *Maart* 1898.)

—

11 *Maart* 1898. BESLUIT, tot overbrenging van de zorg voor de uitvoering van sommige landbouwaangelegenheden, voor zooveel het Departement van Waterstaat, Handel en Nijverheid daarbij betrokken is, naar dat van Binnenlandsche Zaken. S. 61.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 8 Maart 1898, Litt. A, afdeeling Handel en Nijverheid en van Binnenlandsche Zaken, van den 9 Maart 1898, n°. 1093[1], afdeeling Landbouw:

Hebben goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, dat de zorg voor de uitvoering der wet van 23 Juni 1889 (*Staatsblad* n°. 82) — houdende bepalingen ter voorkoming van bedrog in den boterhandel —, der wet van 14 September 1866 (*Staatsblad* n°. 138) — houdende bepalingen betrekkelijk de inkwartieringen en het onderhoud van krijgsvolk enz. — laatstelijk gewijzigd bij de wet van 10 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 83 —, der wet van 25 Mei 1880 (*Staatsblad* n°. 89) — tot bescherming van diersoorten nuttig voor landbouw en hontteelt — gewijzigd bij de wet van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64), en der wet van 6 December 1883 (*Staatsblad* n°. 181) — tot uitvoering van de op 3 November 1881 te Bern gesloten internationale overeenkomst tot wering der druifluis —, gewijzigd bij de wet van 15 April 1890 (*Staatsblad* n°. 48), alsmede van de uit voornoemde wetten voortgevloeide besluiten, voor zooveel het Departement van Waterstaat, Handel en Nijverheid bij die uitvoering betrokken is, wordt overgebracht van dit Departement naar dat van Binnenlandsche Zaken, behoudens voorziening bij de wet ten aanzien van het 2de lid van art. 2 en van het 1ste lid van art. 6 der wet van 23 Juni 1889 (*Staatsblad* n°. 82).

De voornoemde Ministers zijn, ieder voor zooveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit dat in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 11den Maart 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

De Minnister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 29 *Maart* 1898.)

—

14 *Maart* 1898. BESLUIT, nopens den vrijdom van accijns voor melasse en andere suikersappen, welke worden ingevoerd om daarvan hier te lande gedistilleerd te vervaardigen. S. 62.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën, van den 26sten Februari 1898, n°. 70, Invoerrechten en Accijnzen;

Gezien art. 88, § 2 der Suikerwet;

Den Raad van State gehoord (advies van den 8sten Maart 1898, n°. 14);

Gelet op het nader rapport van voornoemden Minister, van den 12den Maart 1898, n°. 38, Invoerrechten en Accijnzen;

Hebben besloten en besluiten:

Vast te stellen de volgende bepalingen omtrent den vrijdom van accijns voor melasse en andere suikersappen, welke worden ingevoerd om daarvan hier te lande gedistilleerd te vervaardigen:

Art. 1. Melasse en andere suikersappen van buitenslands ingevoerd, kunnen alleen met vrijdom van den accijns worden ingeslagen door branders, die overeenkomstig de wettelijke bepalingen omtrent den accijns op het gedistilleerd voormelde grondstoffen in hunne branderijen mogen verwerken.

2. De brander, die melasse of andere suikersappen met vrijdom van den accijns wenscht in te slaan, wijst eene of meer afsluitbare bergplaatsen in of naast zijne branderij aan tot het nederleggen dier vloeistoffen.

Die bergplaatsen worden beschouwd en behandeld als particuliere entrepots.

3. Bij invoer van melasse of andere suikersappen, of bij uitslag daarvan uit een entrepot, niet vallende onder het vorig artikel, wordt de bestemming, om op den voormelden voet met vrijdom te worden ingeslagen, in de aangifte opgegeven en daarvan in den volgbrief melding gemaakt.

Het brutogewicht van ieder fust wordt vooraf opgenomen en op den volgbrief of op eene daaraan te hechten lijst vermeld.

De verzending naar de bergplaats der branderij geschiedt onder verzegeling of bewaking.

4. De melasse of andere suikersappen worden uit de in artikel 2 bedoelde bergplaatsen na aangifte door den brander en in tegenwoordigheid van ambtenaren, met volle fusten uitgeslagen en terstond gestort, hetzij rechtstreeks in de beslagbakken, hetzij in grondbakken der branderij, waarvan door de ambtenaren op de aangifte eene verklaring wordt gesteld.

De aangifte vermeldt de merken en nommers en het bruto-gewicht der fusten.

De hoeveelheid is niet grooter dan noodig is voor de werkzaamheden der branderij gedurende tweemaal vier en twintig uren.

5. Door de ambtenaren wordt doorloopende aanteekening gehouden van de melasse of andere suikersappen op den in het vorig artikel omschreven voet in de branderij ingeslagen.

De door hen afgeteekende aangiften nopens die inslagen worden door den brander bij den ontvanger ingeleverd en dienen tot aanzuivering der rekening van de in artikel 2 van dit besluit met particulier entrepot gelijkgestelde bergplaatsen.

6. In de branderij moeten aanwezig zijn een weegtoestel en een stel gewichten, geschikt om de fusten melasse en andere suikersappen te wegen. Bij het wegen moeten de branders door hunne werklieden de fusten op en van het weegtoestel doen brengen.

Bij gebreke van een of ander wordt daarin door den inspecteur op kosten van den brander voorzien.

7. Het is verboden om melasse of andere suikersappen — ongeacht hunne herkomst — uit de branderij uit te slaan. Evenzeer is het verboden om in de branderij fusten met melasse of andere suikersappen te vullen of aldaar met die grondstoffen gevulde fusten voorhanden te hebben.

Bij overtreding van deze verbodsbepalingen gaat de aanspraak op den vrijdom van accijns voor den brander verloren en wordt die accijns voor de melasse of andere suikersappen, voorhanden in de bergplaatsen bedoeld bij artikel 2 van dit besluit, terstond ingevorderd.

8. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad*, waarin het geplaatst is.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, 't welk in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 14den Maart 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 16 *Maart* 1898.)

—

16 *Maart* 1898. BESLUIT, houdende bepalingen omtrent het korps bureelambtenaren van den Rijkswaterstaat. S. 63.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 23 Februari 1898, I^A. K, afdeeling Waterstaat;

Den Raad van State gehoord, (advies van 4 Maart 1898, n°. 11);

Gezien het nader rapport van voornoemden Minister van 12 Maart 1898, n°. 169, afdeeling Waterstaat;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Er is een korps van door Ons te benoemen bureelambtenaren van den Rijkswaterstaat, tot een getal van ten hoogste honderd twintig, verdeeld in drie klassen en op jaarwedden als volgt:

40 bureelambtenaren der 1ste klasse op jaarwedden van *f* 1250 tot en met *f* 1600;

40 bureelambtenaren der 2de klasse op jaarwedden van *f* 850 tot en met *f* 1200;

40 bureelambtenaren der 3de klasse op jaarwedden van *f* 400 tot en met *f* 800.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en aan den Raad van State zal worden medegedeeld.

's Gravenhage, den 16den Maart 1898.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 26 *Maart* 1898.)

—

16 *Maart* 1898. MISSIVE van den Minister van Binnenlandsche Zaken, aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende bliksemafleiders op torens.

Naar aanleiding van verschillende in den laatsten tijd plaats gehad hebbende branden van torens, veroorzaakt door het inslaan van den bliksem, werd door mij het advies verzocht van de wis-

ingeslagen azijnzuur-anhydrid met den fabrikant eene rekening.

Wanneer meer is ingeslagen dan de hoeveelheid, waarvoor over het loopend jaar vrijstelling kan worden genoten, wordt voor dat meerdere de volgbrief niet gezniverd en het invoerrecht op de gestelde zekerheid verhaald.

7. De vrijdomgenietende levert bij het einde van het jaar ten kantore van den ontvanger eene schriftelijke en onderteekende opgaaf in van de hoeveelheid met vrijstelling van invoerrecht ingeslagen azijnzuur-anhydrid, die bij den afloop van dat tijdvak nog onverbruikt voorhanden is.

Deze hoeveelheid wordt als eerste inslag in het volgende jaar beschouwd en als zoodanig op de in artikel 6 bedoelde rekening gebracht.

Zoolang de voormelde opgaaf niet is gedaan, wordt geen nieuwe inslag toegelaten.

8. De ambtenaren zijn bevoegd, met machtiging van den ontvanger, binnen acht dagen na den afloop van het jaar het voorhanden azijnzuur-anhydrid in de fabriek op te nemen, onverschillig of de bij het voorgaand artikel voorgeschreven opgaaf al dan niet reeds is ingeleverd.

9. De Minister van Financiën kan bij gebleken misbruik of poging daartoe, alsmede bij niet nakoming van de bepalingen van dit besluit, den fabrikant verderen vrijen invoer van azijnzuur-anhydrid ontzeggen.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 30sten Maart 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 8 *April* 1898.)

—

31 *Maart* 1898. BESLUIT, tot vaststelling van eenige nieuwe formulieren van beschrijvingsbiljetten voor de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten. S. 71.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën van 2 Maart 1898, n°. 100, afdeeling Directe Belastingen;

Gelet op art. 12 § 1 der wet van 2 October 1893 (*Staatsblad* n°. 149) tot heffing eener belasting op bedrijfs- en andere inkomsten;

Den Raad van State gehoord (advies van den 22 Maart 1898, n°. 24);

Gezien het nader rapport van den Minister van Financiën van 30 Maart 1898, n°. 112, afdeeling Directe Belastingen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. **1.** Met wijziging in zoover van Ons besluit van 25 Maart 1895 (*Staatsblad* n°. 36) worden de formulieren A[a 1] en B[a] der beschrijvingsbiljetten voor de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten voor 1898/1899 en volgende dienstjaren vastgesteld overeenkomstig de bij dit besluit behoorende modellen. (1)

2. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en de *Staatscourant* waarin het is geplaatst.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 31sten Maart 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 5 *April* 1898.)

—

31 *Maart* 1898. CIRCULAIRE van den Minister van Justitie aan de gerechtshoven, de arrondissements-rechtbanken en kantonrechters, betreffende de behandeling van reqnesten om gratie.

Bij mijn Departement worden meermalen aanhangig gemaakt reqnesten om gratie van- of ten behoeve van veroordeelden, aan wie straffen zijn opgelegd bij vonnissen of arresten bij verstek gewezen, welke naar de bepalingen van art. 266 van het Wetboek van Strafvordering nog niet in kracht van gewijsde zijn gegaan.

In welken geest op die verzoekschriften moge worden beschikt, voor den bij verstek veroordeelde heeft de beschikking geene bindende kracht, daar hem de gelegenheid open blijft eene nadere uitspraak van den veroordeelenden rechter uit te lokken en daarna zelfs hooger beroep of cassatie van het vonnis aan te teekenen.

Zoolang alzoo van het rechtsmiddel van verzet kan worden gebruik gemaakt, acht ik een verzoekschrift om gratie van de bij een verstek-vonnis opgelegde straf niet vatbaar voor eene beschikking, welke eerst dan effect kan hebben, wanneer de uitspraak onherroepelijk is geworden.

---

(1) Deze modellen zijn hierna niet opgenomen, omdat ze van Rijkswege worden uitgereikt.

Het behoeft geen betoog dat — al mocht uit den inhond dier verzoekschriften blijken dat de veroordeeling niet onherroepelijk is — zulks niet onvoorwaardelijk kan worden aangenomen en dat de requesten mitsdien op de gewone wijze aan de betrokken rechters behooren te worden toegezonden tot het uitbrengen van advies voor het geval de veroordeeling in kracht van gewijsde mocht zijn gegaan.

In al de gevallen echter, waarin het mocht blijken, dat de straf waarvan gratie wordt verzocht, is opgelegd bij een arrest of vonnis nog niet in kracht van gewijsde gegaan, zou de gewone wijze van behandeling van dat verzoek nutteloos zijn.

Deze wijze van behandeling is trouwens ten aanzien van zoodanige gratie-verzoeken nergens voorgeschreven. Het Koniuklijk besluit van 13 December 1887 (*Staatsblad* n°. 215) beveelt haar alleen indien een verzoek overeenkomstig de wettelijke voorschriften is ingediend, en zulks kan niet gezegd worden van requesten, die nog niet in kracht van gewijsde gegane veroordeelingen betreffen, daar de wettelijke voorschriften ten deze, gegeven in art. 337 van het Wetboek van Strafvordering, alleen het oog hebben op rechterlijke uitspraken, die in kracht van gewijsde zijn gegaan.

Bij mijne circulaire van heden zijn de ambtenaren van het openbaar ministerie bij de rechterlijke colleges en bij de kantongerechten gemachtigd in al de gevallen waarin het betrekkelijke arrest of vonnis nog niet in kracht van gewijsde is gegaan, aan de adressanten mede te deelen dat en waarom het verzoek om gratie buiten beschikking wordt gelaten. (1)

Hun is tevens opgedragen daarvan, onder terugzending van het request, dadelijk aan mij mededeeling te doen en gelijke kennisgeving te doen geschieden aan het rechterlijk college of aan den kantonrechter van wien het verzoekschrift is ontvangen.

Ik heb de eer de gerechtshoven, de arrondissements-rechtbanken en de kantonrechters van deze voorschriften mededeeling te doen.

De Minister van Justitie,

(*get.*) CORT V. D. LINDEN.

---

(1) Die circulaire aan de Procureurs-Generaal bij de gerechtshoven, luidt als volgt:

„Zooals in den laatsten tijd meermalen aan U is te kennen gegeven, acht ik de verzoekschriften om gratie niet vatbaar voor beschikking, wanneer de vonnissen of arresten, waarbij de straffen, waarvan gratie wordt verzocht, zijn opgelegd, bij verstek zijn gewezen en naar de bepalingen van art. 266 van het Wetboek van Strafvordering, niet in kracht van gewijsde zijn gegaan.

Immers eene beschikking op een gratie-request kan eerst dan effect hebben, wanneer het vonnis onherroepelijk is geworden. Voor den bij verstek veroordeelde zou zoodanige beschikking geene bindende kracht hebben, daar hem de gelegenheid openblijft eene nadere uitspraak van den veroordeeld hebbenden rechter uit te lokken en daarna zelfs hooger beroep en cassatie van het vonnis aan te teekenen.

Het behoeft geen betoog dat — al mocht uit den inhond der verzoekschriften blijken dat de veroordeeling niet onherroepelijk is — zulks niet onvoorwaardelijk kan worden aangenomen en dat de requesten mitsdien op de gewone wijze aan de betrokken rechters behooren te worden toegezonden tot het uitbrengen van advies, voor het geval de veroordeeling in kracht van gewijsde mocht zijn gegaan.

In al de gevallen echter waarin het aan Uw EdelG. of aan een der andere ambtenaren van het openbaar ministerie, in wiens handen een verzoek om gratie is gesteld ten einde daaromtrent verslag te doen, mocht blijken dat de straf, waarvan gratie wordt verzocht, is opgelegd bij een arrest of vonnis nog niet in kracht van gewijsde gegaan, zou de gewone wijze van behandeling van dat verzoek nutteloos zijn.

Deze wijze van behandeling is trouwens ten aanzien van zoodanige gratie-verzoeken nergens voorgeschreven. Het Koninklijk besluit van 13 December 1887 (*Staatsblad* n°. 215) beveelt haar alleen indien een verzoek overeenkomstig de wettelijke voorschriften is ingediend, en zulks kan niet gezegd worden van requesten, die nog niet in kracht van gewijsde gegane veroordeelingen betreffen, daar de wettelijke voorschriften ten deze, gegeven in art. 337 van het Wetboek van Strafvordering, alleen het oog hebben op rechterlijke uitspraken, die in kracht van gewijsde zijn gegaan.

Zoo dikwijls dit niet het geval blijkt te zijn, kunnen U en de verdere ambtenaren van het openbaar ministerie zich derhalve voor gemachtigd houden aan de adressanten mede te deelen dat — en waarom het verzoek buiten beschikking wordt gelaten. Daarvan behoort dadelijk — onder terugzending van het request — aan mij mededeeling te worden gedaan, terwijl gelijke kennisgeving moet geschieden aan het rechterlijk college of aan den kantonrechter van wien het verzoekschrift is ontvangen.

De schorsing van de tenuitvoerlegging van het vonnis, een gevolg van de indiening van het verzoekschrift om gratie, houdt op zoodra aan den belanghebbende de kennisgeving is verzonden, dat het verzoek buiten beschikking blijft.

Een voldoend aantal exemplaren dezer circulaire wordt hiernevens gevoegd ten dienste van de ambtenaren van het openbaar ministerie binnen Uw ressort."

1 *April* 1898. BESLUIT, houdende beslissing dat de geneeskundige, aangesteld door een burgerlijk armbestuur, dat door den raad wordt benoemd en jaarlijks uit de gemeentekas eene toelage ontvangt, door de levering van geneesmiddelen aan arme patiënten niet handelt in strijd met art. 24 der gemeentewet.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Beschikkende op het beroep ingesteld door Dr. B. W. SIEMENS, te *Hoogezand*, tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van *Groningen*, dd. 10 December 1897, n°. 124, 1e afd., waarbij hij is vervallen verklaard van het lidmaatschap van den raad der gemeente *Hoogezand;*

Den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur gehoord, advies van 9 Maart 1898, no. 14;

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 30 Maart 1898, no. 1402, afdeeling B. B.;

Overwegende, dat bij beslnit van den raad der gemeente *Hoogezand*, dd. 8 October 1897, no. 13*c*, genoemde SIEMENS als lid van dien raad is geschorst, op grond dat hij, sedert hij lid van dien raad is, ten behoeve van het burgerlijk armbestuur te *Hoogezand* — dat jaarlijks daarvoor uit de gemeentekas een voorschot ontvangt, dat bij eventueel te kort steeds wordt aangevnld en uit welk voorschot SIEMENS wordt betaald — aan onderscheidene personen medicijnen heeft geleverd, in strijd met art. 24 der gemeentewet;

dat SIEMENS in een aan Gedeputeerde Staten van *Groningen* dd. 26 October 1897, gericht schrijven, zijne bezwaren tegen dit besluit heeft ontwikkeld, op grond, dat hij niet zou hebben deelgenomen aan leveringen ten behoeve der gemeente vermits hij geen factuur heeft overgelegd en er geen contrôle wordt uitgeoefend betreffende de hoeveelheid, den prijs en de soort van hetgeen hij verstrekt; dat bij 's raads opvatting de laatste alinea van art. 23 der gemeentewet eene niets beteekenende uitzonderingsbepaling zou bevatten, daar zelfs een niet apotheekhoudende geneesheel- of verloskundige zijn beroep niet kan uitoefenen zonder soms geneesmiddelen of verbandstoffen te verschaffen, en dat hij in ieder geval niet aan de gemeente maar aan het burgerlijk armbestuur, door welk bestuur hij tot geneeskundige, met de armenpractijk belast, is benoemd heeft geleverd;

dat burgemeester en wethouders van *Hoogezand* in eene missive dd. 15 November 1897 aan Gedeputeerde Staten hiertegen hebben aangevoerd, dat overlegging eener factuur niet gevorderd wordt om aan eene verstrekking het karakter van levering te geven; dat art. 24 der gemeentewet niet alleen onmiddellijke, — maar ook middellijke leveringen ten behoeve der gemeente verbiedt, onder welke leveringen, verstrekkingen van medicamenten aan de armen, door het burgerlijk armbestuur gealimenteerd, dus ten laste van de gemeente vallen;

dat Gedeputeerde Staten bij hun aan het hoofd dezes vermelde besluit Dr. SIEMENS vervallen hebben verklaard van het lidmaatschap van den raad der gemeente *Hoogezaud*, op grond dat hij tegen eene geldelijke belooning door het burgerlijk armbestuur der gemeente *Hoogezand* belast is met een gedeelte der armenpractijk, daaronder de bijlevering der benoodigde geneesmiddelen begrepen, en als zoodanig, sedert hij lid van den raad dier gemeente is, ten behoeve van genoemd armbestnur aan onderscheidene arme patiënten geneesmiddelen heeft verstrekt;

dat het burgerlijk armbestuur, door den raad benoemd, jaarlijks tot bestrijding der uitgaven een voorschot uit de gemeentekas ontvangt, welk voorschot, indien het onvoldoende blijkt, wordt aangevuld; dat mitsdien de gemeentefinanciën bij inkomsten en uitgaven van het burgerlijk armbestuur dermate betrokken zijn, dat leveringen ten behoeve van het burgerlijk armbestuur geacht moeten worden middellijke leveringen aan de gemeente te zijn, dus ook de in casu geleverde geneesmiddelen; dat de bevoegdheid tot het leveren van geneesmiddelen slechts in bepaalde bij de wet omschreven gevallen aan de geneeskundigen is verleend, zoodat die levering niet kan geacht worden uit haren aard in de uitoefening der practijk mede te zijn begrepen; dat art. 24 der gemeentewet aan de leden van den raad verbiedt het deelnemen aan leveringen of aannemingen ten behoeve van de gemeente zonder dat daarbij een gelijke uitzondering als die van het laatste lid van art. 23 wordt gemaakt voor geneeskundigen met de armenpractijk belast, zoodat ook aan deze laatsten, raadslid zijnde, elke levering ten behoeve der gemeente en dus ook die van geneesmiddelen door de wet wordt verboden, en dat Dr. SIEMENS dus in strijd met art. 24 der gemeentewet, deel heeft genomen aan leveringen ten behoeve van de gemeente *Hoogezand;*

dat Dr. SIEMENS van dit besluit bij Ons in

beroep is gekomen, Ons verzoekende het te vernietigen, daarbij dezelfde bezwaren aanvoerende als in zijne hierboven vermelde missive, d.d. 26 October 1897 aan Gedeputeerde Staten;

Overwegende, dat art. 23 laatste lid der gemeentewet uitdrukkelijk bepaalt dat het lidmaatschap van den gemeenteraad vereenigbaar is met de betrekking van genees-, heel- of verloskundige, die met de armenpractijk belast is;

dat in een zeer groot aantal gemeenten, vooral ten platten lande, de armenpractijk omvat het verstrekken der naar het oordeel van den geneesheer noodige geneesmiddelen en zulks niet krachtens afzonderlijke overeenkomst of tegen afzonderlijke betaling, maar als onderdeel der verplichtingen van dien tegen eene vaste jaarwedde aangestelden geneesheer, derhalve als eene tot de armenpractijk in die gemeente behoorende handeling;

dat, wordt deze rationeele verklaring van het begrip „armenpraktijk" niet aangenomen, de voormelde wetsbepaling ten gunste van genees-, heel- en verloskundigen ten platte lande bijna altijd een doode letter zal blijven, hetgeen volkomen in strijd zoude zijn met de bedoeling des wetgevers;

dat toch bij het opnemen der bepaling in het ontwerp der gemeentewet, door den voorsteller van het daartoe strekkend amendement uitdrukkelijk is verklaard dat juist beoogd werd tegen te gaan dat van het lidmaatschap van den gemeenteraad werd uitgesloten „een der geschiktste personen die *in de plattelandsgemeenten vooral*, worden aangetroffen" en verder „dat het bij zoodanig stelsel van uitsluiting, (d. i. indien het amendement niet werd aangenomen) moeilijk zal worden *vooral in plattelandsgemeenten* een personeel te vinden, geschikt en bekwaam om als lid van den gemeenteraad op te treden", terwijl door den Minister van Binnenlandsche Zaken bij de bestrijding van het amendement juist gewezen werd op het gevaar dat voor den toestand *ten platte lande* uit de aanneming van het amendement zou voortvloeien;

dat niet alleen uit de aldus van beide zijden uitgesproken onderstelling dat bij aanneming van het amendement, de armengeneesheeren ten platten lande leden van den gemeenteraad zouden kunnen zijn, moet worden afgeleid, dat men het woord „armenpraktijk" niet zoo heeft opgevat, dat die ten platten lande bijna geheel buiten het begrip zou vallen, maar dat bovendien bij herhaling uitdrukkelijk en zonder tegenspraak is verklaard, dat het verstrekken van geneesmiddelen „zooals dit vooral ten platten lande door hen, die met de armenpractijk belast zijn, pleegt te geschieden," geen grond voor uitsluiting van het lidmaatschap van den gemeenteraad zoude zijn;

dat toch de voorsteller van het amendement heeft te kennen gegeven, dat men niet behoorde uit te sluiten, „de geneeskundigen, die slechts gedeeltelijk voor hunne diensten *en geneesmiddelen* worden schadeloos gesteld" en verder heeft gevraagd of men den armen-arts behoorde uit te sluiten „omdat hij eenige weinige guldens uit de gemeentekas geniet, niet als *belooning* voor zijn aan de armen bewezen diensten en *geleverde geneesmiddelen*, maar als eene gedeeltelijke tegemoetkoming" enz., terwijl eindelijk door dien voorsteller nog is gewezen op het geringe bedrag der door hem zelven als armendokter in vroeger tijd ontvangen vergoeding, waarvoor hij behalve het bewijzen zijner diensten als geneesheer ook de noodige geneesmiddelen moest leveren;

dat in dit opzicht de Minister van Binnenlandsche Zaken blijkens zijne tweede redevoering ter bestrijding van het amendement dezelfde opvatting heeft gehuldigd door te wijzen op de bezwaren, die in vele gemeenten ten platten lande „*vooral vanwege de levering der geneesmiddelen die daar aan de uitoefening der geneeskundige praktijk verbonden is*," de aanneming van het amendement zonde opleveren;

dat het dus, op grond van al deze zonder tegenspraak gebleven uitingen zoo van den voorsteller als van den bestrijder van het amendement, niet twijfelachtig is, dat het begrip van „armenpraktijk" in art. 23 der gemeentewet, door den wetgever is opgevat in den ruimen zin, waarbij het daar, waar zulks gebruikelijk is, het verstrekken van geneesmiddelen omvat;

dat derhalve ook zelfs indien men zou mogen aannemen, dat het verstrekken van geneesmiddelen, waar dit geschiedt ten gevolge der accessoire verplichting bij de aanstelling als armengeneesheer op eene vaste jaarwedde aanvaard, als eene bij art. 24 der gemeentewet verboden *levering* of wel het aangaan dier verplichting tegelijk met die tot het bewijzen van geneeskundige diensten tegen eene vaste jaarwedde, als eene bij dat artikel verboden *aanneming* zon moeten worden beschouwd, dan toch die levering of die aanneming niet zou vallen onder de verbodsbepaling van dit artikel, daar de uitzondering van het slot van

art. 23 dus ook zoodanige levering of aanneming zonde omvatten;

dat dus ten onrechte de appellant als lid van den gemeenteraad van *Hoogezand* is geschorst en daarna van het lidmaatschap van dien gemeenteraad is vervallen verklaard;

Gezien de gemeentewet;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met vernietiging van het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten van Groningen, de door den gemeenteraad van Hoogezand uitgesproken schorsing van appellant in zijne betrekking van raadslid te niet te doen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur.

's Gravenhage, den 1sten April 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS

—

1 *April* 1898. BESLUIT, houdende bepaling van vrijdom van port, voor de briefwisseling over dienstzaken in verband met de uitvoering der wet tot herziening der belastbare opbrengst van de gebouwde eigendommen.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Gelet op art. 1 van het Koninklijk besluit van 19 December 1892 (*Staatsblad* n°. 284).

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van den 30sten Maart 1898, n°. 990, Post. en Tel.;

Hebben goedgevonden en verstaan;

Vrijstelling van port te verleenen voor de briefwisseling over dienstzaken:

a. aan den voorzitter, den secretaris, de leden en de plaatsvervangende leden van de hoofdcommissie voor de herziening van de belastbare opbrengst der gebouwde eigendommen onderling en van den voorzitter en den secretaris met de colleges van Gedeputeerde Staten, de presidenten der arrondissements-rechtbanken en de voorzitters der commissiën van herziening in de schattingsdistricten, benevens voor de verzending door den bovengenoemden voorzitter en secretaris aan de belanghebbenden van oproepingen tot toelichting van ingediende verzoeken om herschatting en van de beslissingen der hoofdcommissie op die verzoeken;

b. van de voorzitters van de commissiën van herziening in de verschillende schattingsdistricten onderling, van den voorzitter, de leden en plaatsvervangende leden van elke commissie onderling en van den voorzitter van elke commissie met de burgemeesters, de inspecteurs der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, de controleurs der directe belastingen en van het kadaster, de ontvangers der directe belastingen, de ingenieurs-verificateurs van het kadaster, de bewaarders der hypotheken en van het kadaster en de ontvangers der registratie en domeinen binnen den omtrek van het schattingsdistrict, benevens voor de verzending door den voorzitter van de commissie in elk schattingsdistrict aan den belanghebbende van kennisgeving omtrent:

de belastbare opbrengst van een gebouwd eigendom,

de uitspraak der commissie op een bezwaarschrift en de aanvraag om herschatting door den voorzitter.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Ministers van Binnenlandsche Zaken, Financiën en Justitie.

's Gravenhage, den 1sten April 1898.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

—

2 *April* 1898. WET, tot goedkeuring van ruiling van grond en vestiging van uitwegen ten behoeve van het Ulvenhoutsche bosch en de domeinhoeve te *Ulvenhout* met A. VAN DIJK, aldaar, e. a. S. 72.

—

2 *April* 1898. WET, tot bekrachtiging eener provinciale heffing in *Friesland*. S. 73.

Bij deze wet wordt bekrachtigd tot 31 December 1900 ten behoeve der provincie Friesland, de heffing van kanaal-, brug- en opslaggelden op de vaarwaters van Stroobos naar Leenwarden, Sneek, Lemmer en Stavoren.

—

2 *April* 1898. WET, tot bekrachtiging eener provinciale heffing in *Friesland*. S. 74

Bij deze wet wordt bekrachtigd tot 31 December 1900 ten behoeve der provincie Friesland, de heffing van kanaal- en bruggelden bij de voormalige zijl en aan de brug over de Boorne te Nes in Utingeradeel en bij de Terbandsterbrug bij Heerenveen.

—

2 *April* 1898. WET, tot bekrachtiging eener provinciale heffing in *Friesland*. S. 75.

Bij deze wet wordt bekrachtigd tot 31 December 1900 ten behoeve van de provincie Friesland, de heffing van kanaal- en bruggelden op het kanaal Harlingen—Leeuwarden—Dokkum—Dokkumer Nieuwezijlen.

—

2 *April* 1898. WET, houdende goedkeuring van den afkoop door de gemeente *Rotterdam* van het recht van opstal op eene strook oeverland langs de *Nieuwe Maas*, onder *Charlois*, en van het recht van overweg over belendenden grond. S. 76.

—

2 *April* 1898. WET, houdende bekrachtiging van den onderhandschen verkoop van eene strook spoorweggrond aan het Stationsplein te *'s Hertogenbosch* aan de gemeente *'s Hertogenbosch*. S. 77.

—

2 *April* 1898. WET, tot nadere voorziening omtrent de uitvoering der wet van 23 Juni 1889 (*Staatsblad* n°. 82), houdende bepalingen tot voorkoming van bedrog in den boterhandel. S. 78.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is wijziging te brengen in de voorschriften nopens de uitvoering der wet van 23 Juni 1889 (*Staatsblad* n°. 82), houdende bepalingen tot voorkoming van bedrog in den boterhandel;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

In de artikelen 2 en 6 der wet van 23 Juni 1889 (*Staatsblad* n°. 82), houdende bepalingen tot voorkoming van bedrog in den boterhandel, wordt in plaats van „Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid", gelezen: „Minister van Binnenlandsche Zaken."

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 2den April 1898.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

De Minister van Justitie,

(*get.*) CORT V. D. LINDEN.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 23 *April* 1898.)

2 *April* 1898. WET, houdende bepalingen tot wering van voor den land-, tuin- of boschbouw schadelijke dieren en van plantenziekten. S. 79.

Bijl. Hand. 2e *Kamer* 1897/98, n°. 161, 1—4.

Hand. id. 1897/98, *bladz.* 759—761.

Hand. 1e *Kamer* 1897/98, *bladz.* 251, 267—270.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is maatregelen te nemen tot wering, hier te lande, van voor den land-, tuin- of boschbouw schadelijke dieren en van plantenziekten;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. **1.** Tot wering van voor den land-, tuin- of boschbouw schadelijke dieren en van plantenziekten kunnen door Ons, bij algemeenen maatregel van bestuur, de in- en doorvoer, hetzij rechtstreeks, hetzij middellijk, worden verboden of niet dan voorwaardelijk worden toegestaan van:

a. in dien maatregel aan te duiden boomen, planten, versche vruchten of andere land-, tuin- of boschbouwvoortbrengselen of afval daarvan, afkomstig uit in dien maatregel aan te duiden landen;

b. kisten, tonnen, manden en andere stoffen of voorwerpen, welke met de onder *a* genoemde voorwerpen in aanraking geweest zijn, of vermoed worden te zijn geweest.

Door Ons kunnen tevens alle maatregelen genomen worden, welke ter uitvoering van het bovenstaande noodig zullen blijken. (1)

2. Bij de uitvaardiging van den in artikel 1 bedoelden algemeenen maatregel van bestuur wordt te gelijker tijd door Ons een wetsvoorstel bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal aanhangig gemaakt, behelzende de in dien maatregel vervatte voorschriften. Wordt dat wetsvoorstel tot wet verheven, dan houdt, zoodra die wet in werking treedt, de bovengenoemde maatregel op van kracht te zijn. Bij intrekking van het wetsontwerp of niet aanneming daarvan door een der beide Kamers der Staten-Generaal, wordt de maatregel onverwijld ingetrokken.

3. Overtreding van de krachtens deze wet vast te stellen bepalingen wordt gestraft met geldboete van ten hoogste vijfhonderd gulden of hechtenis van ten hoogste eene maand.

4. Roerende voorwerpen, waarin of waarmede de overtreding heeft plaats gehad, worden aanstonds of zoodra mogelijk in beslag genomen en

(1) Zie het besluit van 20 Mei 1898, S. 117.

kunnen door den rechter bij veroordeeling worden verbeurd verklaard en, voor zooveel ter wering van voor den land-, tuin- of boschbouw schadelijke dieren of van plantenziekten noodig, wordt de vernietiging of het onschadelijk maken daarvan bevolen.

Wanneer de in beslag genomen voorwerpen uit hoofde van gevaar voor den land-, tuin- of boschbouw niet ter bewaring geschikt zijn, worden zij, na te zijn gewaardeerd op de wijze in artikel 5 dezer wet vermeld, op last van den ambtenaar, die de voorwerpen in beslag heeft genomen, dadelijk vernietigd of onschadelijk gemaakt.

De geldsom, vertegenwoordigende de waarde van hetgeen vernietigd is, wordt aan den ontvanger der accijnzen in bewaring gegeven. Zij wordt in geval van vrijspraak of ontslag van rechtsvervolging aan den eigenaar van de vernietigde voorwerpen uitgekeerd, en in geval van veroordeeling in 's Rijks schatkist gestort.

Is in de gevallen bij het vorig lid bedoeld de eigenaar niet in het Rijk te vinden of wordt het te zijner beschikking liggende door hem niet binnen zes maanden na het eindvonnis gereclameerd, dan wordt de bedoelde geldsom in de kas der gerechtelijke en vrijwillige consignatiën gestort. Voor het overbrengen der gelden naar die kas zijn de vormen, voorgeschreven bij artikel 1442 van het Burgerlijk Wetboek, niet toepasselijk.

De rechthebbende kan zich gedurende vijf jaren na de consignatie, aan de consignatiekas aanmelden, om alsnog de som te ontvangen. In dat geval worden hem de kosten van overbrenging in consignatie gekort.

Na verloop van deze vijf jaren is de vordering van den eigenaar verjaard en vervalt de som aan het Rijk. De kosten blijven in dit geval ten laste van het Rijk.

5. De waardeering van in beslag genomen voorwerpen geschiedt door een deskundige, door den burgemeester te benoemen.

Wanneer de burgemeester of de eigenaar of diens gemachtigde of beiden geen genoegen nemen met de waardeering, benoemt de kantonrechter terstond bij eenvoudige beschikking, op verzoek van den burgemeester, twee deskundigen, die met den eersten deskundige beslissen bij meerderheid. Is geen meerderheid te verkrijgen, dan geldt het bedrag, dat noch het hoogste, noch het laagste is.

6. Behalve de bij artikel 8 Wetboek van Strafvordering aangewezen personen zijn de marechaussee, de ambtenaren van Rijks- en gemeentepolitie en die der invoerrechten en accijnzen, belast met de opsporing der overtredingen van de krachtens deze wet vast te stellen bepalingen.

7. De bij deze wet strafbaar gestelde feiten worden beschouwd als overtredingen.

8. Deze wet treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad*, in hetwelk zij zal worden geplaatst.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 2den April 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 15 *April* 1898.)

—

2 *April* 1898. WET, houdende toekenning van een renteloos voorschot uit 's Rijks schatkist ten behoeve van den aanleg van een stoomtramweg van *Nijkerk* over *Barneveld* naar *Ede*. S. 80.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is den aanleg te bevorderen van een stoomtramweg van *Nijkerk* over *Barneveld* naar *Ede*;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. **1.** Uit 's Rijks schatkist wordt een renteloos voorschot beschikbaar gesteld, tot een bedrag van ten hoogste *f* 152,000, ten behoeve van den aanleg van een stoomtramweg van *Nijkerk* over *Barneveld* naar *Ede*.

2. Het in artikel 1 genoemde rentelooze voorschot wordt onder door Ons of krachtens Onze machtiging te stellen voorwaarden toegekend aan den concessionaris voor den aanleg van den aldaar genoemden stoomtramweg.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 2den April 1898.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 14 *April* 1898.)

—

2 *April* 1898. WET, houdende goedkeuring van de overeenkomst tusschen *Nederland* en *België* op 23 April 1897 te *Brussel* gesloten, betreffende overneming van de Nederlandsche gedeelten van eenige in *Nederland* en *België* gelegen spoorwegen, en van de mede tot die spoorweggedeelten betrekkelijke met de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen gesloten overeenkomst. S. 81.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de tusschen *Nederland* en *België* op 23 April 1897 te *Brussel* gesloten overeenkomst, betreffende overneming van de Nederlandsche gedeelten van eenige in *Nederland* en *België* gelegen spoorwegen, de goedkeuring der Staten-Generaal behoeft, alsmede dat de wenschelijkheid gebleken is, enkele voorwaarden der exploitatie van die spoorweggedeelten nader vast te stellen en dat de tot dat einde door de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Financiën met de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen den 29 October 1897 gesloten overeenkomst bij de wet behoort te worden goedgekeurd;

Gelet op de tweede zinsnede van art. 59 der Grondwet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Worden goedgekeurd:

1°. de in afschrift bij deze wet gevoegde, den 23sten April 1897 tusschen *Nederland* en *België* te *Brussel* gesloten overeenkomst, benevens het slotprotocol met bijlage (1);

2°. de mede in afschrift bij deze wet gevoegde overeenkomst door de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Financiën, als daartoe door Ons gemachtigd, onder dagteekening van 29 October 1897 met de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen aangegaan.

2. De overeenkomsten door *België* gesloten, betreffende den aankoop van de in *Nederland* gelegen spoorweggedeelten, genoemd in *artikel* I van de overeenkomst, aangehaald in *artikel* 1, 1°. dezer wet zijn vrij van de rechten van registratie en van overschrijving.

Voor de betalingen, ingevolge de in *artikel* 1, 1°., dezer wet genoemde overeenkomst door den Staat aan *België* te doen, wordt vrijstelling van leges verleend.

3. De overeenkomst in *artikel* 1, 2°. dezer wet aangehaald is slechts onderworpen aan het zegelrecht naar de oppervlakte van het papier en met alle uit haar voortvloeiende akten vrij van het recht van registratie.

4. Deze wet verbindt met den dag harer afkondiging.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 2den April 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
(*get.*) W. H. DE BEAUFORT.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) LELY.

De Minister van Financiën (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 20 *April.* 1898.)

—

2 *April* 1898. WETTEN, houdende naturalisatie van:

Theodor Lamers. S. 82.
Johann Heinrich Lamers. S. 83.
Gerhard Heinrich Stöve. S. 84.
Hermann Joseph Mendt. S. 85.
Johannes Visser. S. 86.
Johann Emmerich Leopold Zenz. S. 87.
Johann Leopold Zenz. S. 88.
Arnold Heinrich Wilhelm Dreijer. S. 89.

—

2 *April* 1898. BESLUIT, betreffende de inschrijving van huwelijken in de registers van het weduwen- en weezenfonds voor de officieren van de landmacht in *Nederlandsch-Indië*. S. 90.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Koloniën, dd. 23 Februari 1898, Litt. C, n°. 17;

Den Raad van State gehoord (advies van 22 Maart 1898, n°. 23);

Gezien het nader rapport van voornoemden Minister, dd. 30 Maart 1898, Litt. C, n°. 12;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen, als volgt:

A. Artikel 10 van het reglement voor het weduwen- en weezenfonds der officieren van de landmacht in *Nederlandsch-Indië*, vastgesteld bij het Koninklijk besluit van 26 October 1893 (*Staatsblad* n°. 155, *Indisch Staatsblad* n°. 309) wordt gelezen als volgt:

Opdat een huwelijk in de registers van het fonds worde ingeschreven, zoodat hieruit recht op weduwenpensioen, gratificatie of onderstand ontstaat, moet de huwelijkscontributie volgens de artikelen 8 en 9 volkomen zijn voldaan, waar-

(1) Zie deze overeenkomst, benevens het slotprotocol met bijlage en het afschrift van de overeenkomst door de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Financiën met de Maatschappij tot Exploitatie van Staatspoorwegen aangegaan, bij het besluit van 2 Mei 1898, S. 114, hierna opgenomen.

toe slechts gelegenheid wordt gelaten tot zes maanden na de voltrekking van het huwelijk.

Het voldoen der huwelijkscontributie moet, vóór de inschrijving in de registers, door behoorlijk bewijs zijn gestaafd, welk bewijs wordt gezonden in *Indië* aan het Departement van Oorlog en in *Nederland* aan het Ministerie van Koloniën.

Bij storting van de huwelijkscontributie na de voltrekking van het huwelijk worden van de landsinkomsten van den deelgenoot ten behoeve van het fonds ingehouden renten dier contributie, naar reden van vijf ten honderd 's jaars, berekend over het tijdvak van en met den eersten der maand waarin het huwelijk is voltrokken, tot en met den laatsten der maand waarin de storting plaats heeft.

Mocht een officier komen te overlijden binnen zes maanden na de voltrekking van zijn huwelijk, en voor dat de huwelijkscontributie is gestort, dan kan het huwelijk nog worden ingeschreven bijaldien de weduwe binnen zes maanden na het overlijden haars echtgenoots de meerbedoelde contributie voldoet, met bijbetaling van renten overeenkomstig de vorige alinea.

B. Aan de officieren en gepensionneerde officieren, die verzuimd hebben hun huwelijk in de registers van het fonds te doen inschrijven wordt alsnog tot 1 Januari 1899 tijd gelaten om die inschrijving te verkrijgen, en dat wel door uiterlijk op den genoemden datum bij de Directie van het fonds te *Batavia* of bij het Departement van Koloniën te *'s Gravenhage* in te dienen het bewijs dat in 's lands kas is gestort de overeenkomstig den laatstelijk door hen bekleeden rang berekende huwelijkscontributie, vermeerderd met vijf ten honderd, rente op rente, voor ieder jaar afzonderlijk te berekenen, van en met den eersten der maand waarin het huwelijk is voltrokken, tot en met den laatsten der maand waarin de storting plaats heeft.

Mocht een officier of gepensionneerd officier komen te overlijden vóór 1 Januari 1899, zonder gebruik te hebben gemaakt van de gelegenheid, die de vorige alinea hem geeft tot inschrijving van zijn huwelijk, dan kan die inschrijving nog geschieden bijaldien de huwelijkscontributie op den in die alinea omschreven voet voldaan wordt binnen zes maanden na het overlijden, of vóór 1 Januari 1899, indien het overlijden heeft plaats gehad vóór 1 Juli 1898.

De Minister van Koloniën is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 2den April 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Koloniën, (*get.*) CREMER.

(*Uitgeg.* 13 *April* 1898.)

—

4 *April* 1898. WETTEN, houdende naturalisatie van:

Friedrich August Ludwig Lendorf. S. 91.

Peter Hecker. S. 92.

Johann Hecker S. 93.

Theodor Joseph Lammerding. S. 94.

Hermann Robert Reichmuth. S. 95.

Bernhard Wilhelm Hubert Wiebols. S. 96.

Johann David Heinrich Brien. S. 97.

Oswald Kasper Heinrich Brien. S. 98.

Heinrich Wilhelm Brien. S. 99.

Joseph Emanuel Reinarz. S. 100.

—

6 *April* 1898. BESLUIT, houdende aanwijzing van de gemeente *Haarlem* als losplaats van goederen bij invoer langs rivieren en kanalen of langs spoorwegen. S. 101.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën van 4 April 1898, n°. 21, Invoerrechten en Accijnzen;

Gezien de artt. 42 en 63 der Algemeene wet van 26 Augustus 1822 (*Staatsblad* n°. 38), art. 2, § 3 der wet van 1 Mei 1863 (*Staatsblad* n°. 47) en de artt. 1, 43 en 53 van het Koninklijk besluit van 26 Maart 1872 (*Staatsblad* n°. 19), gewijzigd bij dat van 12 Maart 1876 (*Staatsblad* n°. 53);

Gelet op de Koninklijke besluiten van 10 December 1822 (*Staatsblad* n°. 50) en 13 Mei 1863 (*Staatsblad* n°. 59) en op de artt. 3, 4 en 5 van het Koninklijk besluit van 15 April 1872 (*Staatsblad* n°. 47);

Hebben besloten en besluiten:

De gemeente *Haarlem* aan te wijzen voor de lossing van goederen, ingevoerd langs rivieren en kanalen of langs spoorwegen op den voet van voormeld gewijzigd Koninklijk besluit van 26 Maart 1872, ook van vernissen en andere alcoholhoudende

vloeistoffen, waarvan de invoerder krachtens art. 2, § 3 der aangehaalde wet van 1 Mei 1863 het opnemen van de juiste sterkte vordert;

een en ander voor zooveel de goederen de genoemde gemeente zonder overlading kunnen bereiken.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 6den April 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën. (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 19 *April* 1898.)

—

7 *April* 1898. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van de den 15den Juni 1897 op het Congres der Algemeene Postvereeniging gesloten verdragen, overeenkomsten en slotprotocollen. S. 102.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Gezien:

1° het Algemeen Postverdrag met slotprotocol;

2°. de Overeenkomst betreffende de uitwisseling van brieven en doozen met aangegeven waarde, met slotprotocol;

3°. de Overeenkomst betreffende den dienst der postwissels;

4°. de Overeenkomst betreffende den dienst der invordering van gelden op quitantiën en handelspapier;

5°. het Verdrag wegens de uitwisseling van postpakketten met slotprotocol, en

6°. de Overeenkomst betreffende de levering van abonnementen op nieuwsbladen en tijdschriften door tusschenkomst van de post, gesloten te *Washington* den 15den Juni 1897, op het Congres der Algemeene Postvereeniging, van welke verdragen, overeenkomsten en slotprotocollen een gewaarmerkte afdruk, met geschreven vertaling, aan dit besluit gehecht is en van welke de eerste, derde en vijfde zijn onderteekend voor *Nederland* en voor *Nederlandsch Oost-* en *West-Indië*, en het vierde voor *Nederland* en *Nederlandsch Oost-Indië*, het tweede en zesde uitsluitend voor *Nederland;*

Gelet, dat de bovengenoemde akten door Ons, namens de Koningin, den 19den October 1897 zijn bekrachtigd, alsmede dat de akte, houdende die bekrachtiging, den 25sten Januari 1898 te *Washington* in de Staatsarchieven der *Vereenigde Staten van Amerika* is nedergelegd;

Op de voordracht van den Minister van Buitenlandsche Zaken van den 5den April 1898, n°. 1750, Algemeen Secretariaat;

Hebben goedgevonden en verstaan:

de bekendmaking van de in den aanhef dezes vermelde verdragen, overeenkomsten en slotprotocollen, met de vertaling daarvan, te doen geschieden door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad.*

De Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor zooveel hem betreft, met de uitvoering der bepalingen in dit besluit vervat.

's Gravenhage, den 7den April 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(*get.*) W. H. DE BEAUFORT.

(*Uitgeg.* 13 *Juli* 1898.)

VERTALING.

A. Algemeene Postvereeniging.

I. ALGEMEEN POSTVERDRAG

gesloten tusschen

Duitschland en de Duitsche protectoraten, de Groote Republiek van Centraal-Amerika, de Vereenigde Staten van Amerika, de Argentijnsche Republiek, Oostenrijk-Hongarije, België, Bolivia, Bosnië-Herzegowina, Brazilië, Bulgarije, Chili, het Keizerrijk China, de Republiek Columbia, den Onafhankelijken Congo-staat, het Koninkrijk Korea, de Republiek Costa-Rica, Denemarken en de Deensche koloniën, de Dominicaansche Republiek, Egypte, Ecuador, Spanje en de Spaansche koloniën, Frankrijk, de Fransche koloniën, Groot-Brittannië en verschillende Britsche koloniën, Britsch-Indië, de Britsche koloniën in Australië, Canada, de Britsche koloniën in Zuid-Afrika, Griekenland, Guatemala, de Republiek Haïti, de Republiek Hawaï, Italië, Japan, de Republiek Liberia, Luxemburg, Mexico, Montenegro, Noorwegen, den Oranje-Vrijstaat, Paraguay, Nederland, de Nederlandsche koloniën, Peru, Perzië, Portugal en de Portugeesche koloniën, Rumenië, Rusland, Servië, het Koninkrijk Siam, de Zuid-Afrikaansche Republiek, Zweden, Zwitserland, het Regentschap Tunis, Turkije, Uruguay en de Vereenigde Staten van Venezuela.

De ondergeteekenden, gevolmachtigden van de Regeeringen der hierboven vermelde landen, in

Congres te Washington bijeengekomen, hebben, krachtens art. 25 van het den 4den Juli 1891 te Weenen gesloten Verdrag, in gemeen overleg en onder voorbehoud van nadere bekrachtiging, gemeld Verdrag herzien, overeenkomstig de volgende bepalingen:

Art. 1. De landen, tusschen welke dit Verdrag gesloten is, alsmede die, welke later daartoe zullen toetreden, maken onder de benaming van *Algemeene Postvereeniging* een enkel postgebied uit voor de wederzijdsche uitwisseling der brieven en andere stukken tusschen hunne postkantoren.

2. De bepalingen van dit Verdrag betreffen de brieven, de briefkaarten, zoowel de enkele als die met betaald antwoord, de gedrukte stukken van allerlei aard, de akten en geschreven bescheiden en de monsters van koopwaren, afkomstig uit een der landen van de Vereeniging en bestemd voor een ander dezer landen. Zij zijn insgelijks van toepassing op de uitwisseling per post van de hierbovengenoemde voorwerpen, tusschen de landen der Vereeniging en de landen die niet tot de Vereeniging behooren, telkens wanneer deze uitwisseling der tusschenkomst van minstens twee der contracteerende partijen vereischt.

3. *1.* De Postadministratiën van aangrenzende landen of van landen, welke, zonder de tusschenkomst van eene derde Postadministratie, eene rechtstreeksche postgemeenschap met elkander kunnen onderhouden, stellen, in gemeen overleg, de voorwaarden vast voor het vervoer hunner wederzijdsche brievenmalen over de grenzen, of van de eene grens naar de andere.

2. Tenzij daaromtrent anders is overeengekomen, wordt het vervoer over zee rechtstreeks tusschen twee landen, door middel van stoomschepen of vaartuigen tot een dier landen behoorende, mede als dienst door derden bewezen beschouwd, en dit vervoer, zoowel als dat tusschen twee kantoren van hetzelfde land, ter zee of te land door tusschenkomst van een ander land bewerkstelligd, wordt door de bepalingen van het volgende artikel beheerscht.

4. *1.* Binnen het geheele gebied der Vereeniging is vrijheid van transit gewaarborgd.

2. Dienteugevolge kunnen de verschillende Postadministratiën der Vereeniging elkander wederkeerig, door tusschenkomst van een of meer uit haar midden, zoowel gesloten dépêches als brieven en andere stukken, stuksgewijze, naar de behoeften van het verkeer en de eischen van den postdienst, toezenden.

3. De brieven en andere stukken, die, hetzij stuksgewijze, hetzij in gesloten dépêches, tusschen twee Administratiën der Vereeniging, door de middelen van eene of meer andere Administratiën der Vereeniging, worden gewisseld, zijn, ten voordeele van elk der landen, waarover het vervoer plaats heeft of door welks middelen in het vervoer wordt voorzien, aan de navolgende transitkosten onderworpen:

1°. wegens het vervoer over land, 2 franken per kilogram voor brieven en briefkaarten, en 25 centiemen per kilogram voor andere voorwerpen;

2°. wegens het vervoer over zee:

a. de prijzen van het land-transit, indien de afstand niet meer bedraagt dan 300 zeemijlen. Het vervoer over zee over eenen afstand van niet meer dan 300 zeemijlen geschiedt echter kosteloos, indien de betrokken Administratie reeds wegens het vervoer van dezelfde dépêches of brieven en andere stukken de vergoeding voor het land-transit ontvangt;

b. 5 franken per kilogram voor brieven en briefkaarten, en 50 centiemen per kilogram voor andere voorwerpen, wegens zendingen over een afstand van meer dan 300 zeemijlen, tusschen landen van Europa, tusschen Europa en de havens van Afrika en Azië, gelegen aan de Middellandsche Zee en aan de Zwarte Zee of tusschen die havens onderling, en tusschen Europa en Noord-Amerika. Dezelfde prijzen zijn van toepassing op het vervoer, binnen het geheele gebied der Vereeniging, tusschen twee havens van een zelfden Staat, alsmede tusschen de havens van twee Staten, welke door middel van dezelfde stoomvaartlijn postverkeer onderhouden, indien de afstand over zee 1500 zeemijlen niet te boven gaat;

c. 15 franken per kilogram voor brieven en briefkaarten en 1 frank per kilogram voor andere voorwerpen, wegens alle vervoer dat niet valt onder de categorieën in bovengenoemde alinea's *a* en *b* vermeld. Bij vervoer over zee door twee of meer Administratiën mogen de gezamenlijke kosten van het vervoer den prijs van 15 franken per kilogram voor brieven en briefkaarten en 1 frank per kilogram voor andere voorwerpen niet te boven gaan; die kosten worden alsdan tusschen de Administratiën, die aan het vervoer deelnemen, verdeeld, naar evenredigheid van de afgelegde afstanden, behoudens andere schikkingen, welke tusschen de betrokken partijen kunnen worden getroffen.

4. De in dit artikel vermelde transitkosten

zijn niet van toepassing op het vervoer door middel van diensten van Administratiën, die niet tot de Vereeniging behooren, noch op het vervoer binnen de Vereeniging, door middel van buitengewone diensten in het leven geroepen of onderhouden door eene Administratie bijzonderlijk in het belang of op het verzoek van eene of meer andere Administratiën. De voorwaarden, waaronder het laatstbedoelde vervoer plaats vindt, worden in gemeen overleg tusschen de betrokken Administratiën vastgesteld.

Voorts wordt overal, waar het transit, zoowel over land als over zee, thans kosteloos of op voordeeliger voorwaarden geschiedt, die toestand bestendigd.

5. Er is echter overeengekomen:

1°. dat de kosten van het transit over land zullen worden verlaagd, te weten:

met 5 pCt., voor den duur van de eerste twee jaren, waarin dit Verdrag van toepassing zal zijn;

met 10 pCt., voor den duur van de volgende twee jaren;

met 15 pCt., na verloop van vier jaren;

2°. dat de landen, welker ontvangsten en uitgaven, ter zake van het transit over land, te zamen de som van 5000 franken per jaar niet te boven gaan en welker uitgaven de ontvangsten wegens dat transit overschrijden, van elke betaling te dier zake zijn vrijgesteld;

3°. dat de prijs van het transit over zee van 15 franken per kilogram voor brieven en briefkaarten, bedoeld bij letter *c* van de voorafgaande paragraaf 3, zal worden verlaagd, te weten:

tot 14 franken, voor den duur van de eerste twee jaren, waarin dit Verdrag van toepassing zal zijn;

tot 12 franken, voor den duur van de volgende twee jaren;

tot 10 franken, na verloop van vier jaren.

6. De transitkosten komen ten laste van de Administratie van het land van oorsprong.

7. De algemeene verrekening dezer kosten geschiedt volgens de voorwaarden in het bij artikel 20 hiernabedoelde Reglement van uitvoering te bepalen.

8. Van alle kosten wegens transit over land of over zee zijn vrijgesteld de in paragraaf 2 van artikel 11 hierna vermelde ambtelijke briefwisseling, de antwoord-briefkaarten, welke naar het land van oorsprong worden teruggezonden, de nagezonden of onjuist verzonden stukken, de rebuten, de berichten van ontvang, de postwissels en alle andere op den postdienst betrekking hebbende stukken.

5. *1.* De porten voor het vervoer per post binnen het geheele gebied der Vereeniging, daaronder begrepen de bestelling aan de huizen der geadresseerden in de landen der Vereeniging, waar de dienst der bestelling is of later mocht worden geregeld, worden vastgesteld:

1°. voor brieven, op 25 centiemen in geval van frankeering, en op het dubbele in het tegenovergestelde geval voor elken brief en voor elk gewicht van 15 gram of gedeelte van 15 gram;

2°. voor briefkaarten in geval van frankeering op 10 centiemen voor de enkele kaart of voor elk der beide deelen van de briefkaart met betaald antwoord, en op het dubbele in het tegenovergestelde geval;

3°. voor gedrukte stukken van allerlei aard, akten en geschreven bescheiden en monsters van koopwaren, op 5 centiemen voor elk voorwerp of pakket, van een afzonderlijk adres voorzien, en voor elk gewicht van 50 gram of gedeelte van 50 gram, mits dat voorwerp of pakket geen brief bevat, noch eenige schriftelijke aanwijzing, die het karakter bezit van eene briefwisseling over zaken van actueelen en persoonlijken aard, en in dier voege ingepakt zij, dat een onderzoek van den inhond gemakkelijk kan geschieden.

Het port voor akten en geschreven bescheiden mag niet minder zijn dan 25 centiemen en dat voor monsters niet minder dan 10 centiemen voor elke verzending.

2. Boven de in de voorafgaande paragraaf vastgestelde porten kan worden geheven:

1°. voor elke verzending, waarvoor wegens zeetransit 15 franken per kilogram voor brieven of briefkaarten, en 1 frank per kilogram voor andere voorwerpen is verschuldigd, en in elk verkeer, waarop die transitkosten van toepassing zijn, een gelijk verhoogd port van ten hoogste 25 centiemen per enkel port voor brieven, 5 centiemen voor briefkaarten en 5 centiemen per 50 gram of gedeelte van 50 gram voor andere voorwerpen.

2°. voor elk voorwerp, waarvan het vervoer geschiedt door middel van diensten van Administratiën, die niet tot de Vereeniging behooren, of, binnen de Vereeniging, door middel van buitengewone diensten, waarvoor afzonderlijke kosten moeten worden vergoed, een verhoogd port naar evenredigheid van die kosten.

Wanneer in het tarief van frankeering voor enkele briefkaarten een der beide in de vooraf-

gaande twee alinea's toegestane verhoogde porten is begrepen, is datzelfde tarief van toepassing op elk der beide deelen van de briefkaarten met betaald antwoord.

3. Bij ontoereikende frankeering wordt, wegens alle voorwerpen in het postverkeer, van de geadresseerden een port van tweemaal het ontbrekende bedrag geheven, met dien verstande, dat dit port niet mag te boven gaan het port, hetwelk in het land van bestemming op de ongefrankeerde brieven en andere voorwerpen van denzelfden aard, hetzelfde gewicht en denzelfden oorsprong, verschuldigd is.

4. Andere voorwerpen dan brieven en briefkaarten moeten ten minste gedeeltelijk gefrankeerd zijn.

5. In pakketten met monsters van koopwaren mogen zich geen voorwerpen bevinden die handelswaarde bezitten; zij mogen niet meer dan 350 gram wegen, noch grootere afmetingen hebben dan 30 centimeters in de lengte, 20 in de breedte en 10 in de hoogte, of, in eene rol samengevoegd, 30 centimeters in de lengte en 15 centimeters middellijn.

6. De pakketten met akten en geschreven bescheiden en de pakketten met drukwerken mogen niet meer dan 2 kilogram wegen, noch langs een hunner zijden grootere afmetingen hebben dan van 45 centimeters. Zij kunnen echter voor het vervoer met de post in den vorm eener rol worden toegelaten, wanneer de middellijn niet meer dan 10 centimeters en de lengte niet meer dan 75 centimeters bedraagt.

6. *1.* De in artikel 5 genoemde voorwerpen kunnen aangeteekend verzonden worden.

2. Voor elke aangeteekende verzending is door den afzender verschuldigd:

1°. de gewone prijs van frankeering, naar den aard der verzending;

2°. een vast aanteekengeld van ten hoogste 25 centiemen, daaronder begrepen het aan den afzender uit te reiken bewijs van de terpostbezorging.

3. De afzender van een aangeteekend voorwerp kan een bericht van ontvang van dat voorwerp bekomen, tegen betaling, bij de ter post bezorging, van een vast recht van ten hoogste 25 centiemen. Hetzelfde recht kan worden toegepast op verzoeken om inlichting omtrent het lot van aangeteekende voorwerpen, welke na de terpostbezorging worden gedaan, indien de afzender niet reeds het bijzondere recht voor het bekomen van een bericht van ontvang heeft voldaan.

7. *1.* Aangeteekende stukken kunnen met een verrekenbedrag bezwaard worden verzonden in het verkeer tusschen de landen, welker Administratiën overeenkomen dezen dienst in te voeren.

De stukken met verrekening zijn onderworpen aan de formaliteiten en de porten en rechten der aangeteekende stukken.

Het maximum der verrekening is vastgesteld, voor elke zending, op 1000 franken of eene daarmede overeenkomende som in de munt van het land van bestemming. Iedere Administratie heeft echter de bevoegdheid dit maximum, voor elke zending, te verlagen tot 500 franken of eene daarmede overeenkomende som in haar muntstelsel.

2 Tenzij tusschen de Administratiën der betrokken landen eene andere regeling is getroffen, moet het van den geadresseerde ingevorderde bedrag aan den afzender door middel van een postwissel worden overgemaakt, na aftrek van het recht der gewone postwissels en van een recht van invordering van 10 centiemen.

Het bedrag van een in rebut gevallen verrekenwissel blijft ter beschikking van de Administratie van het land van oorsprong van het met verrekening bezwaarde stuk.

3. Voor het verlies van een met verrekening bezwaard aangeteekend stuk is de postdienst verantwoordelijk overeenkomstig de bepalingen bij artikel 8 hierna voor de aangeteekende zendingen zonder verrekening vastgesteld. Na de uitreiking van het stuk is de Administratie van het land van bestemming verantwoordelijk voor het verrekenbedrag en moet, ingeval van navraag, aantoonen dat de ingevorderde som, na aftrek van het port en recht bedoeld bij § 2, aan den afzender is toegezonden.

8. *1.* Ingeval van verlies van een aangeteekend stuk, het geval van overmacht uitgezonderd, heeft de afzender of, op diens verzoek, de geadresseerde recht op eene schadevergoeding van 50 franken.

2. De landen, die bereid zijn eventueel, ook in geval van overmacht, schadevergoeding te betalen, mogen uit dien hoofde van den afzender een verhoogd recht heffen van ten hoogste 25 centiemen voor elke aangeteekende zending.

3. De verplichting tot betaling der schadevergoeding rust op de Administratie, waaronder het kantoor van afzending behoort. Deze Administratie heeft verhaal op de verantwoordelijke Administratie, d. w. z. op die Administratie, op welker

gebied of in welker dienst het verlies heeft plaats gehad.

Bij verlies, ten gevolge van overmacht, op het grondgebied of in den dienst van een land, dat bereid is, ook in het bij de voorgaande paragraaf bedoelde geval, schadevergoeding te betalen, van een aangeteekend stuk afkomstig uit een ander land, is het land, waar het verlies heeft plaats gehad, daarvoor verantwoordelijk tegenover het Officie van afzending, indien dit laatste ook van zijn kant bereid is aan zijne afzenders, ook in geval van overmacht, schadevergoeding te betalen.

4. Tot het tegendeel is bewezen, rust de verantwoordelijkheid op de Administratie, die het stuk, zonder aanmerking te maken, ontvangen heeft, en noch de uitreiking aan den geadresseerde, noch, indien hiertoe aanleiding bestaat, de regelmatige verzending aan de verder gelegen Administratie kan bewijzen. Wat de poste-restante zendingen betreft, houdt de verantwoordelijkheid op bij de uitreiking aan een persoon, die, volgens de in het land van bestemming bestaande bepalingen, de overeenstemming van zijnen naam en zijne qualiteit met de aanwijzingen op het adres heeft doen blijken.

5. De betaling van de schadevergoeding door het afzendend Officie heeft zoo spoedig mogelijk plaats en niterlijk binnen een jaar, te rekenen van den dag waarop de aanvrage daartoe is ingekomen. Het verantwoordelijk Officie is gehouden onverwijld aan het afzendend Officie het bedrag van de door dit Officie betaalde schadevergoeding terug te betalen.

Het Officie van oorsprong is gemachtigd den afzender zijne schade te vergoeden voor rekening van het Officie van doorzending of van bestemming, dat, na langs den regelmatigen weg met de zaak in kennis te zijn gesteld, een jaar heeft laten verloopen zonder daaraan gevolg te geven. Wanneer voorts een Officie, welks verantwoordelijkheid behoorlijk is vastgesteld, aanvankelijk de betaling der schadevergoeding heeft geweigerd, moet het behalve de schadevergoeding ook de bijkomende kosten, voortspruitende uit de niet gerechtvaardigde vertraging der betaling, voor zijne rekening nemen.

6. De aanvraag wordt slechts toegelaten binnen een jaar, te rekenen van den dag waarop het aangeteekende stuk ter post is bezorgd; is die termijn verstreken, dan heeft de aanvrager geen recht op eenige vergoeding.

7. Indien het verlies tijdens de verzending heeft plaats gehad zonder dat het mogelijk is te bepalen op het grondgebied of in den dienst van welk land het feit is geschied, dragen de betrokken Administratiën de schade, ieder voor een gelijk deel.

8. De verantwoordelijkheid der Administratiën houdt op, zoodra de rechthebbenden de aangeteekende stukken tegen ontvangbewijs hebben in ontvang genomen.

9. *1.* De afzender van een brief of eenig ander stuk kan dit terugvorderen of het adres doen wijzigen, zoolang daarvan geene uitreiking aan den geadresseerde is geschied.

2. Het te dien einde in te dienen verzoek wordt per post of per telegraaf overgebracht, op kosten van den afzender, die daarvoor heeft te betalen:

1°. voor elk verzoek per post, het port en recht voor een aangeteekenden brief van enkel gewicht;

2°. voor elk verzoek per telegraaf, de seinkosten volgens het gewone tarief.

3. De bepalingen van dit artikel zijn niet verplichtend voor die landen, wier wetgeving den afzender niet toelaat over een reeds verzonden brief of ander stuk te beschikken.

10. Die landen der Vereeniging, welke niet den frank voor munteenheid hebben, stellen hunne porten en rechten in hunne eigen munt vast op een bedrag, dat overeenkomt met de bij de verschillende artikelen van dit Verdrag bepaalde prijzen. Die landen zijn bevoegd de breuken tot ronde getallen aan te vullen overeenkomstig de tabel, opgenomen in het bij art. 20 van dit Verdrag bedoelde Reglement van uitvoering.

11. *1.* De frankeeringen van alle zendingen zonder onderscheid mag niet anders geschieden dan met postzegels, die in het land van oorsprong voor de frankeering der brieven en andere stukken van particulieren geldig zijn. Het is evenwel niet geoorloofd in het internationaal verkeer gebruik te maken van voor een bijzonder en alleen voor het land van uitgifte geldend doel vervaardigde postzegels, zooals de zoogenaamde gedenkpostzegels met korten geldigheidsduur.

Als voldoende gefrankeerd worden beschouwd de antwoord-briefkaarten, voorzien van postzegels van het land, dat die kaarten heeft uitgegeven, en de nieuwsbladen of pakken met nieuwsbladen, welke niet van postzegels zijn voorzien doch waarvan het adres de aanwijzing „Abonnements-poste" draagt, en de verzending geschiedt krachtens de bijzondere Overeenkomst betreffende de abonnementen op nieuwsbladen, bedoeld bij artikel 19 van dit Verdrag.

2. De ambtelijke brieven en andere stukken betreffende den postdienst, gewisseld tusschen de Postadministratiën onderling, tusschen die Administratiën en het Internationaal Bureel en tusschen de postkantoren van de tot de Vereeniging behoorende landen, zijn vrijgesteld van frankeering door middel van gewone postzegels en genieten alleen vrijdom van port.

3. De brieven en andere stukken, in volle zee in de brievenbus van een stoomschip geworpen of aan de scheepsgezagvoerders ter hand gesteld, kunnen worden gefrankeerd met postzegels en volgens het tarief van het land, waartoe dat stoomschip behoort of in den dienst waarvan het staat. Indien de bezorging aan boord plaats heeft gedurende het oponthoud aan eene der eindpunten van de lijn of op eene tusschenliggende aanlegplaats, is de frankeering dan alleen geldig, wanneer zij geschiedt door middel van postzegels en volgens het tarief van het land, in welks wateren het stoomschip zich bevindt.

12. *1.* Iedere Administratie behoudt ten volle de porten en rechten, die zij krachtens de voorafgaande artikelen 5, 6, 7, 10 en 11 heeft geheven, behalve de vergoeding verschuldigd voor de postwissels, bedoeld bij artikel 7, paragraaf 2.

2. Dientengevolge vindt daaromtrent geen verrekening tusschen de verschillende Administratiën der Vereeniging plaats, behoudens de vergoeding, bedoeld bij paragraaf 1 van dit artikel.

3. Brieven en andere stukken kunnen noch in het land van oorsprong, noch in dat van bestemming, ten laste van de afzenders of van de geadresseerden met eenig ander port of recht vanwege de posterijen worden bezwaard, dan bij de bovengenoemde artikelen is bepaald.

13. *1.* De brieven en alle andere stukken worden in die landen der Vereeniging, welke zich in hun onderling verkeer met dien dienst wenschen te belasten, op verzoek van de afzenders door een bijzonderen bode, onmiddellijk na aankomst, ten huize van de geadresseerden uitgereikt.

2. Deze zendingen „expresse-zendingen" genoemd, zijn onderworpen aan een bijzonder recht voor de bezorging ten huize van den geadresseerde, welk recht is bepaald op 30 centiemen en door den afzender, boven het gewone port, ten volle en vooraf moet worden betaald. Het blijft ten voordeele van de Administratie van het land van oorsprong.

3. Indien het stuk bestemd is voor eene lokaliteit, waar geen postkantoor bestaat, kan de Administratie van het land van bestemming een aanvullingsrecht heffen, tot een bedrag, gelijk aan het recht, dat in het binnenlandsch verkeer voor expresse-bestellingen is vastgesteld, na aftrek van het recht, dat door den afzender betaald is, of van het daarmede overeenkomende bedrag in de munt van het land, dat aanvullingsrecht heft.

4. Expresse-zendingen, waarvoor het vooruit te betalen port en recht niet ten volle is voldaan, worden door de gewone middelen besteld.

14. *1.* Er wordt wegens de verzending aan een nader adres van poststukken binnen het gebied der Vereeniging, geenerlei aanvullingsport geheven.

2. Het in rebut vallen van stukken geeft geene aanleiding tot teruggave van de transitkosten, welke, wegens het daaraan voorafgegaan vervoer van die stukken, aan tusschenkomende Administratiën toekomen.

3. Voor de ongefrankeerde brieven en briefkaarten en de onvoldoend gefrankeerde stukken van allerlei aard, welke ten gevolge van nader adres of als rebut naar het land van oorsprong worden teruggezonden, is door de geadresseerden of de afzenders hetzelfde port verschuldigd als voor gelijke stukken, rechtstreeks van het land van eerste bestemming naar het land van oorsprong gezonden.

15. *1.* Er kunnen gesloten dépêches worden gewisseld tusschen de postkantoren van een der contracteerende landen en de commandanten van eskaders of oorlogsschepen van dat land, die zich in den vreemde ophouden, en zulks door middel van diensten te land of ter zee van andere landen.

2. De stukken van allerlei aard, in die dépêches gesloten, moeten uitsluitend zijn gericht aan of afkomstig zijn van de officieren en de verdere bemanning der schepen, welke de dépêches ontvangen of verzenden; de tarieven en de voorwaarden van verzending, daarop toepasselijk, worden door de Postadministratie van het land, waartoe de schepen behooren, volgens hare eigene reglementaire bepalingen vastgesteld.

3. Tenzij daaromtrent tusschen de belanghebbende Officiën anders is overeengekomen, is het Postofficie, dat de hierbedoelde dépêches verzendt of ontvangt, aan de tusschenkomende Officiën transitkosten verschuldigd, overeenkomstig de bepalingen van artikel 4.

16. *1.* Geene verzending vindt plaats van akten en geschreven bescheiden, monsters van koopwaren en drukwerken, welke niet voldoen aan de voorwaarden, voor deze soorten van stukken vastge-

steld bij artikel 5 van dit Verdrag en bij het in artikel 20 bedoelde Reglement van uitvoering.

2. In voorkomende gevallen worden de bedoelde stukken naar het kantoor van oorsprong teruggezonden en zoo mogelijk weder aan den afzender uitgereikt.

3. Het is verboden:

1°. met de post te verzenden:

a. monsters van koopwaren en andere stukken, welke, door hunnen aard, gevaar voor de postambtenaren kunnen opleveren of welke de brieven en andere stukken aan verontreiniging of beschadiging zouden kunnen blootstellen;

b. ontplofbare, ontvlambare of gevaarlijke stoffen: dieren en insecten, levend of dood, behoudens de uitzonderingen in het Reglement van uitvoering vastgesteld;

2°. in gewone of aangeteekende, per post te verzenden, stukken in te sluiten:

a. in omloop zijnde muntstukken;

b. voorwerpen, welke aan in- of uitvoerrechten onderhevig zijn;

c. gouden of zilveren voorwerpen, edelgesteenten, juweelen of andere kostbaarheden, doch alleen ingeval de insluiting of verzending der genoemde voorwerpen volgens de wetgeving der betrokken landen verboden is.

4. De stukken vallende onder de verbodsbepalingen van de voorafgaande paragraaf 3, welke ten onrechte ter verzending mochten zijn toegelaten, moeten aan het kantoor van oorsprong worden teruggezonden, behoudens het geval dat de Administratie van het land van bestemming, volgens hare wetgeving of hare reglementen, gerechtigd ware er anders over te beschikken.

Ontplofbare, ontvlambare of gevaarlijke stoffen worden evenwel niet aan het kantoor van oorsprong teruggezonden, maar ter plaatse vernietigd, door de zorg van de Administratie, die hare aanwezigheid opmerkt.

5. Buitendien blijft onverkort het recht der Regeering van elk land der Vereeniging om op haar grondgebied geen verzending of uitreiking te doen plaats hebben, zoowel van voorwerpen tegen verminderd port toegelaten, waaromtrent niet is voldaan aan de wetten, verordeningen of besluiten, die hunne uitgifte of verspreiding in dat land regelen, als van brieven en andere stukken van allerlei aard, welke op in het oog vallende wijze zijn voorzien van opschriften, teekeningen, enz., welke bij de in dat land van kracht zijnde wettelijke of administratieve voorschriften zijn verboden.

17. *1.* De Officiën der Vereeniging, die betrekkingen onderhouden met landen buiten de Vereeniging, moeten aan alle andere Officiën der Vereeniging hunne medewerking verleenen tot het door hunne tusschenkomst stuksgewijze overbrengen van brieven en andere stukken bestemd voor of afkomstig uit die landen.

2. Met betrekking tot de transitkosten voor alle soorten van zendingen en de verantwoordelijkheid ter zake van aangeteekende voorwerpen, worden de hierbedoelde stukken behandeld:

voor het vervoer binnen het gebied der Vereeniging, volgens de bepalingen van dit Verdrag;

voor het vervoer buiten de grenzen der Vereeniging naar de voorwaarden welke door het Officie der Vereeniging, van welks tusschenkomst gebruik wordt gemaakt, zijn opgegeven.

Evenwel mogen de kosten voor het geheele vervoer over zee, binnen en buiten de Vereeniging, niet hooger zijn dan 20 franken per kilogram voor brieven en briefkaarten en 1 frank per kilogram voor andere voorwerpen; in voorkomende gevallen worden deze kosten tusschen de verschillende Officiën, die tot het vervoer over zee hunne medewerking hebben verleend, verdeeld naar evenredigheid van de afstanden.

De transitkosten over land of over zee, zoowel buiten de grenzen der Vereeniging als binnen het gebied der Vereeniging, voor de brieven en andere stukken, waarop dit artikel van toepassing is, worden op dezelfde wijze vastgesteld als de transitkosten voor de brieven en andere stukken, die tusschen landen der Vereeniging gewisseld worden.

3. De transitkosten voor de brieven en andere stukken bestemd voor de landen buiten de Postvereeniging komen voor rekening van het Officie van het land van oorsprong, hetwelk de porten voor de frankeering van de bedoelde brieven en andere stukken in zijnen dienst vaststelt, met dien verstande dat deze porten niet lager mogen zijn dan het gewone tarief der Vereeniging.

4. De transitkosten voor de brieven en andere stukken, afkomstig uit landen buiten de Vereeniging, komen niet ten laste van het Officie van het land van bestemming. Dit Officie reikt kosteloos uit de brieven en andere stukken, welke als volledig gefrankeerd zijn uitgeleverd; het belast de ongefrankeerde brieven en andere stukken met het dubbele van het tarief van frankeering, dat in zijn eigen dienst van toepassing is op de gelijksoortige zendingen bestemd voor het land van waar de bedoelde brieven en andere stukken

afkomstig zijn, en de ontoereikend gefrankeerde brieven en andere stukken met het dubbele van het ontbrekende bedrag, met dien verstande echter dat het port niet hooger mag zijn dan dat, hetwelk voor de ongefrankeerde brieven en andere stukken van denzelfden aard, hetzelfde gewicht en denzelfden oorsprong wordt geheven.

5. De brieven en andere stukken, welke, door tusschenkomst van een Officie der Vereeniging, uit een land van de Vereeniging verzonden worden naar een land buiten de Vereeniging en omgekeerd, kunnen, van weerszijde, in gesloten dépêches worden vervoerd, indien deze wijze van vervoer door het Officie van oorsprong en het Officie van bestemming der dépêches in gemeen overleg, met goedvinden van het tusschenkomend Officie, is toegestaan.

18. De hooge contracteerende partijen verbinden zich de noodige maatregelen te nemen, of aan de wetgevende macht van hun land voor te stellen, dat straffen worden gesteld op het bedriegelijk gebruik van nagemaakte of reeds gebruikte postzegels, dienende tot het frankeeren van brieven en andere stukken. Zij verbinden zich mede de noodige maatregelen te nemen, of aan de wetgevende macht van hun land voor te stellen, om het met bedriegelijke oogmerken vervaardigen, verkoopen, rondventen of verspreiden van vignetten en zegels, bij den postdienst in gebruik, welke op zoodanige wijze vervalscht of nagemaakt zijn, dat zij voor de door de Administratie van een der toegetreden landen uitgegeven vignetten en zegels kunnen worden aangezien, te verbieden en tegen te gaan.

19. De dienst der uitwisseling van brieven en doosjes met aangegeven geldswaarde, van postwissels, van voorwerpen der pakketpost en van intevorderen waarden, alsmede de dienst der identiteitsboekjes en der abonnementen op dagbladen, enz., maken het onderwerp uit van bijzondere overeenkomsten tusschen de verschillende landen of groepen van landen der Vereeniging.

20. *1.* De Postadministratiën van de verschillende tot de Vereeniging behoorende landen zijn bevoegd om in gemeen overleg, door middel van een Reglement van uitvoering, alle maatregelen van orde en van ondergeschikten aard vast te stellen, die noodig geoordeeld worden.

2. De verschillende Administratiën kunnen bovendien onder elkander de noodige regelingen treffen omtrent onderwerpen, die niet de Vereeniging in haar geheel raken, mits die regelingen niet met de beginselen van dit Verdrag in strijd zijn.

3. Het staat nochtans aan de belanghebbende Administratiën vrij, zich onderling te verstaan omtrent het heffen van een verlaagd port binnen eenen kring van 30 kilometers.

21. *1.* Dit Verdrag laat de wetgeving in elk land onaangeroerd, voor zooveel betreft de onderwerpen, waarin door dit Verdrag niet is voorzien.

2. Het beperkt evenmin het recht der contracteerende partijen tot het handhaven en sluiten van verdragen, of dat om meer beperkte vereenigingen in stand te houden of in het leven te roepen, met het doel om de porten te verlagen of andere verbeteringen in het postverkeer aan te brengen.

22. *1.* Het onder den naam van Internationaal Bureel der Algemeene Postvereeniging ingesteld centraal Officie, hetwelk staat onder het hooge toezicht van de Zwitsersche Postadministratie en waarvan de kosten door alle Administratiën der Vereeniging worden gedragen, blijft in stand.

2. Dit Bureel blijft belast met het verzamelen, ordenen, uitgeven en rondzenden van de inlichtingen van allerlei aard, welke voor het internationaal postverkeer van belang zijn; met het uitbrengen van advies over twistvragen, wanneer de betrokken partijen zulks verlangen; met de voorbereidende behandeling van voorstellen tot wijziging der Akten van het Congres; met het mededeelen der aangenomen wijzigingen, en in het algemeen met het onderzoeken en in behandeling nemen van alle onderwerpen, waarmede het in het belang der Postvereeniging mocht worden gemoeid.

23. *1.* In geval van verschil tusschen twee of meer leden der Vereeniging, omtrent de uitlegging van dit Verdrag, of omtrent de verantwoordelijkheid van eene Administratie bij verlies van eene aangeteekende zending, wordt het punt in geschil door scheidsrechters uitgemaakt. Tot dat einde kiest ieder der betrokken Administratiën een ander lid der Vereeniging, dat bij de zaak geen rechtstreeksch belang heeft.

2. De scheidsrechters beslissen bij volstrekte meerderheid van stemmen.

3. Wanneer de stemmen staken, kiezen de scheidsrechters tot oplossing van het geschil, eene andere Administratie, die insgelijks bij de zaak geen belang heeft.

4. De bepalingen van dit artikel zijn insgelijks van toepassing op alle Overeenkomsten, gesloten krachtens art. 19 hiervoren.

24. *1.* De landen, die dit Verdrag niet hebben onderteekend, zullen op hun verzoek daartoe alsnog kunnen toetreden.

2. Die toetreding wordt, langs den diplomatieken weg, aan de Regeering van den Zwitserschen Bond en, door die Regeering, aan alle landen der Vereeniging medegedeeld.

3. Zij brengt, rechtens, goedkeuring van alle bepalingen van dit Verdrag en het genot van alle daaraan verbonden voordeelen mede.

4. De Regeering van den Zwitserschen Bond bepaalt, in gemeen overleg met de Regeering van het betrokken land, het aandeel dat door de Administratie van laatstbedoeld land in de kosten van het Internationaal Bureel moet worden bijgedragen, en, zoo noodig, de porten door die Administratie, overeenkomstig het bepaalde bij artikel 10 hiervoren, te heffen.

25. *1.* Tot het beleggen van een Congres van gevolmachtigden der contracteerende landen, dan wel van eene eenvoudige administratieve Conferentie, al naar gelang van het gewicht der op te lossen vraagstukken, wordt overgegaan, wanneer het verzoek daartoe wordt gedaan of goedgekeurd door ten minste twee derden der Regeeringen of Administratiën, al naar omstandigheden.

2. In elk geval wordt ten minste eenmaal in de vijf jaren een Congres gehouden.

3. Ieder land kan zich doen vertegenwoordigen, hetzij door een of meer gedelegeerden, hetzij door de delegatie van een ander land. Evenwel kan de delegatie van een land slechts belast worden met de vertegenwoordiging van twee landen, dat, hetwelk zij rechtstreeks vertegenwoordigt, daaronder begrepen.

4. Bij de beraadslagingen heeft elk land eene enkele stem.

5. Elk Congres bepaalt de plaats van samenkomst van het eerstvolgend Congres.

6. Voor de Conferentiën worden de plaatsen van samenkomst aangewezen door de Administratiën, op voorstel van het Internationaal Bureel.

26. *1.* Gedurende den tijd, die tusschen de samenkomsten verloopt, heeft de Postadministratie van elk land der Vereeniging het recht om aan de andere daaraan deelnemende Administratiën, door tusschenkomst van het Internationaal Bureel, voorstellen betreffende de voor de Vereeniging geldende bepalingen te doen.

Elk voorstel moet, om in behandeling te komen, ondersteund worden door ten minste 2 Administratiën, die, waarvan het voorstel uitgaat, niet medegerekend. Wanneer het Internationaal Bureel niet, tegelijk met het voorstel, het vereischte aantal verklaringen van ondersteuning ontvangt, blijft het voorstel zonder eenig gevolg.

2. Elk voorstel wordt op de volgende wijze behandeld:

Een tijdsverloop van zes maanden wordt aan de Administratiën der Vereeniging gelaten om de voorstellen te onderzoeken en, zoo noodig, aan het Internationaal Bureel hare opmerkingen te doen toekomen. Amendementen worden niet toegelaten. Het Internationaal Bureel verzamelt de antwoorden en deelt ze aan de Administratiën mede, met uitnoodiging zich vóór of tegen te verklaren. Zij, die binnen zes maanden, te rekenen van den datum van het tweede rondschrijven van het Internationaal Bureel, waarbij haar de gemaakte opmerkingen zijn medegedeeld, hare stem niet hebben doen kennen, worden aangemerkt als zich te onthouden.

3. Om ten uitvoer te kunnen worden gelegd, moeten die voorstellen op zich vereenigen:

1°. alle stemmen, wanneer zij eene bijvoeging van nieuwe bepalingen of eene wijziging van de bepalingen van dit artikel en van de artikelen 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 15, 18, 27, 28 en 29 betreffen:

2°. twee derden der stemmen, wanneer zij eene wijziging betreffen van andere bepalingen van het Verdrag dan die van de artikelen 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 15, 18, 26, 27, 28 en 29;

3°. de eenvoudige volstrekte meerderheid, wanneer zij de uitlegging der bepalingen van het Verdrag betreffen; behoudens het geval van verschil, voorzien bij artikel 23 hiervoren.

4. Aan de geldige besluiten wordt kracht van uitvoering verzekerd, in de eerste twee gevallen, door eene diplomatieke verklaring, door de Regeering van den Zwitserschen Bond op te maken en aan alle Regeeringen der contracteerende landen toe te zenden, en in het derde geval, door eene eenvoudige kennisgeving van het Internationaal Bureel aan alle Administratiën der Vereeniging.

5. De aangenomen wijzigingen of besluiten mogen niet eerder dan ten minste drie maanden na de kennisgeving worden ten uitvoer gelegd.

27. Bij de toepassing van de artikelen 22, 25 en 26 hiervoren worden, als uitmakende een enkel land, of naar omstandigheden eene enkele Administratie, beschouwd:

1°. de gezamenlijke Duitsche koloniën;

2°. het Britsch-Indische Rijk;

3°. het Gebied (Dominion) van Canada;

4°. de gezamenlijke Britsche koloniën in Australië;

5°. de gezamenlijke overige Britsche koloniën;

6°. de gezamenlijke Deensche koloniën;

7°. de gezamenlijke Spaansche koloniën;

8°. de Fransche koloniën en protectoraten in Indo-China;

9°. de gezamenlijke overige Fransche koloniën;

10°. de gezamenlijke Nederlandsche koloniën;

11°. de gezamenlijke Portugeesche koloniën.

28. Dit Verdrag treedt in werking op den 1sten Januari 1899 en blijft voor onbepaalden tijd van kracht; maar elke contracteerende partij heeft het recht uit de Vereeniging te treden, mits van het voornemen daartoe, een jaar te voren, door hare Regeering aan de Regeering van den Zwitserschen Bond worde kennis gegeven.

29. *1.* Te rekenen van den dag, waarop dit Verdrag in werking treedt, komen alle bepalingen der Verdragen, Overeenkomsten of andere Akten, te voren tusschen de verschillende landen of Administratiën gesloten, te vervallen, voor zoover die bepalingen met dit Verdrag niet zijn overeen te brengen, en onverminderd de bij artikel 21 hierboven voorbehouden rechten.

2. Dit Verdrag wordt zoodra mogelijk geratificeerd. De akten van ratificatie zullen te Washington worden uitgewisseld.

3. In oirkonde hiervan hebben de gevolmachtigden der hierboven genoemde landen dit Verdrag te Washington op den vijftienden Juni achttien honderd zeven en negentig onderteekend.

(*Volgen de onderteekeningen.*)

VERTALING.

II. SLOT-PROTOCOL.

Overgaande tot de onderteekening van de verdragen, door het algemeen Postcongres van Washington vastgesteld, zijn de ondergeteekende gevolmachtigden alsnog het navolgende overeengekomen:

I. Er wordt akte genomen van de verklaring door de Britsche delegatie namens hare Regeering afgelegd, houdende dat deze aan de Britsche koloniën en protectoraten in Zuid-Afrika de stem heeft afgestaan, welke artikel 27, 5°., van het Verdrag toekent aan „de gezamenlijke overige Britsche koloniën."

II. Met afwijking van de bepaling van art. 6 van het Verdrag, waarbij het maximum van het recht van aanteekening op 25 centiemen is vastgesteld, wordt overeengekomen, dat de Staten buiten Europa dit maximum op 50 centiemen kunnen handhaven, de uitreiking van een bewijs van terpostbezorging aan den afzender daaronder begrepen.

III. Met afwijking van de bepalingen van art. 8 van het Verdrag, wordt overeengekomen, dat, als maatregel van overgang, de Administratiën der landen buiten Europa, in wier wetgeving het beginsel der aansprakelijkheid nog niet is opgenomen, de bevoegdheid behouden om de toepassing van dat beginsel uit te stellen, tot dat zij van de wetgevende macht de machtiging tot de invoering daarvan zullen hebben verkregen. Tot zoolang zijn de andere Administratiën der Vereeniging niet gehouden eene schadevergoeding te betalen voor het verlies, in hunnen dienst, van aangeteekende zendingen, bestemd naar of afkomstig uit de bedoelde landen.

IV. Voor de Dominicaansche Republiek, die, hoewel deel uitmakende van de Postvereeniging, zich niet op het Congres heeft doen vertegenwoordigen, blijft het protocol geopend voor het toetreden tot de verdragen, die aldaar gesloten zijn, dan wel tot slechts een of meer van die verdragen.

Het protocol blijft insgelijks geopend ten behoeve van het Keizerrijk China, welks afgevaardigden ten Congresse het voornemen van dat land hebben kenbaar gemaakt om met ingang van een later te bepalen datum tot de Algemeene Postvereeniging toe te treden.

Het blijft alsmede open voor den Oranje-Vrijstaat, wiens vertegenwoordiger het voornemen van dat land heeft geopenbaard om tot de Algemeene Postvereeniging toe te treden.

V. Het protocol blijft open ten behoeve van de landen, wier vertegenwoordigers heden alleen het Hoofdverdrag of slechts een zeker aantal van de door het Congres vastgestelde verdragen hebben onderteekend, ten einde hun de gelegenheid te geven, tot de andere heden onderteekende verdragen, dan wel tot een of meer daarvan, toe te treden.

VI. Van de toetredingen, bij art. IV hiervoren bedoeld, moet door de betrokken Regeeringen, langs den diplomatieken weg, aan de Regeering der Vereenigde Staten van Amerika worden kennis gegeven. De voor deze kennisgeving toegestane termijn vervalt den 1sten October 1898.

VII. Ingeval eene of meer der contracteerende

partijen van de heden te Washington onderteekende verdragen het eene of andere verdrag niet mochten ratificeeren, zal dat verdrag niettemin geldig zijn voor de Staten, die het wel hebben geratificeerd.

In oirkonde hiervan hebben de onderstaande gevolmachtigden dit Slot-Protocol opgemaakt, dat dezelfde kracht en dezelfde waarde zal hebben, alsof de bepalingen daarvan in den tekst der verdragen zelf, waarop het betrekking heeft, waren opgenomen, en hebben zij het in simplo onderteekend, zullende dit stuk in de archieven van de Regeering der Vereenigde Staten van Amerika worden nedergelegd, en in afschrift aan iedere partij worden ter hand gesteld.

Gedaan te Washington, den vijftienden Juni achttienhonderd zeven en negentig.

(*Volgen de onderteekeningen.*)

VERTALING.

B. Algemeene Postvereeniging.

I. OVEREENKOMST, *betreffende de uitwisseling van brieven en doosjes met aangegeven waarde*,

gesloten tusschen

Duitschland en de Duitsche protectoraten, de Groote Republiek van Centraal-Amerika, de Argentijnsche Republiek, Oostenrijk-Hongarije, België, Bosnië-Herzegowina, Brazilië, Bulgarije, Chili, Denemarken en de Deensche koloniën, de Dominicaansche Republiek, Egypte, Spanje, Frankrijk, de Fransche koloniën, Italië, Luxemburg, Noorwegen, Nederland, Portugal, en de Portugeesche koloniën, Rumenië, Rusland, Servië, Zweden, Zwitserland, het Regentschap Tunis en Turkije.

De ondergeteekenden, gevolmachtigden van de Regeeringen der hierboven vermelde landen, gelet op art. 19 van het Hoofdverdrag, hebben, in gemeen overleg en onder voorbehoud van nadere bekrachtiging, de navolgende Overeenkomst vastgesteld:

Art. 1. *1.* Er kunnen uit een van de hierboven vermelde landen naar een ander van die landen, brieven met geldswaardig papier, en doosjes met juweelen en kostbaarheden, waarvan de waarde is aangegeven, onder verzekering van het aangegeven bedrag verzonden worden.

De deelneming aan den dienst der verzending van doosjes met aangegeven waarde is beperkt tot het verkeer tusschen diegene der toegetreden landen, welker Administratiën zijn overeengekomen dien dienst in hun onderling verkeer in te voeren.

2. Het maximum gewicht der doosjes is voor elke zending op een kilogram bepaald.

3. De verschillende Officiën hebben de bevoegdheid in hunne onderlinge betrekkingen voor de aangegeven waarde een maximum te bepalen, dat in geen geval minder dan 10,000 franken voor elke zending mag bedragen, en de verschillende Administratiën, die hare tusschenkomst voor het vervoer verleenen, zijn slechts aansprakelijk tot het bedrag van het maximum, dat zij voor hare eigen betrekkingen hebben aangenomen.

2. *1.* Brieven en doosjes met aangegeven waarde kunnen bezwaard zijn met verrekening op de voorwaarden vastgesteld bij de §§ 1 en 2 van artikel 7 van het Hoofdverdrag. Die stukken zijn onderworpen aan de formaliteiten en de porten en rechten der zendingen met aangegeven waarde van de soort, waartoe zij behooren.

2. Wanneer eene met verrekening bezwaarde zending met aangegeven waarde verloren gaat, beschadigd of beroofd wordt, is de postdienst deswege verantwoordelijk in de mate als bij art. 12 van deze Overeenkomst is bepaald. Na de uitreiking van het stuk is de Administratie van het land van bestemming verantwoordelijk voor het bedrag der verrekening en moet zij kunnen aantoonen, dat de ingevorderde som, na aftrek van het recht en het port tot het heffen waarvan zij gerechtigd is, aan den afzender is toegezonden.

3. *1.* Op het grondgebied van elk der toegetreden landen is vrijheid van transit gewaarborgd, en de Officiën, die aan dit vervoer deelnemen, zijn verantwoordelijk binnen de grenzen, door art. 12 gesteld.

Hetzelfde geldt voor het vervoer over zee, bewerkstelligd of verzekerd door de Officiën der toegetreden landen, althans voor zoover de Officiën in staat zijn de verantwoordelijkheid voor de waarden, aan boord der stoomschepen of vaartuigen, waarvan zij gebruik maken, op zich te nemen.

2. Tenzij daaromtrent anders tusschen de Officiën van oorsprong en van bestemming wordt overeengekomen, geschiedt de uitlevering der aangegeven waarden tusschen landen, die niet aan elkander grenzen, stuksgewijze en langs de wegen, welke voor de verzending van de gewone brieven en andere stukken gebezigd worden.

3. De uitwisseling van brieven en doosjes met

aangegeven waarden tusschen twee landen, die voor hun gewoon postverkeer van de tusschenkomst van een of meer niet aan deze Overeenkomst deelnemende landen, of van diensten over zee, welke geene verantwoordelijkheid op zich nemen, gebruik maken, wordt afhankelijk gesteld van het treffen van bijzondere maatregelen, welke door de Administratiën van de landen van oorsprong en van bestemming zijn te beramen, zooals het gebruik maken van eenen omweg, de verzending in gesloten dépêches, enz.

4. *1.* Aan de Officiën, door wier tusschenkomst het vervoer der brieven met aangegeven waarde, hetzij stuksgewijze, hetzij in gesloten dépêches plaats heeft, worden de in art. 4 van het Hoofdverdrag vastgestelde transitkosten door het Officie van oorsprong uitgekeerd.

2. Door het Officie van oorsprong der doosjes met aangegeven waarde is aan de Administratie van het land van bestemming, en, zoo dit te pas komt, aan elk der Administratiën, die aan het vervoer over land deelnemen, een port van 50 centiemen per zending verschuldigd. Het Officie van oorsprong moet bovendien, in voorkomende gevallen, een port van één frank betalen aan elk der Administratiën, die aan het vervoer over zee deelnemen.

3. Behalve deze kosten en porten, is door de Administratie van het land van oorsprong, als recht van verzekering, aan de Administratie van het land van bestemming, en, in voorkomende gevallen, aan elk der Administratiën, die onder waarborg van verantwoordelijkheid aan het landtransit deelnemen, een evenredig recht van 5 centiemen voor elk aangegeven bedrag van 300 franken of gedeelte van 300 franken te vergoeden.

4. Indien er vervoer over zee plaats heeft onder gelijken waarborg, is de Administratie van oorsprong bovendien aan elk der aan dat vervoer deelnemende Officiën, een recht van verzekering verschuldigd van 10 centiemen voor elk aangegeven bedrag van 300 franken of gedeelte van 300 franken.

5. *1.* Het port en recht voor de brieven en doosjes met aangegeven waarde moet bij vooruitbetaling worden voldaan en is samengesteld als volgt:

1°. voor de brieven, uit het port en het vaste recht, waaraan een aangeteekende brief van hetzelfde gewicht en voor dezelfde bestemming onderworpen is, welk port en recht geheel ten voordeele van het afzendend Officie blijven; voor de doosjes, uit een port van 50 centiemen voor elk land, dat aan het vervoer over land deelneemt, en, in voorkomende gevallen, uit een port van één frank voor elk land, dat aan het vervoer over zee deelneemt;

2°. voor de brieven en de doosjes, uit een evenredig recht van verzekering, van 10 centiemen voor elke 300 franken of gedeelte van 300 franken der aangegeven waarde, wat betreft landen die aan elkander grenzen of rechtstreeks over zee eene postgemeenschap met elkander onderhouden, en van 25 centiemen voor zooveel de andere landen aangaat; met bijvoeging, als daartoe termen zijn, in beide gevallen, van het recht van verzekering wegens vervoer over zee, bedoeld bij de laatste alinea van art. 4 hiervoren.

Echter wordt, als maatregel van overgang, aan elk der contracteerende partijen de bevoegdheid toegekend om, met het oog op haar muntstelsel of om andere redenen, een ander recht dan het hiervoren vermelde te heffen, mits dit recht ½ procent der aangegeven som niet te boven ga.

2. De afzender van eene zending met aangegeven waarde ontvangt, bij de terpostbezorging, kosteloos een beknopt bewijs van ontvang zijner zending.

3. Er wordt bepaaldelijk overeengekomen dat, behalve in het geval van eene nieuwe verzending, als bedoeld bij paragraaf 2 van art. 10 hierna, de brieven en doosjes met aangegeven waarde met geen ander recht van wege de posterijen, ten laste der geadresseerden, mogen worden belast, dan met dat wegens de bezorging aan huis, waar zulks te pas komt.

4. De toegetreden landen, die den frank niet tot munteenheid hebben, bepalen hun port op het bedrag, dat in hunne eigen munt overeenkomt met de in § 1 hiervoren bepaalde prijzen. Die landen zijn bevoegd de breuken, overeenkomstig de in het Reglement van uitvoering op het Hoofdverdrag opgenomen tabel, af te ronden.

6. De brieven met aangegeven waarde, welke tusschen de Postadministratiën onderling dan wel tusschen die Administratiën en het Internationaal Bureel gewisseld worden, zijn vrijgesteld van port en recht van verzekering, onder de voorwaarden, bij art. 11, § 2, van het Hoofdverdrag vastgesteld.

7. *1.* De afzender van eene zending met aangegeven waarde kan, op dezelfde voorwaarden als bij § 3 van art. 6 van het Hoofdverdrag ten opzichte van de aangeteekende stukken zijn vast-

gesteld, van de uitreiking daarvan aan den geadresseerde bericht ontvangen, of, nà de terpostbezorging, inlichtingen vragen omtrent het lot van zijne zending.

2. De opbrengst van het recht wegens de berichten van ontvang blijft geheel ten voordeele van het Officie van het land van oorsprong.

8. *1.* De afzender van eene zending met aangegeven waarde kan deze, zoolang zij niet aan den geadresseerde is uitgereikt, terugvorderen, of, ter nadere verzending, het adres daarvan doen wijzigen, hetzij binnen het land van oorspronkelijke bestemming, hetzij naar een der contracteerende landen, op de voorwaarden en met het voorbehoud, voor de gewone en aangeteekende brieven en andere stukken bij art. 9 van het Hoofdverdrag vastgesteld. Deze bevoegdheid is, wat de wijziging van het adres betreft, beperkt tot zendingen, waarvan de aangegeven waarde 10,000 franken niet te boven gaat.

2. Hij kan eveneens verlangen dat de uitreiking ten huize van den geadresseerde, dadelijk na aankomst, door een opzettelijk daarmede te belasten persoon plaats hebbe, op de voorwaarden en onder het voorbehoud, bij art. 13 van genoemd Verdrag bepaald.

Indien de binnenlandsche bepalingen daartoe aanleiding geven, is het Officie ter plaatse van bestemming echter bevoegd, in de plaats van de zending zelve, het bericht van de aankomst der zending per expresse te doen uitreiken.

9. *1.* Elke valsche aangifte van waarde, hooger dan de werkelijke waarde, welke in eenen brief of in een doosje is gesloten, is verboden.

In geval van zoodanige valsche aangifte verliest de afzender alle recht op vergoeding, onverminderd de gerechtelijke vervolging, welke de wetgeving van het land van oorsprong mocht medebrengen.

2. Het is verboden in brieven met aangegeven waarde in te sluiten:

a. gemunt geld;

b. voorwerpen welke aan invoerrecht zijn onderworpen, met uitzondering van geldswaardige papieren;

c. gouden en zilveren voorwerpen, edelgesteenten, juweelen en andere kostbaarheden.

Het is eveneens verboden, in doosjes met aangegeven waarde, brieven of aanteekeningen, welke het kenmerk van briefwisseling dragen, gangbare munten, bankbiljetten of eenigerlei andere waarden aan toonder, titels en stukken, behoorende tot de klassen der akten en geschreven bescheiden, in te sluiten.

Voorwerpen, onder deze verbodsbepaling vallende, worden niet verzonden.

10. *1.* Geen aanvullingsport is verschuldigd wegens brieven of doosjes met aangegeven waarde, welke, wegens verandering van woonplaats van den geadresseerde, binnen het land van bestemming, eene nieuwe verzending erlangen.

2. Ingeval van eene nieuwe verzending naar een ander der contracteerende landen dan dat van bestemming, worden de rechten van verzekering, bedoeld bij de paragrafen 3 en 4 van art. 4 dezer Overeenkomst, uithoofde dier nieuwe verzending, van den geadresseerde geheven ten behoeve van ieder der Officiën, die tot het nieuwe vervoer hunne medewerking verleenen. Betreft het een doosje met aangegeven waarde, dan wordt bovendien het port geheven, vastgesteld bij paragraaf 2 van bovenbedoeld art. 4.

3. De nadere verzending, ten gevolge van onjuiste verzending of van het in rebut vallen, geeft geene aanleiding tot de heffing van eenig aanvullingsport of -recht van wege de posterijen, ten laste van het publiek.

11. *1.* De doosjes met aangegeven waarde zijn onderworpen aan de wetgeving van het land van oorsprong of van bestemming, voor zooveel, bij den uitvoer, de teruggaaf der waarborgrechten, en bij den invoer, de uitoefening van toezicht op den waarborg en de vrijmaking betreft.

2. De rechten en keurloonen bij den invoer verschuldigd, worden bij de uitreiking van de geadresseerden ingevorderd. Indien een doosje met aangegeven waarde, tengevolge van verandering van woonplaats van den geadresseerde, nader adres erlangt naar een ander land, dat aan den dienst deelneemt, of, uithoofde van weigering of om eenige andere redenen, teruggezonden wordt aan het land van oorsprong, worden de hierbedoelde kosten, voor zoover zij niet terugbetaald worden bij den wederuitvoer, van het eene Officie op het andere overgedragen, ten einde van den geadresseerde of van den afzender te worden ingevorderd.

12. *1.* Wanneer een brief of doosje met aangegeven waarde is verloren geraakt, beroofd of beschadigd, het geval van overmacht uitgezonderd, heeft de afzender of, op diens verzoek, de geadresseerde recht op eene schadevergoeding, gelijkstaande met het werkelijk bedrag van het verlies, de berooving of de schade, tenzij de schade ver-

oorzaakt is door schuld of nalatigheid van den afzender, of voortkomt uit den aard van het voorwerp, en met dien verstande dat de schadevergoeding in geen geval het bedrag der aangegeven waarde kan te boven gaan.

In geval van verlies heeft de afzender bovendien recht op teruggave der kosten van verzending. Het recht van verzekering wordt echter door de Postadministratiën behouden.

2. De landen, die bereid zijn eventueel, ook in geval van overmacht, schadevergoeding te betalen, mogen uit dien hoofde een verhoogd recht heffen, binnen de grenzen, bij de laatste alinea van § 1 van art. 5 dezer Overeenkomst bepaald.

3. De verplichting tot het uitbetalen der schadevergoeding rust op de Administratie, waartoe het kantoor van afzending behoort. Aan deze Administratie blijft het verhaal op de verantwoordelijke Administratie voorbehouden, dat wil zeggen op die Administratie, op het gebied of in den dienst waarvan het verlies of de berooving heeft plaats gehad.

Wanneer door overmacht een brief of doosje met aangegeven waarde verloren geraakt, beroofd of beschadigd is op het grondgebied of in den dienst van een land, dat bereid is ook in het bij § 2 hierboven bedoelde geval schadevergoeding te geven, is het land, waarin het verlies, de berooving of de beschadiging plaats had, daarvoor verantwoordelijk aan het Officie van afzending, indien dit laatste van zijn kant bereid is aan zijne afzenders, voor zendingen met aangegeven waarde, ook in geval van overmacht schadevergoeding te betalen.

4. Totdat het bewijs van het tegendeel is geleverd, rust de verantwoordelijkheid op de Administratie, die het stuk, zonder aanmerking te maken, heeft in ontvang genomen en nóch de afgifte aan den geadresseerde, nóch, waar dit te pas komt, de behoorlijke uitlevering aan de volgende Administratie kan aantoonen.

5. De betaling van de schadevergoeding door het Officie van afzending heeft zoo spoedig mogelijk plaats, en uiterlijk binnen een jaar, te rekenen van den dag waarop de aanvrage daartoe is ingekomen. Het verantwoordelijk Officie is gehouden onverwijld aan het Officie van afzending het bedrag van de door dit Officie gekweten schadevergoeding door middel van een wissel of postwissel terug te betalen.

Het Officie van oorsprong is gemachtigd om den afzender zijne schade te vergoeden voor rekening van het Officie van doorzending of van bestemming, dat, na langs den regelmatigen weg met de zaak in kennis te zijn gesteld, een jaar heeft laten verloopen zonder daaraan gevolg te geven. Wanneer voorts een Officie, welks verantwoordelijkheid behoorlijk is vastgesteld, aanvankelijk de betaling der schadevergoeding heeft geweigerd, moet het, behalve de schadevergoeding, ook de bijkomende kosten, voortspruitende uit de niet gerechtvaardigde vertraging der betaling, voor zijne rekening nemen.

6. De aanvraag wordt slechts toegelaten binnen een jaar, te rekenen van den dag, waarop de brief met aangegeven waarde ter post is bezorgd; is die termijn verstreken, dan heeft de aanvrager geen recht op eenige schadevergoeding.

7. De Administratie, voor wier rekening de terugbetaling van het bedrag der niet ter bestemming gekomen aangegeven waarden is bewerkstelligd, treedt in alle rechten van den eigenaar.

8. Indien het verlies, de berooving of de beschadiging heeft plaats gehad gedurende het vervoer tusschen de kantoren van uitwisseling van twee aan elkaar grenzende landen, zonder dat kan worden uitgemaakt op het grondgebied van welk der twee landen het feit is geschied, dragen de beide betrokken Administratiën de schade, ieder voor de helft.

Dezelfde regel geldt in geval van uitwisseling in gesloten dépêches, indien het verlies, de berooving of de beschadiging op het grondgebied of in den dienst van een tusschen beide gelegen, niet verantwoordelijk Officie heeft plaats gehad.

9. De verantwoordelijkheid der Administratiën voor aangegeven waarden houdt op, zoodra de rechthebbenden de stukken, waarin die waarden gesloten waren, tegen ontvangbewijs hebben in ontvang genomen.

13. *1.* Aan elk land is het recht voorbehouden om op de zendingen met aangegeven waarde, bestemd voor of afkomstig uit andere landen, zijne in het binnenlandsch verkeer geldende wetten of reglementen toe te passen, voor zoover daarvan door deze Overeenkomst niet wordt afgeweken.

2. De bepalingen van deze Overeenkomst laten onverkort het recht der contracteerende partijen om bijzondere overeenkomsten in stand te houden en te sluiten, alsmede om, met het oog op eene verbetering van den dienst der verzending van brieven en doosjes met aangegeven waarde, ver-

eenigingen van meer beperkten omvang in stand te houden en in het leven te roepen.

3. In het verkeer tusschen Officiën, die zich daaromtrent hebben verstaan, kunnen de afzenders van doosjes met aangegeven waarde, de niet van wege de posterijen geheven wordende rechten, waaraan de zending in het land van bestemming onderworpen mocht zijn, voor hunne rekening nemen, mits zij zich daaromtrent vooraf aan het kantoor van terpostbezorging verklaren en onder verplichting om, op de aanvrage van het kantoor van bestemming, de door dit kantoor opgegeven bedragen te betalen.

14. De Administratie van elk der contracteerende landen is bevoegd om, wanneer buitengewone omstandigheden een zoodanigen maatregel rechtvaardigen, den dienst der aangegeven waarden, zoowel wat de verzending als wat den ontvang betreft, tijdelijk geheel of gedeeltelijk te staken, mits daarvan onmiddellijk, zoo noodig per telegraaf, aan de belanghebbende Administratie of Administratiën worde kennis gegeven.

15. De landen der Vereeniging, die geen deel hebben genomen aan deze Overeenkomst, kunnen daartoe, op hun verzoek, en op de wijze als, ten opzichte van de toetreding tot de Algemeene Postvereeniging is voorgeschreven bij artikel 24 van het Hoofdverdrag, toetreden.

16. De Postadministratiën der contracteerende landen regelen de wijze van verzending der brieven en doosjes met aangegeven waarde en stellen alle andere maatregelen van ondergeschikten aard of van orde, voor de uitvoering van deze Overeenkomst vereischt, vast.

17. *1.* In het tijdsverloop tusschen de bijeenkomsten, bedoeld bij artikel 25 van het Hoofdverdrag, heeft de Postadministratie van elk der contracteerende landen het recht aan de andere Administratiën, die aan deze Overeenkomst deelnemen, door tusschenkomst van het Internationaal Bureel, voorstellen betreffende den dienst der verzending van brieven en doosjes met aangegeven waarde te doen.

Elk voorstel moet, om in beraadslaging te komen, ondersteund worden door ten minste twee Administratiën, die, waarvan het voorstel uitgaat, niet medegerekend. Wanneer het Internationaal Bureel niet, tegelijk met het voorstel, het vereischte aantal verklaringen van ondersteuning ontvangt, blijft het voorstel zonder eenig gevolg.

2. Elk voorstel wordt behandeld overeenkomstig de bepalingen van § 2 van artikel 26 van het Hoofdverdrag.

3. Om ten uitvoer te worden gelegd, moeten de voorstellen op zich vereenigen:

1°. alle stemmen, wanneer zij eene bijvoeging van nieuwe bepalingen of eene wijziging van de bepalingen van dit artikel en van de artikelen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 12 en 18 betreffen;

2°. twee derden der stemmen, wanneer zij eene wijziging betreffen van andere bepalingen van deze Overeenkomst dan die van de artikelen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 17 en 18;

3°. de volstrekte meerderheid, wanneer zij de uitlegging der bepalingen van deze Overeenkomst betreffen, behoudens het geval van verschil, voorzien bij artikel 23 van het Hoofdverdrag.

4. Aan de geldige besluiten wordt kracht van uitvoering verzekerd, in de beide eerste gevallen door eene diplomatieke verklaring, en in het derde geval door eene kennisgeving langs administratieven weg, op de wijze als bij artikel 26 van het Hoofdverdrag is voorgeschreven.

5. De aangenomen wijzigingen of besluiten mogen niet eerder dan ten minste drie maanden na de kennisgeving worden ten uitvoer gelegd.

18. *1.* Deze Overeenkomst treedt in werking op den 1sten Januari 1899 en zal denzelfden duur hebben als het Hoofdverdrag, onverminderd het recht, aan elk land voorbehouden, om zich aan deze Overeenkomst te onttrekken, mits van het voornemen daartoe, een jaar te voren, door zijne Regeering aan de Regeering van den Zwitserschen Bond worde kennis gegeven.

2. Te rekenen van den dag waarop deze Overeenkomst in werking treedt, komen alle bepalingen, waaromtrent te voren tusschen de verschillende contracteerende landen of tusschen hunne Administratiën is overeengekomen, te vervallen, voor zoover zij met deze Overeenkomst niet zijn overeen te brengen, en onverminderd de bepalingen van art. 13 hiervoren.

3. Deze Overeenkomst wordt zoodra mogelijk geratificeerd. De akten van ratificatie zullen te Washington worden uitgewisseld.

In oirkonde hiervan hebben de gevolmachtigden der hierboven genoemde landen deze Overeenkomst te Washington, op den vijftienden Juni achttienhonderd zeven en negentig, onderteekend.

(*Volgen de onderteekeningen.*)

VERTALING.

II. SLOT-PROTOCOL.

Overgaande tot de onderteekening der Overeenkomst betreffende de uitwisseling van brieven en doosjes met aangegeven waarde, zijn de ondergeteekende gevolmachtigden alsnog het navolgende overeengekomen:

Eenig artikel.

Met afwijking van de bepaling van paragraaf 3 van artikel 1 der Overeenkomst, welke 10,000 franken vaststelt als grens, beneden welke het maximum van aan te geven waarde in geen geval mag worden bepaald, is overeengekomen, dat, indien een land voor zijn binnenlandschen dienst een maximum beneden 10,000 franken heeft aangenomen, het de bevoegdheid heeft, datzelfde maximum vast te stellen voor zijne uitwisseling van brieven en doosjes met aangegeven waarde met het buitenland.

In oirkonde hiervan hebben de onderstaande gevolmachtigden dit Slot-Protocol opgemaakt, dat dezelfde kracht en dezelfde waarde zal hebben, alsof de bepalingen, daarin vervat, in den tekst der Overeenkomst zelve, waarop het betrekking heeft, waren opgenomen, en hebben zij het in simplo onderteekend, welk stuk in de archieven van de Regeering der Vereenigde Staten van Amerika nedergelegd, en in afschrift aan ieder der betrokken partijen ter hand gesteld zal worden.

Gedaan te Washington, den vijftienden Juni achttienhonderd zeven en negentig.

(*Volgen de onderteekeningen.*)

VERTALING.

C. Algemeene Postvereeniging.

OVEREENKOMST *betreffende den dienst der Postwissels*,

gesloten tusschen

Duitschland en de Duitsche protectoraten, de Groote Republiek van Centraal-Amerika, de Argentijnsche Republiek, Oostenrijk-Hongarije, België, Bosnië-Herzegowina, Brazilië, Bulgarije, Chili, Denemarken en de Deensche koloniën, de Dominicaansche Republiek, Egypte, Frankrijk, Griekenland, Guatemala, Italië, Japan, de Republiek Liberia, Luxemburg, Noorwegen, Nederland, de Nederlandsche koloniën, Portugal en de Portugeesche koloniën, Rumenië, Servië, het Koninkrijk Siam, Zweden, Zwitserland, het Regentschap Tunis, Turkije en Uruguay.

De ondergeteekenden, gevolmachtigden van de Regeeringen der hierboven vermelde landen,

Gelet op artikel 19 van het Hoofdverdrag, hebben, in gemeen overleg en onder voorbehoud van nadere bekrachtiging, de navolgende Overeenkomst vastgesteld:

Art. 1. Het overmaken van gelden door middel van postwissels tusschen die contracteerende landen, wier Administratiën overeenkomen om dezen dienst in werking te brengen, wordt beheerscht door de bepalingen van deze Overeenkomst.

2. *1.* In beginsel wordt vastgesteld, dat het bedrag der postwissels in specie door de afzenders gestort en aan de belanghebbenden uitbetaald moet worden; doch iedere Administratie heeft de bevoegdheid om daarvoor elk soort van papieren geld, dat in haar land wettig betaalmiddel is, in ontvang te nemen en zelve te bezigen, mits, in voorkomende gevallen, met het koersverschil rekening worde gehouden.

2. Geen postwissel mag de som van 1000 franken of een in de munt van elk land daarmede nagenoeg overeenkomend bedrag te boven gaan.

Nochtans hebben de Administratiën, die voor het oogenblik 1000 franken niet als maximum kunnen aannemen, de bevoegdheid om dit op 500 franken of op een in de munt van elk land daarmede nagenoeg overeenkomend bedrag vast te stellen.

3. Tenzij daaromtrent tusschen de belanghebbende Administratiën, wien het aangaat, anders is overeengekomen, wordt het bedrag van elken wissel in de specie-munt van het land, waar de betaling moet plaats hebben, uitgedrukt. Tot dat einde bepaald de Administratie van het land van oorsprong zelve, wanneer het te pas komt, den maatstaf van herleiding harer munt in de speciemunt van het land van bestemming.

De Administratie van het land van oorsprong bepaalt, zoo noodig, eveneens den door den afzender te betalen koers, indien dit land en het land van bestemming hetzelfde muntstelsel hebben.

4. Aan elk der contracteerende landen is het recht voorbehouden om den eigendom der postwissels, uit een ander van die landen afkomstig, binnen zijn eigen grondgebied, vatbaar te verklaren voor overdracht door middel van endossement.

3. *1.* Het door den afzender voor elke, krachtens het vòrig artikel bewerkstelligde overmaking van gelden, te betalen algemeene recht, bedraagt in specie, voor de eerste honderd franken, 25 centiemen voor elke 25 franken of gedeelte van 25 franken, en, boven de eerste honderd franken, 25 centiemen voor elke 50 franken of gedeelte van 50 franken, of het daarmede in de munt van elk der contracteerende landen overeenkomend bedrag, met bevoegdheid om, in voorkomende gevallen, de brenken tot een geheel aan te vullen.

De dienstpostwissels, betrekking hebbende op den postdienst, welke tusschen de Postadministratiën of de daaaronder behoorende kantoren verzonden worden, zijn van elk recht vrijgesteld.

2. De Administratie, die postwissels heeft afgegeven, keert aan de Administratie, die ze heeft uitbetaald, een recht uit ad $^1/_2$ pCt. voor de eerste honderd franken en ad $^1/_4$ pCt. voor de sommen daarboven, na aftrek van de dienstpostwissels.

3. De wissels, welke door tusschenkomst van een der aan de Overeenkomst deelnemende landen verzonden worden tusschen een ander dier landen en een daaraan niet deelnemend land, kunnen, ten voordeele van het Officie, dat zijne tusschenkomst verleent, onderworpen worden aan een aanvullingsrecht, dat van het bedrag van den postwissel wordt ingehouden en het aandeel van het niet deelnemend land vertegenwoordigt.

4. De postwissels en de daarop gestelde quitantiën, alsmede de aan de afzenders uitgereikte bewijzen van storting, kunnen, ten laste van de afzenders of van de geadresseerden der gelden, aan geen ander recht of port, hoe ook genaamd, boven het krachtens § 1 van dit artikel geheven recht, onderworpen worden, uitgenomen het bestelgeld voor de betaling aan huis, waar dit te pas komt, en het aanvullingsrecht, bedoeld bij § 3 hiervoren.

5. De afzender van een postwissel kan een bericht van betaling van dien wissel verkrijgen, door vooruitbetaling, geheel ten voordeele van de Administratie van het land van oorsprong, van een recht, gelijk aan dat, hetwelk in bedoeld land wordt geheven voor de berichten van ontvang wegens aangeteekende brieven en andere stukken.

6. De afzender van een postwissel kan, zoolang de geadresseerde, hetzij den wissel zelf, hetzij het bedrag van den wissel niet in ontvangst heeft genomen, dien terugvorderen of het adres daarvan doen wijzigen, op de voorwaarden en met het voorbehoud, bij art. 9 van het Hoofdverdrag voor de brieven en andere stukken vastgesteld.

7. De afzender kan eveneens, op de voorwaarden, vastgesteld bij art. 13 van genoemd Verdrag, verlangen, dat, dadelijk na aankomst van den postwissel, deze ten huize van den geadresseerde worde uitbetaald door een opzettelijk daarmede te belasten persoon.

8. Het Officie van het land van bestemming is echter bevoegd om, in plaats van de gelden, een bericht van aankomst van den postwissel, of wel den postwissel zelf, per expresse te doen bestellen, wanneer zijne reglementen op den binnenlandschen dienst dit medebrengen.

4. *1.* In het verkeer tusschen de Officiën van landen, die door middel van een Staatstelegraaf zijn verbonden of die de telegraaf eener bijzondere onderneming daartoe willen gebruiken, kunnen de postwissels door middel van de telegraaf worden overgebracht; zij worden alsdan telegraphische postwissels genoemd.

2. Voor telegraphische postwissels kan, evenals voor gewone telegrammen en op dezelfde voorwaarden, worden verlangd: dringende overbrenging, betaald antwoord, collationneering, bericht van ontvang, alsook bestelling per post of per bode, indien zij bestemd zijn voor eene plaats, welke niet aan den internationalen telegraafdienst is aangesloten. Er kan bovendien bericht van betaling worden gevraagd, dat door de post wordt afgegeven en verzonden.

De afzenders van telegraphische postwissels kunnen aan het voorgeschreven formulier van den wissel mededeelingen voor den geadresseerde toevoegen, mits zij daarvoor het volgens tarief verschuldigde betalen.

3. De afzender van een telegraphischen postwissel heeft te betalen:

a) het gewone recht voor postwissels, zoomede, indien een bericht van betaling verlangd wordt, het vaste recht voor dat bericht;

b) de kosten van het telegram.

4. De telegraphische postwissels kunnen met geen andere kosten bezwaard worden dan die, welke bij dit artikel zijn vastgesteld of welke overeenkomstig de internationale telegraaf-reglementen kunnen geheven worden.

5. *1.* Bij verandering van woonplaats van den geadresseerde kunnen gewone postwissels van een der landen, die tot de Overeenkomst zijn toegetreden, met nader adres naar een ander dier landen worden verzonden. Wanneer het land der

nieuwe bestemming een ander muntstelsel heeft dan het land van oorspronkelijke bestemming, herleidt het kantoor, dat nader verzendt, het bedrag van den postwissel in de munt van eerstbedoeld land, naar den maatstaf van herleiding, aangenomen voor de wissels, bestemd voor dat land en afkomstig uit het land van oorspronkelijke bestemming. Er wordt voor die nadere verzending geenerlei aanvullingsrecht geheven, maar de Administratie van het land van nieuwe bestemming ontvangt in elk geval het aandeel in het recht, dat haar zou zijn toegekend, indien de postwissel oorspronkelijk voor haar bestemd ware geweest, ook dan wanneer, op grond eener bijzondere overeenkomst tusschen het land van oorsprong en dat van oorspronkelijke bestemming, het werkelijk geheven recht minder zou bedragen dan dat, bedoeld bij artikel 3 van deze Overeenkomst.

2. Telegraphische postwissels kunnen op dezelfde voorwaarden naar eene nieuwe bestemming worden nagezonden als gewone postwissels. Tenzij daaromtrent door de betrokken Administratiën anders is overeengekomen, geschiedt de nazending van telegraphische postwissels steeds per post.

6. *1.* De Postadministratiën der contracteerende landen maken, op de tijdstippen bij het hiernavolgende Reglement vastgesteld, rekeningen op, waarin alle door hare kantoren uitbetaalde sommen worden opgenomen; tenzij daaromtrent anders is overeengekomen, worden deze rekeningen, na van weêrszijden onderzocht en vastgesteld te zijn, door de Administratie, die blijkt aan eene andere Administratie schuldig te zijn, binnen den daarvoor bij hetzelfde Reglement vastgestelden termijn, voldaan in de goudmunt van het land, dat te vorderen heeft.

2. Tot dat einde wordt, wanneer de postwissels in verschillende munt zijn uitbetaald, de kleinste vordering tot dezelfde munt als de grootste vordering herleid, naar de nominale waarde der gouden munten van beide landen, tenzij anders is overeengekomen.

3. Indien het saldo eener rekening niet binnen de daarvoor gestelde termijnen is betaald, is voor het bedrag van dat saldo rente verschuldigd, te rekenen van den dag, waarop gezegde termijnen zijn verstreken, tot aan den dag waarop de betaling plaats heeft. Deze rente wordt berekend tegen 5 pCt. 's jaars en ten laste van de Administratie die achterstallig is, in de volgende rekening opgenomen.

7. *1.* De sommen, waarvoor postwissels zijn afgegeven, worden aan hen, die ze gestort hebben, gewaarborgd tot op het oogenblik, waarop ze behoorlijk aan de geadresseerden, of aan de gemachtigden van dezen zijn uitbetaald.

2. De sommen, welke bij elke Administratie gestort zijn in ruil voor postwissels, waarvan het bedrag niet door de rechthebbenden, binnen de door de wetten of reglementen van het land van oorsprong gestelde termijnen, is opgeëischt, vervallen voor goed aan de Administratie, die de postwissels heeft afgegeven.

3. Nochtans worden klachten over de uitbetaling van een postwissel aan een niet-rechthebbende slechts toegelaten binnen den termijn van een jaar, te rekenen van den dag, waarop de gewone geldigheid van den wissel verstreken is; na dien termijn houden de Administratiën op verantwoordelijk te zijn voor uitbetalingen op valsche voldaanteekening.

8. De bepalingen van deze Overeenkomst laten onverkort het recht der contracteerende partijen om bijzondere overeenkomsten in stand te houden of te sluiten, alsmede om vereenigingen van meer beperkten omvang in stand te houden en in het leven te roepen, met het doel om verbeteringen in den dienst der internationale postwissels te brengen.

9. Iedere Administratie is bevoegd om, wanneer buitengewone omstandigheden een zoodanigen maatregel rechtvaardigen, den dienst der internationale postwissels tijdelijk geheel of gedeeltelijk te staken, mits daarvan onmiddellijk, zoo noodig per telegraaf, aan de belanghebbende Administratie of Administratiën worde kennis gegeven.

10. De landen der Vereeniging, die geen deel hebben genomen aan deze Overeenkomst, kunnen daartoe, op hun verzoek, en op de wijze als, ten opzichte van de toetreding tot de Algemeene Postvereeniging, is voorgeschreven bij artikel 24 van het Hoofdverdrag, toetreden.

11. De Postadministratiën der contracteerende landen wijzen, ieder voor zooveel haar betreft, de kantoren aan, die de krachtens de voorgaande artikelen uit te geven postwissels moeten afgeven en uitbetalen. Zij bepalen den vorm en de wijze van overmaking der postwissels, den vorm der in artikel 6 bedoelde rekeningen en elken anderen maatregel van ondergeschikten aard of van orde, voor het verzekeren van de uitvoering dezer Overeenkomst vereischt.

12. *1.* In het tijdsverloop tusschen de bijeen-

komsten, bedoeld bij art. 25 van het Hoofdverdrag, heeft de Postadministratie van elk der contracteerende landen het recht, aan de andere Administratiën, die aan deze Overeenkomst deelnemen, door tusschenkomst van het Internationaal Bureel, voorstellen betreffende den dienst der postwissels te doen.

Elk voorstel moet, om in behandeling te komen, ondersteund worden door ten minste twee Administratiën, die waarvan het voorstel uitgaat niet medegerekend. Wanneer het Internationaal Bureel niet tegelijk, met het voorstel, het vereischte aantal verklaringen van ondersteuning ontvangt, blijft het voorstel zonder eenig gevolg.

2. Elk voorstel wordt behandeld overeenkomstig § 2 van artikel 26 van het Hoofdverdrag.

3. Om ten uitvoer te kunnen worden gelegd, moeten de voorstellen op zich vereenigen:

1°. alle stemmen, wanneer zij eene bijvoeging van nieuwe bepalingen of eene wijziging van de bepalingen van dit artikel, of der artikelen 1, 2, 3, 4, 6 en 13, betreffen;

2°. twee derden der stemmen, wanneer zij eene wijziging der bepalingen van andere dan de vorengenoemde artikelen betreffen;

3°. de volstrekte meerderheid, wanneer zij de uitlegging der bepalingen van deze Overeenkomst betreffen, behoudens het geval van verschil, voorzien bij artikel 23 van het Hoofdverdrag.

4. Aan de geldige besluiten wordt kracht van uitvoering verzekerd, in de beide eerste gevallen door eene diplomatieke verklaring, en in het derde geval door eene kennisgeving langs administratieven weg, op de wijze als bij artikel 26 van het Hoofdverdrag is voorgeschreven.

5. De aangenomen wijzigingen of besluiten mogen niet eerder dan ten minste drie maanden na de kennisgeving worden ten uitvoer gelegd.

13. *1.* Deze Overeenkomst treedt in werking op den 1sten Januari 1899.

2. Zij zal denzelfden duur hebben als het Hoofdverdrag, onverminderd het recht, aan elk land voorbehouden, om zich aan deze Overeenkomst te onttrekken, mits van het voornemen daartoe, een jaar te voren, door zijne Regeering aan de Regeering van den Zwitserschen Bond worde kennis gegeven.

3. Te rekenen van den dag, waarop deze Overeenkomst in werking treedt, komen alle bepalingen, waaromtrent te voren tusschen de verschillende Regeeringen of Administratiën der contracteerende partijen is overeengekomen, te vervallen, voor zoover zij met deze Overeenkomst niet zijn overeen te brengen; alles onverminderd de bij artikel 8 voorbehonden rechten.

4. Deze Overeenkomst wordt zoodra mogelijk geratificeerd. De akten van ratificatie zullen te Washington worden uitgewisseld.

In oirkonde hiervan hebben de gevolmachtigden der hierboven genoemde landen deze Overeenkomst te Washington, op den vijftienden Juni achttienhonderd zeven en negentig, onderteekend.

(*Volgen de onderteekeningen.*)

VERTALING.

D. Algemeene Postvereeniging.

OVEREENKOMST *betreffende den dienst der invordering van gelden op quitantiën en handelspapier*,

gesloten tusschen

Duitschland en de Duitsche protectoraten, de Groote Republiek van Centraal-Amerika, Oostenrijk-Hongarije, België, Brazilië, Chili, de Dominicaansche Republiek, Egypte, Frankrijk, Italië, Luxemburg, Noorwegen, Nederland, Nederlandsch-Indië, Portugal en de Portugeesche koloniën, Rumenië, Zweden, Zwitserland, het Regentschap Tunis en Turkije.

De ondergeteekenden, gevolmachtigden van de Regeeringen der hierboven genoemde landen, gelet op art. 19 van het Hoofdverdrag, hebben, in gemeen overleg en onder voorbehoud van nadere bekrachtiging, de navolgende Overeenkomst vastgesteld:

Art. **1.** De uitwisseling van waarden, ter invordering door de post, tusschen die contracteerende landen wier Postadministratiën overeenkomen zich wederzijds met dien dienst te belasten, wordt beheerscht door de bepalingen van deze Overeenkomst.

2. *1.* Ter invordering worden toegelaten: quitantiën, rekeningen, orderbriefjes, wissels, rente- en dividendcoupons, afgeloste stukken, en in 't algemeen alle handels- of ander papier, hetwelk zonder kosten betaalbaar is, en waarvan het bedrag, per zending, 1000 franken of de overeenkomstige waarde in de munt van ieder land niet te boven gaat. De Postadministratiën van twee met elkander in betrekking staande landen kunnen in gemeen overleg, een hooger maximum aannemen.

De Administratiën echter, die zich niet mochten kunnen belasten met de invordering van coupons

en afgeloste stukken, geven daarvan, door tusschenkomst van het Internationaal Bureel, aan de andere betrokken Administratiën kennis.

2. De Postadministratiën der contracteerende landen kunnen zich eveneens belasten met het doen protesteeren van handels-papier, het doen instellen van gerechtelijke vervolgingen wegens schuldvorderingen, en het, in gemeen overleg, nemen van de noodige maatregelen met betrekking tot dien dienst.

3. Het bedrag der door de post in te vorderen waarden moet worden opgegeven in de munt van het land, dat met de invordering is belast.

4. *1.* De verzending der ter invordering bestemde waarden geschiedt als aangeteekend stuk, rechtstreeks door den bewaargever aan het postkantoor, dat de gelden moet invorderen.

2 Dezelfde zending mag meerdere, door hetzelfde postkantoor, van verschillende schuldenaren, ten bate van denzelfden persoon, in te vorderen waarden bevatten. Nochtans mag dezelfde zending geen waarden bevatten, welke van meer dan vijf verschillende schuldenaren moeten worden ingevorderd.

5. *1.* Het port en recht voor eene zending, overeenkomstig het voorafgaande art. 4, mag dat voor een aangeteekenden brief van het gewicht van die zending, niet te boven gaan. Dit port en recht is geheel ten voordeele van de Postadministratie van het land van oorsprong.

2. Aan den belanghebbende wordt, bij de terpostbezorging, kosteloos een bewijs van ontvang uitgereikt.

6. Gedeeltelijke betaling is niet toegelaten. Elke waarde moet in haar geheel worden voldaan, anders wordt de betaling beschouwd als te zijn geweigerd.

7. *1.* De met de invordering belaste Administratie heft van het bedrag van elk ingevorderd stuk een recht van 10 centiemen, of van het overeenkomstig bedrag in de munt van het land van bestemming.

2. De opbrengst van deze heffing geeft tot geenerlei verrekening tusschen de betrokken Administratiën aanleiding.

8. *1.* Het ingevorderde bedrag wordt na aftrek:

a. van het recht, vastgesteld bij art. 7,

b. van het gewone recht der postwissels, en,

c. indien het te pas komt, van de voor de waarden betaalde belasting;

door het kantoor, dat heeft ingevorderd, omgezet in een postwissel ten name van den bewaargever. Deze wissel wordt hem kosteloos toegezonden.

2. De waarden, welke niet zijn kunnen ingevorderd, worden vrachtvrij en zonder met eenig recht, van welken aard ook, bezwaard te zijn, aan het kantoor van terpostbezorging teruggezonden. De met de invordering belaste Administratie is niet verplicht tot het nemen van eenigen conservatoiren maatregel of tot het op eenigerlei wijze doen staven van de niet-betaling.

9. *1.* Op de, krachtens het voorgaande art. 8 afgegeven postwissels, ter verevening van door de post ingevorderde waarden, zijn de bepalingen van de Overeenkomst betreffende de uitwisseling van postwissels van toepassing, voor zoover zij niet in strijd zijn met de tegenwoordige Overeenkomst.

Postwissels, ter overmaking van ingevorderde gelden, welke om de een of andere reden niet aan de belanghebbenden zijn uitbetaald, worden echter niet terugbetaald; het bedrag daarvan komt, na het verstrijken van den wettelijken verjaringstermijn, ten bate van de Administratie van het land van afzending der in te vorderen waarden.

2. Deze postwissels zijn toegelaten tot het, krachtens de 1ste paragraaf van artikel 2, vastgestelde maximum.

10. *1.* Behalve in het geval van overmacht, geeft het verloren gaan van een aangeteekend stuk, ter invordering bestemde waarden inhoudende den bewaargever recht op eene schadevergoeding van 50 franken, op de in het Hoofdverdrag bepaalde voorwaarden. Het in het Slotprotocol van dat Verdrag bedoelde voorbehoud is echter op de zendingen met in te vorderen waarden niet van toepassing.

2. Wanneer een omslag, niet-ingevorderde waarden bevattende, verloren gaat, zijn de bepalingen van § 1 hierboven van toepassing.

3. Indien ingevorderde bedragen verloren gaan, is de Administratie, in wier dienst het verlies heeft plaats gehad, gehouden de verloren sommen in haar geheel terug te betalen.

11. De Administratiën dragen geenerlei verantwoordelijkheid wegens vertraging in de overkomst, hetzij van de aangeteekende stukken, welke waarden ter invordering bevatten, hetzij van die waarden zelf, of van de ter betaling daarvan opgemaakte postwissels.

12. De bepalingen van deze Overeenkomst laten onverkort het recht der contracteerende partijen om bijzondere overeenkomsten in stand te houden of te sluiten, alsmede om vereenigingen van

meer beperkten omvang in stand te houden en in het leven te roepen, met het doel om verbetering te brengen in den internationalen dienst der invordering van gelden.

13. Bovendien laat deze Overeenkomst de wetgeving in elk der contracteerende landen onaangeroerd ten opzichte van alle onderwerpen, waarin door deze Overeenkomst niet is voorzien.

14. *1.* Bij gebreke van stellige bepalingen in deze Overeenkomst, omtrent eenig onderdeel, heeft iedere Administratie de bevoegdheid om de op dat stuk in haren binnenlandschen dienst bestaande bepalingen toe te passen.

2. Nochtans is het ten stelligste verboden, om, hetzij in het land van oorsprong, hetzij in het land van bestemming, eenig ander port of recht, van welken aard ook, te heffen, dan dat hetwelk in deze Overeenkomst is genoemd.

15. Iedere Administratie is bevoegd om, wanneer buitengewone omstandigheden een zoodanigen maatregel rechtvaardigen, den dienst der invordering van waarden tijdelijk, geheel of gedeeltelijk te staken, mits daarvan onmiddellijk, zoo noodig langs telegraphischen weg aan de belanghebbende Administratie of Administratiën wordt kennis gegeven.

16. *1.* De Postadministratiën der contracteerende landen stellen alle kantoren, welke met den dienst der internationale postwissels zijn belast, open voor den dienst der invordering van waarden.

2. Zij regelen, in gemeen overleg, de wijze van terpostbezorging en van verzending der in te vorderen waarden, en stellen alle andere maatregelen van ondergeschikten aard en van orde vast, voor de uitvoering van deze Overeenkomst vereischt.

17. De landen der Vereeniging, die geen deel hebben genomen aan deze Overeenkomst, kunnen daartoe, op hun verzoek, en op de wijze als, ten opzichte van de toetreding tot de Algemeene Postvereeniging, bij het Hoofdverdrag is voorgeschreven, toetreden.

18. *1.* In het tijdsverloop tusschen de bijeenkomsten, bij het Hoofdverdrag bedoeld, heeft de Postadministratie van elk der contracteerende landen het recht, aan de andere Administratiën, die aan deze Overeenkomst deelnemen, door tusschenkomst van het Internationaal Bureel, voorstellen betreffende den dienst der invordering van waarden te doen.

Elk voorstel moet, om in behandeling te komen, ondersteund worden door ten minste twee Administratiën, die waarvan het voorstel uitgaat niet medegerekend. Wanneer het Internationaal Bureel niet, tegelijk met het voorstel, het vereischte aantal verklaringen van ondersteuning ontvangt, blijft het voorstel zonder eenig gevolg.

2. Elk voorstel wordt behandeld overeenkomstig de bepalingen van § 2 van artikel 26 van het Hoofdverdrag.

3. Om ten uitvoer te kunnen worden gelegd moeten de voorstellen op zich vereenigen:

1°. alle stemmen, wanneer zij eene bijvoeging van nieuwe bepalingen of eene wijziging van de bepalingen van dit artikel en van de artikelen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17 en 19 van deze Overeenkomst betreffen;

2°. twee derden der stemmen, wanneer zij eene wijziging van de bepalingen van artikel 16 betreffen;

3°. de volstrekte meerderheid, wanneer zij de uitlegging van de bepalingen van deze Overeenkomst betreffen, behoudens het geval van verschil, voorzien bij art. 23 van het Hoofdverdrag.

4. Aan de geldige besluiten wordt kracht van uitvoering verzekerd, in de beide eerste gevallen door eene diplomatieke verklaring, en in het derde geval door eene kennisgeving langs administratieven weg, op de wijze als bij het Hoofdverdrag is voorgeschreven.

5. De aangenomen wijzigingen of besluiten mogen niet eerder dan ten minste drie maanden na de kennisgeving worden ten uitvoer gelegd.

19. *1.* Deze Overeenkomst treedt in werking op den 1sten Januari 1899.

2. Zij zal denzelfden duur hebben als het Hoofdverdrag, onverminderd het recht, aan elk land voorbehouden, om zich aan deze Overeenkomst te onttrekken, mits van het voornemen daartoe, een jaar te voren, door zijne Regeering aan de Regeering van den Zwitserschen Bond worde kennis gegeven. Gedurende dit laatste jaar behoudt de Overeenkomst hare volle kracht, onverminderd de opmaking en de betaling der rekeningen na afloop van den genoemden termijn.

3. Te rekenen van den dag, waarop deze Overeenkomst in werking treedt, komen alle bepalingen, waaromtrent te voren tusschen de verschillende Regeeringen of Administratiën der contracteerende partijen is overeengekomen, te vervallen, voor zoover zij met deze Overeenkomst niet zijn overeen te brengen, alles onverminderd de bij artikel 12 voorbehouden rechten.

4. Deze Overeenkomst wordt zoodra mogelijk geratificeerd. De akten van ratificatie zullen te Washington worden uitgewisseld.

In oirkonde hiervan hebben de gevolmachtigden der hierboven genoemde landen deze Overeenkomst te Washington op den vijftienden Juni achttienhonderd zeven en negentig onderteekend.

(*Volgen de onderteekeningen.*)

VERTALING.

E. Algemeene Postvereeniging.

I. VERDRAG *betreffende de uitwisseling van postpakketten,*

gesloten tusschen

Duitschland en de Duitsche protectoraten, de Groote Republiek van Centraal-Amerika, de Argentijnsche Republiek, Oostenrijk-Hongarije, België, Bosnië-Herzegowina, Brazilië, Bulgarije, Chili, de Republiek Columbia, Denemarken en de Deensche koloniën, de Dominicaansche Republiek, Egypte, Spanje, Frankrijk, de Fransche koloniën, Griekenland, Guatemala, Britsch-Indië, Italië, de Republiek Liberia, Luxemburg, Montenegro, Noorwegen, Nederland, de Nederlandsche koloniën, Portugal en de Portugeesche koloniën, Rumenië, Rusland, Servië, het Koninkrijk Siam, Zweden, Zwitserland, het Regentschap Tunis, Turkije, Uruguay en de Vereenigde Staten van Venezuela.

De ondergeteekenden, gevolmachtigden van de Regeeringen der hierboven vermelde landen, gelet op art. 19 van het Hoofdverdrag, hebben, in gemeen overleg en onder voorbehoud van nadere bekrachtiging, het navolgende Verdrag vastgesteld:

1. *1.* Onder de benaming van postpakketten kunnen van het eene naar het andere der bovenvermelde landen worden verzonden pakketten met of zonder aangegeven waarde, het gewicht van 5 kilogram niet te boven gaande. Deze pakketten kunnen in het verkeer tusschen landen, wier Administratiën overeenkomen dezen dienst in te voeren, met verrekening worden bezwaard.

Bij uitzondering staat het aan ieder land vrij zich niet te belasten met pakketten met aangegeven waarde, noch met hinderlijke pakketten.

Ieder land bepaalt voor zichzelf het hoogste bedrag der aan te geven waarde en der verrekening, dat in geen geval minder dan 500 franken mag bedragen.

In het verkeer tusschen twee of meer landen, die verschillende maxima hebben aangenomen, moet het laagste bedrag over en weder worden in acht genomen. Dit voorschrift is echter, met betrekking tot de verrekening, beperkt tot de landen van herkomst en van bestemming.

2. De Postadministratiën der met elkaar in betrekking staande landen kunnen overeenkomen om pakketten, welke zwaarder wegen dan 5 kilogram, toe te laten op den voet der bepalingen van het Verdrag, behoudens verhooging van het port en van de aansprakelijkheid in geval van verlies, van berooving of van beschadiging.

3. Bij het Reglement tot uitvoering worden de overige voorwaarden vastgesteld, waarop de pakketten ter verzending zijn toegelaten.

2. *1.* Over het grondgebied van ieder der toegetreden landen is vrijheid van transit gewaarborgd, en de Officiën, die aan het vervoer deelnemen, zijn verantwoordelijk binnen de grenzen, door art. 13 hierna gesteld.

2. Tenzij daaromtrent tusschen de belanghebbende Officiën anders is overeengekomen, worden de postpakketten tusschen landen, die niet aan elkander grenzen, stuksgewijze verzonden.

3. *1.* De Administratie van het land van oorsprong is aan ieder der Administratiën, die aan het land-transit deelnemen, een recht van 50 centiemen per pakket verschuldigd.

2. In geval van vervoer over zee, hetzij eenmaal of meer dan eenmaal, is door de Administratie van het land van oorsprong daarenboven aan ieder der Officiën, met wier diensten het vervoer over zee geschiedt, een recht verschuldigd, dat, per pakket, is vastgesteld als volgt:

op 25 centiemen, voor elk vervoer over eenen afstand van niet meer dan 500 zeemijlen;

op 50 centiemen, voor elk vervoer over eenen afstand van meer dan 500, doch minder dan 1000 zeemijlen;

op 1 frank, voor elk vervoer over eenen afstand van meer dan 1000, doch minder dan 3000 zeemijlen;

op 2 franken, voor elk vervoer over eenen afstand van meer dan 3000, doch minder dan 6000 zeemijlen;

op 3 franken, voor elk vervoer over eenen afstand van meer dan 6000 zeemijlen.

In voorkomende gevallen wordt de afstand, waarover dit vervoer plaats heeft, berekend naar den gemiddelden afstand tusschen de havens der twee met elkander in betrekking staande landen.

3. Voor de hinderlijke pakketten worden de bij de voorafgaande paragrafen 1 en 2 vastgestelde vergoedingen vermeerderd met 50 pCt.

4. Behalve deze kosten van vervoer is de Administratie van het land van oorsprong, voor recht van verzekering voor de pakketten met aangegeven waarde, aan ieder der Administratiën, die aan het vervoer onder verantwoordelijkheid deelnemen, een aandeel in het recht van verzekering verschuldigd, dat voor elke 300 franken of gedeelten van 300 franken op 5 centiemen voor land-transit en op 10 centiemen voor zee-transit is vastgesteld.

4. De frankeering der postpakketten is verplicht.

5. *1.* Het port der postpakketten bestaat uit een recht, dat, voor elk pakket, zooveel malen 50 centiemen, of de naastbijkomende waarde in de munt van elk land, bedraagt, als er Officiën aan het vervoer over land deelnemen, met bijvoeging, waar het te pas komt, van het bij § 2 van art. 3 hierboven bedoelde recht voor het vervoer over zee, en van de porten en rechten in de hiernavolgende paragrafen vermeld. De naastbijkomende muntwaarden worden bij het Reglement van uitvoering vastgesteld.

2. De hinderlijke pakketten zijn onderworpen aan een aanvullingsport van 50 pCt., zoo noodig af te ronden bij 5 centiemen.

3. Voor de pakketten met aangegeven waarde wordt daaraan een recht van verzekering toegevoegd, gelijk aan dat, hetwelk voor de brieven met aangegeven waarde wordt geheven.

4. Van den afzender van een verrekenpakket wordt een bijzonder recht geheven, dat 20 centiemen van elke 20 franken of gedeelten van 20 franken van het in te vorderen bedrag niet mag te boven gaan.

Dit recht wordt tusschen de Administratie van het land van oorsprong en de Administratie van het land van bestemming verdeeld. De Administratie van dit laatste land brengt daartoe op de maandelijksche rekening ½ ten honderd van het gezamenlijk bedrag der verrekeningen in haar voordeel.

Twee Administratiën kunnen echter in gemeen overleg, voor haar onderling verkeer, eene andere wijze van heffing en verdeeling der bijzondere verrekeningsrechten toepassen.

5. Als maatregel van overgang, is elk der contracteerende landen bevoegd om de pakketten, afkomstig van of bestemd voor zijne kantoren, met een verhoogd port van 25 centiemen per pakket te belasten.

Bij uitzondering mag dat verhoogde port, wat de Groote Republiek van Centraal-Amerika, de Argentijnsche Republiek, Brazilië, Chili, Columbia, de Nederlandsche koloniën, Rusland, Siam, Aziatisch Turkije, Uruguay, Zweden en Venezuela betreft, ten hoogste 75 centiemen bedragen.

6. Voor het vervoer tusschen het vasteland van Frankrijk, ter eene, en Algerië en Corsica ter andere zijde, wordt een verhoogd port van 25 centiemen per pakket geheven.

Aan de Spaansche Administratie staat het vrij een verhoogd port te heffen van 25 centiemen voor het vervoer tusschen het vasteland van Spanje en de Balearische eilanden, en van 50 centiemen voor het vervoer tusschen het vasteland van Spanje en de Canarische eilanden.

7. Door voornitbetaling van een vast recht van ten hoogste 25 centiemen, kan de afzender van een postpakket daarvan een bericht van ontvang erlangen. Hetzelfde recht kan toegepast worden op navragen omtrent het lot van pakketten, welke worden gedaan na de terpostbezorging, indien de afzender niet reeds het bijzondere recht voor het bekomen van een bericht van ontvang heeft voldaan. Dit recht komt geheel ten voordeele van de Administratie van het land van oorsprong.

6. Het Officie van afzending vergoedt voor elk pakket:

a) aan het Officie van bestemming 50 centiemen, met bijvoeging, voor zooveel het te pas komt, van de verhoogde porten, bedoeld bij de §§ 2, 5 en 6 van het voorafgaande artikel 5, van een recht van 5 centiemen voor elke 300 franken of gedeelte van 300 franken aangegeven waarde, en van het bij artikel 8 bedoelde recht voor expressebestelling;

b) in voorkomende gevallen, aan elk Officie van doorvoer, de bij art. 3 bepaalde rechten.

7. Het staat aan het land van bestemming vrij om voor de bestelling en voor de inklaring en vrijmaking, een recht te heffen, waarvan het gezamenlijk bedrag 25 centiemen per pakket niet mag te boven gaan. Tenzij daaromtrent tusschen de belanghebbende Officiën anders is overeengekomen, wordt dit recht, bij de uitreiking van het pakket, van den geadresseerde ingevorderd.

8. *1* In de landen der Vereeniging, wier Administratiën overeenkomen om zich in hare wederzijdsche betrekkingen met dien dienst te belasten, geschiedt, op verzoek van de afzenders, de bestelling der pakketten, onmiddellijk na aan-

komst, door een opzettelijk daarmede te belasten persoon.

Deze zendingen, „expresse"-zendingen genoemd, zijn onderworpen aan een bijzonder recht; dit recht bedraagt 50 centiemen en moet, boven het gewone port, in zijn geheel, door den afzender bij voornitbetaling worden voldaan, onverschillig of in het land van bestemming het pakket, dan wel slechts het bericht van aankomst van het pakket per expresse bij den geadresseerde kan worden bezorgd. Dit recht maakt deel uit van de aan dit land toegekende vergoedingen.

2. Wanneer het pakket bestemd is voor eene plaats, waar geen postkantoor is gevestigd, mag het Officie van bestemming voor de bestelling van het pakket of van het bericht, waarbij de geadresseerde wordt uitgenoodigd om het te komen afhalen, een aanvullingsrecht heffen, tot het bedrag, dat in het binnenlandsch verkeer voor de expresse-bestelling is vastgesteld, na aftrek van het vaste recht, dat door den afzender is betaald, of van het daarmede gelijkgestelde bedrag in de munt van het land, hetwelk dat aanvullingsrecht heft.

3. De bestelling of de toezending van eene uitnoodiging tot afhalen wordt slechts éénmaal beproefd. Na eene vruchtelooze poging wordt het het pakket verder niet meer als expresse-zending beschouwd, en geschiedt de bestelling op dezelfde wijze als die der gewone pakketten.

4. Indien een pakket, als in dit artikel bedoeld, ten gevolge van verandering van woonplaats van den geadresseerde, naar een ander land wordt nagezonden, zonder dat expresse-bestelling werd beproefd, wordt het door den afzender betaalde vaste recht aan het nieuwe land van bestemming te goed gedaan, indien dit laatste verklaard heeft, zich met expresse-bestelling te belasten; in het tegenovergesteld geval behoudt het Officie van het land van eerste bestemming dat recht, zooals mede geschiedt ten opzichte van de in rebut gevallen pakketten.

9. *1.* De pakketten, waarop dit Verdrag betrekking heeft, mogen met geen ander recht van wege de posterijen belast worden, dan die, voorzien bij de verschillende artikelen van genoemd Verdrag.

2. De invoerrechten of andere, niet van wege de posterijen geheven rechten moeten door de geadresseerden der pakketten worden voldaan. Nochtans kunnen, in het verkeer tusschen de Officiën, die daaromtrent zijn overeengekomen, de afzenders de hierbedoelde rechten voor hunne rekening nemen, indien zij vooraf hun wensch daartoe aan het kantoor van afzending te kennen geven. In dat geval moeten zij, op aanvrage van het kantoor van bestemming, het door dat kantoor opgegeven bedrag betalen.

10. *1.* De afzender van een postpakket kan dit terugvorderen of het adres daarvan doen wijzigen, op de voorwaarden en met het voorbehoud, vastgesteld bij art. 9 van het Hoofdverdrag voor de brieven en andere stukken, met dien verstande, dat, indien de afzender terugzending of verzending aan een nader adres verlangt van een pakket, hij gehouden is borg te blijven voor de betaling van het voor de nieuwe verzending verschuldigde port.

2. Iedere Administratie kan het recht tot wijziging van het adres beperken tot pakketten, waarvan de aangegeven waarde het bedrag van 500 franken niet te boven gaat.

11. *1.* Wegens de verzending van postpakketten met nader adres van het eene land naar het andere, ten gevolge van verandering van woonplaats der geadresseerden, alsmede wegens de terugzending der in rebut gevallen of door de ambtenaren der invoerrechten teruggewezen postpakketten, geschiedt op nieuw heffing van de porten, vastgesteld bij §§ 1, 2, 3, 5 en 6 van art. 5, ten laste der geadresseerden of, in voorkomende gevallen, ten laste van de afzenders, onverminderd de teruggave der invoerrechten of andere bijzondere kosten (bewaringskosten, kosten van inklaring en vrijmaking, enz.).

2. Bij verzending aan een nader adres van een verrekenpakket, brengt het Officie van eindbestemming het aandeel van het recht van verrekening, overeenkomstig § 4 van artikel 5, in haar voordeel.

12. *1.* Het is verboden met de post pakketten te verzenden, bevattende, hetzij brieven of schrifturen, welke het kenmerk van briefwisseling dragen, hetzij voorwerpen, welke bij de wetten of reglementen op den in- en doorvoer of andere niet zijn toegelaten. Evenzoo is het verboden om muntstukken, gouden en zilveren werken en andere kostbaarheden, te verzenden in pakketten zonder aangegeven waarde, met bestemming naar landen, welke aangifte van waarde toelaten. Nochtans is het geoorloofd de open factuur, alleen de gewone opgaven van een dergelijk stuk bevattende, alsook een afschrift van het adres van het pakket met vermelding van dat van den afzender, in de zending in te sluiten.

2. Indien een pakket, waarop een dezer verbodsbepalingen van toepassing is, door een der Administratiën van de Vereeniging aan eene andere Administratie van de Vereeniging wordt uitgeleverd, handelt deze laatste op de wijze en in den vorm, door hare wetgeving en binnenlandsche reglementen voorgeschreven.

13. *1.* Wanneer een postpakket is verloren geraakt, beroofd of beschadigd, het geval van overmacht uitgezonderd, heeft de afzender en, bij gebreke of op het verzoek van dezen, de geadresseerde, recht op eene schadevergoeding, gelijkstaande met het werkelijk bedrag van het verlies, de berooving of de schade, tenzij de schade veroorzaakt is door schuld of nalatigheid van den afzender of voortkomt uit den aard van het voorwerp, en met dien verstande, dat de schadevergoeding, voor de gewone pakketten, 25 franken, en voor de pakketten met aangegeven waarde, het bedrag dier waarde niet kan te boven gaan.

De bepalingen van het voorafgaande lid zijn van toepassing op de verrekenpakketten, zoolang deze niet aan de geadresseerden zijn uitgereikt; doch na de uitreiking blijven de Administratiën uitsluitend verantwoordelijk voor het geheele bedrag der aan den afzender verschuldigde som.

De afzender van een verloren pakket heeft daarenboven recht op terugbetaling van de kosten van verzending alsook van de door de posterijen geheven kosten van navraag, wanneer de navraag het gevolg is geweest van eene fout van de post.

Het recht van verzekering blijft echter ten bate der Postadministratiën.

2. De landen, die bereid zijn eventueel, ook in geval van overmacht, schadevergoeding te betalen, mogen uit dien hoofde, voor de pakketten met aangegeven waarde, een verhoogd recht heffen, op de wijze als is vastgesteld bij art. 12, § 2, van de Overeenkomst betreffende de uitwisseling van brieven en doosjes met aangegeven waarde.

3. De verplichting tot het uitbetalen der schadevergoeding rust op de Administratie, waartoe het kantoor van afzending behoort. Aan deze Administratie blijft het verhaal op de verantwoordelijke Administratie voorbehouden, dat wil zeggen op die Administratie, op het gebied of in den dienst waarvan het verlies, de berooving of de beschadiging heeft plaats gehad.

Wanneer door overmacht een pakket met aangegeven waarde verloren geraakt, beroofd of beschadigd is op het grondgebied of in den dienst van een land, dat bereid is ook in het bij § 2 hierboven bedoelde geval schadevergoeding te geven, is het land waarin het verlies, de berooving of de beschadiging plaats had, daarvoor verantwoordelijk aan het Officie van afzending, indien dit laatste van zijn kant bereid is aan zijne afzenders voor zendingen met aangegeven waarde, ook in geval van overmacht, schadevergoeding te betalen.

4. Totdat het bewijs van het tegendeel is geleverd, rust de verantwoordelijkheid op de Administratie, die het pakket, zonder aanmerking te maken, heeft in ontvang genomen, en nóch de afgifte aan den geadresseerde, nóch, waar dit te pas komt, de behoorlijke uitlevering aan de volgende Administratie kan aantoonen.

5. De betaling van de schadevergoeding door het Officie van afzending heeft zoo spoedig mogelijk plaats en uiterlijk binnen den tijd van een jaar, te rekenen van den dag, waarop de aanvrage daartoe is gedaan. Het verantwoordelijk Officie is gehouden onverwijld aan het Officie van afzending het bedrag van de door dit Officie gekweten schadevergoeding terug te betalen.

Het Officie van oorsprong is gemachtigd om den afzender zijne schade te vergoeden voor rekening van het Officie van doorzending of van het Officie van bestemming, dat, na langs den regelmatigen weg met de zaak in kennis te zijn gesteld, een jaar heeft laten verloopen zonder daaraan gevolg te geven. Wanneer voorts een Officie, welks verantwoordelijkheid behoorlijk is vastgesteld, aanvankelijk de betaling der schadevergoeding heeft geweigerd, moet het, behalve de schadevergoeding ook de bijkomende kosten, voortspruitende uit de niet gerechtvaardigde vertraging der betaling voor zijne rekening nemen.

6. De aanvraag wordt slechts toegelaten binnen een jaar, te rekenen van den dag waarop het pakket ter post is bezorgd; is die termijn verstreken, dan heeft de aanvrager geen recht op eenige schadevergoeding.

7. Indien het verlies of de beschadiging heeft plaats gehad gedurende het vervoer tusschen de kantoren van uitwisseling van twee aan elkaar grenzende landen, zonder dat kan worden uitgemaakt op het grondgebied van welk der twee landen het feit is geschied, dragen de beide betrokken Administratiën de schade, ieder voor de helft.

8. De verantwoordelijkheid der Administratiën voor de postpakketten houdt op, zoodra de rechthebbenden deze hebben in ontvang genomen.

14. Elke valsche aangifte van waarde, hooger dan de werkelijke waarde van den inhoud van een pakket, is verboden. In geval van zoodanige valsche aangifte verliest de afzender alle recht op schadevergoeding, onverminderd de gerechtelijke vervolging, welke de wetgeving van het land van oorsprong mocht medebrengen.

15. Iedere Administratie kan, wanneer buitengewone gevallen een zoodanigen maatregel rechtvaardigen, den dienst der pakketpost tijdelijk, geheel of gedeeltelijk staken, mits daarvan onmiddellijk, zoo noodig per telegraaf, aan de belanghebbende Administratie of Administratiën worde kennis gegeven.

16. De binnenlandsche wetgeving van ieder der contracteerende landen blijft van toepassing ten aanzien van alle onderwerpen, waarin niet is voorzien door de bepalingen van dit Verdrag.

17. *1.* De bepalingen van dit Verdrag laten onverkort het recht der contracteerende partijen om bijzondere verdragen in stand te houden en te sluiten, alsmede om, met het oog op eene verbetering van den dienst der pakketpost, vereenigingen van meer beperkten omvang in stand te houden en in het leven te roepen.

2. Nochtans staan de Officiën der landen, die tot dit Verdrag zijn toegetreden en eene uitwisseling van postpakketten onderbouden met niet contracteerende landen, aan alle overige aan dit Verdrag deelnemende Officiën toe gebruik te maken van deze betrekkingen voor de uitwisseling van postpakketten met de laatstbedoelde landen.

18. *1.* De landen der Algemeene Postvereeniging, die geen deel hebben genomen aan dit Verdrag, kunnen daartoe op hun verzoek en op de wijze, als, ten opzichte van de toetreding tot de Algemeene Postvereeniging, is voorgeschreven bij art. 24 van het Hoofdverdrag, toetreden.

2. Indien echter het land, dat tot dit Verdrag wenscht toe te treden, de bevoegdheid verlangt om een verhoogd port van meer dan 25 centiemen per pakket te heffen, wordt de aanvrage om toetreding door de Regeering van den Zwitserschen Bond aan alle contracteerende landen onderworpen. Die aanvrage wordt geacht te zijn toegestaan, indien binnen den tijd van zes maanden geene bedenking daartegen is ingebracht.

19. De Postadministratiën der contracteerende landen wijzen de kantoren of plaatsen aan, die zij voor den dienst der internationale uitwisseling van postpakketten openstellen; zij regelen de wijze van verzending van deze pakketten en stellen alle andere maatregelen van ondergeschikten aard en van orde, voor de uitvoering van dit Verdrag vereischt, vast.

20. Dit Verdrag is onderworpen aan de voorwaarden van herziening, vastgesteld bij art. 25 van het Hoofdverdrag.

21. *1.* In het tijdsverloop tusschen de bijeenkomsten, bedoeld bij art. 25 van het Hoofdverdrag, heeft de Postadministratie van elk der contracteerende landen het recht aan de andere Administratiën, die aan dit Verdrag deelnemen, door tusschenkomst van het Internationaal Bureel, voorstellen betreffende den dienst der pakketpost te doen.

Elk voorstel moet, om in behandeling te komen, ondersteund worden door ten minste twee Administratiën, die, waarvan het voorstel uitgaat, niet medegerekend. Wanneer het Internationaal Bureel, niet, tegelijk met het voorstel, het vereischte aantal verklaringen van ondersteuning ontvangt, blijft het voorstel zonder eenig gevolg.

2. Elk voorstel wordt behandeld overeenkomstig de bepalingen van § 2 van art. 26 van het Hoofdverdrag.

3. Om ten uitvoer te kunnen worden gelegd, moeten die voorstellen op zich vereenigen:

a. alle stemmen, wanneer zij eene bijvoeging van nieuwe bepalingen of eene wijziging der bepalingen van dit artikel en van de artt. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 20 en 22 van dit Verdrag betreffen;

b. twee derden der stemmen, wanneer zij eene wijziging van de bepalingen van andere dan die van de voormelde artikelen van dit Verdrag betreffen;

c. de volstrekte meerderheid, wanneer zij de uitlegging van de bepalingen van dit Verdrag betreffen, behoudens het geval van verschil, voorzien bij art. 23 van het Hoofdverdrag.

4. Aan de geldige besluiten wordt kracht van uitvoering verzekerd, in de beide eerste gevallen door eene diplomatieke verklaring, en in het derde geval door eene kennisgeving langs administratieven weg, op de wijze als bij art. 26 van het Hoofdverdrag is voorgeschreven.

5. De aangenomen wijzigingen of besluiten mogen niet eerder dan ten minste drie maanden na de kennisgeving worden ten uitvoer gelegd.

22. *1.* Dit verdrag treedt in werking op den 1sten Januari 1899.

2. Het zal denzelfden duur hebben als het Hoofdverdrag, onverminderd het recht, hetwelk

aan elke contracteerende partij wordt gelaten, om zich aan dit Verdrag te onttrekken, mits van het voornemen daartoe, een jaar te voren, door hare Regeering, aan de Regeering van den Zwitserschen Bond worde kennis gegeven.

3. Te rekenen van den dag waarop dit Verdrag in werking treedt, komen alle bepalingen, waaromtrent te voren tusschen de verschillende contracteerende landen of tusschen hunne Administratiën is overeengekomen, te vervallen, voor zoover zij met dit Verdrag niet zijn overeen te brengen, en onverminderd de bij de artikelen 16 en 17 hiervoren voorbehouden rechten.

4. Dit Verdrag wordt zoodra mogelijk geratificeerd. De akten van ratificatie zullen te Washington worden uitgewisseld.

In oirkonde hiervan hebben de gevolmachtigden der hierboven genoemde landen dit Verdrag te Washington, op den vijftienden Juni achttienhonderd zeven en negentig onderteekend.

(*Volgen de onderteekeningen*).

VERTALING.

II. SLOT-PROTOCOL.

Overgaande tot de onderteekening van het Verdrag, op heden gesloten, betreffende de uitwisseling van postpakketten, zijn de ondergeteekende gevolmachtigden alsnog het navolgende overeengekomen:

I. Ieder land, waar de post op dit oogenblik niet is belast met het vervoer van postpakketten, en dat tot het bovengemelde Verdrag toetreedt, zal de bevoegdheid hebben om de uitvoering van de bepalingen daarvan op te dragen aan de spoorweg- en scheepvaartondernemingen. Het zal dien dienst ook kunnen beperken tot de pakketten, afkomstig uit of bestemd voor plaatsen, welke door die ondernemingen bediend worden.

De Postadministratie van dat land zal zich met de spoorweg- en scheepvaartondernemingen hebben te verstaan, ter verzekering van de volledige uitvoering door deze laatsten, van alle bepalingen van het Verdrag, in het bijzonder wat betreft de regeling van den dienst der uitwisseling aan de grenzen.

Zij zal hare tusschenkomst verleenen voor de behandeling van alle zaken met de Postadministratiën van de andere contracteerende landen en met het Internationaal Bureel.

II. Als uitzondering op de bepalingen van § 1 van artikel 1 en van § 1 van artikel 13 van het Verdrag, hebben Bulgarije, Spanje, Griekenland, Turkije en de Vereenigde Staten van Venezuela de bevoegdheid, voorloopig het gewicht der in hunnen dienst toe te laten pakketten tot 3 kilogram te beperken, en het maximum der te betalen schadevergoeding in geval van verlies, berooving of beschadiging van een dat gewicht niet tebovengaand postpakket zonder aangegeven waarde, tot 15 franken.

III. Als uitzondering op de bepalingen van § 1 van artikel 3 en §§ 1 en 5 van artikel 5 van het Verdrag, heeft Britsch-Indië de bevoegdheid:

a. om het recht voor het land-transit te stellen op 1 frank;

b. om voor de postpakketten, afkomstig van of bestemd voor zijne kantoren, een verhoogd port te heffen, dat 1 frank 25 centiemen per pakket niet te boven gaat;

c. om op de postpakketten uit Britsch-Indië afkomstig en bestemd voor andere landen, met welke het in betrekking staat, een opklimmend tarief toe te passen, overeenstemmende met eene verdeeling der pakketten naar het gewicht, onder voorwaarde dat het gemiddelde der aan Britsch-Indië toekomende porten het vastgestelde port van 1 frank 75 centiemen niet tebovenga.

In oirkonde hiervan hebben de onderstaande gevolmachtigden dit Slot-Protocol opgemaakt, dat dezelfde kracht en dezelfde waarde zal hebben, alsof de bepalingen daarvan in het Verdrag waren opgenomen, en hebben zij het in simplo onderteekend; zullende dit stuk in de archieven van de Regeering der Vereenigde Staten van Amerika worden nedergelegd en in afschrift aan iedere partij worden ter hand gesteld.

Washington, den vijftienden Juni achttienhonderd zeven en negentig.

(*Volgen de onderteekeningen.*)

VERTALING.

F. Algemeene Postvereeniging.

I. OVEREENKOMST *betreffende de levering van abonnementen op nieuwsbladen en tijdschriften door tusschenkomst van de post,*

gesloten tusschen

Duitschland en de Duitsche protectoraten, de Groote Republiek van Centraal-Amerika, Oostenrijk-Hongarije, België, Brazilië, Bulgarije, Chili,

de Republiek Columbia, Denemarken, de Dominicaansche Republiek, Egypte, Griekenland, Italië, Luxemburg, Noorwegen, Nederland, Perzië, Portugal en de Portugeesche koloniën, Rumenië, Servië, Zweden, Zwitserland, Turkije en Uruguay.

De ondergeteekenden, gevolmachtigden van de Regeeringen der hierboven vermelde landen,

Gelet op art. 19 van het Hoofdverdrag, hebben, in gemeen overleg en onder voorbehond van nadere bekrachtiging, de navolgende Overeenkomst vastgesteld:

Art. **1.** De dienst tot het leveren van abonnementen op nieuwsbladen en tijdschriften door tusschenkomst van de post, tusschen die contracteerende landen, wier Postadministratiën omtrent de wederzijdsche inrichting van dezen dienst overeenkomen, wordt beheerscbt door de bepalingen van deze Overeenkomst.

2. De postkantoren van ieder land nemen abonnementen van het publiek aan op de nieuwsbladen en tijdschriften, welke in de verschillende contracteerende landen worden uitgegeven.

Deze dienst strekt zich mede uit tot de in andere landen verschijnende nieuwsbladen en tijdschriften, welke sommige Administratiën in staat mochten zijn te leveren, onder voorbehond van toepassing der bepalingen van art. 16 van het Hoofdverdrag.

3. *1.* De abonnementsprijs is invorderbaar op het oogenblik der bestelling en voor den geheelen duur van het abonnement.

Wijzigingen in den prijs zijn alleen toepasselijk op nieuwe abonnementen. Zij hebben geen terugwerkende kracht.

2. De abonnementen kunnen alleen genomen worden voor de in de officieele lijsten opgegeven tijdvakken.

4. Bij het verleenen van hare tusschenkomst tot het leveren van abonnementen, nemen de Postadministratiën geenerlei verantwoordelijkheid op zich, ten aanzien der lasten en verplichtingen der uitgevers.

Zij zijn tot geenerlei terugbetaling verplicht, indien de uitgifte van een nieuwsblad of tijdschrift gedurende den loop van het abonnement gestaakt of geschorst wordt.

5. De internationale dienst der abonnementen wordt uitgevoerd door bemiddeling van de door iedere Administratie daartoe aan te wijzen kantoren van uitwisseling.

6. *1.* Iedere Administratie stelt de prijzen vast, waarvoor zij aan de andere Administratiën de nieuwsbladen en tijdschriften van haar land en, in voorkomende gevallen, die van elken anderen oorsprong levert.

Deze prijzen mogen echter in geen geval, hooger zijn dan die, welke aan de geabonneerden in het binnenland worden in rekening gebracht, behoudens bijvoeging, voor zooveel het verkeer tusschen niet aan elkaâr grenzende landen betreft, van de aan de Officiën van doorvoer verschuldigde transitrechten (artikel 4 van het Hoofdverdrag).

2. De transitrechten worden vooruit bij raming vastgesteld, waarbij de tijdstippen van uitgifte, vereenigd met het gemiddelde gewicht der nieuwsbladen, tot grondslag zijn te nemen.

7. *1.* De Postadministratie van het land van bestemming stelt den prijs vast, welke door den geabonneerde is te betalen, door bij den kostenden prijs, krachtens het voorgaande artikel 6 bepaald, zoodanig port, commissieloon of bestelgeld te voegen, als zij noodig acht vast te stellen; deze kosten mogen echter die, welke voor de abonnementen in het binnenland worden geheven, niet te boven gaan. Zij voegt er, in voorkomende gevallen, het zegelrecht bij, dat door de wetgeving van haar land is vastgesteld.

2. Wanneer twee landen, die met elkander in betrekking staan, niet hetzelfde muntstelsel hebben, wordt de kostende prijs door het Officie van het land van bestemming in de munt van dit land herleid. Indien de Administratiën tot de Overeenkomst betreffende de postwissels zijn toegetreden, geschiedt de herleiding naar den maatstaf, welke voor de postwissels van toepassing is, tenzij door haar omtrent eenen gemiddelden maatstaf van herleiding wordt overeengekomen.

8. De porten of rechten, krachtens de artikelen 6 en 7 hiervoren vastgesteld, geven tot geenerlei verrekening tusschen de met elkander in betrekking staande Officiën aanleiding.

9. De Postadministratiën zijn gehouden, aan elke gegronde klacht, omtrent vertragingen of onregelmatigheden, van welken aard ook, in de levering der abonnementen, zonder kosten voor de geabonneerden, gevolg te geven.

10. *1.* De rekeningen wegens de geleverde en verlangde abonnementen worden driemaandelijks opgemaakt. Na wederzijds te zijn onderzocht en vastgesteld, worden deze rekeningen voldaan in de specie-munt van het land, dat te ontvangen heeft.

2. Te dien einde wordt, tenzij daaromtrent door de betrokken Officiën anders is overeenge-

komen, het verschil zoo spoedig mogelijk per postwissel betaald.

Wanneer twee met elkaar in betrekking staande landen niet hetzelfde munstelsel hebben, wordt, tenzij anders is overeengekomen, de kleinste vordering in de munt van de grootste vordering herleid, overeenkomstig artikel 6 der overeenkomst betreffende de postwissels.

3. De tot dat einde opgemaakte postwissels zijn aan geenerlei recht onderworpen en mogen het bij die Overeenkomst bepaalde maximum overschrijden.

4. Wegens achterstallige betalingen is eene rente van 5 pCt. 's jaars verschuldigd, ten voordeele van de Administratie, die te vorderen heeft.

11. De bepalingen van deze Overeenkomst laten onverkort het recht der contracteerende partijen om bijzondere overeenkomsten in stand te houden of te sluiten, met het doel om den dienst der internationale abonnementen te verbeteren of te vereenvoudigen.

12. De landen der Vereeniging, die geen deel hebben genomen aan deze Overeenkomst, kunnen daartoe, op hun verzoek en op de wijze als, ten opzichte van de toetreding tot de Algemeene Postvereeniging, bij artikel 24 van het Hoofdverdrag is voorgeschreven, toetreden.

13. De Postadministratiën der contracteerende landen bepalen den vorm der bij art. 10 hiervoren bedoelde rekeningen, alsmede de tijdstippen, waarop die moeten worden opgemaakt, en stellen alle andere maatregelen van orde en van ondergeschikten aard vast, voor de uitvoering van deze Overeenkomst vereischt.

14. Bij gebreke van stellige bepalingen in deze Overeenkomst omtrent eenig onderdeel, heeft iedere Administratie de bevoegdheid om de op dat stuk in haren binnenlandschen dienst bestaande bepalingen toe te passen.

15. *1.* In het tijdsverloop tusschen de bijeenkomsten bij het Hoofdverdrag bedoeld, heeft de Postadministratie van elk der contracteerende landen het recht aan de andere Administratiën, die aan deze Overeenkomst deelnemen, door tusschenkomst van het Internationaal Bureel, voorstellen betreffende den dienst der abonnementen op nieuwsbladen te doen.

Elk voorstel moet, om in behandeling te komen, ondersteund worden door ten minste twee Administratiën, die, waarvan het voorstel uitgaat, niet medegerekend. Wanneer het Internationaal Bureel niet, tegelijk met het voorstel, het vereischte aantal verklaringen van ondersteuning ontvangt, blijft het voorstel zonder eenig gevolg.

2. Elk voorstel wordt behandeld overeenkomstig de bepalingen van § 2 van artikel 26 van het Hoofdverdrag.

3. Om ten uitvoer te kunnen worden gelegd, moeten de voorstellen op zich vereenigen:

1°. alle stemmen, wanneer zij eene bijvoeging van nieuwe bepalingen of eene wijziging van de bepalingen van dit artikel en van de artikelen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 16 en 17 van deze Overeenkomst betreffen;

2°. twee derden der stemmen, wanneer zij eene wijziging van artikel 13 betreffen;

3°. de volstrekte meerderheid, wanneer zij de uitlegging van de bepalingen van deze Overeenkomst betreffen, behoudens het geval van verschil, voorzien bij artikel 23 van het Hoofdverdrag.

4. Aan de geldige besluiten wordt kracht van uitvoering verzekerd, in de beide eerste gevallen door eene diplomatieke verklaring, en in het derde geval door eene kennisgeving langs administratieven weg, op de wijze als bij artikel 26 van het Hoofdverdrag is voorgeschreven.

5. De aangenomen wijzigingen of besluiten mogen niet eerder dan ten minste drie maanden na de kennisgeving worden ten uitvoer gelegd.

16. *1.* Deze Overeenkomst treedt in werking op den 1sten Januari 1899.

2. Zij zal denzelfden duur hebben als het Hoofdverdrag, onverminderd het recht, aan elk land voorbehouden, om zich aan deze Overeenkomst te onttrekken, mits van het voornemen daartoe, een jaar te voren, door zijne Regeering aan de Regeering van den Zwitserschen Bond worde kennis gegeven.

3. In voorkomende gevallen, moeten de loopende abonnementen op de voorwaarden, bij deze Overeenkomst vastgesteld, worden geleverd totdat de de termijn, waarvoor zij zijn aangevraagd, verstreken is.

17. *1.* Te rekenen van den dag, waarop deze Overeenkomst in werking treedt, komen alle bepalingen te dezer zake, waaromtrent te voren tusschen de Regeeringen of Administratiën der contracteerende partijen is overeengekomen, te vervallen, voor zoover zij met deze Overeenkomst niet zijn overeen te brengen; alles onverminderd de bij artikel 11 voorbehouden rechten.

2. Deze Overeenkomst wordt zoodra mogelijk geratificeerd. De akten van ratificatie zullen te Washington worden uitgewisseld.

3. In oirkonde hiervan hebben de gevolmachtigden der hierboven genoemde landen deze Overeenkomst te Washington op den vijftienden Juni achttien honderd zeven en negentig onderteekend.

(*Volgen de onderteekeningen.*)

—

7 *April* 1898. BESLUIT, tot wijziging van het Koninklijk besluit van 24 December 1883 (*Staatsblad* n°. 248), houdende bepalingen ter uitvoering van de overeenkomst tot wering der druifluis (phylloxera), zooals het is gewijzigd bij de Koninklijke besluiten van 14 December 1889 (*Staatsblad* n°. 178) en 26 Mei 1894 (*Staatsblad* n°. 66). S. 103.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 30 December 1897, La. F., afdeeling Handel en Nijverheid; van Financiën van 6 Januari 1898, Invoerrechten en Accijnzen; en van Binnenlandsche Zaken van 7 Januari 1898, n°. 144, afdeeling Landbouw;

Gelet op de Koninklijke besluiten van 24 December 1883 (*Staatsblad* n°. 248), 14 December 1889 (*Staatsblad* no. 178) en 26 Mei 1894 (*Staatsblad* n°. 66);

Den Raad van State gehoord (advies van den 18 Januari 1898, n°. 20);

Gelet op het nader rapport van voornoemden Ministers van 30 Maart 1898, La. B., afdeeling Handel en Nijverheid, van 2 April 1898, n°. 80, Invoerrechten en Accijnzen en van 5 April 1898, n°. 1525, afdeeling Landbouw;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. In het Koninklijk besluit van 24 December 1883 (*Staatsblad* n°. 248), houdende bepalingen ter uitvoering van de overeenkomst tot wering der druifluis (phylloxera), zooals het is gewijzigd bij de Koninklijke besluiten van 14 December 1889 (*Staatsblad* n°. 178) en 26 Mei 1894 (*Staatsblad* n°. 66), wordt:

a. in de artt. 1, 3 en 9 in plaats van „Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid", gelezen: „Minister van Binnenlandsche Zaken";

b. in art. 5 eerste lid en in de slotbepaling wordt in plaats van „Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Financiën", gelezen: „Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Financiën".

2. Dit besluit treedt in werking op den 2den dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant*, waarin het is geplaatst.

De Ministers voornoemd zijn belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 7den April 1898.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) C. LELY.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 26 *April* 1898.)

—

12 *April* 1898. MISSIVE van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Gedeputeerde Staten van de provinciën, betreffende uitkeering der gemeente- en provinciale opcenten op de hoofdsom der personeele belasting.

Ik heb de eer U mede te deelen, dat door den Minister van Financiën, met wijziging in zoover der resolutie van zijn ambtsvoorganger dd. 3 October 1866, n°. 68, houdende o. a. bepalingen nopens de uitkeering en verantwoording van de gemeente- en provinciale opcenten op de personeele belasting, bij resolutiën van 3 Januari 1898, n°s. 8 en 9, is bepaald:

a. dat de laatste uitkeering of verantwoording der gemeente- en provinciale opcenten op de kohieren der personeele belasting uitgetrokken over elken dienst, in plaats van uiterlijk na afloop der maand Augustus van het tweede jaar van den dienst, voortaan zal geschieden uiterlijk na afloop der maand April volgende op den dienst, en

b. dat de uitkeeringen van opcenten der personeele belasting aan gemeenten, waar die opcenten niet op alle aanslagen tot een gelijk aantal worden geheven (verg. art. 12*d* der wet van 24 Mei 1897, *Staatsblad* n°. 156), worden geregeld naar het bedrag dier opcenten volgens de kohieren, in dier voege dat daarvan wordt geacht te vervallen: op den laatsten April één tiende, op den laatsten Mei twee tienden enz.; zoodat bij het einde der maand Januari op het belastingjaar volgende, het geheele bedrag vervalt. De tiende gedeelten worden telkens berekend over het totaal der opcenten op alle kohieren, die sedert den aanvang van het belastingjaar zijn afgekondigd.

Indien nog kohieren worden afgekondigd nadat het bedrag der tiende uitkeering is bepaald,

wordt het definitief totaal geacht te vervallen bij het einde der maand April.

Uw college gelieve hiervan, voor zoover noodig, mededeeling te doen aan de gemeentebesturen in Uwe provincie.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal, (*get.*) DIJCKMEESTER.

—

12 *April* 1898. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat de wetten op het lager en middelbaar onderwijs uitsluitend regelen het geven van onderwijs aan kinderen en jongelieden, dat ook de bewijzen van bekwaamheid en zedelijkheid, bij art. 6 der eerstgemelde en art. 4 der laatstgemelde wet bedoeld, alleen betreffen het onderwijs aan kinderen en jongelieden, dat dus door het geven van lager en middelbaar onderwijs aan volwassenen niet wordt uitgeoefend een beroep waartoe de wet eene toelating vordert, en het onderwijs, aan volwassenen gegeven door hem, die niet in het bezit is van eenige volgens voormelde wetten verkregen acte van bekwaamheid, in geen geval eene overtreding oplevert van art. 436 Strafrecht.

De Hooge Raad enz.;

Gelet op de gronden van cassatie, door den requirant voorgesteld bij memorie, en hierin bestaande:

dat hem is ten laste gelegd, dat hij de wet zou hebben overtreden door het geven tegen betaling van huisonderricht in de Engelsche taal zonder vergunning van burgemeester en wethouders zonder noodzaak en in strijd met art. 436 Strafrecht in verband met de wet op het lager en middelbaar onderwijs, aan H. G., fabrikant, H. v. W., Engelsch correspondent en H. VAN DER V., werktuigkundige, alle drie meerderjarige en gehuwde mannen, wonende te Vught;

dat echter:

1°. de requirant de vergunning van burgemeester en wethouders niet noodig had, omdat de patentwet is afgeschaft;

2°. hij niet zonder noodzaak gehandeld heeft omdat er te Vught geen onderwijzer in de Engelsche taal bestond en de te 's Hertogenbosch wonende onderwijzers in die taal te duur gevonden werden door bovengenoemde personen en bovendien volgens een hunner niet bekwaam genoeg waren;

3°. art. 436 Strafrecht door de rechtbank verkeerd is toegepast, omdat er in de wet alleen sprake is van onderwijs aan kinderen en jongelieden, niet aan meerderjarigen en omdat de wetgever *niet* bedoeld kan hebben om mannen, huisvaders, te dwingen les te nemen bij onderwijzers met akten alleen, maar wel om hen vrij te laten in hunne keuze als zelfstandige mannen;

Overwegende dat de requirant heeft terechtgestaan beklaagd van in de maand October 1897 te Vught buiten noodzaak het beroep van leeraar in de Engelsche taal te hebben uitgeoefend door aan verschillende niet tot één gezin behoorende personen op bepaalde dagen en uren tegen betaling huisonderwijs in die taal te geven, zonder dat hij in het bezit was van eene akte van bekwaamheid als bedoeld in art. 56*c* der wet op het lager onderwijs, in de artt. 77*b* en 79 der wet op het middelbaar onderwijs of in art. 4 der wet van 25 April 1879 (*Staatsblad* n°. 87), althans zonder dat hij in het bezit was van de bewijzen dat eene zoodanige akte van bekwaamheid benevens een getuigschrift van goed zedelijk gedrag door burgemeester en wethouders van Vught waren gezien en in orde bevonden;

O. dat van deze feiten de primair ten laste gelegde bij het bestreden vonnis als bewezen zijn aangenomen en wel in dier voege dat de personen aan wie voornoemd onderwijs is gegeven 25, 33 en 34 jaar oud en twee er van reeds gehuwd waren;

dat zij zelfstandige beroepen uitoefenden: machinefabrikant, werktuigkundige, boekhouder; dat zij allen reeds in meerdere of mindere mate de Engelsche taal verstonden en de lessen door hen genomen voornamelijk ten doel hadden hun die taal goed te leeren spreken;

O. dat met het oog op de aldus bewezen verklaarde feiten, hetgeen in de derde plaats tot staving der voorziening in cassatie is aangevoerd is gegrond;

O. toch, dat de wetten op het lager en middelbaar onderwijs in de eerste en voornaamste plaats regelen het onderwijs dat in scholen gegeven wordt; dat de vakken, die tot die beide soorten van onderwijs behooren, gewoonlijk in scholen onderwezen worden en de leerlingen die scholen bezoeken in den regel zijn kinderen of jongelieden die ter schole komen om opgeleid te worden, niet leerlingen wier opleiding reeds voltooid is; dat die wetten, wat den aard en omvang van het onderwijs betreft, het huisonderwijs met het schoolonderwijs gelijkstellen en dus geacht kunnen worden aan te nemen dat het huisonderwijs door haar bedoeld gegeven wordt aan leerlingen die in

leeftijd gelijk staan met de schoolgaande, die dus nog jong zijn en verdere opleiding behoeven alvorens tot eenigen staat of beroep te kunnen komen;

O. dat de bedoeling der wetten om uitsluitend het onderwijs aan kinderen en jongelieden te regelen te duidelijker uitkomt nu de wet op het lager onderwijs in de artt. 1, 4, 5*d* en slot, 7*a*, 16, 19*e*, 22, 24, 46, 47, 48 uitdrukkelijk spreekt van „kinderen" en de wet op het middelbaar onderwijs in de artt. 3 en 5*a* van „jongelieden" en van „kinderen"; dat onder „kinderen" te begrijpen volwassen personen tot de ongerijmdste gevolgen zou leiden b. v. bij de uitvoering van art. 16, al. 1, der wet op het lager onderwijs, terwijl het niet aangaat om naar mate men zulks geraden acht onder „kinderen" volwassen personen al of niet te begrijpen; dat dan ook in beide wetten geene enkele uitdrukking voorkomt die eenigszins zou wijzen op hare toepasselijkheid op onderwijs aan volwassen reeds tot maatschappelijke positie gekomen personen;

O. dat hiermede niet in strijd is, zooals in het bestreden vonnis ten onrechte wordt beweerd, dat in art. 15 der wet op het lager onderwijs aub *d*, *e* en *f*, en in art. 11, al. 2, der wet op het middelbaar onderwijs sprake is van een onderwijs, dat niet aan uitsluitend kinderen of jongelieden gegeven wordt, namelijk het onderwijs aan militairen, het schoolonderwijs aan doofstommen en andere ongelukkigen, dat in gevangenissen, bedelaarsgestichten, rijkswerkinrichtingen, en rijksopvoedingsgestichten, waaraan wel in den regel deelnemen een groot getal leerlingen, die den leeftijd van een kind of een jongeling of eene jonge dochter te boven zijn; dat toch deze bepalingen zijn uitzonderingen noodig om zelfs de jeugdige leerlingen, die onderwijs in die inrichtingen genieten te onttrekken aan de bepalingen der wetten op het lager en middelbaar onderwijs die anders op hen toepasselijk zouden zijn, eene toepasselijkheid die de wetgever om verschillende redenen niet wenschelijk heeft geacht;

O. dat ook de bewijzen van bekwaamheid en zedelijkheid bij art. 6 der wet op het lager onderwijs en bij art. 4 der wet op het middelbaar onderwijs voor de bevoegdheid tot het geven van onderwijs gevorderd, ten duidelijkste wijzen alleen op een onderwijs gegeven aan kinderen en jongelieden, de onontwikkelden, die nog niet op zich zelve kunnen staan en voor wier belang met betrekking tot het onderwijs en de onderwijzers te waken, de roeping van den Staat is, terwijl er voor dezen geen aanleiding bestaat om zich, zooals hij om geheel andere redenen ten aanzien van het uitoefenen der geneeskundige wetenschappen zoowel aan kinderen als aan volwassenen doet, in te laten met het onderwijs en de onderwijzing van meerderjarige zelfstandige personen, die voor zich zelf kunnende zorgen geen bescherming noodig hebben, zoodat het aan dezen kan overgelaten worden om lager of middelbaar onderwijs te ontvangen van wie hun goeddunkt;

O. dat uit eene vergelijking der bepalingen van de thans geldende wet op het lager onderwijs met die van 13 Augustus 1857 (*Staatsblad* n°. 103) blijkt, dat ook deze het onderwijs aan kinderen en niet dat aan bejaarden op het oog had; dat bij de beraadslaging over het ontwerp van laatstgenoemde wet in de Tweede Kamer der Staten-Generaal de heer ELOUT dan ook constateerde: dat dit in de uitdrukkelijke bewoordingen der wet lag en het geheele systeem der wet was;

O. dat onder die omstandigheden het tegendeel niet wordt bewezen door de verklaring van den Minister van Binnenlandsche Zaken, waarop zich het bestreden vonnis beroept, dat „groote moeielijkheden zouden voortvloeien b. v. wat de bepaling der jaren betreft; waar vangt het tijdstip aan van bejaard of niet bejaard?" dat met zachte toepassing der wet ten aanzien van het onderwijs aan bejaarden gegeven, evenwel het beginsel en de bepalingen dezer wet ten opzichte van de onderwijzers moeten worden gehandhaafd; dat toch zoodanig in den loop van een debat mondeling door een minister gegeven antwoord niet kan afdoen, waar dat niet in overeenstemming is met den duidelijken tekst der wet die in behandeling is;

O. dat volgens deze uitlegging der wetten de requirant door het onderwijs te geven in voege en aan de personen zooals boven is uiteengezet, niet heeft uitgeoefend een beroep tot welks uitoefening de wet eene toelating vordert; dat mitsdien het feit door hem gepleegd niet strafbaar is krachtens het daarop ten onrechte toegepaste artikel 436 Strafrecht, en het ook niet is krachtens eenige andere wet of wettige verordening.

O. dat nu hetgeen in de derde plaats ter staving der voorziening in cassatie is aangevoerd gegrond is geoordeeld, het niet noodig is in een onderzoek te treden omtrent hetgeen in de eerste en tweede plaats is aangevoerd en evenzeer de zaak ten principale betreft;

Vernietigt het vonnis door de arrondissementsrechtbank te 's Hertogenbosch den 20 Januari 1898 in deze zaak gewezen, met instandhouding echter der vernietiging van het vonnis van den kantonrechter van 1 December 1897; en krachtens art. 105 R. O. ten principale rechtdoende:

Verklaart het feit zooals het is bewezen niet strafbaar;

Ontslaat den requirant van alle rechtsvervolging te dier zake.

—

13 *April* 1898. BESLUIT, waarbij, met vernietiging van het besluit van Gedeputeerde Staten van *Limburg* van 30 December 1897, I^e afdeeling A, L^a. 8700/4 M., alsnog het daartegen ingesteld beroep gegrond wordt verklaard en bevolen wordt dat H. CÖRVERS zal worden toegelaten als lid van den raad der gemeente *Grevenbicht*. S. 104.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door H. CÖRVERS te *Grevenbicht* tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van *Limburg*, dd. 30 December 1897, I^e afd. A, L^a. 8700/4 M, waarbij het besluit van den Raad dier gemeente dd. 15 December te voren voor zoover het strekt om hem niet als raadslid toe te laten, is gehandhaafd;

Den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur, gehoord (advies van 9 Maart 1898, n°. 27);

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 9 April 1898, n°. 1401, Binnenlandsch Bestuur;

Overwegende, dat ter vervulling van twee vacatures in den gemeenteraad van *Grevenbicht*, openvallende met den 1sten Dinsdag van September 1897, op 29 Juni te voren, overeenkomstig art. 7, 1e lid der gemeentewet, eene verkiezing is gehouden, waarbij vier opgaven, elk van één candidaat bij den burgemeester zijn ingeleverd, waarop respectievelijk voorkwamen: SCHREURS, NICOLAAS; JENNEN, J. C. B.; CÖRVERS, HUBERT; THOLEN, MATHIES; terwijl de opgaven van den eersten en van den derden candidaat onderscheidenlijk door die candidaten zijn ingeleverd, zonder dat zij vergezeld waren van een der kiezers, die die opgaven onderteekend hadden en zonder dat zij zelven de door hen aangeboden opgaven hadden onderteekend;

dat, nadat de namen der 4 genoemde candidaten door den burgemeester op de bij art. 10 der gemeentewet bedoelde lijst waren gebracht, op 13 Juli 1897 de stemming heeft plaats gehad, waarbij 118 geldige stemmen zijn uitgebracht, waarvan JENNEN 73, CÖRVERS 57, SCHREURS 45 en THOLEN 43 stemmen heeft verkregen;

dat JENNEN, als hebbende de volstrekte meerderheid van stemmen verkregen, toen benoemd is verklaard, terwijl bij de op 27 Juli 1897 gehouden herstemming tusschen CÖRVERS en SCHREURS van de 109 geldige stemmen eerstgenoemde 57 en laatstgenoemde 52 op zich heeft vereenigd, zoodat eerstgenoemde benoemd is verklaard;

dat de Raad der gemeente *Grevenbicht*, bij besluit van 15 December 1897 — overwegende dat op 29 Juni 1897 de opgaven van CÖRVERS en SCHREURS als candidaten in strijd met art. 52 der Kieswet waren ingeleverd — de stemming dd. 13 Juli 1897 en de herstemming dd. 27 Juli 1897 nietig heeft verklaard en behalve het reeds op 6 Augustus 1897 door den gemeenteraad toegelaten lid JENNEN, ook THOLEN heeft toegelaten;

dat CÖRVERS zich hierop bij adres van 18 December 1897 tot Gedeputeerde Staten van Limburg heeft gewend, waarin hij zijne bezwaren kenbaar maakt tegen bovenvermeld gemeenteraadsbesluit;

dat Gedeputeerde Staten bij hun aan het hoofd dezes vermelde besluit bovenbedoeld besluit van den Raad der gemeente *Grevenbicht* „voor wat de niet-toelating van den appellant betreft" hebben gehandhaafd, daarbij overwegende, dat de Raad implicite beslist heeft tot zijne niet-toelating op grond, dat hij alleen de opgave, waarbij hij candidaat werd gesteld, bij den burgemeester heeft ingeleverd, zonder dat hij die opgave zelf had onderteekend en dit in strijd met art. 52 der Kieswet; dat deze beslissing van den Raad juist is, vermits iemand, die zonder inachtneming der bij de wet voorgeschreven formaliteiten candidaat is gesteld, in den zin der wet niet als candidaat kan worden betracht en zijne benoeming niet kan ontleenen aan daarop gevolgde stemming of herstemming;

dat H. CÖRVERS van dit besluit van Gedeputeerde Staten bij Ons in beroep is gekomen, Ons verzoekende het „voor zooverre daarvan wordt geappelleerd te vernietigen" en „mede te vernietigen het aangevallen besluit van den gemeenteraad van *Grevenbicht* en alsnog vertooner toe te laten als lid van den Raad dier gemeente", daarbij aanvoerende, dat hij bij herstemming

door de meerderheid der kiezers is gekozen en dat de wil der kiezers moet worden geëerbiedigd, „al moge dan ook de eene of andere formaliteit niet zijn in acht genomen";

Overwegende dat wel is waar in strijd met art. 52 der Kieswet de inlevering der opgave van H. CÖRVERS als candidaat op 29 Juni 1897, is geschied door hem in persoon zonder dat hij die opgave had onderteekend, doch dat de opgave zelve aan de wettelijke vereischten voldeed;

dat uit geen enkele wetsbepaling valt af te leiden, dat de burgemeester niet bevoegd was de opgave van H. CÖRVERS als candidaat aan te nemen;

dat dus niet in strijd met de wet, maar krachtens art. 54 der Kieswet, de naam van dezen candidaat op de candidatenlijst is geplaatst en krachtens art. 133 dier wet ook over dezen candidaat eene stemming moest geschieden;

dat er, nu de meerderheid der stemmende kiezers onbelemmerd en ondubbelzinnig hare keuze heeft gevestigd, geene termen zijn om wegens overtreding van gemelde bepaling, die een voorschrift van louter administratieven aard inhoudt, de verkiezing van H. CÖRVERS tot lid van den Raad der gemeente *Grevenbicht* nietig te verklaren;

dat er te meer reden bestaat om niet aan bedoelde overtreding nietigheid der geheele verkiezing te verbinden, aangezien in geval eene overtreding, gelijk deze, gepleegd door een niet met de uitvoering der wet belast persoon, tegen wien deswege bovendien geene strafvervolging kan worden ingesteld, zoodanige nietigheid ten gevolge had, de geldigheid eener verkiezing naar willekeur door niet-verantwoordelijke personen zoude kunnen worden verijdeld;

dat H. CÖRVERS mitsdien ten onrechte niet als raadslid is toegelaten en Gedeputeerde Staten van Limburg ten onrechte het daartoe strekkend raadsbesluit van 15 December 1897 hebben gehandhaafd;

Gezien de Kieswet;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met vernietiging van het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten van *Limburg*, het daartegen ingesteld beroep gegrond te verklaren en alzoo te bevelen, dat H. CÖRVERS zal worden toegelaten als lid van den Raad der gemeente *Grevenbicht*.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* geplaatst en tegelijk met de in hoofde dezes vermelde voordracht van genoemden Minister in de *Nederlandsche Staatscourant* opgenomen zal worden en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, Afdeeling voor de geschillen van bestuur.

's Gravenhage, den 13den April 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 22 *April* 1898.)

—

14 *April* 1898. BESLUIT, tot wijziging van het Koninklijk besluit van 24 October 1892 (*Staatsblad* n°. 236), houdende nadere vaststelling van bepalingen ter uitvoering van art. 3 der wet van 25 Mei 1880 (*Staatsblad* n°. 89) tot bescherming van diersoorten, nuttig voor landbouw of houtteelt, gewijzigd bij Koninklijk besluit van 9 Juni 1893 (*Staatsblad* n°. 87). S. 105.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 20 December 1897, L^A. L, afdeeling Handel en Nijverheid; van Justitie van 20 December 1897, n°. 142, 2de afdeeling C; en van Binnenlandsche Zaken van 20 December 1897, n°. 9294, Algemeene Zaken en Comptabiliteit;

Gelet op de Koninklijke besluiten van 24 October 1892 (*Staatsblad* n°. 236) en van 9 Juni 1893 (*Staatsblad* n°. 87);

Den Raad van State gehoord (advies van 4 Januari 1898, n°. 19);

Gelet op het nader rapport van voornoemde Ministers van 30 Maart 1898, L^A. C, afdeeling Handel en Nijverheid; van den 5den April 1898, 2de afdeeling C, n°. 235; en van den 12den April 1898, n°. 1652, afdeeling Landbouw;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. In het Koninklijk besluit van 24 October 1892 (*Staatsblad* n°. 236), houdende nadere vaststelling van bepalingen ter uitvoering van art. 3 der wet van 25 Mei 1880 (*Staatsblad* n°. 89) tot bescherming van diersoorten, nuttig voor landbouw of houtteelt, gewijzigd bij Koninklijk besluit van 9 Juni 1893 (*Staatsblad* n°. 87), wordt in de slotbepaling in plaats van: „Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Justitie", gelezen: „Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Justitie".

2. Dit besluit treedt in werking op den tweeden

dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant*, waarin het is geplaatst.

De Ministers voornoemd zijn belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 14den April 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) C. LELY.

De Minister van Justitie,
(*get.*) CORT V. D. LINDEN.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 30 *April* 1897.)

—

14 *April* 1898. BESLUIT, houdende beschikking op de beroepen ingesteld door het bestuur van den polder *Oostzaan* en door J. Kuijper Czn. en J. Bindt Pzn., beiden te *Oostzaan*, tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van *Noord-Holland*, dd. 1 December 1897, n°. 22, in zake toelating van Hoofdingelanden van dien polder. S. 106.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Beschikkende op de beroepen, ingesteld door het bestuur van den polder *Oostzaan* en door J. Kuijper Czn. en J. Bindt Pzn., beiden te *Oostzaan*, tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van *Noord-Holland*, dd. 1 December 1897, n°. 22, waarbij dit College, ambtshalve uitspraak doende, het besluit van Hoofdingelanden van genoemden polder van 11 November te voren buiten gevolg heeft gesteld, voor zooveel daarbij tot Hoofdingelanden zijn toegelaten J. Kuijper Czn. en J. Bindt Pzn. met bepaling dat deze niet als Hoofdingelanden van den polder *Oostzaan* worden toegelaten:

Den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur, gehoord (advies van 9 Maart 1898, n°. 21);

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 12 April 1898, n°. 175, afdeeling Waterstaat;

Overwegende, dat in eene op 16 September 1897 gehouden verkiezing van twee Hoofdingelanden van den polder *Oostzaan* ter vervulling der vacatures, opengevallen door het overlijden van Dirk Stam en door de benoeming van Jan Leguit Junior tot Heemraad, 150 stembiljetten zijn ingeleverd, waarvan 5 van onwaarde zijn verklaard, zoodat het aantal geldige stembiljetten 145 en de volstrekte meerderheid 73 bedroeg;

dat op die geldige stembiljetten, de stemmen als volgt waren uitgebracht:

Jan Kuijper Corneliszoon . .	53	stemmen
Jan Bindt Pieterszoon . . .	46	„
Pieter Rep Corneliszoon . .	31	„
Pieter Latenstein	29	„
Gerrit Kraaij Jacobszoon . .	29	„
Albert Dral Willemszoon . .	28	„
Albert Tijmes	18	„
Jacob Out	14	„
Dirk Lust	10	„
Klaas Keijzer Jacobszoon . .	5	„
Dirk Kraaij Janszoon . . .	4	„
Jan Derlagen Janszoon . . .	3	„
Cornelis Ouwejan.	2	„
Gerrit Kraaij Gerritszoon . .	2	„

dat, vermits er geen volstrekte meerderheid was verkregen, het stembureau heeft verklaard, dat er eene herstemming zou moeten plaats hebben tusschen de 5 eerstgenoemden, die de meeste stemmen hadden verkregen, welke herstemming op 30 September 1897 is gehouden, waarbij 164 stembiljetten zijn ingeleverd, waarvan geene van onwaarde;

dat alstoen:

Jan Kuijper Corneliszoon . .	93	stemmen
Jan Bindt Pieterszoon . . .	86	„
Gerrit Kraaij Jacobszoon . .	64	„
Pieter Latenstein	39	„
Pieter Rep Corneliszoon . .	19	„

hebben verkregen, waarvan het stembureau heeft verklaard, dat de twee eerstgenoemden tot Hoofdingelanden waren gekozen, tot wier toelating in de vergadering van Hoofdingelanden op 11 November 1897 is besloten;

dat tegen de op 16 September 1897 gehouden verkiezing bij Gedeputeerde Staten van *Noord-Holland* echter bezwaar is ingebracht door H. Hoorn, Weduwe G. Bakker, stemgerechtigd ingeland van den polder *Oostzaan*, op grond dat het stembureau haren zoon, die door haar bij schriftelijke volmacht was gemachtigd om aan de verkiezing deel te nemen, niet tot de stembus heeft toegelaten;

dat Gedeputeerde Staten hierop hun aan het hoofd dezes vermelde besluit hebben genomen; daarbij overwegende, dat uit het omtrent dit bezwaarschrift ingewonnen ambtsbericht van het polderbestuur is gebleken, dat het stembureau tot bedoelde handelwijze is geleid:

1°. omdat door den lasthebber aanvankelijk was overgelegd een geregistreerde, doch niet gelegaliseerde volmacht, welke volmacht door hem daarna wel gelegaliseerd is aangeboden, doch dat nà de registratie van een stuk, dit niet meer gewijzigd of aangevuld mag worden;

2°. omdat uit de volmacht niet bleek voor welke verkiezing deze moest gelden;

3°. omdat daarin de personen waren genoemd, op wie de lasthebber zijn stem moest uitbrengen, hetgeen in strijd zou zijn met het beginsel van geheimhouding, neergelegd in artikel 31 van het Algemeen Reglement van Bestuur voor de Waterschappen in *Noord-Holland;* terwijl bovendien het stembureau in strijd met zijne bevoegdheid, inzage zou hebben moeten nemen van het door den lasthebber in te leveren stembiljet, ten einde zich te overtuigen dat door dezen van de hem verstrekte volmacht werkelijk dat gebruik was gemaakt, als waartoe die volmacht hem bevoegdheid gaf, zoodat de door hem uitgebrachte stemmen van waarde konden worden beschouwd, terwijl het stembureau daartoe niet kon of mocht overgaan, wilde het geheim der verkiezing niet geschonden worden;

dat, wat sub 1° betreft, toen de lasthebber, zich voor de 2e maal bij het stembureau aanmeldende, een geregistreerde en gelegaliseerde volmacht heeft overgelegd, dat stuk, althans te dien aanzien, geheel voldeed aan den daarvoor bij artikel 16 van het Algemeen Reglement van Bestuur voor de Waterschappen in *Noord-Holland* gestelden eisch; dat geenerlei bepaling verbiedt een geregistreerde volmacht te legaliseeren, en evenmin zoodanige volmacht waardeloos verklaart; dat trouwens — wat hiervan zij — een uitspraak omtrent die vraag niet behoorde tot de bemoeiingen van het stembureau;

dat, wat sub 2° betreft, uit de overgelegde volmacht — al was daarin niet uitdrukkelijk vermeld, dat deze voor de op 16 September te houden verkiezing zou gelden — kon en mocht worden afgeleid, dat het de bedoeling der lastgeefster was, dat dit stuk voor *die* verkiezing zou strekken, daar het was afgegeven op den dag waarop mede in de vacatures van twee aftredende Hoofdingelanden zou worden voorzien en in de volmacht ook de opdracht was verstrekt om op die beiden te stemmen;

dat, wat sub 3° betreft, de vermelding in de volmacht van de namen der personen op wie de lasthebber zijn stem moest uitbrengen, wel geheel overbodig kan worden geacht, doch dat die vermelding aan de volmacht hare waarde niet kon ontnemen; dat het stembureau ten onrechte heeft geoordeeld, dat het door inzage te nemen van het door den lasthebber in te leveren stembiljet, zich behoorde te overtuigen, of deze, die te dien aanzien slechts verantwoording was verschuldigd aan zijne lastgeefster, zich wel volkomen van zijne lastgeving zou hebben gekweten en niet wellicht zijn stem zou hebben uitgebracht op personen, op wie hij niet bevoegd was te stemmen; dat het stembureau derhalve aan den lasthebber van H. Hoorn, Wed. G. Bakker, den toegang tot de stembus niet had mogen ontzeggen; dat deze weigering van invloed heeft kunnen zijn op den uitslag van de op 16 September gehouden verkiezing, voor zooveel daardoor is uitgemaakt over welke personen eene herstemming zou worden gehouden; dat toch de Weduwe Bakker gerechtigd is tot het uitbrengen van drie stemmen bij verkiezingen in den polder *Oostzaan;* dat het zeer wel mogelijk is en in verband met de in de volmacht gedane aanwijzing van de personen, op wie haar lasthebber moest stemmen, zelfs waarschijnlijk moet worden geacht, dat deze, ware hij tot de verkiezing toegelaten, 3 stemmen zou hebben uitgebracht op Pieter Latenstein en evenzoo 3 stemmen op Albert Dral Willemszoon, waardoor de eerste 32 en de laatste 31 stemmen zou hebben verkregen, tengevolge waarvan deze laatste en niet Gerrit Kraaij Jacobszoon in herstemming zou zijn gekomen; en dat, indien de lasthebber zijne 3 stemmen op andere dan de twee zooeven bedoelde personen had uitgebracht, ook daarvan het gevolg zou kunnen zijn geweest, dat de herstemming weder over eene andere groep van personen zou hebben geloopen;

dat het bestuur van den polder *Oostzaan* en J. Knijper Czn. en J. Bindt Pzn. van dit besluit van Gedeputeerde Staten bij Ons in beroep zijn gekomen, Ons verzoekende dit te vernietigen en te bevelen dat het besluit van Hoofdingelanden van dien polder van 11 November 1897, voor zooveel daarbij laatstgenoemden als Hoofdingelanden zijn toegelaten van kracht zal blijven; dezelfde gronden daarvoor aanvoerende, als reeds hierboven vermeld en voorkomende in het ambtsbericht van den eersten appellant aan Gedeputeerde Staten, en er bovendien op wijzende, dat Gedeputeerde Staten hebben voorbijgezien, dat het voorschrift in een volmacht om de bepaalde personen te stemmen, den lasthebber slechts be-

voegd maakt op de daarin aangewezen personen stem uit te brengen, en hij, op andere personen stemmende, de grenzen van zijn volmacht overschrijdt, en niet alleen deswege jegens zijn lastgever verantwoordelijk wordt, doch tevens geene geldige stemmen kan uitbrengen, weshalve het stembureau de door zoodanigen gemachtigde in te leveren stembriefjes vooraf zonde moeten openen, ten einde zich er van te overtuigen, dat ze geen andere namen bevatten, dan die in de volmacht zijn vermeld; welk onderzoek echter in strijd ware met artikel 31 van het Algemeen Reglement van Bestuur voor de Waterschappen in *Noord-Holland*, volgens welk artikel de stembriefjes *toegevouwen* moeten worden ingeleverd, zoodat het Reglement niet kan bedoelen, volmachten als de onderhavige, waarin bepaalde personen zijn aangewezen, toe te laten en dat dus aan den zoon der Weduwe Bakker door het stembureau terecht de toegang tot de stembus is geweigerd;

Overwegende dat Gedeputeerde Staten op de daarvoor in hun bestreden besluit aangevoerde gronden de bovenvermelde redenen, waarom de lasthebber van H. Hoorn, Wed. G. Bakker, niet tot de stembus is toegelaten, terecht niet afdoende hebben verklaard;

Overwegende, wat meer bijzonder de derde reden betreft, dat daargelaten of iemand, die krachtens volmacht stemt, eene in den hier in aanmerking komenden zin ongeldige stem uitbrengt, als hij anders stemt dan hem is opgedragen, omtrent de geldigheid van een stem uit den aard der zaak eerst kan worden geoordeeld, nadat zij is uitgebracht, hetgeen hier het geval niet was, vermits het stembureau in casu de quaestie der geldigheid beoordeelde, vóórdat de stem was uitgebracht;

dat bij stemming krachtens volmacht, sprake is van twee handelingen, welke niet mogen worden vereenzelvigd, namelijk het stemmen, d. i. het inleveren van het stembiljet èn het gelijktijdig daarmede aanwijzen van een bepaald persoon, zooals ook beide handelingen naast elkander in de onderwerpelijke volmacht zijn genoemd;

dat aan het stembureau alleen de controle is over de eerste handeling; niet echter die over de tweede, vermits de stemming geheim is en deze omstandigheid derhalve, welke echter voor den bij volmacht stemmenden kiezer zelf geen beletsel behoeft te zijn, om gelijk in het onderhavige geval in de volmacht kenbaar te maken aan wien hij zijn stem wil geven, een stembureau moet weerhouden, om op die tweede handeling controle te willen oefenen;

dat het hier toepasselijk reglement omtrent de wijze waarop of den vorm waarin iemand kan worden gemachtigd om op een *bepaald* persoon te stemmen, geen enkel bijzonder voorschrift bevat en derhalve de bewering als zoude dat reglement niet kunnen bedoelen om volmachten toe te laten, welke eene bepaalde aanwijzing omtrent den te stemmen persoon inhouden, ook overigens in dat reglement geen steun vindt;

dat de door het stembureau voorgestane en door appellanten ondersteunde meening, als zouden gemachtigden, tot het stemmen op bepaald aangewezen personen, met het oog op de daarbij door het stembureau aangevoerde en door appellanten nader ontwikkelde bezwaren in zake de beweerde verplichting tot controleeren van een aldus uitgebrachte stem, niet tot de stemming zijn toe te laten, in de toepassing neerkomt op eene verkorting van de rechten der ingelanden, meer bijzonder van hen, die, zooals ook in het onderhavige geval, het stemrecht niet anders dan door een schriftelijk gemachtigde kunnen uitoefenen;

dat toch die bezwaren niet alleen zonden gelden in het geval dat in de volmacht tot stemmen zelve de te stemmen personen waren aangewezen, maar altijd, waar op welke wijze ook, opdracht tot stemmen op bepaalde personen gegeven was, en zoo zij dus tot gevolg hadden dat een aldus gemachtigde niet zou mogen stemmen, het aan bedoelde stemgerechtigden onmogelijk zou zijn, om hun stem te doen uitbrengen op wien *zij* wilden;

Overwegende dat Gedeputeerde Staten terecht hebben beslist dat de niet toelating van den gemachtigde van de Wed. G. Bakker van invloed had kunnen zijn op den uitslag der verkiezing en derhalve op goede gronden hebben besloten het besluit van Hoofdingelanden van 11 November 1897 tot toelating van J. Kuijper Czn. en J. Bindt Pzn. buiten gevolg te stellen, met bepaling dat deze niet als Hoofdingelanden van den polder *Oostzaan* worden toegelaten;

Gezien het Algemeen Reglement van Bestuur voor de Waterschappen in *Noord-Holland;*

Hebben goedgevonden en verstaan:

Met handhaving van het besluit van Gedeputeerde Staten van *Noord-Holland* van 1 December 1897, n°. 22, het daartegen ingesteld beroep ongegrond te verklaren.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit,

dat in het *Staatsblad* en tegelijk met het rapport van dien Minister in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur.

's Gravenhage, den 14den April 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 13 *Mei* 1898.)

—

14 *April* 1898. BESLUIT, tot aanvulling van artikel 29 van de Regelen voor de Rijkskweekscholen voor onderwijzers en onderwijzeressen, vastgesteld bij Koninklijk beslnit van 21 Mei 1891 (*Staatsblad* n°. 97). S. 107.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 1 Maart 1898, n°. 855, afdeeling Onderwijs;

Gezien het Koninklijk beslnit van 21 Mei 1891 (*Staatsblad* n°. 97);

Den Raad van State gehoord (advies van den 22 Maart 1898, n°. 17);

Gelet op het nader rapport van den voornoemden Minister van 13 April 1898, n°. 1749, afdeeling Onderwijs;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. In artikel 29 der regelen voor de Rijkskweekscholen voor onderwijzers en onderwijzeressen, vastgesteld bij Koninklijk beslnit van 21 Mei 1891 (*Staatsblad* n°. 97), wordt na „2°. de theorie van onderwijs en opvoeding" opgenomen „3°. de gezondheidsleer, en wel voornamelijk de leer der middelen tot bestrijding van het alcoholisme".

2. Dit beslnit wordt voor het eerst toegepast op den cursus aanvangende den eersten Maandag in Mei 1898.

3. Dit beslnit treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant*, waarin het is geplaatst.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit beslnit, hetwelk gelijktijdig in het *Staatsblad* en in de *Nederlandsche Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 14den April 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 23 *April* 1898.)

14 *April* 1898. BESLUIT, tot aanvulling en wijziging van art. 3 der Regelen voor de Rijksnormaallessen, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 29 Jnni 1890 (*Staatsblad* n°. 97), gewijzigd bij Koninklijk beslnit van 27 Juli 1896 (*Staatsblad* n°. 142). S. 108.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 28 Februari 1898, n°. 855[a], afdeeling Onderwijs;

Gezien het Koninklijk beslnit van 29 Juni 1890 (*Staatsblad* n°. 97), gewijzigd bij Koninklijk beslnit van 27 Juli 1896 (*Staatsblad* n°. 142);

Den Raad van State gehoord (advies van den 22 Maart 1898, n°. 18);

Gelet op het nader rapport van voornoemden Minister van 13 April 1898, n°. 1750, afdeeling Onderwijs;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Artikel 3 der Regelen voor de Rijksnormaallessen, vastgesteld bij Koninklijk beslnit van 29 Juni 1890 (*Staatsblad* n°. 97), wordt gelezen als volgt:

De normaallessen zijn in twee rangen verdeeld, volgens aanwijzing door den Minister van Binnenlandsche Zaken.

Aan die van den tweeden rang wordt op den voet van de bij deze Regelen behoorende tabel der lesuren B, onderwijs gegeven in de vakken, vermeld in art. 2 der wet van 17 Angustns 1878 (*Staatsblad* n°. 127), zooals dit artikel luidt na de daarin bij de wet van 8 December 1889 (*Staatsblad* n°. 175) gebrachte wijzigingen, onder *a—j*, en in de beginselen van onderwijs en opvoeding; waar vrouwelijke kweekelingen de lessen volgen tevens in het vak, genoemd onder *k*, in artikel 2 der wet.

Aan die van den eersten rang op den voet van de tabel der lesuren A, in dezelfde vakken, benevens in dat, vermeld onder *p*, en in eene der drie levende talen, in dat artikel genoemd.

Bovendien wordt aan alle inrichtingen, waar de hiertoe noodige leerkrachten beschikbaar zijn, onderwijs gegeven in de gezondheidsleer, en wel voornamelijk de leer der middelen tot bestrijding van het alcoholisme. Het aantal uren, gedurende welke, en de klasse, waarin dat onderwijs zal worden gegeven, worden voor iedere inrichting door voornoemden Minister bepaald.

Voornoemde Minister bepaalt tevens in hoeverre voor iedere normaalinrichting afzonderlijk wijziging

in de lesuren, voor de andere vakken in de bij dit besluit behoorende tabellen bestemd, kan worden toegestaan."

2. In de tabellen A en B, behoorende bij art. 3 der Regelen vastgesteld bij Koninklijk besluit van 29 Juni 1890 (*Staatsblad* n°. 97), wordt voor het getal lesuren in „paedagogiek" in de vierde klasse gelezen „3" in plaats van „2"; en voor het geheele getal lesuren in dat vak „5" in plaats van „4", waardoor het getal lesuren voor de vierde klasse in het geheele getal lesuren voor iedere inrichting in de beide tabellen aangegeven, met één wordt vermeerderd.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 14den April 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 23 *April* 1898.)

—

18 *April* 1898. BESLUIT van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, houdende vaststelling van de uit het Kiesreglement voor de Kamers van Arbeid voortvloeiende modellen.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid;

Gezien de artt. 6, 7, 12, 27, 65 en 79 van het Kiesreglement voor de Kamers van Arbeid (Koninklijk besluit van 6 Januari 1898, *Staatsblad* n°. 20); (1)

Heeft goedgevonden:

vast te stellen voor de in de artt. 6, 7, 12, 27, 65 en 79 van genoemd Kiesreglement bedoelde lijsten, aangifte, formulier, oproeping, stembriefje, verklaring en processen-verbaal de bij deze beschikking gevoegde modellen.

's Gravenhage, den 18den April 1898.

De Minister voornoemd, (*get.*) C. LELY.

---

(1) In art. 79 van het Kiesreglement moet voor „54", worden gelezen: „57". (*Verbetering van het Staatsblad* n°. 20 *van* 1898.)

Model I.

Model van de lijst, bedoeld in art. 1 van het Kiesreglement voor de Kamers van Arbeid.

Voor hoofden en bestuurders van bedrijven, waarin gedurende het geheele jaar pleegt gearbeid te worden.

KAMER VAN ARBEID voor 1) . . . . . .

De ondergeteekende 2) . . . . . .

$\frac{\text{hoofd}}{\text{bestuurder}}$ van 3) . . . . . gelegen aan de 4) . . . . . .

te 5) . . . . . verklaart, dat de hieronder vermelde personen gedurende het kalenderjaar 1 . . . in zijn bedrijf werkzaam zijn geweest in de $\frac{\text{gemeente}}{\text{gemeenten}}$ . . . . . .

. . . . . gelegen binnen het gebied der bovengenoemde Kamer van Arbeid:

NAMEN:	VOORNAMEN: (*voluit*).	WOONPLAATS:	Als: 6)	Gemeente waar de persoon het laatst werkzaam was, indien hij in meer dan ééne gemeente werkzaam was:

1) Naam der Kamer.
2) Naam en voornamen (*voluit*).
3) Omschrijving van het bedrijf.
4) Straat, gracht enz.
5) Gemeente waar het bedrijf is gelegen.
6) „Patroon" of „werkman" naar gelang de persoon werkzaam was.
7) Handteekening.
8) Gemeente waar de personen werkzaam zijn geweest, of was dit in meer dan ééne gemeente het geval, waar zij het laatst werkzaam zijn geweest.
9) In te vullen door Burgemeester en Wethouders: 15 Februari of, in geval eene Kamer van Arbeid wordt opgericht, den krachtens de artt. 3 en 17 van het Kiesreglement aangewezen dag.

Aan Burgemeester en Wethouders
van 8) . . . . . .

Te . . . . . den . . . . . 1 . . .
7)

N.B. Op deze lijst behoeven niet te worden vermeld personen, die geen ingezetenen des Rijks of geen Nederlanders zijn of die op 9) . . . . . 1 . . . den leefdtijd van 25 jaren niet zullen hebben bereikt.

Model II. *Model van de lijst, bedoeld in art. 1 van het Kiesreglement voor de Kamers van Arbeid.*

(*Voorzijde.*)

Voor hoofden en bestuurders van bedrijven, waarin niet gedurende het geheele jaar pleegt gearbeid te worden.

KAMER VAN ARBEID voor 1) . . . . . .

1) Naam der Kamer.
2) Naam en voornamen (*voluit*).
3) Omschrijving van het bedrijf.
4) Straat, gracht enz.
5) Gemeente waar het bedrijf is gelegen.
6) Tijd waarop de werkzaamheden aanvingen.
7) Tijd waarop de werkzaamheden eindigden.
8) „Patroon" of „werkman" naar gelang de persoon werkzaam was.
9) Handteekening.
10) Gemeente waar de personen werkzaam zijn geweest, of was dit in meer dan ééne gemeente het geval, waar zij het laatst werkzaam zijn geweest.
11) In te vullen door Burgemeester en Wethouders: 15 Februari, of in geval eene Kamer van Arbeid wordt opgericht, den krachtens de artt. 8 en 17 van het Kiesreglement aangewezen dag.

De ondergeteekende 2) . . . . . .

hoofd / bestuurder van 3) . . . . . gelegen aan de 4) . . . . . te 5) . . . . . .

verklaart, dat de hieronder vermelde personen gedurende het aantal maanden als ten aanzien van zijn bedrijf in art. 76 van het Kiesreglement voor de Kamers van Arbeid is opgegeven in zijn bedrijf werkzaam zijn geweest in de gemeente / gemeenten . . . . . gelegen binnen het gebied der bovengenoemde Kamer van Arbeid:

NAMEN:	VOORNAMEN: (*voluit*).	WOONPLAATS:	Van: 6)	Tot: 7)	Als: 8)	Gemeente waar de persoon het laatst werkzaam was, indien hij in meer dan ééne gemeente werkzaam was:

Aan Burgemeester en Wethouders van 10) . . . . . Te . . . . . den . . . . . 1 . . .
9)

N.B. Op deze lijst behoeven niet te worden vermeld personen, die geen ingezetenen des Rijks of geen Nederlanders zijn of die op 11) . . . . . 1 . . . den leeftijd van 25 jaren niet zullen hebben bereikt.

(*Achterzijde.*) *Art. 76 van het Kiesreglement voor de Kamers van Arbeid luidt:*

Voor de hieronder vermelde bedrijven geldt voor kalenderjaar het tijdvak, dat achter ieder bedrijf is opgegeven:

de aardappelmeel- en siroopfabricage	9 maanden.	het nettenboeten.	3 maanden.
de beetwortelsuikerfabricage	3 „	het bedrijf der olieslagerijen.	8 „
het bloembollenkweeken	7 „	de steen-, pan- en estrikfabricage	5 „
het bokking drogen en het bokking- en vischrooken .	3 „	het verduurzamen van levensmiddelen	7 „
het bouwvak	7 „	het zwingelen van vlas	6 „
de garnalenvisscherij	9 „	de zeevisscherij, met uitzondering der garnalenvisscherij.	5 „

Model III.

Model van de aangifte, bedoeld in art 7 van het Kiesreglement voor de Kamers van Arbeid.

Voor eigen aangifte.

KAMER VAN ARBEID voor 1) . . . . . .

De ondergeteekende 2) . . . . . .

geboren den 3) . . . . . 1 . . . te 4) . . . . . wonende te 5) . . . . . .

verklaart, dat hij als $\frac{\text{patroon}}{\text{werkman}}$ werkzaam is geweest in de hieronder genoemde bedrijven gedurende

het kalenderjaar 1 . . . .

het aantal maanden als ten aanzien daarvan in art. 76 van het Kiesreglement voor de Kamers van Arbeid is opgegeven

en wel:

van 6)	tot 7)	in het bedrijf van 8)	te 9)
"	"	" " " "	"
"	"	" " " "	"
"	"	" " " "	"

reden waarom hij verzoekt geplaatst te worden op de kiezerslijst voor de $\frac{\text{patroons}}{\text{werklieden}}$ voor de bovengenoemde Kamer van Arbeid.

In geval de aangever patroon is en gedurende den bovengenoemden tijd zijn bedrijf heeft uitgeoefend in meer dan ééne gemeente, terwijl zijne woonplaats gelegen is buiten het gebied der Kamer van Arbeid, hier te vermelden in welke gemeente de hoofdzetel van het bedrijf is gevestigd . . . . . .

1) Naam der Kamer.
2) Naam en voornamen (*voluit*).
3) Dag, maand en jaar van geboorte.
4) Geboorteplaats.
5) Woonplaats.
6) Tijd waarop de werkzaamheden aanvingen.
7) Tijd waarop de werkzaamheden eindigden.
8) Naam en voorletters van het hoofd of den bestuurder van het bedrijf.
9) Gemeenten waar de bedrijven gelegen zijn, die alle binnen het gebied der Kamer moeten zijn gelegen.
10) Handteekening.
11) Gemeente waar de aangever werkzaam is geweest, of was dit in meer dan ééne gemeente het geval, waar hij het laatst werkzaam is geweest.

Aan Burgemeester en Wethouders

van 11) . . . . . .

Te . . . . . den . . . . . 1 . . .

10)

Model IV.

Model van het formulier, bedoeld in art. 12 *van het Kiesreglement voor de Kamers van Arbeid.*

KAMER VAN ARBEID voor . . . . . .

te . . . . . .

Burgemeester en Wethouders van . . . . . noodigen u uit nevensgaand formulier, na invulling en onderteekening, binnen 14 dagen na heden aan hun college terug te zenden.

Te . . . . . den . . . . . 1 . . .

Aan

te

De ondergeteekende . . . . . werkzaam in het bedrijf van . . . . . in de gemeenten . . . . . wonende te . . . . . , alwaar genoemd bedrijf niet in eene Kamer van Arbeid is vertegenwoordigd, verzoekt in de gemeente *) . . . . . op de kiezerslijst voor de werklieden voor bovengenoemde Kamer van Arbeid te worden geplaatst.

Te . . . . . den . . . . . 1 . . .

*) In te vullen een der gemeenten, waar de onderteekenaar werkzaam is.

Model V.

(*Voorzijde.*)

Model van de oproeping, bedoeld in art. $\frac{27}{61}$ *van het Kiesreglement voor de Kamers van Arbeid.*

Oproeping voor de verkiezing van $\frac{\text{. . leden}}{\text{een lid}}$ $\frac{\text{patroon(s)}}{\text{werk- (man) (lieden)}}$ voor de Kamer van Arbeid voor . . . . . te . . . . . op . . . . . dag . . . . . 1 . . . .

Het stembureau houdt zitting in . . . . . ; de inlevering der stembriefjes vangt aan des morgens te acht uren en duurt tot des namiddags te drie uren.

Deze oproeping mede te brengen.

Art. 128 van het Wetboek van Strafrecht luidt: Hij die opzettelijk zich voor een ander uitgevende, aan eene krachtens wettelijk voorschrift uitgeschreven verkiezing deelneemt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar.

(*Achterzijde.*)

In drieën te vouwen.

Aan

te

N°. . . van de kiezerslijst voor de $\frac{\text{patroons}}{\text{werklieden}}$ van de Kamer van Arbeid voor . . . . . te . . . . . .

Model VI.

(*Voorzijde.*)

Model van het stembriefje, bedoeld in art. $\frac{27}{61}$ *van het Kiesreglement voor de Kamers van Arbeid.*

STEMBRIEFJE.

Verkiezing van $\frac{\text{. . leden}}{\text{een lid}}$ $\frac{\text{patroon(s)}}{\text{werk- (man) (lieden)}}$ van de Kamer van Arbeid voor . . . . . te . . . . . .

In geval van herstemming invullen:

De herstemming heeft plaats tusschen:

(*De namen in alphabetische volgorde te plaatsen.*)

(*Achterzijde.*)

(*Hier te plaatsen de handteekening van den Burgemeester.*)

Model VII.

Verkiezing voor eene Kamer van Arbeid in ééne gemeente.

Proces-verbaal van de zitting van het stembureau op . . . . . dag, den . . . . . 1 . . . in de gemeente . . . . . *tot het verkiezen en vaststellen van den uitslag der verkiezing* van $\frac{\text{. . leden}}{\text{een lid}}$ $\frac{\text{patroon(s)}}{\text{werk- (man) (lieden)}}$ van de Kamer van Arbeid voor . . . . . aldaar.

Het stembureau bestaande uit . . . . . neemt in het stemlokaal plaats des voormiddags te 8 uren.

Een exemplaar van de wet op de Kamers van Arbeid, van het Kiesreglement voor de Kamers van Arbeid en van de kiezerslijst voor de $\frac{\text{patroons}}{\text{werklieden}}$ wordt op de tafel, voor het stembureau staande, nedergelegd.

De stembus, na onderzocht en volkomen ledig bevonden te zijn, wordt met twee sleutels gesloten, waarvan de een door den heer . . . . . en de ander door den heer . . . . . in bewaring wordt genomen.

In de stembus zijn stembriefjes geworpen door de op nevensgevoegde lijst door parafeering aangeduide kiezers, nadat elk van hen aan den voorzitter de in art. $\frac{27}{61}$ van het Kiesreglement voor de Kamers van Arbeid bedoelde oproeping had overhandigd.

Er zijn door de in het stemlokaal aanwezige kiezers $\frac{\text{geen bezwaren ingebracht.}}{\text{de navolgende bezwaren ingebracht:}}$

(In geval bezwaren zijn ingebracht op grond, dat de verkiezing niet overeenkomstig de daarvoor gestelde regelen plaats heeft, die bezwaren hier te vermelden.)

(In geval wanorde in het stemlokaal of zijne toegangen den behoorlijken voortgang der verkiezing onmogelijk maakt, hier bij te voegen:

De voorzitter van het stembureau verklaart te . . . . uren, dat naar de bevinding van het stembureau wanorde den behoorlijken voortgang der verkiezing onmogelijk maakt. De verkiezing wordt daarop geschorst en tot . . . . . dag, den . . . . . 1 . . . , des voormiddags te 8 uren verdaagd.

Onmiddellijk daarop is de stembus in tegenwoordigheid der in het stemlokaal aanwezige kiezers behoorlijk gesloten en verzegeld met de zegels van . . . . . .

En is hiervan terstond dit proces-verbaal opgemaakt.

Gedaan te . . . . . , den . . . . . 1 . . .

Voorzitter,

Leden,

Nadat de na de schorsing der verkiezing gebezigde zegels der stembus, die voor den aanvang der hervatte verkiezing aan het stembureau is ingeleverd, zijn onderzocht en $\frac{\text{geschonden}}{\text{ongeschonden}}$ zijn bevonden, wordt op . . . . dag, den . . . . . 1 . . . , des voormiddags te 8 uren de stembus ontzegeld, het in art. 41 van het Kiesreglement voor de Kamers van Arbeid bedoelde pakket geopend en de verkiezing voortgezet.)

Te 5 uren wordt door den voorzitter van het stembureau aangekondigd, dat de voor de inlevering der stembriefjes bepaalde tijd verstreken is. De op dat tijdstip in het stemlokaal aanwezige kiezers worden tot het inleveren van hunne stembriefjes toegelaten.

Het ter parafeering bestemde exemplaar der kiezerslijst wordt door de leden van het stembureau gewaarmerkt, met opgave, dat daarop ingevolge art. 35 van het Kiesreglement voor de Kamers van Arbeid zijn gesteld . . . parafen.

Van die lijst en de aan den voorzitter van het stembureau overhandigde oproepingen wordt een pakket gemaakt, hetwelk verzegeld wordt met de zegels van . . . . . .

Onmiddellijk daarop wordt de stembus geopend.

De stembriefjes worden dooreengemengd en geteld. Hun aantal bedraagt . . . .

Dit getal, met de opgave van het aantal der op de bovenbedoelde kiezerslijst gestelde parafen vergeleken zijnde, is gebleken te zijn $\frac{\text{grooter dan}}{\text{even groot als}}$ $\frac{\text{kleiner dan}}{}$ het aantal kiezers, dat aan de verkiezing heeft deelgenomen.

De voorzitter opent de stembriefjes en deelt na opening van elk briefje den inhoud daarvan mede, met inachtneming van art. 47 van het Kiesreglement voor de Kamers van Arbeid.

(In geval twijfel bestaat over de waarde van een of meer stembriefjes, hier te vermelden de redenen van twijfel en de beslissing benevens, dat deze door den voorzitter onmiddellijk is bekend gemaakt.)

Daarna wordt van de geopende, zoowel de geldige als de van onwaarde verklaarde, stembriefjes elke soort afzonderlijk een pakket gemaakt, hetwelk verzegeld wordt met de zegels van . . . . . .

De voorzitter maakt bekend, dat zijn uitgebracht . . . . geldige stemmen, waarvan . . . . op . . . . . , . . . op . . . . . en dat van onwaarde zijn verklaard . . . stembriefjes.

(In geval het getal der in de stembus gevonden stembriefjes $\frac{\text{grooter}}{\text{kleiner}}$ is dan het getal kiezers, dat aan de verkiezing heeft deelgenomen, hier te vermelden, of dat verschil op den uitslag der verkiezing van invloed heeft kunnen zijn, alsmede

dat die beslissing onmiddellijk door den voorzitter is bekend gemaakt.)

De voorzitter maakt vervolgens als den uitslag der verkiezing bekend, dat verkozen is/zijn herstemming moet plaats hebben tusschen . . . . . en . . . . . .

Er zijn door de in het stemlokaal aanwezige kiezers geen bezwaren ingebracht. / de navolgende bezwaren ingebracht:

(In geval bezwaren zijn ingebracht op grond, dat het opmaken van den uitslag der verkiezing niet overeenkomstig de daarvoor gestelde regelen plaats heeft, die bezwaren hier te vermelden.)

En is hiervan aanstonds proces-verbaal opgemaakt.

Het stembureau is gedurende al deze werkzaamheden onveranderd gebleven.

(In geval verwisseling van het stembureau heeft plaats gehad, die verwisseling hier te vermelden, met opgaaf van de redenen en van den tijd der verwisseling.)

Gedaan te . . . . . , den . . . . . 1 . . .

Voorzitter,

Leden,

Model VIII.

Verkiezing voor eene Kamer van Arbeid in meer dan ééne gemeente.

Proces-verbaal van de zitting van het stembureau op . . . . . dag, den . . . . . 1 . . . in de gemeente . . . . . , *tot het verkiezen* van . . leden / een lid patroon(s) / werk-(man) (lieden) van de Kamer van Arbeid voor . . . . . te . . . . . .

Het stembureau, bestaande uit . . . . . neemt in het stemlokaal plaats des voormiddags te 8 uren.

Een exemplaar van de wet op de Kamers van Arbeid, van het Kiesreglement voor de Kamers van Arbeid en van de kiezerslijst voor de patroons / werklieden wordt op de tafel, voor het stembureau staande, nedergelegd.

De stembus, na onderzocht en volkomen ledig bevonden te zijn, wordt met twee sleutels gesloten, waarvan de een door den heer . . . . . en de ander door den heer . . . . . in bewaring wordt genomen.

In de stembus zijn stembriefjes geworpen door de op nevensgevoegde lijst door parafeering aangeduide kiezers, nadat elk van hen aan den voorzitter de in art. $\frac{27}{61}$ van het Kiesreglement voor de Kamers van Arbeid bedoelde oproeping had overhandigd.

Er zijn door de in het stemlokaal aanwezige kiezers geen bezwaren ingebracht. / de navolgende bezwaren ingebracht:

(In geval bezwaren zijn ingebracht op grond, dat de verkiezing niet overeenkomstig de daarvoor gestelde regelen plaats heeft, die bezwaren hier te vermelden.)

(In geval wanorde in het stemlokaal of zijne toegangen den behoorlijken voortgang der verkiezing onmogelijk maakt, hier bij te voegen:

De voorzitter van het stembureau verklaart te . . . . uren, dat naar de bevinding van het stembureau wanorde den behoorlijken voortgang der verkiezing onmogelijk maakt. De verkiezing wordt daarop geschorst en tot . . . . . dag, den . . . . . 1 . . . , des voormiddags te 8 uren verdaagd.

Onmiddellijk daarop is de stembus in tegenwoordigheid der in het stemlokaal aanwezige kiezers behoorlijk gesloten en verzegeld met de zegels van . . . . . .

En is hiervan terstond dit proces-verbaal opgemaakt.

Gedaan te . . . . . , den . . . . . 1 . . .

Voorzitter,

Leden,

Nadat de na de schorsing der verkiezing gebezigde zegels der stembus, die voor den aanvang der hervatte verkiezing aan het stembureau is ingeleverd, zijn onderzocht en geschonden / ongeschonden zijn bevonden, wordt op . . . . dag, den . . . . . 1 . . . , des voormiddags te 8 uren de stembus ontzegeld, het in art. 41 van het Kiesreglement voor de Kamers van Arbeid bedoelde pakket geopend en de verkiezing voortgezet.)

Te 5 uren wordt door den voorzitter van het stembureau aangekondigd, dat de voor de inlevering der stembriefjes bepaalde tijd verstreken is. De op dat tijdstip in het stemlokaal aanwezige kiezers worden tot het inleveren van hunne stembriefjes toegelaten.

Het ter parafeering bestemde exemplaar der kiezerslijst wordt door de leden van het stembureau gewaarmerkt, met opgave, dat daarop

ingevolge art. 35 van het Kiesreglement voor de Kamers van Arbeid zijn gesteld . . . parafen.

Van die lijst en de aan den voorzitter van het stembureau overhandigde oproepingen wordt een pakket gemaakt, hetwelk verzegeld wordt met de zegels van . . . . . .

Onmiddellijk daarop wordt de stembus geopend.

De stembriefjes worden dooreengemengd en geteld. Hun aantal bedraagt . . . .

Dit getal, met de opgave van het aantal der op de bovenbedoelde kiezerslijst gestelde parafen vergeleken zijnde, is gebleken te zijn $\frac{\text{grooter dan}}{\text{even groot als}}$ $\frac{}{\text{kleiner dan}}$ het getal kiezers, dat aan de verkiezing heeft deelgenomen.

De voorzitter opent de stembriefjes en deelt na opening van elk briefje den inhoud daarvan mede met inachtneming van art. 47 van het Kiesreglement voor de Kamers van Arbeid.

(In geval twijfel bestaat over de waarde van een of meer stembriefjes, hier te vermelden de redenen van twijfel en de beslissing benevens, dat deze door den voorzitter onmiddellijk is bekend gemaakt.)

Daarna wordt van de geopende, zoowel de geldige als de van onwaarde verklaarde, stembriefjes elke soort afzonderlijk een pakket gemaakt, hetwelk verzegeld wordt met de zegels van . . . . . .

De voorzitter maakt bekend, dat zijn uitgebracht . . . . geldige stemmen, waarvan . . . . op . . . . . , . . . op . . . . . en dat van onwaarde zijn verklaard . . . . stembriefjes.

Er zijn door de in het stemlokaal aanwezige kiezers $\frac{\text{geen bezwaren ingebracht.}}{\text{de navolgende bezwaren ingebracht:}}$

(In geval bezwaren zijn ingebracht op grond, dat het openen der stembriefjes of de beslissing over den inhoud daarvan niet overeenkomstig de daarvoor gestelde regelen plaats heeft, die bezwaren hier te vermelden.)

En is hiervan aanstonds proces-verbaal opgemaakt

Het stembureau is gedurende al deze werkzaamheden onveranderd gebleven.

(In geval verwisseling van het stembureau heeft plaats gehad, die verwisseling hier te vermelden met opgaaf van de redenen en van den tijd der verwisseling.)

Gedaan te . . . . . , den . . . . . 1 . . .

Voorzitter,

Leden,

Model IX.

—

Verkiezing voor eene Kamer van Arbeid in meer dan ééne gemeente.

Proces-verbaal van de zitting van het stembureau op . . . . . dag, den . . . . . 1 . . . in de gemeente . . . . . , *tot het vaststellen van den uitslag der verkiezing* van $\frac{\text{. . leden}}{\text{een lid}}$ $\frac{\text{patroon(s)}}{\text{werk- (man) (lieden)}}$ van de Kamer van Arbeid voor . . . . . aldaar.

Het stembureau bestaande uit . . . . . neemt in het stemlokaal plaats des voormiddags te 9 uren.

Nadat de in de artt. 50 en 51 van het Kiesreglement voor de Kamers van Arbeid bedoelde stukken aan het stembureau zijn ingeleverd en de zegels der pakketten zijn onderzocht en $\frac{\text{geschonden}}{\text{ongeschonden}}$ bevonden, maakt de voorzitter bekend, dat bij het stembureau in de gemeente, waar de zetel der Kamer van Arbeid is gevestigd, in het geheel zijn uitgebracht . . . . geldige stemmen, waarvan . . . op . . . . . , . . . op . . . . . , alsmede, dat bij het stembureau te . . . . . in het geheel zijn uitgebracht . . . . geldige stemmen, waarvan . . . op . . . . . , . . . op . . . . . , terwijl bij elk van die stembureaux van onwaarde zijn verklaard respectievelijk . . . stembriefjes.

(In geval eene nieuwe opening van de stembriefjes uit een of meer der in art. 48 van het Kiesreglement voor de Kamers van Arbeid bedoelde pakketten heeft plaats gehad, dan hier te vermelden het daartoe strekkend besluit van het stembureau, alsmede de redenen, die daartoe geleid hebben.

Onmiddellijk daarna worden na de opening der verzegelde pakketten de stembriefjes geopend. De voorzitter deelt na opening van elk briefje den inhoud daarvan mede met inachtneming van art. 47 van het Kiesreglement voor de Kamers van Arbeid.

In geval er stembriefjes van onwaarde worden verklaard, hier te vermelden de redenen van twijfel en de beslissing benevens, dat deze door den voorzitter onmiddellijk is bekend gemaakt.

Daarna wordt van de opnieuw geopende, zoowel de geldige als de van onwaarde verklaarde,

stembriefjes elke soort afzonderlijk een pakket gemaakt, hetwelk verzegeld wordt met de zegels van . . . . . .

De voorzitter maakt bekend, dat op de opnieuw geopende stembriefjes zijn uitgebracht . . . geldige stemmen, waarvan . . . op . . . . . ,
. . . op . . . . . , en dat van onwaarde zijn verklaard . . . stembriefjes. Deze getallen vergeleken zijnde met die, welke door het stembureau te . . . . . blijkens het door dat bureau opgemaakte proces-verbaal aan elken persoon zijn toegekend, is gebleken te zijn daarmede overeenstemmende. (in geval van verschil dit aan te geven.)

De voorzitter maakt bekend, dat het gezamenlijk getal der geldige stemmen . . . . bedraagt en dat daarvan zijn uitgebracht op . . . . . ,
op . . . . . , . . . stemmen, terwijl het gezamenlijk getal der van onwaarde verklaarde stembriefjes bedraagt . . . .

(In geval het getal der in de pakketten gevonden stembriefjes grooter/kleiner is dan het getal kiezers, dat aan de verkiezing heeft deelgenomen, hier te vermelden, of dat verschil op den uitslag der verkiezing van invloed heeft kunnen zijn, alsmede, dat die beslissing onmiddellijk door den voorzitter is bekend gemaakt.)

De voorzitter maakt vervolgens als den uitslag der verkiezing bekend, dat verkozen is/zijn / herstemming moet plaats hebben tusschen
. . . . . en . . . . . .

Er zijn door de in het stemlokaal aanwezige kiezers geen bezwaren ingebracht. / de navolgende bezwaren ingebracht:

(In geval bezwaren zijn ingebracht op grond, dat het opmaken van den uitslag der verkiezing niet overeenkomstig de daarvoor gestelde regelen plaats heeft, die bezwaren hier te vermelden.)

En is hiervan aanstonds proces-verbaal opgemaakt.

Het stembureau is gedurende al deze werkzaamheden onveranderd gebleven.

(In geval verwisseling van het stembureau heeft plaats gehad, die verwisseling hier te vermelden, met opgaaf van de redenen en van den tijd der verwisseling.)

Gedaan te . . . . . , den . . . . . 1 . . .

Voorzitter,

Leden,

Model X.

(*Voorzijde.*)

Model van de verklaring, bedoeld in art. 65 van het Kiesreglement voor de Kamers van Arbeid.

De ondergeteekende . . . . . geboren den . . . . . 1 . . . te . . . . . ,
wonende te . . . . . , benoemd tot lid der Kamer van Arbeid voor . . . . . .
te . . . . . verklaart, dat hij gedurende het kalenderjaar 1 . . . / drie van de laatste tien kalenderjaren en wel van . . . tot . . .
*) als patroon/werkman werkzaam is geweest en wel:

van . . . tot . . . . in het bedrijf van . . .
» » » » » »
» » » » » »
bij . . . . . te . . . . . .
» »
» »

Te . . . . . den . . . . . 1 . . .

Aan Burgemeester en Wethouders van . . . . . .

*) Betreft het een bedrijf als bedoeld in art. 76 van het Kiesreglement op te geven de maanden, welke de onderteekenaar in dat bedrijf werkzaam is geweest voor zoover de opgaaf daarvan noodig is om zitting te nemen.

(*Achterzijde.*)

Art. 76 van het Kiesreglement voor de Kamers van Arbeid luidt:

Voor de hieronder vermelde bedrijven geldt voor kalenderjaar het tijdvak, dat achter ieder bedrijf is opgegeven:

de aardappelmeel- en siroopfabricage.	9	maanden
de beetwortelsuikerfabricage.	3	»
het bloembollenkweeken.	7	»
het bokking drogen en het bokking- en vischrooken	3	»
het bouwvak.	7	»
de garnalenvisscherij	9	»
het nettenboeten.	3	»
het bedrijf der olieslagerijen	8	»
de steen-, pan- en estrikfabricage .	5	»
het verduurzamen van levensmiddelen	7	»
het zwingelen van vlas	6	»
de zeevisscherij, met uitzondering der garnalenvisscherij	5	»

21 *April* 1898. MISSIVE van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende, in verband met de uitvoering der wet op de personeele belasting, het doen van opgaven door de burgemeesters nopens voltrokken huwelijken en van vestiging in de gemeente van uit het buitenland of de koloniën gekomen personen.

Blijkens mij door den Minister van Financiën gedane mededeeling heeft de praktijk der nieuwe wet op de personeele belasting doen zien dat de opgaven, welke thans overeenkomstig de circulaires van mijn Departement van 14 Mei 1869, n°. 164, 2e afd., en van den 17 Mei 1897, n°. 2255, afd. B. B., door de burgemeesters aan de ontvangers der directe belastingen worden verstrekt, ten deele kunnen worden achterwege gelaten.

Naar de meening van genoemden Minister kan voor de uitvoering van voormelde wet worden volstaan met een opgaaf betreffende de voltrokken huwelijken en van de personen, die uit het buitenland of de koloniën gekomen, zich in de gemeente hebben gevestigd.

In overeenstemming daarmede heb ik de eer U H.E.G. te verzoeken de burgemeesters der gemeenten in Uwe provincie mede te deelen dat bovengenoemde circulaires met ingang van heden zijn ingetrokken en hen daarbij namens mij uit te noodigen om voortaan telkens uiterlijk op 10 Januari, 10 April, 10 Juli en 10 October aan den ontvanger der directe belastingen tot wiens dienstkring de gemeente behoort, met betrekking tot het laatstverloopen kwartaal, een opgaaf in te zenden overeenkomstig het hiernevensgaand model.

Opdat de geregelde inzending dezer gegevens, welke dus voor het eerst plaats zal hebben uiterlijk op 10 Juli a.s., zooveel mogelijk verzekerd zij, gelieve U H.E.G. den burgemeesters in Uwe provincie tevens op te dragen om ook van een c. q. negatieve opgaaf aan den betrokken ontvanger melding te maken.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

MODEL.

GEMEENTE . . . . . .

Opgaaf volgens circulaire van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 21 *April* 1898, *n°.* 1846, *afd. B. B., loopende over het e kwartaal van* 189

A. In de gemeente voltrokken huwelijken.

NAAM VAN DEN MAN.	BEROEP VAN DEN MAN.	Woonplaats van het echtpaar (zooveel mogelijk ook straat of wijk enz. en nommers.)	DATUM VAN HET HUWELIJK.	AANMERKINGEN.

B. Vestiging in de gemeente van uit het buitenland of de koloniën gekomen personen.

NAAM.	BEROEP.	WOONPLAATS IN DE GEMEENTE.	DATUM VAN VESTIGING.	VORIGE WOONPLAATS.	AANMERKINGEN.

, den 189

De Burgemeester der gemeente

22 *April* 1898. BESLUIT, tot wijziging van het Koninklijk besluit van 10 Juli 1896 (*Staatsblad* n°. 104), waarbij nader wordt bepaald, welke ziekten van het vee voor besmettelijk worden gehouden en welke der, in de wet van 20 Juli 1870 (*Staatsblad* n°. 131) genoemde, maatregelen bij het heerschen of bij het dreigen van elke dier ziekten moeten toegepast worden. S. 109.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Overwegende, dat wijziging van het Koninklijk besluit van 10 Juli 1896 (*Staatsblad* n°. 104) noodzakelijk is;

Gezien de wet van 20 Juli 1870 (*Staatsblad* n°. 131), tot regeling van het veeartsenijkundig Staatstoezicht en de veeartsenijkundige politie, aangevuld bij de wet van 1 Augustus 1880 (*Staatsblad* n°. 123) en gewijzigd bij de wetten van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64) en 15 April 1896 (*Staatsblad* n°. 68);

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 19 Maart 1898, n°. 1278[1], afdeeling Landbouw;

Den Raad van State gehoord (advies van 5 April 1898, n°. 11);

Gelet op het nader rapport van den voornoemden Minister van 18 April 1898, n°. 1695, afdeeling Landbouw;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Art. I. Art. 2 van het Koninklijk besluit van 10 Juli 1896 (*Staatsblad* n°. 104) wordt gelezen als volgt:

„Onverminderd de verplichte aangifte, voorgeschreven in artikel 13 der wet van 20 Juli 1870 (*Staatsblad* n°. 131), zijn bij elke der, in artikel 1 van dit besluit genoemde, veeziekten de volgende, in de daarbij vermelde artikelen der aangehaalde wet genoemde, maatregelen toepasselijk:

1°. de verwijdering en afzondering van vee, dat verschijnselen eener besmettelijke ziekte vertoont (artikel 14);

2°. het onderzoek van ziek of verdacht vee (artikel 16);

3°. het plaatsen der kenteekenen (artikel 17);

4°. wanneer dit door den districtsveearts noodig wordt geoordeeld, het merken van ziek of verdacht of hersteld vee (artikel 19);

5°. het verbod van vervoer van vee, door eene besmettelijke ziekte aangetast of daarvan verdacht, behoudens vergunning van den burgemeester (artikel 21);

6°. wanneer dit door den districtsveearts noodig wordt geoordeeld, de afsluiting van besmette hoeven of weiden en der naastaangelegen landerijen en erven en de ontsmetting van de kleederen der personen, die het afgesloten terrein verlaten (artikel 29);

7°. ontsmetting volgens de, bij algemeenen maatregel van bestuur gegeven of te geven, voorschriften (artikel 31);

8°. het verbod van gedurende een termijn, bij dit besluit voor elke besmettelijke ziekte bepaald, vee te brengen in gebouwen of op weiden, erven of hoeven, waar vee staat of gestaan heeft, dat aan eene besmettelijke ziekte lijdt of geleden heeft (artikel 32)."

II. In de artikelen 9, 23, 39, 51, 58, 66, 74, 80, 87, 94 en 101 van het Koninklijk besluit van 10 Juli 1896 (*Staatsblad* n°. 104) wordt in plaats van „artikel 2, sub 4°." gelezen: „artikel 2, sub 6°."

III. In artikel 104 van het Koninklijk besluit van 10 Juli 1896 (*Staatsblad* n°. 104) wordt in plaats van „artikel 2, sub 2°." gelezen: „artikel 2, sub 4°."

IV. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant*, waarin het is geplaatst.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Cannes, den 22sten April 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 30 *April* 1898.)

—

25 *April* 1898. BESLUIT, houdende machtiging tot uitgifte van schatkistbiljetten en schatkistpromessen volgens de wet van 4 April 1870 (*Staatsblad* n°. 62), gewijzigd bij die van 31 December 1897 (*Staatsblad* n°. 281) en de wet van 5 December 1881 (*Staatsblad* n°. 185). S. 110.

—

27 *April* 1898. MISSIVE van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende uitvoering der bepalingen tot wering van de druifluis.

Gelijk U H.E.G. bekend zal zijn, werd bij Koninklijk besluit van 11 Maart l.l. (*Staatsblad* n°. 61) onder meer de zorg voor de uitvoering der wet van 6 December 1883 (*Staatsblad* n°. 181) — ter uitvoering van de op 3 November 1881 te Bern gesloten internationale overeenkomst tot wering der druifluis, — gewijzigd bij de wet van 15 April 1890 (*Staatsblad* n°. 48), alsmede van de daaruit voortgevloeide beslniten, voor zooveel het departement van Waterstaat, Handel en Nijverheid bij die uitvoering betrokken was, overgebracht naar dat van Binnenlandsche Zaken. Gelijk U H.E.G. mede zal zijn gebleken, is bij Koninklijk besluit van 7 dezer (*Staatsblad* n°. 103) het Koninklijk beslnit van 24 December 1883 (*Staatsblad* n°. 248), zooals dit is gewijzigd bij de Koninklijke beslniten van 14 December 1889 (*Staatsblad* n°. 178) en 26 Mei 1894 (*Staatsblad* n°. 66), met het bepaalde bij eerstgemeld besluit van 11 Maart l.l. in overeenstemming gebracht.

Met het oog op het vorenstaande zullen de bij circulaire van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, dd. 29 December 1883, bedoelde maandelijksche opgaven van de met gnnstig gevolg door de officieele deskundigen onderzochte inrichtingen, alsmede de bij de volgende zinsnede van dat rondschrijven bedoelde declaratiën, behoudens die welke alsnog betrekking hebben op het dienstjaar 1897, voortaan zijn in te zenden aan het Departement van Binnenlandsche Zaken.

Voorts zal in de artt. 3, 4, 5 en 7 van de dien deskundigen gegeven instructie, dato 29 December 1883, in 't vervolg voor de woorden „Waterstaat, Handel en Nijverheid" zijn te lezen: „Binnenlandsche Zaken"; terwijl in de bijbehoorende model-verklaring in plaats van „Waterstaat, Handel en Nijverheid" zal zijn te lezen: „de Regeering."

U H.E.G. gelieve voor zoovel haar gewest betreft, bedoelden deskundigen van die wijzigingen mededeeling te doen.

In de door de burgemeesters, op het getuigschrift van den deskundige af te geven ambtelijke verklaringen, bedoeld bij de tweede alina snb 2*b* van art. 5 van het Koninklijk besluit van 24 December 1883 (*Staatsblad* n°. 248) — zie het betrokken model, gevoegd bij de bovengenoemde circulaire — zullen de woorden „den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid", in het vervolg zijn te vervangen door „de Regeering."

U H.E.G. gelieve ook van deze verandering den betrokken ambtenaren mededeeling te willen doen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal, (*get.*) DIJCKMEESTER.

—

30 *April* 1898. BESLUIT, waarbij de wet van 4 December 1872 (*Staatsblad* n°. 134), tot voorziening tegen besmettelijke ziekten, van toepassing wordt verklaard op de pest. S. 111.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Overwegende, dat het mogelijk is, dat gevallen van pest in het Rijk zouden voorkomen ten gevolge van het epidemisch heerschen van die ziekte in *Britsch-Indië* en het voorkomen van die ziekte te *Djeddah;*

Gelet op art. 1 der wet van 4 December 1872 (*Staatsblad* n°. 134), gewijzigd bij de wetten van 3 December 1874 (*Staatsblad* n°. 188), 28 Maart 1877 (*Staatsblad* n°. 36), 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64) en 8 April 1893 (*Staatsblad* n°. 64);

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 31 Maart 1898, n°. 535, afdeeling Medische Politie;

Den Raad van State gehoord (advies van 19 April 1898, n°. 34);

Gelet op het nader rapport van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 23 April 1898, n°. 696, afdeeling Medische Politie;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Art. 1. De wet van 4 December 1872 (*Staatsblad* n°. 134), tot voorziening tegen besmettelijke ziekten, gewijzigd bij de wetten van 3 December 1874 (*Staatsblad* n°. 188), 28 Maart 1877 (*Staatsblad* n°. 36), 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64) en 8 April 1893 (*Staatsblad* n°. 64), is gedurende een jaar in het geheele Rijk van toepassing op de pest.

2. De voorschriften, die in de artt. 11, 16, 22 en 24 van de bovenbedoelde wet zijn gegeven ten aanzien van de bepaaldelijk in die artikelen genoemde ziekten, zijn ook van toepassing ten aanzien van de pest.

Ter uitvoering van art. 21 van bovenbedoelde wet worden, bij de epidemische verschijning van de pest, wekelijks het aantal der aangegeven aangetasten en dat der aan die ziekte overledenen bekend gemaakt.

3. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant,* waarin het is geplaatst.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Florence, den 30sten April 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 6 *Mei* 1898.)

—

2 *Mei* 1898. BESLUIT, tot wijziging van het Koninklijk besluit van 8 Juni 1896 (*Staatsblad* n°. 91), waarbij met wijziging van het Koninklijk besluit van 15 Mei 1885, n°. 7, bepalingen zijn vastgesteld omtrent het maximum van het aantal verpleegden en het minimum van het getal geneeskundigen in het krankzinnigengesticht „*Veldwijk*" te *Ermelo*. S. 112.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 27 April 1898, n°. 717, afdeeling Medische Politie;

Gelet op de wet van 27 April 1884 (*Staatsblad* n°. 96), gewijzigd bij de wetten van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64) en 7 December 1896 (*Staatsblad* n°. 191);

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Eenig artikel.

Artikel 1 van het Koninklijk besluit van 8 Juni 1896 (*Staatsblad* n°. 91) wordt gelezen als volgt:

„In het krankzinnigengesticht „*Veldwijk*" gemeente *Ermelo*, bestaande uit 9 paviljoenen voor mannen en 13 paviljoenen voor vrouwen benevens dienstgebouwen, observatiekwartieren en een ziekenpaviljoen, mogen niet meer dan 419 krankzinnigen, 172 mannen en 247 vrouwen, verpleegd worden".

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Florence, den 2den Mei 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 11 *Mei* 1898.)

—

2 *Mei* 1898. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van het tusschen *Nederland* en *Frankrijk* op 24 December 1895 te *Parijs* gesloten uitleveringsverdrag, toepasselijk op het grondgebied der wederzijdsche Staten gelegen in en buiten *Europa*, en op het onder bescherming van een dier beide Staten staande gebied. S. 113.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Gezien het tusschen *Nederland* en *Frankrijk* op 24 December 1895 te *Parijs* gesloten uitleveringsverdrag, toepasselijk op het grondgebied der wederzijdsche Staten gelegen in en buiten *Europa*, en op het onder bescherming van een dier beide Staten staande gebied;

Overwegende dat gezegd verdrag door Ons, namens de Koningin, is bekrachtigd, alsmede dat de akte houdende die bekrachtiging op 12 April 1898 te *Parijs* is uitgewisseld tegen de Fransche akte van bekrachtiging;

Gelet dat meergenoemd verdrag vier maanden na de voorzegde uitwisseling der akten van bekrachtiging in werking treedt;

Op de voordracht van den Minister van Buitenlandsche Zaken van den 28sten April 1898, n°. 4478ª, Algemeen Secretariaat;

Hebben goedgevonden en verstaan, de bekendmaking van bovenvermeld verdrag met de vertaling daarvan te bevelen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

De Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor zooveel hem aangaat, met de uitvoering der bepalingen in voornoemd verdrag vervat.

Gedaan te Florence, den 2den Mei 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
(*get.*) W. H. DE BEAUFORT.

(*Uitgeg.* 10 *Mei* 1898.)

VERTALING.

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en in Hoogst-Derzelver naam, Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk en de President der Fransche Republiek, in gemeen overleg besloten hebbende om een nieuwe overeenkomst te sluiten tot het uitleveren van misdadigers,

hebben te dien einde tot Hunne gevolmachtigden benoemd, te weten:

Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk der Nederlanden,

Ridder DE STUERS, Buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister van Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden bij de Regeering van de Fransche Republiek enz., enz, enz., en

De President der Fransche Republiek,

Zijne Excellentie den heer BERTHELOT, lid van den Senaat, Minister van Buitenlandsche Zaken enz., enz., enz.,

die, na elkander hunne volmachten te hebben medegedeeld, welke in goeden en behoorlijken vorm zijn bevonden, omtrent de volgende artikelen zijn overeengekomen:

Art. 1. De regeering der Nederlanden en de Regeering der Fransche Republiek verbinden zich, volgens de voorschriften bij de volgende artikelen vastgesteld, wederkeerig aan elkander uit te leveren de personen schuldig of veroordeeld ter zake van een der feiten hieronder vermeld, gepleegd op het grondgebied van den opeischenden Staat.

Van weerszijden worden eigen onderdanen niet uitgeleverd. Indien het nochtans een persoon geldt, die den staat van Franschman heeft verkregen sedert het plegen van het strafbaar feit waarvan hij wordt beschuldigd of ter zake waarvan hij is veroordeeld in Nederland, zal deze omstandigheid het opsporen, het aanhouden en het uitleveren van die persoon overeenkomstig de bepalingen van dit verdrag niet beletten.

Indien het een persoon geldt, die zijn Nederlanderschap heeft verkregen sedert het plegen van het strafbaar feit waarvan hij wordt beschuldigd of ter zake waarvan hij is veroordeeld in Frankrijk, zal deze omstandigheid niet beletten de vervolging voor den bevoegden Nederlandschen rechter, overeenkomstig de bepalingen van art. 5 van het Nederlandsche Wetboek van Strafrecht, zoolang deze bepalingen van kracht zullen blijven.

Indien het feit, op grond waarvan de aanvraag tot uitlevering wordt gedaan, is gepleegd buiten het grondgebied van den opeischenden Staat, zal er aan die aanvraag gevolg gegeven worden, indien de wet van het land, waaraan de aanvraag wordt gedaan, vervolging toelaat van zoodanig feit, gepleegd buiten zijn grondgebied, tenzij de uitlevering gevraagd zij op grond van dat feit, door de Regeering van een derde land, waar het feit gepleegd is.

2. De strafbare feiten, ter zake waarvan uitlevering zal kunnen worden gevraagd, zijn de volgende:

1°. Moord, doodslag, vergiftiging, hetzij deze misdrijven zijn bedreven tegen het Hoofd van den staat, den Souverein, den Troonsopvolger of tegen elk ander persoon, mits het misdrijf geen politiek karakter hebbe; vadermoord, kindermoord gepleegd met voorbedachten rade;

2°. Bedreiging, schriftelijk en onder eene bepaalde voorwaarde gedaan, met een van de volgende strafbare feiten:

Geweldplegingen in het openbaar, met vereende krachten, tegen personen of goederen, verkrachting, feitelijke aanranding van de eerbaarheid, doodslag, zware mishandeling, brandstichting;

3°. Het opzettelijk veroorzaken van de afdrijving der vrucht van eene vrouw;

4°. Mishandeling met opzet gepleegd, hetzij met voorbedachten rade, hetzij dat die ten gevolge heeft: een lichamelijk gebrek of een voortdurende ongeschiktheid om persoonlijke arbeid te verrichten, het verlies van een lichaamsdeel van het oog of van elk ander orgaan, of van het volledig gebruik maken van een lichaamsdeel van het oog of van elk ander orgaan, eene ernstige verminking of den dood zonder opzet om die te veroorzaken;

5°. Verkrachting, feitelijke aanranding der eerbaarheid en inbreuk op de goede zeden, strafbaar in beide landen en voorzien bij de artt. 243—247 en 250 van het Nederlandsche Wetboek van Strafrecht en bij de artt. 331—334 van den Franschen Code Pénal;

6°. Dubbel huwelijk;

7°. Oplichting of wegvoering, verberging, wegmaking of onderschuiving van een kind;

8°. Oplichting of wegvoering van minderjarigen;

9°. Het namaken of vervalschen van muntspeciën, munt- of bankpapier, met het oogmerk om die muntspeciën, dat munt- of bankpapier als echt en onvervalscht uit te geven of te doen uitgeven, of het opzettelijk in omloop brengen van valsche of vervalschte muntspeciën, munt- of bankpapier;

10°. Het namaken of vervalschen van van Rijkswege uitgegeven zegels en Rijksmerken of van meesterteekenen door de wet gevorderd, voorzoover de wetten der beide landen uitlevering op dien grond toelaten;

11°. Valschheid in geschriften en het met opzet gebruik maken van het valsche of vervalschte geschrift, wanneer de wetten der beide landen uitlevering op dien grond toestaan; het in voorraad hebben of invoeren uit het buitenland van biljetten eener krachtens wettige verordeningen

opgerichte circulatiebank met het oogmerk om die als echt en onvervalscht uit te geven, ingeval de dader, ten tijde dat hij die stukken ontving, met de valschheid of vervalsching bekend was;

12°. Meineed;

13°. Omkooping van openbare ambtenaren in de gevallen, voorzien bij art. 179 van den Franschen Code Pénal en de artt. 178, 363 en 364 van het Nederlandsch Wetboek van Strafrecht;

14°. Knevelarij en verduistering, gepleegd door openbare ambtenaren of andere personen, belast met een voortdurende of tijdelijke openbare bediening;

15°. Brandstichting of opzettelijke vernieling van een gebouw, voorzien bij de artt. 434, 435, 437 van den Franschen Code Pénal en de artt. 157, 170, 328 en 352 van het Nederlandsch Wetboek van Strafrecht;

16°. Plundering, het aanbrengen van schade aan specerijen of koopwaren, goederen of roerende eigendommen, gepleegd in het openbaar met vereende krachten;

17°. Vernieling, het doen zinken, doen stranden en doen verloren gaan van een schip, met een schuldig oogmerk en indien er een gevaar voor anderen uit kan voortkomen;

18°. Muiterij en verzet van passagiers aan boord van een schip tegen den schipper en van mindere schepelingen jegens hunne meerderen in rang;

19°. Het opzettelijk doen ontstaan van gevaar voor een spoortrein;

20°. Diefstal;

21°. Oplichting;

22°. Misbruik van een handteekening in blanco;

23°. Verduistering;

24°. Bedriegelijke bankbreuk.

Poging tot en medeplichtigheid aan bovengenoemde strafbare feiten zullen eveneens grond opleveren tot uitlevering wanneer die poging en medeplichtigheid strafbaar zijn volgens de wetgeving van beide landen.

3. De uitlevering zal niet worden toegestaan zoolang de vreemdeling in het land waarheen hij gevlucht is, vervolgd wordt ter zake van het strafbaar feit, waarvoor uitlevering is aangevraagd of wel indien hij, ter zake van dat strafbaar feit, onherroepelijk is veroordeeld, vrijgesproken of van rechtsvervolging ontslagen.

De uitlevering zal geen plaats hebben indien, volgens de wetten van het land, waaraan die wordt gevraagd, de strafvervolging of de straf is verjaard vóór de aanhouding van de opgeëischte persoon, of, indien die nog niet is aangehouden, vóór dat hij voor den rechter is gedaagd om gehoord te worden.

4. Indien de opgeëischte persoon vervolgd wordt in het land, waaraan de uitlevering is gevraagd, of daar veroordeeld is geworden voor een ander strafbaar feit, dan dat waarvoor de uitlevering wordt gevraagd, zal die uitlevering geen plaats hebben, dan nadat die vervolging zal geëindigd zijn of, in geval van veroordeeling, nadat de straf zal zijn ondergaan.

Nochtans zal deze bepaling niet beletten dat die vreemdeling tijdelijk kunne worden overgeleverd om voor den rechter van het opeischende land te verschijnen, onder voorwaarde dat hij zal teruggezonden worden zoodra de rechter van dat land uitspraak zal hebben gedaan.

5. De uitgeleverde persoon zal, tenzij op eigen verzoek om te recht te staan, niet vervolgd noch gevonnisd worden ter zake van een ander strafbaar feit, dan dat waarop de uitlevering gegrond is, tenzij in geval van eene bizondere toestemming, gegeven, in de gevallen bij de wet voorzien, door den Staat waaraan de uitlevering is verzocht.

De uitgeleverde, die na zijne definitieve invrijheidstelling gedurende eene maand gelegenheid zal hebben gehad het grondgebied van den aanvragenden Staat te verlaten, zal, ter zake van andere feiten, dan die welke aanleiding hebben gegeven tot zijne uitlevering en voorafgaande aan die uitlevering, beschouwd worden, en wel zonder voorbehoud, onderworpen te zijn aan de wetten van dien aanvragenden Staat.

6. In het geval dat de uitlevering van een vreemdeling door een van beide contracteerende partijen mocht zijn toegestaan aan de ander, en een derde Regeering op haar beurt van deze laatste de uitlevering van dezelfde persoon mocht verzoeken, ter zake van een ander feit dan dat, op grond waarvan de uitlevering is toegestaan of een niet daarmede samenhangend feit, zal de Staat aan wien laatstgenoemde uitlevering wordt verzocht aan het verzoek, indien daarvoor termen zijn, geen gevolg geven dan na verkregen toestemming van den Staat die de eerste uitlevering heeft toegestaan.

Nochtans zal dit voorbehoud niet gelden, wanneer de uitgeleverde persoon gedurende den termijn, bepaald bij art. 5, de gelegenheid heeft gehad het gebied van het land, waaraan hij is uitgeleverd, te verlaten.

7. Geen persoon zal worden uitgeleverd, in-

dien het strafbaar feit, waarvoor de uitlevering wordt aangevraagd door de partij aan wie dit wordt verzocht, beschouwd wordt als een politieke misdaad of een feit, samenhangend met zoodanige misdaad.

8. Elke aanvraag om uitlevering zal aan de Regeering, waaraan die wordt gedaan, gericht worden langs diplomatieken weg en zal vergezeld gaan: *hetzij* van een vonnis of arrest van veroordeeling, zelfs indien deze bij verstek zijn gegewezen, en in dit geval beteekend met inachtneming van de vormen die zijn voorgeschreven bij de wet van het opeischend land, hetzij van een strafrechterlijk stuk van een bevoegden rechter, waarbij rechtsingang tegen den gedaagde uitdrukkelijk wordt verleend of die waaruit rechtsingang, van rechtswege voortvloeit, *hetzij* van een bevel tot gevangenneming of elke andere akte die dezelfde kracht heeft en die is afgegeven door den rechter, mits laatstgenoemde akten nauwkeurig de aanduiding van het feit inhouden, waarvoor zij zijn uitgereikt en, zooveel mogelijk, de dagteekening van dat feit.

De bovenbedoelde stukken moeten worden vertoond in originali of in authentiek afschrift.

De opeischende Regeering zal tegelijkertijd afschrift vertoonen van de teksten der wetten, welke op het ten laste gelegde feit toepasselijk zijn, en, voor zooveel mogelijk, het signalement van de opgeëischte persoon.

9. Wanneer er termen bestaan voor uitlevering, zullen alle voorwerpen, welke in beslag zijn genomen en die kunnen dienen om van het strafbaar feit te doen blijken, als ook de voorwerpen afkomstig van dat strafbaar feit, worden overgegeven, en zulks ter beoordeeling van de bevoegde overheid, aan den opeischenden Staat, hetzij dat de uitlevering kunne worden bewerkstelligd, ingeval de opgeëischte persoon is aangehouden, hetzij dat er geen gevolg aan kunne worden gegeven, ingeval bedoelde persoon opnieuw gevlucht of gestorven is.

Een en ander nochtans behoudens de rechten welke derden die niet in de vervolging zijn betrokken, op gezegde voorwerpen mochten hebben kunnen verkrijgen.

10. In afwachting van de aanvrage om uitlevering zal de voorloopige aanhouding van den voortvluchtige kunnen worden gedaan, hetzij langs diplomatieken weg, hetzij van den kant van Nederland door iederen officier van justitie of door iederen rechter van instructie (rechtercommissaris) en van den kant van Frankrijk door elken procureur der Republiek of iederen rechter van instructie.

De voorloopige aanhouding is onderworpen aan de vormen en regelen voorgeschreven door de wetgeving van den Staat waaraan de uitlevering gevraagd wordt.

11. De vreemdeling, die krachtens de bepalingen van het voorgaand artikel voorloopig is aangehouden, zal, ten ware hij uit anderen hoofde behoort in hechtenis te blijven, in vrijheid worden gesteld, indien niet, binnen de 20 dagen volgende op dien van de voorloopige aanhouding, de aanvrage tot uitlevering langs diplomatieken weg geschied is, onder overlegging der bescheiden bij het tegenwoordig verdrag voorgeschreven.

12. Wanneer bij vervolging ter zake van een gemeen misdrijf een der Regeeringen het hooren van getuigen, die zich in den anderen staat bevinden, of elke andere daad van gerechtelijke instructie noodig oordeelt, zal daartoe een rogatoire commissie langs diplomatieken weg gezonden worden en zal daaraan gevolg gegeven worden, met inachtneming van de wetten van het land waar het hooren van getuigen of de daad van gerechtelijke instructie moet plaats hebben. Wanneer het een zaak is van dringenden aard, zal de rogatoire commissie rechtstreeks door de rechterlijke overheid van het eene land tot die van het andere kunnen worden gericht, in het geval echter dat het stuk afkomstig is van eene Nederlandsche gerechtelijke overheid, zal het vergezeld moeten zijn van een fransche vertaling in dubbel.

13. Indien in eene strafzaak de persoonlijke verschijning van een getuige noodig is, zal de Regeering van het land, waar de getuige woont, deze verzoeken gevolg te geven aan de tot hem te richten uitnoodiging. Ingeval de getuige daaraan voldoet, zullen hem reis- en verblijfkosten, berekend van af zijn woonplaats, worden toegekend volgens de tarieven en reglementen van kracht in het land, waar het verhoor zal moeten plaats hebben, behoudens het geval dat de aanvragende Regeering het noodig zal achten hoogere schadeloosstelling aan den getuige toe te kennen.

Een getuige van welke nationaliteit ook, die, in een van beide staten opgeroepen, vrijwillig voor den rechter van den anderen Staat verschijnt, zal aldaar niet kunnen worden vervolgd of aangehouden voor eene vroegere beschuldiging of ver-

oordeeling zelfs niet onder voorwendsel van medeplichtigheid aan de feiten die het onderwerp uitmaken van het geding, waarin hij als getuige optreedt.

Wanneer in een strafzaak, een gemeen misdrijf betreffende, ingesteld in een van beide landen, de vertooning van gerechtelijke of andere stukken zal nuttig geoordeeld worden, zal de aanvraag daarvan langs diplomatieken weg geschieden en zal daaraan gevolg gegeven worden, tenzij bijzondere overwegingen zich daartegen verzetten en onder gebondenheid van terugzending dier stukken.

14. Er is overeengekomen dat de uitlevering bij wijze van doorvoer, door het gebied van een der contracteerende partijen, van een persoon, uitgeleverd aan de andere, zal worden ingewilligd op eenvoudig vertoon, hetzij van het oorspronkelijk, hetzij van een authentiek afschrift van een der processtukken genoemd in art. 8, mits het feit waarop de uitlevering gegrond is in eene overeenkomst vermeld zij welke gesloten is tusschen het land, waardoor de doorvoer plaats heeft, en het opeischend land, dit feit geen politiek karakter hebbe en de uitgeleverde persoon geen onderdaan zij van het land van doorvoer. Wat het medegeleide betreft zal de doorvoer plaats hebben met medewerking van beambten van het land dat de doorvoer over zijn gebied heeft toegestaan; de kosten zullen ten laste van het opeischende land zijn.

15. De wederzijdsche Regeeringen doen over en weder afstand van alle aanvrage tot terugbetaling van de kosten van onderhoud, van vervoer en andere die, binnen de grenzen van haar wederzijdsch grondgebied, zouden kunnen voortvloeien uit de uitlevering van beklaagde, in staat van beschuldiging gestelde of veroordeelde personen, evenals van die voortvloeiende, hetzij uit het vervoer en de terugzending van aangehoudenen ter confrontatie, hetzij uit de toezending en terugzending van de overtuigingsstukken of van andere bescheiden.

Dezelfde regel is toepasselijk op de kosten van tenuitvoerlegging van rogatoire commissiën, zelfs ingeval een onderzoek door deskundigen is ingesteld, mits dat onderzoek van deskundigen niet meer dan ééne dienstvervulling noodig heeft gemaakt.

Ingeval het vervoer over zee verkieslijk mocht worden geacht zal de uit te leveren persoon worden overgebracht naar een haven welke zal worden aangewezen door den diplomatieken of consulairen agent van den staat, die de uitlevering heeft aangevraagd, en zal hij op kosten van dien Staat worden ingescheept.

16. De bepalingen van de tegenwoordige overeenkomst zullen toepasselijk zijn op de koloniën en buitenlandsche bezittingen van beide Hooge contracteerende Partijen en op landen die onder hunne bescherming staan, met inachtneming der bizondere wetten in bedoelde koloniën en bezittingen van kracht.

De aanvraag tot uitlevering van den misdadiger, die de wijk genomen heeft naar eene kolonie of buitenlandsche bezitting van de andere partij of naar een onder de bescherming van deze laatste staand land, zal ook rechtstreeks kunnen gericht worden tot den Gouverneur of eersten ambtenaar van gezegde kolonie of bezitting door den Gouverneur of eersten ambtenaar van de andere kolonie of bezitting, mits de beide landen gelegen zijn, hetzij in het deel van de wereld gevormd door Azië, Australië en Oost-Afrika, hetzij beiden in Amerika.

Bedoelde gouverneurs of eerste ambtenaren zullen de bevoegdheid hebben om òf de uitlevering toe te staan, òf de aangelegenheid aan hunne Regeering te onderwerpen.

De termijn voor de invrijheidstelling, vastgesteld bij art. 11, zal 60 dagen zijn.

17. In afwijking van het bepaalde bij artikel 8 zal elke persoon, die in de strafinrichtingen van Fransch Guyana een straf ondergaat, welke hem is opgelegd ter zake van een der feiten voorzien bij de tegenwoordige overeenkomst, uitgeleverd worden door den gouverneur van Suriname op vertoon van het signalement van die persoon en van een register-extract dat de feiten aangeeft waarop de veroordeeling is gegrond, alsmede den rechter welke die heeft uitgesproken. Dit extract, zal, in naam van den Franschen gouverneur, gewaarmerkt worden door het hoofd van de inrichting, waarnit de ontvluchting heeft plaats gehad, en voorzien worden van een officieel zegel van die inrichting.

18. De tegenwoordige overeenkomst zal in werking treden vier maanden na de uitwisseling der akten van bekrachtiging. Te rekenen van hare inwerkingtreding zullen de overeenkomsten van 7 November 1844, van 2 Augustus 1860 en van 3 Augustus 1860 ophouden van kracht te zijn.

De tegenwoordige overeenkomst zal worden be-

krachtigd en de akten van bekrachtiging er van zullen zoo spoedig mogelijk te Parijs worden uitgewisseld.

Ieder der contracteerende Partijen zal ten allen tijde die overeenkomst kunnen doen eindigen, door zes maanden van te voren van haar voornemen kennis te geven aan de andere partij.

Ten blijke waarvan de wederzijdsche gevolmachtigden de tegenwoordige overeenkomst hebben onderteekend en die van hunne zegels voorzien.

Gedaan, in dubbel, te Parijs den 24sten December 1895.

(*L. S.*) (*get.*) DE STUERS.
„ „ BERTHELOT.

—

2 *Mei* 1898. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van de, den 23sten April 1897 te *Brussel* tusschen *Nederland* en *België* gesloten overeenkomst betreffende overneming van de Nederlandsche gedeelten van eenige in *Nederland* gelegen spoorwegen, benevens het daarbij behoorend slotprotocol met bijlage. S. 114.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Gezien de op 23 April 1897 te *Brussel* tusschen *Nederland* en *België* gesloten overeenkomst betreffende overneming van de Nederlandsche gedeelten van eenige in *Nederland* en *België* gelegen spoorwegen, benevens het daarbij behoorend slotprotocol met bijlage, van welke stukken met de vertaling daarvan, een afdruk aan dit Besluit gehecht is;

Overwegende dat genoemde overeenkomst is goedgekeurd bij de wet van 2 April 1898 (*Staatsblad* n°. 81);

Overwegende dat die overeenkomst door Ons, namens de Koningin, is bekrachtigd, alsmede dat de akte, houdende die bekrachtiging, den 14den April 1898 te *Brussel* is uitgewisseld tegen de akte van gelijke strekking van den Koning der Belgen;

Op de voordracht van den Minister van Buitenlandsche Zaken van den 27sten April 1898, n°. 4031, Algemeen Secretariaat;

Hebben goedgevonden en verstaan de bekendmaking van bedoelde overeenkomst, van het daarbij behoorend slotprotocol met de bijlage daarvan en van de vertaling dier stukken te bevelen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

De Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor zooveel hem betreft, met de uitvoering der bepalingen in meergenoemde overeenkomst vervat.

Florence, den 2den Mei 1898.

(*get.*) EMMA.
De Minister van Buitenlandsche Zaken,
(*get.*) W. H. DE BEAUFORT.
(*Uitgeg.* 11 *Mei* 1898.)

VERTALING.

OVEREENKOMST.

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en in Hoogst-Derzelver naam Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk, en

Zijne Majesteit de Koning der Belgen,

wenschende zich met elkander te verstaan omtrent de overneming van eenige gedeelten van in België en in Nederland gelegen spoorwegen, hebben te dien einde tot Hoogst-Derzelver gevolmachtigden benoemd, te weten:

Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk der Nederlanden:

den heer jonkheer VON PESTEL, doctor in de rechten, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, officier der Leopoldsorde van België, buitengewoon gezant en gevolmachtigd minister van Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden bij Zijne Majesteit den Koning der Belgen,

en Zijne Majesteit de Koning der Belgen:

den heer DE FAVEREAU, ridder der Leopoldsorde en van de orde van de Eikenkroon, grootkruis der orde van de Rijzende Zon van Japan, lid van de Kamer van Vertegenwoordigers, Hoogst-Deszelfs Minister van Buitenlandsche Zaken, en

den heer J. VANDENPEEREBOOM, ridder der Leopoldsorde, grootkruis der orden van Karel III van Spanje, van Christus van Portugal en van de Kroon van Rumenië, groot-officier van de orde van het Legioen van Eer, lid van de Kamer van Vertegenwoordigers, Hoogst-Deszelfs Minister van Spoorwegen, Posterijen en Telegrafen,

dewelke, na wederzijdsche mededeeling van hunne in goeden en behoorlijken vorm bevonden volmachten, nopens de volgende artikelen zijn overeengekomen:

Art. I. De Nederlandsche Regeering staat toe, dat de Belgische Regeering de concessiën terugkoopt van de volgende spoorweglijnen, voor zooveel zij op Nederlandsch grondgebied zijn gelegen:

a. van Tilburg naar Turnhout;

b. van Antwerpen naar de Pruisische grens in de richting van Gladbach;

c. van Hasselt naar Maastricht en van Maastricht naar Aken, met uitzondering van den zijtak van Simpelveld naar de steenkolenmijn Kerkrade;

d. van Hasselt naar Eindhoven;

II. De Belgische Regeering verbindt zich aan de Nederlandsche Regeering binnen vier maanden na de uitwisseling van de akten van bekrachtiging van deze overeenkomst over te dragen de op Nederlandsch grondgebied gelegen gedeelten der hierboven vermelde spoorweglijnen.

In deze overdracht zijn begrepen de spoorweg en zijne aanhoorigheden, welke uit haren aard of door bestemming onroerend zijn, met al de ten dienste van den spoorweg en zijne aanhoorigheden bestemde gronden, zelfs de zoodanige welke niet zijn opgenomen in de voor den aanleg der lijnen door de Nederlandsche Regeering goedgekeurde plannen, tenzij het niet voor de exploitatie van den spoorweg benuttigde overhoeken betreft; in de overdracht zijn niet begrepen:

1°. het materieel van tractie, het materieel van vervoer, de meubelen, de uitrusting van de werkplaatsen, van de magazijnen, van de stations, van de kantoren, van de loodsen, van den weg, enz., kortom alle roerende goederen, welke ook, die voor de exploitatie der lijnen bestemd zijn;

2°. de voorraden, waren en voorwerpen in bewerking of in magazijn.

III. De overdracht aan de Nederlandsche Regeering van de spoorweggedeelten *in artikel I bedoeld*, zal, op welken datum zij ook in werkelijkheid moge geschieden, beschouwd worden te hebben plaats gehad en te zijn volvoerd op den datum van 1 Januari 1897, voor zooveel betreft de lijnen onder *a*, *b* en *c* van dat artikel aangeduid en op 1 Januari 1896 voor zooveel betreft de lijn onder *d* aangeduid.

IV. De Nederlandsche Regeering verbindt zich den koopprijs van de Nederlandsche gedeelten der lijnen hiervoren aangeduid onder *a*, *b* en *c* van artikel I aan de Belgische Regeering te betalen binnen twee jaar nadat die prijs in onderlinge overeenstemming zal zijn vastgesteld, kunnende het aandeel van eerstgenoemde Regeering evenwel de som van dertien millioen franken niet te boven gaan.

De Nederlandsche Regeering zal aan de Belgische Regeering in halfjaarlijksche termijnen eene rente betalen van 3 pct. 's jaars over de koopsom van 1 Januari 1897 tot den dag der betaling van het kapitaal; in afwachting dat dit zal zijn vastgesteld, zal die rente berekend worden over de hierboven genoemde som.

De eerste betaling zal het tijdperk omvatten van 1 Januari 1897 tot het einde van het half jaar, voorafgaande aan de werkelijke overneming van de lijnen door de Nederlandsche Regeering; deze betaling zal binnen eene maand na die overneming moeten geschied zijn.

De Belgische Regeering zal aan de Nederlandsche Regeering terugbetalen de renten die deze te veel zal hebben betaald, indien de koopprijs minder dan dertien millioen franken bedraagt.

V. De koopprijs van het Nederlandsche gedeelte der lijn van Hasselt naar Eindhoven wordt bepaald op de som van drie millioen franken, welke de Nederlandsche Regeering aan de Belgische Regeering zal voldoen binnen een jaar na de werkelijke overneming van dit spoorweggedeelte.

Bovendien zal de Nederlandsche Regeering aan de Belgische Regeering eene rente betalen van 3 pct. 's jaars van die som, van 1 Januari 1896 tot den datum der betaling van het kapitaal. Die rente zal in halfjaarlijksche termijnen worden voldaan. De eerste betaling zal het tijdperk omvatten van 1 Januari 1896 tot het einde van het half jaar, voorafgaande aan de werkelijke overneming van deze lijn door de Nederlandsche Regeering; deze betaling zal binnen eene maand na die overneming moeten geschied zijn.

VI. Zoodra de Belgische Regeering aan de Nederlandsche Regeering haar voornemen zal hebben medegedeeld om het op Belgisch grondgebied gelegen gedeelte van den spoorweg van Luik naar Maastricht te naasten, zullen, mits die mededeeling geschiede binnen drie jaar na bekrachtiging van deze overeenkomst, beide Regeeringen handelende in onderling overleg aan de Maatschappij van genoemden spoorweg kennis geven van hunne bedoeling om gelijktijdig hun recht tot naasting van de spoorweggedeelten op het gebied van beide landen uit te oefenen, ter uitvoering van het artikel der concessie van 17 Juli 1856 op die naasting betrekking hebbende.

De Belgische Regeering zal met de Maatschappij handelen en de noodige maatregelen nemen om de gelijktijdige inbezitneming van den spoorweg door de beide Regeeringen te verzekeren. Zij zal zooveel mogelijk spoed maken met de bepaling van den koopprijs, zoo van de Nederlandsche als van het Belgische gedeelte van den spoorweg, en zal aan de Maatschappij, onder de

door haar met deze te regelen voorwaarden, den geheelen naastingsprijs voldoen.

De Nederlandsche Regeering zal aan de Belgische Regeering haar aandeel in den koopprijs betalen binnen een jaar nadat dit aandeel in onderlinge overeenstemming tusschen de beide Regeeringen zal zijn vastgesteld, kunnende dit aandeel evenwel de som van drie millioen franken niet te boven gaan. Eerstgenoemde Regeering zal aan de in de tweede plaats genoemde, in halfjaarlijksche termijnen, eene rente van 3 pCt. 's jaars van den koopprijs van het Nederlandsche gedeelte betalen, van den datum van inbezitneming van den spoorweg tot den dag der betaling van den koopprijs; in afwachting dat deze zal zijn vastgesteld, zal die rente berekend worden over de hiervoren genoemde som van drie millioen franken. De Belgische Regeering zal aan de Nederlandsche Regeering terugbetalen de rente welke deze te veel betaald zal hebben, indien de koopprijs minder bedraagt dan drie millioen franken.

Indien van de Luik-Maastrichtsche Spoorwegmaatschappij het rollend materieel mocht worden overgenomen, zoo is het wel verstaan dat die overneming uitsluitend voor rekening van de Belgische Regeering zal geschieden.

VII. Onverminderd de rechten van souvereiniteit, de Belgische Regeering toekomende op de door het grondgebied van Nederland ingesloten perceelen van haar grondgebied, wordt het Staatstoezicht op de exploitatie van de baanvakken, welke op die perceelen gelegen zijn en deel uitmaken van de lijn van Turnhout naar Tilburg vermeld in artikel 1, in het algemeen aan de Nederlandsche Regeering opgedragen van den datum af der overdracht bedoeld in artikel II dezer overeenkomst.

De Belgische Regeering stemt er in toe dat van denzelfden datum af die exploitatie geschiede door de administratie, welke de Nederlandsche spoorweggedeelten zal exploiteeren, op voorwaarde dat de Nederlandsche Regeering haar eene jaarlijksche uitkeering van twee duizend franken voor de exploitatie van deze baanvakken betale; deze uitkeering zal in halfjaarlijksche termijnen voldaan worden.

De Belgische Regeering stemt er mede in toe dat de op die baanvakken betrekking hebbende dienstregelingen en tarieven worden goedgekeurd en vastgesteld door de Nederlandsche Regeering.

VIII. De akten van aankoop door de Belgische Regeering van gezegde concessiën zijn vrijgesteld van de heffing van de krachtens de Nederlandsche wetten verschuldigde registratie- en overschrijvingsrechten.

Voor de betalingen door de Nederlandsche Regeering aan de Belgische Regeering volgens deze overeenkomst te doen, evenals voor de terugbetalingen eventueel door laatstgenoemde aan de Nederlandsche Regeering te doen, wordt vrijstelling verleend van alle heffingen, zoo in België als in Nederland.

IX. De beide Regeeringen zullen bij nadere overeenkomsten alles regelen wat op de internationale exploitatie der genaaste spoorwegen betrekking heeft.

X. Deze overeenkomst is gesloten onder voorbehoud van goedkeuring van de Wetgevende Macht in beide Rijken.

Zij zal worden bekrachtigd en de akten van bekrachtiging zullen te Brussel worden uitgewisseld zoo spoedig als mogelijk zal zijn.

Ter oirkonde waarvan de wederzijdsche gevolmachtigden deze overeenkomst in dubbel hebben geteekend en gezegeld.

Gedaan te Brussel, den drie en twintigsten April 1897.

(*L. S.*) (*get.*) R. VON PESTEL.
" " P. DE FAVEREAU.
" " J. VANDENPEEREBOOM.

SLOTPROTOCOL.

Bij de onderteekening van de onder dagteekening van heden tusschen de Nederlanden en België gesloten overeenkomst, zijn de ondergeteekende gevolmachtigden omtrent het volgende overeengekomen:

I. Ter verkrijging van de onderlinge overeenstemming, bedoeld in art. IV der overeenkomst, zal de berekening naar de volgende grondslagen geschieden:

a. *Bruto ontvangsten.* Deze ontvangsten zullen worden berekend volgens de in het aanhangsel tot dit slotprotocol aangegeven grondslagen van verdeeling, toegepast op de jaren 1891—1895.

b. *Netto ontvangsten.*

1°. *Exploitatie-coëfficient.* Van de bruto ontvangsten zal het gemiddelde van de exploitatiekosten der Maatschappij tot Exploitatie van Staatspoorwegen over genoemde jaren, zijnde 64,462 ten honderd worden afgetrokken.

2°. *Renten van kasgeld.* Na deze aftrekking, zal bij het overschot worden opgeteld het voor

rekening van de Nederlandsche spoorweggedeelten komende aandeel in de bij minnelijke schikking tusschen de Belgische Regeering en den Grand Central Belge vastgestelde som van franken 89,570. Dit aandeel zal berekend worden in verhouding van de bruto ontvangsten der genoemde jaren op de Nederlandsche spoorweggedeelten tot dezelfde soort van ontvangsten op het net van den Grand Central Belge, die op de exploitatie-rekening van dat net zijn gebracht.

3°. *Aftrekking voor het rollend materieel, uitrusting enz.* Van de volgens het sub 1°. en 2°. bepaalde, verlaagde en verhoogde bruto ontvangsten, zal afgetrokken worden het voor rekening van de Nederlandsche spoorweggedeelten komende aandeel in de bij minnelijke schikking tusschen de Belgische Regeering en den Grand Central Belge vastgestelde som van franken 351,870. Dit aandeel zal in de sub 2°. aangegeven verhouding worden berekend.

De uitkomst van deze bewerkingen zal de zuivere opbrengst aanwijzen.

c. *Naastingsprijs.* De zuivere opbrengst zal met 23 vermenigvuldigd worden, overeenkomstig de wijze van berekening aangegeven in art. 49 der Nederlandsche wet van 9 April 1875 (*Staatsblad* n°. 67).

II. Ter verkrijging van de onderlinge overeenstemming bedoeld in art. VI der overeenkomst, zal de berekening naar de volgende grondslagen geschieden:

a. *Bruto ontvangsten.* Deze ontvangsten zullen berekend worden naar soortgelijke grondslagen van verdeeling als die welke in het Aanhangsel voorkomen, toegepast op de vijf jaren welke, overeenkomstig de bepaling der concessie, tot grondslag zullen strekken voor de berekening van den naastingsprijs.

b. *Netto ontvangsten.*

1°. *Exploitatie-coëfficient.* Van de bruto ontvangsten zal het gemiddelde der exploitatiekosten van de Maatschappij tot exploitatie van Staatsspoorwegen over de sub a bedoelde jaren worden afgetrokken.

2°. Bovendien zal worden afgetrokken een deel der rente van het door de aanschaffing van het materieel voor de exploitatie, van de meubelen en van de magazijnsvoorraden vastgelegde kapitaal, welk deel zich tot het geheel zal verhouden gelijk de op boven aangegeven wijze berekende bruto opbrengsten van het Nederlandsch gedeelte tot de gelijksoortige opbrengsten van de geheele lijn. Deze rente zal ten minste tegen 3 ten honderd berekend worden.

3°. Ingeval de Belgische Regeering zich genoodzaakt mocht zien om aan de Luik-Maastrichtsche Spoorwegmaatschappij eene verhooging van den door haar bepaalden prijs toe te staan, hetzij wegens eene vermeerdering van ontvangsten, voortspruitende uit inkomsten, welke gezegde Regeering gemeend had haar niet in rekening te moeten brengen, hetzij wegens eene vermindering van de sommen, welke zij gemeend had op de rekening der onkosten te moeten stellen, zal het voor rekening van het Nederlandsch gedeelte komende aandeel in deze verhooging zijn samengesteld uit de sommen welke het gevolg zijn van wijzigingen, uitsluitend op dit spoorweggedeelte betrekking hebbende, en uit een evenredig deel berekend naar het hierboven sub 2°. ontwikkelde beginsel van de sommen, welke het gevolg zijn van wijzigingen, de geheele lijn betreffende.

De uitkomst van deze bewerkingen zal de zuivere opbrengst aanwijzen.

c. *Naastingsprijs.* De zuivere opbrengst zal vermenigvuldigd worden zooals sub I, *c* gezegd is.

III. Ter vaststelling van het aan de Nederlandsche Regeering toekomende aandeel in de opbrengsten der door den Grand Central Belge uitgeoefende exploitatie over het tijdvak van 1 Januari 1897 tot den datum der werkelijke overneming van de in artikel 1, sub *a*, *b* en *c* bedoelde lijnen door de beide Regeeringen, zullen de volgende regelen worden gevolgd:

Bruto ontvangsten. De bruto ontvangsten van de Nederlandsche spoorweggedeelten zullen vastgesteld worden volgens de hieraan gehechte grondslagen van verdeeling.

Exploitatiekosten. Deze kosten zullen berekend worden naar den exploitatie-coëfficient van de Nederlandsche maatschappij over het jaar 1896, indien de door den Grand Central Belge uitgeoefende voorloopige exploitatie in den loop van het jaar 1897 een einde neemt en naar den coëfficient van de Nederlandsche maatschappij over het jaar 1897, indien deze exploitatie eerst op 31 December 1897 of in den loop van het jaar 1898 eindigt.

Aftrekking van het rollend materieel enz. Ten laste van de Nederlandsche spoorweggedeelten komt voor elk jaar of gedeelte van een jaar der voorloopige exploitatie een aandeel in den interest van 3 ten honderd 's jaars van het kapitaal van franken 23,355,000, hetwelk den prijs vertegen-

woordigt, waarvoor door de Belgische Regeering het exploitatiematerieel, de meubelen, de uitrusting en de magazijnsvoorraden zijn aangekocht.

Dit aandeel wordt bepaald door de verhouding van de op hierboven aangegeven wijze vastgestelde bruto ontvangsten dezer spoorweggedeelten tot de soortgelijke, op de exploitatierekening gebrachte bruto ontvangsten van het geheele net van den Grand Central Belge.

Rente van kasgeld. Naardien de Nederlandsche Regeering niet betrokken is bij den op de Belgische Regeering rustenden last van rentebetaling over het bedrag der verschenen en niet betaalde renten van het naastingskapitaal, zullen de renten van de in kas aanwezige netto ontvangsten over het tijdperk der voorloopige exploitatie voor de Nederlandsche spoorweggedeelten niet in rekening gebracht worden.

De verdeeling van de door de Luik-Limburgsche Spoorwegmaatschappij uit te keeren netto opbrengst der lijn van Hasselt naar Eindhoven over het tijdvak van 1 Januari 1896 tot den dag der werkelijke overneming, zal geschieden in verhouding van de lengte der op elk grondgebied gelegen gedeelten van deze lijn.

IV. Dewijl het definitieve aandeel van Nederland in den algeheelen koopprijs van den spoorweg van Antwerpen naar het Hollandsch Diep met zijtak van Rosendaal naar Breda het cijfer van zes millioen gulden niet heeft bereikt, zal de Belgische Regeering, ter uitvoering van het laatste lid van artikel 16 der overeenkomst van 31 October 1879 aan de Nederlandsche Regeering eene som van franken 140,968 terugbetalen met de renten tegen 4 ten honderd van 1 Juli 1880 af. Deze betaling zal geschieden op den in het derde lid van artikel IV dezer overeenkomst aangewezen dag voor de eerste betaling door de Nederlandsche Regeering van de renten van het naastingskapitaal der Nederlandsche spoorweggedeelten van het net van den Grand Central Belge.

Ter oirkonde waarvan de ondergeteekende gevolmachtigden dit protocol in dubbel hebben opgemaakt, hetwelk zonder afzonderlijke bekrachtiging zal worden aangemerkt als door de betrokken Regeeringen te zijn goedgekeurd en bekrachtigd, alleen door het feit der uitwisseling van de akten van bekrachtiging der overeenkomst waarop het betrekking heeft, en het hebben onderteekend.

Gedaan te Brussel, den 23sten April 1897.

(*L. S.*) (*get.*) R. VON PESTEL.
" " P. DE FAVEREAU.
" " J. VANDENPEEREBOOM.

AANHANGSEL TOT HET SLOTPROTOCOL.

Grondslagen der verdeeling, aangenomen ter vaststelling van het aandeel in de opbrengsten, toe te kennen aan de Nederlandsche spoorweggedeelten van den Grand Central Belge.

A. *Reizigers.*

De prijzen der op de Nederlandsche spoorweggedeelten geldende barêmes, toegepast overeenkomstig de, van de grenspunten af, doorloopen afstanden worden vermenigvuldigd met het aantal reizigers.

B. *Bagage.*

De minima vrachtprijzen worden in gelijke deelen verdeeld tusschen de op Belgisch en op Nederlandsch gebied doorloopen spoorweggedeelten van den Grand Central Belge.

Voor het verkeer met Aken, wordt het aandeel, toekomende aan het Nederlandsch-Duitsch traject, in gelijke deelen tusschen het Nederlandsche en het Duitsche spoorweggedeelte verdeeld.

De opbrengsten der naar haar gewicht bevrachte zendingen worden verdeeld volgens de hierboven, voor de verdeeling der opbrengsten van het reizigersvervoer, aangegeven grondslagen.

C. *Goederen, rijtuigen, verhuiswagens, paarden en vee.*

Aan de Nederlandsche spoorweggedeelten van den Grand Central Belge zullen worden toegekend:

1°. *wegens de zendingen vervoerd in binnenverkeer van den Grand Central Belge (Algemeen tarief deel III) op grond van tarieven gevormd door samenstooting van verschillende barêmes*, de in het bijzonder voor de Nederlandsche spoorweggedeelten, afzonderlijk vastgestelde vrachtprijzen;

2°. wegens de zendingen, vervoerd op grond van tarieven met doorloopend barême over den geheelen afstand of tegen concurrentievrachtprijzen (*behoudens de uitzonderingen vermeld onder* 3 *en* 4 *dezer littera*):

a. de helft van het aan den Grand Central Belge toekomend vast recht;

b. een gedeelte van den vervoerprijs, berekend naar verhouding van de afstanden;

3°. *wegens de zendingen, vervoerd in Belgisch-Nederlandsch verkeer:*

I. van en naar een Belgisch station van den Grand Central Belge; vast recht: nihil;

vervoerprijs: een gedeelte berekend naar verhouding van de afstanden;

II. van en naar een Nederlandsch station van den Grand Central Belge:

het geheele vast recht, dat aan den Grand Central Belge toekomt, en een gedeelte van den vervoerprijs berekend naar verhouding van de afstanden;

III. in transit over de Belgische en Nederlandsche spoorweggedeelten van den Grand Central Belge;

de helft van het aan den Grand Central Belge toekomend vast recht en een gedeelte van den vervoerprijs, berekend naar verhouding van de afstanden;

4°. *wegens de zendingen, vervoerd in Fransch-Belgisch-Nederlandsch verkeer:*

I. van en naar een Nederlandsch station van den Grand Central Belge:

het geheele vast recht en een gedeelte van den vervoerprijs, berekend naar verhouding van de afstanden;

II. in transit over de Belgische en Nederlandsche spoorweggedeelten van den Grand Central Belge:

de helft van het aan den Grand Central Belge toekomend vast recht en een gedeelte van den vervoerprijs berekend naar verhouding van de afstanden;

5°. *wegens de zendingen, uitsluitend over een Nederlandsch spoorweggedeelte van den Grand Central Belge vervoerd:*

de geheele aan de administratie toekomende opbrengst.

D. *Zendingen van allerlei aard, waarvan het vervoer heeft plaats gehad over de op Nederlandsch en op Duitsch gebied gelegen gedeelten van den spoorweg van Lanaeken grens naar Aken.*

De onderverdeeling tusschen de twee spoorweggedeelten zal plaats vinden door aan elk daarvan een deel toe te kennen overeenkomende met den op elk spoorweggedeelte doorloopen afstand, terwijl het geheele aandeel, vallende op het Nederlandsch—Duitsche gedeelte, wordt aangemerkt als geen vast recht te bevatten.

E. *Uniforme vrachtprijzen.*

De verdeeling der uniforme vrachtprijzen zal plaats hebben op de wijze als aangegeven onder de letters C en D voor die der vaste rechten.

F. *Buitengewone heffingen.*

De opbrengst dezer heffingen wordt in haar geheel toegekend aan het (Belgische Nederlandsche of Pruisische) spoorweggedeelte tot hetwelk het bureau, dat de heffing gedaan heeft, behoort.

Gedaan in tweevoud te Brussel, den 23sten April 1897.

(*get.*) R. VON PESTEL.
„ P. DE FAVEREAU.
„ J. VANDENPEEREBOOM.

AFSCHRIFT.

OVEREENKOMST.

Tusschen:

den Staat der Nederlanden, vertegenwoordigd door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid en den Minister van Financiën, tot het aangaan van deze overeenkomst door Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes gemachtigd, ter eenre,

en de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen, vertegenwoordigd door haren directeur-generaal, tot het aangaan van deze overeenkomst door de algemeene vergadering van aandeelhouders der Maatschappij gemachtigd, ter andere zijde,

is, voor het geval aan partij ter andere de exploitatie van de hieronder bij de artikelen 1, 3 en 4 genoemde spoorwegen, ingevolge artikel 2, 1ste en 2de lid, der met haar den 21sten Januari 1890 gesloten en bij de wet van 22 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 134) goedgekeurde overeenkomst wordt opgedragen, en mits het tractaat, den 23sten April 1897 tusschen Nederland en België te Brussel gesloten, worde bekrachtigd, behoudens goedkeuring bij de wet, overeengekomen hetgeen volgt:

Art. 1. De Maatschappij verbindt zich om voor het gebruik van de Nederlandsche gedeelten van de spoorwegen:

van Tilburg naar Turnhout,

van Antwerpen naar de Pruissische grens in de richting van Gladbach,

van Hasselt naar Maastricht, en

van Maastricht naar Aken, met uitzondering van den zijtak van Simpelveld naar de kolenmijn te Kerkrade,

aan den Staat te betalen eene jaarlijksche uitkeering van *honderd drie en tachtig duizend achthonderd dertig gulden* (*f* 183,830).

Ingeval echter de koopprijs door den Staat voor de bovengenoemde spoorweggedeelten aan België te betalen, definitief wordt vastgesteld op een lager bedrag dan het in art. 4 van het in hoofde dezer genoemde tractaat bedongen maximum, zal

de door de Maatschappij verschuldigde jaarlijksche uitkeering bedragen *f* 183,830, verminderd met 3 pCt. van het verschil tusschen evenbedoeld maximum en den definitief vastgestelden koopprijs, welk verschil tot Nederlandsche munt zal worden herleid op den voet van 1 franc = 48 cent.

Ter restitutie aan de Maatschappij van hetgeen zij dientengevolge mocht blijken te veel te hebben betaald, zal aan haar worden uitgekeerd de som, welke België, ingevolge het laatste lid van art. 4 van het in hoofde dezer genoemde tractaat, wegens door Nederland te veel betaalde rente aan den Staat mocht restitueeren.

2. In het geval, voorzien bij het tweede lid van het vorige artikel, zal de Maatschappij, boven en behalve de jaarlijksche uitkeering in dat lid bedoeld, aan den Staat betalen eene jaarlijksche uitkeering tot een bedrag van drie ten honderd van de som door den Staat besteed wegens aan de spoorweggedeelten, in art. 1 genoemd, verrichte herstellingen en vernieuwingen, als bedoeld bij art. 8 der overeenkomst van 21 Januari 1890, goedgekeurd bij de wet van 22 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 134), met dien verstande, dat de som der beide hierbedoelde jaarlijksche uitkeeringen in geen geval het bedrag van *honderd drie en tachtig duizend achthonderd dertig gulden* zal te boven gaan.

3. De Maatschappij verbindt zich voor het gebruik van de gedeelten van den spoorweg van Tilburg naar Turnhout, welke zijn gelegen op de door Nederlandsch grondgebied ingesloten Belgische enclaves, aan den Staat te betalen eene jaarlijksche uitkeering van *negenhonderd en zestig gulden* (*f* 960).

4. De Maatschappij verbindt zich voor het gebruik van het Nederlandsche gedeelte van den spoorweg van Eindhoven naar Hasselt jaarlijks eene uitkeering van *drie en veertig duizend tweehonderd gulden* (*f* 43,200) te betalen.

5. Indien de Staat ten gevolge van het bepaalde in art. 6 van het in hoofde dezer genoemde tractaat in het bezit komt van het Nederlandsch gedeelte van den spoorweg van Maastricht naar Luik, zal de exploitatie daarvan op den voet der bepalingen van de overeenkomst van 21 Januari 1890, goedgekeurd bij de wet van 22 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 134), aan de Maatschappij worden opgedragen, indien deze alsdan nog met de exploitatie van aan genoemden spoorweg aansluitende Staatsspoorwegen zal belast zijn.

De Maatschappij zal voor het gebruik van genoemden spoorweg eene jaarlijksche uitkeering betalen ten beloope van *drie en veertig duizend tweehonderd gulden* (*f* 43,200).

Ingeval echter het aandeel van Nederland in den naastingsprijs van den spoorweg van Maastricht naar Luik definitief wordt vastgesteld op een lager bedrag dat het in art. 6, derde lid, van het in hoofde dezer genoemde tractaat bepaalde maximum, zal de door de Maatschappij verschuldigde jaarlijksche uitkeering bedragen *f* 43,200, verminderd met 3 pCt. van het verschil tusschen evenbedoeld maximum en het definitief vastgestelde aandeel van Nederland in evenbedoelden naastingsprijs, welk verschil tot Nederlandsche munt zal worden herleid op den voet van 1 franc = 48 cent.

Ter restitutie aan de Maatschappij van hetgeen zij dientengevolge mocht blijken te veel te hebben betaald, zal aan haar worden uitgekeerd de som, welke België, ingevolge het voorlaatste lid van art. 6 van het in hoofde dezer genoemde tractaat, wegens door Nederland te veel betaalde rente aan den Staat mocht restitueeren.

6. In het geval, voorzien bij het derde lid van art. 5, zal de Maatschappij boven en behalve de jaarlijksche uitkeering bij dat lid bedoeld, aan den Staat betalen eene jaarlijksche uitkeering tot een bedrag van drie ten honderd van de som door den Staat besteed wegens aan het spoorweggedeelte, in dat artikel genoemd, verrichte herstellingen en vernieuwingen, als bedoeld bij art. 8 der overeenkomst van 21 Januari 1890, goedgekeurd bij de wet van 22 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 134), met dien verstande, dat de som van de beide hierbedoelde jaarlijksche uitkeeringen in geen geval het bedrag van *drie en veertig duizend tweehonderd gulden* zal te boven gaan.

7. Voor zooveel aan den Staat, ingevolge de artt. 2 en 6 van het in hoofde dezer genoemde tractaat, voorwerpen worden geleverd, behoorende tot die, genoemd sub *b*, *c*, *d*, en *g* van art. 11 van de overeenkomst van 21 Januari 1890, goedgekeurd bij de wet van 22 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 134), verbindt zich de Maatschappij die over te nemen tegen een koopprijs, overeenkomende met de som, welke die voorwerpen geacht worden te zullen opbrengen, wanneer zij, na onbruikbaar te zijn geworden, worden verkocht.

Deze opbrengst zal worden geschat door eene commissie van drie deskundigen, te benoemen op de wijze in art. 48 der zooeven genoemde over-

eenkomst voor de benoeming van scheidsmannen bepaald.

De aldus vastgestelde koopprijs zal binnen veertien dagen na hare vaststelling worden betaald overeenkomstig het bepaalde in art. 32, tweede lid, der meergenoemde overeenkomst van 21 Januari 1890.

8. Met afwijking van het bepaalde in art. 30, litt. *a*, van de overeenkomst van 21 Januari 1890, goedgekeurd bij de wet van 22 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 134), zijn ten bate van de Maatschappij alle vergoedingen wegens gebruik door derden van gronden tot de in de artt. 1, 4 en 5 dezer overeenkomst genoemde spoorwegen behoorende, op het tijdstip dat deze aan haar ten gebruike worden overgedragen.

9. Indien wegens vervreemding van zaken, begrepen in den koop van de bij de artt. 1 en 4 bedoelde spoorwegen of in de naasting van den bij art. 5 bedoelden spoorweg aan den Staat eenig bedrag ten goede mocht komen, zoo zal met ingang van den datum, waarop de Staat dit bedrag zal hebben ontvangen, de uitkeering voor het gebruik van den betrokken spoorweg worden verminderd met 3 pCt. van dat bedrag.

Deze bepaling geldt niet voor eenige vervreemding in verband staande met de herstellingen of vernieuwingen aan deze spoorwegen als bedoeld bij art. 8 der overeenkomst van 21 Januari 1890, goedgekeurd bij de wet van 22 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 134).

10. De uitkeering, bedoeld bij art. 1, is verschuldigd van den 1sten Januari 1897 af, die bedoeld bij art. 4 van den 1sten Januari 1896 af, die bedoeld bij de artt. 3 en 5 sedert den dag waarop de spoorweg aan de Maatschappij in gebruik wordt gegeven.

De eerste termijn der uitkeeringen bedoeld bij de artt. 1 en 4 zal loopen onderscheideulijk over het tijdvak van 1 Januari 1897 en 1 Januari 1896 tot het einde van het kwartaal, voorafgaande aan dat waarop de spoorweg door de Maatschappij wordt in gebruik genomen; deze uikeering zal geschieden binnen ééne maand na die ingebruikneming.

De eerste termijn der uitkeering bedoeld bij de artt. 3 en 5 zal verschuldigd zijn op den eersten dag van het kwartaal, volgende op den datum van het in gebruik nemen van den spoorweg door de Maatschappij.

Voor de tweede en volgende termijnen van elke der vorenbedoelde uitkeeringen geldt het bepaalde in art. 32 der overeenkomst van 21 Januari 1890, goedgekeurd bij de wet van 22 Juli 1890 *Staatsblaa* n°. 134).

11. De uitkeering bedoeld bij de artt. 2 en 6 zal eventueel verschuldigd zijn van den eersten Juli van het jaar, volgende op dat waarin de betrokken spoorwegen door de Maatschappij zullen zijn in gebruik genomen.

De betaling der hierbedoelde uitkeeringen geschiedt in termijnen, waarvan de verschijndagen samenvallen met die der uitkeeringen, bedoeld onderscheidenlijk bij art. 1 en bij art. 5.

Op deze betalingen is toepasselijk het bepaalde in art. 32 der overeenkomst van 21 Januari 1890, goedgekeurd bij de wet van 22 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 134).

12. Hetgeeen aan den Staat mocht worden betaald als slot van de rekeningen, welke door België zullen moeten worden afgelegd ingevolge het bepaaalde onder III van het protocol, behoorende bij het in hoofde dezer genoemde tractaat, zal door den Staat aan de Maatschappij worden uitgekeerd.

13. Deze overeenkomst wordt gesloten onder de voorwaarde, dat zij slechts onderworpen zal zijn aan het zegelrecht naar de oppervlakte van het papier en dat zij, zoomede alle uit haar voortvloeiende akten, gratis zullen worden geregistreerd.

Aldus in tweevoud overeengekomen te 's Gravenhage / Utrecht op den 29sten October 1897.

De Maatsch. tot Exploitatie van Staatsspoorwegen,
(*get.*) J. L. CLUIZENAER,
Directeur-Generaal.
(*get.*) J. T. GERLINGS, *Secretaris.*

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) C. LELY.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

Voor eensluidend afschrift:

De Secretaris-Generaal van het Departement van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) DE BOSCH KEMPER.

—

4 *Mei* 1898. BESLUIT, tot schorsing van het besluit van den raad der gemeente *Heusden* van 7 April 1898, waarbij J. H. VERHOEVEN te *Breda* is benoemd tot hoofd der openbare lagere school te *Heusden*. S. 115.

Geschorst tot 1 *Augustus* 1898.

—

6 *Mei* 1898. BESLUIT, tot vaststelling van eene Instructie voor de secretarissen van de Kamers van Arbeid, ten opzichte van hun geldelijk beheer. S. 116.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 19 Maart 1898, L^A. U, afdeeling Comptabiliteit;

Gezien art. 35, vijfde lid, en art. 38 der wet op de Kamers van Arbeid (wet) van 2 Mei 1897, *Staatsblad* n°. 141);

Den Raad van State gehoord (advies van den 19 April 1898, n°. 42);

Gezien het nader rapport van voornoemden Minister van 30 April 1898, n°. 182, afdeeling Comptabiliteit;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Vast te stellen de navolgende Instructie voor de secretarissen van de Kamers van Arbeid, ten opzichte van hun geldelijk beheer.

Art. **1**. De secretarissen van de Kamers van Arbeid zijn belast met de uitbetaling van:

a. de reiskosten, met uitzondering van die, veroorzaakt door het gebruik van bijzondere vervoermiddelen, en

b. de schadeloosstellingen,

bedoeld in art. 35 der wet op de Kamers van Arbeid.

2. Deze uitbetalingen geschieden onmiddellijk na afloop van elke vergadering, tegen ontvangbewijs.

Voor de verschuldigde bedragen wordt door alle rechthebbenden voor voldaan geteekend op eene betalingslijst, waarvan het model wordt vastgesteld door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

Voor vergaderingen, gehouden vóór de in art. 4 bedoelde verstrekking van gelden, geschiedt de uitbetaling op de eerste vergadering na die verstrekking.

Voor elke vergadering wordt eene afzonderlijke betalingslijst gebezigd.

3. Aan de secretarissen worden voor de uitbetalingen, door hen volgens art. 1 dezer instructie te doen, gelden ter goede rekening verstrekt.

4. De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid bepaalt het bedrag, dat den secretaris wordt verstrekt ter bestrijding der in art. 1 bedoelde uitbetalingen, te doen, gedurende de eerste drie maanden na den datum, waarop de secretaris in functie is getreden, of gedurende het tijdvak, korter dan drie maanden, dat door 31 December wordt afgesloten.

5. Bij de inzending van de verantwoording, bedoeld in het eerste lid van art. 7 sub *a* en bij die, bedoeld in art. 8, wordt eene beknopt gemotiveerde raming overgelegd van de uitbetalingen, welke ingevolge art. 1 zijn te doen in de eerstvolgende drie maanden, of in den tijd tusschen de laatste verantwoording en 31 December, indien dit tijdvak korter is dan drie maanden.

6. Geeft de in art. 5 bedoelde raming, bij onderzoek, geene aanleiding tot opmerkingen, dan wordt aan den betrokken secretaris een betalingsstuk uitgereikt tot een bedrag, door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid te bepalen.

Geene nieuwe gelden worden verstrekt, zoolang niet de in het eerste lid van art. 7, sub *a*, of de in art. 8 bedoelde verantwoording heeft plaats gehad.

7. De verantwoording van de ontvangen en uitgegeven bedragen (aanvraag om décharge) wordt ingezonden:

a. binnen drie dagen, nadat het voordeelig saldo van de vorige verantwoording en drie vierde gedeelte van het laatst verstrekte bedrag zijn uitgegeven;

b. voor het geval, dat de sub *a* bedoelde uitgaven niet zijn geschied binnen drie maanden na de dagteekening van de laatste aanvraag om décharge, — vijf dagen vóór het verstrijken van dien termijn;

c. voor het geval, dat bij eene eerste verstrekking van gelden, of bij de eerste verstrekking in een kalenderjaar, het drie vierde gedeelte van het ontvangen bedrag niet is uitgegeven binnen drie maanden na de dagteekening van verevening van het betalingstuk door de Algemeene Rekenkamer, — vijf dagen vóór het verstrijken van dien termijn van drie maanden.

Ook al hebben in den termijn van drie maanden, bedoeld sub *b* en *c*, geene betalingen plaats gehad, dan wordt toch onmiddellijk, na het verstrijken van dien termijn, van de in kas zijnde gelden eene verantwoording ingezonden, waarin dan is te vermelden, dat de uitgaven „nihil" zijn geweest.

8. In afwijking van het bepaalde in art. 7 sluit de laatste verantwoording van het jaar met 31 December. Zij mag over geen grooter tijdvak dan van drie maanden loopen, omvat alle verstrekte gelden, voor zoover zij niet vroeger verantwoord zijn en wordt ingezonden uiterlijk op den derden dag van het volgende jaar, behoudens inachtneming van den termijn van drie maan-

den, bedoeld in art. 49 der wet van 5 October 1841 (*Staatsblad* n°. 40).

9. Bij schorsing, ontslag of overlijden, sluit de verantwoording met den datum, waarop de secretaris ophoudt in functie te zijn.

Bij overlijden wordt de verantwoording door de erven ingezonden.

10. De verantwoording wordt in drievoud opgemaakt, en, voorzien van de in art. 2 bedoelde, voor voldaan geteekende, betalingslijsten, ingezonden aan het Departement van Waterstaat, Handel en Nijverheid, dat voor de toezending aan de Algemeene Rekenkamer zorg draagt.

11. In de verantwoording worden opgenomen alle ontvangsten en uitgaven, welke hebben plaats gehad in het tijdvak, waarover de verantwoording loopt.

Het voordeelig saldo wordt in de volgende verantwoording als eerste post van ontvangst, het nadeelig saldo als eerste post van uitgaaf geboekt.

Het voordeelig saldo van de verantwoording, bedoeld in art. 8 of in art. 9, wordt bij een der Rijksbetaalmeesters of een der ontvangers van 's Rijks middelen gestort en als laatste post van uitgaaf in de verantwoording opgenomen, onder overlegging van de quitantie van storting.

Sluit deze verantwoording met een nadeelig saldo, dan wordt na goedkeuring van die verantwoording door de Algemeene Rekenkamer, den betrokken secretaris of, indien de verantwoording door diens erven is geschied, aan dezen, voor dat nadeelig saldo een betalingstuk uitgereikt.

Noch van het voordeelig, noch van het nadeelig saldo van de laatste verantwoording, als bedoeld in art. 8, noch van het bedrag van het in het voorgaande lid bedoelde betalingstuk, wordt in eene volgende verantwoording melding gemaakt.

12. De toelage voor bureelkosten, bedoeld in art. 20 der wet op de Kamers van Arbeid, gaat in met den datum, waarop de secretaris in functie treedt, en eindigt met dien, waarop hij ophoudt in functie te zijn.

13. Het bedrag der jaarlijksche toelage wordt in twee gelijke termijnen betaald.

De eerste termijn verschijnt na 30 Juni, zoodra de vóór of op dien datum af te leggen verantwoordingen zijn goedgekeurd.

De tweede termijn verschijnt na goedkeuring van de verantwoording, bedoeld in art. 8.

14. Moet de toelage worden uitgekeerd over een gedeelte van een termijn van zes maanden, dan geschiedt de berekening van het bedrag in dier voege, dat het jaar op 360 dagen en de maand op 30 dagen wordt gesteld.

15. Bij de inzending van de verantwoording, na de goedkeuring waarvan een termijn, als bedoeld in art. 13, of het bedrag, bedoeld in art. 14, moet worden uitgekeerd, wordt door den secretaris, of indien de verantwoording door diens erven is geschied, door dezen, betaalbaarstelling van dat bedrag aan den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid schriftelijk aangevraagd.

16. Voor zoover naar het oordeel van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid daartoe termen zijn, gelden de artikelen 1 tot en met 11 dezer instructie ook voor hem, die tijdelijk de functiën van secretaris waarneemt.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Florence, den 6den Mei 1898.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 21 *Mei* 1898.)

—

12 *Mei* 1898. BESLUIT, houdende bepaling van vrijdom van port van den commandant van het korps pantserfort-artillerie en van commandanten van compagniën van dat korps met de ingenieurs van het stoomwezen.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Gelet op art. 1 van het Koninklijk besluit van 19 December 1892 (*Staatsblad* n°. 284) en op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 6 Mei 1898, n°. 1401, Post. en Tel.;

Hebben goedgevonden:

Vrijstelling van port te verleenen voor de briefwisseling over dienstzaken van den commandant van het korps pantserfort-artillerie en de commandanten der 1ste, 3de en 4de compagnie van dat korps met de ingenieurs van het stoomwezen.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Minister van Oorlog.

Schönfels, den 12den Mei 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

16 *Mei* 1898. BESLUIT, houdende beslissing dat onder het deelnemen aan onderhandsche pacht van gemeentegoederen, bedoeld in art. 24 der gemeentewet, niet is begrepen het onderhands aannemen van gemeentegronden in erfpacht.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door den raad der gemeente Goor tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van Overijssel, dd. 3 Februari 1898, 2de Afdeeling n°. 270/307, waarbij goedkeuring is onthouden aan het besluit van dien raad van 18 Januari te voren, om aan het raadslid E. N. JANNINK een stuk grond in erfpacht te geven;

Den Raad van State, Afdeeling voor de geschillen van Bestuur gehoord, advies van 27 April 1898, n°. 64;

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 11 Mei 1898, n°. 2138, Afd. B. B.;

Overwegende, dat Gedeputeerde Staten hunne goedkeuring aan evenvermeld raadsbeslnit hebben onthouden, op grond, dat genoemde JANNINK lid is van den raad der gemeente Goor en dat bij art. 24 der gemeentewet het aan raadsleden verboden is deel te nemen aan onderhandsche pacht van gemeente-goederen;

dat de raad der gemeente Goor van dit besluit van Gedeputeerde Staten bij Ons voorziening heeft gevraagd, daarbij aanvoerende, dat pacht niet kan worden gelijkgesteld met erfpacht, vermits deze als zakelijk recht voorkomt in het IIde Boek, terwijl gene als persoonlijk recht behandeld is in het IIIde Boek van het Burgerlijk Wetboek, zoodat bovenbedoelde bepaling van art. 24 der gemeentewet in casu niet van toepassing is;

Overwegende, dat het bij art. 24 der gemeentewet aan de leden van den raad onder anderen is verboden middellijk of onmiddellijk deel te nemen aan onderhandsche pacht van gemeentegoederen;

dat echter onder het deelnemen aan onderhandsche pacht van gemeentegoederen niet is begrepen het onderhands aannemen van gemeentegrond in erfpacht, vermits erfpacht, als zijnde een zakelijk recht, niet kan worden gelijk gesteld met pacht, als zijnde een persoonlijk recht;

dat Gedeputeerde Staten van Overijssel mitsdien ten onrechte hunne goedkeuring hebben onthouden aan bovenbedoeld besluit van den raad der gemeente Goor;

dat er overigens geene andere redenen bestaan, om met het oog op de belangen der gemeente, aan het genomen raadsbeslnit tot het bezwaren van gemeente-eigendommen, goedkeuring te onthouden;

Gezien de gemeentewet;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met vernietiging van het bestreden beslnit van Gedeputeerde Staten van Overijssel, dd. 3 Februari 1898, 2de Afdeeling, n°. 270/307, het beslnit van den raad der gemeente Goor, dd. 18 Januari 1898, waarbij aan het raadslid E. N. JANNINK een stuk grond in erfpacht is gegeven, alsnog goed te keuren enz.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit beslnit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur.

Schönfels, den 16den Mei 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

—

20 *Mei* 1898. BESLUIT, houdende bepalingen tot wering van de San José schildluis (Aspidiotus perniciosus). S. 117.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 2 April 1898, n°. 1506[4], afdeeling Landbouw, en van den Minister van Financiën van 5 April 1898, n°. 86, afdeeling Invoerrechten en Accijnzen;

Gelet op de wet van 2 April 1898 (*Staatsblad* n°. 79), houdende bepalingen tot wering van voor den land-, tuin- of boschbouw schadelijke dieren en van plantenziekten;

Den Raad van State gehoord (advies van den 26 April 1898, n°. 19);

Gezien het nader rapport van de voornoemde Ministers van 11 Mei 1898, n°. 2064[1], afdeeling Landbouw, en van 14 Mei 1898, n°. 51, afdeeling Invoerrechten en Accijnzen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. De in- en doorvoer, hetzij rechtstreeks hetzij middellijk, van alle soorten van levende boomen en heesters, of levende deelen daarvan, en van alle soorten van versche vruchten, af-

komstig uit Amerika, alsook van den afval daarvan, zijn verboden.

Dit verbod geldt eveneens de kisten, tonnen, manden, zakken, vaten en andere voorwerpen, dienende of gediend hebbende tot verpakking van de bij het vorige lid bedoelde voorwerpen.

2. Bij de aangifte tot in- of doorvoer van levende boomen en heesters, of levende deelen dier gewassen, en van versche vruchten, alsook van den afval en de verpakking daarvan, wordt eene verklaring nopens den oorsprong dier voorwerpen, afgegeven door den Nederlandschen consulairen ambtenaar of eene bevoegde autoriteit ter plaatse van inscheping of inlading, overgelegd.

De overlegging dezer verklaring wordt *niet* vereischt bij aanvoer uit *Azië*, *Afrika* en Europeesche havens aan de *Middellandsche Zee*.

Als verklaring nopens den oorsprong kunnen ook dienen de bescheiden, afgegeven ingevolge het 2de en 3de lid van artikel 3 der internationale overeenkomst tot wering der druifluis (phylloxera), tot welke overeenkomst betrekking hebben de wetten van 6 December 1883 (*Staatsblad* n°. 178) en 26 October 1889 (*Staatsblad* n°. 134).

De in het eerste lid van dit artikel genoemde voorwerpen, aangevoerd van buitenslands, mogen niet worden gelost, of met het vervoermiddel, waarin zij zich bevinden, verder worden gevoerd in binnenwaartsche richting, tenzij de in dat lid bedoelde verklaring door den ontvanger der invoerrechten vooraf is onderzocht en voldoende bevonden.

3. Behoudens nakoming van de voormelde overeenkomst van 3 November 1881, kunnen bij gemeenschappelijke beschikking van de Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Financiën (1) uitzonderingen op de bepalingen van dit besluit worden toegelaten:

a. voor aanvoeren uit aan *Nederland* grenzende landen, waar maatregelen zijn genomen tot wering van de San José schildluis;

b. voor aanvoeren met een wetenschappelijk doel;

c. ten behoeve van het grensverkeer.

4. Gedurende den tijd van vier weken na den dag, waarop dit besluit in werking treedt, wordt de verklaring, bedoeld bij artikel 2, eerste lid, niet gevorderd, indien ten genoegen van den ontvanger der invoerrechten wordt aangetoond, dat de ten in- of doorvoer aangegeven voorwerpen niet uit *Amerika* afkomstig zijn.

(1) Zie de beschikking van 4 Juni 1898.

5. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant*, waarin het is geplaatst.

De Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Financiën zijn belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Schönfels, den 20sten Mei 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 4 *Juni* 1898.)

—

20 *Mei* 1898. BESLUIT, houdende wijziging van het reglement voor den dienst der Rijkstelegraaf. S. 118.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van den 19den Maart 1898, n°. 859, Posterijen en Telegraphie;

Gezien de wet van 7 Maart 1852 (*Staatsblad* n°. 48);

Gelet op het Koninklijk besluit van 24 Mei 1897 (*Staatsblad* n°. 157), houdende goedkeuring van een reglement voor den dienst der Rijkstelegraaf;

In aanmerking nemende de wenschelijkheid om het telegramtarief voor het binnenlandsch verkeer te herzien;

Den Raad van State gehoord (advies van 26 April 1898, n°. 18);

Gelet op het nader rapport van den voornoemden Minister van 16 Mei 1898, n°. 1509, Posterijen en Telegraphie;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met ingang van 1 Juli 1898 te bepalen:

Eenig artikel.

Het eerste en tweede lid van artikel 15 van het Reglement voor den dienst der Rijkstelegraaf, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 24 Mei 1897 (*Staatsblad* n°. 157), worden vervangen door de volgende bepalingen:

„De seinkosten voor telegrammen tusschen twee Nederlandsche kantoren in verschillende plaatsen bedragen: 25 cent voor de eerste 10

woorden of minder; 5 cent voor elke volgende 5 woorden of minder, van 11 tot en met 50 woorden, en 5 cent voor elke volgende 10 woorden of minder voor de woorden boven 50.

„De seinkosten voor telegrammen tusschen een Rijkskantoor en de binnen den bestellingskring (artikel 38) van dat kantoor gelegen bijkantoren (locaaltelegrammen) bedragen 15 cent voor de eerste 10 woorden of minder; doch worden voor de woorden boven 10 berekend als in het eerste lid van dit artikel voor de gewone telegrammen is bepaald".

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Schönfels, den 20sten Mei 1898.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 4 *Juni* 1898.)

—

20 *Mei* 1898. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat het doctoraat in de rechten, uitgereikt door de vrije universiteit te Amsterdam, niet de bevoegdheid kan geven om als advocaat en procureur te worden ingeschreven.

De Hooge Raad enz.;

Rechtdoende op het bovenstaand verzoekschrift;

Gezien de daarbij overgelegde stukken;

Gezien de conclusie van den procureur-generaal;

O. dat de in het verzoekschrift gevoerde bewering, dat het reglement van orde en discipline voor de advocaten en procureurs het recht geeft om zich als advocaat en procureur te doen inschrijven, op grond van het doctoraat in de rechten van de Vrije Universiteit op Gereformeerden grondslag, zooals zou volgen uit art. 1 der statuten en de daaraan bij Koninklijk besluit van 12 Februari 1879 (*Staatscourant* van 26 Februari 1879) gegeven goedkeuring, onjuist is, vermits de verklaring omtrent iemands bekwaamheid, waaraan de naam van doctoraat wordt gegeven, verleend door of vanwege een bijzonder persoon of burgerrechtelijke vereeniging, niet de strekking kan hebben om aan hem, aan wien die bekwaamheid en die titel aldus worden toegekend, de rechten en voorrechten te schenken, die door de wet zijn verbonden aan de uitreiking van wetenschappelijke graden door de daarvoor bij de wet aangewezen organen, en het genoemde Koninklijk besluit waarbij, volgens de daaromtrent bij de wet van 22 April 1855 (*Staatsblad* n°. 32) gegeven voorschriften goedkeuring is verleend op de statuten der vereeniging, die de bovenvermelde school heeft gesticht, geene andere strekking heeft kunnen hebben en gehad heeft, dan alleen aan de bedoelde vereeniging het recht te verleenen, om in burgerrechtelijke handelingen als rechtspersoon op te treden en met betrekking tot het hooger onderwijs, om overeenkomstig art. 99 der wet op dit onderwijs voormelde school te openen en in geen enkel opzicht aan die vereeniging heeft kunnen geven eenige publiekrechtelijke bevoegdheden, waartoe behoort het verleenen van bijzondere rechten en voorrechten, bij bijzondere wetten aangewezen;

O. dat de vraag, of iemand den door art. 1 en 22 van het Koninklijk besluit van 14 September 1838 (*Staatsblad* n°. 36), gewijzigd bij Koninklijk besluit van 1 Juni 1879 (*Staatsblad* n°. 107), vereischten graad van doctor in de rechten of in de rechtswetenschap bezit, zooals in de conclusie van den procureur-generaal is aangevoerd, hare beantwoording alleen vindt in de wetten en verordeningen op het hooger onderwijs, in het bijzonder in de wet van 28 April 1876 (*Staatsblad* n°. 102), bij welke wet het in vroegere verordeningen genoemde doctoraat of, zooals andere wettelijke verordeningen zich uitdrukken, graad van meester in de rechten als doctoraat in de rechtswetenschap is geregeld;

O. dat aan dit doctoraat bij art. 92, overeenkomstig de vroegere verordeningen behalve andere voorrechten de bevoegdheid is verbonden om zich, met inachtneming der daaromtrent bestaande bepalingen, als advocaat te doen inschrijven en benoemd te worden tot de rechterlijke betrekkingen, waarvoor volgens de wet op de R. O. de graad van meester in de rechten gevorderd wordt;

O. dat onder dat doctoraat volgens art. 83, in verband met art. 35 en 36 der wet, gelijk ook in de conclusie van den procureur-generaal is aangewezen, alleen kan worden verstaan het doctoraat in de rechtswetenschap, verkrijgbaar aan de drie Rijksuniversiteiten en aan de universiteit der gemeente Amsterdam, onder voorwaarde dat deze laatste zou voldoen aan de eischen ten opzichte van den omvang van het onderwijs, de promotiën, de examens en de toelating daartoe voor de Rijksuniversiteiten gesteld en bovendien de aanstelling der hoogleeraren aan de Koninklijke goedkeuring worde onderworpen;

O. dat het doctoraat, door de bovengenoemde Vrije Universiteit te Amsterdam uitgereikt, derhalve de bevoegdheid niet kan geven, om als advocaat en procureur te worden ingeschreven;

Gezien art. 1 en 22 van het reglement op de orde en discipline van advocaten en procureurs;

Wijst het gedaan verzoek af.

—

25 *Mei* 1898. BESLUIT, houdende wijziging van art. 1 van het Koninklijk besluit van den 14den Jannari 1897 (*Staatsblad* n°. 45) tot vaststelling van eene instructie voor de ambtenaren, bedoeld in art. 7 der Stoomwet (wet van 15 April 1896, *Staatsblad* n°. 69). S. 119.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 31 Maart 1898, L^a^. G, afdeeling Arbeid en Fabrieksswezen;

Gelet op art. 15 der Stoomwet (wet van 15 April 1896, *Staatsblad* n°. 69), alsmede op het Koninklijk beslnit van 19 October 1896 (*Staatsblad* n°. 163);

Den Raad van State gehoord (advies van den 19 April 1898, n°. 39);

Gezien het nader rapport van voornoemden Minister van 21 Mei 1898, L^a^. K, afdeeling Arbeid en Fabrieksswezen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

te bepalen, dat artikel 1 van het Koninklijk beslnit van den 14den Januari 1897 (*Staatsblad* n°. 45) tot vaststelling van eene instructie voor de ambtenaren, bedoeld in art. 7 der Stoomwet (wet van 15 April 1896, *Staatsblad* n°. 69), zal worden gelezen als volgt:

„Voor de uitoefening van het bij de Stoomwet voorgeschreven toezicht wordt het Rijk verdeeld in zes districten, waarvan het 1ste omvat de provinciën *Limburg*, *Noordbrabant en Zeeland;* het 2de de provincie *Utrecht* en dat gedeelte der provincie *Zuidholland*, dat gelegen is bezuiden den linker oever van den *Hollandschen IJssel*, de *Nieuwe Maas*, het *Scheur* en den *Nieuwen Waterweg*, behalve het daarin gelegen gedeelte der gemeente *Rotterdam*; het 3de dat gedeelte van de provincie *Zuidholland*, dat gelegen is benoorden den linker oever van den *Hollandschen IJssel*, de *Nieuwe Maas*, het *Scheur* en den *Nieuwen Waterweg*, benevens het ten zuiden van die grens gelegen gedeelte der gemeente *Rotterdam*; het 4de de provincie *Noordholland*, benevens het niet tot eenige provincie behoorende watergebied des Rijks; het 5de de provinciën *Gelderland* en *Overijssel;* het 6de de provinciën *Drenthe*, *Friesland* en *Groningen*."

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit beslnit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State en aan de Algemeene Rekenkamer.

Schönfels, den 25sten Mei 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 11 *Juni* 1898.)

—

31 *Mei* 1898. BESLUIT, houdende verbod van uit- en doorvoer van ammunitie en buskruit. S. 120.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Overwegende, dat het in het belang van den Staat noodig is, om den uit- en doorvoer van ammunitie en buskruit tijdelijk te verbieden;

Gezien artikel 21 der wet van 15 Augustus 1862, (*Staatsblad* n°. 170);

Op de voordracht van de Ministers van Oorlog van 11 Mei 1898, L^a^. X^21^, Kabinet, van Marine van 11 Mei 1898, Kabinet, n°. 31, en van Financiën van 11 Mei 1898, n°. 95, Invoerrechten en Accijnzen;

Den Raad van State gehoord (advies van den 17 Mei 1898, n°. 9);

Gezien het nader rapport der Ministers van Oorlog van 21 Mei 1898, L^a^. D^42^, Kabinet, van Marine van 26 Mei 1898, Bureau B, n°. 29, en van Financiën van 20 Mei 1898, n°. 86, Invoerrechten en Accijnzen;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. De uit- en doorvoer van ammunitie en buskruit zijn verboden.

Dit verbod is niet van toepassing op de ammunitie en het buskruit, die voor 's Rijks dienst worden uitgevoerd, noch op die welke zich voor scheepsgebruik aan boord van Nederlandsche of vreemde handelsvaartuigen bevinden, mits de voorraad niet grooter zij dan volgens de soort en de bestemming van het schip bij gewone uitrusting gebruikelijk is.

2. Op het voormeld verbod kunnen door den directeur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, in wiens directie de plaats gelegen

is, waar de goederen het Rijk zullen verlaten, uitzonderingen worden toegelaten voor verzendingen naar de bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen of naar rijken, die geen oorlog voeren, mits hem van die bestemming voldoende blijke.

3. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant*, waarin het is geplaatst.

De Ministers van Oorlog, van Marine en van Financiën zijn belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Schönfels, den 31sten Mei 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Oorlog, (*get.*) ELAND.
De Minister van Marine, „ RÖELL.
De Minister van Financiën, „ PIERSON.

(*Uitgeg.* 5 *Juni* 1898.)

—

3 *Juni* 1898. BESLUIT, bevelende de plaatsing in het *Staatsblad* van de te *Mannheim* op 18 September 1895 door de gevolmachtigden der Regeeringen van *Nederland*, *Baden*, *Beijeren*, *Elzas-Lotharingen*, *Hessen* en *Pruisen* onderteekende additioneele verklaring betreffende de uitlegging der artikelen 32 tot 40 der herziene Rijnvaartakte van 17 October 1868. S. 121.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Gezien de te *Mannheim* op 18 September 1895 door de gevolmachtigden der Regeeringen van *Nederland*, *Baden*, *Beijeren*, *Elzas-Lotharingen*, *Hessen* en *Pruisen* onderteekende additioneele verklaring betreffende de uitlegging der artikelen 32 tot 40 der herziene Rijnvaartakte van 17 October 1868;

Overwegende, dat genoemde additioneele verklaring is goedgekeurd bij de wet van 30 December 1896 (*Staatsblad* n°. 243) en dat die verklaring door Ons namens de Koningin, is bekrachtigd, alsmede dat de Nederlandsche akten van bekrachtiging op 27 Mei 1898 te *Mannheim* zijn uitgewisseld tegen de akten van bekrachtiging der andere Rijnoeverstaten;

Op de voordracht van den Minister van Buitenlandsche Zaken van den 31sten Mei 1898, n°. 5826, Algemeen Secretariaat;

Hebben goedgevonden en verstaan, de bekendmaking van bovenvermelde additioneele verklaring, met de vertaling daarvan, te bevelen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*. (1)

De Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor zooveel hem aangaat, met de uitvoering der bepalingen in meergenoemde additioneele verklaring vervat.

Gedaan te Schönfels, den 3den Juni 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
(*get.*) W. H. DE BEAUFORT.

(*Uitgeg.* 15 *Juni* 1898.)

—

3 *Juni* 1898. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat onder „in het buitenland gevestigden" in de wet op de bedrijfsbelasting, bepaaldelijk in de artt. 1*g* en 6, § 4, zijn begrepen de in Nederlandsch-Indië gevestigden.

De Hooge Raad enz.;

Partijen gehoord;

Gezien de stukken;

Overwegende dat als middel van cassatie is voorgesteld:

Schending of verkeerde toepassing van de artt. 1 bepaaldelijk pr°. en snb litt. *g* en 6 § 4 der wet van 2 October 1893 (*Staatsblad* n°. 149), tot heffing eener belasting op bedrijfs- en andere inkomsten, doordien bij het beklaagde vonnis is overwogen, dat onder de woorden „in het buitenland gevestigden", in voormelde wetsbepalingen voorkomende, niet begrepen zijn de in Nederlandsch-Indië gevestigden en op dien grond de opposanten goed-opposanten zijn verklaard;

O. dat de eerste verweerderesse, zijnde de naamlooze vennootschap de Javasche Zee- en Brandassurantie-Maatschappij, gevestigd te Batavia, wier vertegenwoordiger hier te lande is, de tweede verweerder, de heer J. TER MEULEN JR., wonende te Amsterdam, in de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten over 1895/96 is aangeslagen tot een bedrag van *f* 150, op grond van art. 1*g* der wet van 2 October 1893 (*Staatsblad* n°. 149), volgens hetwelk gemelde belasting wordt geheven „van in het buitenland gevestigden, die hier te lande door tusschenkomst van gemachtigden, hier gevestigd, overeenkomsten aangaan tot brand-, zee-, levens- of andere inkomsten";

———

(1) Zie deze additioneele verklaring, opgenomen bij de wet van 30 December 1896, S. 243.

dat bij het bestreden vonnis de verweerders zijn verklaard goed-opposanten tegen het dwangbevel tegen hen uitgevaardigd, tot betaling van dien aanslag, zulks op grond, dat onder de woorden „van in het buitenland gevestigden" in de aangehaalde wetsbepaling niet begrepen zijn de in Nederlandsch-Indië gevestigden, en wel uit hoofde, naar het oordeel der rechtbank, onderscheid moet worden gemaakt tusschen de in de wet van 1893 gebezigde uitdrukkingen „buiten het Rijk" en „in het buitenland", zoodat de koloniën en bezittingen in Oost- en West-Indië moeten geacht worden wel buiten het Rijk, maar niet in het buitenland te zijn gelegen en mitsdien de eerste uitdrukking meer omvat dan de tweede;

O. dat deze onderscheiding niet juist is;

O. dat art. 1 der Grondwet, waarop de rechtbank zich beroept, volgens hetwelk „het Koninkrijk der Nederlanden omvat het grondgebied in Europa, benevens de koloniën en bezittingen in andere werelddeelen", geen maatstaf kan zijn ter beoordeeling van den zin die in eene belastingwet aan de uitdrukkingen „buiten het Rijk" en „in het buitenland" moet worden gehecht; terwijl in de artt. 2 en 122 der Grondwet, waarop de rechtbank mede wijst, niets anders wordt gezegd dan dat de Grondwet en de wetten, voor zoover het tegendeel daaruit niet blijkt, alleen voor het Rijk in Europa verbindende zijn; en dat evenmin het onzekere spraakgebruik in deze afdoende is;

O. dat de vraag beantwoord moet worden uit de wet van 1893, zonder dat, indien daarin het antwoord te vinden is eene — door de rechtbank noodig geachte — uitdrukkelijke verklaring daarin vereischt wordt;

O. dat deze wet aan belasting onderwerpt personen of ondernemingen die hier te lande wonen of gevestigd zijn of die hier te lande vertegenwoordigers hebben en dat hieruit voortvloeit de tegenstelling tusschen personen of ondernemingen „binnen het Rijk", — dat is in Nederland, — en „buiten het Rijk" of „in het buitenland", — dat is alles buiten Nederland,— wonende of gevestigd, zonder dat in de wet plaats is voor eene derde categorie van buitenland, waarin de koloniën en bezittingen in andere werelddeelen niet zouden zijn begrepen;

O. dat wel in de wet niet altijd dezelfde uitdrukkingen worden gebezigd, eenerzijds: „binnen het Rijk", „hier te lande", „op Nederlandsch grondgebied", „in Nederland", — anderzijds: „buiten het Rijk", „buitenlandsche", „in het buitenland", „buitenslands", „buiten het Rijk in Europa", doch dat met die verschillende uitdrukkingen eenerzijds en anderzijds kennelijk hetzelfde bedoeld wordt;

O. dat dit onder meer blijkt uit de vergelijking van art. 1*d*, volgens hetwelk onder zekere voorwaarden de belasting geheven wordt van hen die een Nederlandsch Staatsambt uitoefenen „buiten het Rijk", met art. 2 § 1*b*, waarin met verwijzing naar hetzelfde art. 1*d* de uitdrukking „buitenslands gevestigden" wordt gebezigd, evenals in art. 4 § 2 (verg. ook art. 7 § 5), terwijl men, wat betreft hen, die in de koloniën of bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen dienst doen, eene uitdrukkelijke uitzondering noodig geacht heeft om hen niet onder de buiten het Rijk of buitenslands gevestigden te doen begrijpen;

O. dat ook de geschiedenis der wet er op wijst, dat daarin met „in het buitenland" of „buitenslands" niets anders bedoeld is dan met „buiten het Rijk", beide met inbegrip van de koloniën en bezittingen in andere werelddeelen, daar de commissie van rapporteurs over het wetsontwerp bij herhaling dit als hare opvatting heeft uitgesproken, zonder dat zulks in de gewisselde stukken door de regeering of bij de openbare beraadslagingen is weersproken; terwijl van de tegenovergestelde opvatting geen spoor wordt gevonden;

O. dat mitsdien het middel van cassatie is gegrond;

Vernietigt het vonnis door de arrondissementsrechtbank te Amsterdam den 8 Juni 1897 in deze zaak gewezen;

En ten principale rechtdoende:

Ontzegt aan de verweerders in cassatie, oorspronkelijk opposanten, hunne vordering;

Verklaart hen mitsdien kwaad-opposanten tegen het dwangbevel, den 3 Juli 1896 door den ontvanger der directe belastingen binnen de gemeente Amsterdam tegen hen uitgevaardigd, met last dat dit is en blijft gehandhaafd en volkomen effect zal sorteeren;

Veroordeelt de verweerders in de kosten van het geding.

—

4 *Juni* 1898. BESCHIKKING van de Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Financiën, betreffende de uitvoering van art. 3 van het Koninklijk besluit van 20 Mei 1898 (*Staatsblad* n°. 117).

De Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Financiën;

Gezien art. 3 van het Koninklijk besluit van 20 Mei 1898 (*Staatsblad* n°. 117), houdende bepalingen tot wering van de San José schildluis;

Overwegende dat ook in *Duitschland* maatregelen zijn genomen tot wering van genoemd insect;

Hebben goedgevonden te bepalen hetgeen volgt:

1°. Van de toepassing der bepalingen van art. 2 van voormeld besluit zijn uitgezonderd goederen, die rechtstreeks uit *Duitschland* worden aangebracht.

2°. Aan de grens langs *België* kunnen kleine hoeveelheden versche vruchten zonder verklaring van oorsprong als bedoeld bij art. 2, eerste lid, van voormeld besluit worden ingevoerd, wanneer den ontvanger van het eerste kantoor voldoende blijkt, dat die vruchten afkomstig zijn van landerijen in *België*, gelegen in de nabijheid der grens.

's Gravenhage, den 4den Juni 1898.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

—

6 *Juni* 1898. WET, houdende goedkeuring der internationale sanitaire conventie, den 3den April 1894 te *Parijs* tusschen *Nederland*, *Duitschland*, *Oostenrijk-Hongarije*, *België*, *Denemarken*, *Spanje*, *Frankrijk*, *Groot-Brittannië en Ierland*, *Griekenland*, *Italië*, *Perzië*, *Portugal* en *Rusland* gesloten, alsmede der op 30 October 1897 terzelfder plaatse, namens genoemde Staten, onderteekende verklaring tot wijziging dier overeenkomst. S. 122.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de internationale sanitaire overeenkomst, den 3den April 1894 te *Parijs* gesloten, bepalingen inhoudt, wettelijke rechten betreffende;

Gelet op het 2de gedeelte van artikel 59 der Grondwet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. De, nevens deze wet in afdrnk gevoegde, den 3den April 1894 te *Parijs* tusschen *Nederland*, *Duitschland*, *Oostenrijk-Hongarije*, *België*, *Denemarken*, *Spanje*, *Frankrijk*, *Groot-Brittannië* en *Ierland*, *Griekenland*, *Italië*, *Perzië*, *Portugal* en *Rusland* gesloten sanitaire overeenkomst, alsmede de ingelijks, in afdruk, hierbij gevoegde, op 30 October 1897 terzelfder plaatse, namens genoemde Staten, onderteekende verklaring tot wijziging dier overeenkomst, worden goedgekeurd. (1)

Wij behouden Ons voor, omtrent het tijdstip van de nederlegging der ratificatie, nader met de betrokken Regeeringen overeen te komen.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te Schönfels, den 6den Juni 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
(*get.*) W. H. DE BEAUFORT.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

De Minister van Koloniën, (*get.*) CREMER.

(*Uitgeg.* 22 *Juni* 1898.)

—

6 *Juni* 1898. WETTEN, houdende naturalisatie van:

Friedrich Hesse. S. 123.
Johann Maximilian Franz van de Sandt. S. 124.
Jeanbaptiste Louis Corneille Charles de Wijkerslooth de Weerdesteyn. S. 125.
Tobias Berssenbrügge. S. 126.
Heinrich Wilhelm Carl Würdemann. S. 127.
Benedictus van de Goore. S. 128.
Gerd Siebels. S. 129.
Bartholomäus Püplichuisen. S. 130.

—

6 *Juni* 1898. WET, tot aanvulling en verhooging van het vierde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898. S. 131.

Bij deze wet wordt na toevoeging van een art. ad *f* 100,000 het totaal der 7de Afd. nader vastgesteld op *f* 674,321 en het eindcijfer van het hoofdstuk op *f* 5,708,122.

—

6 *Juni* 1898. WET, verklarende het algemeen nut der onteigening van eigendommen, noodig voor de verbreeding der *Uitbellerstraat*, ook genaamd *Klokluiderstraat*, te *Maastricht*. S. 132.

—

6 *Juni* 1898. WET, tot verhooging van het *vijfde* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898. S. 133.

---

(1) Deze overeenkomst in de Fransche taal wordt hierna niet opgenomen, daar de bekendmaking van den tekst bij Koninklijk besluit nog volgt.

Bij deze wet wordt het navolgende artikel van dit hoofdstuk *verhoogd:*

Art. 104 met *f* 40,000.

Ten gevolge van voorschreven verhooging wordt het totaal der 5de Afd. en het eindcijfer van het hoofdstuk *verhoogd* met *f* 40,000.

—

6 *Juni* 1898. WET, houdende aanvulling en verhooging van het *negende* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898. S. 134.

Bij deze wet wordt tusschen de *artt.* 121 en 122 ingelascht:

Art. 121*bis.* Kosten van aankoop van een huis met tuin en stalling, staande en gelegen te 's Gravenhage, het huis aan het Tournooiveld, plaatselijk gemerkt n°. 6 en de stalling aan de Lange Houtstraat, plaatselijk gemerkt n°. 12, met daarmede in verband staande uitgaven, *f* 60,000.

Ten gevolge van voorschreven aanvulling en verhooging wordt het totaal der 2de Afd. en het eindcijfer van het hoofdstuk *verhoogd* met *f* 60,000.

—

6 *Juni* 1898. WET, verklarende het algemeen nut der onteigening ten behoeve van het maken van eene haven te *Numansdorp*, met verbindingsbaan tusschen deze en den in aanleg zijnden spoorweg (tramweg) van *Rotterdam* naar *Zuid-Beijerland.* S. 135.

—

6 *Juni* 1898. WET, houdende vaststelling van het slot der rekening van de koloniale uitgaven en ontvangsten voor *Suriname* over het dienstjaar 1894. S. 136.

Het slot der rekening van de koloniale uitgaven en ontvangsten voor *Suriname* over het dienstjaar 1894 wordt vastgesteld als volgt:

De uitgaaf bedraagt *f* 1,880,980.73.

De ontvangst bedraagt *f* 1,802,635.54^5.

Het nadeelig slot der rekening bedraagt alzoo *f* 78,345.18^5, welk bedrag dientengevolge tot aanvulling der koloniale middelen is noodig geweest.

—

6 *Juni* 1898. WET, tot bekrachtiging van den onderhandschen verkoop van voormaligen vestinggrond en water te *Coevorden* aan de provincie *Overijssel.* S. 137.

—

6 *Juni* 1898. WET, tot bekrachtiging van eene nadere uitgifte in erfpacht aan de gemeente *Leiden* van duingrond onder *Katwijk* ten behoeve van de duinwaterleiding. S. 138.

—

6 *Juni* 1898. WET, tot verhooging van het *zevende* hoofdstuk *A* der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1897. S. 139.

Bij deze wet wordt na verhooging van een artikel met *f* 464,226.19^5, het totaal der 1ste Afd. van dit hoofdstuk gebracht op *f* 30,399,472.03^5 en het eindcijfer vastgesteld op *f* 33,107,972.03^5.

—

6 *Juni* 1898. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat onder het woord „rasters" in art. 5 van het besluit van 8 Februari 1815 (*Staatsblad* n°. 11) niet is te brengen de ijzerdraadbespanning, die volgens de feitelijke beslissing de in dit proces bedoelde bosschen omgaf.

De Hooge Raad enz.;

Gelet op het middel van cassatie, namens den requirant voorgesteld bij pleidooi:

Schending, althans verkeerde toepassing van art. 5 van het Souverein besluit van 8 Februari 1815 (*Staatsblad* n°. 11), doordat de rechtbank onder het „omgeven door staketsels of rasters" in den zin van voormeld besluit niet begrijpt het in den geheelen omtrek omgeven van zekere uitgestrektheid met een enkelen of dubbelen ijzerdraad, bevestigd aan palen of aan boomen, op de grenzen dier uitgestrektheid staande en als palen dienstdoende;

Overwegende dat de rechtbank bij het bestreden vonnis heeft bewezen verklaard, dat de requirant op 2 October 1897 des namiddags ten ongeveer 3 ure onder Diessen heeft gejaagd in en langs jonge mastbosschen, toebehoorende aan de gemeente Diessen, zonder voorzien te zijn van een schriftelijk bewijs van vergunning van den heer S., eigenaar van het heerlijk jagtrecht van Hilvarenbeek, binnen welks grenzen die gronden zijn gelegen, noch van den heer A. K., pachter van dat recht van jacht;

dat de requirant tot zijn verdediging heeft aangevoerd, dat het gemeentebestuur van Diessen hem in 1896 bij onderhandsche akte toestemming heeft gegeven voormelde bosschen met ijzerdraad te omspannen en aan hem bij diezelfde akte voor een tijdvak van 25 jaren heeft overgedragen alle burgerlijke rechten die tengevolge van de afrastering aan bedoelden boschgrond verbonden zouden

zijn en dat hij dus van dat bestuur schriftelijke vergunning had om aldaar te jagen en die dan ook aan de verbalisanten heeft vertoond;

dat met betrekking tot deze verdediging door de rechtbank als bewezen is aangenomen, dat te vermelden tijde de bedoelde bosschen anderhalf uur in omtrek over de geheele lengte waren omgeven van een enkelen ijzerdraad, bevestigd aan de mastboomen op den zoom van die bosschen of daar waar die boomen ontbraken aan palen, welke draad één meter boven den beganen grond was aangebracht en dat ook nog over het grootste gedeelte van dien omtrek en wel ongeveer 20 centimeter beneden dien draad een tweede ijzerdraad op dezelfde wijze was bevestigd; dat behalve de palen, welke noodig waren om de draden gespannen te houden aan of tusschen die draden geene latten of palen waren aangebracht;

dat de rechtbank evenwel heeft geoordeeld, dat de voormelde bosschen niet waren afgesloten op de wijze voorgeschreven bij art. 5 van het besluit van 8 Februari 1815 (*Staatsblad* n°. 11) en daarom niet waren onttrokken aan het heerlijk jachtrecht van Hilvarenbeek;

O. dat volgens dit artikel aan het heerlijk jachtrecht zijn onttrokken „bosschen die met staketsels, rasters of slooten omgeven en daardoor kennelijk van opene velden of bosschen onderscheiden zijn";

O. dat ter ondersteuning van het middel is aangevoerd, dat het de bedoeling van het besluit is, aan de uitoefening van het heerlijk jachtrecht te onttrekken de terreinen, die de eigenaar niet toegankelijk heeft willen doen zijn voor het publiek, die hij zich voor eigen gebruik heeft willen reserveeren en dat het voldoende is, dat het terrein in dier voege door aan elkander verbonden staken, palen of latten zij onderscheiden van omliggende terreinen, dat daardoor aan het publiek de vrije toegang ontzegd wordt;

O. dat deze door den requirant aan den Souvereinen Vorst toegeschreven bedoeling niet uit de bewoordingen van het besluit en ook niet van elders blijkt, maar dat, welke ook de gedachte zij, die den Vorst heeft geleid, in elk geval voor de toepasselijkheid van art. 5 moet zijn voldaan aan de daarbij gestelde voorwaarde dat de bosschen zijn omgeven hetzij met staketsels, hetzij met rasters, hetzij met slooten, en deze voorwaarde, nu van slooten ten deze geen sprake is, alleen dan is vervuld, wanneer de ijzerdraadbespanning, die volgens de bestreden beslissing de bosschen omgaf, onder rasters of staketsels kan worden gerangschikt;

O. dat de requirant onder het woord „raster" wil verstaan hebben een staande lat van een hekwerk en onder „staketsel" eene reeks verbonden staken of palen;

O. dat echter blijkens het bestreden vonnis ten deze geen latten aanwezig waren, terwijl de boomen, wanneer men die met palen zou mogen gelijkstellen, geenszins eene omgeving vormden uit verbonden palen bestaande, waar zij enkel dienden tot het bevestigen van den ijzerdraad, zoodat het den requirant niet zou baten, indien de zin door hem aan de genoemde woorden toegekend de juiste ware;

O. dat dan ook de rechtbank terecht in de aangebrachte ijzerdraadbespanning geen „rasters" heeft gezien en dat zij ook geen „staketsel" kan worden genoemd, zoodat het middel is ongegrond;

Verwerpt het beroep.

—

9 *Juni* 1898. BESLUIT, tot vaststelling van een reglement van politie op het ankeren op de rivieren bij *Dordrecht*. S. 140.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 20 April 1898, n°. 129, afdeeling Waterstaat;

Gezien de wet van 28 Februari 1891 (*Staatsblad* n°. 69);

Den Raad van State gehoord (advies van den 24 Mei 1898, n°. 20);

Gelet op de nadere voordracht van den voornoemden Minister van 4 Juni 1898, n°. 137, afdeeling Waterstaat;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Met intrekking van het Koninklijk besluit van 4 April 1896 (*Staatsblad* n°. 64), vast te stellen het navolgend

REGLEMENT VAN POLITIE *op het ankeren op de rivieren bij Dordrecht.*

Art 1. Dit reglement is van toepassing op de rivieren de *Beneden-Merwede* beneden de kerk te *Papendrecht*, de *Oude Maas* tot het *Mallegat*, het *Mallegat* en de *Dordtsche Kil*, met uitzondering van:

1°. het riviervak, zich uitstrekkende van 250 M. boven tot 250 M. beneden de spoorwegbrug te *Dordrecht*;

2°. eene strook ter breedte van 25 M. langs

de aan het Rijk en aan de gemeente *Dordrecht* behoorende kaden.

2. Het is den schippers van vaartuigen of andere drijvende voorwerpen verboden, daarmede buiten de zes hieronder beschreven ankerplaatsen te meren of voor anker te komen, of geankerd of gemeerd te liggen, tenzij met schriftelijke vergunning van een ambtenaar van den waterstaat:

1°. van het verlengde der dwarskrib bij de kerk te *Papendrecht* tot het verlengde der dwarskrib aan de sleephelling te *Papendrecht*, langs den noordelijken oever, over de halve breedte der rivier of tot 100 M. uit de koppen der dwarskribben;

2°. langs den noordelijken oever, in eene driehoekige ruimte binnen de grenslijnen, getrokken:

aan de oostzijde, van den zuidwestelijken hoek van het woonhuis bij den trasmolen nabij de veerstoep te *Papendrecht*, op den noordoostelijken hoek van de woning van den directeur der gasfabriek te *Dordrecht*; aan de zuidzijde, door de zwarte ankerbakens, aan weerszijden van den mond van de *Noord;*

3°. langs den zuidelijken oever, in eene driehoekige ruimte, rivierwaarts begrensd door de lijn der witte ankerbakens op het gors de *Staart*, en westwaarts door het verlengde der lijn, getrokken van den dukdalf aan de punt van de *Staart* op den benedenhoek van de houtloods boven den mond der *Rietdijkshaven;*

4°. langs den linkeroever, beneden den mond der *Wollewevershaven*, begrensd:

aan de noordzijde, door de lijn die den hoek van het Damiatenbolwerk vereenigt met hoekpuntpaal CCCXXXIX;

aan de noordwestzijde, door de lijn, getrokken door den lichtopstand op den kop van den dam aan de westzijde van den mond van de *Noord* en het witte ankerbaken op het *Slobbengors;*

aan de zuidwestzijde, door de lijn, uit hoekpuntpaal CCCXL loodrecht op de richting van den kaaimuur getrokken;

aan de zuidoostzijde, door de lijn, getrokken op 25 M. rivierwaarts van en evenwijdig aan de kade der *Buiten Walenvest* en verder door den oever;

5°. langs de oevers van het *Mallegat* en van de *Dordtsche Kil* boven de *Wacht*, tot 25 M. uit elk dier oevers;

6°. langs den rechteroever van de *Dordtsche Kil* beneden de *Wacht*, tot 100 M. uit den linkeroever dezer rivier.

De snijpunten der grenslijnen van elke der vier eerstgenoemde ankerplaatsen worden, zooveel mogelijk, aangegeven door groen geverfde boeien of door bakens op den wal.

De ankerplaatsen zijn op de aangehechte kaart aangeduid. (1)

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is bevoegd om, na overleg met het gemeentebestuur van Dordrecht, voor een tijdvak van ten hoogste drie maanden, wijziging in de aangewezen ankerplaatsen te brengen. Hiervan geschiedt mededeeling in de *Staatscourant*.

In de riviervakken, zich uitstrekkende van 750 M. tot 250 M. boven de spoorwegbrug te *Dordrecht*, en van 250 M. tot 880 M. beneden die spoorwegbrug, geldt het in dit artikel bedoeld verbod niet voor vaartuigen, welke na de laatste opening bij dag voor de beweegbare bruggen in genoemde spoorwegbrug komen en hunne reis niet kunnen vervolgen; alsmede niet voor vaartuigen, welke gemeerd liggen aan boeien, die aan de gemeente *Dordrecht* toebehooren.

3. Het is den schippers van vaartuigen of andere drijvende voorwerpen verboden, op de in art. 2 beschreven ankerplaatsen zoodanig geankerd of gemeerd te liggen, dat eenig deel dier vaartuigen of voorwerpen buiten de grenzen der ankerplaatsen valt.

4. Het is den schippers van vaartuigen, geladen met buskruit, andere ontplofbare stoffen, petroleum, benzine (naphta) of terpentijnolie, verboden, daarmede te ankeren op de ankerplaatsen in art. 2 genoemd.

5. De schippers en schepelingen zijn verplicht, de bevelen te gehoorzamen, die hun door de ambtenaren, in art. 7 genoemd, worden gegeven ten aanzien van het leggen en verhalen hunner vaartuigen, in verband met het daaromtrent bepaalde in dit reglement.

6. Dit reglement wordt algemeen verkrijgbaar gesteld.

Elke schipper, die van de in art. 2 genoemde ankerplaatsen gebruik maakt, moet van een exemplaar van dit reglement voorzien zijn en dit, desgevorderd, vertoonen aan de ambtenaren genoemd in art. 7.

7. De handhaving van dit reglement is opgedragen aan de ambtenaren van den waterstaat, aan de ambtenaren en beambten der Rijks- en gemeentepolitie, aan de havenmeesters der ge-

---

(1) Deze kaart, als van meer plaatselijk belang, wordt hierna niet opgenomen.

meente *Dordrecht*, aan de commissarissen der overzetveren van *Papendrecht* en *Zwijndrecht* op *Dordrecht* v. v., aan de schippers der stoomvaartuigen varende in die veren, en aan de Rijksambtenaren, door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid met eenig toezicht of beheer over het geheel of over eenig gedeelte belast.

De ambtenaren en beambten, in het eerste lid bedoeld, zijn bevoegd tot de handelingen in art. 6 der wet van 28 Februari 1891 (*Staatsblad* n°. 69) omschreven; de ambtenaren van den waterstaat, de havenmeesters, de commissarissen der overzetveren en de Rijksambtenaren, in het slot van het eerste lid bedoeld, zijn bevoegd tot de handelingen in art. 3 der genoemde wet omschreven.

De opgemaakte processen-verbaal worden gezonden aan de betrokken ambtenaren van het openbaar ministerie bij het kantongerecht en in afschrift aan den betrokken hoofdingenieur van den waterstaat medegedeeld.

8. Overtreding van dit reglement wordt voor zooveel daartegen niet bij de wet is voorzien, gestraft als volgt:

a. met geldboete van ten hoogste *honderd gulden*, de overtreding van artt. 2, 3, 4 en 5;

b. met geldboete van ten hoogste *vijf en twintig gulden*, de overtreding van art. 6, tweede lid.

9. Dit reglement verstaat onder schippers hen, die op het vaartuig of over eenig ander drijvend voorwerp het gezag uitoefenen of met de leiding belast zijn;

onder ambtenaren van den waterstaat, de inspecteurs, hoofdingenieurs, ingenieurs, adspirant-ingenieurs, opzichters en adjunct-opzichters van den Rijkswaterstaat, zoomede de Rijksbakenmeesters.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit dat in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State zal medegedeeld worden.

Soestdijk, den 9den Juni 1898.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 6 *Juli* 1898.)

—

9 *Juni* 1898. BESLUIT, houdende machtiging tot uitgifte van schatkistbiljetten en schatkistpromessen volgens de wet van 4 April 1870 (*Staatsblad* n°. 62), gewijzigd bij die van 31 December 1897 (*Staatsblad* n°. 281), en de wet van 5 December 1881 (*Staatsblad* n°. 185). S. 141.

9 *Juni* 1898. WET, betreffende het aangaan eener geldleening ten laste van den Staat. S. 142.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodig is gebleken de Indische geldmiddelen, door het aangaan van eene geldleening ten laste van den Staat, te versterken;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. **1.** De Minister van Financiën wordt gemachtigd tot het te gelde maken van schuldbekentenissen aan toonder, ten laste van den Staat, tot zoodanig bedrag als noodig is tot verkrijging eener som van ten hoogste *vijf en vijftig millioen gulden*.

De voorwaarden van die te gelde making worden, voor zoover zij niet bij deze wet zijn geregeld, door genoemden Minister vastgesteld.

De schuldbekentenissen worden vóór uitgifte door de Algemeene Rekenkamer geregistreerd en van een bewijs dier registratie voorzien.

De renten der schuldbekentenissen, ad drie ten honderd in het jaar, zijn betaalbaar op halfjarige coupons, verschijnende 1°. Maart en 1°. September.

De coupons zijn betaalbaar te Amsterdam en in de verdere door den Minister van Financiën aan te wijzen plaatsen. Wanneer plaatsen in het buitenland gelegen voor die betaalbaarstelling aangewezen worden, kan door den Minister van Financiën aan de met de uitbetaling te belasten bankiers eene provisie worden toegekend van ten hoogste één achtste ten honderd over het nominaal bedrag der door hunne tusschenkomst uitbetaalde coupons.

2. Onverminderd het bepaalde in artikel 6 der wet van den 30sten December 1895 (*Staatsblad* n°. 236) wordt, totdat het geheele bedrag in artikel 1 bedoeld zal zijn geamortiseerd, jaarlijks op de begrooting der Staatsuitgaven — voor het eerst op die voor 1899 — voor inkoop van inschrijvingen in het Grootboek der drie ten honderd rentegevende Nationale Schuld of van drie ten honderd rentegevende Schuldbekentenissen of voor aflossing van drie ten honderd rentegevende schuldbekentenissen voor haar nominaal bedrag eene som uitgetrokken ten beloope van één ten honderd van het geheele bedrag der krachtens deze wet in het leven geroepen drie ten honderd rentegevende schuld, vermeerderd met het bedrag der door dezen inkoop en aflossing vrijgevallen rente.

De Staat is ten allen tijde bevoegd meer af te lossen dan in het eerste lid is bepaald.

De ingevolge het eerste lid voor haar nominaal bedrag aflosbaar te stellen schuldbekentenissen worden telkens vooraf bij uitloting aangewezen.

Deze uitlotingen hebben plaats volgens door Ons vast te stellen regelen.

De ingekochte en afgeloste schuldbekentenissen worden ter vernietiging bij de Algemeene Rekenkamer overgebracht.

3. De rente der krachtens deze wet uitgegeven schuldbekentenissen loopt niet verder dan tot den dag waarop zij aflosbaar zijn.

Het recht tot opvordering van het kapitaal der aflosbaar gestelde stukken vervalt tien jaren na den eersten dag, waarop zij aflosbaar zijn.

4. Ingeval van openbare inschrijving wordt aan hen, door wier tusschenkomst inschrijvingen voor de bij deze wet bedoelde schuldbekentenissen worden ingeleverd, voor het aan hen toegewezen nominaal bedrag eene provisie van één vierde ten honderd toegekend.

5. De houders der bij deze wet bedoelde schuldbekentenissen kunnen, zoolang die stukken niet zijn uitgeloot of aflosbaar gesteld, daarvoor, indien zij dit verlangen, met inachtneming van door Ons te stellen regelen, (1) inschrijving van gelijk bedrag bekomen op het Grootboek der drie ten honderd rentegevende Nationale Schuld, zonder betaling van andere kosten dan die van de deswege vereischte formulieren.

De aldus verwisselde schuldbekentenissen worden ter vernietiging bij de Algemeene Rekenkamer overgebracht.

6. Van de te geldemaking der bij deze wet bedoelde schuldbekentenissen wordt eene rekening afgelegd, die, na door de Algemeene Rekenkamer te zijn opgenomen en gesloten, aan de Staten-Generaal wordt medegedeeld.

7. In de eerste afdeeling van het VIIde Hoofdstuk *A* der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898 wordt het volgende artikel opgenomen:

Art. 9bis. Kosten, vallende op de uitgifte (daaronder begrepen de provisie, bedoeld in artikel 4 der wet tot het aangaan in 1898 van eene geldleening ten laste van den Staat), en interesten van de drie percents schuld ten laste van den Staat, die in 1898 wordt geplaatst.

Dat artikel wordt uitgetrokken tot een bedrag van *vierhonderd vijf en veertig duizend gulden* (*f* 445,000).

De som van de 1ste Afdeeling wordt daardoor verhoogd tot *dertig millioen tweehonderd zeven en negentig duizend negenhonderd drie en negentig gulden vier en veertig cents* (*f* 30,297,993.44) en die van het geheele hoofdstuk tot *twee en dertig millioen negenhonderd zes en dertig duizend drie en negentig gulden vier en veertig cents* (*f* 32,936,093,44).

8. De post 14°. van art. 1 der wet van den 31sten December 1897 (*Staatsblad* n°. 284), houdende aanwijzing van de middelen tot dekking der Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1898 wordt gelezen als volgt:

„14°. het aandeel van de geldmiddelen van Nederlandsch-Indië in de uitgaven wegens uitgifte of beleening van bewijzen van vlottende schuld en in die wegens kosten vallende op de uitgifte en wegens interesten eener drie percents geldleening ten laste van den Staat, die in 1898 wordt geplaatst".

9. De zuivere opbrengst van de in art. 1 dezer wet bedoelde geldleening komt in haar geheel ten voordeele der geldmiddelen van Nederlandsch-Indië.

10. Te rekenen van het jaar 1899 wordt jaarlijks op het Eerste hoofdstuk der begrooting van uitgaven voor Nederlandsch-Indië zoodanig bedrag uitgetrokken als vereischt wordt tot teruggaaf van de som, benoodigd voor de renten der in art. 1 bedoelde geldleening, de provisie aan bankiers in het laatste lid van dat artikel bedoeld en de in art. 2, eerste lid, bedoelde schulddelging.

Deze gelden worden onder de middelen tot dekking van 's Rijks uitgaven verantwoord.

11. In het Iste hoofdstuk der begrooting van uitgaven van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1898, betreffende de uitgaven in Nederland, wordt *onderafdeeling* 8 (uitgaven ter zake van geldleeningen en voorschotten) verhoogd met *tweehonderd vijf en veertig duizend gulden* (*f* 245,000) en alzoo gebracht op *twee millioen vijfhonderd vijf en tachtig duizend gulden* (*f* 2,585,000), het totaal der IIIde afdeeling (Departement van Financiën) op *elf millioen vijfhonderd twee en twintig duizend negenhonderd gulden* (*f* 11,522,900) en het eindcijfer van het Iste hoofdstuk op *negen en twintig millioen vijfhonderd drie en vijftig duizend negenhonderd vier en dertig gulden* (*f* 29,553,934).

12. Het voorschot, krachtens de wet van den 31sten December 1897 (*Staatsblad* n°. 276), uit 's Rijks kas aan de geldmiddelen van Nederlandsch-Indië verleend, wordt zoodra mogelijk uit de opbrengst der bij deze wet bedoelde geldleening afgelost.

---

(1) Zie het besluit van 30 Juni 1898, S. 154.

13. De biljetten van inschrijving voor de bij deze wet bedoelde geldleening zijn vrij van zegelrecht.

14. Deze wet verbindt met den dag harer afkondiging.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te Soestdijk, den 9den Juni 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

De Minister van Koloniën, (*get.*) CREMER.

(*Uitgeg.* 14 *Juni* 1898.)

—

9 *Juni* 1898. WET, tot bekrachtiging eener overeenkomst met de Bataviasche Oosterspoorweg Maatschappij tot aankoop van den spoorweg van *Batavia* naar *Krawang*. S. 143.

—

9 *Juni* 1898. WET, tot verhooging der begrooting van uitgaven van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1898. S. 144.

—

16 *Juni* 1898. MISSIVE van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Gedeputeerde Staten van de provinciën, betreffende ambtscostuum voor commissarissen van politie.

Door eenige hoofdcommissarissen van politie is ten vorige jare op de wenschelijkheid gewezen om voor hen een ambtscostuum vast te stellen, ten einde bij plechtige gelegenheden te worden gedragen.

De Regeering heeft geen aanleiding kunnen vinden om hetzij een hofcostuum, hetzij een ambtscostuum of uniform voor de commissarissen en de hoofdcommissarissen van politie vast te stellen, doch bij haar bestaat er geen bezwaar tegen zoo aan commissarissen en hoofdcommissarissen wegens hunne diensten bij de gemeentepolitie een ambtscostuum door den raad — of krachtens opdracht van dezen door den burgemeester — wordt voorgeschreven om in de uitoefening van hun ambt te dragen.

Ik heb de eer Uw College te verzoeken het bovenstaande ter kennis te brengen van de gemeentebesturen in Uw gewest, opdat deze daaraan zoodanig gevolg zullen kunnen geven als zij in hunne gemeente wenschelijk achten.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

—

17 *Juni* 1898. BESLUIT, tot wijziging van het Koninklijk besluit van 30 Juli 1878 (*Staatsblad* n°. 103), betreffende de bestemming der daarbij vermelde makingen aan de Rijks-Universiteiten te *Leiden* en te *Utrecht*. S. 145.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 19 April 1898, n°. 1688, afdeeling Onderwijs;

Gelet op de artt. 104 en 107 der wet van 28 April 1876 (*Staatsblad* n°. 102);

Gezien het Koninklijk besluit van 30 Juli 1878 (*Staatsblad* n°. 103);

Overwegende:

dat tengevolge van de aanwijzing der bestemming van de aan de Rijks-Universiteit te *Utrecht* bestaande making van DANIËL BERNARD GUILJAMSZ. — zooals die aanwijzing bij het aangehaalde Koninklijk besluit van 30 Juli 1878 (*Staatsblad* n°. 103) heeft plaats gehad — genoemde making wordt beheerd door de faculteit der godgeleerdheid aan die Universiteit;

dat het is gebleken, dat het meer met het doel des erflaters overeenkomt, dat bovengenoemde making wordt beheerd gezamenlijk door de hoogleeraren in de faculteit der godgeleerdheid en de hoogleeraren in de godgeleerdheid van wege de Nederlandsche Hervormde Kerk te *Utrecht*;

Den Raad van State gehoord (advies van den 17 Mei 1898, n°. 16);

Gelet op het nader rapport van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 14 Juni 1898, n°. 3045, afdeeling Onderwijs;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Met wijziging in zoover van het Koninklijk besluit van 30 Juli 1878 (*Staatsblad* n°. 103) te bepalen, dat de aan de Rijks-Universiteit te *Utrecht* bestaande making van DANIËL BERNARD GUILJAMSZ. zal worden beheerd gezamenlijk door de hoogleeraren in de faculteit der godgeleerdheid aan de Rijks-Universiteit te *Utrecht* en de hoogleeraren in de godgeleerdheid vanwege de Nederlandsche Hervormde Kerk te *Utrecht*, teneinde die making hare bestemming te doen behouden overeenkomstig het doel des stichters.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Soestdijk, den 17den Juni 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 28 *Juni* 1898.)

—

18 *Juni* 1898. RESOLUTIE van den Minister van Financiën, betreffende betaling der kosten, belooningen en vergoedingen, voortvloeiende uit de herziening der belastbare opbrengst van de gebouwde eigendommen.

De declaratiën wegens kosten en de betalingslijsten wegens belooningen en vergoedingen betreffende de uitvoering der wet van 2 Mei 1897 (*Staatsblad* n°. 124) worden, tegen voldaanteekening door belanghebbenden, door de ontvangers der directe belastingen betaald en bij den maandstaat onder de rubriek „Staatsbegrooting" in uitgaaf gebracht, te weten:

a. de declaratiën wegens kosten van verwarming en verlichting van de lokalen, door de gemeenten verstrekt (art. 19 laatste lid), en wegens kosten van bekendmaking (art. 26 laatste lid), nadat zij door den voorzitter van het schattingsdistrict voor gezien en goedgekeurd zijn onderteekend;

b. de declaratiën wegens alle overige kosten, alsmede de betalingslijsten betreffende belooningen en vergoedingen, geregeld bij de Koninklijke besluiten van 26 October, n°. 31 en 28 December 1897, n°. 56, of later te regelen, nadat zij door of vanwege den Minister van Financiën van een bewijs van betaalbaarstelling zijn voorzien.

Voor gelijkluidend afschrift,
De Secretaris-Generaal, (*get.*) VAN RANDWIJCK.

—

20 *Juni* 1898. BESLUIT, houdende bepalingen omtrent vrijdom van invoerrecht voor natrium-acetaat en calcium-acetaat. S. 146.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën van den 27 Mei 1898, n°. 26, Invoerrechten en Accijnzen;

Gezien art. 7, litt. *c*, der wet van 27 Juni 1876 (*Staatsblad* n°. 130), zooals dat artikel luidt na de aanvulling bij art. 2 der wet van 4 Mei 1889 (*Staatsblad* n°. 45), alsmede het Koninklijk besluit van 12 Mei 1889 (*Staatsblad* n°. 64);

Den Raad van State gehoord (advies van den 7 Juni 1898, n°. 11);

Gelet op het nader rapport van den voornoemden Minister van Financiën van 16 Juni 1898, n°. 22, Invoerrechten en Accijnzen;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Met intrekking van het Koninklijk besluit van 12 Mei 1889 (*Staatsblad* n°. 64), wordt vrijdom van invoerrecht verleend voor natrium-acetaat en calcium-acetaat, benoodigd als hulpmiddel bij de werkzaamheden in ververijen en drukkerijen van manufacturen, mits die acetaten door vermenging met eene of meer andere stoffen ongeschikt gemaakt worden om daaruit azijn voor huiselijk gebruik te vervaardigen, en voorts onder de volgende bepalingen.

2. Hij, die den vrijdom verlangt, richt zich tot den Minister van Financiën, met opgaaf van de gemeente, waar de fabriek is gelegen, de kadastrale sectie en het nummer daarvan, de soort van acetaat, die men wenscht in te slaan en de hoeveelheid, welke daarvan jaarlijks noodig geacht wordt.

De Minister bepaalt de hoeveelheid, welke per jaar met vrijdom kan worden ingeslagen, het minimum voor elken inslag, alsmede de stoffen, waarmede en de verhouding waarin het acetaat zal worden vermengd.

3. Bij den invoer van acetaat, waarvoor de vrijdom van invoerrecht wordt verlangd, wordt van dat verlangen melding gemaakt in de aangifte, voorgeschreven bij art. 120 der Algemeene wet van 26 Augustus 1822 (*Staatsblad* n°. 38).

Op die aangifte wordt, nadat voor het invoerrecht zekerheid is gesteld, een volgbrief afgegeven, waarin ook bedoeld verlangen vermeld wordt.

Het vervoer van het acetaat naar de fabriek geschiedt onder verzegeling.

4. De inslag in de fabriek heeft plaats onder toezicht van ambtenaren der invoerrechten en accijnzen, in wier tegenwoordigheid het acetaat dadelijk behoorlijk wordt vermengd met de door den Minister van Financiën voorgeschreven stoffen.

De ambtenaren stellen op den volgbrief eene verklaring nopens de ingeslagen hoeveelheid en de vermenging.

De voor de vermenging benoodigde stoffen worden door den ontvanger, onder wiens kantoor de fabriek gelegen is, op kosten van den vrijdomgenietende, geleverd, tenzij door den Minister eene andere wijze van levering is bepaald.

5. Het mengsel mag niet uit de fabriek worden uitgeslagen, en, behoudens bijzondere vergunning van voornoemden Minister, niet aan distillatie worden onderworpen.

6. De ontvanger, onder wiens kantoor de fabriek gelegen is, houdt van het met vrijdom ingeslagen acetaat met den vrijdomgenietende eene rekening.

Wanneer meer is ingeslagen, dan de hoeveelheid, waarvoor over het loopend jaar vrijdom kan worden genoten, wordt voor dat meerdere

de volgbrief niet gezuiverd en wordt het invoerrecht op de gestelde zekerheid verhaald.

7. De vrijdomgenietende levert bij het einde van het jaar ten kantore van den ontvanger een schriftelijke en onderteekende opgaaf in van de hoeveelheid met vrijdom van invoerrecht ingeslagen acetaat, bij den afloop van dat tijdvak nog onverbruikt voorhanden.

Deze hoeveelheid wordt als eerste inslag in het volgende jaar beschouwd en als zoodanig op de in art. 6 bedoelde rekening gebracht.

Zoolang de voormelde opgaaf niet is gedaan, wordt geen nieuwe inslag toegelaten.

8. De ambtenaren zijn bevoegd, met machtiging van den ontvanger, binnen acht dagen na afloop van het jaar, de voorhanden acetaten in de fabriek op te nemen, onverschillig of de bij het voorgaand artikel voorgeschreven opgaaf al dan niet reeds is ingeleverd.

9. De ambtenaren zijn bevoegd om van de acetaten, aangegeven tot inslag met vrijdom van het invoerrecht, de proeven te nemen, die zij voor een onderzoek noodig achten. De belanghebbende is verplicht de daarvoor benoodigde flesschen te verstrekken.

10. De Minister van Financiën kan bij gebleken misbruik of poging daartoe, alsmede bij niet nakoming van de bepalingen van dit besluit, den belanghebbende de bevoegdheid tot verdere inslagen van acetaat met vrijdom van invoerrecht ontzeggen.

11. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en de *Staatscourant*, waarin het geplaatst is.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Soestdijk, den 20sten Juni 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 30 *Juni* 1898.)

—

21 *Juni* 1898. BESLUIT, houdende machtiging tot uitgifte van schatkistbiljetten en schatkistpromessen volgens de wet van 4 April 1870 (*Staatsblad* n°. 62), gewijzigd bij die van 31 December 1897 (*Staatsblad* n°. 281), en de wet van 5 December 1881 (*Staatsblad* n°. 185). S. 147.

24 *Juni* 1898. BESLUIT, tot vaststelling van eenen algemeenen maatregel van bestuur, als bedoeld bij artikel 4 der Arbeidswet. S. 148.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 14 Mei 1898, L^A. O., afdeeling Arbeid en Fabriekswezen;

Gezien art. 4 der Arbeidswet (wet van 5 Mei 1889, *Staatsblad* n°. 48, laatstelijk gewijzigd door de wet van 31 December 1896, *Staatsblad* n°. 259);

Den Raad van State gehoord (advies van den 7 Juni 1898, n°. 16);

Gezien het nader rapport van genoemden Minister van 20 Juni 1898, n°. 200, afdeeling Arbeid en Fabriekswezen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. **1.** Het is verboden in eene fabriek of werkplaats een persoon beneden zestien jaren of eene vrouw arbeid te doen verrichten in werklokalen, waar de luciferspâte met witten phosphor wordt bereid.

2. Het is verboden in eene fabriek of werkplaats een persoon beneden zestien jaren of eene vrouw arbeid te doen verrichten in werklokalen, waar:

1°. houtjes worden gedopt met eene luciferspâte, die meer dan 5 pCt. witten phosphor bevat;

2°. lucifers, waarvan de koppen meer dan 5 pCt. witten phosphor bevatten, worden gedroogd of verpakt;

3°. doosjes met de sub 2°. bedoelde lucifers worden gevuld.

3. Het is verboden in eene fabriek of werkplaats een persoon beneden zestien jaren of eene vrouw arbeid te doen verrichten in werklokalen, waar:

1°. houtjes worden gedopt met eene luciferspâte, die 5 pCt. of minder witten phosphor bevat;

2°. lucifers, waarvan de koppen 5 pCt. of minder witten phosphor bevatten, worden gedroogd of verpakt;

3°. doosjes met de sub 2°. bedoelde lucifers worden gevuld;

tenzij:

a. het hoofd of de bestuurder der fabriek of werkplaats in het bezit zij van eene door eenen geneeskundige afgegeven schriftelijke verklaring, die niet ouder mag zijn dan twee maanden en waaruit blijkt, dat de jeugdige persoon of de

vrouw zonder gevaar voor hem of voor haar dien arbeid kan verrichten;

b. de sub *a* bedoelde verklaring onmiddellijk op aanvraag aan een der in het eerste lid van art. 18 der Arbeidswet genoemde ambtenaren worde vertoond;

c. de jeugdige persoon of de vrouw door eenen door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, zoo deze dit noodig oordeelt, daartoe aangewezen geneeskundige geschikt worde verklaard om dien arbeid te verrichten;

d. eene naar het oordeel van den bevoegden inspecteur voldoende gelegenheid worde gegeven, om met een, door dien ambtenaar aan te wijzen en door het hoofd of den bestuurder der fabriek of werkplaats te verstrekken middel den mond te spoelen, alsmede om het aangezicht en de handen te wasschen;

e. het hoofd of de bestuurder der fabriek of werkplaats op aanvraag aan een der in het eerste lid van art. 18 der Arbeidswet genoemde ambtenaren een door dezen aan te wijzen monster der lucifers pâte of der lucifers ter hand stelt, nadat het monster door dat hoofd of dien bestuurder in tegenwoordigheid van den ambtenaar behoorlijk is ingepakt en verzegeld.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Soestdijk, den 24sten Juni 1898.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 5 *Juli* 1898.)

—

24 *Juni* 1898. BESLUIT, tot wijziging van het Koninklijk besluit van 10 November 1892 (*Staatsblad* n°. 253), houdende o. a. vaststelling van reglementaire bepalingen ter uitvoering der wet betrekkelijk de inkwartieringen en het onderhoud van krijgsvolk enz., gewijzigd bij de Koninklijke besluiten van 5 Augustus 1895 (*Staatsblad* n°. 147) en 17 Januari 1898 (*Staatsblad* n°. 22). S. 149.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 31 Maart 1898, L^a. L., afdeeling Handel en Nijverheid;

van Oorlog van 5 April 1898, 1ste Afd. n°. 18;

van Binnenlandsche Zaken van 6 April 1898, n°. 1741, afdeeling Binnenlandsch Bestuur;

van Marine van 14 April 1898, bureau B, n°. 57;

van Financiën van 20 April 1898, n°. 56, Directe Belastingen;

van Koloniën van 25 April 1898, Litt. C, n°. 29;

Gelet op de Koninklijke besluiten van 10 November 1892 (*Staatsblad* n°. 253), van 5 Augustus 1895 (*Staatsblad* n°. 147) en van 17 Januari 1898 (*Staatsblad* n°. 22);

Den Raad van State gehoord (advies van den 17 Mei 1898, n°. 12);

Gelet op het nader rapport van voornoemde Ministers van 8 Juni 1898, L^a. N., afdeeling Handel en Nijverheid; van 10 Juni 1898, 1ste afdeeling, n°. 22; van 13 Juni 1898, n°. 2728, afdeeling Binnenlandsch Bestuur; van 14 Juni 1898, bureau B, n°. 35; van 17 Juni 1898, n°. 57, Directe Belastingen; en van 20 Juni 1898, litt. C, n°. 59;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Eenig artikel.

In het Koninklijk besluit van 10 November 1892 (*Staatsblad* n°. 253), houdende o. a. vaststelling der reglementaire bepalingen ter uitvoering der wet betrekkelijk de inkwartieringen en het onderhoud van krijgsvolk enz., gewijzigd bij de Koninklijke beslniten van 5 Augustus 1895 (*Staatsblad* n°. 147) en van 17 Januari 1898 (*Staatsblad* n°. 22), vervallen in de slotbepaling de woorden: „van Waterstaat, Handel en Nijverheid".

De Ministers voornoemd zijn belast met de uitvoering van dit beslnit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Soestdijk, den 24sten Juni 1898.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) C. LELY.

De Minister van Oorlog, (*get.*) ELAND.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

De Minister van Marine, (*get.*) RÖELL.

De Minister van Financiën, „ PIERSON.

De Minister van Koloniën, „ CREMER.

(*Uitgeg.* 21 *Juli* 1898.)

—

24 *Juni* 1898. MISSIVE van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende het bijhouden der registers voor de inschrijving van visschersvaartuigen.

Ingevolge het bepaalde bij de artt. 2 en 4 der wet van 21 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 76), houdende bepalingen omtrent de zeevisscherijen, — worden alle schepen, schuiten of booten in Nederland tehuis behoorende en die tijdelijk of voortdurend de zeevisscherij, van welken aard ook, hetzij buiten of in de zeegaten, uitoefenen, door de burgemeesters der gemeenten, waar de vaartuigen tehuis behooren, in een register ingeschreven, welk register geregeld moet worden bijgehouden.

Uit eene mededeeling van het College voor de zeevisscherijen is mij gebleken, dat in vele gevallen het bijhouden dier registers zich hoofdzakelijk bepaalt tot het inschrijven der vaartuigen onder bepaalden naam en nummer, terwijl niet of slechts zeer onvolledig aanteekening wordt gehouden van het niet meer bezigen dier schepen voor de visscherij, door den ingeschreven eigenaar, tengevolge van verkoop, slooping of om eenige andere reden.

Aangezien er nu voor de eigenaars der hierbedoelde vaartuigen geen wettelijke verplichting bestaat, om van het uit de vaart raken hunner vaartuigen kennis te geven, zoo zou, naar het mij voorkomt, de nauwkeurigheid der registers er toch bij winnen, indien de burgemeester jaarlijks tot de eigenaars der ingeschreven vaartuigen de vraag richtten, of op een bepaalden datum — b. v. 1 Maart — het schip genaamd . . . . . ., ingeschreven onder het nummer . . . . ., door hen nog voor de uitoefening der visscherij werd gebezigd; zoo niet, welke bestemming daaraan is gegeven.

Op deze wijze zal het den burgemeesters mogelijk zijn, jaarlijks nauwkeuriger opgaven omtrent de sterkte der zeevisscherijvloot in hunne gemeente aan het college voor de zeevisscherijen te verstrekken, en zal de juistheid van den door dat college samengestelden „staat der zeevisscherijvloot" daardoor in niet geringe mate winnen.

Ik heb mitsdien de eer U HEG. te verzoeken, de betrokken burgemeesters in uw gewest uit te noodigen, in bovenbedoelden zin aan art. 4 der wet van 21 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 76) uitvoering te geven.

—

25 *Juni* 1898. BESLUIT, betreffende portvrije verzending van stukken ingevolge de wet op de Kamers van Arbeid. S. 150.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Gelet op artikel 36 der wet van 2 Mei 1897 (*Staatsblad* n°. 141), tot oprichting van Kamers van Arbeid;

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 21 Juni 1898, n°. 1890, Posterijen en Telegraphie;

Hebben goedgevonden en verstaan:

te bepalen, dat de voorschriften van het Koninklijk besluit van 19 December 1892 (*Staatsblad* n°. 284) betreffende de vrijstelling van briefport, voor zooveel betreft de artikelen 2 tot en met 9, mede van toepassing zullen zijn op de stukken, welke ingevolge de bovenaangehaalde wetsbepaling worden verzonden, met dien verstande, dat deze stukken in plaats van de aanduiding „dienst", bedoeld in artikel 3 van genoemd besluit, behooren te dragen het opschrift:

„vrij van port ingevolge artikel 36 der wet op de Kamers van Arbeid";

dat, voor zoover de stukken niet afkomstig zijn van ambtenaren of autoriteiten, de waarmerking door den afzender kan plaats vinden door vermelding van zijn naam en woonplaats, bekrachtigd door zijne handteekening, en dat in de 1e alinea van artikel 9 van het meergenoemde besluit in plaats van de woorden:

„de vrijstellingen van port door de ambtenaren en autoriteiten aan wie zij zijn verleend."

zal worden gelezen:

„de vrijstelling van briefport, verleend bij bovengenoemde wet,"

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst.

Soestdijk, den 25sten Juni 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 6 *Juli* 1898.)

—

28 *Juni* 1898. WET, houdende nadere vaststelling van het *zesde* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898. S. 151.

Bij deze wet wordt het VIde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1898, betreffende het *Departement van Marine*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1e Afd.:	Kosten der administratie	*f* 381,591.67
2e „	Materieel der zeemacht en van 's Rijks maritieme etablissementen	„ 6,563,990.—
3e „	Personeel der zeemacht	„ 4,198,827.—
4e „	Loodswezen, betonning, bebakening, verlichting en hydrographie	„ 2,236,536.—
5e „	Pensioenen, onderstanden, wachtgelden enz.	„ 1,961,530.—
6e „	Onvoorziene uitgaven	„ 60,000.—
		f 15,402,474.67

---

28 *Juni* 1898. WET, tot nadere regeling nopens de vergelding van tijdelijke diensten met pensioen. S. 152.

Bijl. Hand. 2e *Kamer* 1897/98, n°. 107, 1—5.
Hand. id. 1897/98, *bladz.* 968—978, 991.
Hand. 1e *Kamer* 1897/98, *bladz.* 283, 300, 312.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is wijziging te brengen in den thans geldenden regel nopens het bij de regeling der pensioenen van burgerlijke ambtenaren, als diensttijd in rekening brengen van tijdelijke diensten;

Zoo is het, dat Wij den Raad van State enz.

Art. **1.** In het laatste lid van artikel 3 der burgerlijke pensioenwet (wet van 9 Mei 1890, *Staatsblad* n°. 78, gewijzigd bij wet van 9 April 1897, *Staatsblad* n°. 85) worden tusschen het cijfer „9" en het woord „dezer" ingelascht „en artikel 9*bis*".

2. Artikel 9 vierde lid der burgerlijke pensioenwet wordt gelezen als volgt:

Tijdelijke diensten, andere dan in artikel 9*bis* bedoeld, diensten van personen beneden den ouderdom van achttien jaren en diensten in bijzondere commissiën bewezen, komen alleen in aanmerking, voor zoover dit bij de wet zal worden bepaald, of, indien het betrekkingen betreft bij litt. *b* omschreven, voor zoover dit reeds bij de daarvoor geldende regelen bepaald is.

3. Tusschen de artikelen 9 en 10 der in het vorig artikel genoemde wet wordt ingelascht een nieuw artikel 9*bis*, luidende als volgt:

Tijdelijke diensten, krachtens aanstelling in betrekkingen als bedoeld in artikel 9*a* bewezen, komen bij de regeling van pensioen als diensttijd in aanmerking, indien zij door een vaste aanstelling worden gevolgd. Volgt de vaste aanstelling niet onmiddellijk, zoo moeten deze diensten, om in aanmerking te komen, bewezen zijn gedurende ten minste twee achtereenvolgende jaren.

De belanghebbende is verplicht om, boven en behalve het in de artikelen 10 en 11 bepaalde, twee ten honderd van de som der door hem in tijdelijken dienst genoten belooningen bij te dragen.

Deze bijdrage is niet verschuldigd over hetgeen door hem genoten is, zoolang zijne jaarlijksche belooning vier honderd gulden of minder bedroeg. Ook stijgt zij niet boven twintig ten honderd van de door hem in den overigen tijd gemiddeld per jaar genoten belooning.

Zij zal, nadat de pensioensbijdrage wegens de eerste vaste aanstelling verschuldigd geheel is aangezuiverd, in de twee daarop volgende jaren telkens voor de helft op de wedde of belooning worden ingehouden, met dien verstande echter, dat, indien ten gevolge daarvan de jaarwedde of belooning beneden de som van vierhonderd gulden in het jaar zou dalen, de inhouding zal geschieden in een zoodanig aantal jaren, als noodig zal zijn om de jaarwedde of belooning niet beneden die som te doen dalen. Zoolang de jaarwedde of belooning niet meer dan vierhonderd gulden in het jaar bedraagt, heeft geene inhouding plaats.

Wordt den ambtenaar vóór de afbetaling der hierbedoelde bijdrage pensioen of wachtgeld toegekend, dan geschiedt de inhouding binnen denzelfden tijd op dat pensioen of wachtgeld.

4. Voor de bij het in werking treden dezer wet in dienst zijnde vaste ambtenaren, die vroeger krachtens aanstelling tijdelijke diensten hebben bewezen in betrekkingen, als bedoeld in artikel 9*a* der burgerlijke pensioenwet, zullen deze tijde-

lijke diensten bij de regeling van hun pensioen als diensttijd in aanmerking komen, indien die ambtenaren zich binnen een jaar na het in werking treden dezer wet schriftelijk zullen hebben verbonden tot betaling der daarvoor verschuldigde bijdrage. Deze bijdrage wordt vastgesteld: 1°. voor hen, wier tijdelijke diensten zijn aangevangen vóór 1 Januari 1891, op een bedrag, gelijkstaande met het verschil tusschen de som der bijdragen, zoo afloopende als doorloopende, welke zij zouden hebben betaald, indien zij van hunne indiensttreding af eene vaste aanstelling hadden gehad, en de som der bijdragen, op 1 Juli 1898 reeds gekweten en nog verschuldigd; 2°. voor hen, wier tijdelijke diensten later zijn aangevangen, op het bedrag, dat bij toepassing der bepalingen van het tweede en het derde lid van art. 9*bis* der burgerlijke pensioenwet verschuldigd zou zijn.

De bepaling van het voorgaand lid geldt eveneens voor gewezen burgerlijke ambtenaren, die op of nà 1 Juli 1898 worden herplaatst en vóór dezen datum tijdelijke diensten hebben bewezen, als in dat lid bedoeld, mits zij zich binnen een jaar na hunne herplaatsing schriftelijk verbinden tot betaling der bovenomschreven bijdrage, met dien verstande dat bij de berekening van het te betalen bedrag, in plaats van de som der bijdragen, op 1 Juli 1898 reeds gekweten en nog verschuldigd, in aanmerking komt de som der bijdragen, bij de weder in diensttreding reeds gekweten en nog verschuldigd.

De ambtenaren wier tijdelijke aanstelling vóór en wier vaste aanstelling op of nà 1 Januari 1891 plaats had, worden, indien zij de verbintenis aangaan in het eerste of in het tweede lid genoemd, voor de toepassing van art. 17 der wet van 9 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 79) geacht met ingang van 1 Juli 1898 te vallen onder letter *b* van dat artikel; met dien verstande dat de daarbij bedoelde korting van twee ten honderd zal worden toegepast op den bij de eerste vaste aanstelling verkregen pensioensgrondslag, en die van vijf ten honderd op de verhoogingen van dien grondslag.

Met afwijking van het bepaalde bij het eerste lid, zullen de tijdelijke diensten, als ambtenaar bij de Rijksgestichten *Ommerschans* en *Veenhuizen* en bij Rijkswerkinrichtingen bewezen door hen, wier tijdelijke dienst als zoodanig door eene vaste aanstelling is gevolgd, bij de regeling van hun pensioen als diensttijd in aanmerking komen, zonder dat deswege eenige bijdrage door hen verschuldigd is.

5. De bijdragen, uit kracht der in het vorig artikel bedoelde verbintenissen verschuldigd, zullen, voor wat betreft hen, wier tijdelijke diensten zijn begonnen vóór 1 Januari 1891, in acht jaren, aan te vangen met het vierde kwartaal 1898 of bij herplaatsing, met het kwartaal, volgend op dat der weder in diensttreding, telkens tot een gelijk gedeelte, worden ingehouden op de jaarwedde van de betrokken ambtenaren en, ingeval vóór de afbetaling, pensioen of wachtgeld is of wordt toegekend, op hun pensioen of wachtgeld. Voor wat aangaat hen, wier tijdelijke diensten later zijn aangevangen, geschiedt de inhouding der bijdragen op gelijke wijze in twee jaren, doch met inachtneming van het bepaalde in het vierde lid van artikel 9*bis* der burgerlijke pensioenwet. Deze bijdragen worden onder de middelen tot dekking der Staatsuitgaven verantwoord.

Van bijdragen, of gedeelten daarvan, als in de eerste zinsnede van dit artikel bedoeld, welke niet door inhouding op de jaarwedde, het pensioen of het wachtgeld van den betrokken ambtenaar mochten kunnen worden verhaald, blijft de voldoening achterwege.

6. Deze wet treedt in werking op den 1sten Juli 1898.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te Soestdijk, den 28sten Juni 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 6 *Juli* 1898.)

—

29 *Juni* 1898. BESLUIT, tot wijziging van het reglement ter voorkoming van aanvaring of aandrijving op openbare wateren in het Rijk, die voor de scheepvaart openstaan. S. 153.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 16 April 1898, L^A. P., afdeeling Waterstaat, van Marine van 16 Februari 1898, bureau B, n°. 44, en van Justitie van 1 April 1898, n°. 132, 2^e afdeeling A;

Den Raad van State gehoord (advies van den 24 Mei 1898, n°. 19);

Gezien de nadere voordracht van de genoemde Ministers van 4 Juni 1898, n°. 136, afdeeling Waterstaat; van 8 Juni 1898, bureau B, n°. 3, en van 22 Juni 1898, n°. 202, 2^e afdeeling A;

Gelet op art. 1 van de wet van 15 April 1891 (*Staatsblad* n°. 91);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Vast te stellen de navolgende wijziging van het reglement ter voorkoming van aanvaring of aandrijving op openbare wateren in het Rijk, die voor de scheepvaart openstaan, vastgesteld bij Koninklijk beslnit van 18 Mei 1892 (*Staatsblad* n°. 102):

Achter art. 1 wordt ingelascht een nieuw artikel 1*bis*, luidende als volgt:

De bepalingen van dit reglement gelden ook voor vaartuigen, welke door eene andere mechanische kracht dan stoom worden voortbewogen met dien verstande, dat voor de toepassing dier bepalingen, zoodanige vaartuigen, ook dan wanneer zij gedurende de vaart bij het manoenvreeren zich tijdelijk met stilstaande machine bewegen of tijdelijk stilliggen, gelijk gesteld worden met stoomvaartuigen en stoomvaartuigen onder stoom, en dat de schippers dier vaartuigen tot het geven van de geluidseinen, voorgeschreven ten aanzien van de stoomfluit, zich zullen moeten bedienen van eene luchtfluit.

De Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van Marine en van Justitie zijn belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

Soestdijk, den 29sten Juni 1898.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) C. LELY.

De Minister van Marine, (*get.*) RÖELL.

De Minister van Justitie,
(*get.*) CORT V. D. LINDEN.

(*Uitgeg.* 16 *Juli* 1898.)

—

30 *Juni* 1898. BESLUIT, betreffende de verwisseling van drie ten honderd rentegevende schuldbekentenissen uitgegeven krachtens de wet van den 9den Juni 1898 (*Staatsblad* n°. 142) tegen inschrijving op het Grootboek der drie ten honderd rentegevende Nationale Schuld. S. 154.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Gezien het bepaalde bij art. 5 der wet van den 9 Juni 1898 (*Staatsblad* n°. 142);

Op de voordracht van den Minister van Financiën dd. 28 Juni 1898, n°. 30, Generale Thesaurie;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. De krachtens de wet van den 9den Juni 1898 (*Staatsblad* n°. 142) uitgegeven drie ten honderd rentegevende schuldbekentenissen, waarvoor verwisseling tegen inschrijving op het Grootboek der drie ten honderd rentegevende Nationale Schuld wordt verlangd, kunnen tot dat einde, zoolang zij niet zijn uitgeloot of aflosbaar gesteld, vergezeld van alle daarbij behoorende onverschenen coupons en van het bewijs tot bekoming van nieuwe coupons op alle werkdagen van des voormiddags tien tot des namiddags twee uur, worden ingeleverd bij het agentschap van het Ministerie van Financiën te *Amsterdam*.

Zij worden vermeld op daarnevens te voegen, behoorlijk ingevulde en door den inleveraar onderteekende nommerlijsten, waarvan de formulieren tegen betaling van vijf cents per stuk bij genoemd agentschap verkrijgbaar zijn.

Indien de agent van het Ministerie van Financiën aanleiding vindt, om niet dadelijk bij de overneming der schuldbekentenissen tot de afgifte van het bij art. 2, letter *a*, van dit besluit bedoelde bewijs over te gaan, geeft hij voor de ingeleverde stukken een bewijs van overneming af; aan den voet van dit bewijs wordt gesteld eene door den ambtenaar, belast met de bewaring der gelden en geldswaarden bij het agentschap te onderteekenen verklaring, luidende: „Voor overneming van eene nominale waarde van *f* ..... aan schuldbekentenissen." Het door den agent en door evengenoemden ambtenaar onderteekende bewijs van overneming kan, van den derden werkdag na dien der afgifte af, worden verwisseld tegen een bewijs als bedoeld in artikel 2, letter *a*, van dit besluit.

De voor deze schuldbekentenissen afgegeven volgestorte recepissen kunnen, zoolang de gelegenheid tot inwisseling daarvan tegen definitieve schuldbekentenissen niet is opengesteld, op dezelfde wijze als hiervoren is bepaald, tot verwisseling tegen inschrijving op het hiervoren genoemde Grootboek bij het Agentschap worden ingeleverd.

2. Voor het bedrag van elke ingeleverde, in orde bevonden partij schuldbekentenissen of volgestorte recepissen worden door den Agent voornoemd aan den inleveraar afgegeven:

a. een gedagteekend bewijs aan den voet waarvan eene door den in artikel 1, derde lid, van dit besluit bedoelden ambtenaar te onderteekenen verklaring wordt gesteld, luidende: „Voor overneming van eene nominale waarde van *f* . . . .

aan schuldbekentenissen (of volgestorte recepissen)".

Het door den Agent en door evenbedoelden ambtenaar onderteekende bewijs geeft recht op eene inschrijving tot gelijk nominaal bedrag als dat der overgenomen schuldbekentenissen of recepissen, in het Grootboek der drie ten honderd rentegevende Nationale Schuld, met ingang van rente als volgt:

indien de afgifte geschiedt van 8 Augustus tot en met 7 Februari op den tusschen die beide dagen vallenden eersten dag der maand September;

en indien de afgifte geschiedt van 8 Februari tot en met 7 Augustus, op den tusschen die beide dagen vallenden eersten dag der maand Maart;

b. een door den inleveraar in te vullen en te onderteekenen formulier van verklaring tot het bekomen der verlangde inschrijving met duplicaat daarvan.

Voor de sub *b* bedoelde formulieren wordt vijf cents per exemplaar betaald.

Indien de afgifte geschiedt vóór den 7 Augustus 1898 zal door den inleveraar moeten worden bijbetaald vier maanden rente ad 3 ten honderd over het tijdvak 1 Maart 1898 tot 1 Juli 1898.

3. Wanneer de afgifte der in het voorgaande artikel onder litt. *a* en *b* vermelde stukken geschiedt tusschen den 8sten en den laatsten Augustus of tusschen den 8sten en den laatsten Februari, wordt de respectievelijk op 1 September of op 1 Maart daaraanvolgende verschijnende coupon van de ter overschrijving aangeboden schuldbekentenissen of recepissen aan den inleveraar teruggegeven.

4. De kapitalen waarvoor de bij letter *a* van art. 2 bedoelde bewijzen zijn afgegeven, worden door de directie van de Grootboeken der Nationale Schuld ambtshalve in het Grootboek ingeschreven onder een hoofd van rekening, luidende:

Schuldbekentenissen (schuld voortspruitende uit de verwisseling van krachtens de wet van den 9den Juni 1898 (*Staatsblad* n°. 142) *uitgegeven).*"

De dagteekening van dit besluit en het nommer waaronder het in het *Staatsblad* is geplaatst, worden mede in dat hoofd van rekening uitgedrukt.

5. De bij art. 2 bedoelde bewijzen worden, vergezeld van de daarbij behoorende formulieren, nadat deze behoorlijk zijn ingevuld en onderteekend, ingeleverd bij de directie van de Grootboeken der Nationale Schuld om daarvoor op den voet der bepalingen, vastgesteld bij het Vorstelijk besluit van den 8sten December 1814 (*Staatsblad* n°. 111), door afschrijving van het hoofd van rekening, vermeld bij art. 4, de verlangde inschrijving te bekomen.

6. Indien tengevolge van vertraagde inlevering der bij art. 2 vermelde stukken, of door onjuiste of onvolledige invulling en onderteekening van het bij dat artikel bedoelde formulier, de verlangde inschrijving eerst kan geschieden met lateren ingang van rente dan in de afgegeven bewijzen is uitgedrukt, kan door den Minister van Financiën machtiging worden gegeven tot uitbetaling der verschuldigd gebleven renten, voor zoover deze niet zijn verjaard.

7. Door den agent van het Ministerie van Financiën te *Amsterdam* wordt dagelijks aan de Algemeene Rekenkamer opgave gedaan van de volgens dit besluit overgenomen schuldbekentenissen of recepissen en daarvoor afgegeven bewijzen, recht gevende op inschrijving.

De overgenomen schuldbekentenissen of recepissen worden, dadelijk na afgifte der bij het voorgaande lid bedoelde bewijzen, bij het genoemde agentschap voorzien van een kenteeken, dat zij van onwaarde zijn, om alzoo later bij de Algemeene Rekenkamer te worden overgebracht.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat gelijktijdig in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst.

Soestdijk, den 30sten Juni 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 9 *Juli* 1898.)

—

1 *Juli* 1898. WET, tot wijziging en verhooging van het *negende* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898. S. 155.

Bij deze wet wordt tusschen de *artt.* 203 en 204 ingelascht:

Art. 203*bis.* Uitbreiding van het intercommunale telephoonnet *f* 296,000.

Ten gevolge van voorschreven verhooging wordt het totaal der 5de afd. en het eindcijfer van dit hoofdstuk *verhoogd* met *f* 296,000.

—

1 *Juli* 1898. WET, tot wijziging der wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 128), regelende de bevordering, het ontslag en het op pensioen stellen der militaire officieren bij de landmacht. S. 156.

Bijl. Hand. 2e *Kamer* 1897/98, n°. 102, 1—4.
Hand. id. 1897/98, *bladz.* 961—967.
Hand. 1e *Kamer* 1897/98, *bladz.* 276, 299, 329—331.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is, in de wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 128), regelende de bevordering, het ontslag en het op pensioen stellen der militaire officieren bij de landmacht, de voorschriften omtrent het bevorderen van officieren in dier voege aan te vullen, dat de aanspraak op bevordering der officieren meer afhankelijk worde van den door hen werkelijk bij het leger verrichten dienst;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Tusschen de artikelen 4 en 5 der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 128), zooals die is gewijzigd bij de wetten van 11 Juli 1855 (*Staatsblad* n°. 74) en van 2 Augustus 1880 (*Staatsblad* n°. 145), wordt ingevoegd een nieuw artikel, dus luidende:

„*Art. 4bis.* In tijd van vrede moet de officier, om tot kapitein te kunnen worden bevorderd, gedurende ten minste *twee* jaren als luitenant werkelijk bij het leger hebben gediend.

„In tijd van vrede moet een kapitein, om tot den naast hoogeren rang te kunnen worden bevorderd, gedurende ten minste *een* jaar in zijnen rang werkelijk bij het leger hebben gediend.

„Om in tijd van vrede tot kolonel te kunnen worden bevorderd, moet de officier in de rangen van luitenant-kolonel en majoor afzonderlijk of te zamen, gedurende ten minste *een* jaar werkelijk bij het leger hebben gediend.

„Door werkelijken dienst bij het leger wordt hier verstaan de actieve dienst bij een of bij meer dan een der korpsen van het leger hier te lande, van het leger in *Nederlandsch-Indië* of van de landmacht in *West-Indië*, alsmede voor zooveel het wapen der genie betreft, de dienst in een der genie-commandementen hier te lande, benevens de actieve militaire dienst in een der koloniën of bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen.

„Onder de bij dit artikel bedoelde officieren zijn niet begrepen:

„de officieren van den provincialen en den plaatselijken staf, de magazijnmeesters der artillerie, de administrateurs van militaire hospitalen, de officieren van het personeel van den geneeskundigen dienst der landmacht, die van het korps militaire intendanten en de officieren, leden der binnenlandsche remonte-commissie; de officieren van het korps militaire intendanten echter alleen, voor zooveel het bevordering bij het personeel der intendance betreft."

2. Deze wet treedt in werking op den dag harer afkondiging.

Gedurende de eerste drie jaren na dat tijdstip is zij echter niet toepasselijk ten aanzien van officieren, bij hare afkondiging niet bij het leger in werkelijken dienst in den zin van het bepaalde bij het vierde lid van artikel *4bis*, noch ten aanzien van officieren, bij hare afkondiging wel in werkelijken dienst, die op het oogenblik dat zij voor bevordering in aanmerking komen, nog niet hebben kunnen voldoen aan den, bij genoemd artikel, voor die bevordering gestelden eisch.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te Soestdijk, den 1sten Juli 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Oorlog, (*get.*) ELAND.

(*Uitgeg.* 15 *Juli* 1898.)

—

2 *Juli* 1898. WETTEN, houdende naturalisatie van:

Wilhelmus Johannes Klein. S. 157.
Johann Landwehr. S. 158.
Saturnin Adam Lopacinski. S. 159.
Guillaume Henri Marie Briers. S. 160.
Jermie Bromberg. S. 161.
Berthold Carl Heinrich Wendt. S. 162.
Hugo August Carl Wilhelm Alexander Hahmann. S. 163.
Carl Joseph Caspar Maria Holthausen. S. 164.
Wilhelm Wendt. S. 165.

—

2 *Juli* 1898. WET, tot beschikbaarstelling van gelden, wegens verstrekkingen door het Departement van Marine gedaan, voor den dienst van 1898. S. 166.

Bij deze wet worden de gelden tot een bedrag van *f* 116,503.30, voorhanden zijnde in 's Rijks schatkist, wegens door het Departement van Marine gedane verstrekkingen, ten behoeve van gemeld Departement voor den dienst van 1898 beschikbaar gesteld.

—

2 *Juli* 1898. WET, tot nadere regeling van de pensioenaanspraken der weduwen en weezen van burgerlijke ambtenaren, vóór of op den 10den December 1888 overleden, gepensioneerd of op wachtgeld gesteld. S. 167.

Bijl. Hand. 2e *Kamer* 1897/98, n°. 186, 1—7.
Hand. id. 1897/98, *bladz.* 1039.
Hand. 1e *Kamer* 1897/98, *bladz.* 344, 345.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is, in afwachting van de regeling der bestemming van het geheele beschikbare saldo van het weduwen- en weezenfonds voor burgerlijke ambtenaren, een gedeelte daarvan aan te wenden om aan de weduwen en weezen van vóór of op den 10den December 1888 overleden, gepensionneerde of op wachtgeld gestelde burgerlijke ambtenaren gelijke pensioensaanspraken toe te kennen als thans aan de weduwen en weezen van andere burgerlijke ambtenaren zijn verleend;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

Met afwijking van artikel 28, eerste lid, der wet van den 9den Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 79), gewijzigd bij die van den 30sten September 1893 (*Staatsblad* n°. 145), wordt bepaald, dat de weduwen en weezen van de in dat artikel bedoelde burgerlijke ambtenaren, van 1 Juli 1898 af, aanspraak hebben op een pensioen ten laste van het weduwen- en weezenfonds voor burgerlijke ambtenaren tot zoodanig bedrag, als waarop zij, uit kracht der voormelde wet, aanspraak zouden hebben gehad, indien zij verkeerden in het geval, bedoeld in artikel 27 dier wet.

De weduwen- en weezenpensioenen, waarvan bij het in werking treden dezer wet het bedrag reeds is vastgesteld, worden zonder nadere aanvraag der belanghebbenden door den directeur van het in het eerste lid bedoelde fonds gebracht op de bedragen, waarop ingevolge het voorgaande lid, van 1 Juli 1898 af aanspraak bestaat.

De pensioenen hier bedoeld worden door de Algemeene Rekenkamer verevend tot de bedragen waarop zij overeenkomstig het vorenstaande nader worden vastgesteld, tenzij de betaling daarvan achterwege moet blijven op grond van artikel 22 der in het hoofd van dit artikel genoemde wet.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te Soestdijk, den 2den Juli 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 12 *Juli* 1898.)

—

2 *Juli* 1898. WET, tot bekrachtiging van den onderhandschen verkoop van een stuk voormaligen vestinggrond en gracht te *Coevorden* aan de gemeente. S. 168.

—

2 *Juli* 1898. WET, tot verhooging van het IIde hoofdstuk der begrooting van uitgaven van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1898 ten behoeve van de reorganisatie van het bestuur in de afdeeling *Lombok* der residentie *Bali* en *Lombok*. S. 169.

—

2 *Juli* 1898. WET, tot wijziging en aanvulling der wet van den 19den Augustus 1861 (*Staatsblad* n°. 72), betrekkelijk de Nationale Militie, zooals die wet thans luidt, alsmede wijziging der wet van den 22sten April 1864 (*Staatsblad* n°. 22), en van de wet van den 4 April 1892 (*Staatsblad* n°. 56), waarvan de duur der werking laatstelijk bij de wet van 31 December 1897 (*Staatsblad* n°. 288) is verlengd. S. 170.

Bijl. Hand. 2e *Kamer* 1897/98, n°. 140, 1—30.
Hand. id. 1897/98, *bladz.* 828—854, 856—891, 894—935, 937—943, 990, 991.
Hand. 1e *Kamer* 1897/98, *bladz.* 295, 300—308, 319—325, 331—352.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodzakelijk is, als voorbereiding van de hervorming der levende strijdkrachten, de bevoegdheid tot dienstvervanging bij de militie af te schaffen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State, enz.

Art. 1. De hierna te noemen artikelen der wet betrekkelijk de Nationale Militie worden gewijzigd en aangevuld als volgt:

Art. 4 wordt gelezen als volgt:

Een ieder, die tot de dienst bij de militie wordt verpligt, is, overeenkomstig de bepalingen dezer wet, gehouden zijne dienst in persoon waar te nemen.

Art. 9, *eerste zinsnede.* De woorden: „behoudens de uitzondering in art. 74" vervallen.

Art. 10 wordt gelezen als volgt:

Alle volgens deze wet over te leggen stukken zijn vrij van zegel-, registratie- en legalisatiekosten.

Art. 39, *laatste zinsnede.* In plaats van „zoo de zittingen van dien raad zijn afgeloopen" wordt gelezen: „zoo de zitting van dien raad is afgeloopen".

Art. 44, *eerste zinsnede.* In plaats van „zoo

de zittingen van den militieraad zijn afgeloopen" wordt gelezen: „zoo de zitting van den militieraad is afgeloopen".

Art. 50. De bepaling onder 7°. vermeld, vervalt.

Art. 51. De bepaling onder 6°. vermeld, vervalt en in de bepaling onder 7°. wordt in plaats van de woorden „gedurende meer dan twee jaren" gelezen: „voor de tweede maal".

Voor 7°. wordt gelezen: 6°.

Voor 8°. wordt gelezen: 7°.

Art. 56, *tweede, derde en vierde zinsneden.* Het woord „laatste" vervalt.

Hoofdstuk VII, waarvan de artikelen 62, 72 en 73 zijn gewijzigd: artikel 72 door artikel 18 der wet van den 11den Juli 1882 (*Staatsblad* n°. 92); artikel 62 en artikel 73 onderscheidenlijk door de artikelen 7 en 8 der wet van den 24sten April 1884 (*Staatsblad* n°. 70).

Het hoofdstuk vervalt.

Art. 86, *eerste, tweede en derde zinsneden.* Die zinsneden worden vervangen door twee zinsneden, luidende als volgt:

De zitting van den militieraad wordt geopend den tweeden Maandag in Maart.

Tot het doen van uitspraak omtrent zaken, waarin ten dienenden dage geen uitspraak kan geschieden, bepaalt de militieraad een anderen dag vóór 15 April.

Art. 87, *eerste zinsnede.* In plaats van „eene zitting" wordt gelezen: „de zitting".

Tusschen *de derde en de vierde zinsneden* wordt eene zinsnede ingevoegd, luidende als volgt:

De twee voorgaande zinsneden gelden ook in het geval, in de tweede zinsnede van art. 86 bedoeld, voor zooveel betreft den loteling, omtrent wien nog uitspraak moet worden gedaan, en de gemeente, waar deze voor de militie is ingeschreven.

Art. 88. De bepaling onder 3°. vermeld, vervalt.

Art. 91 en 92. De artikelen vervallen.

Art. 94. De laatste zinsnede vervalt.

Art. 98. De bepaling onder 3°. vermeld, vervalt.

Art. 112, zooals dit artikel luidt na de wijziging daarin gebracht door artikel 10 der wet van den 24sten April 1884 (*Staatsblad* n°. 70).

De woorden: „van hunne plaatsvervangers of nummerverwisselaars" vervallen.

Art. 116. De derde zinsnede wordt vervangen door twee zinsneden, luidende als volgt:

Gedeputeerde Staten worden in dat onderzoek bijgestaan door een burgerlijk geneeskundige en een officier van gezondheid.

De vijf laatste zinsneden van art. 44 zijn hierbij van toepassing.

Art. 117, zooals dit artikel luidt na de wijziging daarin gebracht door artikel 12 der wet van den 24sten April 1884 (*Staatsblad* n°. 70).

In de tweede zinsnede vervallen de woorden: „of, was hij nummerverwisselaar, de loteling, voor wien hij in de dienst was opgetreden".

Art. 120, *tweede zinsnede*, wordt gelezen als volgt:

Vrijwilligers bij de militie te land, zoomede de lotelingen die aan bij Koninklijk besluit te stellen eischen van militaire bekwaamheid voldoen, worden, voor zoover zij daartoe geschikt bevonden zijn en dit met de belangen van de dienst is overeen te brengen, ingelijfd bij het corps en geplaatst in het garnizoen hunner keuze.

Art. 123. De bepaling onder 3°. vermeld, vervalt.

Voor 4°. wordt gelezen: 3°.

Art. 124 wordt gelezen als volgt:

Is het in het voorgaande artikel bedoeld zevende deel niet op de daar bepaalde wijze voltallig te maken, dan wordt het aangevuld door de overige manschappen, die hun eerste dienstjaar en voorts door hen, die hun tweede dienstjaar hebben volbragt.

Is slechts een deel van een dezer klassen van manschappen ter aanvulling noodig, dan wordt dat deel aangewezen door loting, op de door Ons te bepalen wijze te houden.

Het is aan manschappen van hetzelfde corps vergund, binnen dertig dagen na de loting onderling van nummers te verwisselen. Na dien tijd kan de nummerverwisseling worden toegestaan door den kommandant van het corps.

Art. 126. In plaats van „zes", wordt gelezen: „vier".

Art. 127. De eerste zinsnede wordt vervangen door twee zinsneden, luidende als volgt:

Aan den geestelijke, den bedienaar van de godsdienst, den zendelingleeraar en den broederdiakoon van eene godsdienstige vereeniging, alsmede aan den student in de godgeleerdheid en den zendelingkweekeling, die aan eene inrigting van onderwijs tot geestelijke, tot bedienaar van de godsdienst of tot zendelingleeraar wordt opgeleid, aan den proefbroeder, die tot broederdiakoon van eene godsdienstige vereeniging wordt opgeleid, en aan den Roomsch-Katholieken ordebroeder, die tot eene binnen het Rijk gevestigde kloosterinrigting behoort, wordt door Ons, op zijne aanvrage, telkens voor één jaar, ontheffing van de werkelijke dienst verleend.

Bij algemeenen maatregel van bestuur worden de in de vorige zinsnede bedoelde inrigtingen van onderwijs aangewezen, en wordt tevens bepaald, wie voor de toepassing der bepaling van die zinsnede voor geestelijke, bedienaar van de godsdienst, zendelingleeraar, broeder-diakoon, student in de godgeleerdheid, zendeling-kweekeling, proefbroeder of Roomsch-Katholieke ordebroeder wordt gehouden.

Tusschen *de tweede* en *derde zinsnede* van het ongewijzigd artikel wordt eene zinsnede ingevoegd, luidende als volgt:

Tot de bijzondere gevallen in de vorige zinsnede bedoeld, behoort het geval, dat de ingelijfde bij de militie geacht wordt onmisbaar te zijn voor het gezin waartoe hij behoort of waarin hij is opgenomen. Zoolang dat gezin, ook zonder zijne aanwezigheid, in eigen onderhoud kan voorzien, wordt hij niet als onmisbaar beschouwd.

Tusschen de artikelen 127 en 128 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende als volgt:

Art. 127*bis*. Aan de bij de militie ingelijfden kan op hunne aanvrage in bijzondere omstandigheden uitstel van eerste oefening of van verblijf onder de wapenen worden verleend voor den tijd van een jaar. Dat uitstel kan desgevraagd met een jaar worden verlengd.

De wijze waarop de aanvrage om uitstel of om verlenging van uitstel geschiedt, en de voorwaarden, aan de inwilliging van de aanvrage te verbinden, worden door Ons bepaald.

Zij aan wie uitstel is verleend, worden na afloop daarvan voor wat betreft de toepassing der bepalingen, vervat in de artt. 122, 123, 124, 125, 153 en 153*bis*, geacht te behooren tot de ligting van het jaar waarin hunne eerste oefening of hunne werkelijke dienst is aangevangen. Zoolang het uitstel duurt, vallen zij onder de toepassing van de artt. 131—137, 145 en 156. Zij ontvangen het bewijs van ontslag uit de dienst, bedoeld in de artt. 146 en 158, zooveel later als het uitstel heeft geduurd.

Voor de toepassing van art. 48 worden zij gedurende het uitstel gelijk gesteld met hen die verkeeren in de gevallen, omschreven in de laatste twee nummers van art. 51.

Indien ten gevolge van het verleende uitstel, krachtens de bepaling der voorgaande zinsnede, een broeder van dengene aan wien het uitstel was verleend, bij de militie was ingelijfd, dan wordt die broeder uit de militie ontslagen, zoodra het uitstel niet wordt vernieuwd, tenzij hij het tegendeel verlangt.

Art. 136. Aan dit artikel worden drie zinsneden toegevoegd, luidende als volgt:

Aan den verlofganger der militie te land, die niet in verzuim is, wordt deze toestemming, wanneer zij gevraagd wordt en blijkt noodig te zijn ter zake van uitoefening van of opleiding tot landbouw, handel of nijverheid, in gewone tijden niet geweigerd.

Bij de toestemming kan de verlofganger worden vrijgesteld van de verpligting tot deelneming aan de oefeningen in art. 125 vermeld, tot het bijwonen van het bij art. 138 voorgeschreven onderzoek en tot het komen in werkelijke dienst in geval van oorlog, oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden.

Aan de toestemming kunnen overigens zoodanige voorwaarden worden verbonden als in het belang van de dienst noodig worden geoordeeld.

Art. 156. Aan dit artikel worden drie zinsneden toegevoegd, luidende als volgt:

Aan de manschappen der zeemilitie, die zich met verlof bevinden en niet in verzuim zijn, wordt de in de eerste zinsnede bedoelde toestemming, wanneer zij gevraagd wordt en blijkt noodig te zijn ter zake van uitoefening van of opleiding tot landbouw, handel of nijverheid, in gewone tijden niet geweigerd.

Bij de toestemming kunnen die manschappen worden vrijgesteld van de verpligting tot deelneming aan de oefeningen vermeld in art. 153*bis*, — zooals dit luidt volgens artikel 2 der wet van den 20sten April 1895 (*Staatsblad* n°. 72) — en tot het komen in werkelijke dienst in geval van oorlog, oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden.

Aan de toestemming kunnen overigens zoodanige voorwaarden worden verbonden als in het belang van de dienst noodig worden geoordeeld.

Art. 165, zooals dit artikel luidt na de wijziging, daarin gebracht door artikel 16 der wet van den 24sten April 1884 (*Staatsblad* n°. 70).

In de eerste zinsnede vervallen de woorden: „behoudens de bepaling van art. 70".

Art. 173, *zesde zinsnede*, zooals deze zinsnede luidt volgens artikel 1 der wet van den 20sten April 1895 (*Staatsblad* n°. 72).

De woorden: „ten aanzien van de personen in art. 175 bedoeld, noch" vervallen.

Art. 174, zooals dit artikel luidt na de wijziging, daarin gebracht door artikel 20 der wet van den 24sten April 1884 (*Staatsblad* n°. 70).

Het artikel vervalt.

Artt. 175, 176 en 177.

De artikelen vervallen.

Art. 179 wordt gelezen als volgt:

Gedeputeerde Staten worden in het geneeskundig onderzoek bijgestaan door een burgerlijk geneeskundige en een officier van gezondheid.

De vijf laatste zinsneden van art. 44 zijn hierbij van toepassing.

Art. 180. De aanhaling van art. 175 vervalt.

Art. 181, zooals dit artikel luidt na de wijzigingen, daarin gebracht door artikel 10, 17°., der wet van den 15den April 1886 (*Staatsblad* n°. 64) en artikel 1 der wet van den 20sten April 1895 (*Staatsblad* n°. 72).

De bepaling onder 4°. vermeld, vervalt.

Art. 182. De aanhaling van art. 175 vervalt.

2. In het eenig artikel der wet van den 22sten April 1864 (*Staatsblad* n°. 22) vervallen de woorden: „of aan die in art. 174 bevolen".

3. Vrijstelling van den dienst bij de militie wegens broederdienst wordt verleend, wanneer de wettige broeder of wettige halfbroeder van den loteling vóór het in werking treden der tegenwoordige wet:

1°. zijnen vijfjarigen diensttijd bij de militie heeft doen volbrengen of aanvullen door plaatsvervanging;

2°. een plaatsvervanger bij de militie heeft gesteld, die:

a. alsnog in dienst is;

b. wegens ziekelijke gesteldheid of gebreken, door den dienst bekomen, ontslagen of gedurende zijn diensttijd overleden is;

c. na drie jaren te hebben gediend, wegens ziekelijke gesteldheid of gebreken, niet door den dienst bekomen, is ontslagen;

d. na drie jaren te hebben gediend, ten gevolge van eene uitspraak van den militieraad of van Gedeputeerde Staten of van Onze beslissing uit den dienst is ontslagen.

Ten aanzien van het aanvragen van bovenbedoelde vrijstelling, het bewijzen van het recht daarop en het verleenen van die vrijstelling, gelden de bepalingen der wet betrekkelijk de Nationale Militie, welke toepasselijk zijn in de gevallen waarin aanspraak wordt gemaakt op vrijstelling van den dienst bij de militie op grond van artikel 48 dier wet.

Dienst als plaatsvervanger of als nummerverwisselaar bij de militie geldt niet tot vrijstelling van den wettigen broeder of wettigen halfbroeder van hem, die als zoodanig optrad, al heeft deze laatste eene verbintenis aangegaan als bedoeld in artikel 9 der wet betrekkelijk de Nationale Militie.

4. Ten aanzien van hen, die, als plaatsvervanger of als nummerverwisselaar toegelaten, niet op den bepaalden tijd ter inlijving bij de militie zijn opgekomen en omtrent wie vóór het in werking treden der tegenwoordige wet geen uitspraak is gedaan, vervalt, voor zooveel den dienstplicht bij de militie aangaat, de overeenkomst, waarbij zij als plaatsvervanger of als nummerverwisselaar zijn gesteld.

5. In artikel 1 der wet van den 4den April 1892 (*Staatsblad* n°. 56), houdende voorzieuing ter tijdelijke versterking van de nationale militie, — waarvan de duur der werking laatstelijk bij de wet van 31 December 1897 (*Staatsblad* n°. 228) tot 1°. Mei 1901 is verlengd — vervalt het bepaalde onder de letters *k*, *n*, *o* en *ij*.

6. Gedurende de werking van de wet in het voorgaand artikel genoemd, wordt:

1°. in artikel 86 der wet betrekkelijk de Nationale Militie, zooals het gewijzigd is bij artikel 1 der tegenwoordige wet:

a. in de eerste zinsnede in plaats van: „Maart", gelezen: „December";

b. in de tweede zinsnede in plaats van: „April", gelezen: „Februari";

2°. artikel 112 der wet betrekkelijk de Nationale Militie, zooals het gewijzigd is bij artikel 1 der tegenwoordige wet, gelezen als volgt:

„Behoudens de uitzonderingen bij de wet gemaakt, geschiedt jaarlijks tusschen 1 en 15 Maart de aflevering van de tot de dienst aangewezen en in de ligting van het jaar begrepen lotelingen en van de vrijwilligers voor de ligting van dat jaar";

3°. in artikel 3 der tegenwoordige wet onder 1°. in plaats van: „zijnen vijfjarigen diensttijd", gelezen: „eenen diensttijd van ten minste vijf jaren".

Overgangsbepaling.

7. De artikelen 67, 68 en 73 der wet betrekkelijk de Nationale Militie blijven, ongeacht het bepaalde daaromtrent bij artikel 1 der tegenwoordige wet, gelden ten aanzien van plaatsvervangers en nummerverwisselaars, vóór het in werking treden der tegenwoordige wet ingelijfd.

Na het in werking treden der tegenwoordige wet blijft het tweede lid van art. 117 der wet betrekkelijk de Nationale Militie buiten toepassing, voor zooveel de lichting van 1898 betreft.

Slotbepaling.

8. Deze wet treedt in werking met 1 September 1898.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te Soestdijk, den 2den Juli 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Oorlog, (*get.*) ELAND.

De Minister van Marine, „ RÖELL.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, (*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 14 *Juli* 1898.)

—

2 *Juli* 1898. WET, tot verhooging van het *negende* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898. S. 171.

Bij deze wet wordt art. 119 *verhoogd* met *f* 16,500; hierdoor wordt het totaal der 2de Afd. en het eindcijfer met gelijk bedrag *verhoogd*.

—

4 *Juli* 1898. BESLUIT, tot aanvulling van het Koninklijk besluit van 5 Augustus 1897 (*Staatsblad* n°. 189) houdende bepalingen omtrent afgewerkte melasse en stroop. S. 172.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën van den 8sten Juni 1898, n°. 97, Invoerrechten en Accijnzen:

Gelet op artikel 2 der Suikerwet;

Herzien het Koninklijk besluit van 5 Augustus 1897 (*Staatsblad* n°. 189);

Den Raad van State gehoord (advies van den 21 Juni 1898, n°. 22);

Gelet op het nader rapport van den voornoemden Minister van den 1sten Juli 1898, n°. 16, Invoerrechten en Accijnzen;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Aan artikel 4 van het Koninklijk besluit van 5 Augustus 1897 (*Staatsblad* n°. 189) wordt het volgende toegevoegd:

„Van de stroop in het vorig lid bedoeld, mag de zuiverheidsfactor ten hoogste 90 zijn, indien in de raffinaderij zonder stoom gewerkt wordt en de stroop niet lichter van kleur is, dan het daarvoor door den Minister van Financiën vast te stellen standmonster.

Het bepaalde bij het eerste lid omtrent stroop van raffinaderijen, waarin hoofdzakelijk kandij gemaakt wordt, geldt ook voor stroop van raffinaderijen, waarin rietsuiker of melado wordt verwerkt. De hoeveelheid stroop, met een zuiverheidsfactor van ten hoogste 78 uit te slaan, mag echter niet grooter zijn, dan geacht kan worden van de ter bewerking ingeslagen rietsuiker en melado te zijn verkregen.

Ter bepaling van die hoeveelheid wordt het getal polarisatiepercenten van de rietsuiker of melado verminderd met eenmaal de percentische hoeveelheid invertsuiker en viermaal de percentische hoeveelheid asch en het overblijvende van 100 afgetrokken. Het verschil wijst aan de hoeveelheid stroop per 100 kilogram ingeslagen rietsuiker of melado."

2. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en de *Staatscourant*, waarin het is geplaatst.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Soestdijk, den 4den Juli 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 9 *Juli* 1898.)

—

5 *Juli* 1898. BESLUIT, krachtens art. 38 der wet op de Kamers van Arbeid. S. 173.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 21 Mei 1898, n°. 165, afdeeling Arbeid en Fabrieksweezen;

Gezien de artikelen 7, 19, 28, 31, 35 en 38 der wet op de Kamers van Arbeid (wet van 2 Mei 1897, *Staatsblad* n°. 141);

Den Raad van State gehoord (advies van den 21 Juni 1898, n°. 26);

Gezien het nader rapport van den voornoemden Minister van 30 Juni 1898, n°. 204, afdeeling Arbeid en Fabrieksweezen;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Art. 1. Zoodra na de oprichting of ontbinding eener Kamer van Arbeid de beslissing tot toelating van ten minste de helft der door de patroons en de helft der door de werklieden gekozen leden onherroepelijk is geworden, roepen Burgemeester en Wethouders der gemeente, waar de zetel der Kamer is gevestigd, deze toegelaten leden op tot eene vergadering ter verkiezing van een bestuur. De vergadering wordt gehouden in een lokaal, als bedoeld in artikel 35 der wet op de Kamers van Arbeid.

De oproepingsbrief bevat tevens eene opgaaf van de namen en de dagteekeningen van geboorte der bovenbedoelde leden in chronologische volgorde. In geval van gelijken ouderdom van twee of meer leden worden de namen van dezen in alphabetische volgorde gesteld.

2. Totdat de volgens artikel 19 der wet op de Kamers van Arbeid aangewezen voorzitter zijne betrekking heeft aanvaard, treedt in de in artikel 1 bedoelde vergadering als voorzitter op diegene der aanwezigen, wiens naam op den oproepingsbrief het eerst is vermeld.

3. Wanneer in de in artikel 1 bedoelde vergadering ten gevolge van het bepaalde in het laatste lid van artikel 31 der wet op de Kamers van Arbeid geene verkiezing van een bestuur kan plaats hebben, wordt de vergadering door den voorzitter verdaagd. Van de verdaging wordt door hem kennis gegeven aan Burgemeester en Wethouders en aan de opgeroepenen, die niet ter vergadering aanwezig waren.

Burgemeester en Wethouders doen met inachtneming van het bepaalde in artikel 28 der genoemde wet voor de tweede vergadering alsnog eene oproeping toekomen aan de leden, ten aanzien van wie de beslissing tot toelating eerst na de in artikel 1 bedoelde oproeping onherroepelijk is geworden. De bepaling, vervat in het tweede lid van artikel 1, is op deze oproeping van toepassing.

Wanneer Burgemeester en Wethouders leden, als hierboven bedoeld, oproepen, zenden zij tevens aan de leden, die reeds voor de eerste vergadering zijn opgeroepen, eene nieuwe opgaaf, als bedoeld in het tweede lid van artikel 1.

Bij ontstentenis, afwezigheid of verhindering van hem, die in de eerste vergadering als voorzitter is opgetreden, wordt deze in de tweede vergadering vervangen door diengene der aanwezigen, wiens naam op den oproepingsbrief het eerst is vermeld.

4. Wanneer ook in de tweede vergadering ten gevolge van het bepaalde in het laatste lid van artikel 31 der wet op de Kamers van Arbeid geene verkiezing van een bestuur kan plaats hebben, wordt de vergadering, met inachtneming van het in het voorgaande artikel bepaalde, opnieuw verdaagd.

5. Wanneer bij eene periodieke verkiezing van leden van eene Kamer van Arbeid geen der bestuursleden der oude Kamer is herkozen, of wanneer ten gevolge van ontslagneming of overlijden een bestuur ontbreekt, worden eveneens ten spoedigste door Burgemeester en Wethouders der gemeente, waar de zetel der Kamer is gevestigd, de leden opgeroepen tot eene vergadering, als bedoeld in artikel 1. Alsdan zijn de bepalingen, vervat in het tweede lid van artikel 1 en in de artikelen 2 tot en met 4, van toepassing.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Soestdijk, den 5den Juli 1898.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 16 *Juli* 1898.)

—

8 *Juli* 1898. BESLUIT, betreffende de zorg voor de uitvoering van de wet van 13 Juni 1857 (*Staatsblad* n°. 87), tot regeling der jacht en visscherij. S. 174.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van de Ministers van Justitie, van den 28sten Juni 1898, 2e afdeeling C, n°. 215, en van Binnenlandsche Zaken van den 5den Juli 1898, n°. 3186[1], afdeeling Landbouw;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

dat met ingang van 1 Augustus 1898 de zorg voor de uitvoering van de wet van 13 Juni 1857 (*Staatsblad* n°. 87), tot regeling der jacht en visscherij, zal berusten bij de Ministers van Justitie en van Binnenlandsche Zaken;

dat de Minister van Justitie bepaaldelijk zal zijn belast met de uitvoering van art. 36 dier wet; en

dat de zorg voor de uitvoering der overige artikelen zal zijn opgedragen aan den Minister van Binnenlandsche Zaken.

De genoemde Ministers zijn, ieder voor zooveel hem aangaat, belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

Soestdijk, den 8sten Juli 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Justitie,

(*get.*) CORT V. D. LINDEN.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 5 *Aug.* 1898.)

—

11 *Juli* 1898. BESLUIT, houdende beslissing dat de vacature, bedoeld in art. 54*bis*, 4°., sub *c*, der wet op het lager onderwijs, moet geacht worden voort te duren zoolang de ter vervulling benoemde onderwijzer niet in het bezit is van het bewijs bedoeld in art. 51, lett. *c*, der wet.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door het roomsch-katholiek kerkbestuur te *Stad Almelo*, optredende als bestuur der bijzondere lagere school in de *Boddenstraat* aldaar, tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van *Overijssel*, dd. 1 April 1898, 2de afd., n°. 210/927, genomen op zijne aanvrage om de Rijksbijdrage bedoeld in art. 54*bis* der wet tot regeling van het lager onderwijs, over 1897;

Den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur, gehoord, advies van den 29 Juni 1898, n°. 117;

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 8 Juli 1898, n°. 6311, afd. Algemeene Zaken en Compt.;

Overwegende, dat voor deze school, welke op 15 Januari 1897, 271 leerlingen telde, eene Rijksbijdrage is aangevraagd van *f* 1116.66⁵;

dat Gedeputeerde Staten op die aanvrage afwijzend hebben beschikt uit overweging: dat het getal onderwijzeressen van bijstand aan deze school over 1896 verbonden, in overeenstemming met het Koninklijk besluit van 18 April 1890 (*Staatsblad* n°. 64) drie bedroeg; dat volgens hetzelfde besluit op 1 Januari 1897, 4 onderwijzeressen aan de school werden gevorderd; dat dan ook het getal onderwijzeressen met één werd vermeerderd door de aanstelling van Mej. A. S. BOERRIGTER, die den 30 April 1897 is in functie getreden, doch, volgens bekomen bericht van het gemeentebestuur van *Stad Almelo*, eerst op 11 Mei 1897 in het bezit is gekomen van het bewijs, bedoeld in art. 51 lett. *c* der wet op het lager onderwijs; dat vermits die onderwijzeres eerst op 11 Mei 1897 het vereischte bezat tot het geven van bijzonder onderwijs en alzoo hare betrekking heeft kunnen aanvaarden, aan de school van welke hier sprake is gedurende meer dan 4 maanden eene vacature van onderwijzeres heeft bestaan, en derhalve de school op grond van art. 54*bis* tweede lid, sub *c*, der wet op het lager onderwijs over 1897 niet voor de Rijksbijdrage in aanmerking kan komen;

dat het schoolbestuur tegen dat besluit bij Ons beroep heeft ingesteld, daarbij aanvoerende dat art. 54*bis* voormeld op het niet voldoen aan art. 51, lett. *c* — dat slechts eene administratieve formaliteit behelst en in art. 27 niet genoemd wordt — geen verlies van de aanspraak op de Rijksbijdrage stelt; en dat het bestuur reeds op 30 April bedoeld bewijs heeft aangevraagd; weshalve appellant verzoekt alsnog overeenkomstig de aanvrage in het genot der Rijksbijdrage te worden gesteld;

Overwegende, dat art. 54*bis* der wet tot regeling van het lager onderwijs, na in het eerste lid de vereischten te hebben opgegeven waaraan eene bijzondere lagere school moet voldoen om voor de Rijksbijdrage in aanmerking te komen, in het tweede lid de gevallen opnoemt, waarin die bijdrage *niet* mag worden verleend;

dat een dier gevallen is, dat bij vacature in het onderwijzend personeel tusschen het ontstaan daarvan en de aanvaarding zijner betrekking door den benoemde een langer tijd verloopt, dan, wat de onderwijzers van bijstand betreft, van vier maanden;

dat vermits de onderwijzeres aan wie het bewijs bedoeld in art. 51, lett. *c*, der wet op het lager onderwijs, door welke oorzaak dan ook, niet vóór 11 Mei is afgegeven, eerst op dien dag het vereischte bezat tot het geven van bijzonder onderwijs en alzoo hare betrekking heeft kunnen aanvaarden — aan de school welke het hier geldt gedurende meer dan 4 maanden eene vacature geweest is van onderwijzeres van bijstand; en die school mitsdien geene aanspraak heeft op eene Rijksbijdrage over 1897.

Gezien de wet tot regeling van het lager onderwijs;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met handhaving van het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten van *Overijssel*, het daartegen ingesteld beroep ongegrond te verklaren.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast enz.

—

14 *Juli* 1898. WET, houdende goedkeuring der internationale sanitaire conventie, den 19den Maart 1897 te *Venetië* gesloten tusschen *Nederland, Duitschland, Oostenrijk-Hongarije, België, Spanje, Frankrijk, Groot-Brittannië en Ierland, Griekenland, Italië, Luxemburg, Montenegro, Turkije, Perzië, Portugal, Rumenië, Rusland, Servië* en *Zwitserland*. S. 175.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de internationale sanitaire overeenkomst, den 19den Maart 1897 te *Venetië* gesloten, bepalingen inhoudt, wettelijke rechten betreffende;

Gelet op het 2de gedeelte van artikel 59 der Grondwet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. De nevens deze wet in afdruk gevoegde, den 19den Maart 1897 te *Venetië* tusschen *Nederland*, *Duitschland*, *Oostenrijk-Hongarije*, *België*, *Spanje*, *Frankrijk*, *Groot-Britannië en Ierland*, *Griekenland*, *Italië*, *Luxemburg*, *Montenegro*, *Turkije*, *Perzië*, *Portugal*, *Rumenië*, *Rusland*, *Servië* en *Zwitserland* gesloten overeenkomst, wordt goedgekeurd. (1)

2. Wij behouden Ons voor, omtrent het tijdstip van de ratificatie nader met de betrokken Regeeringen overeen te komen.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te Soestdijk, den 14den Juli 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
(*get.*) W. H. DE BEAUFORT.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

De Minister van Koloniën, (*get.*) CREMER.

(*Uitgeg.* 24 *Aug.* 1898.)

—

14 *Juli* 1898. WET, tot verhooging van het *vierde* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898. S. 176.

Bij deze wet wordt na verhooging van een artikel het totaal van de 1ste Afd. van dit hoofdstuk gebracht op *f* 151,039 en het eindcijfer op *f* 5,709,022.

—

14 *Juli* 1898. WET, tot verhooging van het *vijfde* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898. S. 177.

Bij deze wet wordt na verhooging van *art.* 39 met *f* 26,000, het totaal der 2de Afd. en het eindcijfer met gelijk bedrag *verhoogd*.

—

(1) Deze overeenkomst in de Fransche taal, wordt hierna niet opgenomen, daar de bekendmaking van den tekst nog bij Koninklijk besluit volgt.

14 *Juli* 1898. WET, tot wijziging van artikel 131 der Gemeentewet. S. 178.

Bijl. Hand. 2e *Kamer* 1897/98, n°. 198, 1—5.
Hand. id. 1897/98, *bladz.* 1040—1042.
Hand. 1e *Kamer* 1897/98, *bladz.* 357, 374.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat artikel 131 der Gemeentewet behoort te worden gewijzigd;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Artikel 131 der Gemeentewet wordt gelezen als volgt:

Het ontwerp wordt in elk der betrokkene gemeenten voorgelegd aan het oordeel van den raad en van eene door de kiezers voor den raad te kiezen commissie uit de ingezetenen, waarin de burgemeester voorzit.

De leden dier commissie worden op de bij de Kieswet bepaalde wijze buiten de leden van den raad gekozen in de kiesdistricten voor de verkiezing van leden van den raad en ten getale van 7 leden in gemeenten beneden 6001 zielen, 13 leden in gemeenten van 6001—20,000 zielen, 19 leden in gemeenten van 20,001—35,000 zielen en 25 leden in gemeenten boven de 35,000 zielen. Gedeputeerde Staten bepalen, den raad gehoord, het getal der in elk district te kiezen leden.

Daarbij gelden de artikelen 5, vijfde lid, laatste zinsnede en zesde lid, 6, 10, 10*bis*, eerste lid, 11*bis*, 11*ter*, 12, eerste lid, 13, 13*bis* en 15.

Burgemeester en wethouders bepalen den dag der verkiezing en den dag waarop, zoo noodig, de stemming zal geschieden. De stemming geschiedt in alle stemdistricten van het kiesdistrict op denzelfden dag.

De leden der commissie worden benoemd met de meeste stemmen.

Bij gelijk getal stemmen zijn de oudsten in jaren benoemd. In geval van gelijken ouderdom beslist het lot.

De betrekkelijke meerderheid wordt vastgesteld naar het aantal van waarde zijnde in de stembussen gevonden stembiljetten.

Wanneer een candidaat vóór de stemming komt te overlijden of wanneer een benoemde zijne benoeming niet aanneemt of de bij art. 13 bepaalde tijd verstreken is, geschiedt binnen veertien dagen eene nieuwe verkiezing.

Hetzelfde vindt plaats, zoo iemand de benoeming in één district heeft aangenomen en in een ander voorkomt op de lijst der candidaten

over wie eene stemming moet geschieden, in het laatstgenoemd district.

2. Deze wet verbindt met den dag harer afkondiging.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te Soestdijk, den 14den Juli 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 5 *Aug.* 1898.)

—

14 *Juli* 1898. WET, tot verhooging van het *zesde* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898. S. 179.

Bij deze wet wordt na verhooging van eenige artikelen het totaal der 2de Afd. van dit hoofdstuk gebracht op *f* 6,713,990, en het eindcijfer *verhoogd* tot *f* 15,552,474.67.

—

14 *Juli* 1898. WET, tot regeling van de wijze, waarop door de daartoe verplichte rijksambtenaren ten behoeve van den Staat zekerheid wordt gesteld. S. 180.

Bijl. Hand. 2e *Kamer* 1897/98, n°. 151, 1—9.

Hand. id. 1897/98, *bladz.* 979—982.

Hand. 1e *Kamer* 1897/98, *bladz.* 309, 325, 326, 383.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is de wijze, waarop door de daartoe verplichte rijksambtenaren ten behoeve van den Staat zekerheid wordt gesteld, te regelen bij de wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

EERSTE AFDEELING.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

Art. **1.** De rijksambtenaren, tot zekerheidstelling ten behoeve van den Staat verplicht, voldoen aan die verplichting, overeenkomstig de bepalingen, in de volgende artikelen vervat.

Onder de in het vorig lid bedoelde rijksambtenaren worden militairen mede begrepen.

2. De zekerheid is òf eene zakelijke òf eene persoonlijke, ter keuze van den ambtenaar.

Als zakelijke zekerheid wordt alleen aangenomen die, waarover in de tweede afdeeling dezer wet wordt gehandeld.

Als persoonlijke zekerheid wordt alleen aangenomen borgstelling van vennootschappen of van vereenigingen, overeenkomstig de derde of de vierde afdeeling dezer wet.

3. Elke zekerheid moet voor haar geheele bedrag gesteld worden, òf op de wijze in de tweede, òf op de wijze in de derde, òf op de wijze in de vierde afdeeling dezer wet bedoeld.

Nochtans is het aan een ambtenaar, wanneer het bedrag, waarvoor hij zekerheid moet stellen, aanvulling behoeft, geoorloofd deze aanvulling te doen plaats hebben op andere wijze dan waarop de reeds door hem gestelde zekerheid werd gegeven.

Ook mag een ambtenaar, ten wiens behoeve eene vennootschap, als bedoeld in de derde, of eene vereeniging, als bedoeld in de vierde afdeeling dezer wet, slechts bereid is borgstelling te verleenen voor een gedeelte der van hem verlangde zekerheid, voor het overige gedeelte op andere wijze aan zijne verplichting tot zekerheidstelling voldoen.

Zekerheid, strekkende ter vervanging of aanvulling van reeds gestelde zekerheid, geldt zoowel voor het gevoerde, als voor het nog te voeren beheer.

Wanneer een ambtenaar op verschillende wijzen of bij verschillende lichamen zekerheid stelt, zorgt de Minister van Financiën, dat allen, die krachtens overeenkomst van zekerheidstelling, tot aanzuivering van tekorten ten laste van dien ambtenaar kunnen worden verplicht, van het bedrag van elke zekerheid kennis bekomen.

4. Onverminderd de bevoegdheid van den Staat tot verhaal op het vermogen van den ambtenaar, worden de voor het Rijk batige saldo's, aangewezen in de akten, bedoeld in artikel 53 der wet van 5 October 1841 (*Staatsblad* n°. 40), of in een besluit, genomen overeenkomstig artikel 60 dier wet, door den Minister van Financiën verhaald op de door den betrokken ambtenaar gestelde zekerheid.

Behoudens restitutie, zoo dikwijls hiertoe termen bestaan, is de Minister van Financiën tot verhaal bevoegd, zoodra hem gebleken is van het bestaan van een te kort ten laste van een ambtenaar, door wien zekerheid is gesteld.

Heeft de ambtenaar op verschillende wijzen of bij verschillende lichamen zekerheid gesteld, dan geschiedt, met afwijking van het bepaalde in artikel 1873 van het Burgerlijk Wetboek, het verhaal pondspondsgewijze, naar verhouding van het bedrag van elke zekerheid. Blijkt daartoe eenige zekerheid ontoereikend, dan wordt het ontbrekende, met inachtneming, zoo mogelijk, van denzelfden regel, verbaald op de andere zekerheid, voor zooveel deze toereikend is.

5. Kennisgevingen en aanmaningen, in deze wet voorgeschreven, geschieden per geadviseerden brief.

TWEEDE AFDEELING.

ZAKELIJKE ZEKERHEID.

6. Zakelijke zekerheid wordt gesteld door, ten behoeve van den Staat, een kapitaal te verpanden, ingeschreven op een van de Grootboeken der Nationale Schuld, dat waarborg geeft voor het bedrag der te stellen zekerheid.

De verhouding tusschen het nominale bedrag van zoodanige inschrijvingen en het bedrag waarvoor zij geacht worden waarborg te geven, wordt door den Minister van Financiën vastgesteld en, zoo dikwijls noodig, gewijzigd.

7. Indien het bedrag, waarvoor zekerheid moet worden gesteld, meer dan *f* 10,000 bedraagt, kan voor het meerdere eerste hypotheek op hier te lande gelegen onroerende goederen worden verleend of kunnen daarvoor effecten worden in pand gegeven, voorkomende op eene lijst, door den Minister van Financiën vast te stellen en, zoo dikwijls noodig, te wijzigen.

De overwaarde, welke de in voege voormeld te verbinden onroerende goederen moeten hebben, alsmede het bedrag, waarmede de beurswaarde der te verpanden effecten het door inpandgeving gesteld bedrag der zekerheid moet overtreffen, worden door den Minister van Financiën bepaald. Die Minister regelt mede de bevoegdheid tot ruiling der verpande effecten.

Bij daling in waarde van de verbonden onroerende goederen of van de verpande effecten, kan van den ambtenaar, volgens regelen door den Minister van Financiën te stellen, aanvulling van zijne zekerheid worden gevorderd.

Ter vergoeding van onkosten wordt door den Staat jaarlijks $\frac{1}{4}$ pro mille in rekening gebracht van het bedrag, waarvoor zekerheid is gesteld, op de wijze als in dit artikel bedoeld.

DERDE AFDEELING.

BORGTOCHT, AANGEGAAN DOOR NAAMLOOZE VENNOOTSCHAPPEN.

8. Als borg voor het beheer van een ambtenaar kan de Minister van Financiën, behalve eene vereeniging als in de vierde afdeeling dezer wet bedoeld, aannemen eene naamlooze vennootschap, die, ter verzekering van de nakoming der verplichtingen, welke zij tegenover den Staat op zich neemt, ten behoeve van dezen een kapitaal heeft verpand, ingeschreven op een van de Grootboeken der Nationale Schuld, dat waarborg geeft voor ten minste één vijfde gedeelte der totale som, waarvoor de vennootschap zich borg wenscht te stellen en voor ten minste *vijftig duizend* gulden.

Het tweede lid van artikel 6 is hierbij van toepassing.

9. Aan de verplichting om een kapitaal ten behoeve van den Staat te verbinden, kan de vennootschap voor een gedeelte, ten beloope van ten hoogste drie vijfden van dat kapitaal, ook voldoen door inpandgeving van op de in artikel 7 bedoelde lijst voorkomende effecten.

Het bedrag, waarmede de beurswaarde dier effecten de som moet overtreffen, waarvoor zij geacht worden waarborg te geven, wordt door den Minister van Financiën vastgesteld. Die Minister regelt mede de bevoegdheid tot ruiling der verpande effecten.

Ter vergoeding van onkosten wordt door den Staat jaarlijks $\frac{1}{4}$ pro mille in rekening gebracht van het bedrag van het waarborgkapitaal, waarvoor effecten zijn in pand gegeven.

In geval van daling van de beurswaarde der verpande effecten beneden het in voege voormeld te verbinden bedrag, is de vennootschap tot aanvulling van het onderpand verplicht. Bij nalatigheid in de voldoening aan deze verplichting, ontvangt zij van den Minister van Financiën eene aanmaning tot onmiddellijke aanvulling. Is op den derden dag na dien der aanmaning de vereischte waarde nog niet aanwezig, dan is de Minister van Financiën bevoegd de in pand gegeven effecten onverwijld te verkoopen. De opbrengst wordt zoo spoedig mogelijk besteed tot aankoop van inschrijvingen op het Grootboek der $2\frac{1}{2}$ ten honderd rentegevende Nationale Schuld, welke worden gesteld ten name van de vennootschap en, uit kracht van dit artikel, ten behoeve van den Staat voor de verbintenissen der vennootschap worden verbonden.

10. De overeenkomsten van borgtocht worden gesloten tusschen den Minister van Financiën en het bestuur der vennootschap.

Op grond van die overeenkomsten zal door de vennootschap geen beroep kunnen gedaan worden op het bepaalde in de artikelen 1438 $^{2°}$., 1466, 1868, 1875 en 1885 van het Burgerlijk Wetboek.

De vennootschap is verplicht om binnen 21 dagen nà den dag waarop aan haar bestuur door

den Minister van Financiën van het bestaan van een tekort wordt kennis gegeven, het door haar als borg verschuldigde bedrag te betalen.

11. Bij gebreke van de betaling, in het vorig artikel bedoeld, is de Minister van Financiën, zonder dat daartoe eene sommatie tot voldoening vereischt wordt, bevoegd het door de vennootschap verschuldigde bedrag te verhalen op het overeenkomstig de artt. 8 en 9 verpande kapitaal.

12. Binnen 21 dagen na den verkoop, in het vorig artikel bedoeld, is de vennootschap verplicht, het door haar verpande kapitaal te herstellen op het volgens art. 8 vereischte bedrag.

13. Indien de vennootschap in gebreke blijft aan de in het vorig artikel omschreven verplichting te voldoen, zullen de ambtenaren, voor wie zij borg is, verplicht zijn binnen drie maanden, nadat hun daarvan is kennis gegeven, andere zekerheid te stellen.

De in gebreke gebleven vennootschap zal niet meer als borg kunnen worden aangenomen.

14. De ingevolge de artikelen 8 en 9 verbonden kapitalen blijven in hun geheel ten behoeve van den Staat verpand, totdat de vennootschap aan al hare geldelijke verplichtingen tegenover den Staat zal hebben voldaan en de door haar aangegane borgtochten zijn vervallen.

15. Indien de vennootschap in staat van faillissement is verklaard, of door haar surséance van betaling is aangevraagd, zoo mede in geval van ontbinding der vennootschap, is iedere ambtenaar, voor wien zij zich als borg heeft gesteld, verplicht, binnen drie maanden, nadat hem daarvan is kennis gegeven, andere zekerheid te stellen.

VIERDE AFDEELING.

BORGTOCHT, AANGEGAAN DOOR VEREENIGINGEN VAN TOT ZEKERHEIDSTELLING VERPLICHTE RIJKSAMBTENAREN.

16. Elke, overeenkomstig de volgende bepalingen ingerichte, als rechtspersoon erkende vereeniging van tot zekerheidstelling verplichte rijksambtenaren kan zich voor hare leden als borg stellen, na van den Minister van Financiën de schriftelijke verklaring te hebben bekomen, dat zij tot het aangaan van borgtochten wordt toegelaten. Die verklaring wordt door opneming in de *Staatscourant* ter algemeene kennis gebracht en blijft van kracht, zoolang de statuten geene wijziging ondergaan.

17. De Minister van Financiën geeft de in het vorig artikel bedoelde schriftelijke verklaring niet af, dan nadat de vereeniging, ter verzekering van de nakoming van hare verplichtingen als borg, ten behoeve van den Staat, heeft verpand een kapitaal, ingeschreven op een van de Grootboeken der Nationale Schuld, dat waarborg geeft voor ten minste één twintigste gedeelte der totale som, waarvoor de vereeniging zich borg wenscht te stellen en voor ten minste *veertig duizend* gulden.

Het in het eerste lid van dit artikel bedoelde kapitaal behoeft de som van *honderd vijftig duizend* gulden niet te boven te gaan.

Het tweede lid van art. 6 is hierbij van toepassing.

18. Aan de verplichting om een kapitaal ten behoeve van den Staat te verbinden, kan de vereeniging voor het geheel of voor een gedeelte ook voldoen door inpandgeving van op de in art. 7 bedoelde lijst voorkomende effecten.

Het bepaalde bij het tweede, derde en vierde lid van artikel 9 geldt ook voor de vereeniging en de door haar verpande effecten.

19. Lid van eene vereeniging als in deze afdeeling bedoeld, kunnen alleen zijn rijksambtenaren, tot zekerheidstelling ten behoeve van den Staat verplicht.

20. Van alle hoofdelijke omslagen en jaarlijksche bijdragen, door de leden der vereeniging verschuldigd, wordt voor elk lid het bedrag bepaald in verhouding tot dat van den voor hem door de vereeniging aangegaanen borgtocht; voor zoover van gewezen leden der vereeniging hoofdelijke omslagen of jaarlijksche bijdragen worden geheven, wordt het bedrag daarvan bepaald in verhouding tot dat van den laatstelijk door de vereeniging voor elk aangegaanen borgtocht.

Op den regel, in het eerste lid gesteld, kan in de statuten der vereeniging eene uitzondering worden gemaakt ten bate van ambtenaren, die zekerheid stellen tot een hooger bedrag dan dat, waarvoor de vereeniging voor hem borg is.

21. De overeenkomsten van borgtocht worden gesloten tusschen den Minister van Financiën en het bestuur der vereeniging.

Op grond van die overeenkomsten zal door de vereeniging geen beroep kunnen gedaan worden op het bepaalde in de artikelen 1438 3°., 1466, 1868, 1875 en 1885 van het Burgerlijk Wetboek.

De vereeniging is verplicht om binnen 21 dagen na den dag, waarop aan haar bestuur door den Minister van Financiën van het bestaan van een

tekort wordt kennis gegeven, het door haar als borg verschuldigde bedrag te betalen.

22. Bij gebreke van de betaling, in het vorig artikel bedoeld, is de Minister van Financiën, zonder dat daartoe eene sommatie tot voldoening vereischt wordt, bevoegd, het door de vereeniging verschuldigde bedrag te verhalen op het, overeenkomstig de artikelen 17 en 18 verpande kapitaal.

23. Binnen 21 dagen na den verkoop, in het vorig artikel bedoeld, is de vereeniging verplicht het door haar verpande kapitaal te herstellen op het volgens art. 17 vereischte bedrag.

Bij gebreke daarvan is de Minister van Financiën bevoegd dat kapitaal op kosten der vereeniging te brengen op het vereischte bedrag door aankoop ter beurze van inschrijvingen op het Grootboek der 2½ ten honderd rentegevende Nationale Schuld, die ten name der vereeniging gesteld worden en, uit kracht van dit artikel, ten behoeve van den Staat, voor de verbintenissen der vereeniging worden verbonden.

Van dien aankoop wordt aan de vereeniging kennis gegeven, met opgave der kosten.

24. Binnen 21 dagen nà de verzending dier kennisgeving is de vereeniging verplicht het door haar, naar luid der in het vorig artikel bedoelde opgave verschuldigde aan den Staat te voldoen.

Bij gebreke daarvan is de Staat bevoegd het door de vereeniging verschuldigde in te houden op de traktementen, wachtgelden of pensioenen, toekomende aan de leden der vereeniging en aan hen, die lid der vereeniging waren op het tijdstip, waarop de in art. 21 bedoelde kennisgeving is afgezonden nopens het tekort of de tekorten, ter zake waarvan het verhaal is geschied.

Het bedrag, door elk lid en gewezen lid in voege voormeld aan den Staat verschuldigd, wordt bepaald met inachtneming van den regel, in art. 20, eerste lid, gesteld en van de bepalingen, welke de statuten der vereeniging, naar aanleiding van art. 20, tweede lid, mochten bevatten.

Tenzij ter aanzuivering van het door de vereeniging verschuldigde met eene geringere korting kan worden volstaan, bedraagt de inhouding een vierde van elken betaalbaar gestelden termijn van ieders traktement, wachtgeld of pensioen, indien dit *f* 1600 of minder bedraagt en een derde van zoodanigen termijn, indien het traktement, wachtgeld of pensioen meer dan *f* 1600 bedraagt.

Kortingen, ten behoeve van schuldeischers toegestaan op het traktement, wachtgeld of pensioen van een lid of gewezen lid der vereeniging worden geschorst, totdat door de inhoudingen ten behoeve van den Staat het aan dezen verschuldigd bedrag is voldaan, indien en voor zooverre die kortingen, gevoegd bij de inhouding ten behoeve van den Staat, naar de in het vorig lid gemaakte onderscheiding het een vierde of een derde gedeelte van elken betaalbaar gestelden termijn van het traktement, wachtgeld of pensioen zouden overtreffen.

Op gelijke wijze worden inhoudingen wegens verschuldigde rijksbelasting geschorst.

25. Indien bij overlijden van een lid of gewezen lid der vereeniging het door dezen, ingevolge het vorig artikel, aan den Staat verschuldigde niet ten volle is verhaald, wordt de aan zijne erfgenamen toekomende traktements-, wachtgelds- of pensioenstermijn slechts uitbetaald, indien en voor zooverre deze termijn het ontbrekende mocht overtreffen.

Is ook na toepassing van deze bepaling het aan den Staat door bedoeld lid of gewezen lid verschuldigde nog niet ten volle aangezuiverd, dan wordt het ontbrekende, met inachtneming van de regelen, in art. 24 gesteld, verhaald op de andere uit denzelfden hoofde aan korting onderworpen leden en gewezen leden der vereeniging.

Hetzelfde geldt, ingeval op eenig lid of gewezen lid der vereeniging het in art. 24 bedoelde verhaal niet of niet verder kan plaats hebben, ten gevolge van zijn ontslag uit den dienst zonder aanspraak op wachtgeld of pensioen.

26. Het lidmaatschap der vereeniging eindigt:

a. door den dood;

b. door verlies van het ambt, waaraan de verplichting tot zekerheidstelling verbonden was, zonder te gelijker tijd een ander dergelijk ambt te aanvaarden;

c. door opzegging tijdens het bekleeden van zoodanig ambt, welke opzegging alleen mag plaats hebben, nadat op andere wijze zekerheid zal zijn gesteld;

d. op den eersten dag der vierde maand, volgende op die, waarin een lid, met toestemming van het Hoofd van het Departement, waaronder hij ressorteert, van zijn lidmaatschap is vervallen verklaard, of zooveel vroeger als door een van zijn lidmaatschap vervallen verklaarde andere zekerheid mocht zijn gesteld.

27. De vereeniging blijft voor tekorten ten laste van een gewezen lid tegenover den Staat aansprakelijk, totdat wegens het door dat lid gevoerde beheer door de Algemeene Rekenkamer

toestemming tot opheffing der gestelde zekerheid is verleend.

28. De vereenigingen in deze afdeeling bedoeld, stellen zich uitsluitend ten doel het aangaan van borgtochten ten behoeve van den Staat voor hare leden.

29. Die vereenigingen worden aangegaan voor onbepaalden tijd; hare erkenning als rechtspersoon geschiedt door Ons.

OVERGANGSBEPALINGEN.

30. Naar gelang dit door den Minister van Financiën zal worden bepaald, kunnen rijksambtenaren, die bij het in werking treden dezer wet zakelijke zekerheid hebben gesteld, deze vervangen door zekerheid overeenkomstig de bepalingen dezer wet.

Voor de ontvangers der directe belastingen, invoerrechten en accijnsen of van den waarborg en de belasting der gouden en zilveren werken, die van deze bevoegdheid geen gebruik maken, blijft het Koninklijk besluit van 7 Augustus 1877, n°. 5, van kracht.

31. Rijksambtenaren, door wie bij het in werking treden dezer wet persoonlijke zekerheid is gesteld, zijn vrijgesteld van de verplichting om zekerheid te stellen overeenkomstig de bepalingen dezer wet, indien en voor zoolang zij een ambt bekleeden, waaraan tot evengenoemd tijdstip de verplichting om zakelijke zekerheid te stellen, niet was verbonden.

SLOTBEPALINGEN.

32. De akten van zekerheidstelling, overeenkomstig deze wet op te maken, worden gratis geregistreerd.

33. Deze wet kan worden aangehaald onder den titel van „borgtochtenwet".

34. Deze wet treedt in werking op een nader door Ons te bepalen dag.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te Soestdijk, den 14den Juli 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 20 *Juli* 1898.)

—

14 *Juli* 1898. WET, tot regeling der personeele belasting naar den grondslag rijwielen. S. 181.

Bijl. Hand. 2e *Kamer* 1897/98, n°. 142, 1—7.

Hand. id. 1897/98, *bladz.* 1006—1011.

Hand. 1e *Kamer* 1897/98, *bladz.* 358, 359, 364, 365, 383—387.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat volgens art. 31, in verband met art. 1 der wet van 16 April 1896 (*Staatsblad* n°. 72), de personeele belasting naar den grondslag *rijwielen* nader bij de wet moet worden geregeld;

Zoo is het; dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. *Art.* 31 der wet van 16 April 1896 (*Staatsblad* n°. 72) wordt gelezen:

„§ 1. De belasting wordt geheven wegens het houden, hier te lande, van rijwielen, die op den openbaren weg worden bereden.

„§ 2. Wie krachtens overeenkomst de beschikking heeft over een rijwiel van een ander, onverschillig of dit al dan niet steeds hetzelfde is, wordt te dier zake geacht een rijwiel te houden; tenware de overeenkomst met inbegrip van verlenging ter keuze van eene der partijen, blijkt over korter tijdvak dan één en twintig dagen te loopen.

Het bepaalde bij art. 26, 2de lid, is ook op deze overeenkomst van toepassing.

Wie zich gedraagt als houder van een rijwiel, onverschillig of dit al dan niet steeds hetzelfde is, wordt te dier zake geacht uit eigen hoofde een rijwiel te houden, tenzij hij bewijst dat het toebehoort aan een ander, van wien hij het voor minder dan één en twintig dagen in gebruik heeft en die daarvoor in deze belasting is aangeslagen.

„§ 3. Geene belasting wordt geheven wegens het houden van:

a. rijwielen voor den publieken dienst door personen die daartoe verplicht zijn;

b. rijwielen, uitsluitend of hoofdzakelijk gebezigd voor de uitoefening van het bedrijf van ondernemer van een besteldienst.

„§ 4. De belasting naar den zesden grondslag wordt niet geheven, wanneer de houders van rijwielen wegens het gebruik van een door hen bewoond perceel op grond van art. 12 niet worden aangeslagen.

Zij wordt slechts voor een vierde geheven, wanneer de houders van rijwielen wegens het gebruik van een door hen bewoond perceel belastingplichtig zijn naar eene huurwaarde, welke meer bedraagt dan de som bepaald bij art. 12, en niet meer dan het tweevoud dier som.

Zij wordt slechts voor de helft geheven, wanneer de houders van rijwielen wegens het gebruik van een door hen bewoond perceel belastingplichtig zijn naar eene huurwaarde, welke meer be-

draagt dan het tweevoud en niet meer dan het viervond van de in het vorige lid bedoelde som.

De bepalingen van deze paragraaf zijn niet van toepassing op de belasting wegens het houden van rijwielen, ingericht voor meer dan één persoon of vallende onder § 6.

„§ 5. De belasting bedraagt jaarlijks voor ieder rijwiel, ingericht voor één persoon *f* 2, voor ieder rijwiel, ingericht voor meer dan één persoon *f* 4.

„§ 6. Met afwijking van het bepaalde bij § 5 bedraagt de belasting jaarlijks:

a. wegens de rijwielen, die telkens voor korter tijdvak dan een en twintig dagen aan anderen ten gebruike worden afgestaan, en wegens de rijwielen, die gebezigd worden om onderricht in het wielrijden te geven of te doen geven, een en ander door personen, die daarvan hun bedrijf maken of tot wier bedrijf zulks behoort;

voor ieder rijwiel. . . . *f* 1.50;

b. wegens de rijwielen, die geregeld gebruikt worden om voor winkelneringen bestellingen op te nemen of waren te bezorgen:

voor ieder rijwiel. . . . *f* 1.—.

„§ 7. Voor rijwielen, die in strijd met de bepalingen van hoofdstuk VIII niet zijn opgegeven, wordt het bedrag der belasting verdubbeld.

„§ 8. Voor de belasting, door een minderjarige verschuldigd, is zijn wettelijke vertegenwoordiger aansprakelijk alsof deze zelf was aangeslagen.

Op gelijke wijze is de gemachtigde of andere persoon, die hier te lande voor den minderjarige optreedt, aansprakelijk, indien de wettelijke vertegenwoordiger buitenslands woont."

Achter art. 33 der genoemde wet wordt opgenomen art. 33*bis*, luidende:

„Rijwielen, die dienen bij het onderricht in het wielrijden door personen, die daarvan hun bedrijf maken, of die geregeld gebruikt worden om voor winkelneringen bestellingen op te nemen of waren te bezorgen, worden in ieder geval geacht door den ondernemer van het bedrijf te worden gehouden."

2. De na te noemen artikelen der wet van 16 April 1896 (*Staatsblad* n°. 72) worden, als volgt, gewijzigd:

Art. 32, § 1, tweede lid, wordt gelezen:

„Het hoofd van het gezin wordt geacht ook de rijtuigen, pleiziervaartuigen, dienstboden, paarden en rijwielen van de leden van zijn gezin te houden."

Aan art. 32, § 2, eerste lid, worden toegevoegd de woorden:

„Als verblijfhoudenden worden niet aangemerkt dezulken, die tot het verkrijgen van onderwijs of tot andere doeleinden doorgaans elders vertoeven."

In artt. 34 en 39 worden de woorden: „dienstboden of paarden" vervangen door: „dienstboden, paarden of rijwielen".

Aan art. 37 worden toegevoegd een derde en vierde lid:

„Met afwijking van het vorenstaande wordt de belasting naar den grondslag rijwielen steeds over het geheele jaar geheven, behalve bij aanvang van belastingplichtigheid of verhooging der belasting na 30 Juni, in welke gevallen een aanslag over het halve jaar wordt opgelegd.

Wegens de belasting of verhooging van belasting ter zake van rijwielen, die niet volgens de bepalingen van hoofdstuk VIII zijn opgegeven, geschiedt in ieder geval aanslag over het geheele jaar."

In artt. 40, tweede lid, 44 en 45 wordt in plaats van: „vierden of den vijfden" gelezen: „vierden, vijfden of zesden".

In het derde lid van art. 40 wordt achter onderdeel IV ingelascht:

„IV*A*. opgaaf van het getal rijwielen, gesplitst naar de onderscheidingen dezer wet."

Aan het eerste lid van art. 48 wordt toegevoegd:

„3°. naar den zesden grondslag in de gemeente, waar de rijwielen worden gehouden".

In artt. 51 en 77 wordt in plaats van: „vierden of vijfden" gelezen: „vierden, vijfden of zesden".

3. Deze wet treedt in werking op 1 Januari 1899.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te Soestdijk, den 14den Juli 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 28 *Juli* 1898.)

—

14 *Juli* 1898. WET, tot bekrachtiging van eene door den Staat met de gemeente *St. Michiels Gestel* aangegane overeenkomst omtrent aan- of afkoop van tiendrecht. S. 182.

—

14 *Juli* 1898. WET, houdende goedkeuring van eene met de Stoomvaart-Maatschappij „Zeeland" wegens het uitvoeren van een maildienst tusschen *Vlissingen* en *Queenborough* of eene andere Engelsche haven. S. 183.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is dat door de wet worde goedgekeurd de door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid met de Stoomvaart-Maatschappij „Zeeland" onder dagteekening van den 13den April 1898 gesloten overeenkomst wegens het uitvoeren van eenen maildienst tusschen *Vlissingen* en *Queenborough* of eene andere Engelsche haven;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. De in afschrift bij deze wet gevoegde overeenkomst, den 13den April 1898 door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid met de Stoomvaart-Maatschappij „Zeeland" aangegaan, wordt goedgekeurd.

2. De overeenkomst bij artikel 1 vermeld, wordt gratis geregistreerd.

Lasten en beveleu, enz.

Gegeven te Soestdijk, den 14den Juli 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 30 *Juli* 1898.)

AFSCHRIFT.

OVEREENKOMST *tusschen den Staat der Nederlanden en de Stoomvaart-Maatschappij „Zeeland", wegens postvervoer met de tusschen Vlissingen en Queenborough varende stoomschepen dezer Maatschappij.*

Tusschen den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, handelende namens den Staat der Nederlanden (in deze overeenkomst verder „de Staat" genoemd), contractant ter eene, en de Stoomvaart-Maatschappij „Zeeland", vertegenwoordigd door hare Directeuren de heeren CAREL LOUIS VAN WOELDEREN en Mr. CORNELIS BAKKER CZN. (in deze overeenkomst verder „de Maatschappij" genoemd), contractante ter andere zijde, is, behoudens bekrachtiging door de wet, na voorafgaande goedkeuring door de vergadering van aandeelhouders der Maatschappij „Zeeland" overeengekomen hetgeen volgt:

Art. 1. De Maatschappij verbindt zich om met stoomschepen onder Nederlandsche vlag tweemaal per etmaal tusschen Vlissingen en Queenborough of zoodanige andere Engelsche haven als nader tusschen den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid en de Maatschappij mocht worden overeengekomen, een dienst te doen uitvoeren, welke aan de eischen van een snel en regelmatig postvervoer in alle opzichten beantwoordt.

2. De Maatschappij zal, tot het uitvoeren van den in artikel 1 omschreven dienst, bezigen stoomschepen van de 1ste klasse en van minstens 800 tonnen, welke met de beste booten van gelijken tonneninhoud op andere lijnen tusschen Engeland en het vasteland moeten kunnen wedijveren.

De thans bij haar in gebruik zijnde stoomschepen worden geacht aan die vereischten te voldoen.

Wanneer de Maatschappij met de vorenbedoelde stoomschepen niet meer in eene geregelde uitvoering van den dienst kan voorzien, zal zij tijdelijk zoovele andere stoomschepen in de vaart brengen, als tot verzekering van den dienst zullen noodig zijn.

Echter zal alsdan zoo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen twaalf maanden, voorgoed in de aanvulling harer vloot moeten worden voorzien.

Stoomschepen, die ter vervanging van de in de 2de alinea bedoelde schepen of om andere redenen voorgoed in de vaart worden gebracht, moeten overeenkomstig de daartoe door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid goed te keuren plannen en in Nederland gebouwd worden; de verplichting, om schepen in Nederland te doen bouwen, geldt echter slechts voor zoover de bouw op Nederlandsche werven van schepen, welke aan de eischen van den dienst der Maatschappij, in verband met de bepalingen van dit contract beantwoorden, alsmede hunne goede en tijdige oplevering, even goed als op buitenlandsche werven, verzekerd zijn, en voor die schepen geen hoogere prijs te besteden is, dan bij gunstig bekende buitenlandsche werven.

Indien de Maatschappij handelt in strijd met het bepaalde bij de vorige alinea verbeurt zij eene boete van *f* 15,000 voor elke overtreding.

Verschillen over de uitlegging en de toepassing van de vorige alinea worden in het hoogste ressort beslist door drie scheidslieden, door partijen te benoemen, die als goede mannen naar billijkheid oordeelen.

Is omtrent hunne benoeming, binnen zes weken nadat door een der partijen eene beslissing door arbiters schriftelijk is verlangd, geene overeenstemming verkregen, dan worden de arbiters op verzoek van de meest gereede partij, benoemd door den kantonrechter te 's Gravenhage.

3. De Directeur-generaal der posterijen en tele-

graphie regelt de uren van vertrek der booten, in verband met de behoeften van het postverkeer.

Hij is bevoegd die uren te allen tijde te wijzigen, mits aan de Maatschappij 8 dagen vooraf daarvan kennis gevende.

4. Bij vertraagde aankomst van den posttrein, in aansluiting op de te Vlissingen of te Queenborough gereed liggende boot, wordt minstens één uur op de aankomst van den trein gewacht.

5. De overtocht van Vlissingen naar Queenborough en omgekeerd van Queenborough naar Vlissingen zal voor den nachtdienst in hoogstens 6¾ uur, voor den dagdienst in hoogstens 8 uur worden afgelegd. Onder nachtdienst wordt verstaan de dienst, welke grootendeels in den nacht is uit te voeren, onder dagdienst de bij dag uit te voeren dienst.

6. Mocht in het belang van een snel en regelmatig postvervoer overeengekomen worden den dienst tijdelijk of voorgoed naar eene andere Engelsche haven dan Queenborough te verleggen, zoo wordt door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid in overleg met de Maatschappij de duur van den overtocht van Vlissingen naar die haven en omgekeerd van die haven naar Vlissingen, nader geregeld.

De bij deze overeenkomst gemaakte bepalingen voor de uitvoering van den dienst op Queenborough zullen overigens mede van toepassing zijn bij het uitvoeren van den dienst op de bedoelde andere Engelsche haven.

7. Omtrent de post, die zoowel te Vlissingen als te Queenborough is aan boord te nemen en over te brengen, gedraagt de Maatschappij zich uitsluitend naar de voorschriften van den Directeur-generaal der posterijen en telegraphie in Nederland.

Bij het inladen der post wordt desverlangd door de bemanning der stoomschepen de noodige bijstand verleend.

Onder de uitdrukking „de post" wordt zoowel de brieven- als de pakketpost verstaan, en dus alle voorwerpen die krachtens de internationale overeenkomsten, in de termen van postvervoer vallen.

8. De Maatschappij geniet voor het overbrengen van de post de navolgende betalingen:

a. Voor de Nederlandsche brievenmalen in de beide richtingen, eene som van *veertig duizend gulden* (*f* 40,000) in het jaar.

b. Voor de brievenmalen van en aan buitenlandsche post-administratiën, de daarvoor bij Verdrag tusschen de leden der Algemeene Postvereeniging vastgestelde of nader vast te stellen betaling, behondens het bepaalde bij het volgende artikel.

c. Voor de pakketpost van of voor Nederland of andere landen zes cent voor elk pakket, het gewicht van 5 K.G. niet te boven gaande.

Het vervoer van zakken, manden, kisten, valiezen of dergelijke, die voor de verzending per post dienen of gediend hebben, geschiedt kosteloos.

De Staat waarborgt aan de Maatschappij ter zake van de sub *b* hiervoren vermelde brievenmalen, eene jaarlijksche opbrengst van *tweehonderd zestig duizend gulden* (*f* 260,000)

Op rekening van de volgens punt *a* en *b* van dit artikel uit te keeren som van *f* 300,000 wordt maandelijks bij voorschot aan de Maatschappij een bedrag van *f* 24,000 voldaan. Deze voorschotten worden telkens ingehouden op de declaratiën, welke ter zake van al hetgeen de Maatschappij te vorderen heeft, telken 3 maanden moeten worden ingezonden, zulks echter behoudens eventueele nabetaling van hetgeen meer blijkt te zijn verschuldigd, zoodra de afrekening der vergoeding wegens het vervoer, volgens de daaromtrent bij het verdrag der Algemeene Postvereeniging gestelde regelen, zal zijn vastgesteld.

9. Indien de sub *b* van artikel 8 vermelde betaling wegens de door buitenlandsche postadministratiën verschuldigde gelden, de gewaarborgde som van *f* 260,000 in het jaar mocht te boven gaan, zal de helft van het overschot aan de Nederlandsche postadministratie ten deel vallen.

10. Het vervoer van brieven, buiten de brievenmalen, door de Maatschappij of door de bemanning der stoomschepen, is uitdrukkelijk verboden.

Onverminderd de toepassing der wettelijke bepalingen op het verboden brievenvervoer, zal de Directeur-generaal der posterijen en telegraphie bevoegd zijn, te verlangen, dat personen in dienst van de Maatschappij, worden ontslagen, indien zij zich bij herhaling aan zoodanig verboden vervoer hebben schuldig gemaakt.

11. Bij aankomst van de booten ter plaatse van bestemming, wordt in de allereerste plaats de post, desverlangd met behulp der scheepsbemanning, ontscheept. Indien het ter bespoediging van de overkomst wenschelijk is, de post met eene boot of barkas aan wal te brengen, stelt de Gezagvoerder zoodanig vaartuig, met de noodige bemanning, op de eerste aanvrage ter beschikking van den postambtenaar aan boord der stoomboot. Bijaldien zich geen postambtenaar aan boord be-

vindt, rust op den Gezagvoerder de verplichting, de post op de bedoelde wijze aan wal te doen brengen,

12. De Directeur-generaal der posterijen en telegraphie is bevoegd, de post door een of meer ambtenaren te doen begeleiden.

Behalve over een hut, zal de eerstaanwezende ambtenaar moeten kunnen beschikken over een daaraan grenzend vertrek van voldoende ruimte en van zoodanige inrichting, als de Directeur-generaal der posterijen en telegraphie zal voorschrijven, om hem te dienen tot bureel. De eerstaanwezende ambtenaar wordt tot de tafel van de passagiers, of, bij het stilliggen der boot, tot de scheepstafel, de overige postambtenaren tot de scheepstafel toegelaten.

De verplichtingen, bij dit artikel vermeld, worden door de Maatschappij kostelôos nagekomen.

13. De Maatschappij zal dezen dienst zonder toestemming van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid niet aan derden mogen overdragen.

Overeenkomsten, waarbij wordt bedoeld verplichtingen, op de Maatschappij rustende, en met de exploitatie van den dienst in verband staande, aan derden over te dragen, behoeven mede, alvorens uitvoering te erlangen, de goedkeuring van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

14. De Maatschappij zal zich het toezicht moeten laten welgevallen, dat de Directeur-generaal der posterijen en telegraphie op de uitvoering van deze overeenkomst op Engelsch grondgebied mocht willen laten uitoefenen.

15. Het is uitdrukkelijk aan de Maatschappij verboden, om zich met eenig ander postvervoer, dan uit krachte dezer overeenkomst plaats vindende, te belasten. Zij zal dus te dezer zake met de Britsche of eenige andere postadministratie geene schikking mogen aangaan.

16. De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is bevoegd, deze overeenkomst na 1 October 1902 op te zeggen, bijaldien de transitrechten wegens de buitenlandsche brievenmalen gedurende een vol kalenderjaar de helft der gewaarborgde som van *f* 260,000 niet mochten bereiken, mits daarvan een jaar vooraf aan de Maatschappij kennis gevende.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is voorts bevoegd, deze overeenkomst te allen tijde op te zeggen, bijaldien de Maatschappij in de nakoming van de voorwaarden en bepalingen daarvan mocht te kort schieten, behoudens alle eventueele rechten van den Staat op vergoeding van schade en interest, en onverminderd de verplichting der Maatschappij tot betaling der beloopen boeten.

De Maatschappij wordt geacht te kort te schieten, indien zij na herhaalde aanmaning en beboeting in gebreke blijft de voorwaarden van deze overeenkomst behoorlijk te vervullen, in dier voege, dat de nauwkeurige uitvoering van den dienst en eene geregelde overkomst op de uren en binnen den tijd, bij deze overeenkomst bepaald, niet verzekerd zijn.

17. Behoudens gevallen van overmacht, is de Maatschappij aan de volgende boeten ter beoordeeling van den Directeur-generaal der posterijen en telegraphie onderworpen:

a. aan eene boete van *f* 10 tot *f* 250 bij onvoldoende zorg voor de post aan boord der stoomschepen of door de bemanning bij het in- en ontscheepen te Vlissingen of te Queenborough, des, dat ten gevolge daarvan eenig voorwerp der brieven- en pakketpost beschadigd wordt of in het ongereede geraakt;

b. aan eene boete van *f* 10 voor elk kwartier uurs dat het stoomschip, hetzij uit de Nederlandsche, hetzij uit de Engelsche haven van afvaart later vertrekt, dan volgens het door den Directeur-generaal der posterijen en telegraphie vastgestelde vertrekuur is bepaald, behoudens het geval, dat op de aankomst van den posttrein is moeten worden gewacht.

Indien een vertraagd vertrek door een snelleren overtocht dan van 6³/₄ uur of respectief 8 uur wordt ingehaald, zal de bovenvermelde boete niet worden toegepast;

c. aan eene boete van *f* 10 voor elk kwartier uurs of gedeelte daarvan, dat de overtocht van Vlissingen naar Engeland of van Engeland naar Vlissingen langer heeft geduurd dan ingevolge artikel 5, of indien de dienst op eene andere haven dan Queenborough wordt uitgevoerd, ingevolge artikel 6 is vastgesteld.

Vertragingen van minder dan 15 minuten op de reis van Vlissingen naar Engeland, komen niet voor beboeting in aanmerking; wel echter in de richting van Engeland naar Vlissingen;

d. aan eene boete van *f* 50 voor elken dag, dat het vervangen van een buiten dienst geraakt stoomschip binnen het bij artikel 2 bepaalde tijdstip vertraagd wordt;

e. aan eene boete van *f* 300 voor elke keer, dat er geen stoomschip gereed is voor het uitvoeren

van den dienst op het oogenblik, dat daarover moet worden beschikt en ten gevolge daarvan de reis onuitgevoerd zou moeten blijven;

f. aan eene boete van *f* 100 voor elken dag, dat de uitvoering van eenigen last, die door den Directeur-generaal der posterijen en telegraphie, of door den bij artikel 19 genoemden Regeerings-commissaris tot het uitvoeren van de bepalingen dezer overeenkomst en in overeenstemming daarmede, aan de Maatschappij gegeven wordt, wordt uitgesteld;

g. aan eene boete van *f* 300 indien bij vertraagde aankomst van den posttrein zoo noodig, niet minstens één uur op de aankomst van dien trein is gewacht.

18. De Maatschappij is gehouden al het personeel, werkzaam bij den uitvoerenden dienst (niemand uitgezonderd) tegen ongelukken te verzekeren of te doen verzekeren. De verzekering geschiedt voor den geheelen duur der werkzaamheden in dienst der Maatschappij, volgens de door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid vastgestelde voorschriften omtrent de verzekering tegen ongelukken van werklieden, in dienst bij aannemers van werken onder beheer van het Departement van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

In de bestekken of overeenkomsten voor de uitvoering van werken ten behoeve der Maatschappij moeten dienaangaande de bepalingen worden opgenomen voor werken onder het beheer van het Departement van Waterstaat, Handel en Nijverheid vastgesteld.

Geschiedt de verzekering door de Maatschappij, zoo is zij gehouden daarvan, zoowel als van het nakomen der aangegane verplichtingen door haar en de verzekeringmaatschappij, ten genoegen van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid te doen blijken.

19. Tot het uitoefenen van toezicht op de behoorlijke naleving van de bepalingen dezer overeenkomst, wordt door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid een Regeerings-commissaris aangewezen.

De Regeerings-commissaris is bevoegd, om aan boord der stoomschepen zoodanig onderzoek in te stellen, als hij ter vervulling zijner taak, mocht nuttig achten. Hij kan zich tot dat einde door andere personen doen vergezellen, om hem, als deskundigen, in dat onderzoek bijstand te verleenen.

Voorziening in tekortkomingen of overtredingen van de bepalingen dezer overeenkomst, kunnen door den Regeerings-commissaris aan de Maatschappij worden opgedragen, met bepaling van den termijn, binnen welken voorziening zal moeten plaats vinden. De Regeerings-commissaris of elk ander ambtenaar, die door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid met het houden van toezicht op de uitvoering van de bepalingen dezer overeenkomst mocht worden belast, zal telkens, wanneer dit noodig wordt geacht, met een stoomschip de reis medemaken, zonder, wegens zijne aanwezigheid aan boord, tot eenige betaling verplicht te zijn.

20. De overeenkomst wordt aangegaan voor den tijd van tien jaren, te rekenen van 1 October 1800 acht en negentig.

21. De Maatschappij neemt voor hare rekening de kosten van zegel en leges van deze overeenkomst, zoomede de kosten van denzelfden aard, op de betalingstukken vallende.

Aldus overeengekomen, in tweevoud opgemaakt en onderteekend te

's Gravenhage, den 13den April 1898.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) C. LELY.

Vlissingen, den 13den April 1898.

De Stoomvaart-Maatschappij „Zeeland",
(*get.*) VAN WOELDEREN, *Directeur.*
„ C. BAKKER, *Directeur.*

Voor eensluidend afschrift:

De Secretaris-Generaal van het Departement van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) W. T. KOSTER, *l.-S.-G.*

—

14 *Juli* 1898. WET, tot verhooging van het *vijfde* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1897. S. 184.

Bij deze wet worden de navolgende artikelen van dit hoofdstuk *verhoogd:*

Art. 50 met *f* 16,000.	*Art.* 51 met *f* 3,000.
Art. 66 met *f* 3,000.	*Art.* 78 met *f* 85,000.
Art. 85 met *f* 70,000.	*Art.* 128 met *f* 2,800.
Art. 129 met *f* 2,200.	*Art.* 148 met *f* 100,000.
Art. 152 met *f* 2,900.	*Art.* 157 met *f* 2,600.
Art. 198 met *f* 11,500.	

Ten gevolge van voorschreven verhoogingen wordt het totaal der 2de Afd. van dit hoofdstuk *verhoogd* met *f* 19,000; dat der 4de Afd. met *f* 158,000; dat der 5de Afd. met *f* 110,500; dat der 8ste Afd. met *f* 11,500 en het eindcijfer met *f* 299,000.

—

15 *Juli* 1898. WET, tot bevordering van den aanleg en regeling van de exploitatie van een locaalspoorweg van *Zwolle* naar *Delfzijl* met zijtakken naar *Almelo* en naar *Assen* (Noordoosterlocaalspoorweg). S. 185.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is den aanleg te bevorderen en de exploitatie te regelen van een locaalspoorweg van *Zwolle* naar *Delfzijl*, met zijtakken naar *Almelo* en naar *Assen* (Noordoosterlocaalspoorweg);

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. De Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Financiën worden gemachtigd in het maatschappelijk kapitaal eener op te richten naamlooze vennootschap, welke zich ten doel stelt den aanleg en de exploitatie te verzekeren van een locaalspoorweg van *Zwolle* naar *Delfzijl*, met zijtakken naar *Almelo* en naar *Assen* (Noordoosterlocaalspoorweg) namens den Staat deel te nemen voor een bedrag van *vier millioen gulden* (*f* 4,000,000) of zooveel minder als de kosten van aanleg van den spoorweg minder dan *zes millioen gulden* (*f* 6,000,000) mochten bedragen.

2. De in het vorige artikel genoemde Ministers worden gemachtigd namens den Staat de in ontwerp bij deze wet gevoegde overeenkomst aan te gaan met de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen en de in art. 1 bedoelde naamlooze vennootschap, welke daarin onderscheidenlijk worden aangeduid als „de Onderneming" en „de Maatschappij", nadat in artikel 1 van dat ontwerp de dagteekening van de beschikking zal zijn ingevuld, waarbij de concessie voor den aanleg en de exploitatie van den in het vorige artikel genoemden spoorweg, zal worden verleend.

3. Artikel 49 der wet van 9 April 1875 (*Staatsblad* n°. 67) is, zoolang de in het vorige artikel bedoelde overeenkomst van kracht blijft niet van toepassing op den in art. 1 genoemden spoorweg.

4. De overeenkomst, in art. 2 bedoeld, is slechts onderworpen aan het zegelrecht naar de oppervlakte van het papier en vrij van het recht van registratie.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te Soestdijk, den 15den Juli 1898.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 10 *Aug.* 1898).

ONTWERP.

Art. 1. De Maatschappij verbindt zich tot den aanleg van een locaalspoorweg van Zwolle naar Delfzijl, met zijtakken van Marienberg naar Almelo en van Gasselternijeveen naar Assen, voor den aanleg en de exploitatie waarvan concessie is verleend door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid bij beschikking van

Deze locaalspoorweg en zijne zijtakken worden gezamenlijk in deze overeenkomst aangeduid als „de spoorweg".

2. Behoudens het bepaalde in art. 5, verbindt zich de Maatschappij den spoorweg, met al wat daartoe behoort, te bouwen en te voltooien, overeenkomstig de daarvoor geldende concessie-bepalingen en dien, geheel gereed ter exploitatie, aan de Onderneming op te leveren binnen den tijd daarvoor in de concessie bepaald of door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, na de Onderneming gehoord te hebben, toegestaan.

De verplichtingen der Maatschappij ten aanzien van den bouw van den spoorweg, met al wat daartoe behoort, worden geregeld naar het tusschen den Staat, de Onderneming en de Maatschappij vastgestelde of met onderling goedvinden later gewijzigde en in beide gevallen ten bewijze daarvan onderteekende bouwprogramma.

3. De onteigening, de aanbestedingen en gunningen geschieden in overeenstemming met de Onderneming en met den Staat.

Alle ontwerpen, begrootingen, bestekken, voorwaarden van levering worden, nadat de Onderneming zich daarmede heeft vereenigd, door hare bemiddeling aan de goedkeuring van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid onderworpen.

Door de Maatschappij worden geene processen met derden gevoerd, noch koopcontracten of andere overeenkomsten gesloten, dan met toestemming van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid; geene betalingen voor werken of leveringen of voor aankoop van onroerende goederen geschieden, dan na verkregen machtiging van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

De benoeming van den persoon of van de personen, die belast worden met de directie van de Maatschappij en met de hoofdleiding van den aanleg van den spoorweg, behoeven de bekrachtiging van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

De aan hen en aan het verdere personeel van

de Maatschappij toe te kennen bezoldigingen en vergoedingen voor reis- en verblijfkosten worden in overeenstemming met den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid bepaald.

De aanvaarding der voorwaarden, verbonden aan ten behoeve van den spoorweg te verleenen subsidiën, geschiedt niet dan na verkregen overeenstemming met de Onderneming en goedkeuring van de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Financiën.

De voorwaarden voor de overdracht door den concessionaris aan de Maatschappij van de door hem verkregen concessie behoeven de goedkeuring van de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Financiën.

De voorwaarden, waaronder de aandeelen en eventueele geldleeningen door de Maatschappij zullen worden uitgegeven, worden eveneens niet vastgesteld dan nadat de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Financiën zich daarmede hebben vereenigd.

De Maatschappij mag geene verplichtingen aangaan jegens derden, die lasten zouden kunnen opleggen aan de exploitatie, dan in overeenstemming met de Onderneming. In hetgeen in overeenstemming met de Onderneming of met hare toestemming is vastgesteld, kan de Maatschappij geene wijziging brengen, dan met schriftelijke toestemming van de Onderneming.

Zoowel de Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid als de Onderneming zijn bevoegd zich, op de wijze als hun goeddunkt, te overtuigen, dat de uitvoering der werken deugdelijk en naar behooren geschiedt, volgens de daarvoor vastgestelde ontwerpen en bestekken of voorwaarden, en overeenkomstig het bouwprogramma.

4. De vergoedingen, verschuldigd voor het gebruik van eenig station of baanvak, aan den Staat of eenige onderneming toebehoorende, ten behoeve van den spoorweg komen, voor zoover die vergoedingen verschuldigd zijn voor het gebruik van werken, ten laste van de Maatschappij. Voor zoover die vergoedingen verschuldigd zijn als bijdrage in kosten van exploitatie, komen zij ten laste van de Onderneming. De in de eerste plaats bedoelde vergoedingen, verschuldigd voor het gebruik der Staatsspoorwegstations Zwolle, Assen en Zuidbroek, daaronder begrepen de aan elk dier stations grenzende baanvakken bij de Onderneming in exploitatie, worden bij deze voor elk dier stations met aangrenzend baanvak vastgesteld op een gulden per jaar. De vergoeding verschuldigd voor het gebruik van het Staatsspoorwegbaanvak, grenzende aan het station Almelo, wordt op hetzelfde bedrag vastgesteld.

De onderhandelingen, regelingen en overeenkomsten tot het verkrijgen van aansluitingen aan en gemeenschappelijk gebruik van eenig station of baanvak, aan den Staat of eenige onderneming toebehoorende, ten behoeve van den aanleg van den spoorweg, worden door de Maatschappij, in overeenstemming met de Onderneming onderscheidenlijk gevoerd en gesloten. Deze regelingen en overeenkomsten behoeven de goedkeuring van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

Onderhandelingen aangaande aansluitingen aan en gemeenschappelijk gebruik van eenig station of baanvak, aan den Staat of eenige onderneming toebehoorende, ten behoeve van den spoorweg en welke niet behooren tot die, bedoeld in het tweede lid van dit artikel, zoomede die aangaande aansluitingen aan en gemeenschappelijk gebruik van eenig station of baanvak van den spoorweg ten behoeve van spoorwegen van den Staat of eenige onderneming, worden uitsluitend door de Onderneming gevoerd, die bij deze door de Maatschappij gemachtigd wordt, om de overeenkomsten, deswege tot stand gekomen, ook namens de Maatschappij voor den duur der concessie, genoemd in art. 1, af te sluiten. Deze overeenkomsten behoeven echter de goedkeuring van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

5. De Onderneming belast zich met de exploitatie van den spoorweg, terwijl voor hare rekening komt de aanschaffing, ten behoeve dier exploitatie, van al hetgeen door haar ingevolge art. 11 der Overeenkomst van 21 Januari 1890, bekrachtigd bij de wet van 22 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 134), voor de exploitatie van een Staatsspoorweg moet worden aangeschaft. Zij verbindt zich de bepalingen van de concessie voor den spoorweg, de exploitatie betreffende, en de overige op de Maatschappij rustende verplichtingen, voor zooverre zij de exploitatie betreffen en in overeenstemming met de Onderneming aanvaard zijn, na te leven en evenzeer de bepalingen en voorschriften, voortvloeiende uit bestaande en nog te maken wetten en wettelijke verordeningen, deze exploitatie betreffende.

6. De Maatschappij zal de Onderneming tijdig vóór de voltooiing van den spoorweg in de gelegenheid stellen tot het maken van de werken welke door deze, ingevolge het bepaalde in art. 5, op den spoorweg moeten worden aangelegd.

Zij zal van de aanstaande oplevering van den spoorweg in volgens deze overeenkomst voldoenden toestand ten minste drie maanden te voren aan de Onderneming kennis geven, terwijl laatstgenoemde zich verplicht den spoorweg in exploitatie te brengen binnen vier weken, nadat de spoorweg door haar in orde is bevonden, door den Raad van Toezicht op de Spoorwegdiensten is goedgekeurd en de machtiging tot het in exploitatie brengen vanwege den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is verleend.

De overgave ter exploitatie wordt bij procesverbaal geconstateerd, op te maken en te onderteekenen door gemachtigden van de Onderneming en van de Maatschappij.

Indien ter oplevering gereed is een gedeelte van den spoorweg hetwelk aansluit aan een door de Onderneming geëxploiteerden spoorweg, zal, wanneer de Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid zulks verlangt, zoodanig gedeelte door de Onderneming in exploitatie worden gebracht.

Het eerste, tweede en derde lid van dit artikel, zoomede de artikelen 5, 8, 9, vijfde lid, 14 tot en met 22 en 26 dezer overeenkomst zijn op zoodanig gedeelte van toepassing.

Gedurende den tijd dezer gedeeltelijke exploitatie ontvangt de Maatschappij in plaats van de uitkeering, bedoeld in art. 13, een bedrag voldoende ter betaling, over het in exploitatie gebrachte gedeelte, van de ingevolge het eerste lid van art. 4 door haar verschuldigde vergoedingen, en van de in art. 14, vijfde lid, vermelde uitgaven.

7. Door de Maatschappij zal, in overeenstemming met de Onderneming, van de aanlegkosten van den weg eene bouwrekening worden opgemaakt, van welke rekening te gelijker tijd met het proces-verbaal van op- en overneming van den spoorweg, bedoeld in art. 9, tweede lid, aan de Onderneming een exemplaar wordt overgelegd.

Deze rekening wordt door de Onderneming gezonden aan den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid. Indien deze zich daarmede vereenigt, wordt ten blijke daarvan eene door den Minister onderteekende verklaring op de rekening gesteld.

8. Het onderhoud van den spoorweg met al wat daartoe behoort, gaat, voor zooverre het niet behoort tot de verplichtingen der aannemers van den aanleg van den spoorweg, op den dag der in-exploitatie-neming over op de Onderneming, met dien verstande, dat gedurende de eerste twee jaren, volgende op dien dag, alle uitgaven van onderhoud, welke niet den bovenbouw, namelijk de eigenlijke spoorbaan met wissels en draaischijven betreffen, haar door de Maatschappij worden terugbetaald binnen één maand, nadat zij haar de desbetreffende rekeningen heeft aangeboden, en deze door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid zijn goedgekeurd.

9. Binnen ééne maand na het tijdstip, waarop de geheele spoorweg twee jaren in exploitatie is geweest, heeft eene definitieve opneming van den weg en de werken plaats, door daartoe door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, de Onderneming en de Maatschappij aangewezen personen.

Van deze opneming wordt een proces-verbaal opgemaakt en door hen onderteekend.

De Maatschappij zal dan tevens aan de Onderneming ter hand stellen volledige plannen en bescheiden, waaruit de constructie der verschillende werken blijkt, benevens nauwkeurige bijgewerkte grondplannen, vergezeld van gewaarmerkte afschriften van alle akten betreffende de onteigening en alle verdere bescheiden en overeenkomsten met derden gesloten, die met de exploitatie van den spoorweg in verband staan.

Indien volgens het proces-verbaal blijkt dat de Maatschappij nog werken van aanleg schuldig is, is zij gehouden deze binnen bekwamen tijd te maken of de kosten ervan te vergoeden, zoo zij de uitvoering aan de Onderneming overlaat en de door deze gemaakte kosten door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid worden goedgekeurd.

Indien de Onderneming nà het in exploitatie brengen, doch vóór het in het eerste lid van dit artikel vermelde tijdstip, uitbreiding of wijziging van de volkomen volgens het bouwprogramma afgeleverde werken of wel nieuwe werken, die niet in het bouwprogramma zijn opgenomen, noodig of wenschelijk oordeelt, zijn de bepalingen van art. 12 daarop van toepassing.

10. Tot de kosten van aanleg van den spoorweg worden gerekend ook te behooren:

a. de rente voor eventueel uit te geven leeningen, tot den dag, waarop de spoorweg over zijne geheele lengte in exploitatie zal zijn genomen;

b. de uitgaven voor voorbereidende werkzaamheden en oprichting der Maatschappij, daaronder begrepen de kosten verbonden aan het bijeenbrengen van het maatschappelijk kapitaal en aan de uitgifte der leeningen, voor zooveel deze uitgaven met toestemming van de Ministers van Water-

staat, Handel en Nijverheid en van Financiën zijn gedaan of daarop nader de goedkeuring van genoemde Ministers is verkregen, en die van beheer en uitvoering gedurende den aanleg;

c. de kosten, welke ingevolge de bepalingen van de artt. 8, 9 en 30 ten laste van de Maatschappij komen;

d. de kapitaalsuitgaven, welke ingevolge den eersten volzin van art. 4 vóór het in exploitatie nemen bij de desbetreffende overeenkomsten ten laste van de Maatschappij zijn gebracht.

Bij proces-verbaal wordt door de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Financiën, de Maatschappij en de Onderneming het bedrag vastgesteld, vertegenwoordigende de kosten van aanleg van den spoorweg.

11. De som, welke de aanleg van den spoorweg méér kost dan *f* 6,000,000 zal door den Staat aan de Maatschappij worden voorgeschoten tegen eene rente van 3 pCt. 's jaars.

De aldus voorgeschoten som maakt eene vordering uit van den Staat op de Maatschappij, te verrekenen bij naasting van den spoorweg op de wijze in art. 27 bepaald.

De renten over dit voorschot vormen eene vordering van den Staat op de Maatschappij, welke op de wijze, in art. 18 bepaald, is te voldoen, en voor zoover zij bij naasting van den spoorweg niet geheel mocht zijn gekweten, alsdan zal worden verrekend, op de wijze in art. 27 bepaald.

12. Alle werken tot wijziging, verbetering of uitbreiding of wel nieuwe werken, welke door de Onderneming worden noodig geacht of door concessiën, wetten en wettelijke verordeningen worden opgelegd, alsmede buitengewone herstellingen ten gevolge van overstrooming, oorlog, oproer of welke overmacht ook, zullen door de Onderneming worden gemaakt.

De Onderneming zal, alvorens dergelijke werken en herstellingen uit te voeren, voor zoover zij niet betreffen hetgeen volgens art. 5 door haar is aangeschaft, onder overlegging van de noodige plannen en begrootingen, vergunning tot het maken daarvan vragen aan den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

Indien deze de vergunning verleent, of, indien bij weigering van deze vergunning, scheidslieden bedoeld in art. 29, beslissen dat vorenbedoelde werken voor de behoorlijke uitoefening van den dienst noodig zijn, dan worden de kosten door de Onderneming, zoolang deze overeenkomst tusschen haar en de Maatschappij van kracht blijft, renteloos voorgeschoten.

Het aldus voorgeschoten bedrag maakt eene vordering uit van de Onderneming op de Maatschappij, welke opeischbaar zal worden bij naasting van den spoorweg ingevolge art. 27.

Vóór den 1sten Mei van elk jaar zendt de Onderneming aan den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid en aan de Maatschappij eene gespecificeerde opgave van de bovengezegde kosten, welke in het voorgaande jaar gemaakt zijn.

De bepalingen van dit artikel zijn ook van toepassing op alle hierbovenbedoelde werken op gemeenschappelijke baanvakken en stations van Staats- en andere spoorwegen, waarvan de kosten geheel of gedeeltelijk, volgens de desbetreffende overeenkomsten, ten laste van den spoorweg komen.

13. Nadat de spoorweg in zijn geheel door de Onderneming in exploitatie zal zijn genomen, betaalt zij jaarlijks aan de Maatschappij eene som van *f* 3500, benevens het bedrag der jaarlijksche vergoeding, welke mocht verschuldigd zijn wegens het gebruik van werken op het station Almelo, zulks ter bestrijding van de administratiekosten der Maatschappij en van de uitgaven, die ingevolge art. 4, eerste lid, art. 14, vijfde lid, ten laste der Maatschappij komen.

14. De Onderneming ontvangt alle opbrengsten, baten en inkomsten geene uitgezonderd, voortspruitende uit de exploitatie of het gebruik van den spoorweg en van de daartoe behoorende eigendommen, dus ook de vergoedingen door andere ondernemingen verschuldigd voor het gemeenschappelijk gebruik van stations of baanvakken, behoorende tot den spoorweg, en de opbrengsten uit de verpachtingen van eigendommen, enz.

Tot de bovengenoemde opbrengsten, baten en inkomsten behoort niet de opbrengst van al hetgeen, blijkens de in het derde lid van art. 9 genoemde bescheiden, op het in het eerste lid van dat artikel genoemde tijdstip, tot den spoorweg behoorde en niet door de Onderneming bekostigd is, voor zoover een en ander verkocht en niet vervangen wordt; deze opbrengst komt ten goede aan de Maatschappij. Hetzelfde geldt ten aanzien van hetgeen op het bedoelde tijdstip aanwezig was en wel door de Onderneming is bekostigd, doch als onderhoudsuitgave of bij wijze van voorschot, bedoeld in art. 8.

Daarentegen komen ten laste van de Onderneming alle uitgaven van welken aard ook, uit de exploitatie van den spoorweg voortspruitende,

welke niet in deze overeenkomst uitdrukkelijk ten laste van de Maatschappij worden gebracht.

De Onderneming verbindt zich tijdens de exploitatie van den spoorweg, tot de verzekering der gebouwen tegen brandschade, of neemt deze schade te haren laste.

De grondbelastingen, waterschaps-, polder- en dijklasten en alle dergelijke, die in den regel op den eigendom van onroerende goederen rusten, blijven ten laste der Maatschappij.

De Maatschappij kan contrôle uitoefenen op de opbrengsten en inkomsten van den spoorweg en op de voor haar gedane uitgaven, bedoeld in art. 12 en te dien einde inzage nemen, ten kantore der Onderneming, van de daarop betrekkelijke boeken en bescheiden.

15. De Onderneming preleveert uit hetgeen zij, ingevolge art. 14, eerste lid, ontvangt, na betaling der uitkeering bedoeld in art. 13 of eventueel van die bedoeld bij het laatste lid van art. 6, eene vergoeding voor hare onkosten ter zake der exploitatie van den spoorweg.

De vergoeding bedraagt per geëxploiteerden kilometer en per jaar:

1°. zoolang de ontvangsten niet hooger zijn dan *f* 1500 per geëxploiteerden kilometer en per jaar, *f* 1450;

2°. wanneer de ontvangsten meer bedragen dan *f* 1500 per geëxploiteerden kilometer en per jaar, het bedrag sub 1°. genoemd vermeerderd met 30 pCt. van het bedrag, waarmede de ontvangsten *f* 1500 per geëxploiteerden kilometer en per jaar overschrijden.

Het overschot der ontvangsten, na aftrek van de in art. 13, onderscheidenlijk in art. 6, laatste lid, bedoelde uitkeering en van de in dit artikel bedoelde vergoeding, wordt door de Onderneming aan de Maatschappij uitgekeerd vóór den eersten Juli van het jaar volgende op dat, waarop het overschot betrekking heeft.

16. Het aantal kilometers, waarnaar de vergoeding, bedoeld in art. 15 wordt berekend, is de lengte, gemeten langs de as van den spoorweg tusschen het midden van de hoofdgebouwen op de eindstations.

Bij de toepassing dezer bepaling zijn de stations van aansluiting Marienberg en Gasselternijeveen als eindstations van de zijtakken te beschouwen.

17. Indien in eenig jaar de ontvangsten, bedoeld in art. 14, eerste lid, minder bedragen dan noodig is om daarnit te betalen de in art. 13, onderscheidenlijk in art. 6, laatste lid, bedoelde uitkeering en de vergoeding, bedoeld in art. 15, dan vormt het tekort eene rentelooze vordering van de Onderneming op de Maatschappij, welke op de wijze, in het volgende artikel bepaald, is te voldoen, en voor zoover zij bij naasting van den spoorweg ingevolge art. 27 niet geheel mocht zijn gekweten, alsdan voor het nog verschuldigde bedrag in eens opeischbaar zal worden.

18. Het overschot, bedoeld in art. 15 wordt door de Maatschappij in de eerste plaats aangewend tot delging van de vorderingen:

a. van den Staat, wegens rente bedoeld in art. 11;

b. van de Onderneming, bedoeld in art. 17.

Het bedrag, bestemd tot gedeeltelijke of geheele aanzuivering van de in het eerste lid bedoelde vorderingen, wordt door den Staat en de Onderneming gedeeld in dezelfde verhouding, waarin ieders vordering staat tot de som van beide.

19. Van hetgeen van het overschot over is, nadat daaruit de vorderingen, bedoeld in het vorig artikel, zijn voldaan, ontvangt de Onderneming 10 pCt., terwijl 90 pCt. als winst ter beschikking blijft van de Maatschappij.

20. De Onderneming is bevoegd alle tarieven, verdeelingen van het verkeer, vrachtovereenkomsten, enz., behoudens de goedkeuring van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, ingevolge de wet zelfstandig vast te stellen, zonder hierover de Maatschappij te raadplegen.

21. De Onderneming is bevoegd op den spoorweg kosteloos vervoer toe te staan in alle gevallen, waarin zij dit in haar belang wenschelijk acht.

De leden van het bestuur der Maatschappij, te zamen ten hoogste tot een aantal van 12 personen, zijn gerechtigd tot vrij vervoer voor hun persoon in de hoogste klasse op den spoorweg.

22. De Onderneming is gehouden den spoorweg, met al wat daartoe behoort en door de Maatschappij is gemaakt, benevens de werken, door de Onderneming ingevolge art. 9, voorlaatste en laatste lid, en art. 12 gemaakt, in goeden staat te onderhouden.

23. De Maatschappij is niet bevoegd den spoorweg of hare rechten, uit de concessie, in art. 1 genoemd, en uit deze overeenkomst voortvloeiende, aan anderen over te dragen of te verkoopen. Zij mag geenerlei leening of daarmede overeenkomende verbintenis aangaan en geenerlei verband of andere lasten op den spoorweg leggen, dan met toestemming van de Ministers van Water-

staat, Handel en Nijverheid en van Financiën en van de Onderneming.

De toestemming wordt mede gevorderd voor den verkoop, voorzien in art. 14 tweede lid.

24. Ingeval de Staat, zonder gelijktijdig den spoorweg te naasten, ingevolge het bepaalde bij de Overeenkomst van 21 Januari 1890, bekrachtigd bij de wet van 22 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 134), de eigendommen der Onderneming naast, dan wel ingeval de Onderneming, ingevolge art. 27 van evengenoemde overeenkomst, van hare rechten wordt vervallen verklaard, zal de Staat, ten aanzien van alle uit de tegenwoordige overeenkomst voortvloeiende rechten en verplichtingen in de plaats treden van de Onderneming, met dien verstande, dat hij voor het vervolg alle rechten zal uitoefenen welke deze overeenkomst aan de Onderneming tegenover de Maatschappij toekent, doch tevens alle daarbij aan de eerstgenoemde tegenover de Maatschappij opgelegde verplichtingen zal hebben na te komen.

25. Bij naasting van de eigendommen der Onderneming op den voet als bepaald bij art. 39 der Overeenkomst van 21 Januari 1890, bekrachtigd bij de wet van 22 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 134), zal de Staat van haar overnemen tegen den pari-koers de tijdens de naasting nog in haar bezit zijnde aandeelen in de Maatschappij tot het bij proces-verbaal vast te stellen nominaal bedrag, waarvoor zij bij de oprichting der Maatschappij in het maatschappelijk kapitaal van deze heeft deelgenomen, zoomede, tegen betaling van het volle bedrag daarvan, hare vorderingen op de Maatschappij, bedoeld bij de artt. 12 en 17. De bedragen dier vorderingen worden telken jare bij proces-verbaal vastgesteld.

26. Al hetgeen door de Onderneming, ingevolge art. 5, wordt aangeschaft, wordt geacht tot de door haar geëxploiteerd wordende Staatsspoorwegen te behooren, zoodat daarvoor zal gelden al hetgeen in evenbedoelde overeenkomst is bepaald omtrent dergelijke voorwerpen, welke door de Onderneming voor de exploitatie der Staatsspoorwegen gebruikt worden, met uitzondering van hetgeen bij art. 41 betreffende de korting is bepaald.

27. § 1. De Staat is bevoegd te allen tijde, mits te gelijk met of na de naasting of vervallenverklaring van de Onderneming, den spoorweg te naasten, tegen betaling van het bedrag, hetwelk volgens het in art. 10 bedoelde proces-verbaal voor den aanleg is betaald, vermeerderd met de sommen, welke ingevolge art. 12 door de Onderneming renteloos zijn voorgeschoten, en verminderd:

a. met de som ingevolge art. 11 door den Staat voor den aanleg voorgeschoten;

b. met de wegens dat voorschot nog niet gekweten renten;

c. met de opbrengst bedoeld in het tweede lid van art. 14.

§ 2. Vindt de naasting plaats vóórdat de Maatschappij den spoorweg geheel volgens het bouwprogramma heeft voltooid, dan zal die geschieden tegen vergoeding van de kosten van aanleg tot op het tijdstip der naasting, blijkende uit de bouwrekening, bedoeld in art. 7, en met inbegrip van de tot op dat tijdstip gedane uitgaven, als bedoeld in art. 10, sub *a—d*, vermeerderd en verminderd als in § 1 bepaald.

De vermeerderingen en verminderingen in deze en de voorgaande paragraaf bedoeld, worden jaarlijks bij proces-verbaal vastgesteld door de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Financiën en de Maatschappij.

§ 3. Bij de naasting verkrijgt de Staat, behalve den spoorweg, alle onroerende en roerende voor de exploitatie gebruikt wordende goederen, welke aan de Maatschappij in eigendom toebehooren.

§ 4. Bij verschil van meening over hetgeen bij naasting door het Rijk te betalen zal zijn, kan de Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid zich in het bezit stellen van al hetgeen bij naasting door het Rijk verkregen wordt, tegen betaling of consignatie van de som, welke volgens zijn gevoelen in overeenstemming met de bepalingen van dit artikel door het Rijk verschuldigd is.

28. De in overeenstemming met de Onderneming en met goedkeuring van de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Financiën vastgestelde statuten der Maatschappij mogen zonder uitdrukkelijke toestemming van genoemde Ministers en van de Onderneming niet worden gewijzigd of aangevuld.

29. Geschillen uit of ter zake van deze overeenkomst tusschen partijen ontstaande, worden onderworpen aan de uitspraak van drie scheidslieden, met inachtneming van hetgeen nopens zoodanige uitspraak is bepaald bij art. 48 van de overeenkomst van 21 Januari 1890, bekrachtigd bij de wet van 22 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 134).

30. Alle kosten op deze overeenkomst vallende worden gedragen door de Maatschappij.

—

15 *Juli* 1898. WET, tot verhooging van het *tiende* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898. S. 186.

Bij deze wet wordt na toevoeging van eenige artikelen het totaal der 2de Afd. van dit hoofdstuk nader vastgesteld op *f* 772,786.22; dat der 3de Afd. op *f* 576,183.21 en het eindcijfer op *f* 1,727,509.43.

—

15 *Juli* 1898. WET, tot voorziening in de verdediging van de *Noordzeekust* in de provincie *Noord-Holland* tusschen de *Heldersche* en *Hondsbossche zeeweringen*. S. 187.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging hebben genomen, dat het noodzakelijk is de verdediging van de *Noordzeekust* in de provincie *Noord-Holland* tusschen de *Heldersche* en de *Hondsbossche zeeweringen* bij de wet te regelen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Met wijziging en uitbreiding van den bij het Koninklijk besluit van 27 Mei 1876 (*Staatsblad* n°. 109) behoorenden staat, omschrijvende de werken, welke met 1 Augustus 1876 weder in beheer en onderhoud bij het Rijk zijn teruggekomen, worden van Rijkswege aangelegd en onderhouden de werken, noodig voor het verdedigen der kust tegen de *Noordzee* in de provincie *Noord-Holland* tusschen de *Heldersche* en de *Hondsbossche zeeweringen*.

2. In de kosten van aanleg en onderhond, bij art. 1 bedoeld, voor zooveel betreft het gedeelte der kust, gelegen tusschen den 800sten Meter bezuiden strandpaal 9 tot aan den 900sten Meter bezuiden strandpaal 17, worden door de provincie *Noord-Holland*, behalve jaarlijks eene vaste som van vijf en twintig honderd gulden, twee derde gedeelten van hetgeen boven dat bedrag wordt uitgegeven, bijgedragen.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te Soestdijk, den 15den Juli 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 26 *Juli* 1898.)

—

15 *Juli* 1898. BESLUIT, tot vaststelling van het model van het formulier bedoeld in art. 21, eerste lid der wet van 2 Mei 1897 (*Staatsblad* n°. 124) tot herziening van de belastbare opbrengst der gebouwde eigendommen. S. 188.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën van den 22sten Juni 1898, n°. 49, afdeeling Directe Belastingen;

Gelet op art. 21, eerste lid, der wet van 2 Mei 1897 (*Staatsblad* n°. 124) tot herziening van de belastbare opbrengst der gebouwde eigendommen;

Den Raad van State gehoord (advies van den 5den Juli 1898, n°. 7);

Gelet op het nader rapport van voornoemden Minister van 12 Juli 1898, n°. 20, afdeeling Directe Belastingen;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Het formulier bedoeld in art. 21, eerste lid, der wet van 2 Mei 1897 (*Staatsblad* n°. 124) wordt vastgesteld, zooals het bij dit besluit is gevoegd.

2. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening in het *Staatsblad* en de *Staatscourant* waarin het is geplaatst.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Soestdijk, den 15den Juli 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 5 *Aug.* 1898.)

Herziening van de belastbare opbrengst der gebouwde eigendommen.

Schattingsdistrict ..... *Kadastrale gemeente* .....

Aan

te

De Commissie tot herziening van de belastbare opbrengst der gebouwde eigendommen verzoekt U, krachtens art. 21 der wet van 2 Mei 1897 (*Staatsblad* n°. 124) de hieronder gestelde vragen nauwkeurig en volledig te beantwoorden en Uw antwoord te onderteekenen.

Voor welken jaarlijkschen huurprijs is door U in elk der jaren 1892—1896 $\frac{\text{gehuurd}}{\text{verhuurd}}$ het gebouwd eigendom, bedoeld in art. 4 der wet,

plaatselijk gemerkt . . . . . ., bij het kadaster bekend in sectie n°. ?

In het jaar 1892 voor *f*
„ „ „ 1893 „ „
„ „ „ 1894 „ „
„ „ „ 1895 „ „
„ „ „ 1896 „ „

Zijn bij de overeenkomst uitgaven ten laste van den huurder gebracht, welke zonder beding ten laste van den verhuurder zouden zijn?

Zoo ja, welke? En hoeveel is het bedrag of het geschat bedrag daarvan per jaar?

Zijn bij de overeenkomst uitgaven ten laste van den verhuurder gebracht, welke zonder beding ten laste van den huurder zouden zijn?

Zoo ja, welke? En hoeveel is het bedrag of het geschat bedrag daarvan per jaar?

(Zie art. 5 der wet.)

den 189

De Commissie voornoemd,

Aldus beantwoord door mij
ondergeteekende
den 189

Dit biljet zal binnen 14 dagen na de uitreiking tegen schriftelijk bewijs worden teruggehaald.

(*Zie ommezijde.*)

Ontvangen van , te ,
een onderteekende verklaring, bedoeld in art. 21 der wet van 2 Mei 1897 (*Staatsblad* n°. 124) omtrent het gebouwd eigendom, gemeente , plaatselijk gemerkt .

De Ontvanger der Directe Belastingen,

UITTREKSEL UIT DE WET.

Art. 5. Onder huurprijs wordt verstaan hetgeen de verhuurder in geld of de waarde van hetgeen hij in anderen vorm bedingt, verhoogd met het bedrag of de geldswaarde van hetgeen tengevolge van beding ten laste van den huurder is en zonder beding ten laste van den verhuurder zou zijn, doch verminderd met het bedrag of de geldswaarde van hetgeen tengevolge van beding ten laste des verhuurders is en zonder beding ten laste van den huurder zou zijn.

Art. 21. De Commissie is bevoegd aan hen, die in de jaren 1892—1896 ten opzichte van een gebouwd eigendom, als bedoeld in art. 4, eene overeenkomst van huur of verhuur hebben gesloten, inlichting te vragen omtrent de gedurende dat tijdvak bedongen of verkregen huurprijzen en de bijzonderheden daartoe betrekkelijk, bedoeld in art. 5 der wet.

Tot dat einde doet zij door tusschenkomst van den ontvanger der directe belastingen aan de woning dier personen een daartoe strekkend formulier uitreiken, waarvan de modellen bij algemeenen maatregel van bestuur worden vastgesteld.

De personen, bedoeld in het eerste lid van dit artikel, zijn verplicht om, wanneer te hunnen huize een formulier is uitgereikt, dit nauwkeurig en volledig naar hun beste weten in te vullen en hun antwoord te onderteekenen.

Indien iemand verhinderd is het formulier in te vullen, kan dit namens hem door zijn echtgenoote of een schriftelijk gemachtigde geschieden.

De formulieren worden door of van wege den ontvanger binnen veertien dagen na de uitreiking tegen bewijs weder opgehaald.

Indien het biljet niet, of naar het oordeel van den ontvanger of zijn gemachtigde niet nauwkeurig of volledig is ingevuld, zal deze den persoon, tot de invulling verplicht, daarop opmerkzaam maken en hem desverlangd bij de invulling behulpzaam zijn.

Verklaart die persoon niet te kunnen schrijven, dan geschiedt de invulling van het biljet des verlangd kosteloos door den ontvanger of zijn gemachtigde, die de verklaring na voorlezing onderteekend in tegenwoordigheid en zoo mogelijk met mede-onderteekening van een derden persoon.

Art. 22. De Commissie kan aan hem, die verzuimd of geweigerd heeft de opgave te doen, in art. 21 bedoeld, door het te zijner woonplaats uitgereikte formulier niet binnen den daar bedoelden termijn ingevuld en onderteekend aan den ontvanger of zijn gemachtigde terug te geven, of die eene opgave heeft gedaan, waarvan zij de juistheid betwijfelt, door een deurwaarder der directe belastingen kosteloos eene uitnoodiging doen beteekenen om binnen de gemeente, ter plaatse en op den dag en het uur in de uitnoodiging aangewezen voor haar te verschijnen, ten einde de in het formulier gestelde vragen alsnog te beantwoorden of dien aangaande de noodige opheldering te geven.

Indien de voor de Commissie geroepen persoon niet verschijnt, of weigert te antwoorden, wordt daarvan door den voorzitter en de aanwezige leden proces-verbaal opgemaakt.

Op dit proces-verbaal is art. 401 van het Wetboek van Strafvordering van toepassing.

Hij die, overeenkomstig het eerste lid van dit artikel opgeroepen, wederrechtelijk wegblijft, of weigert inlichtingen te geven, wordt gestraft met eene geldboete van ten hoogste zestig gulden.

Van het geven van inlichtingen kan men zich verschoonen op de gronden, vermeld in art. 163 van het Wetboek van Strafvordering.

Het bovenbedoelde strafbaar feit wordt beschouwd als eene overtreding.

Behoort bij het Koninklijk besluit van 15 Juli 1898 (*Staatsblad* n°. 188).

Mij bekend,

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

—

16 *Julij* 1898. BESLUIT, waarbij, met vernietiging van het besluit van Gedeputeerde Staten van Noordbrabant van 3 Maart 1898, G, n°. 130, 3de afdeeling M. S., tot vrijstelling van den loteling P. A. LEIJTEN, der lichting van 1898 uit *Heusden*, van den dienst bij de militie wegens broederdienst, zijne door den militieraad uitgesproken aanwijzing tot dien dienst wordt gehandhaafd. S. 189.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door J. F. M. SCHREUDER te *Heusden*, loteling voor de lichting der nationale militie van 1898 uit die gemeente, tegen de uitspraak van Gedeputeerde Staten van Noordbrabant, dd. 3 Maart 1898, G, n°. 130, 3de afdeeling, Militie en Schutterijen, tot vrijstelling van den dienst bij de militie wegens broederdienst van zijn mede-loteling P. A. LEIJTEN;

Den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur, gehoord; advies van 11 Mei 1898, n°. 75;

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 14 Juli 1898, afdeeling Militie en Schutterijen, n°. 981 M.;

Overwegende:

dat bij de op 27 October 1897 voor de ingeschrevenen voor de lichting der nationale militie in de gemeente *Heusden*, gehouden loting, voor PETRUS ANTONIE LEIJTEN ingevolge de derde zinsnede van artikel 33 der wet betrekkelijk de Nationale Militie door den burgemeester dezer gemeente een nummer is getrokken, terwijl, naar aanleiding van een vermoeden dienaangaande ter gemeente-secretarie, in het lotingsregister is aangeteekend, dat LEIJTEN gebrekkig zou zijn;

dat overeenkomstig artikel 25 van het Koninklijk besluit van 8 Mei 1862 (*Staatsblad* n°. 46) door den militie-commissaris in het eerste militiedistrict van Noordbrabant, in overleg met den voorzitter van den militieraad in dat district, is bepaald, dat de eerste zitting van evengenoemd college voor de ingeschrevenen voor de militie in de gemeente *Heusden* zal gehouden worden op 17 December 1897 en dat van de tweede zitting de 10de Januari 1898 bestemd is tot het doen van uitspraak omtrent alle in de eerste zitting niet afgedane zaken en de 14de dier maand tot het onderzoek van hen, die als plaatsvervanger of als nummerverwisselaar voor lotelingen uit voormelde gemeente wenschen te worden toegelaten, van welk een en ander de bij artikel 87 der wet betrekkelijk de Nationale Militie voorgeschreven openbare kennisgeving en bekendmaking zijn geschied;

dat op 17 December 1897 door of vanwege den loteling LEIJTEN geene reden van vrijstelling bij den militieraad is ingebracht en evenmin eenig stuk is ingeleverd, waaruit zou kunnen blijken, dat hij eenig recht op vrijstelling wenschte te doen gelden;

dat ook, ondanks hetgeen dienaangaande bij de op 22 September en 10 October 1897 gedane openbare kennisgevingen, voorgeschreven bij artikel 28 der voormelde wet, aan belanghebbenden was medegedeeld, vóór 17 December 1897 bij den burgemeester van *Heusden* door of vanwege genoemden loteling geen stappen zijn gedaan tot het verkrijgen van eenig getuigschrift als bedoeld in de tweede of de derde zinsnede van artikel 53 dier wet en evenmin overeenkomstig artikel 21 van het Koninklijk besluit van 8 Mei 1862 (*Staatsblad* n°. 46) bij den burgemeester eenig bewijsstuk als bedoeld in de eerste zinsnede van voormeld wetsartikel is ingeleverd;

dat de militieraad niettemin gemeend heeft, in de hierboven vermelde aanteekening in het lotingsregister aanleiding te kunnen vinden om de afdoening der zaak van den loteling LEIJTEN te verdagen tot den dag, bestemd tot het doen van uitspraak omtrent alle in de eerste zitting niet afgedane zaken, namelijk tot 10 Januari 1898;

dat die loteling dan ook op dezen dag voor den militieraad is verschenen en geneeskundig is onderzocht, en dat, nadat dit onderzoek had plaats gehad, de militieraad hem ten zelfden

dage tot den dienst heeft aangewezen; dat hij, blijkens schrijven van den voorzitter van dat college, d.d. 29 Januari en 22 Juni 1898, bij evenbedoelde gelegenheid wel heeft te kennen gegeven, dat hij meende recht te hebben op vrijstelling wegens broederdienst, doch dat de militieraad oordeelde hierop niet meer te kunnen letten, omdat geenerlei bewijsstuk aangaande het beweerd recht op vrijstelling werd ingeleverd en van het bestaan van dat recht bij den militieraad te voren ook niets bekend was;

dat de vader van LEIJTEN zich tot Gedeputeerde Staten heeft gewend met het verzoek, dat, met vernietiging van de door den militieraad omtrent zijn zoon gedane uitspraak, aan dien zoon alsnog vrijstelling worde verleend wegens broederdienst;

dat bij het betrekkelijk verzoekschrift geen bezwaar wordt ingebragt tegen de uitspraak van den militieraad, voor zooveel die het gevolg is van den uitslag van het geneeskundig onderzoek, doch slechts wordt aangevoerd, dat ten gevolge van een onwillekeurig verzuim van adressant, bij de loting als reden van vrijstelling, voor zijn zoon werd opgegeven „gebrekkig", terwijl aanspraak kon worden gemaakt op vrijstelling wegens broederdienst; waarbij tevens werd erkend, dat adressant, uitgaande van de onderstelling dat zijnerzijds geene verdere stappen behoefden te worden gedaan om het recht op vrijstelling van zijn zoon te doen gelden, niet gelet heeft op de eerste zitting van den militieraad, zoodat zijn zoon daarin niet verschenen is, en dat hij eerst nadat zijn zoon op 10 Januari 1898 na geneeskundig onderzoek door den militieraad tot den dienst was aangewezen, getracht heeft de stukken, noodig tot staving van het recht zijns zoons op vrijstelling wegens broederdienst te verkrijgen, in de meening, dat de militieraad nog zou kunnen terugkomen op zijne op 10 Januari 1898 gedane uitspraak en alsnog in de zitting van 14 dier maand — bestemd tot onderzoek van hen, die als plaatsvervanger of als nummerverwisselaar wenschten te worden toegelaten — vrijstelling wegens broederdienst aan zijn zoon zou kunnen verleenen;

dat Gedeputeerde Staten, naar aanleiding van bovenomschreven verzoekschrift, bij besluit van 3 Maart 1898 den loteling P. A. LEIJTEN, met vernietiging van de hem betreffende uitspraak van den militieraad, alsnog hebben vrijgesteld wegens broederdienst op grond van artikel 50, 7°., der wet betrekkelijk de Nationale Militie;

Overwegende:

dat, blijkens het bovenvermelde, door of ten behoeve van genoemden loteling in de eerste zitting van den militieraad op den voor de ingeschrevenen in de gemeente *Heusden* bepaalden dag — 17 December 1897 — geen vrijstelling van militiedienst is verzocht wegens broederdienst en dus de vraag, of *op dezen grond* aanspraak op vrijstelling kon worden gemaakt, geen punt van onderzoek en beslissing bij den militieraad heeft uitgemaakt of heeft kunnen uitmaken;

dat mitsdien, nu geen bezwaar was ingediend tegen de uitspraak van den militieraad voor zooveel zij de reden betrof, welke ten gevolge van de hiervoren vermelde aanteekening in het lotingsregister geacht is in de eerste zitting van dat college voor den loteling LEIJTEN te zijn ingebracht, Gedeputeerde Staten wegens het bepaalde bij artikel 98, 1°., der wet betrekkelijk de Nationale Militie des lotelings vader niet ontvankelijk hadden moeten verklaren in zijn verzoek;

dat bij artikel 98, 1°., wel is bepaald, dat geene bezwaren kunnen worden ingediend tegen eene uitspraak, waarbij een loteling voor den dienst is aangewezen, zonder dat door hem *eenige* reden van vrijstelling was ingebracht, maar dat daaruit niet anders volgt, dan dat tegen de uitspraak, waarbij de aanwijzing voor den dienst gedaan is van een loteling, die wel eene reden van vrijstelling heeft ingebracht, bezwaren kunnen worden ingediend, maar geenszins daarin ligt opgesloten, dat die bezwaren ook gronden van vrijstelling kunnen betreffen, waarover, als niet te bekwamer tijd overeenkomstig de wet aan de beslissing van den militieraad onderworpen, door dit college geen uitspraak kon worden gedaan en, zooals ten deze, dan ook te recht geen uitspraak is gedaan;

dat toch, waar de wet het recht geeft om tegen uitspraak van den militieraad bij Gedeputeerde Staten bezwaren in te brengen, Gedeputeerde Staten alleen geroepen zijn om in beroep te oordeelen over de vraag, of de militieraad op de hem verstrekte gegevens eene juiste uitspraak heeft gedaan, maar niet kunnen treden in eene beoordeeling van redenen van vrijstelling, waaromtrent de militieraad geene uitspraak heeft gedaan, noch heeft kunnen doen, omdat zij niet te bekwamer tijd waren ingebracht;

dat daarom steeds, in overeenstemming met deze kennelijke bedoeling van den wetgever, bij

de toepassing van de wet betrekkelijk de Nationale Militie het beginsel is gehuldigd, dat geene nieuwe redenen van vrijstelling bij Gedeputeerde Staten kunnen worden ingebracht;

dat bovendien het toelaten van het in hooger beroep bij Gedeputeerde Staten inbrengen van redenen van vrijstelling, welke men niet te bekwamer tijd overeenkomstig de wet bij den militieraad heeft doen gelden, ook de belangen van derden aanmerkelijk zou kunnen benadeelen;

dat wel aan hen, die volgens de wet gerechtigd zijn om bezwaren in te brengen tegen eene uitspraak van den militieraad of bij Ons in beroep te komen tegen eene uitspraak van Gedeputeerde Staten, niet de bevoegdheid kan worden ontzegd, om in gevallen, waarin de wet hoogere voorziening toelaat, bijaldien het college, wiens uitspraak het geldt, van oordeel is geweest, dat het bewijs van het bestaan van een tijdig waar behoort ingeroepen recht op vrijstelling niet naar eisch der wet is geleverd, het bestaan van dat beweerd recht nader in hoogere instantie te bewijzen, doch dat hiervan geen sprake kan zijn, waar het, zooals ten deze, eene reden van vrijstelling betreft, welke men niet in de *eerste* zitting van den militieraad op het daarvoor ingevolge artikel 25 van het Koninklijk besluit van 8 Mei 1862 (*Staatsblad* n°. 46) bepaald tijdstip bij genoemd college heeft doen gelden; waarvoor niet in de plaats kan treden het in de *tweede* zitting van dat college voor het eerst opgeven van eene reden van vrijstelling, al zou op het tijdstip, waarop dit geschiedt, niet reeds eene uitspraak omtrent den daarbij betrokken loteling door den militieraad zijn gedaan en al werden te gelijker tijd de stukken overgelegd, waaruit van het bestaan van eene wettelijke reden van vrijstelling kon blijken;

dat alzoo, al was door den militieraad, die in geen geval op eene door hem gedane uitspraak kon terugkomen, niet reeds op 10 Januari 1898 omtrent den loteling LEIJTEN uitspraak gedaan, maar deze, overeenkomstig de hem vanwege den voorzitter van dat college gedane mededeeling, uitgesteld tot 14 dier maand, de militieraad niet bevoegd zou zijn geweest op de aanvraag om vrijstelling op grond van eene reden, welke eerst hetzij op 10, hetzij op 14 Januari 1898 ter kennis van het college was gekomen, acht te slaan, al zonden te zelfder tijd de aan Gedeputeerde Staten ingediende bewijsstukken, respectievelijk gedagteekend 11, 12 en 18 Januari 1898, bij den militieraad zijn overgelegd, en al ware bij de inschrijving voor de militie en bij de loting die reden opgegeven en in het inschrijvings- en in het lotingsregister aangeteekend, vermits deze opgaaf en aanteekening niet aangemerkt kunnen worden als het indienen of inbrengen van redenen van vrijstelling bij het college, dat omtrent het bestaan van het recht op vrijstelling uitspraak moet doen, en mitsdien als het aanvragen van vrijstelling bij dat college;

Gezien de wet betrekkelijk de Nationale Militie;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met gegrondverklaring van het ingesteld beroep en handhaving van de door den militieraad in het 1ste militiedistrict van Noordbrabant op 10 Januari 1898 uitgesproken aanwijzing tot den dienst bij de militie van den loteling PETRUS ANTONIE LEIJTEN, het besluit van Gedeputeerde Staten van Noordbrabant van 3 Maart 1898, G, n°. 130, 3de afdeeling, Militie en Schutterijen, waarbij aan dien loteling vrijstelling van militiedienst is verleend wegens broederdienst, te vernietigen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* geplaatst en, tegelijk met de in den hoofde dezes vermelde voordracht van genoemden Minister, in de *Nederlandsche Staatscourant* opgenomen zal worden en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur.

Soestdijk, den 16den Juli 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 9 *Aug.* 1898.)

—

18 *Juli* 1898. BESLUIT, houdende machtiging tot uitgifte van schatkistbiljetten en schatkistpromessen volgens de wet van 4 April 1870 (*Staatsblad* n°. 62), gewijzigd bij die van 31 December 1897 (*Staatsblad* n°. 281), en de wet van 5 December 1881 (*Staatsblad* n°. 185). S. 190.

—

22 *Juli* 1898. BESLUIT, tot intrekking van het Koninklijk besluit van 16 Juli 1897 (*Staatsblad* n°. 166), houdende regeling der voorwaarden, waarop met medewerking der Gemeenten, Rijkstelephoonbureelen van het intercommunale Rijkstelephoonnet kunnen worden opgericht en in stand gehouden. S. 191.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 18 Juli 1898, n°. 2208, Posterijen en Telegraphie;

Gelet op de wetten van 7 Maart 1852 (*Staatsblad* n°. 48) en van 1 Juli 1898 (*Staatsblad* n°. 155);

Hebben goedgevonden en verstaan:

in te trekken het Koninklijk besluit van 16 Juni 1897 (*Staatsblad* n°. 166), houdende regeling der voorwaarden, waarop met medewerking der gemeenten, Rijkstelephoonbureelen van het intercommunale Rijkstelephoonnet kunnen worden opgericht en in stand gehouden.

De Minister voornoemd is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Soestdijk, den 22sten Juli 1898.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 18 *Aug.* 1898.)

—

25 *Juli* 1898. BESLUIT van den Minister van Oorlog, houdende vaststelling van het voorschrift betreffende het verstrekken en verantwoorden van munitiën tot draagbare vuurwapenen.

De Minister van Oorlog,

Overwegende, dat het *Voorschrift op de verstrekking en de verantwoording van munitiën tot draagbare vuurwapenen* herziening behoeft;

Heeft goedgevonden:

A. In te trekken:

de beschikkingen van 16 Maart 1892, IVe Afd., n°. 54 en van 6 Maart 1897, IVe Afd., n°. 44, alsmede de aanschrijving van 10 Mei 1893, IVe Afd., n°. 92;

B. Vast te stellen:

het hierbij gevoegde *Voorschrift betreffende het verstrekken en verantwoorden van munitiën tot draagbare vuurwapenen.*

Voor den Minister,

De Secretaris-Generaal, (*get.*) KLEIJN, *l.-S.-G.*

Behoort bij de beschikking van 25 Juli 1898, IVe Afd., n°. 91.

VOORSCHRIFT *betreffende het verstrekken en verantwoorden van munitiën tot draagbare vuurwapenen.*

Art. 1. *a.* Voor alle korpsen en inrichtingen van het leger kunnen worden aangevraagd zooveel scherpe en losse patronen, patronen voor kamerschietoefeningen en wachtpatronen als voor den dienst en de oefeningen vereischt worden, alsmede de benoodigde behoeften tot het opnieuw inpakken van patronen.

b. Voor de dienstdoende schutterijen kunnen jaarlijks voor ieder officier en voor ieder onderofficier en *afgeëxerceerden* mindere worden aangevraagd:

1°. *Zeventig* patronen (scherpe of losse);

2°. *Dertig* patronen voor kamerschietoefeningen.

Voor schutterijen, die niet over een schietbaan beschikken, kunnen zooveel patronen tot kamerschietoefeningen boven de *dertig* stuks worden aangevraagd als het aantal aangevraagde scherpe en losse patronen *minder dan zeventig* bedraagt.

2. De voor de korpsen en inrichtingen van het leger vereischte *scherpe* patronen moeten door de korpscommandanten — ook voor de gedeelten van hun korps buiten hunne standplaats in garnizoen — alsmede door de hoofden van inrichtingen, rechtstreeks worden aangevraagd aan den commandant der vesting-artillerie; de vereischte *losse* patronen, patronen *voor kamerschietoefeningen* en *wacht*-patronen moeten op dezelfde wijze worden aangevraagd aan den directeur der artillerie-inrichtingen.

Die aanvragen moeten zijn ingericht overeenkomstig het hierbij gevoegde model n°. 1 en op den 1sten eener maand — in tweevoud — worden ingezonden; alleen bij hooge noodzakelijkheid mag de inzending tusschentijds plaats hebben, als wanneer op de aanvrage in het kort de reden daarvan moet worden vermeld.

De commandant der vesting-artillerie is bevoegd vorenbedoelde aanvragen om scherpe patronen, in verband met de in een magazijn voorhanden hoeveelheid patronen, die aan de beurt zijn om te worden afgegeven, eenigszins te wijzigen, ten einde verzendingen van kleine hoeveelheden zooveel mogelijk te voorkomen.

De behoeften tot het opnieuw inpakken, zoowel van *scherpe* als van *losse* en *wacht*-patronen moeten door de korpscommandanten aan den directeur der artillerie-inrichtingen worden gevraagd, op gelijke wijze als de losse patronen.

De verzending van de patronen en behoeften geschiedt door de zorg van den magazijnmeester der artillerie, aan wien de verstrekking is opgedragen, tenzij die patronen en behoeften bestemd zijn voor een korps of inrichting ter

standplaats van bedoelden magazijnmeester, of wel, wanneer zij kunnen worden afgehaald, zonder dat daaraan kosten verbonden zijn; in de beide genoemde gevallen bepaalt zich de betrokken magazijnmeester tot de afgifte.

Betreffende de verstrekking van patronen en behoeften worden door de betrokken magazijnmeesters, zoowel bij verzending als bij afgifte, facturen en recepissen opgemaakt, evenals bij verstrekking van ander materieel is voorgeschreven.

3. De voor de dienstdoende schutterijen vereischte patronen moeten door de commandanten van die schutterijen worden aangevraagd aan den commandeerenden-officier der infanterie in het garnizoen, waaruit volgens den hierachter gevoegden staat letter A, aan de betrokken schutterij patronen moeten worden verstrekt. Hierop maken echter uitzondering de dienstdoende schutterijen te *Amsterdam* en *Zaandam*, waarvoor de patronen aan den magazijnmeester der artillerie te *Amsterdam* moeten worden gevraagd.

De aanvragen moeten zijn ingericht overeenkomstig het hierbij gevoegde model n°. 2 en door den burgemeester der gemeente, waartoe de schutterij behoort, voor „Gezien" geteekend worden.

Het ontvangbewijs, aan den voet der aanvrage gesteld, dat geteekend moet worden door den persoon, met het overnemen der munitiën belast, dient tot verantwoording van de autoriteit, die de munitie verstrekt.

De met de verstrekking belaste autoriteiten bepalen zich tot het *afgeven* van de aangevraagde munitiën; de *verzending* dezer munitiën moet geschieden door de zorg van hem, die de aanvrage doet.

Mocht de verzending per spoorwagen geschieden, dan zal hiervan door den commandant der schutterij, die de aanvraag doet, kennis worden gegeven aan de voor de verstrekking aangewezen autoriteit, die alsdan zorg moet dragen, dat het inpakken der munitiën plaats heeft volgens de daaromtrent bestaande voorschriften.

4. Omtrent de kogels en hulzen, afkomstig van de gebruikte patronen, gelden voor de korpsen van het leger de navolgende bepalingen:

1°. De metalen kogels moeten na het schieten zooveel doenlijk teruggezocht, en de hulzen, zoowel van scherpe als van losse patronen, verzameld en zooveel mogelijk ongeschonden bewaard worden.

2°. De teruggevonden kogels moeten bij de korpsen op de meest voordeelige wijze te gelde gemaakt worden.

3°. De teruggebrachte hulzen moeten gepakt worden in kisten of paktonnen, ten einde in den toestand, waarin zij na afloop der schietoefeningen zijn gevonden, te worden ingeleverd. Het zuiveren der hulzen met petroleum of met eenig ander middel is verboden.

4°. Op de kisten en tonnen, waarin hulzen zijn gepakt, moet, vóór het inleveren, een etiquette worden geplakt, aanduidende het aantal en de soort van hulzen, het korps en c. q. het onderdeel of de onderdeelen, waarvan zij afkomstig zijn, alsmede den datum, waarop de inlevering geschiedt. Het inpakken der hulzen moet steeds geschieden in tegenwoordigheid van een officier, bij voorkeur den officier van wapening, die nauwlettend moet toezien, dat in dezelfde kist of ton alléén hulzen van verschoten scherpe of wel alléén hulzen van verschoten losse patronen of van wachtpatronen worden gepakt. Tevens moet er ten strengste voor worden gewaakt, dat geen *scherpe* of *losse patronen*, en *geheel* of *gedeeltelijk gevulde hulzen*, alsmede *hulzen met slaghoedjes* onder de in te leveren hulzen worden gemengd.

5°. De inlevering der hulzen van verschoten *scherpe* patronen moet door alle korpsen van het leger geschieden rechtstreeks in het magazijn der artillerie-inrichtingen aan de *Hembrug* gedurende de eerste maand van elk kwartaal.

Door de korpsen, waarbij minder dan 1000 hulzen per jaar voorhanden komen, moet de inlevering slechts éénsper jaar geschieden en wel in de maand Januari.

De inlevering der hulzen van verschoten *losse* en van *wacht*patronen kan op dezelfde tijdstippen geschieden als voor de hulzen der scherpe patronen is bepaald. Mocht echter tusschentijds een zoodanig aantal hulzen voor *losse* patronen voorhanden zijn, dat de transportkosten worden gerechtvaardigd, dan moet de inlevering onverwijld geschieden.

6°. Voor de inlevering van elke 10 hulzen van patronen tot geweren en karabijnen of 15 hulzen van patronen tot revolvers zal 1 cent worden vergoed.

7°. De betalingen voor de inlevering van hulzen geschieden door den magazijnmeester van genoemd magazijn aan de korps- of detachementscommandanten.

8°. De opbrengst van die inleveringen, alsmede de gelden, voortgekomen uit den verkoop der teruggevonden kogels, moeten besteed worden op de wijze, aangeduid in de voorschriften betreffende de wapenen en de schietoefeningen.

9°. Ledige kisten en tonnen worden, op rechtstreeksche aanvraag van de korps- of detachementscommandanten, uit het magazijn der artillerie-inrichtingen aan de *Hembrug* verstrekt. Alleen in de garnizoenen, waar artillerie-magazijnen gevestigd zijn, geschiedt die aanvrage aan de magazijnmeesters der artillerie, die alsdan tot het verstrekken gerechtigd zijn.

5. De hulzen, afkomstig van de door de dienstdoende schutterijen verschoten patronen moeten eveneens in het magazijn der artillerie-inrichtingen aan de *Hembrug* worden ingeleverd; het gestelde in de punten 3, 4, 5, 6 en 7 van art. 4 is ook voor de dienstdoende schutterijen van toepassing.

6. *Beschadigde* en *geweigerd hebbende* patronen, alsmede exercitie-patronen en patroonhouders M. 95, die herstelling behoeven, moeten worden ingeleverd in het magazijn der artillerie-inrichtingen aan de *Hembrug*.

7. Bij de korpsen en inrichtingen van het leger geschiedt het opleggen en het beheer der munitiën overeenkomstig het „*Voorschrift op het beheer der munitie ten dienste der schietoefeningen met draagbare vuurwapenen, in de verbruiksmagazijnen der korpsen van het leger opgelegd,*" vastgesteld bij beschikking van 24 Juli 1889, IIe afd., Gen. Staf, n°. 74.

8. Bij elke dienstdoende schutterij moet een dagboek aangehouden worden, waarin aan de eene zijde aanteekening moet worden gedaan van alle ontvangen minntiën en behoeften en aan de andere zijde moet worden vermeld, wanneer en tot welk einde een en ander is uitgegeven of waarom het is ingeleverd.

De folio's van genoemd boek moeten geparafeerd worden door de commandanten der dienstdoende schutterijen.

Mij bekend,

De Secr.-Generaal van het Departement van Oorlog,

(*get.*) KLEIJN, *l.-S.-G.*

Behoort bij de beschikking van 25 Juli 1898, VIe Afd., n°. 91.

STAAT LETTER A.

STAAT, *aanduidende de garnizoenen, waaruit de dienstdoende schutterijen de noodige munitiën tot draagbare vuurwapenen moeten ontvangen.*

Schutterijen.	Infanterie te
Zuidholland.	
Brielle	Delft.
Delft	idem.
Dordrecht	idem.
Gorinchem	's Hertogenbosch.
Gouda	Gouda.
's Gravenhage	's Gravenhage.
Hellevoetsluis	Delft.
Katwijk	Leiden.
Leiden	idem
Maassluis	Delft.
Middelharnis	idem.
Oud-Beijerland	idem.
Rotterdam	's Gravenhage.
Schiedam	Delft.
Schoonhoven	Gouda.
Vlaardingen	Delft.
Woerden	Utrecht.
Noordholland.	
Alkmaar	den Helder.
Amsterdam	(1)
Beverwijk	Haarlem.
Edam	Hoorn.
Enkhuizen	idem.
Haarlem	Haarlem.
den Helder	den Helder.
Hilversum	Naarden.
Hoorn	Hoorn.
Huizen	Naarden.
Purmerend	Hoorn.
Weesp	Naarden.
Wormerveer	Haarlem.
Zaandam	(1)
Utrecht.	
Amersfoort	Amersfoort.
Utrecht	Utrecht.
Zeist	Amersfoort.
Noordbrabant.	
Bergen-op-Zoom	Bergen-op-Zoom.
Breda	Breda.
Eindhoven	's Hertogenbosch.
Grave	idem.
Helmond	idem.

(1) Zie art. 3 van het voorschrift.

Schutterijen.	Infanterie te
's Hertogenbosch	's Hertogenbosch.
Oosterhout	Breda.
Rosendaal en Nispen	Bergen-op-Zoom.
Tilburg	Breda.
Waalwijk	idem
Zevenbergen	idem.
Zeeland.	
Goes	Middelburg.
Middelburg	idem.
Vlissingen	Vlissingen
Zierikzee	Middelburg.
Limburg.	
Maastricht	's Hertogenbosch.
Roermond	idem.
Sittard	idem.
Venlo	idem.
Gelderland.	
Arnhem	Arnhem.
Culenborg	Utrecht.
Doesburg	Doesburg.
Harderwijk	Harderwijk.
Nijkerk	idem.
Nijmegen	's Hertogenbosch.
Tiel	idem.
Zaltbommel	idem.
Zutphen	Deventer.
Overijssel.	
Deventer	Deventer.

Schutterijen.	Infanterie te
Enschedé	Deventer.
Kampen	Kampen.
Oldenzaal	Deventer.
Rijssen	idem.
Stad-Almelo	Kampen.
Steenwijk	Leeuwarden.
Zwartsluis	Kampen.
Zwolle	idem.
Friesland.	
Bolsward	Leeuwarden.
Dokkum	idem.
Franeker	idem.
Harlingen	idem.
Haskerland	idem.
Leeuwarden	idem.
Lemsterland	idem.
Sneek	idem.
Groningen.	
Groningen	Groningen.
Nieuwe-Pekela	idem.
Oude-Pekela	idem.
Veendam	idem.
Wildervank	idem.
Winschoten	idem.
Drenthe.	
Assen	Assen.
Hoogeveen	idem.
Meppel	idem.

Behoort bij de beschikking van 25 Juli 1898, IVe afd., nº. 91.

MODEL nº. 1.

(Benaming van het korps of de inrichting.)

Aanvraag tot het ontvangen van patronen.

AANTAL EN SOORT.	Plaats, waarheen de patronen, enz. moeten verzonden worden.	BESLISSING VAN DEN Commandant der Vesting-Artillerie. / Directeur der Artillerie-Inrichtingen.
. . . Patronen scherpe-/losse- nº.	Breda.	
. . . Patronen scherpe-/losse- nº.	Geertruidenberg.	
. . . Patronen Wacht-.	Breda	
N.B. Worden behoeften tot het opnieuw inpakken van patronen verlangd, dan kunnen deze eveneens in deze kolom worden vermeld.		

. . . . . , den 1sten . . . . . 18 . . .

De Commandant van . . . . . ,

Behoort bij de beschikking van 25 Juli 1898, IVe afd., nº. 91.

MODEL nº. 2.

Dienstdoende schutterij te . . . . . .

STERKTE:

Officieren . . . . . .
Onderofficieren en afgeëxerceerde minderen . . . . . (a)
Totaal . . . . . .

Kan over $\frac{\text{een}}{\text{geen}}$ schietbaan beschikken. (b)

Aanvraag tot het bekomen van munitiën ten behoeve van bovengenoemde schutterij voor den dienst van 18 . . , op grond van art. 1 van het voorschrift, vastgesteld bij beschikking van 25 Juli 1898, IVe afd., nº. 91.

. . . . . Patronen. Scherpe- nº. . . . . .
. . . . . idem. Losse- nº. . . . . .

Aldus opgemaakt te . . . . . , den . . . . . 18 . . , zijnde (c) . . . . . gemachtigd tot het in ontvangst nemen van het aangevraagde.

De Commandant der dienstdoende schutterij,

Gezien door mij, Burgemeester,

ONTVANGBEWIJS.

Ik ondergeteekende, daartoe gemachtigd door bovengemelden Commandant, verklaar ontvangen te hebben van (d) . . . . . de munitie hierboven omschreven.

. . . . . den . . . . . 18 . .

(a) Invullen de sterkte.
(b) Doorhalen het overcompleete woord *een* of *geen*.
(c) Invullen den naam en betrekking van den persoon met het in ontvangst nemen belast.
(d) Invullen de autoriteit, die de munitie verstrekt.

---

29 *Juli* 1898. BESLUIT, tot goedkeuring van den kosteloozen afstand van een stuk geslechten vestinggrond te *Groningen* aan de provincie *Groningen* en de gemeente *Groningen* ten behoeve van den bouw van een ziekenhuis met aanhoorigheden. S. 192.

—

3 *Augustus* 1898. BESLUIT, tot schorsing van het besluit van den raad der gemeente *Steenwijkerwold* van 14 Juli 1898, waarbij bepaald is, dat geen verder toezicht voor den bouw eener school c. a. te *de Baars* noodzakelijk is buiten de architecten, die tevens met de uitvoering van het werk zijn belast, zoodat de door burgemeester en wethouders dier gemeente benoemde opzichters buiten aanmerking kunnen blijven. S. 193.

Geschorst tot 1 *December* 1898.

—

4 *Augustus* 1898. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van de op 3 April 1894 te *Parijs* gesloten internationale sanitaire conventie en van den, op 30 October 1897 terzelfder plaatse geteekende verklaring tot wijziging dier conventie. S. 194.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Gezien de internationale sanitaire conventie, welke op 3 April 1894 te *Parijs* is gesloten, alsmede de terzelfder plaatse op 30 October 1897 geteekende verklaring tot wijziging dier conventie, van welke stukken een afdruk met vertaling aan dit besluit is gehecht;

Overwegende dat die conventie en verklaring zijn goedgekeurd bij de wet van 6 Juni 1898 (*Staatsblad* nº. 122), en dat de nederlegging der akte, waarbij genoemde conventie en verklaring door Ons zijn bekrachtigd, te *Parijs* heeft plaats

gehad op 20 Juni 1898, tegelijk met de nederlegging der akten van bekrachtiging van de andere betrokken Staten, behoudens voor zooveel Turkije betreft;

Op de voordracht van den Minister van Buitenlandsche Zaken van den 1sten Augustus 1898, n°. 6891, Afdeeling Algemeen Secretariaat;

Hebben goedgevonden en verstaan, de bekendmaking van voorzegde conventie en verklaring, met hare vertaling te bevelen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

De Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor zooveel hem betreft, met de uitvoering der bepalingen, in meergenoemde conventie en verklaring vervat.

Soestdijk, den 4den Augustus 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(*get.*) W. H. DE BEAUFORT.

(*Uitgeg.* 23 *Aug.* 1898.)

VERTALING.

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en in HoogstDerzelver naam Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk; Zijne Majesteit de Keizer van Duitschland, Koning van Pruisen, in naam van het Duitsche Rijk; Zijne Majesteit de Keizer van Oostenrijk, Koning van Bohemen enz. enz. en Apostolisch Koning van Hongarije; Zijne Majesteit de Koning der Belgen; Zijne Majesteit de Koning van Denemarken; Zijne Majesteit de Koning van Spanje en in Hoogst-Deszelfs naam Hare Majesteit de Koningin-Regentes van het Koninkrijk; de president der Fransche Republiek; Hare Majesteit de Koningin van het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Britannië en Ierland, Keizerin van Indië; Zijne Majesteit de Koning der Grieken; Zijne Majesteit de Koning van Italië; Zijne Majesteit de Schah van Perzië; Zijne Majesteit de Koning van Portugal en der Algarven en Zijne Majesteit de Keizer aller Russen,

Besloten hebbende zich met elkander te verstaan omtrent de vaststelling der maatregelen, te nemen voor het voorkomen van ziekten bij de bedevaarten naar Mekka en omtrent het gezondheidstoezicht in de Perzische golf, hebben tot Hun Gevolmachtigden benoemd, te weten:

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en in HoogstDerzelver naam Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk,

den heer RIDDER DE STUERS, HoogstDerzelver Buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister bij de Regeering der Fransche Republiek, Commandeur der Orde van den Nederlandschen Leeuw;

den heer Dr. W. P. RUYSCH, Geneeskundig Adviseur aan het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw;

den heer J. A. KRUYT, Consul-Generaal der Nederlanden te Penang, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw;

Zijne Majesteit de Keizer van Duitschland, Koning van Pruisen,

den heer VON SCHOEN, Hoogst-Deszelfs Gezantschapsraad bij de Duitsche Ambassade te Parijs;

Zijne Majesteit de Keizer van Oostenrijk, Koning van Bohemen enz. enz. en Apostolisch Koning van Hongarije;

den heer Graaf CARL VON KUEFSTEIN, Hoogst-Deszelfs Kamerheer en Geheimraad, Buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister, Lid van het Oostenrijksche Heerenhuis, Ridder tweede klasse der Orde van de IJzeren Kroon;

Zijne Majesteit de Koning der Belgen,

den heer Baron EUGÈNE BEIJENS, Gezantschapsraad van België te Parijs, Ridder van de Leopoldsorde;

den heer Dr. ALFRED DEVAUX, Inspecteur-Generaal van den Burgerlijken Geneeskundigen en Hygiënischen Dienst aan het Ministerie van Landbouw, Nijverheid en Openbare Werken, Officier van de Leopoldsorde;

den heer Dr. E. VAN ERMENGEM, Hoogleeraar in de gezondheidsleer en bacteriologie aan de Universiteit van Gent, Ridder van de Leopoldsorde;

Zijne Majesteit de Koning van Denemarken,

den heer Graaf GEBHARD LEO VON MOLTKE-HUITFELT, Hoogst-Deszelfs Kamerheer en Buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister bij de Regeering der Fransche Republiek, Grootkruis van de Danebrogs-orde en begiftigd met het eerekruis van dezelfde Orde;

Zijne Majesteit de Koning van Spanje en in Hoogst-Deszelfs naam de Koningin-Regentes van het Koninkrijk,

den heer FERNAND JORDAN DE URRIES, Markies van Novallas, Hoogst-Deszelfs Kamerheer, Eerste Secretaris der Ambassade van Spanje te Parijs, Commandeur der Orde van Karel III,

den heer AMALIA JIMENO Y CABANAS, senator van het Koninkrijk, Hoogleeraar bij de Faculteit der geneeskunde te Madrid, Commandeur met de ster der Orde van Isabella de Katholieke;

De President der Fransche Republiek,

den heer CAMILLE BARRÈRE, Gevolmachtigd Minister 1ste klasse, Zaakgelastigde der Fransche Republiek te München, Officier der nationale Orde van het legioen van Eer,

den heer GABRIEL HANOTAUX, Gevolmachtigd Minister 1ste klasse, Chef der afdeeling Consulaten en Handelszaken, Officier der nationale Orde van het Legioen van Eer,

den heer Professor BROUARDEL, Voorzitter van het raadgevend Comité van openbare gezondheid van Frankrijk, Deken van de Medische Facultiet te Parijs, Lid der Akademie van Wetenschappen, Commandeur der nationale Orde van het Legioen van Eer,

den heer HENRI MONOD, Staatsraad, Hoofd der afdeeling openbare armenzorg en gezondheidsdienst aan het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, Lid der Akademie van Geneeskunde. Officier der nationale Orde van het Legioen van Eer,

den heer PROUST, Inspecteur-generaal van den sanitairen dienst, Hoogleeraar aan de Medische Faculteit te Parijs, Lid der Akademie van Geneeskunde, Commandeur der nationale Orde van het Legioen van Eer;

Hare Majesteit de Koningin van het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Britannië en Ierland, Keizerin van Indië,

den heer PHIPPS, Gevolmachtigd Minister,

den heer Dr THORNE THORNE, Hoofd der Sanitaire afdeeling van den „Local Government Board", Ridder der Badorde,

den heer Chirurgijn-generaal J. M. CUNNINGHAM, oud-Hoofd van het geneeskundig Departement der Indische Regeering, Ridder der Orde van de Ster van Indië;

Zijne Majesteit de Koning der Grieken,

den heer CRÉSIS, Zaakgelastigde van Griekenland te Parijs,

den heer Dr. VAFIADÉS, Gedelegeerde van Griekenland in den Gezondheidsraad te Constantinopel;

Zijne Majesteit de Koning van Italië,

den heer Markies MALASPINA DI CARBONARA, Eersten secretaris der Italiaansche Ambassade te Parijs, Officier der Orde van de Heiligen Mauritius en Lazarus;

Zijne Majesteit de Schah van Perzië,

den heer Dr. MIRZA ZEYNEL ABIDINE-KHAN MOÏN-OL ATEBBA, lijfarts van Zijne Keizerlijke Hoogheid den Kroonprins,

den heer Dr. MIRZA KHALIL KHAN, geneesheer van het Ministerie van Buitenlandsche Zaken van Perzië;

Zijne Majesteit de Koning van Portugal en der Algarven,

den heer GABRIEL JOSÉ DE ZOGHEB, Consul-Generaal, Diplomatiek Agent van Portugal in Egypte;

en Zijne Majesteit de Keizer aller Russen,

den heer MICHEL DE GIERS, Staatsraad, Kamerheer van Hoogst-Deszelfs Hof, Raad aan het Ministerie van Buitenlandsche Zaken van Rusland,

welke, na uitwisseling hunner in behoorlijken vorm bevonden volmachten, zijn overeengekomen nopens de volgende bepalingen:

I. Wat betreft de gezondheidspolitie in de havens van vertrek van het Verre-Oosten (Britsch-Indië, Nederlandsche Bezittingen, enz., enz.):

Zijn aangenomen de in Bijlage I dezer overeenkomst aangeduide en omschreven maatregelen.

II. Wat aangaat het gezondheidstoezicht op de pelgrims in de Roode Zee:

Zijn aangenomen de bepalingen, vervat in Bijlage II.

III. Wat betreft de bescherming van de Perzische golf:

Zijn aangenomen de bepalingen, vervat in Bijlage III.

IV. Wat aangaat de toepassing der maatregelen, in de voorgaande Bijlagen vervat:

Zijn aangenomen de maatregelen, voorgeschreven in Bijlage IV.

V. De boven aangewezen bijlagen hebben dezelfde kracht alsof zij in deze overeenkomst waren opgenomen.

VI. De Staten, die geen deel hebben genomen aan deze overeenkomst kunnen op hun verlangen tot haar toetreden. Die toetreding zal langs diplomateken weg ter kennis worden gebracht van de Regeering der Fransche Republiek en door deze van de overige onderteekend hebbende Regeeringen.

VII. Deze overeenkomst zal een duur hebben van vijf jaren te rekenen van de uitwisseling der akten van bekrachtiging af. Zij zal telkens stilzwijgend met vijf jaren verlengd worden, tenzij een der Hooge Contracteerende-Partijen zes maanden vóór het verstrijken van dien termijn van vijf jaren, haar verlangen mocht hebben te kennen gegeven haar te doen eindigen.

Voor het geval dat eene der Mogendheden de overeenkomst mocht opzeggen, zal die opzegging slechts ten haren opzichte van kracht zijn.

Deze overeenkomst zal bekrachtigd worden; de akten van bekrachtiging zullen zoo spoedig mogelijk en niet later dan één jaar na den dag van onderteekening te Parijs worden nedergelegd.

Ter oorkonde waarvan de respectieve Gevolmachtigden haar hebben onderteekend en van hun zegel hebben voorzien.

Gedaan in dertien exemplaren te Parijs, den derden April achttienhonderd vier en negentig.

(*L. S.*) (*get.*) A. DE STUERS.
" " Dr. RUYSCH.
" " J. A. KRUYT.
" " SCHOEN.
" " KUEFSTEIN.
" " Baron EUGÈNE BEYENS.
" " ALF DEVAUX.
" " Dr. VAN ERMENGEM.
" " MOLTKE-HUITVELDT.
" " Markies DE NOVALLAS.
" " Dr. AMALIO JIMENO.
" " CAMILLE BARRÈRE.
" " GABRIEL HANOTAUX.
" " A. BROUARDEL.
" " H. MONOD.
" " A. PROUST.
" " CONSTANTINE PHIPPS.
" " R. THORNE THORNE.
" " J. M. CUNNINGHAM.
" " CRIÉSIS.
" " Dr. VAFIADÉS.
" " MALASPINA.
" " MOÏN-OL ATEBBA.
" " KHALIL KHAN.
" " Graaf GABRIEL DE ZOGHEB.
" " MICHEL DE GIERS.

BIJLAGE I.

A. *Gezondheidspolitie in de havens van vertrek der pelgrimsschepen, komende van den Indischen Oceaan en Oceanië.*

I. Verplicht geneeskundig onderzoek van ieder afzonderlijk, die overtocht aan boord van een pelgrimsschip genomen heeft, gedaan bij dag en aan land, op het oogenblik der inscheping, gedurende den noodigen tijd, door een officieel aangewezen geneesheer.

II. Verplichte en strenge ontsmetting, aan land, onder toezicht van een officieel aangewezen geneesheer, van elk besmet of verdacht voorwerp, onder de voorwaarden van art. 5 van het eerste reglement, vervat in bijlage 4 der sanitaire conventie van Venetië.

III. Verbod van inscheping voor ieder die aangetast is door cholera, choleraächtige aandoening of verdachten buikloop.

IV. Wanneer zich gevallen van cholera in de haven voordoen, zal de inscheping aan boord der pelgrimsschepen eerst mogen geschieden nadat de personen gedurende vijf dagen groepsgewijze aan een waarneming zijn onderworpen, waardoor het mogelijk is geweest zich te verzekeren dat geen van hen door cholera is aangetast.

Elke Regeering zal bij de uitvoering van dezen maatregel rekening kunnen houden met de locale omstandigheden en met hetgeen ter plaatse mogelijk is. (1)

V. De pelgrims zijn verplicht aan te toonen dat zij de strikt noodige middelen bezitten voor het volbrengen der reis heen en terug en voor het verblijf op de Heilige Plaatsen.

B. *Maatregelen, te nemen aan boord der pelgrimsschepen.*

REGLEMENT.

TITEL I. *Algemeene bepalingen.*

Art. **1.** Dit reglement is van toepassing op de pelgrimsschepen, die Mohammedaansche pelgrims naar of van den Hedjaz vervoeren.

2. Als pelgrimsschip wordt niet beschouwd het vaartuig, dat behalve zijn gewone passagiers, waaronder de pelgrims van hoogere klassen begrepen kunnen worden, minder pelgrims der laagste klasse aan boord heeft dan één op de 100 ton bruto.

3. Elk pelgrimsschip moet bij het in- en uitvaren der Roode Zee zich gedragen naar de voorschriften, vervat in het „Bijzonder Reglement voor de bedevaarten naar den Hedjaz", dat in overeenstemming met de in deze overeenkomst nedergelegde beginselen door den Gezondheidsraad te Constantinopel zal worden uitgevaardigd.

(1) De Conferentie heeft bij wege van interpretatie nitgemaakt dat eenerzijds de waarneming van 5 dagen zal kunnen geschieden aan boord der schepen tusschen het bij het vertrek uit Britsch-Indië gehonden geneeskundig onderzoek en het tweede onderzoek, hetwelk te Aden gedaan wordt, en dat anderzijds in Ned.-Indië die waarneming zal kunnen plaats vinden aan boord der voor het vertrek gereed liggende schepen.

(*Offic. aant.*)

4. Alleen stoomschepen zijn toegelaten tot het vervoer van pelgrims in de groote vaart. Dit is aan andere vaartuigen verboden.

De pelgrimsschepen, die de kustvaart uitoefenen en bestemd zijn voor vervoer van korten duur, z. g. kustreizen, zijn onderworpen aan de voorschriften, vervat in het in art. 3 genoemde bijzondere reglement.

TITEL II. *Maatregelen te nemen vóór het vertrek.*

5. De kapitein of, bij gebreke van den kapitein, de eigenaar of de agent van ieder pelgrimsschip, is verplicht om ten minste drie dagen vóór het vertrek aan het bevoegd gezag (1) in de haven van vertrek kennis te geven van zijn voornemen om pelgrims in te schepen. Die verklaring moet inhouden den voorgenomen dag van vertrek en de bestemming van het schip.

6. Op deze verklaring gaat het bevoegd gezag voor rekening van den gezagvoerder over tot het *onderzoek* en de *meting* van het schip. De consulaire ambtenaar, onder wien het schip staat, kan dit onderzoek bijwonen.

Tot onderzoek alleen wordt overgegaan, indien de gezaghebber reeds voorzien is van een meetbrief, afgegeven door het bevoegd gezag van zijn land, tenzij er verdenking bestaat dat het stuk niet meer aan den tegenwoordigen toestand van het schip beantwoord.

7. Het bevoegd gezag staat het vertrek van een pelgrimsschip slechts toe na zich er van te hebben overtuigd:

a. dat het schip in volkomen zindelijken staat gebracht en zoo mogelijk ontsmet is;

b. dat het schip in staat is om de reis zonder gevaar te ondernemen, dat het goed uitgerust, goed ingericht en goed gelucht is, dat het voorzien is van een voldoend getal sloepen, dat het niets aan boord heeft, wat schadelijk voor de gezondheid en gevaarlijk voor de veiligheid der passagiers is of kan worden, dat het dek en het tusschendek van hout en niet van ijzer zijn;

c. dat er, behalve de proviand voor de bemanning, levensmiddelen en brandstof behoorlijk gestuwd aan boord zijn, alles van goede hoedanigheid en in eene hoeveelheid, die voldoende is voor alle pelgrims en voor den geheelen aangegeven duur van de reis;

d. dat het ingescheepte drinkwater van goede hoedanigheid is en afkomstig van eene plaats, tegen elke besmetting beveiligd, dat er een voldoende hoeveelheid van aanwezig is, dat de waterbakken aan boord tegen bevuiling beschut en zoodanig afgesloten zijn, dat de uitdeeling van water slechts kan geschieden door middel van kranen of pompen;

e. dat het schip een distilleertoestel bezit, hetwelk een hoeveelheid van ten minste vijf liter water, per hoofd en per dag, voor elk ingescheept persoon, de bemanning inbegrepen, kan afleveren;

f. dat het schip een ontsmettingsoven bezit, waarvan geconstateerd is dat hij veilig is en afdoende werkt;

g. dat er zich een geneesheer onder de bemanning bevindt en dat het schip geneesmiddelen aan boord heeft, overeenkomstig hetgeen gezegd zal worden in de artt. 11 en 23;

h. dat zich op het dek van het schip geen koopwaren en hinderlijke voorwerpen bevinden;

i. dat de inrichting van het schip van dien aard is dat de maatregelen, door titel III voorgeschreven, kunnen worden ten uitvoergelegd.

8. De kapitein is gehouden om aan boord op een zichtbare en voor de belanghebbenden toegankelijke plaats biljetten aan te plakken, gesteld in de voornaamste talen der landen waar de in te schepen pelgrims wonen, aanwijzende:

1°. de bestemming van het schip;

2°. het dagelijksch rantsoen water en levensmiddelen voor elken pelgrim;

3°. het tarief der levensmiddelen, die niet onder het dagelijksch rantsoen begrepen zijn en afzonderlijk moeten betaald worden.

9. De kapitein kan niet vertrekken dan nadat hij in handen heeft:

1°. een lijst, door het bevoegd gezag geviseerd en aanwijzende de namen, het geslacht en het totaal getal der pelgrims, die hij mag inschepen;

2°. een gezondheidspas, vermeldende den naam, de natonaliteit en de tonnenmaat van het schip, den naam van den gezagvoerder, dien van den dokter, het juist getal der opvarenden: bemanning, pelgrims en andere passagiers, den aard der lading, de plaats van vertrek; die van bestem-

---

(1) De bevoegde autoriteit is op dit oogenblik in Britsch-Indië een „officier" te dien einde door het plaatselijk bestuur aangewezen (Native passenger ships Act. 1887, art. 7), in Ned.-Indië de havenmeester, in Turkije de geneeskundige autoriteit, in Oostenrijk-Hongarije de geneeskundige autoriteit, in Italië de havenkapitein, in Frankrijk, Tunis en Spanje (Philippijnsche eilanden) de geneeskundige autoriteit. (*Offic. aant.*)

ming, den openbaren gezondheidstoestand in de haven van vertrek.

Het bevoegd gezag zal op den pas aanteekenen of het reglementair aantal pelgrims bereikt is of niet en, zoo niet, het getal passagiers, dat het schip alsnog in de volgende havens mag opnemen.

10. Het bevoegd gezag is verplicht om afdoende maatregelen te nemen ten einde de inscheping van elk verdacht persoon of voorwerp te verhinderen (1), volgens de voorschriften betreffende de in de havens te nemen voorzorgen.

TITEL III. *Voorzorgen gedurende den overtocht.*

11. Elk schip, dat 100 of meer pelgrims heeft ingescheept, moet aan boord hebben een geneesheer, die behoorlijk gediplomeerd is en aangesteld door de regeering van het land, waartoe het schip behoort. Een tweede geneesheer moet zich aan boord bevinden, zoodra het getal der op het schip aanwezige pelgrims 1000 te boven gaat.

12. De geneesheer onderzoekt de pelgrims, behandelt de zieken en waakt er voor dat aan boord de voorschriften der hygiëne worden in acht genomen. Hij moet inzonderheid:

1°. zich er van verzekeren dat de aan de pelgrims uitgereikte levensmiddelen van goede hoedanigheid zijn, dat de hoeveelheid overeenkomt met aangegane veplichtingen en dat zij behoorlijk zijn toebereid;

2°. zich er van verzekeren dat de voorschriften van het artikel betreffende de wateruitdeeling worden nageleefd;

3°. indien er twijfel bestaat omtrent de hoedanigheid van het drinkwater, den kapitein schriftelijk aan de voorschriften van art. 21 hieronder herinneren;

4°. zich ervan verzekeren dat het schip voortdurend zindelijk wordt gehouden en in het bijzonder dat de gemakken overeenkomstig de voorschriften van art. 18 hieronder worden schoongemaakt;

5°. zich er van verzekeren dat de verblijfplaatsen der pelgrims rein en gezond worden gehouden en dat, ingeval van besmettelijke ziekte, de ontsmetting geschiedt op de wijze als bepaald in art. 19 hieronder;

6°. dagboek houden van alle gebeurtenissen op sanitair gebied, die zich in den loop der reis hebben voorgedaan en dat dagboek aan het bevoegd gezag in de haven van aankomst toonen.

(1) Volgens de bepaling van bijlage V, I, 1°. van de overeenkomst van Venetië. (*Offic. aant.*)

13. Het schip moet de pelgrims in het tusschendek kunnen bergen.

Op het schip moet voor ieder persoon (de bemanning niet inbegrepen), van welken leeftijd ook, een oppervlakte beschikbaar zijn van ten minste twee vierkante meter, of een bij twee meter, met een tusschendekshoogte van ten minste 1.80 meter.

De schepen, die de kustvaart uitoefenen, moeten voor ieder pelgrim een ruimte beschikbaar hebben van ten minste twee meter breedte langs de boorden van het schip.

14. Op het dek mogen zich gedurende den overtocht geen hinderlijke voorwerpen bevinden; het dek moet dag en nacht gereserveerd blijven voor de ingescheepte personen en kosteloos te hunner beschikking zijn.

15. De groote bagage der pelgrims wordt ingeschreven, genummerd en in het ruim geplaatst.

De pelgrims mogen slechts de strikt noodzakelijke voorwerpen bij zich houden.

De reglementen, die elke regeering voor hare schepen zal maken, zullen den aard, de hoeveelheid en de afmetingen dier voorwerpen bepalen.

16. Elken dag moeten, terwijl de pelgrims op het dek zijn, de tusschendekken zorgvuldig worden gereinigd en geboend met droog zand, vermengd met doelmatige ontsmettende stoffen.

17. Aan elke zijde van het schip moet op het dek een plek afgezonderd zijn, aan het gezicht onttrokken en voorzien van een handpomp om ten behoeve der pelgrims zeewater te kunnen geven. Een van die plaatsen moet uitsluitend voor vrouwen bestemd blijven.

18. Het schip moet, behalve de gemakken ten dienste der bemanning, voor elke honderd ingescheepte personen ten minste één bestekamer met waterdoorloop hebben.

Er moeten afzonderlijke gemakken zijn voor vrouwen.

Tusschendeks en in het ruim mogen geen gemakken zijn.

De gemakken, zoowel die voor de passagiers als die voor de bemanning bestemd, moeten zindelijk gehouden, schoon gemaakt en driemaal per dag ontsmet worden.

19. De ontsmetting van het schip moet geschieden overeenkomstig de voorschriften van paragrafen 5 en 6 van art. 5 van bijlage IV der overeenkomst van Venetië. (1)

(1) De hutten en alle deelen van het schip

20. De hoeveelheid drinkwater, die dagelijks gratis ter beschikking van iederen pelgrim, van welken leeftijd ook, moet gesteld worden, moet ten minste 5 liter bedragen.

21. Indien er twijfel bestaat omtrent de hoedanigheid van het drinkwater of omtrent de mogelijkheid dat het, hetzij op de plaatsen van herkomst, hetzij tijdens de reis, is besmet geworden, moet het gekookt en gesteriliseerd worden, en is de kapitein verplicht om het in zee te werpen in de eerste haven, waar hij binnenloopt en waar hij zich beter drinkwater kan verschaffen.

22. Het schip moet voorzien zijn van twee localiteiten, bestemd voor de eigen keuken der pelgrims.

Het is den pelgrims verboden elders vuur aan te maken, inzonderheid op het dek.

23. Elk schip moet geneesmiddelen en de voorwerpen, die voor de verpleging der zieken noodig zijn, aan boord hebben.

De reglementen, die iedere regeering voor hare schepen maakt, zullen de soort en de hoeveelheid der geneesmiddelen bepalen.

Behandeling en medicijnen worden den pelgrims gratis verstrekt.

24. Een behoorlijk ingerichte ziekenzaal, die goede waarborgen voor veiligheid en gezondheid aanbiedt, moet voor de zieken bestemd blijven. Zij moet, met beschikbaarstelling eener ruimte van 3 vierkante meter per persoon, ten minste 5 pCt. der ingescheepte pelgrims kunnen opnemen.

25. Personen, door cholera of choleraächtige aandoeningen aangetast, moeten behoorlijk op het schip kunnen worden afgezonderd. Zij zullen alleen bezocht mogen worden door hen, die met hunne verpleging belast zijn, terwijl laatstgenoemden geen aanraking mogen hebben met de andere personen aan boord.

Het beddegoed, de vloerkleeden en de kleedingstukken, die met de zieken in aanraking geweest zijn, moeten onmiddellijk ontsmet worden. Op de naleving van dit voorschrift wordt meer in het bijzonder aangedrongen ten opzichte van de kleederen der personen, die bij de zieken komen en bevuild kunnen zijn.

Voor zoover de bovengenoemde voorwerpen geen waarde hebben, moeten zij òf in zee worden geworpen, — indien het schip zich niet in een haven noch in een kanaal bevindt — òf worden verbrand. De andere moeten in waterdichte zakken, doortrokken met sublimaat-oplossing, naar den oven gebracht worden.

De uitwerpselen der zieken moeten opgevangen worden in potten, waarin zich een ontsmettende oplossing bevindt. Die potten worden geledigd in de gemakken, welke na iedere dergelijke storting zorgvuldig moeten worden ontsmet.

De ziekenzalen moeten mede zorgvuldig worden ontsmet.

De ontsmetting moet geschieden overeenkomstig art. 5 van bijlage IV der overeenkomst van Venetië.

26. Indien er zich een sterfgeval tijdens den overtocht voordoet, moet de kapitein daarvan melding maken achter den naam op de lijst, die door het bevoegd gezag in de haven van vertrek voor gezien is geteekend, en bovendien den naam van den overleden persoon, diens leeftijd, woonplaats, de vermoedelijke oorzaak van den dood volgens het getuigschrift van den geneesheer en den datum van overlijden in het scheepjournaal inschrijven.

Indien de dood aan een besmettelijke ziekte te wijten is, moet het lijk, na vooraf in een in sublimaat gedrenkt lijkkleed gewikkeld te zijn, in zee geworpen worden. (1)

27. De in de haven van vertrek uitgereikte pas mag niet tijdens de reis worden verwisseld.

Zij wordt geviseerd door het sanitair gezag in elke haven van oponthoud. Dit teekent er op aan:

1°. het getal ontscheepte of nieuw ingescheepte reizigers;

2°. het op zee voorgevallene, voor zoover het

---

zullen ontruimd worden. De beschotten worden ontsmet door middel van een sublimaat-oplossing, waaraan 10 pCt. alkohol toegevoegd wordt. De besprenkeling geschiedt te beginnen bij het bovengedeelte van het beschot, een horizontale lijn vormende en vervolgens afdalende, zoodat de geheele oppervlakte bedekt wordt met een laag vloeistof in fijne druppeltjes. De vloeren en zolders worden met dezelfde oplossing gewasschen. Twee uren later boent en spoelt men de beschotten, vloeren en zolders af met water.

Om het ruim van een schip te ontsmetten, moet er eerst, ten einde de zwavelwaterstof te neutraliseeren, eene voldoende hoeveelheid ijzersulfaat ingespoten worden; het ruimwater moet verwijderd en het ruim met zeewater gewasschen worden; vervolgens moet er een zekere hoeveelheid sublimaat-oplossing ingespoten worden. Het ruimwater zal niet in een haven geworpen mogen worden.

(*Offic. aant.*)

(1) Conventie van Venetië, bijlage V, Titel II, 6°.

(*Offic. aant.*)

op de gezondheid of het leven der ingescheepte personen betrekking heeft;

3°. den gezondheidstoestand van de haven van oponthoud.

28. In iedere haven, die hij aandoet, moet de kapitein de lijst ter voldoening aan art. 9 opgemaakt, door het bevoegd gezag voor gezien doen teekenen.

Voor het geval, dat een pelgrim tijdens de reis ontscheept is, moet de gezagvoerder de ontscheping op die lijst achter den naam van den pelgrim vermelden.

Bij inscheping moeten de ingescheepte personen op die lijst worden vermeld overeenkomstig art. 9 en vóór de nieuwe viseering.

29. De kapitein moet zorgen dat alle voorbehoedmiddelen, die gedurende de reis genomen zijn, in het scheepsjournaal worden ingeschreven. Dat journaal wordt door hem aan het bevoegd gezag van de haven van aankomst vertoond. (1)

30. De kapitein is verplicht om alle sanitaire rechten te betalen die onder de prijs van het billet begrepen moeten zijn.

TITEL IV. *Strafbepalingen.*

31. Ieder kapitein, van wien bewezen wordt dat hij zich ten opzichte der uitdeeling van water, levensmiddelen of brandstof niet naar de op zich genomen verplichtingen gedragen heeft, is strafbaar met eene boete van 10 Turksche ponden. Die boete wordt geheven ten voordeele van den pelgrim, die het slachtoffer van de tekortkoming geweest is, als hij kan aantoonen dat hij te vergeefs nakoming van de aangegane verbintenis gevorderd heeft.

32. Iedere inbreuk op art. 8 is strafbaar met eene boete van 30 Turksche ponden.

33. Ieder gezagvoerder, die eenig bedrog pleegt, of met zijn medeweten heeft laten plegen ten opzichte van de lijst der pelgrims of den gezondheidspas, bedoeld in artikel 9, zal gestraft worden met een boete van 50 Turksche ponden.

34. Ieder scheepskapitein, die aankomt zonder gezondheidspas van de haven van vertrek of zonder visa van de havens van oponthoud, of die niet voorzien is van de reglementaire en volgens de artt. 9, 27 en 28 geregeld bijgehouden lijst, is voor elk dier gevallen strafbaar met eene boete van 12 Turksche ponden.

35. Ieder kapitein, van wien blijkt dat hij meer dan 100 pelgrims aan boord heeft of gehad heeft zonder de tegenwoordigheid van een overeenkomstig de voorschriften van art. 11 aangesteld geneesheer, is strafbaar met eene boete van 300 Turksche ponden.

36. Ieder kapitein, van wien blijkt dat hij een getal pelgrims aan boord heeft of gehad heeft, grooter dan dat hetwelk hij krachtens de voorschriften van art. 9 gerechtigd is om in te schepen, is strafbaar met eene boete van 5 Turksche ponden voor elken pelgrim boven het geoorloofd getal.

Op den eersten post, waar een bevoegd gezag aanwezig is, worden de pelgrims, waarmede het voorgeschreven getal is overschreden, ontscheept. De kapitein is verplicht hun het noodige geld tot voortzetting hunner reis naar de plaats van bestemming te verschaffen.

37. Ieder gezagvoerder, van wien blijkt dat hij zonder hun toestemming of buiten geval van overmacht pelgrims heeft ontscheept op eene andere plaats dan die hunner bestemming, is strafbaar met eene boete van 20 Turksche ponden voor elken ten onrechte ontscheepten pelgrim.

38. Iedere inbreuk op de andere voorschriften van dit reglement is strafbaar met eene boete van 10 tot 100 Turksche ponden.

39. Iedere overtreding, gedurende den loop der reis geconstateerd, wordt zoowel op den gezondheidspas als op de lijst der pelgrims aangeteekend. Het bevoegd gezag maakt er procesverbaal van op en stelt dit in handen van den daartoe bevoegden persoon.

40. In de Turksche havens wordt de overtreding geconstateerd en de boete opgelegd door het bevoegd gezag, overeenkomstig de bepalingen van Bijlage IV dezer Overeenkomst.

41. Alle ambtenaren, geroepen om tot de uitvoering van dit reglement mede te werken, zullen voor misgrepen, door hen bij de toepassing begaan, overeenkomstig de wet van hun land gestraft worden.

42. Dit reglement zal in de taal van den staat van het schip en in de voornaamste talen der door de in te schepen pelgrims bewoonde landen op een zichtbare en toegankelijke plaats aan boord van ieder vaartuig, dat pelgrims vervoert, worden aangeplakt.

---

(1) Conventie van Venetië, bijlage V, Titel II, 7°. (*Offic. aant.*)

BIJLAGE II.

SANITAIR TOEZICHT OP BEDEVAARTEN IN DE ROODE ZEE.

Sanitair stelsel, in het (gereorganiseerd) sanitair station te Camaran op de pelgrimsschepen toepasselijk.

De pelgrimsschepen, die uit het Zuiden komen en zich naar den Hedjaz begeven, moeten vooraf het sanitair station van Camaran aandoen en zullen aan de navolgende behandeling worden onderworpen.

De na geneeskundig onderzoek als onbesmet erkende schepen zullen tot het vrije verkeer worden toegelaten, nadat het volgende zal hebben plaats gehad:

De pelgrims zullen ontscheept worden; zij zullen een stortbad of een zeebad nemen, hun vuile linnen, en dat gedeelte van hun reisbenoodigdheden en van hun bagage, hetwelk volgens de meening der sanitaire overheid verdacht kan zijn, zal ontsmet worden, een en ander, met inbegrip van de ontscheping en de inscheping, zal niet langer dan 48 uren duren.

Indien tijdens deze handeling geen geval van cholera, buikloop of choleraächtige aandoening is waargenomen, zullen de pelgrims onmiddellijk weder worden ingescheept en zal het schip naar den Hedjaz vertrekken.

De verdachte schepen, d. w. z. die waarop zich gevallen van cholera voordeden op het oogenblik van vertrek, doch op welke sedert zeven dagen geen nieuw geval voorkwam, zullen op de volgende wijze behandeld worden: de pelgrims zullen ontscheept worden, zij zullen een stort- of zeebad nemen; hun vuile linnen en dat gedeelte van hun reisbenoodigdheden en van hun bagage, hetwelk volgens de meening van de geneeskundige autoriteit verdacht kan zijn, zullen ontsmet worden; een en ander, daaronder begrepen de ontscheping en de inscheping, zal niet langer dan 48 uur duren. Indien gedurende deze verrichtingen geen geval van cholera of choleraächtige aandoening is geconstateerd, zullen de pelgrims onmiddellijk weder worden ingescheept en zal het schip naar Djeddah vertrekken, waar een tweede geneeskundig onderzoek aan boord zal plaats vinden. Indien de uitslag daarvan gunstig is en de geneesheeren van het schip schriftelijk onder eede verklaren dat zich gedurende den overtocht geen geval heeft voorgedaan, zullen de pelgrims onmiddellijk ontscheept worden.

Indien daarentegen cholera of choleraächtige aandoeningen gedurende de reis of op het oogenblik van aankomst zijn waargenomen, zal het schip naar Camaran worden teruggezonden, waar het aan de behandeling voor besmette schepen zal worden onderworpen.

De besmette schepen, d. w. z. schepen, aan boord waarvan zich gevallen van cholera of choleraächtige aandoeningen voordoen of in de laatste zeven dagen voorgedaan hebben, zullen de volgende behandeling ondergaan:

De personen, door cholera of choleraächtige aandoeningen aangetast, zullen ontscheept en in het hospitaal afgezonderd worden. De ontsmetting zal volledig geschieden. De overige passagiers zullen worden ontscheept en in zoo klein mogelijke groepen worden afgezonderd, zoodat, indien de cholera in een bepaalde groep mocht uitbreken, niet allen daarvan afhankelijk zijn.

Het vuile linnen, de reisbenoodigdheden en kleederen van bemanning en passagiers zullen, evenals het schip, ontsmet worden.

Het plaatselijk sanitair gezag zal uitmaken of het uitladen der groote bagage en der koopmansgoederen noodig is, en of het geheele schip dan wel een gedeelte daarvan moet worden ontsmet.

De passagiers zullen 5 dagen in de inrichting te Camaran blijven; wanneer de gevallen van cholera meerdere dagen oud zijn, zal de duur der afzondering verkort kunnen worden. Die duur zal kunnen verschillen naar gelang van het tijdstip, waarop het laatste geval zich voordeed, en naar de beslissing van het sanitair gezag.

Het schip zal vervolgens naar Djeddah vertrekken, waar een streng geneeskundig onderzoek aan boord zal plaats vinden. Indien de uitslag gunstig is, zullen de pelgrims ontscheept worden. Indien daarentegen cholera of choleraächtige aandoeningen zich gedurende de reis of op het oogenblik van aankomst aan boord hebben voorgedaan, zal het schip naar Camaran worden teruggezonden, waar het opnieuw de behandeling voor besmette schepen zal ondergaan.

Verbeteringen, aan te brengen aan het sanitair station te Camaran.

A. Volledige ontruiming van het eiland Camaran door de bewoners.

B. Middelen ter verzekering der veiligheid en

ter vergemakkelijking van de scheepvaartbeweging in de baai van het eiland Camaran.

1°. Het aanbrengen van boeien en bakens in voldoende getale.

2°. Het bouwen van een havenhoofd of hoofdkade voor het ontschepen van passagiers en goederen.

3°. Het aanbrengen van verschillende stijgers om de pelgrims van elk kampement afzonderlijk in te schepen.

4°. Een voldoend getal sloepen met een stoomsleepboot ter verzekering van den dienst van ontscheping en inscheping der pelgrims.

De ontscheping der pelgrims van de besmette schepen zal worden verricht met de zich aan boord bevindende middelen.

C. Het inrichten van het sanitair station, waaronder zal worden begrepen:

1°. Een spoorwegnet, hetwelk de aanlegplaats verbindt met de bestuurs- en ontsmettingsgebouwen en met de gebouwen der verschillende takken van dienst en met de kampementen.

2°. Gebouwen voor het bestuur en het personeel van den gezondheidsdienst en van andere diensttakken.

3°. Inrichtingen voor het ontsmetten en het wasschen van niet gedragen kleedingstukken en andere zaken.

4°. Gebouwen, waarin de pelgrims stort- of zeebaden zullen moeten nemen tijdens de ontsmetting hunner kleederen.

5°. Volkomen afgezonderde ziekenhuizen, voor elk der beide sexen afzonderlijk:

a. voor de waarneming der verdachten;

b. voor de leiders aan cholera;

c. voor de zieken, die door andere besmettelijke ziekten zijn aangetast;

d. voor de gewone zieken.

6°. De kampementen zullen op afdoende wijze van elkander moeten zijn afgescheiden en de onderlinge afstand zal zoo groot mogelijk moeten zijn; de voor de pelgrims bestemde verblijfplaatsen moeten volgens de strengste eischen der gezondheidsleer gebouwd worden en mogen niet meer dan 25 personen bevatten.

7°. Een kerkhof, goed gelegen en verwijderd van elke bewoonde plaats, zonder eenige aanraking te hebben met grondwater en gedraineerd tot 50 centimeter beneden den plattengrond der graven.

D. Geneeskundig materiaal met bijbehooren.

1°. Een voldoend aantal stoomovens, die aan alle eischen van veiligheid, afdoende werking en snelheid voldoen.

2°. Sproeiers, ontsmettingskuipen en de noodige middelen voor chemische reiniging, gelijk zij door de sanitaire conventie van Venetië van 30 Januari 1892 zijn voorgeschreven.

3°. Distilleermachines, werktuigen om door hitte het water te sterilisseeren, ijsmachines.

Voor het verstrekken van drinkwater; waterleidingen en gesloten vergaarbakken, volkomen dicht en niet geledigd kunnende worden dan door middel van kranen of pompen.

4°. Een bacteriologisch laboratorium met het noodige personeel.

5°. Vervoerbare tonnen voor het opnemen van vooraf ontsmette uitwerpselen.

Verspreiding dier stoffen op een der van de kampementen meest verwijderde gedeelten van het eiland, met inachtneming van hetgeen uit een gezondheidsoogpunt voor de goede werking van die velden noodig is.

6°. Het vuile water moet uit de kampementen worden verwijderd zonder dat het kan stilstaan of voor voedingsdoeleinden worden gebruikt.

Het gebruikte water van de ziekenhuizen moet door kalkwater worden ontsmet volgens de voorschriften der Conventie van Venetië.

E. De sanitaire overheid zal in elk kampement zorgen voor het vestigen van magazijnen van levensmiddelen en brandstoffen.

Het tarief der door de bevoegde overheid vastgestelde prijzen wordt op verschillende plaatsen in het kampement aangeplakt en in de voornaamste talen van de landen der pelgrims.

Het toezicht op de hoedanigheid der levensmiddelen en op het voldoende van den aanvoer geschiedt dagelijks door den geneesheer van het kampement.

Water wordt kosteloos verstrekt.

Wat levensmiddelen en water betreft, zijn de regelen, voor Camaran onder E aangenomen, ook van toepassing op de kampementen van Abou-Saad, Vasta en Abou-Ali.

Verbeteringen aan te brengen op de sanitaire stations van Abou-Saad, Vasta en Abou-Ali benevens te Djeddah en te Yambo.

1°. Het oprichten van twee ziekenhuizen voor cholera-lijders, mannen en vrouwen, op Abou-Ali.

2°. Het oprichten op Vasta van een hospitaal voor gewone zieken.

3°. Het bouwen op Abou-Saad en Vasta van steenen huizen voor 500 personen, elk niet meer dan 25 personen kunnende opnemen.

4°. Drie ontsmettingsovens op Abou-Saad, Vasta en Abou-Ali met waschplaatsen en bijbehooren.

5°. Het inrichten van stortbaden op Abou-Saad en Vasta.

6°. Op elk der eilanden Abou-Saad en Vasta distilleermachines die samen 15 ton water per dag kunnen leveren.

7°. Voor de kerkhoven, de uitwerpselen en het vuile water zal de behandeling geregeld worden volgens de voor Camaran aangenomen beginselen. Op ieder der eilanden zal een kerkhof worden aangelegd.

8°. Het inrichten van ovens en andere ontsmettingsmiddelen te Djeddah en Yambo voor de pelgrims die den Hedjaz verlaten.

Reorganisatie van het sanitair station te Djebel-Tor.

Wat betreft de reorganisatie van het station te Djebel-Tor, zoo laten de Hooge Contracteerende Partijen het onder bevestiging der aanbevelingen en wenschen, door de Conferentie van Venetië ten opzichte van dien post geformuleerd, aan den maritiemen gezondheidsraad te Alexandrië over om die verbetering te verwezenlijken. Bovendien zijn zij van oordeel:

1°. Dat het noodig is om eveneens op dat station werktuigen te hebben tot het door middel van hitte steriliseeren van het water, dat ter plaatse gevonden wordt.

2°. Dat het van belang is alle levensmiddelen, die door de pelgrims van Djeddah en Yambo zijn medegebracht, indien er in den Hedjaz cholera is, als verdacht te ontsmetten of, als zij zich in bedorven toestand bevinden, geheel te vernietigen.

3°. Dat maatregelen moeten worden genomen om de pelgrims te beletten bij het vertrek van Djebel-Tor waterzakken mede te nemen. Deze moeten worden vervangen door aarden kruiken of metalen veldflesschen.

4°. Dat iedere afdeeling een geneesheer moet hebben.

5°. Dat te El-Tor een havenkapitein moet benoemd worden om de in- en ontschepingen te leiden en voor de inachtneming der reglementen door de gezagvoerders en de Samboukdji zorg te dragen.

Sanitaire behandeling, toe te passen op de pelgrimsschepen die van het Noorden komen.

I. Heenreis.

Indien noch in de havens van vertrek noch in de omstreken cholera is waargenomen en zich gedurende den overtocht geen geval van cholera heeft voorgedaan, wordt het schip terstond tot het vrije verkeer toegelaten.

Indien in de haven van vertrek of omstreken cholera is waargenomen of een geval zich op reis heeft voorgedaan, zal het schip te Djebel-Tor onderworpen worden aan de behandeling, ingesteld voor de schepen die van het Zuiden komen en zich te Camaran ophouden.

II. Terugreis.

Indien er geen cholera is geconstateerd in den Hedjaz noch gedurende de geheele bedevaart, worden de schepen te Djebel-Tor onderworpen aan dezelfde behandeling, die te Camaran op onbesmette schepen wordt toegepast.

De pelgrims moeten ontscheept worden; zij moeten een stort- of zeebad nemen; hun vuile linnen en dat gedeelte van hun reisbenoodigdheden en bagage, dat naar de meening van de sanitaire overheid verdacht kan zijn, zullen ontsmet worden; de duur van die verrichtingen, in- en ontscheping er onder begrepen, zal 48 uren niet te boven gaan.

Indien er cholera in den Hedjaz is of gedurende de bedevaart geweest is, zullen de schepen te Djebel-Tor onderworpen worden aan de behandeling, die te Camaran voor besmette schepen geldt.

De door cholera of choleraächtige aandoeningen aangetaste personen zullen ontscheept en in het ziekenhuis afgezonderd worden.

Er moet eene volledige ontsmetting plaats vinden.

De verdere passagiers zullen ontscheept en in zoo klein mogelijke groepen worden afgezonderd, zoodat, indien er cholera in een bijzondere groep mocht uitbreken, niet allen daarmede in gemeenschap zullen zijn.

Het vuile linnen, de reisbenoodigdheden en kleederen van bemanning en passagiers zullen, evenals het schip, ontsmet worden.

De plaatselijke sanitaire overheid zal uitmaken of lossing der groote bagage en der koopwaren noodig is, en of het geheele schip dan wel slechts een gedeelte moet ontsmet worden.

Alle pelgrims zullen gedurende 7 dagen, te rekenen van den dag af waarop de ontsmettingshandelingen ten einde gebracht zijn, onder toezicht worden gehouden.

Indien zich in een afdeeling een geval van cholera heeft voorgedaan, begint voor die afdeeling de termijn van 7 dagen eerst te loopen van den dag af, waarop het laatste geval is geconstateerd.

Gezondheidsmaatregelen, toe te passen bij het vertrek der pelgrims uit de havens van den Hedjaz.

De maatregelen bij het vertrek uit Djeddah en Yambo toe te passen op de pelgrims, die naar het Zuiden gaan, zijn voor zoover betreft het geneeskundig onderzoek en de ontsmetting, dezelfde als die, welke voorgeschreven zijn bij het vertrek uit de havens aan gene zijde der straat van Bab-el-Mandeb, nl.:

1°. Verplicht geneeskundig onderzoek afzonderlijk van ieder persoon die overtocht aan boord van een schip heeft genomen, welk onderzoek moet geschieden bij dag en aan land, op het oogenblik der inscheping, gedurende den noodigen tijd, door officieel aangewezen geneesheeren.

2°. Verplichte en strenge ontsmetting aan land, onder toezicht van een officieel aangewezen geneesheer, van elk besmet of verdacht voorwerp volgens art. 5 van het 1ste reglement vervat in bijlage IV der Sanitaire Overeenkomst van Venetië.

Voor de pelgrims, die zich inschepen op naar het Noorden bestemde vaartuigen, zal de ontsmetting plaats vinden te Djebel-Tor, behalve wanneer er in den Hedjaz cholera heerscht; in dat geval zullen ook op die schepen de boven omschreven maatregelen te Djeddah en Yambo toegepast worden.

BIJLAGE III.

I. *Sanitaire behandeling toepasselijk op hetgeen in de Perzische golf uit zee aankomt.*

Als besmet wordt beschouwd elk schip, dat cholera aan boord heeft of waarop zich in de laatste 7 dagen nieuwe gevallen van cholera hebben voorgedaan.

Als verdacht wordt beschouwd elk schip, aan boord waarvan zich op het oogenblik van vertrek of gedurende de reis gevallen van cholera hebben voorgedaan, doch sedert 7 dagen geen nieuw geval.

Als onbesmet wordt beschouwd elk schip, dat, zelfs uit een besmette haven komende, noch vóór het vertrek, noch gedurende den overtocht, noch op het oogenblik van aankomst sterfgevallen of gevallen van cholera aan boord heeft gehad.

Besmette schepen worden aan de volgende behandeling onderworpen:

1°. De zieken worden onmiddellijk ontscheept en afgezonderd.

2°. De andere personen moeten zoo mogelijk eveneens worden ontscheept en aan een waarneming worden onderworpen, waarvan de duur zal verschillen naar gelang van den sanitairen toestand van het schip en den datum van het laatste geval, zonder dat die waarneming vijf dagen te boven zal mogen gaan.

3°. Het vuile linnen, de lijfsbenoodigdheden en goederen van bemanning en passagiers zullen, wanneer zij volgens het sanitair gezag van de haven als besmet beschouwd moeten worden, ontsmet worden, evenals het schip of slechts het besmette gedeelte van het schip.

De verdachte schepen zijn aan de volgende maatregelen onderworpen:

1°. Geneeskundig onderzoek.

2°. Ontsmetting: het vuile linnen, de lijfsbenoodigdheden en goederen van de bemanning en der passagiers, die volgens het plaatselijk sanitair gezag als besmet moeten beschouwd worden, zullen worden ontsmet.

3°. Loozing van het ruimwater na ontsmetting, en vervanging van het aan boord in voorraad zijnde drinkwater door goed drinkwater.

Het verdient aanbeveling om de bemanning en de passagiers te onderwerpen aan een waarneming van 5 dagen, te rekenen van den dag af waarop het schip de haven van vertrek heeft verlaten.

Evenzeer is het aanbevelenswaardig het aan land gaan der bemanning behalve om redenen van dienst te beletten.

De *onbesmette* schepen zullen onmiddellijk tot het vrije verkeer worden toegelaten, onverschillig hoe hun pas luidt.

De eenige behandeling, die de overheid van de haven van aankomst ten hunnen opzichte kan voorschrijven, bestaat in de maatregelen, toepasselijk op verdachte schepen (geneeskundig onderzoek, ontsmetting, loozing van het ruimwater en vervanging van het aan boord in voorraad zijnde door goed drinkwater).

Het verdient aanbeveling om passagiers en bemanning gedurende 5 dagen onder toezicht te houden van den dag af dat het schip uit de besmette haven is vertrokken.

Eveneens is het aanbevelenswaardig om het aan land gaan der bemanning anders dan om redenen van dienst te beletten.

Het bevoegd gezag in de haven van aankomst zal steeds een certificaat kunnen eischen, ten bewijze dat er in de haven van vertrek geen cholera aan boord van het schip was.

Het bevoegd gezag van de haven zal bij de toepassing van deze maatregelen rekening houden met de aanwezigheid van een geneesheer en een ontsmettingsinrichting (oven) aan boord van de schepen der drie bovengenoemde categoriën.

Bijzondere maatregelen kunnen worden voorgeschreven ten opzichte van overladen schepen, bepaaldelijk van pelgrims- of andere schepen, die in slechte hygiënische omstandigheden verkeeren.

De koopmansgoederen, die over zee worden aangebracht, kunnen, wat aangaat ontsmetting, verbod van in- en doorvoor en quarantaine, op geene andere wijze behandeld worden dan die, welke over land zijn vervoerd. (Zie Bijlage der Conventie van Dresden, Titel IV.)

Indien een schip zich niet wenscht te onderwerpen aan de door de havenoverheid voorgeschreven verplichtingen, mag het weder zee kiezen.

Het zal verlof kunnen bekomen om zijn koopmansgoederen aan land te brengen, nadat de noodige voorzorgsmaatregelen genomen zullen zijn, te weten:

1°. Afzondering van schip, bemanning en reizigers;

2°. Loozing van het ruimwater na ontsmetting;

3°. Vervanging van het aan boord in voorraad zijnde water door goed drinkwater.

Het zal eveneens verlof kunnen bekomen om de reizigers, die daartoe het verzoek mochten doen, te ontschepen, op voorwaarde dat deze zich onderwerpen aan de door de plaatselijke overheid voorgeschreven maatregelen.

II. *Op te richten sanitaire posten.*

1. Te Fao of in de nabijheid van dit punt: een groot ziekenhuis op het vaste land met een volledigen gezondheidsdienst, die tevens het bestuur heeft over de na te noemen sanitaire posten in de Perzische golf.

2. Een klein ziekenhuis op een der twee bij Bassorah gelegen Turksche eilandjes Sélahiyé of Yilaniyé om toezicht te houden op de personen, die aan het onderzoek te Fao mochten ontsnapt zijn.

3. Handhaving van den sanitairen post, die thans te Bassorah bestaat.

4. Oprichting van een sanitairen post in de baai van Koveit.

5. Sanitaire post te Menama, de hoofdstad der Bahrein-eilanden.

6. Sanitaire post te Bender-Abbas.

7. Sanitaire post te Bender-Bonchir.

8. Sanitaire post te Mohammerah.

9. Sanitaire post in de haven van Gwadar (Beloudchistan).

10. Sanitaire post in de haven van Mascate (op de kust van Oman).

BIJLAGE IV.

TOEZICHT EN UITVOERING.

1. Het toepassen van en toezicht houden op de door deze overeenkomst vastgestelde maatregelen betreffende de bedevaarten is binnen de grenzen der bevoegdheid van den oppersten Gezondheidsraad te Constantinopel opgedragen aan een Commissie uit dien Raad. Die commissie is samengesteld uit drie der vertegenwoordigers van Turkije in dien Raad en de vertegenwoordigers der mogendheden, die tot de sanitaire conventies van Venetië, Dresden en Parijs zijn toegetreden of zullen toetreden. Met het voorzitterschap dier commissie is een der Turksche leden belast. Bij staking van stemmen beslist de voorzitter.

2. Ter verzekering der noodzakelijke voorwaarden voor de goede werking der verschillende in deze overeenkomst genoemde sanitaire inrichtingen, zal een corps worden ingesteld van gediplomeerde en bekwame geneesheeren, van goed geoefende ontsmetters en werktuigkundigen en van sanitaire suppoosten, gekozen uit personen die als officier of onderofficier in militairen dienst geweest zijn.

3. Wat de, uit het, door deze Conventie vastgestelde systeem voortspruitende kosten betreft, zoo bestaat er reden om het tegenwoordig stelsel van verdeeling der kosten tusschen de Turksche regeering en den oppersten Gezondheidsraad te Constantinopel, welk stelsel is aangenomen ingevolge overeenkomst tusschen de Turksche regeering en de in dien Raad vertegenwoordigde Mogendheden, te handhaven.

4. De sanitaire overheid van de Turksche haven van opouthoud of aankomst, die een overtreding constateert, maakt daarvan proces-verbaal op, waarop de kapitein zijn aanmerkingen kan stellen.

Een gewaarmerkt afschrift van dat proces-verbaal wordt in de haven van opouthoud of aankomst ter hand gesteld aan de consulaire overheid van het land, welks vlag het schip voert. Deze neemt het bedrag van de boete in bewaring. Bij ontstentenis van een consul doet dit de sanitaire overheid.

De boete vervalt eerst definitief aan den opder-

sten Gezondheidsraad te Constantinopel als de in het volgende artikel bedoelde consulaire commissie haar geldig zal hebben verklaard.

Een tweede gewaarmerkt afschrift van het proces-verbaal zal door de sanitaire overheid, die de overtreding heeft geconstateerd, moeten gezonden worden aan den voorzitter van den Gezondheidsraad te Constantinopel die dat stuk aan de consulaire commissie zal mededeelen.

De sanitaire of consulaire overheid zal van de overtreding en de inbewaargeving der boete op den pas aanteekening doen.

5. Te Constantinopel wordt eene consulaire commissie ingesteld om uitspraak te doen over tegenstrijdige verklaringen van den agent van den gezondheidsdienst en van den beschuldigden gezagvoerder.

Zij zal telken jare door het consulaire corps worden benoemd.

De administratie van den gezondheidsdienst kan vertegenwoordigd worden door een agent, die de taak van openbaar ministerie waarneemt.

De consul van den betrokken staat zal steeds worden opgeroepen. Hij heeft het recht om mede te stemmen.

6. De opbrengst der sanitaire rechten en boeten kan in geen geval voor andere doeleinden worden gebruikt dan voor die welke tot den werkkring der sanitaire Raden behooren.

VERKLARING.

Daar de Regeeringen, welke de internationale sanitaire Overeenkomst, den derden April 1894 te Parijs gesloten, hebben onderteekend, het nuttig hebben geacht vóór de uitwisseling der akten van bekrachtiging zekere wijzigingen in de diplomatieke akte dier Overeenkomst aan te brengen, zijn de ondergeteekenden, te dien einde behoorlijk gevolmachtigd, omtrent de volgende bepalingen overeengekomen.

I. Alinea 5 van afdeeling A der eerste bijlage van de Overeenkomst zal aldus luiden:

5. „Indien de plaatselijke omstandigheden het veroorloven, zijn de pelgrims verplicht aan te toonen dat zij de strikt noodige middelen bezitten voor het volbrengen der pelgrimsreis heen en terug en voor het verblijf op de Heilige Plaatsen."

II. Artikel 13 van het in afdeeling B derzelfde eerste bijlage vervatte reglement zal door het volgende artikel vervangen worden:

„Art. 13. Het schip moet de pelgrims in het tusschendek kunnen bergen.

„Op het schip moet voor ieder persoon (de bemanning niet inbegrepen), van welken leeftijd ook, een oppervlakte beschikbaar zijn van ten minste 150 vierkante decimeter met een tusschendekshoogte van ten minste 1.80 meter.

„De schepen, die de kustvaart uitoefenen, moeten voor iederen pelgrim eene ruimte beschikbaar hebben van ten minste twee meter breedte langs de boorden van het schip."

III. De onderteekend hebbende Regeeringen stemmen er in toe dat de akten van bekrachtiging van Hare Britsche Majesteit bijlage III der Overeenkomst niet inhouden. Derhalve zullen de bepalingen dier bijlage niet toegepast worden op de oorlogs- of koopvaardijschepen van Groot-Brittannië en Ierland en van Engelsch-Indië.

IV. Deze Verklaring, welke een bijlage zal uitmaken van de internationale Sanitaire Overeenkomst van Parijs van 3 April 1894, zal in de akten van bekrachtiging der Hooge Contracteerende Partijen begrepen worden en wordt in de plaats gesteld van de reserves, opgenomen in het proces-verbaal van onderteekening der Overeenkomst gedagteekend 3 April 1894.

Ter oorkonde waarvan de onderteekenaars, behoorlijk hiertoe gevolmachtigd, deze Verklaring hebben opgemaakt en van hun zegel voorzien.

Gedaan in dertien exemplaren te Parijs den 30sten October 1897.

(*L. S.*) *was geteekend:*

Voor Nederland: A. DE STUERS.
„ *Duitschland:* MÜNSTER.
„ *Oostenrijk-Hongarije: de Ambassadeur van Oostenrijk-Hongarije,* A. WOLKENSTEIN.
„ *België:* Baron D'ANETHAN.
„ *Denemarken:* J. HEGERMANN LINDENCRONE.
„ *Spanje:* Hertog DE MANDAS.
„ *de Fransche Republiek:* HANOTAUX.
„ *Groot-Brittannië:* MARTIN GOSSELIN.
„ *Griekenland:* C. A. CRIÉSIS.
„ *Italië:* G. TORNIELLI.
„ *Perzië:* NAZARE AGA.
„ *Portugal:* ANTONIO MARIA BARTEOLOMEA FERREIRA.
„ *Rusland:* MOHRENHEIM.

—

5 *Augustus* 1898. BESLUIT, betreffende de plechtige beëediging en inhuldiging van Hare Majesteit Koningin WILHELMINA, binnen de stad *Amsterdam*. S. 195.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 4 Augustus 1898, n°. 7, Kabinet;

Gelet op artikel 51 der Grondwet;

Hebben besloten en besluiten:

De beide Kamers van de Staten-Generaal tot eene openbare en vereenigde vergadering bijeen te roepen, ter zake der plechtige beëediging en inhuldiging van Hare Majesteit de Koningin, welke in de Nieuwe Kerk binnen de stad *Amsterdam* op Dinsdag 6 September 1898, des voormiddags te half elf nren zal plaats hebben.

Afschrift van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, zal worden gezonden aan de beide Kamers der Staten-Generaal, aan den Raad van State, aan de Departementen van Algemeen Bestuur en aan de Algemeene Rekenkamer.

Soestdijk, den 5den Augustus 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 15 *Aug.* 1898).

—

5 *Augustus* 1898. BESLUIT, houdende beschikking op het door den raad der gemeente Kampen ingesteld beroep van een besluit van Gedeputeerde Staten der provincie Overijssel, betreffende belegging van uitgeloote obligatiën eener gemeentelijke leening in eene nieuwe leening.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door den raad der gemeente Kampen, tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van Overijssel, d.d. 7 April 1898, 2e afdeeling, n°. 1277/1020, waarbij goedkeuring is onthouden aan het besluit van dien raad van 29 Maart te voren, n°. 7;

Den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur gehoord, advies van 20 Juli 1898, n°. 134;

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 2 Augustus 1898, n°. 3568, afd. B. B.;

Overwegende dat voornoemde raad, bij besluit van 24 October 1895, n°. 238, gewijzigd bij dat van 26 November 1895, n°. 259*c*, besloten heeft tot verkoop van een kapitaal ten name der gemeente, ingeschreven op het grootboek der 2½ pCts. nationale schuld, ter reëele waarde van *f* 314,500, waarvoor de gemeente houdster zou worden van 320 obligatiën ad *f* 1000 der conversieleening ad 3 pCt. door haar dat jaar aangegaan, welke leening niet was volteekend; terwijl voorts werd bepaald dat bij uitloting van één of meer der obligatiën de opbrengst daarvan opnieuw in inschrijving op het grootboek zal worden belegd;

dat, nadat de raad der gemeente Kampen bij besluit van 1 September 1896, n°. 210*a* — door Gedeputeerde Staten goedgekeurd — had besloten 18 dier tegen 1°. October van dat jaar aflosbaar gestelde obligatiën ad *f* 1000, om te wisselen tegen 18 obligatiën eener nieuwe gemeenteleening, die raad in 1897 besloot om de tegen 1 October 1897 aflosbaar gestelde 20 obligatiën ook om te wisselen tegen 20 obligatiën eener nieuwe gemeenteleening, aan welk laatste besluit Gedeputeerde Staten, bij beslnit van 6 Augustus 1897, 2de afdeeling, n°. 2855/2094, hunne goedkeuring hebben onthouden, waarin door den raad is berust;

dat Gedeputeerde Staten vervolgens bij hun besluit van 7 April 1898, 2de afdeeling, n°. 1277/1020, aan het besluit van den raad van Kampen, d.d. 29 Maart 1898, n°. 7 — om de eventueel tegen 1 October 1898 uit te loten obligatiën der conversieleening om te wisselen tegen obligatiën eener nieuwe gemeenteleening — hunne goedkeuring hebben onthouden, daarbij overwegende, dat in het raadsbesluit van 24 October 1895, n°. 238, is bepaald, dat na uitloting der obligatiën, waarvoor de gemeente in de leening ad *f* 902,000, heeft deelgenomen, de opbrengst wederom op het grootboek zoude worden belegd, om zekerheid te hebben, dat mettertijd de van het grootboek afgenomen kapitalen daarop wederom zouden worden bijgeschreven; dat wel is waar bij raadsbesluit van 1 September 1896, n°. 210*a*, over de opbrengst van uitgeloote obligatiën op andere wijze is beschikt, doch dat Gedeputeerde Staten in overeenstemming met hun besluit van 6 Augustus 1897, 2de afdeeling, n°. 2855/2094, van meening zijn, dat daarmede niet behoort te worden voortgegaan, omdat anders de mogelijkheid bestaat, dat de van

het grootboek afgeschreven kapitalen daarop nimmer meer zouden worden bijgeschreven, in strijd met 's raadsbesluit van 24 October 1895, n°. 238;

dat de raad van Kampen van evenvermeld besluit van Gedeputeerde Staten van 7 April 1898 bij Ons in beroep is gekomen, daarbij aanvoerende, dat de gemeente weder eene leening moet aangaan tot uitvoering en voltooiing van verschillende werken; dat de bepaling van 1895, dat bij uitloting van obligatiën de opbrengst op het grootboek moet worden belegd, in wezen blijft en het hier slechts geldt eene verschuiving van tijd; dat door de onthouding der vereischte goedkeuring aan het gemeenteraadsbesluit van 29 Maart 1898 de gemeente financieel schade zou lijden, daar de koers der 3 pCts. gemeenteleeningen thans tot ± 93 pCt. is gedaald en de 3 pCts. inschrijving grootboek à pari staat; weshalve zij voor iedere obligatie van *f* 1000, die zij uitgeeft, *f* 70 minder ontvangt dan haar eene inschrijving van gelijk bedrag op het grootboek kost;

Overwegende, dat naar art. 146 der Grondwet en art. 194 der gemeentewet, de besluiten der gemeenteraden betrekkelijk de beschikking over gemeente-eigendom, als het koopen, ruilen, vervreemden, bezwaren en verpanden van onroerend goed, van inschrijvingen in een der grootboeken van de Nederlandsche schuld, van schuldbrieven of vorderingen zijn onderworpen aan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten, zulks opdat zooveel mogelijk het rentegevend voortdurend voor de gemeenten bewaard blijve en het niet te eeniger tijd voor hare behoeften zal worden verbruikt;

dat in verband hiermede een vaste en voortdurende belegging van de kapitalen der gemeenten wenschelijk is, zooals eene inschrijving in een der grootboeken van de Nederlandsche schuld aanbiedt, en het niet aangaat, dat gemeentebesturen alleen ter wille van eenige meerdere te genieten rente of eenig koersverschil aan eene andere wijze van belegging de voorkeur geven, te minder, waar gelijk in casu door voortdurende uitlotingen van naar de grootte der leeningen aanzienlijke bedragen, het kapitaal weder aanhoudend van de belegging los wordt gemaakt, zoodat steeds naar eene nieuwe belegging daarvan in andere leeningen moet worden gezocht;

dat zulks in dezen te meer klemt, waar het gemeentebestuur bij voortduring wil deelnemen voor het eens van het grootboek afgeschreven kapitaal, in leeningen van de gemeente zelve, waardoor feitelijk het kapitaal der gemeente wordt gebezigd — zij het dan ook met uitlotingen van schuld — voor hare behoefte van het oogenblik;

dat daardoor toch het gevaar ontstaat, dat op den duur het kapitaal der gemeente zoodanig in hare administratie zal worden opgenomen, dat het, dienende voor hare behoeften, verloren gaat, terwijl, wanneer daarentegen voor hare behoeften gelden van anderen worden opgenomen, door geregelde aflossing van de schuld wordt gezorgd, dat de nakomelingschap door de behoeften van het heden niet te zwaar zal worden gedrukt;

dat dan ook Gedeputeerde Staten van Overijssel wel hebben goedgekeurd het besluit van den raad der gemeente Kampen, d.d. 24 October 1895, n°. 238, gewijzigd bij besluit van den 26 November 1895, n°. 259*c*, om een zoodanig bedrag van de inschrijving ten name der gemeente op het 2½ pCts. grootboek der Nederlandsche werkelijke schuld te verkoopen, dat dit eene reëele opbrengst geeft van *f* 314,500, en voor dit bedrag deel te nemen in de 3½ pCts. conversieleening der gemeente;

dat intusschen hier niet behoeft te worden onderzocht of die goedkeuring destijds voldoende gerechtvaardigd was, doch zij geschiedde, omdat de conversieleening niet was volteekend, en omdat de raad aan zijn besluit had toegevoegd de uitdrukkelijke voorwaarde, dat bij uitloting van een of meer obligatiën, de opbrengst daarvan opnieuw zou worden belegd in eene inschrijving op het grootboek;

dat om al het aangevoerde er alleszins reden aanwezig is aan die voorwaarde de hand te houden, en derhalve niet voor goed kan worden aangezien, dat de raad steeds maar wil voortgaan om de gelden van uitgeloote obligatiën in andere leeningen, die hij aangaat voor de gemeente, maar weder te beleggen;

Gezien de gemeentewet;

Hebben goedgevonden en verstaan:

het ingesteld beroep ongegrond te verklaren.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur.

Soestdijk, den 5den Augustus 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

—

6 *Augustus* 1898. BESLUIT, tot intrekking van het Koninklijk besluit van 22 April 1892 (*Staatsblad* n°. 93), gewijzigd bij Koninklijk besluit van 16 November 1893 (*Staatsblad* n°. 164) en tot vaststelling van een Reglement voor de Rijkslandbouwproefstations. S. 196.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 8 Juni 1898, n°. 2568[3], afd. Landbouw;

Gezien het Koninklijk besluit van 22 April 1892 (*Staatsblad* n°. 93), gewijzigd bij Koninklijk besluit van 16 November 1893 (*Staatsblad* n°. 164);

Den Raad van State gehoord (advies van den 5 Juli 1898, n°. 9);

Gezien het nader rapport van den voornoemden Minister van 3 Augustus 1898, n°. 3355, afd. Landbouw;

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. met ingang van 1 September 1898 en onder intrekking van het Koninklijk besluit van den 22 April 1892 (*Staatsblad* n°. 93), gewijzigd bij Koninklijk besluit van 16 November 1893 (*Staatsblad* n°. 164), vast te stellen het bij dit besluit gevoegde Reglement voor de Rijkslandbouwproefstations;

2°. te bepalen, dat dit besluit in werking zal treden op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant*, waarin het is geplaatst.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Soestdijk, den 6den Augustus 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 20 *Aug.* 1898.)

Reglement voor de Rijkslandbouwproefstations.

§ 1. *Plaats, doel en werkkring der Rijkslandbouwproefstations.*

Art. 1. In de gemeenten, daartoe door Ons aan te wijzen, zijn Rijkslandbouwproefstations gevestigd, waarvan één of meer in het bijzonder voor het onderzoek van zaden, die den naam dragen van Rijksproefstation voor zaadcontrôle.

2. De Rijkslandbouwproefstations hebben ten doel:

a. het ten behoeve van den landbouw, op aanvrage van de Regeering of van bijzondere personen en instellingen, onderzoeken van grond- en watersoorten, meststoffen, voedingsstoffen, zaden en alle andere landbouwgrondstoffen en voortbrengselen;

b. het verrichten van cultuur- of bemestingsproeven op de daarvoor door de Regeering of door bijzondere personen en instellingen beschikbaar gestelde proefvelden;

c. het instellen van wetenschappelijke onderzoekingen van meer algemeenen aard den landbouw betreffende.

Voor bepaalde richtingen op dit gebied kunnen door den Minister van Binnenlandsche Zaken een of meer Rijkslandbouwproefstations van bijzonder personeel en van bijzondere hulpmiddelen worden voorzien.

3. Elk Rijkslandbouwproefstation is bestemd voor bepaalde door den Minister van Binnenlandsche Zaken in overleg met het dagelijksch bestuur der in art. 9 genoemde commissie van toezicht aan te wijzen kringen.

§ 2. *Van het beheer en het personeel.*

4. Aan het hoofd van elk Rijkslandbouwproefstation staat een directeur, die door Ons wordt benoemd, geschorst en ontslagen.

5. Behalve den directeur zijn aan de Rijkslandbouwproefstations werkzaam:

a. scheikundigen,
b. plantkundigen,
c. bacteriologen,
d. vaste en tijdelijke adsistenten,
e. amanuenses, schrijvers en bedienden.

Deze ambtenaren worden door den Minister van Binnenlandsche Zaken benoemd, geschorst en ontslagen, op voordracht van den directeur van het betrokken Rijkslandbouwproefstation en het dagelijksch bestuur der in art. 9 genoemde commissie van toezicht gehoord.

Aan elk Rijkslandbouwproefstation kunnen bovendien volontairs worden toegelaten op door den Minister van Binnenlandsche Zaken, den directeur en het dagelijksch bestuur der in art. 9 genoemde commissie van toezicht gehoord, te maken bepalingen.

6. De directeuren en verdere ambtenaren oefenen hunne functiën uit volgens eene instructie door

den Minister van Binnenlandsche Zaken vast te stellen.

7. De directeuren der Rijkslandbouwproefstations vormen een college, waarvan door den Minister van Binnenlandsche Zaken een tot voorzitter, een tot plaatsvervangend voorzitter en een tot secretaris wordt benoemd. De voorzitter heeft, ingeval van staking van stemmen, eene beslissende stem. Is een der directeuren verhinderd eene vergadering van het college van directeuren bij te wonen, dan wordt hij door den door hem hiertoe aan te wijzen ambtenaar van zijn Rijkslandbouwproefstations vervangen.

De vergaderingen van het college van directeuren worden ten minste tweemaal 's jaars gehouden met kennisgeving door den secretaris van tijd en plaats en van de genomen besluiten aan het dagelijksch bestuur der in art. 9 genoemde commissie van toezicht.

8. De directeuren der Rijkslandbouwproefstations dienen de jaarverslagen van de onder hun toezicht staande inrichtingen, volgens een model, vastgesteld door den Minister van Binnenlandsche Zaken, bij het dagelijksch bestuur der in art. 9 genoemde commissie van toezicht in vóór 1 Februari van elk jaar.

§ 3. *Van het toezicht.*

9. Het rechtstreeksch toezicht op de Rijkslandbouwproefstations en op het geldelijk beheer van de directeuren dier inrichtingen wordt door Ons opgedragen aan eene commissie, bestaande uit ten minste vijf en ten hoogste elf leden.

De leden der commissie worden door Ons benoemd en ontslagen en uit hun midden de voorzitter en de secretaris door Ons aangewezen.

De voorzitter en de secretaris maken met één of meer van de andere leden der commissie door haar zelve aan te wijzen, het dagelijksch bestuur uit, hetwelk bevoegd is de zaken te behandelen en te beslissen, welke daarvoor door den Minister van Binnenlandsche Zaken vatbaar worden geacht.

Het dagelijksch bestuur is van zijne handelingen mededeeling en verantwoording verschuldigd aan de commissie van toezicht.

De zetel van het dagelijksch bestuur is gevestigd ter woonplaatse van den secretaris.

De leden der commissie treden volgens eenen door den Minister van Binnenlandsche Zaken vast te stellen rooster om de vijf jaar af, doch zijn opnieuw benoembaar.

De commissie stelt voor hare werkzaamheden een huishoudelijk reglement vast, dat om in werking te treden de goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken behoeft.

10. De commissie van toezicht waakt voor de handhaving der bepalingen betreffende de Rijkslandbouwproefstations, en stelt aan den Minister van Binnenlandsche Zaken de verbeteringen voor die zij noodig acht.

Jaarlijks brengt zij vóór 1 Juni aan den Minister van Binnenlandsche Zaken een algemeen verslag uit over den toestand der Rijkslandbouwproefstations gedurende het afgeloopen kalenderjaar.

11. De leden der commissie hebben te allen tijde toegang tot de Rijkslandbouwproefstations. De directeuren zijn verplicht hun steeds de gevraagde inlichtingen te verstrekken, zoowel ten opzichte van hunne werkzaamheden als van de administratie.

§ 4. *Van de onderzoekingen.*

12. De Staat is niet verantwoordelijk voor de van de Rijkslandbouwproefstations uitgaande mededeelingen, adviezen en verslagen.

13. De onderzoekingen bedoeld in art. 2, sub *a*, behalve die, welke op aanvrage der Regeering plaats hebben, geschieden in den regel alleen aan het Rijkslandbouwproefstation, gelegen binnen den kring, waarin de aanvrager zijn bedrijf uitoefent.

Ingeval de aanvrager bijzondere redenen meent te hebben om een onderzoek aan een ander Rijkslandbouwproefstation te verlangen, richt hij daartoe een gemotiveerd verzoek aan den Minister van Binnenlandsche Zaken.

De sub *b* en *c* in art. 2 bedoelde werkzaamheden en onderzoekingen geschieden op last van den Minister van Binnenlandsche Zaken en op aanvragen door bijzondere personen of instellingen aan den Minister van Binnenlandsche Zaken te richten. Alvorens op deze aanvragen te beslissen, wint de Minister het gevoelen in van het dagelijksch bestuur der in art. 9 genoemde commissie van toezicht.

14. De methoden, volgens welke de onderzoekingen plaats hebben, worden jaarlijks door het college van directeuren vastgesteld. Zij behoeven de goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken en worden, voor zoover de handel en de landbouw bij de kennis daarvan belang hebben, tijdig in de *Staatscourant* medegedeeld.

15. Voor de onderzoekingen, verricht ten behoeve van de in art. 2 sub *b* bedoelde proeven op de daarvoor door bijzondere personen of instel-

lingen beschikbaar gestelde proefvelden, kan vergoeding der kosten gevorderd worden.

De proeven en onderzoekingen door de Regeering bevolen en die bedoeld in art. 2 sub *c* geschieden kosteloos.

16. Voor de onderzoekingen bedoeld in art. 2 sub *a*, wordt door den Minister van Binnenlandsche Zaken een reglement vastgesteld. Daarin worden, behalve voorschriften omtrent het aanvragen van onderzoek, het monster nemen en het bedrag van het tarief voor elk onderzoek, ook voorschriften gegeven, volgens welke ten aanzien van elk onderzoek door belanghebbenden een tweede onderzoek kan worden verlangd, ter vergelijking met het eerste.

17. Voor het onderzoeken ten behoeve der openbare contrôle worden door den Minister van Binnenlandsche Zaken afzonderlijke reglementaire bepalingen vastgesteld.

Behoort bij Koninklijk besluit van 6 Augustus 1898 (*Staatsblad* n°. 196).

Mij bekend,

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

—

9 *Augustus* 1898. BESLUIT, betreffende de vergaderplaatsen van militieraden in *Noordbrabant*, *Gelderland*, *Zuidholland*, *Zeeland*, *Friesland* en *Overijssel*. S. 197.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 5 Augustus 1898, n°. 1181 M., afd. Militie en Schutterijen;

Gezien de artt. 84 en 86 der wet van 19 Augustus 1861 (*Staatsblad* n°. 72), betrekkelijk de Nationale Militie, laatstelijk gewijzigd en aangevuld bij de wet van 2 Juli 1898 (*Staatsblad* n°. 170);

Overwegende, dat na het in werking treden van laatstgenoemde wet de militieraad voor elke lichting der nationale militie slechts ééne zitting houdt en mitsdien herziening noodig is van de Koninklijke besluiten van 21 December 1861 (*Staatsblad* n°s. 130, 131, 132 en 135), 25 Januari 1868 (*Staatsblad* n°. 16), 20 Januari 1872 (*Staatsblad* n°. 2), 20 December 1877 (*Staatsblad* n°. 286), 11 October 1878 (*Staatsblad* n°. 142), 2 Januari 1879 (*Staatsblad* n°. 1) en 24 Juli 1894 (*Staatsblad* n°. 137), voor zoover deze eenige regeling bevatten in verband met het door den militieraad houden van eene tweede zitting;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

I. Met intrekking van de artt. 3 en 4 van het Koninklijk besluit van 21 December 1861 (*Staatsblad* n°. 130), alsmede van de artt. 1 en 2 van het Koninklijk besluit van 20 December 1877 (*Staatsblad* n°. 286):

Elke militieraad in de provincie *Noordbrabant* vergadert in de hoofdplaats van zijn district.

Behalve in die hoofdplaats vergadert de militieraad in het eerste militiedistrict ook in de gemeente *Tilburg;* die in het tweede militiedistrict ook in de gemeente *Bergen op Zoom*, en die in het derde militiedistrict ook in de gemeente *Boxmeer*.

Gedeputeerde Staten der provincie wijzen de gemeenten van het eerste militiedistrict aan, voor welke de militieraad in dat district te *Tilburg*, die van het tweede militiedistrict, voor welke de militieraad in dat district te *Bergen op Zoom*, en die van het derde militiedistrict, voor welke de militieraad in dat district te *Boxmeer* vergadert, en bepalen den dag, waarop in elke der genoemde gemeenten de in art. 86 der wet betrekkelijk de Nationale Militie vermelde zitting, nadat de in de hoofdplaats van het militiedistrict gehouden zitting is afgeloopen, wordt geopend.

II. Met intrekking van de artt. 3 en 4 van het Koninklijk besluit van 21 December 1861 (*Staatsblad* n°. 131), alsmede van het Koninklijk besluit van 20 Januari 1872 (*Staatsblad* n°. 2);

Elke militieraad in de provincie *Gelderland* vergadert in de hoofdplaats van zijn district.

Behalve in die hoofdplaats vergadert de militieraad in het eerste militiedistrict ook in de gemeenten *Tiel* en *Nijmegen*, en die in het tweede militiedistrict ook in de gemeenten *Harderwijk* en *Groenlo*.

Gedeputeerde Staten der provincie wijzen de gemeenten van het eerste militiedistrict aan, voor welke de militieraad in dat district te *Tiel* en te *Nijmegen*, en die van het tweede militiedistrict, voor welke de militieraad in dit district te *Harderwijk* en te *Groenlo* vergadert, en bepalen den dag, waarop in elke der genoemde gemeenten de in art. 86 der wet betrekkelijk de Nationale Militie vermelde zitting, nadat de in de hoofdplaats van het militiedistrict gehouden zitting is afgeloopen, wordt geopend.

III. Met intrekking van de artt. 3 en 4 van het Koninklijk besluit van 21 December 1861 (*Staatsblad* n°. 132):

Elke militieraad in de provincie *Zuidholland* vergadert in de hoofdplaats van zijn district.

Behalve in die hoofdplaats vergadert de militieraad in het tweede militiedistrict ook in de gemeente *Brielle;* die in het derde militiedistrict ook in de gemeente *Gouda*, en die in het vierde militiedistrict ook in de gemeenten *Gorinchem* en *Dirksland*.

Gedeputeerde Staten der provincie wijzen de gemeenten van het tweede militiedistrict aan, voor welke de militieraad in dat district te *Brielle*, die van het derde militiedistrict, voor welke de militieraad in dat district te *Gouda*, en die van het vierde militiedistrict, voor welke de militieraad in dit district te *Gorinchem* en te *Dirksland* vergadert, en bepalen den dag, waarop in elke der genoemde gemeenten de in art. 86 der wet betrekkelijk de Nationale Militie vermelde zitting, nadat de in de hoofdplaats van het militiedistrict gehouden zitting is afgeloopen, wordt geopend.

IV. Met intrekking van het Koninklijk besluit van 24 Juli 1894 (*Staatsblad* n°. 137):

De militieraad in de provincie *Zeeland* vergadert, behalve in de hoofdplaats der provincie, ook in de gemeenten *Zierikzee, Hulst* en *Oostburg*.

Gedeputeerde Staten der provincie wijzen de gemeenten aan, voor welke de militieraad te *Zierikzee*, *Hulst* en *Oostburg* vergadert, en bepalen den dag, waarop in elke der genoemde gemeenten de in art. 86 der wet betrekkelijk de Nationale Militie vermelde zitting, nadat de in de hoofdplaats der provincie gehouden zitting is afgeloopen, wordt geopend.

V. Met intrekking van de Koninklijke besluiten van 11 October 1878 (*Staatsblad* n°. 142) en van 2 Januari 1879 (*Staatsblad* n°. 1):

Behalve in de hoofdplaats van zijn district vergadert de militieraad in het eerste militiedistrict der provincie *Friesland* ook in de gemeente *Dokkum*, en die in het tweede militiedistrict van voormelde provincie ook in de gemeente *Bolsward*.

Gedeputeerde Staten der provincie wijzen de gemeenten van het eerste militiedistrict aan, voor welke de militieraad in dat district te *Dokkum*, en die van het tweede militiedistrict, voor welke de militieraad in dit district te *Bolsward* vergadert, en bepalen den dag, waarop in elke der genoemde gemeenten de in art. 86 der wet betrekkelijk de Nationale Militie vermelde zitting, nadat de in de hoofdplaats van het militiedistrict gehouden zitting is afgeloopen, wordt geopend.

VI. Met intrekking van art. 2 van het Koninklijk besluit van 21 December 1861 (*Staatsblad* n°. 135), alsmede van het Koninklijk besluit van 25 Januari 1868 (*Staatsblad* n°. 16):

De militieraad in de provincie *Overijssel* vergadert, behalve in de hoofdplaats der provincie, ook in de gemeenten *Stad-Almelo*, *Steenwijk* en *Deventer*.

Gedeputeerde Staten der provincie wijzen de gemeenten aan, voor welke de militieraad te *Stad-Almelo*, *Steenwijk* en *Deventer* vergadert, en bepalen den dag, waarop in elke der genoemde gemeenten de in art. 86 der wet betrekkelijk de Nationale Militie vermelde zitting, nadat de in de hoofdplaats der provincie gehouden zitting is afgeloopen, wordt geopend.

VII. Dit besluit treedt in werking met 1 September 1898.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Soestdijk, den 9den Augustus 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 20 *Aug.* 1898.)

—

10 *Augustus* 1898. BESLUIT, ter bekendmaking van den tekst der wet van den 9den Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 78) tot regeling van de pensioenen der burgerlijke ambtenaren, zooals die is gewijzigd bij de wetten van 9 April 1897 (*Staatsblad* n°. 85) en 28 Juni 1898 (*Staatsblad* n°. 152). S. 198.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën van den 5den Augustus 1898, n°. 70, Generale Thesaurie;

Gelet op de wetten van den 9den Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 78), 9 April 1897 (*Staatsblad* n°. 85) en 28 Juni 1898 (*Staatsblad* n°. 152);

Hebben goedgevonden en verstaan:

De tekst der wet van den 9den Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 78) tot regeling van de pensioenen der burgerlijke ambtenaren, zooals die bij de hierbovenvermelde wetten van 9 April 1897 (*Staatsblad* n°. 85) en van 28 Juni 1898 (*Staatsblad* n°. 152) is gewijzigd, algemeen bekend te maken, door bijvoeging van dien gewijzigden tekst in zijn geheel, bij dit besluit.

De Minister voornoemd is belast met de uit-

voering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Soestdijk, den 10den Augustus 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 25 *Aug.* 1898.)

TEKST DER WET *van den* 9*den Mei* 1890 (*Staatsblad* n°. 78) *tot regeling van de pensioenen der burgerlijke ambtenaren, zooals die is gewijzigd bij de wetten van* 9 *April* 1897 (*Staatsblad* n°. 85) *en van* 28 *Juni* 1898 (*Staatsblad* n°. 152).

Art. 1. Ten laste van den Staat wordt pensioen verleend aan alle burgerlijke ambtenaren, onder de voorwaarden en naar de regelen bij deze wet bepaald.

2. Als burgerlijke ambtenaren worden beschouwd zij, die door of vanwege den Koning, door of vanwege eene der Kamers van de Staten-Generaal of door de Staten of de Gedeputeerde Staten der provinciën benoemd, van vaste aanstellingen zijn voorzien en wier wedden of belooningen uit de Staatsinkomsten gekweten worden, zoomede zij die bij de wet als burgerlijke ambtenaren zijn of zullen worden aangemerkt.

Onder de ambtenaren in het voorgaande lid bedoeld, zijn niet begrepen zij, die in kerkelijke of militaire betrekkingen zijn geplaatst, de loodsen en de mindere geëmployeerden, werklieden en bedienden, op daggeld werkzaam bij inrichtingen van 's Rijks zee- en landmacht.

3. Burgerlijke ambtenaren hebben, nà bekomen ontslag, recht op pensioen, wanneer zij:

a. den ouderdom van vijf en zestig jaren vervuld hebben;

b. door eene der oorzaken in art. 7, litt. *b*, vermeld, ziels- of lichaamsgebreken bekomen, die hen ongeschikt maken voor de verdere waarneming van hun ambt;

c. nà tienjarigen dienst uit hoofde van ziels- of lichaamsgebreken, voor de waarneming van hun ambt ongeschikt zijn;

d. nà tienjarigen dienst, ten gevolge van de opheffing hunner betrekking of van eene nieuwe organisatie van het dienstvak waartoe zij behoorden, ontslagen zijn, indien hun geen wachtgeld wordt toegelegd, het wachtgeld wordt ingetrokken of minder bedraagt dan het pensioen waarop zij volgens hun diensttijd aanspraak hebben.

Gewezen burgerlijke ambtenaren, die minstens tien jaren hebben gediend in betrekkingen als bedoeld bij artikel 9 en artikel 9*bis* dezer wet, hebben, indien de laatste dier betrekkingen eene burgerlijke was, mede recht op pensioen, zoodra zij den ouderdom van vijf en zestig jaren vervuld hebben, en voorts wanneer zij ziels- of lichaamsgebreken bekomen, die hen ongeschikt maken voor de waarneming van eenig ambt als waaruit zij ontslagen zijn.

4. Onafhankelijk van de voorwaarden bij het vorig artikel vermeld, hebben nà bekomen ontslag recht op pensioen:

a. de hoofden der Ministerieele Departementen, in geval van aftreding of van overgang tot eene andere ambtsbetrekking; in het laatste geval behoudens de bepaling van artikel 25;

b. de leden van de Algemeene Rekenkamer en van de Rechterlijke Macht, die op grond van ziels- of lichaamsgebreken overeenkomstig de daaromtrent bestaande wettelijke voorschriften, uit hun ambt ontslagen worden;

c. de consulaire ambtenaren, die als zoodanig veertig jaren hebben gediend, met dien verstande dat voor de berekening van dien diensttijd, elke acht maanden doorgebracht op de door Ons bij algemeenen maatregel van bestuur aan te wijzen posten, zullen gelden voor één jaar;

d. de ambtenaren bij den stenografischen dienst van de Kamers der Staten-Generaal, de ambtenaren voor den dienst der kantoren en lijnen van de Rijkstelegraaf, verificateurs, kommiezen-verificateurs en kommiezen-ontvangers voor den dienst der invoerrechten en accijnzen, opzichters van den waterstaat, opzichters en lichtwachters bij 's Rijks kustverlichting, landmeters voor den velddienst, bewaarders in gevangenissen, veldwachters, deurwaarders, hoofdkommiezen en kommiezen voor den dienst der belastingen, brievenbestellers, postboden en voorts in 't algemeen alle andere zoodanige ambtenaren van ondergeschikten rang bij den actieven dienst als door Ons zullen worden aangewezen, indien zij den ouderdom van vijf en vijftig jaar bereikt en den Staat minstens tien jaar in de gezegde betrekkingen gediend hebben.

5. In de gevallen, onder litt. *c* en aan het slot der laatste zinsnede van art. 3 vermeld, wordt tot het bewijs der ongeschiktheid gevorderd eene met redenen omkleede schriftelijke verklaring van twee geneeskundigen.

Deze geneeskundigen worden benoemd door den Minister, hoofd van het Departement waaronder de belanghebbende behoort.

Indien de aanvraag tot benoeming geschiedt ten gevolge van een door of namens den belanghebbende gedaan verzoek of indien hem, ingevolge den uitslag van het onderzoek, pensioen wordt toegelegd, worden de kosten van het onderzoek door hem gedragen. Indien hij die niet dadelijk voldoet, worden zij door den Staat voorgeschoten en op hem verhaald.

De belanghebbende, aan wien ingevolge den uitslag van het geneeskundig onderzoek geen pensioen wordt toegekend, is bevoegd een nieuw onderzoek door twee andere geneeskundigen te vorderen. Deze geneeskundigen zullen op aanvrage van het Departement van Algemeen Bestuur waaronder de belanghebbende behoort, worden benoemd en beëedigd door den kantonrechter van de woon- of verblijfplaats van den belanghebbende.

De uit dit nader onderzoek voortvloeiende kosten worden door den Staat gedragen.

Alle stukken betreffende het onderzoek naar de ongeschiktheid van burgerlijke ambtenaren voor verderen dienst zijn vrij van zegel en worden gratis geregistreerd.

6. Het pensioen der ambtenaren wordt voor ieder jaar dienst berekend op een zestigste deel van de middelsom over een jaar van het bedrag, dat gedurende de laatste zestig maanden van den burgerlijken dienst des ambtenaars, overeenkomstig artikel 13, als grondslag voor de berekening van het pensioen moet gelden.

Waar die maatstaf ontbreekt, wordt daartoe genomen de middelsom over het kortere tijdvak, gedurende hetwelk die grondslag moet gelden.

Het pensioen kan nòch het twee-derde gedeelte dier middelsom, nòch het bedrag van drie duizend gulden te boven gaan.

7. Met afwijking van het bepaalde bij het vorig artikel wordt het pensioen van:

a. de hoofden der Ministerieele Departementen bepaald op een twaalfde deel hunner bezoldiging, voor ieder dienstjaar als zoodanig.

Geldige diensten, door hen vroeger in andere burgerlijke betrekkingen bewezen, komen naar het voorschrift van het vorig artikel in berekening. Met betrekking tot alle overige diensten, vroeger door hen bewezen, komt voor elk dienstjaar in berekening een evenredig gedeelte van het volle pensioenbedrag, volgens de bepalingen voor die diensten geldende op het oogenblik van aftreding. De bezoldiging als hoofd van een Ministerieel Departement genoten, komt bij deze berekeningen niet in aanmerking.

Het pensioen voor den gezamenlijken diensttijd kan niet meer dan vier duizend gulden bedragen;

b. de ambtenaren die ziels- of lichaamsgebreken bekomen, die hen voor de verdere waarneming van hun ambt ongeschikt maken, bepaald op $\frac{2}{3}$ van de middelsom der wedde of belooning bij artikel 6 bedoeld, behoudens het maximum van drie duizend gulden, mits die gebreken het gevolg zijn, hetzij van tegen hen in de uitoefening hunner dienstverrichtingen of ter zake van die uitoefening gepleegde gewelddadigheden, hetzij van het volvoeren van diensten waarbij gevaar te voorzien was, hetzij van ongevallen bij het verrichten van diensten waarbij geen gevaar te voorzien was, indien het ongeval dat de gebreken veroorzaakte niet aan de schuld of aan de onvoorzichtigheid van den ambtenaar te wijten is.

De aanspraak op het bij de vorige zinsnede bedoeld pensioen vervalt, indien een langer termijn dan van twee jaren is verstreken tusschen den dag waarop gebreken als bovenbedoeld bekomen zijn en dien waarop de ambtenaar ontslagen wordt;

c. de consulaire ambtenaren in dier voege geregeld dat bij de berekening van hun pensioen, elke acht maanden doorgebracht op de door Ons bij algemeenen maatregel van bestuur aan te wijzen posten zullen gelden voor één jaar, behoudens de maxima bij de laatste zinsnede van het vorig artikel vermeld;

d. de ambtenaren bedoeld bij artikel 3, litt. *d*, ingeval het wachtgeld minder bedraagt dan het pensioen waarop zij volgens hun diensttijd aanspraak hebben, bepaald op een bedrag, gelijkstaande met het verschil tusschen laatstbedoeld pensioen en het wachtgeld, dat zij genieten, behoudens de maxima bij de laatste zinsnede van het vorig artikel vermeld.

8. Alle recht op pensioen gaat verloren voor hem, die behalve in de gevallen bij de artikelen 3, litt. *a*, *b* en *c*, en 4 voorzien, ontslagen wordt op eigen verzoek, die bij rechterlijke uitspraak van zijn ambt wordt ontzet, of die uit hoofde van wangedrag, onzedelijkheid, verregaande achteloosheid of plichtverzuim uit zijne betrekking ontslagen wordt.

9. Als diensttijd komt in aanmerking de tijd vóór en nà de invoering dezer wet in werkelijken dienst doorgebracht:

a. in burgerlijke betrekkingen, die aanspraak geven op pensioen;

b. in kerkelijke of militaire betrekkingen;

in betrekkingen bij het loodswezen;

in die als mindere geëmployeerde, werkman of bediende op daggeld, werkzaam bij inrichtingen van 's Rijks zee- en landmacht en bij het Koloniaal Etablissement te *Amsterdam*;

in betrekkingen in de koloniën en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen en in die welke hier te lande ten laste van de koloniale geldmiddelen zijn of zullen worden ingesteld;

mits al die betrekkingen naar de daarvoor geldende regelen aanspraak geven op pensioen;

c. in onbezoldigde burgerlijke betrekkingen, die aanspraak geven op en onmiddellijk worden achtervolgd door latere benoeming tot eene bezoldigde betrekking; mits belanghebbenden binnen ééne maand nà de aanvaarding dezer laatste verklaren bereid te zijn tot voldoening eener rente, over het tijdvak gedurende hetwelk als onbezoldigd ambtenaar is dienst gedaan, berekend tegen vier ten honderd in het jaar van de bijdrage, welke ten gevolge van de aanvaarding dier bezoldigde betrekking verschuldigd is.

Deze rente wordt in de eerste vier jaren telkens tot een gelijk gedeelte op de wedde van den ambtenaar ingehouden;

d. als onderwijzer, bij eene openbare inrichting van onderwijs, krachtens eene vaste aanstelling van Ons, van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, van een provinciaal bestuur of gemeentebestuur ontvangen.

Als diensttijd komt mede in aanmerking de tijd gedurende welken het lidmaatschap van eene der beide Kamers van de Staten-Generaal is waargenomen door hem, die, tijdens de aanvaarding van dat lidmaatschap een der evengenoemde betrekkingen bekleedende, overeenkomstig de daaromtrent geldende bepalingen tijdelijk van de waarneming der door hem bekleede betrekking is ontheven.

Voor hem, die, na om welke redenen ook ontslagen te zijn, later wordt herplaatst, zijn de diensten vóór het ontslag, en die, nà de herplaatsing bewezen, gelijkelijk geldig.

Tijdelijke diensten, andere dan in artikel 9 *bis* bedoeld, diensten van personen beneden den ouderdom van achttien jaren en diensten in bijzondere commissiën bewezen, komen alleen in aanmerking, voor zoover dit bij de wet zal worden bepaald, of, indien het betrekkingen betreft bij litt. *b* omschreven, voor zoover dit reeds bij de daarvoor geldende regelen bepaald is.

Bij de berekening van het pensioen blijft buiten aanmerking de tijd met of buiten bezwaar van 's Rijks schatkist met verlof doorgebracht, indien het verlof langer dan een jaar achtereenvolgens geduurd heeft. Wij behouden Ons nochtans voor om in gevallen waarin een langdurig verlof in 's Rijks belang verleend wordt, te bepalen dat de tijd van dat verlof voor de berekening van het pensioen wèl in aanmerking zal komen.

Mede blijven buiten aanmerking de diensten welke reeds met pensioen vergolden zijn.

9*bis*. Tijdelijke diensten, krachtens aanstelling in betrekkingen als bedoeld in artikel 9 *a* bewezen, komen bij de regeling van pensioen als diensttijd in aanmerking, indien zij door een vaste aanstelling worden gevolgd. Volgt de vaste aanstelling niet onmiddellijk, zoo moeten deze diensten, om in aanmerking te komen, bewezen zijn gedurende ten minste twee achtereenvolgende jaren.

De belanghebbende is verplicht om, boven en behalve het in de artikelen 10 en 11 bepaalde, twee ten honderd van de som der door hem in tijdelijken dienst genoten belooningen bij te dragen.

Deze bijdrage is niet verschuldigd over hetgeen door hem genoten is, zoolang zijne jaarlijksche belooning vier honderd gulden of minder bedroeg. Ook stijgt zij niet boven twintig ten honderd van de door hem in den overigen tijd gemiddeld per jaar genoten belooning.

Zij zal, nadat de pensioensbijdrage wegens de eerste vaste aanstelling verschuldigd geheel is aangezuiverd, in de twee daarop volgende jaren telkens voor de helft op de wedde of belooning worden ingehouden, met dien verstande echter, dat, indien ten gevolge daarvan de jaarwedde of belooning beneden de som van vierhonderd gulden in het jaar zou dalen, de inhouding zal geschieden in een zoodanig aantal jaren, als noodig zal zijn om de jaarwedde of belooning niet beneden die som te doen dalen. Zoolang de jaarwedde of belooning niet meer dan vierhonderd gulden in het jaar bedraagt, heeft geene inhouding plaats.

Wordt den ambtenaar vóór de afbetaling der hierbedoelde bijdrage pensioen of wachtgeld toegekend, dan geschiedt de inhouding binnen denzelfden tijd op dat pensioen of wachtgeld.

10. Behoudens de in art. 11 vermelde uitzonderingen wordt door de burgerlijke ambtenaren, tot het bekomen van pensioen, de helft van het beloop hunner wedde of belooning over één jaar bijgedragen. Deze bijdragen worden onder de middelen tot dekking der Staatsuitgaven verantwoord.

11. De bijdrage bij het voorgaand artikel bedoeld wordt, zoowel op de door den ambtenaar bij eerste aanstelling verkregen wedde als op elke latere verhooging daarvan, in de eerste vier jaren telkens tot een gelijk gedeelte ingehouden.

De bijdrage is niet verschuldigd door ambtenaren wier wedde of belooning niet meer dan vierhonderd gulden in het jaar bedraagt, en wordt zoo bij eerste aanstelling als bij latere verhooging, met zooveel verminderd als noodig is om de wedde of belooning door de heffing der bijdrage niet beneden de som van vierhonderd gulden in het jaar te doen dalen.

Ten aanzien van ambtenaren die meer dan eene burgerlijke betrekking bekleeden, worden de vorenstaande bepalingen op de aan elke betrekking verbonden wedde of belooning afzonderlijk toegepast.

De bijdrage wegens verhoogingen is niet verschuldigd door ambtenaren, voor wie de verhooging niet ten gevolge zal kunnen hebben de toekenning van een hooger pensioen dan dat, hetwelk zou verleend zijn, bijaldien op den dag van ingang der verhooging pensioen was toegekend.

Voor de hoofden der Ministerieele Departementen wordt de bij art. 10 bepaalde bijdrage door eene doorloopende korting van vijf ten honderd 's jaars hunner wedde of belooning vervangen.

12. Onder wedde of belooning worden verstaan alle inkomsten, die, hetzij onder de benaming van traktement of percentsgewijze belooning, hetzij van vaste emolumenten, aan de ambten of bedieningen zijn verbonden, voor zooverre zij in den regel niet strekken tot vergoeding van onkosten, door de waarneming daarvan veroorzaakt.

De vergoeding van kosten van vertegenwoordiging, toegekend aan diplomatieke en consulaire ambtenaren, bureelkosten, schadeloosstellingen en alle soortgelijke vergoedingen, belooningen voor de waarneming van bijzondere commissiën, tijdelijke inkomsten of toevallige baten of voordeelen worden mitsdien niet als wedde of belooning beschouwd.

Daarentegen wordt het genot van vrije woning, huisvesting en voeding, voor zooverre dit invloed heeft op het bedrag der inkomsten, als wedde of belooning aangemerkt.

Voor inkomsten die tevens strekken tot vergoeding van onkosten door de waarneming der ambten of bedieningen veroorzaakt, kan niet meer dan een derde gedeelte afgetrokken worden om het zuiver bedrag der wedde of belooning te vinden.

13. Bij de benoeming tot een ambt wordt de som bepaald, die tot grondslag moet strekken zoo voor de berekening van de overeenkomstig het bepaalde bij artikel 10 verschuldigde bijdrage als voor de latere regeling van het pensioen.

Bij elke verandering van belooning wordt de grondslag voor het pensioen opnieuw geregeld of bevestigd.

In geval van vermindering van belooning wordt de vroegere grondslag, behoudens de daaraan verbonden verplichtingen, bevestigd, tenzij de belanghebbende het tegendeel verkiezen mocht en daarvan binnen vier maanden, nadat die vermindering hem kenbaar is gemaakt, aangifte doet. In het laatste geval wordt de bijdrage welke nog verschuldigd was, in verband met de wijziging van den pensioensgrondslag verminderd en de verminderde bijdrage, telkens tot een gelijk gedeelte, ingehouden in hetzelfde tijdvak, waarin die, welke vóór de wijziging van den grondslag nog verschuldigd was, zou ingehouden zijn.

De pensioensgrondslag wordt echter tot geen lager bedrag teruggebracht dan dat, waarover, in verband met het bepaalde in de artikelen 10, 11 en 37 dezer wet of met dergelijke bepalingen in vroegere pensioenwetten, de bijdrage moet gerekend worden, op het tijdstip van ingang der vermindering, ten volle te zijn betaald.

Voor gewezen hoofden van Ministerieele Departementen kan, in het geval bij het voorgaande lid voorzien, de bevestiging van een vroegeren grondslag alleen plaats hebben tot het bedrag van dien, welke verbonden is geweest aan de betrekking die zij vóór de optreding als hoofd van een Ministerieel Departement mochten bekleed hebben. Indien zij vóór die optreding niet behoorden tot de bij deze wet bedoelde burgerlijke ambtenaren, worden zij met opzicht tot de bijdrage als nieuw aangestelde ambtenaren beschouwd.

Toevallige of tijdelijke vermeerdering of vermindering van de onzuivere opbrengst van percentsgewijze of andere veranderlijke belooningen, brengt geene wijziging van den eens bepaalden grondslag te weeg.

De grondslag wordt in de akten van aanstelling en bevordering of in het Koninklijk besluit waarbij de wedde of belooning bepaald is, vermeld.

Bekleedt een ambtenaar te gelijk meer dan eene betrekking, dan wordt in de akten van aanstelling

en bevordering of in het Koninklijk besluit waarbij de wedde of belooning bepaald is, voor elke betrekking een afzonderlijke grondslag voor pensioen vermeld.

14. Burgerlijke ambtenaren die zonder aanspraak op pensioen worden ontslagen, en zij die, met behoud hunner hoedanigheid van ambtenaar, doch met stilstand van wedde, tijdelijk van de waarneming hunner betrekking worden ontheven, zijn, te rekenen van den ingang van hun ontslag of van hunne tijdelijke ontheffing tot op het tijdstip hunner herplaatsing of van de wederopvatting hunner functiën, vrijgesteld van de voldoening der termijnen van bijdrage, die zij nog verschuldigd kunnen zijn.

15. Zij, die uit een der bij artikel 9, sub *b*, *c* en *d* vermelde betrekkingen in een burgerlijk ambt overgaan, met uitzondering van hen die eene der bij art. 9, sub *c* bedoelde betrekkingen bekleedende, de bij eene eerste benoeming verschuldigde bijdrage voor pensioen vooruit betaald hebben, worden, ten opzichte van hunne bijdrage, als nieuw aangestelde ambtenaren beschouwd.

16. Gewezen burgerlijke ambtenaren worden bij herplaatsing ten opzichte van hunne bijdrage, niet als nieuw aangestelde ambtenaren aangemerkt, behoudens hunne verplichting tot aanzuivering der bijdrage, welke bij den ingang van hun ontslag of verlof kan zijn verschuldigd gebleven.

Op de belanghebbenden bij het voorgaande lid bedoeld, met uitzondering der burgerlijke gepensionneerden, is, ingeval de herplaatsing op eene mindere dan de vroeger genoten belooning geschiedt, het derde lid van artikel 13 van toepassing.

Gepensionneerden, wier pensioen uit de inkomsten van den Staat of van zijne koloniën en bezittingen in andere werelddeelen wordt gekweten, zijn bij herplaatsing in eene burgerlijke betrekking van bijdrage vrijgesteld, indien hun pensioen het maximum bereikt, dat hun, naar de bepalingen dezer wet, kan worden toegekend.

17. Van de bijdragen overeenkomstig de vorenstaande bepalingen verschuldigd of gekweten kan geene vrijstelling of teruggave verleend worden dan aan hen die, vóór dat zij tien jaren gediend hebben, uit hoofde van ziels- of lichaamsgebreken voor de verdere waarneming van hun ambt ongeschikt en daaruit ontslagen zijn.

Voor het bewijs dier ongeschiktheid wordt gevorderd eene verklaring als bedoeld in artikel 5, eerste lid. De verdere bepalingen van dit artikel zijn, voor zooveel mogelijk, ten deze mede van toepassing.

In geval van herplaatsing in eene betrekking, waaraan uitzicht verbonden is op een pensioen bij de regeling waarvan de vroeger bewezen burgerlijke diensten in aanmerking moeten komen, zijn de belanghebbenden verplicht binnen een door het hoofd van het Departement van Algemeen Bestuur waartoe zij behooren te bepalen termijn terug te betalen hetgeen hun ingevolge het eerste lid van dit artikel is uitgekeerd.

18. De pensioenen worden verleend op aanvrage van of vanwege de belanghebbenden.

Die aanvrage moet, met overlegging van de voor de regeling van het pensioen benoodigde stukken, worden ingediend bij het Departement van Algemeen Bestuur, onder hetwelk de ambtenaar het laatst werkzaam is geweest.

Wanneer de aanvrage niet binnen één jaar na het tijdstip waarop het recht op pensioen verkregen werd, is ingediend, gaat het pensioen eerst in met het vierendeel jaars, volgende op dat waarin de aanvrage gedaan is. Is zij niet ingediend binnen vijf jaren nà genoemd tijdstip, dan is alle recht op pensioen verbeurd.

Dezelfde regelen gelden voor aanvragen om verhooging van reeds toegekend pensioen en voor de overlegging der stukken tot staving van het recht, op die verhooging dienende, met dien verstande dat de termijnen van een jaar en vijf jaren dan beginnen te loopen van den dag, waarop het pensioen is toegekend.

Pensioenen op grond van ziels- of lichaamsgebreken, toegekend aan de gewezen burgerlijke ambtenaren bedoeld bij het laatste lid van artikel 3 dezer wet, gaan in op den dag, waarop de aanvrage om pensioen bij het betrokken Departement van Algemeen Bestuur is ingekomen.

19. De pensioenen worden, op voordracht van het hoofd van het Departement van Algemeen Bestuur onder hetwelk de ambtenaar het laatst werkzaam is geweest en met medewerking van den Minister van Financiën, toegekend bij Koninklijke besluiten, houdende vermelding van de gronden waarop zij verleend worden.

Van deze besluiten wordt in de *Staatscourant* opgave gedaan, voor zooveel betreft den naam van den gepensionneerde, het bedrag van het pensioen en de toepasselijke wetsbepaling.

Bij de indiening van de jaarlijksche begrooting van Staatsuitgaven worden aan de Staten-Generaal overgelegd lijsten van de sedert de indiening

der vorige begrooting verleende en vervallen pensioenen.

Die lijsten wijzen aan:

a. de namen der gepensionneerden;

b. hun ouderdom, laatste dienstbetrekking en laatsten grondslag voor pensioen;

c. de oorzaak van het gegeven ontslag;

d. de artikelen der wet, krachtens welke het pensioen verleend is;

e. het bedrag van het pensioen.

20. De pensioenen worden in volle guldens verleend.

Onderdeelen van een gulden komen daarbij voor een gulden in berekening.

Zij gaan behoudens de uitzonderingen in artikel 18 vermeld, in met den dag volgende op dien, waarop hetzij de wedde of belooning waarnaar zij berekend zijn, hetzij het wachtgeld of het pensioen dat zij vervangen, heeft opgehouden.

Behoudens het bepaalde bij artikel 24 worden zij uitbetaald tot het einde van het vierendeeljaars, waarin zij door overlijden of om andere redenen vervallen.

21. De termijnen van een pensioen, welke niet zijn ingevorderd binnen één jaar nà den eersten dag der betaalbaarstelling, worden niet meer uitbetaald.

Is die invordering achterwege gebleven gedurende vijf achtereenvolgende jaren, dan is het pensioen vervallen. Bij Koninklijk besluit kunnen de belanghebbenden die dit mochten verzoeken, in het genot van hun vervallen pensioen hersteld worden.

Dat genot zal in het hierbedoeld geval ingaan met het vierendeeljaars, volgende op dat, waarin het verzoek gedaan is.

22. Hij die is veroordeeld tot gevangenisstraf van drie maanden, tot hechtenis van drie maanden, tot plaatsing in eene Rijkswerkinrichting, of tot eenige zwaardere straf, mist gedurende den tijd, dat hij zijne straf ondergaat of zich door de vlucht aan de tenuitvoerlegging van het vonnis onttrekt, het genot van pensioen.

Wij behouden Ons voor, daartoe termen vindende, gedurende dien tijd over het pensioen van den veroordeelde ten behoeve van zijne vrouw, zijne minderjarige afstammelingen in de rechte linie of zijne bloedverwanten in de opgaande linie te beschikken.

Wij behouden Ons tevens voor, om, voor zoover van de bevoegdheid in het vorig lid bedoeld, geen gebruik is gemaakt, hem die uit de gevangenis of werkinrichting is ontslagen, in het genot te stellen van eene uitkeering, tot een bedrag, dat de helft van het jaarlijksch pensioen niet te boven gaat.

23. Het pensioen vervalt, wanneer de belanghebbende:

a. naturalisatie in een vreemd land of vreemden adeldom aanneemt;

b. buiten toestemming van den Koning zich in vreemden krijgsdienst begeeft, of een ordeteeken, titel, rang, waardigheid of openbare bediening aanneemt, welke door eene vreemde Regeering is verleend of opgedragen.

24. Indien een burgerlijk gepensionneerde inkomsten of belooningen geniet uit de geldmiddelen van den Staat, van 's Rijks koloniën en bezittingen in andere werelddeelen of uit fondsen onder het beheer des Rijks geplaatst, in betrekkingen die ter begeving staan van het algemeen bestuur, dan wordt te dier zake, van den dag af waarop dergelijke inkomsten of belooningen zijn ingegaan, eene korting op zijn pensioen toegepast.

Die korting bedraagt:

a. wegens eene bijkomende inkomst of belooning van minder dan zestienhonderd gulden:

25 ten honderd van de eerste *f* 600 dier inkomst of belooning;

50 ten honderd van de volgende *f* 400;

75 „ „ „ het overige;

b. wegens eene bijkomende inkomst of belooning van zestienhonderd gulden of hooger:

50 ten honderd van het geheele bedrag dier inkomst of belooning.

De korting wordt niet toegepast wanneer het vereenigd bedrag van pensioen en bijkomende inkomst of belooning de som van duizend gulden niet overtreft, en met zooveel verminderd als noodig is om het vereenigd bedrag niet beneden die som te doen dalen.

Het burgerlijk pensioen wordt in zijn geheel gelijktijdig genoten met de soldij en de toelagen, verbonden aan de Militaire Willemsorde en aan de benoeming tot broeder der Orde van den Nederlandschen Leeuw.

25. Indien een gepensionneerde, wiens pensioen uit de inkomsten van den Staat of uit die van zijne koloniën en bezittingen in andere werelddeelen wordt gekweten, herplaatst wordt in eene betrekking waaraan het uitzicht op burgerlijk pensioen verbonden is, dan wordt zijn pensioen, te dier zake, op den voet van het voorgaande artikel, behoudens de daarbij vermelde uitzonderingen, verminderd.

Bij latere aftreding wordt hij, behoudens het bepaalde bij de artikelen 22 en 23, in het volle genot van zijn vroeger pensioen hersteld, en wordt hem daarenboven, voor zooverre hij daarop naar de regelen dezer wet aanspraak kan maken, een verder pensioen verleend, in evenredigheid van den grondslag en den duur der diensten, nà de herplaatsing bekomen en bewezen, doch met dien verstande, dat het vereenigd bedrag der pensioenen de som van drie duizend gulden en voor gewezen hoofden van Ministerieele Departementen die van vier duizend gulden niet kan overschrijden.

In de gevallen bedoeld bij artikel 3, litt. *c* en *d*, gelden, ten opzichte van het vereischte van tienjarigen dienst voor het verder pensioen alleen de jaren in de betrekking doorgebracht, waarin de gepensionneerde is herplaatst.

26. Het bepaalde bij artikel 24 is mede van toepassing op ambtenaren, die gelijktijdig meer dan eene burgerlijke of daarmede gelijkgestelde betrekking vervullen en uit eene daarvan ontslagen worden. Bij de regeling van het pensioen worden de grondslagen en de diensten der nog bekleed wordende betrekkingen niet in aanmerking genomen.

Bij latere aftreding uit de nog bekleed wordende betrekkingen wordt hun voor elke betrekking een afzonderlijk pensioen verleend, met dien verstande dat het vereenigd bedrag der pensioenen de som van drie duizend gulden niet kan overschrijden.

Vroeger in andere betrekkingen bewezen diensten komen in het geval bedoeld bij de eerste en tweede zinsnede van dit artikel, zoomede indien de belanghebbende uit al de door hem waargenomen betrekkingen te gelijker tijd wordt ontslagen, in berekening bij de regeling van het pensioen wegens die betrekking waarin de hoogste pensioensgrondslag bekomen is.

In de gevallen, bedoeld bij artikel 3, litt. *c* en *d*, gelden, ten opzichte van het vereischte van tienjarigen dienst, voor het pensioen alleen de jaren in de betrekking doorgebracht, ter zake waarvan dat pensioen wordt verleend.

27. Er bestaat een pensioenraad voor de burgerlijke ambtenaren.

Hij is samengesteld uit vijf leden en wordt bijgestaan door een secretaris, die allen door Ons worden benoemd en ontslagen.

In geval van vacature doet de raad Ons eene aanbevelingslijst van ten minste twee personen toekomen.

De voorzitter wordt uit de leden onmiddellijk door ons benoemd. Hij treedt als zoodanig om de twee jaren af, doch is opnieuw benoembaar.

Aan den voorzitter en de leden wordt ter zake van hunne bemoeiingen eene som van negentienhonderd gulden per jaar toegelegd, waarvan door den voorzitter driehonderd gulden en door elk der leden eenhonderd vijftig gulden als vaste toelage wordt genoten.

Na afloop van elk halfjaar wordt de helft van het overschietend bedrag tusschen den voorzitter en de leden verdeeld naar gelang van het getal der vergaderingen door ieder hunner in dien tijd bijgewoond.

Deze toelagen en presentiegelden worden voor de helft uit 's Rijks kas gekweten; zij komen voor de andere helft als kosten van beheer ten laste van het fonds, bedoeld in art. 18 der wet van den 9den Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 79).

De raad kan geen wettige zitting houden, wanneer niet ten minste drie leden tegenwoordig zijn.

De voorzitter heeft eene beslissende stem.

De verplichtingen van den secretaris worden geregeld bij eene door den raad vast te stellen instructie.

28. De raad onderzoekt de aanvragen, bedoeld bij artikel 18, en brengt zijn advies uit omtrent het daaraan te geven gevolg. Dat advies wordt medegedeeld aan den belanghebbende.

Indien het hoofd van het Departement van Algemeen Bestuur, waaronder de belanghebbende het laatst werkzaam is geweest, zich met het advies van den raad niet vereenigt, deelt hij zijn gevoelen over het ingevolge de wet toe te kennen pensioen schriftelijk aan den belanghebbende mede.

Indien deze binnen drie maanden na den dag waarop de bovenbedoelde mededeelingen gedaan zijn, het verlangen daartoe te kennen geeft, dan wordt over het advies het gevoelen ingewonnen van de afdeeling van den Raad van State, bedoeld bij het tweede lid van artikel 13 der wet van 21 December 1861 (*Staatsblad* n°. 129).

Wanneer ingevolge het bepaalde bij dit artikel het gevoelen van de afdeeling van den Raad van State, bedoeld bij het tweede lid van artikel 13 der wet van 21 December 1861 (*Staatsblad* n°. 129), wordt ingewonnen, wordt de zaak behandeld op de wijze vastgesteld voor de behandeling van geschillen van bestuur.

Onverminderd het bepaalde in artikel 63 der

wet van den 5den October 1841 (*Staatsblad* n°. 40) worden pensioenen, die zijn toegekend met inachtneming van de in dit artikel gestelde regelen, door de Algemeene Rekenkamer verevend tot de bedragen waarop zij zijn toegekend, tenzij, ingevolge het bepaalde bij de artikelen 22 tot en met 26 dezer wet, een lager bedrag behoort te worden betaald of de betaling achterwege moet blijven.

29. De raad is bevoegd om van de Departementen van Algemeen Bestuur de vereischte inlichtingen te vragen en doet aan het Departement van Financiën de voorstellen, die hij in het belang eener goede regeling van het pensioenwezen noodig of nuttig acht. Hij geeft insgelijks de gevraagde inlichtingen aan de Departementen van Algemeen Bestuur.

Mede door den raad wordt toezicht gehouden op de inhouding der pensioensbijdragen.

De uitoefening van dit toezicht wordt door den Minister van Financiën in overleg met den raad geregeld.

30. De bepalingen der wet van den 24sten Januari 1815 (*Staatsblad* n°. 5), welke ook van kracht blijft voor de provincie Limburg, worden, zoowel wat de arresten als wat de kortingen betreft, met opzicht tot de burgerlijke pensioenen gehandhaafd en toepasselijk verklaard.

31. De pensioenen zijn onvervreemdbaar. De belanghebbende kan daarover op geenerlei wijze beschikken, ook niet door verpanding of beleening. Indien hij last geeft om het pensioen voor hem te ontvangen, kan hij die lastgeving altijd herroepen. Alle hiermede strijdige overeenkomsten zijn nietig.

Deze bepalingen worden op het bewijs van inschrijving van het pensioen afgedrukt.

De voorschotten door gemeentebesturen, liefdadige of tot algemeen nut werkende instellingen, hetzij renteloos, hetzij tegen eene matige rente op de pensioenen gegeven, tot zekerheid waarvan de bewijzen van inschrijving in het bezit van die lichamen worden gesteld, zijn niet onder de bij deze wet verboden beleeningen begrepen, mits de voorwaarden, volgens welke die voorschotten verstrekt worden, zijn goedgekeurd door den Minister van Financiën.

Indien een gepensionneerde in een gesticht of instelling van weldadigheid, door het openbaar gezag erkend, is opgenomen of, op welke wijze ook, door zoodanige instelling of door eene burgerlijke gemeente wordt verpleegd, wordt, zoolang dit geschiedt, zijn pensioen uitbetaald aan he bestuur van dat gesticht, die instelling of gemeente, hetwelk zich tot dat einde in het bezit zal stellen van het bewijs van inschrijving van het pensioen.

Indien het bedrag van het pensioen dat der verplegingskosten overtreft, wordt het verschil door het daarbij betrokken bestuur aan of ten behoeve van den gepensionneerde uitgekeerd.

32. In buitengewone gevallen, waarin bij deze wet niet is voorzien, of waaromtrent hare bepalingen geacht worden geen billijken maatstaf tot vergelding van diensten, door burgerlijke ambtenaren van den Staat bewezen, op te leveren, wordt bij afzonderlijke wetten voorzien.

Slotbepalingen.

33. De bepalingen van artikel 31 zijn ook van toepassing op pensioenen ten laste van den Staat verleend aan andere dan burgerlijke ambtenaren, zoomede op de pensioenen toegekend aan weduwen en weezen van ambtenaren behoord hebbende tot de deelgerechtigden in het fonds van de geëmployeerden van het Algemeen Bestuur, in het weduwenfonds van het korps ingenieurs bij den waterstaat en in dat van de opzichters van den waterstaat.

Daarmede in strijd zijnde bepalingen van andere wetten zijn ingetrokken.

34. Het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren wordt opgeheven. De raad van toezicht op dat fonds wordt ontbonden. De in de bureelen van dien raad gebruikte registers, boeken en bescheiden worden overgebracht bij den pensioenraad, in artikel 27 bedoeld.

35. De pensioenen van de burgerlijke ambtenaren en van hunne weduwen en weezen, ten laste van het in artikel 34 genoemde fonds verleend, zoomede de ingevolge deze wet te verleenen pensioenen, worden ten laste der Staatsbegrooting verevend.

36. Uit de bezittingen van het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren wordt eene som van drie millioen gulden, op de wijze door Ons te bepalen, aan het Rijk uitgekeerd. De aan die gelden te geven bestemming wordt bij de wet geregeld.

De overige kapitalen en baten van dat fonds gaan over tot het bij de wet op te richten weduwen- en weezenfonds voor burgerlijke ambtenaren.

37. De sommen wegens afloopende bijdragen voor pensioen, welke bij het in werking treden dezer wet door de dan in dienst zijnde burger-

lijke ambtenaren ingevolge de tot dat tijdstip van kracht geweest zijnde bepalingen nog verschuldigd zijn; worden ten behoeve van den Staat voor het geheel ingevorderd.

Met uitzondering op het bepaalde bij de vorige zinsnede zullen de op hetzelfde tijdstip in dienst zijnde gewezen legestrekkende ambtenaren, deelgerechtigd in het weduwenfonds voor de geëmployeerden tot het Algemeen Bestuur behoorende, en de ambtenaren die deelgerechtigd zijn in het weduwen-pensioenfonds van het korps ingenieurs bij den waterstaat en in dat van de opzichters van de waterstaat, wegens nog niet aangezuiverde bijdragen voor aan hen toegekend traktement of verhoogingen van traktement niets meer te betalen hebben, indien die bijdragen op gezegd tijdstip reeds tot op de helft zijn aangezuiverd. Is dit laatste niet het geval, dan zijn zij tot aanzuivering dier bijdragen tot op de helft, op de gewone wijze verplicht.

38. De bij het in werking treden dezer wet voor de dan in dienst zijnde of op wachtgeld gestelde burgerlijke ambtenaren geldende grondslagen voor pensioen, worden bevestigd. Voor hen die op dat tijdstip twee of meer burgerlijke betrekkingen bekleeden of wel uit eene of meer daarvan onder toekenning van wachtgeld zijn ontslagen, worden die grondslagen opnieuw geregeld, met dien verstande, dat het gezamenlijk bedrag der verschillende grondslagen niet hooger mag zijn dan de grondslag bij de invoering dezer wet verkregen. Heeft deze regeling ten gevolge dat een ambtenaar als bovenbedoeld minder pensioen zou bekomen dan waarop hij volgens de bepalingen der voor de invoering dezer wet geldende wetten aanspraak zou gehad hebben, dan wordt het hem toe te kennen pensioen tot laatstbedoeld bedrag verhoogd.

39. De mindere geëmployeerden, werklieden of bedienden, op daggeld werkzaam bij inrichtingen van 's Rijks zee- en landmacht en op 's Rijks jachten en werkvaartuigen, die bij de inwerkingtreding dezer wet reeds behoorden tot de deelhebbenden in het bij artikel 34 dezer wet opgeheven fonds, worden, met uitzondering op het bepaalde bij het laatste lid van artikel 2 dezer wet, als burgerlijke ambtenaren aangemerkt.

40. Artikel 42 der wet van den 17den Augustus 1878 (*Staatsblad* n°. 127) wordt gelezen als volgt:

De bepalingen van de artt. 8, 9 derde lid, 12 derde lid, 18 tot en met 31 der wet betreffende de burgerlijke pensioenen, zijn op de pensioenen der onderwijzers van toepassing.

41. Deze wet treedt in werking den 1sten Januari 1891.

Op dat tijdstip vervallen, behoudens de hierna en in de wet tot regeling der pensioenen van de weduwen en weezen van burgerlijke ambtenaren vermelde uitzonderingen:

1°. de bepalingen der wet van 9 Mei 1846 (*Staatsblad* n°. 24) en van alle wetten welke daarin wijziging gebracht hebben, in zooverre die bepalingen ambtenaren betreffen, die na de invoering der eerstgemelde wet zijn aangesteld;

2°. de bepalingen der wet van 27 Mei 1865 (*Staatsblad* n°. 39), voor zooveel betreft de door burgerlijke ambtenaren bewezen diensten als mindere geëmployeerden, werklieden of bedienden bij de inrichtingen van 's Rijks- zee- en landmacht;

3°. artikel 44*bis* en de laatste zinsnede van artikel 19 der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 127), zooals die luidt nà de daarin bij de wet van 1 April 1875 (*Staatsblad* n°. 33) gebrachte wijzigingen, in zooverre die bepalingen ambtenaren betreffen, die, na vroeger in de daarin genoemde betrekkingen werkzaam te zijn geweest, nà de invoering dezer wet als burgerlijke ambtenaren worden aangesteld;

4°. de laatste zinsnede van het bij de wet van 29 Mei 1877 (*Staatsblad* n°. 114) in de wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 129) ingelaschte artikel 19*bis* en het bij eerstvermelde wet in die van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 129) ingelaschte artikel 44*bis* in zooverre die bepalingen ambtenaren betreffen, die, na vroeger in de daarin genoemde betrekkingen werkzaam te zijn geweest, nà de invoering dezer wet als burgerlijke ambtenaren worden aangesteld;

5°. de artikelen 34 en 35 der wet van 2 Mei 1863 (*Staatsblad* n°. 50);

6°. de artikelen 22 en 23 der wet van 28 April 1876 (*Staatsblad* n°. 102).

Blijven van kracht:

a. artikel 12 der wet van 9 Mei 1846 (*Staatsblad* n°. 24) voor de hoogleeraren, die vóór het in werking treden dezer wet zijn aangesteld;

b. de tweede en derde zinsnede van artikel 6 derzelfde wet, zooals die luidt nà de daarin laatstelijk bij de wet van 21 Mei 1873 (*Staatsblad* n°. 64) gebrachte wijzigingen, ten aanzien van de ambtenaren, die vóór het in werking treden dezer wet zijn ontslagen;

c. artikel 25 derzelfde wet, zooals die luidt

nà de daarin laatstelijk bij de wet van 21 Mei 1873 (*Staatsblad* n°. 64) gebrachte wijzigingen, ten aanzien van weduwen en kinderen van ambtenaren, aan wie, bij het in werking treden dezer wet, overeenkomstig het bepaalde bij dat artikel pensioen was toegekend, met dien verstande evenwel, dat, in het geval voorzien bij de vijfde zinsnede van dat artikel, door Onzen Minister van Financiën zal worden bepaald op welke wijze het aldaar bedoeld pensioen tusschen de rechthebbenden verdeeld zal worden;

d. artikel 29 derzelfde wet, zooals die luidt nà de daarin laatstelijk bij de wet van 21 Mei 1873 (*Staatsblad* n°. 64) gebrachte wijzigingen ten aanzien van burgerlijke pensioenen toegekend vóór het in werking treden van deze wet;

e. artikel 7 der wet van 21 Mei 1873 (*Staatsblad* n°. 64), voor de teruggave der doorloopende bijdrage, betaald door de in dat artikel bedoelde tijdelijk ontslagen doch niet herplaatste ambtenaren;

f. artikel 4 der wet van 24 Juni 1863 (*Staatsblad* n°. 73), voor de gewezen bezoldigde opzieners der jacht en visscherij, met of nà den 1sten Januari 1858 overgegaan of geplaatst in eene betrekking waaraan het uitzicht op burgerlijk pensioen verbonden is, voor zooveel betreft den diensttijd door hen in eerstgenoemde betrekking doorgebracht;

g. de tweede zinsnede van artikel 12 der wet van 4 Juli 1874 (*Staatsblad* n°. 90), ten aanzien van de leden der Rechterlijke Macht, die bij gebleken ongeschiktheid, door aanhoudende lichaamsziekte of ten gevolge van zielsziekte, uit hun ambt ontslagen worden;

h. de wet van 15 April 1854 (*Staatsblad* n°. 41), tot regeling van het pensioen der militaire leden van het Hoog Militair Gerechtshof;

i. de laatste zinsnede van artikel 8 der wet van 10 November 1875 (*Staatsblad* n°. 204);

k. de laatste zinsnede van artikel 2 der wet van 9 April 1877 (*Staatsblad* n°. 80);

l. artikel 8 der wet van 9 Mei 1846 (*Staatsblad* n°. 24) zooals die luidt na de daarin laatstelijk bij de wet van 21 Mei 1873 (*Staatsblad* n°. 64) gebrachte wijzigingen voor de op 31 December 1890 in dienst zijnde ambtenaren, die door de toepassing daarvan een hooger pensioen zouden verkrijgen dan hun volgens de bepalingen der nieuwe wet zou toekomen.

Het bepaalde bij het voorlaatste lid van artikel 9 is niet van toepassing op verloven vóór den eersten Juli 1873 verleend, indien door den belanghebbende gedurende den tijd van zijn verlof de destijds verschuldigde doorloopende korting voor pensioen betaald is.

Bij de regeling van het pensioen van de op 1 Januari 1891 bij de beide Kamers der Staten-Generaal in dienst zijnde stenografen, adspirant-stenografen en kweekeling-stenografen, zal mede in aanmerking komen de tijd, gedurende welken zij vóór 1 Januari 1891 als adspirant-, als kweekeling- of als leerling-stenograaf werkzaam zijn geweest.

Zij, die op 1 Januari 1891 als kweekeling-stenograaf in dienst waren, zullen om het in het vorig lid bedoelde recht deelachtig te worden, binnen drie maanden nà het in werking treden dezer wet schriftelijk hebben te verklaren bereid te zijn om alsnog over het tijdvak van 1 Januari 1891 tot hunne indiensttreding als stenograaf, te betalen de bij litt. *c* van artikel 9 der wet van 9 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 78) bedoelde rente van vier ten honderd over de helft van het bedrag der bij hunne benoeming tot stenograaf verkregen wedde.

Het, op grond dier verklaring, te betalen bedrag zal alsdan in de eerste twee jaren telkens tot een gelijk gedeelte op de wedde der belanghebbende ambtenaren worden ingehouden.

WET VAN DEN 9DEN APRIL 1897 (*Staatsblad* n°. 85).

2. Voor hen die vóór 1 Juli 1897 benoemd zijn tot eene onbezoldigde betrekking als bedoeld bij letter *c* van het thans nader vastgestelde artikel 9 der wet van den 9den Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 78) en die overeenkomstig deze bepaling gelijk zij oorspronkelijk luidde, hebben verkozen in kapitaal of rente bij te dragen, blijft de oorspronkelijke regeling van kracht. Voor hen, die zich daartoe niet bereid verklaarden en niet vóór 1 Juli 1874 tot een bezoldigd ambt zijn benoemd, komt de tijd in de onbezoldigde betrekking doorgebracht mede als diensttijd in aanmerking, mits de belanghebbende binnen drie maanden nà het in werking treden dezer wet of binnen ééne maand nà de eerste aanstelling tot een bezoldigd ambt schriftelijk verklaart te zullen voldoen: voor zooverre hij op of nà 1 Januari 1891 tot zijne onbezoldigde betrekking is aangesteld, over den tijd in die betrekking doorgebracht de rente bij de in hoofde dezer gemelde bepaling bedoeld, en, voor zooverre hij vóór evengemelden datum werd benoemd, over denzelfden tijd de rente bedoeld

in artikel 6 der wet van den 21sten Mei 1873 (*Staatsblad* n°. 64).

De hier bedoelde renten worden in de eerste vier jaren telkens tot een gelijk gedeelte op de wedde van de ambtenaren ingehouden.

SLOTBEPALINGEN.

3. Deze wet wordt geacht op 1 Januari 1891 in werking te zijn getreden, voor zooveel betreft het bepaalde in de §§ *b*, *e*, laatste lid, *o*, *p* en *q* van artikel 1; voor zooveel betreft hare overige bepalingen treedt zij in werking op 1 Juli 1897.

In de gevallen, waarin de bepalingen dezer wet aanspraak geven op een hooger pensioen dan hetgeen is toegekend onder de werking der bepalingen, die van 1 Januari 1891 af hebben gegolden, worden de termijnen bedoeld in het laatste lid van artikel 18 der wet van 9 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 78) gerekend een aanvang te nemen op den dag der afkondiging van deze wijzigingswet.

4. De wet van 9 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 78) zooals zij bij deze wet of bij latere wetten mocht worden gewijzigd, zal kunnen worden aangehaald als „Burgerlijke Pensioenwet".

WET VAN DEN 28STEN JUNI 1898 (*Staatsblad* n°. 152).

4. Voor de bij het in werking treden dezer wet in dienst zijnde vaste ambtenaren, die vroeger krachtens aanstelling tijdelijke diensten hebben bewezen in betrekkingen, als bedoeld in artikel 9*a* der burgerlijke pensioenwet, zullen deze tijdelijke diensten bij de regeling van hun pensioen als diensttijd in aanmerking komen, indien die ambtenaren zich binnen een jaar na het in werking treden dezer wet schriftelijk zullen hebben verbonden tot betaling der daarvoor verschuldigde bijdrage. Deze bijdrage wordt vastgesteld: 1°. voor hen, wier tijdelijke diensten zijn aangevangen vóór 1 Januari 1891, op een bedrag, gelijkstaande met het verschil tusschen de som der bijdragen, zoo afloopende als doorloopende, welke zij zouden hebben betaald, indien zij van hunne indiensttreding af eene vaste aanstelling hadden gehad, en de som der bijdragen, op 1 Juli 1898 reeds gekweten en nog verschuldigd; 2°. voor hen, wier tijdelijke diensten later zijn aangevangen, op het bedrag, dat bij toepassing der bepalingen van het tweede en derde lid van art. 9*bis* der burgerlijke pensioenwet verschuldigd zou zijn.

De bepaling van het voorgaand lid geldt eveneens voor gewezen burgerlijke ambtenaren, die op of nà 1 Juli 1898 worden herplaatst en vóór dezen datum tijdelijke diensten hebben bewezen, als in dat lid bedoeld, mits zij zich binnen een jaar na hunne herplaatsing schriftelijk verbinden tot betaling der bovenomschreven bijdrage, met dien verstande dat bij de berekening van het te betalen bedrag, in plaats van de som der bijdragen, op 1 Juli 1898 reeds gekweten en nog verschuldigd, in aanmerking komt de som der bijdragen, bij de weder in diensttreding reeds gekweten en nog verschuldigd.

De ambtenaren wier tijdelijke aanstelling vóór en wier vaste aanstelling òp of nà 1 Januari 1891 plaats had, worden, indien zij de verbintenis aangaan in het eerste of in het tweede lid genoemd, voor de toepassing van art. 17 der wet van 9 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 79) geacht met ingang van 1 Juli 1898 te vallen onder letter *b* van dat artikel, met dien verstande dat de daarbij bedoelde korting van twee ten honderd zal worden toegepast op den bij de eerste vaste aanstelling verkregen pensioensgrondslag, en die van vijf ten honderd op de verhoogingen van dien grondslag.

Met afwijking van het bepaalde bij het eerste lid, zullen de tijdelijke diensten, als ambtenaar bij de Rijksgestichten *Ommerschans* en *Veenhuizen* en bij Rijkswerkinrichtingen bewezen door hen, wier tijdelijke dienst als zoodanig door eene vaste aanstelling is gevolgd, bij de regeling van hun pensioen als diensttijd in aanmerking komen, zonder dat deswege eenige bijdrage door hen verschuldigd is.

5. De bijdragen, uit kracht der in het vorig artikel bedoelde verbintenissen verschuldigd, zullen, voor wat betreft hen, wier tijdelijke diensten zijn begonnen vóór 1 Januari 1891 in acht jaren, aan te vangen met het vierde kwartaal 1898 of bij herplaatsing, met het kwartaal, volgend op dat der weder in diensttreding, telkens tot een gelijk gedeelte, worden ingehouden op de jaarwedde van de betrokken ambtenaren en, ingeval vóór de afbetaling, pensioen of wachtgeld is of wordt toegekend, op hun pensioen of wachtgeld. Voor wat aangaat hen, wier tijdelijke diensten later zijn aangevangen, geschiedt de inhouding der bijdragen op gelijke wijze in twee jaren, doch met inachtneming van het bepaalde in het vierde lid van artikel 9*bis* der burgerlijke pensioenwet. Deze bijdragen worden onder de middelen tot dekking der Staatsuitgaven verantwoord.

Van bijdragen, of gedeelten daarvan, als in de eerste zinsnede van dit artikel bedoeld, welke niet door inhouding op de jaarwedde, het pen-

sioen of het wachtgeld van den betrokken ambtenaar mochten kunnen worden verhaald, blijft de voldoening achterwege.

6. Deze wet treedt in werking op den 1sten Juli 1898.

Behoort bij het Koninklijk besluit van den 10den Augustus 1898 (*Staatsblad* n°. 198).

Mij bekend,

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

—

13 *Augustus* 1898. BESLUIT, houdende eene tijdelijke voorziening ter verzekering van de behoorlijke uitoefening der spoorwegdiensten en van het veilig verkeer over de spoorwegen. S. 199.

Bij dit besluit wordt de Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid bevoegd verklaard, om gedurende het tijdvak van 1—16 September 1898 voor door hem te bepalen gedeelten van de spoorwegen, baanvakken of stations, ontheffing te verleenen van eenige artikelen van het algemeen reglement voor den dienst op de spoorwegen, en van het algemeen reglement voor het vervoer op de spoorwegen.

—

13 *Augustus* 1898. BESLUIT, houdende nadere bepalingen omtrent afschrijving van accijns op geslacht, wegens uitvoer van versch vleesch. S. 200.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën, dd. 13 Juli 1898, n°. 82, Invoerrechten en Accijnzen;

Gezien de artt. 1 en 3 der wet van 27 April 1884 (*Staatsblad* n°. 103), alsmede het Koninklijk besluit van 14 December 1896 (*Staatsblad* n°. 221);

Overwegende dat het wenschelijk is bezwaren op te heffen, welke de uitvoer van versch vleesch met afschrijving van den accijns ontmoet;

Gelet op art. 1 der wet van 4 April 1870 (*Staatsblad* n°. 61), art. 1 der wet van 28 December 1879 (*Staatsblad* n°. 250), de wetten van 30 December 1882 (*Staatsblad* n°. 253), 31 December 1884 (*Staatsblad* n°. 259), 25 December 1887 (*Staatsblad* n°. 221), 31 December 1890 (*Staatsblad* n°. 195), 29 December 1893 (*Staatsblad* n°. 248) en 7 December 1896 (*Staatsblad* n°. 212);

Den Raad van State gehoord (advies van den 28 Juli 1898, n°. 16);

Gelet op het nader rapport van voornoemden Minister van den 8 Augustus 1898, n°. 5 Invoerrechten en Accijnzen;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Met afwijking in zoover van de eerste zinsnede van art. 3 der wet van den 27 April 1884 (*Staatsblad* n°. 103), wordt het aantal stuks vee dat in de daarbij bedoelde aangifte tot slachten begrepen moet zijn, verminderd: voor runderen van *vijf* tot *twee* en voor kalveren van *tien* tot *vijf*.

2. De Minister van Financiën kan in bijzondere gevallen en onder de noodige voorzieningen in het belang van het toezicht de bij art. 1 van laatstgenoemde wet bedoelde afschrijving van accijns, ook doen verleenen bij uitvoer van het vleesch langs andere wegen dan spoorwegen.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Soestdijk, den 13den Augustus 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 26 *Aug.* 1898.)

—

13 *Augustus* 1898. MISSIVE van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende het gebruik van formulieren der attestatiën de vita oud model.

Mijn ambtgenoot van Financiën deelt mij mede dat in de verantwoording van enkele betaalmeesters de quitantiën, met attestatie de vita zoowel volgens het oude als volgens het nieuwe model worden aangetroffen.

Bij het invoeren van den maatregel tot kostelooze verstrekking van rijkswege van de formulieren der attestatiën de vita, zijn enkele wijzigingen in de bij resolutie van 23 Februari 1891, n°. 67, vastgestelde modellen aangebracht.

Een voldoende voorraad der nieuwe modellen is indertijd aan U H.E.G. toegezonden ter uitreiking aan de gemeentebesturen.

In de onderstelling dat de gemeentebesturen, nu het verstrekken van de formulieren van rijkswege kosteloos plaats heeft, van attestatiën de vita, opgemaakt naar het daarvoor in 1891 vastgesteld model, geen gebruik meer zouden maken, is het niet noodig voorgekomen een termijn te stellen gedurende welken nog van de oude modellen zou zijn gebruik te maken.

Daar echter uit bovenstaande mededeeling blijkt dat de gemaakte onderstelling niet juist is, ver-

zoek ik U H.E.G. de gemeentebesturen uit te noodigen om maatregelen te nemen, die er toe zullen leiden, dat nà ult°. December 1898 geen attestatiën de vita, opgemaakt naar het daarvoor in 1891 vastgestelde model, meer zullen worden afgegeven. Aan de betaalmeesters is kennis gegeven dat de betaling van pensioenen ten laste der Nederlandsche Staatsbegrooting, ter incasseering waarvan wordt aangeboden een attestatie de vita, opgemaakt naar evenbedoeld model, van ult°. December behoort te worden geweigerd.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal, (*get.*) DIJCKMEESTER.

—

15 *Augustus* 1898. MISSIVE van den Minister van Binnenlandsche Zaken, aan de commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende art. 15, slot der militiewet, schutterplichtigheid van vreemdelingen, enz.

Bij het laatste lid van art. 1 van het op 3 September 1896 te 's Gravenhage tusschen Nederland en Japan gesloten, bij de wet van 2 Mei 1897 (*Staatsblad* n°. 129) goedgekeurd verdrag van handel en scheepvaart (zie ook *Staatsblad* n°. 199 van 1897) is bepaald:

„The subjects of either of the contracting Par„ties residing in the dominions and possessions „of the other shall be exempted from all compulsory „military service whatsoever, whether in the „army, navy, national guard, or militia: from „all contributions imposed in lieu of personal „service; and from all forced loans or military „exactions or contributions."

Tengevolge van deze bepalingen van voormeld verdrag, dat op 17 Juli 1899 in werking zal treden (zie *Nederlandsche Staatscourant* van den 27 Juli 1898, n°. 173), zullen, te rekenen van eerstgenoemden datum, hier te lande gevestigde onderdanen van Japan — op wie, voor zoover ze niet levens Nederlander zijn, blijkens de mededeelingen van mijn Departement van 24 December 1880, n°. 15 M., en 6 September 1881, n°. 1130 M., afd. M. S., de slotbepaling van art. 15 der wet betrekkelijk de Nationale Militie reeds van toepassing is, — eveneens vrijgesteld zijn van allen gedwongen militairen dienst van welken aard ook, hetzij bij het leger, de marine of de schutterij, zoomede van alle heffingen, opgelegd ter vervanging van persoonlijken dienst en van alle gedwongen geldleeningen of lasten of bijdragen voor militaire doeleinden.

Wegens den bedongen vrijdom van dienst bij de schutterij komt het mij het meest eenvoudig voor, dat de onderdanen van Japan, die anders voor inschrijving in aanmerking zouden komen, niet voor de schutterij worden ingeschreven en dat alzoo in zoover te hunnen aanzien gevolgd worde hetgeen met betrekking tot de militie bereids ingevolge de slotbepaling van art. 15 der militiewet geldt voor onderdanen van Japan, die anders aan inschrijving voor de militie onderworpen zouden zijn.

Bovenvermelde gunstige bepalingen zijn, naar het oordeel van den Minister van Buitenlandsche Zaken en van mij, te rekenen van 17 Juli 1899, ook toepasselijk op hier te lande gevestigde onderdanen van Italië, Liberia, Oostenrijk, Oranje-Vrijstaat, Portugal, Perzië en Zwitserland, en wel als gevolg van hetgeen bij verdragen, tusschen Nederland en die Staten gesloten, gestipuleerd is aangaande behandeling op den voet van de meest begunstigde vreemde natie. Zie de verdragen, opgenomen in het *Staatsblad*:

n°. 106	van	1864,	met	Italië,
„ 77	„	1864,	„	Liberia,
„ 90	„	1867,	„	Oostenrijk,
„ 177	„	1897,	„	Oranje-Vrijstaat,
„ 74	„	1875,	„	Portugal,
„ 10	„	1858,	„	Perzië en
„ 137	„	1878,	„	Zwitserland.

Mitsdien kunnen onderdanen van genoemde Staten hier te lande niet verplicht worden tot dienst bij de militie of bij de schutterij en zal, te rekenen van 17 Juli 1899, met betrekking tot deze onderwerpen te hunnen aanzien gehandeld moeten worden als, blijkens het bovenstaande, geschieden moet ten opzichte van onderdanen van Japan.

Voor zooveel onderdanen van Italië, Oostenrijk, Portugal en Zwitserland en de militie betreft, zal de toestand geen verandering ondergaan, aangezien de onderdanen van deze Staten reeds ingevolge de slotbepaling van art. 15 der militiewet niet aan inschrijving voor de militie onderworpen zijn blijkens de mededeelingen van mijn Departement: voor Italië, Oostenrijk en Portugal van 27 November 1861, n°. 155, 4de afd., en voor Zwitserland van 17 September 1862, n°. 145, 4de afd. M.

Op onderdanen van Liberia, Oranje-Vrijstaat en Perzië is thans de slotbepaling van art. 15 der militiewet niet toepasselijk. Te rekenen van 17 Juli 1899 zal hierin alzoo verandering komen

en zullen de onderdanen van genoemde Staten, die niet tevens Nederlander zijn, evenmin aan inschrijving voor de militie onderworpen zijn.

Ik heb de eer U H.E.G. te verzoeken den inhoud dezes ter kennis te brengen van burgemeester en wethouders der gemeenten in Uwe provincie.

—

17 *Augustus* 1898. MISSIVE van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende gedeeltelijke overdracht van soldij door personeel der zeemacht.

Na gepleegd overleg heeft de Minister van Marine besloten, de volgende wijzigingen te brengen in de bestaande regeling van gedeeltelijke overdracht van soldij door het personeel der zeemacht.

Te beginnen met het in October a.s. aanvangende kwartaal zal voortaan aan het Departement van Marine een lijst worden aangelegd en bijgehouden van hen, aan wie personeel der zeemacht een gedeelte van zijn soldij wenscht af te staan. Bij het begin van ieder kwartaal zullen aan de burgemeesters der gemeenten, waar volgens opgave gedelegeerden wonen, bij geleidebrief volgens bijgaand model B, worden gezonden aanvragen tot uitbetaling volgens eveneens hierbijgaand model A.

Door het Departement van Marine zullen, gelijk met deze bescheiden, naar het postkantoor van de woonplaats der gedelegeerden postwissels (poste-restante) worden gezonden.

Na ontvangst van de aanvragen moeten de burgemeesters, zoo spoedig mogelijk, de gedelegeerden uitnoodigen, voor zich of voor een door hen aan te wijzen ambtenaar te verschijnen, om in tegenwoordigheid van een van beiden hun handteekening te stellen op de daarvoor aangewezen plaats op model A. Na daarna het stempel der gemeente te hebben afgedrukt op de eveneens op model A daarvoor aangewezen plaats, moeten de aanvragen aan de gedelegeerden worden ter hand gesteld.

Na de uitreiking moeten de burgemeesters daarvan, zoo spoedig mogelijk, kennis geven aan het Departement van Marine, met opgave eventueel van gebleken fouten in de namen of adressen der gedelegeerden, zooals die zijn ingevuld op model A.

De aanvragen, die niet kunnen worden uitgereikt, hetzij door vertrek der gedelegeerden naar elders, hetzij door weigering de delegatie te aanvaarden, hetzij door overlijden enz., moeten met opgave van reden der niet-uitreiking, in het eerste geval zooveel mogelijk met opgave van nieuw adres, bij bedoelde kennisgeving worden teruggezonden aan het Departement van Marine.

Ik voeg hier tot naricht bij, dat het Koninklijk besluit van 18 Mei 1835, n°. 63, aan de Gouverneurs in de provinciën gezonden bij dezerzijdsch schrijven van 26 Mei en 16 Juni 1835, n^{es}. 113 en 127, 1^{e} afdeeling, blijkens mededeeling van den Minister van Marine is ingetrokken bij Koninklijk besluit van 16 Juni 1879, n°. 25. De bij laatstgenoemd schrijven gegeven voorschriften moeten mitsdien als vervallen worden beschouwd.

Ik heb de eer U H.E.G. te verzoeken, het bovenstaande, zoo spoedig mogelijk, ter kennis te brengen van de burgemeesters in Uw gewest, met uitnoodiging, voor de naleving daarvan zorg te dragen.

MODEL A.

AANVRAAG TOT UITBETALING VAN EEN POSTWISSEL WEGENS DELEGATIE.

Ingeval van verhuizing het nieuwe adres bij ongefrankeerden brief op te geven aan het Departement van Marine (bureel soldijen) met opgaaf, van wien men een delegatie ontvangt.

Het Departement van Marine te *'s Gravenhage* verzoekt den heer Directeur van het Postkantoor te . . . . . het bedrag van den . . . . . door dat Departement aan . . . . . te . . . . . adres . . . . . gezonden postwissel, poste-restante, d.d. . . . . n°. . . . groot *f* . . . , tegen afgifte dezer aanvraag den belanghebbende uit te reiken, mits dat stuk, blijkens den stempel der gemeente, in tegenwoordigheid van den burgemeester zijner woonplaats, of van een door hem aan te wijzen ambtenaar is geteekend en de voldaanteekening op den postwissel geen twijfel overlaat.

's Gravenhage, den

De Secretaris-Generaal bij het Departement van Marine,

Hieronder te stellen den stempel der gemeente.

Hieronder te stellen de handteekening van den geadresseerde.

Deze aanvrage door den geadresseerde ter hand te stellen aan den Directeur van het Postkantoor zijner woonplaats.

MODEL B.

Departement van Marine.

BUREEL SOLDIJEN.

N°.

Getal bijlagen.

's Gravenhage, den

Ik heb de eer U Edelachtbare hierbij te doen toekomen aanvragen tot uitbetaling van postwissels voor betrekkingen van officieren en mindere schepelingen, te wier behoeve, ingevolge Koninklijk besluit van 28 Juni 1898, n°. 42, een gedeelte zeetraktement of soldij is afgestaan.

Ik verzoek U, daaraan gevolg te geven, zooals is aangeduid in de circulaire aanschrijving van den Minister van Binnenlandsche Zaken d.d. , en die stukken aan de belanghebbenden te doen uitreiken.

De Minister van Marine,
Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal,

Aan den heer Burgemeester van

—

18 *Augustus* 1898. BESLUIT, tot aanwijzing van de gemeente *Uithuizermeeden* als woonplaats van de behoeftige krankzinnige J. BOONSTRA voor de toepassing van art. 26 der wet tot regeling van het armbestuur. S. 200.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Beslissende het geschil over de woonplaats der arme krankzinnige J. BOONSTRA ter verpleging opgenomen in het krankzinnigengesticht „Dennenoord", te *Zuidlaren;*

Den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur gehoord (advies van den 13 Juli 1898, n°. 118);

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 15 Augustus 1898, n°. 3445, afdeeling Binnenlandsch Bestuur;

Overwegende dat tusschen de gemeentebesturen van *Grootegast*, *Uithuizermeeden* en *Marum* geschil bestaat omtrent de woonplaats van evengenoemde krankzinnige, welk geschil Gedeputeerde Staten van *Groningen* niet in der minne hebben kunnen bijleggen;

Overwegende dat volgens artikel 26 der wet tot regeling van het armbestuur de kosten van het overbrengen van arme krankzinnigen naar en hunne verpleging in gestichten voor krankzinnigen, voor zoover die niet uit de fondsen dier gestichten zelven moeten worden bestreden of daarin niet door de kerkelijke en bijzondere weldadigheid wordt voorzien, wordt voldaan uit de fondsen der burgerlijke gemeenten, waar de verpleegden woonplaats hebben en indien die woonplaats binnen het Rijk niet te vinden is, uit 's Rijks kas en dat hier blijkens de geschiedenis van genoemd wetsartikel, is bedoeld de woonplaats volgens de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek op het tijdstip, waarop de rechterlijke machtiging tot plaatsing in een krankzinnigengesticht werd verleend;

dat die machtiging in het onderhavige geval is verleend in Januari 1898;

dat meergenoemde krankzinnige den 18den Juli 1880 is geboren te Grootegast uit het huwelijk van A. BOONSTRA en A. C. WIERINGA;

dat dit huwelijk bij vonnis van de arrondissements-rechtbank te *Groningen* dd. 30 Mei 1884 is ontbonden en genoemde J. BOONSTRA daarbij is toegewezen aan de moeder;

dat volgens art. 78 van het Burgerlijk Wetboek minderjarigen de woonplaats volgen van hunne ouders, dat is volgens hetzelfde artikel, de woonplaats van den man, gedurende de echtverbintenis;

dat uit geene bepaling in onze wetgeving is af te leiden, dat door de echtscheiding verandering in dien regel wordt gebracht;

dat integendeel volgens art. 285 van het Burgerlijk Wetboek de vader en de moeder na echtscheiding de rechten behouden, welke voortspruiten uit de ouderlijke macht of voogdij, onverminderd de bepaling van het 1ste lid van art. 284 van dat Wetboek;

dat laatstgenoemd artikel wel die rechten beperkt ten aanzien van het verblijf der minderjarige kinderen, doch dat het hier bedoelde verblijf van louter feitelijken aard is en dus geen woonplaats in den zin van het Burgerlijk Wetboek kan vestigen;

dat derhalve ook na de echtscheiding minderjarige kinderen de woonplaats van den vader blijven volgen;

dat de vader van meergenoemde minderjarige krankzinnige BOONSTRA in Januari 1898 woonplaats had in de gemeente *Uithuizermeeden;*

Gezien de wet tot regeling van het armbestuur;

Hebben goedgevonden en verstaan:

als woonplaats van de behoeftige krankzinnige J. BOONSTRA voor de toepassing van art. 26 der wet tot regeling van het armbestuur aan te wijzen de gemeente *Uithuizermeeden.*

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* geplaatst en tegelijk met de in hoofde dezes vermelde voordracht van genoemden Minister in de *Nederlandsche Staatscourant* opgenomen zal worden en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, Afdeeling voor de geschillen van bestuur.

Soestdijk, den 18den Augustus 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 30 *Aug.* 1898.)

—

18 *Augustus* 1898. BESLUIT, betreffende art. 11*bis* der Hinderwet in verband met art. 6 der Veiligheidswet.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door den Inspecteur van den arbeid in de 6de Inspectie te *Groningen* tegen het besluit van burgemeester en wethouders van *Ezinge* d.d. 19 Maart 1898, waarbij aan de firma ROSEMA, BOLT & C°. te *Oostum*, onvoorwaardelijk vergunning is verleend tot het oprichten van een oven ten dienste van hare steenbakkerij op het perceel, kadastraal bekend Sectie D, n°. 308;

Den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur, gehoord, advies van den 3 Augustus 1898, n°. 156;

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 15 Augustus 1898, L. L., afdeeling Arbeid en Fabrieksswezen;

Overwegende dat de firma ROSEMA, BOLT & C°. te *Oostum* bij adres van 28 Januari 1898 aan burgemeester en wethouders van *Ezinge* vergunning heeft gevraagd tot het oprichten van eene oven ten dienste van hare steenbakkerij op het perceel kadastraal bekend Sectie D, n°. 308;

dat burgemeester en wethouders overeenkomstig artikel 10*bis* der Hinderwet de in artikel 5 sub 1 en 2 dier wet bedoelde stukken hebben toegezonden aan den Inspecteur van den arbeid in de 6de arbeidsinspectie te *Groningen*, die daarop den 8 Maart 1898 ter voldoening aan artikel 7*bis* slotalinea dier wet aan burgemeester en wethouders heeft bericht, dat de door de firma ROSEMA, BOLT & C°. gewenschte uitbreiding harer steenbakkerij door het plaatsen van een oven in het voormelde perceel, voor zoover zulks kan blijken uit de sub 1 en 2 van artikel 5 der Hinderwet bedoelde stukken, in verband met van adressante verkregen inlichtingen, niet kan voldoen aan de eischen, krachtens artikel 6 der Veiligheidswet gesteld;

dat burgemeester en wethouders, niettegenstaande dit schrijven, bij besluit van 19 Maart 1898 de gevraagde vergunning hebben verleend;

dat de voornoemde Inspecteur bij adres, den 24 Maart 1898 bij het Kabinet der Koningin ingekomen, van dit besluit bij Ons in beroep is gekomen;

Overwegende, dat artikel 11*bis* der Hinderwet bepaalt dat, zoo de inrichting waarvoor vergunning is gevraagd, tevens zal zijn eene fabriek of werkplaats in den zin der Veiligheidswet, de vergunning ook wordt geweigerd, indien de inrichting, voor zoover zulks kan blijken uit de in artikel 5 sub 1 en 2 bedoelde stukken, volgens den Inspecteur niet zal voldoen aan de eischen, krachtens artikel 6 der Veiligheidswet gesteld;

dat de duidelijke woorden dezer wetsbepaling geene andere uitlegging toelaten dan deze, dat in het geval bij artikel 11*bis* bedoeld, burgemeester en wethouders de vergunning behooren te weigeren, zonder in een onderzoek van de gegrondheid van de bewering des Inspecteurs te treden, omdat het slechts de vraag is of volgens den Inspecteur de inrichting aan de eischen der Veiligheidswet zal voldoen;

dat de wordingsgeschiedenis der wetsbepaling met hare duidelijke bewoordingen geenszins in strijd is;

dat toch, terwijl in het eerste ontwerp der wet de bepaling was opgenomen dat de aanvrage *konde* worden geweigerd indien de inrichting blijkens de stukken niet zoude voldoen aan de eischen krachtens artikel 6 der Veiligheidswet gesteld, op het blijkens het voorloopig verslag van de Tweede Kamer der Staten-Generaal door zeer vele leden uitgesproken verlangen dat de bepaling in plaats van een *facultatief*, een *imperatief* karakter zou hebben, het wetsontwerp in dien geest door de Regeering is gewijzigd, maar bij die gelegenheid tevens de woorden „volgens den Inspecteur" zijn ingelascht, waardoor duidelijk is te kennen gegeven, dat in het bedoelde geval de vergunning zou *moeten* worden geweigerd, en dat ten aanzien der vraag of dit geval aanwezig is, het oordeel van den Inspecteur beslissend is;

Gezien de Hinderwet;

Hebben goedgevonden en verstaan:

het bestreden besluit te vernietigen.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast enz.

—

19 *Augustus* 1898. BESLUIT, waarbij vrijdom van accijns wordt toegestaan voor zout, benoodigd voor fabrieken en trafieken. S. 202.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën van 23 Juli 1898, n°. 79, Invoerrechten en Accijnzen;

Den Raad van State gehoord (advies van den 9 Augustus 1898, n°. 6);

Gelet op het nader rapport van voornoemden Minister van 17 Augustus 1898, n°. 55, Invoerrechten en Accijnzen;

Gezien artikel 74, lr *c* en artikel 99 der wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 227), hondende bepalingen omtrent den accijns op het zout;

Hebben besloten en besluiten:

Art. **1**. Voor het zout, benoodigd voor de hierna gemelde fabrieken en trafieken, wordt vrijdom van accijns toegestaan.

Aardewerkfabrieken,

bleekerijen van garens en van nieuwe geweven stoffen,

dakpannenfabrieken,

darmenzouterijen,

fabrieken voor het zuiveren van beenderenvet en van olie,

glasblazerijen,

glauberzoutfabrieken,

huidenzouterijen,

ijsfabrieken (ruw ijs),

inrichtingen voor het sterken van scheergarens,

inrichtingen voor het zuiveren van ruwe sponzen,

kaasstremselfabrieken,

karottenfabrieken,

katoendrukkerijen,

leerlooierijen,

meniefabrieken,

plateelbakkerijen,

scheepstimmerwerven,

snuiffabrieken,

sodafabrieken,

stearinekaarsenfabrieken,

steenbakkerijen,

tabaksfabrieken,

tegelbakkerijen,

vellenblooterijen,

verfstoffenfabrieken,

ververijen van garens en geweven stoffen,

zeepziederijen,

zinkfabrieken (ruw zink).

2. De vrijdom kan, naar verkiezing van den fabrikant of trafikant, worden genoten voor *ruw* zout of voor *geraffineerd* zout.

3. De vrijdom wordt niet genoten voor fabrieken of trafieken, die uitgeoefend worden in een pand, dat gemeenschap heeft met eene zoutziederij of daaraan grenst.

In bijzondere gevallen kan de Minister van Financiën onder de noodige voorzieningen uitzondering op deze bepaling toelaten.

4. Hij, die den vrijdom verlangt, levert bij den ontvanger der accijnzen over de gemeente, waar de fabriek of trafiek gelegen is, tegen bewijs, eene onderteekende aangifte in van de panden, waarin het bedrijf, hetwelk aanspraak geeft op het genot van den vrijdom, wordt uitgeoefend, met opgaaf van kadastrale sectie en nommer.

De ontvanger geeft het bewijs eerst af na zich overtuigd te hebben, dat de panden niet vallen onder het bepaalde bij artikel 3, of dat ontheffing van het daarbij bepaalde is verleend.

5. Onverminderd het bepaalde bij artikel 21 der wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 227), omtrent inslag uit entrepot, kan zout, waarvoor vrijdom van accijns wordt verlangd, bij hoeveelheden van ten minste 100 kilogram worden ingeslagen uit eene zoutziederij of uit eene bergplaats onder krediet van een handelaar.

Inslag van ruw zout rechtstreeks van het buitenland kan door voornoemden Minister worden toegelaten.

6. De uitslag van het zout uit het entrepot, de zoutziederij of de bergplaats en de inslag in de fabriek of trafiek geschieden met vervoerbiljet, door den afleveraar bij onderteekende aangifte aan te vragen bij den ontvanger, ten wiens kantore zijne accijnsrekening gehouden wordt.

Die aangifte vermeldt:

a. den naam en het beroep van den afleveraar;

b. het pand, waaruit het zout zal worden afgeleverd;

c. de soort en de hoeveelheid van het zout;

d. het vervoermiddel;

e. den naam en het beroep van den ontbieder;

f. het pand, waarin de inslag zal geschieden,

met opgaaf van gemeente en kadastrale sectie en nummer.

7. De ontvanger vermeldt in het vervoerbiljet den termijn, binnen welken den inslag moet plaats hebben en den termijn, binnen welken het vervoerbiljet behoorlijk afgeteekend ten kantore van afgifte moet zijn teruggekomen.

8. De inslag van het zout in het pand van den vrijdomgenietende geschiedt onder toezicht van ambtenaren.

Nadat door hen de hoeveelheid met het vervoerbiljet is vergeleken, wordt het zout onverwijld door of van wege den ontbieder in het bijzijn der ambtenaren met eene of meer andere stoffen vermengd, overeenkomstig de voorschriften van den Minister van Financiën. (1)

De stoffen, benoodigd voor die vermenging, worden door den ontbieder verstrekt, tenzij door genoemden Minister is bepaald dat zij zullen worden verstrekt door den ontvanger der accijnzen, op kosten van den ontbieder.

Bij de voormelde voorschriften kan ook worden bepaald dat zout vóór de vermenging door of van wege den ontbieder moet worden fijn gemaakt.

Blijkt de ter vermenging aangeboden hoeveelheid zout kleiner dan de in het vervoerbiljet vermelde, dan wordt het biljet slechts voor de bevonden hoeveelheid afgeteekend.

Van de vermenging wordt door de ambtenaren melding gemaakt op het vervoerbiljet, hetwelk daarna door hen wordt ingeleverd bij den ontvanger der accijnzen over de gemeente waar de inslag is geschied. Deze zorgt voor de terugbezorging van het document aan het kantoor van afgifte.

9. De Minister van Financiën kan, op verzoek van den fabrikant of trafikant, onder de noodige voorzieningen toestaan, dat de vermenging van het zout reeds geschiedt bij den uitslag uit het entrepot of uit de zoutziederij of bergplaats van den afleveraar.

10. De ambtenaren zijn bevoegd om het in de fabriek of trafiek ingeslagen wordende zout te wegen, alsmede om monsters te nemen, zoowel van de stoffen, waarmede vermengd zal worden, als van het vermengde zout.

De fabrikant of trafikant is gehouden de noodige werklieden en een weegtoestel met gewichten, alsmede de vereischte flesschen of bussen voor berging van monsters te verstrekken.

(1) Deze voorschriften zijn gegeven bij resolutie van 16 September 1898, n°. 63.

Hij doet de voorgeschreven vermenging in alle opzichten overeenkomstig de aanwijzingen van de ambtenaren verrichten.

Indien aan een of ander niet wordt voldaan, wordt het document, waarmede het zout is aangebracht, niet door de ambtenaren afgeteekend.

11. Het is verboden:

a. middelen aan te wenden of te doen aanwenden om de stoffen, waarmede het zout vermengd is, weder geheel of gedeeltelijk daarvan af te scheiden;

b. het met vrijdom ingeslagen zout uit te slaan of het aan te wenden voor eenig ander doeleinde dan de werkzaamheden in de fabriek of trafiek.

Bij overtreding kan door Ons aan den fabrikant of trafikant de bevoegdheid tot verdere inslagen van zout met vrijdom van den accijns worden ontzegd.

12. Ingeval van verhuizing of staking van het bedrijf kan de inspecteur onder de noodige voorzieningen toestaan, dat het zout naar eene andere fabriek of trafiek van dezelfde soort wordt overgebracht.

13. Indien blijkt, dat door een fabrikant of trafikant meer zout met vrijdom wordt ingeslagen dan voor het bedrijf noodig is te achten, kan de Minister van Financiën den vrijdom beperken tot eene door hem te bepalen hoeveelheid per jaar.

14. Dit besluit komt in werking op 1 October 1898.

Alsdan vervallen alle vroegere voorschriften omtrent vrijdom van accijns voor zout, ten behoeve van fabrieken of trafieken, behalve die, welke betrekking hebben tot de zouterijen van groenten en noten en de varkensslagerijen, die werken voor uitvoer naar het buitenland.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Soestdijk, den 19den Augustus 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 6 *Sept.* 1898.)

—

24 *Augustus* 1898. BESLUIT, tot toepassing der wet van 26 April 1884 (*Staatsblad* n°. 80) aangevuld bij de wet van 20 Juli 1884 (*Staatsblad* n°. 164) tot vaststelling van buitengewone maatregelen tot afwending van eenige besmettelijke ziekten en tot wering harer uitbreiding en gevolgen. S. 203.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Overwegende, dat toepassing der wet van

26 April 1884 (*Staatsblad* n°. 80) aangevuld bij de wet van 20 Juli 1884 (*Staatsblad* n°. 164) tot vaststelling van buitengewone maatregelen tot afwending van eenige besmettelijke ziekten en tot wering harer uitbreiding en gevolgen, noodzakelijk is wegens het voorkomen van pest en andere der bedoelde ziekten op enkele plaatsen in het buitenland;

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 5 Juli 1898, n°. 1075, afdeeling Medische Politie en van den Minister van Financiën van 9 Juli 1898, n°. 58, Invoerrechten en Accijnzen;

Gelet op het Koninklijk besluit van 4 Augustus 1897 (*Staatsblad* n°. 185);

Den Raad van State gehoord (advies van den 26 Juli 1898, n°. 13);

Gelet op het nader rapport van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 10 Augustus 1898, n°. 1386, afdeeling Medische Politie en van den Minister van Financiën van 20 Augustus 1898, n°. 44, Invoerrechten en Accijnzen;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Art. 1. In-, door- en vervoer van lompen, gebruikte kleedingstukken en ongewasschen lijf- en beddegoed zijn verboden uit landen of plaatsen, door de Ministers van Binnenlandsche Zaken en Financiën aan te wijzen.

De aanwijzingen worden, telkens ten minste één dag voordat zij in werking treden door plaatsing in de *Nederlandsche Staatscourant* ter algemeene kennis gebracht.

De voornoemde Ministers zijn bevoegd, die aanwijzingen te veranderen, zoo dikwijls de omstandigheden dit gedoogen of noodig maken, alsmede te bepalen of en in hoever de bagages, door reizigers medegebracht, onder het verbod zijn begrepen. De beschikkingen over deze onderwerpen worden ook in de *Nederlandsche Staatscourant* geplaatst.

2. Heeft het verbod afwending van de Aziatische cholera ten doel, dan gedragen zich de genoemde Ministers bij aanwijzingen betreffende den in- of doorvoer uit landen, die toegetreden zijn tot de op 15 April 1893 te *Dresden* gesloten en bij de wet van 9 Juli 1894 (*Staatsblad* n°. 94) goedgekeurde internationale overeenkomst tot wering der cholera, naar de bepalingen van die overeenkomst.

Heeft het verbod afwending van de pest ten doel, dan gedragen zich de genoemde Ministers bij aanwijzingen betreffende den in- of doorvoer uit landen, die toegetreden zijn tot de op 19 Maart 1897 te *Venetië* gesloten en bij de wet van 14 Juli 1898 (*Staatsblad* n°. 175) goedgekeurde internationale sanitaire conventie, naar de bepalingen van die conventie.

3. Het tegenwoordig besluit, dat gedurende één jaar van kracht blijft, treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant*, waarin het is geplaatst.

De Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Financiën zijn belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Soestdijk, den 24sten Augustus 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 17 *Sept.* 1898.)

—

24 *Augustus* 1898. MISSIVE van den Minister van Oorlog aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende de uitvoering van art. 136 der wet op de nationale militie.

Bij dezerzijdsche aanschrijving d.d. 2 October 1863, n°. 1, P., werd U de bevoegdheid overgedragen om aan de verlofgangers van de militie te land, die zich voor hun bestaan of onderhoud voor hoogstens zes maanden naar een der aangrenzende rijken verlangen te begeven, daartoe, namens den Minister van Oorlog, de toestemming te verleenen, terwijl U bij dezerzijdsche aanschrijving d.d. 3 Mei 1882, VIIde afd., n°. 33, gelijke bevoegdheid werd verleend ten aanzien van de verlofgangers van de militie te land, die zich tot het deelnemen aan de kust- of haringvisscherij voor hoogstens zes maanden buitenslands wenschen te begeven.

In verband met de uitbreiding van art. 136 der Militiewet door de wet van den 2den Juli 1898 (*Staatsblad* n°. 170) wensch ik de bij vorenvermelde aanschrijvingen gegeven bevoegdheid te verruimen tot twaalf maanden en voor zooveel eerstgenoemde aanschrijving betreft tevens uit te strekken tot alle vreemde rijken in *Europa*.

Dientengevolge heb ik de eer U Hoogedelgestrenge, mits deze te machtigen, voortaan in dien zin te handelen en bij de te verleenen toestemming den verlofganger, die zich in den vreemde in *Europa* wenscht op te houden, voor zooveel hij

niet verblijft in *België*, in de Duitsche provinciën *Hannover*, *Westphalen* of de *Rijnprovincie* of in het Groothertogdom *Oldenburg*, vrij te stellen van de verplichting tot het bijwonen van het bij art. 138 der wet voorgeschreven onderzoek. Houdt de verlofganger zich op in genoemde aangrenzende landstreken, dan kan hem, en evenzoo den ter visscherij afwezige, op zijne aanvrage, worden toegestaan dat onderzoek, mede in verband met het Koninklijk besluit van den 30sten April 1898, n°. 86, eerst in November of December te ondergaan.

Met betrekking tot de uitvoering van de in deze vervatte opdracht, vestig ik er uwe aandacht op, dat ingevolge de tweede zinsnede van genoemd art. 136 de toestemming tot verblijf buitenslands niet mag worden geweigerd aan den verlofganger, die niet in verzuim is, indien zij blijkt noodig te zijn ter zake van uitoefening van of opleiding tot landbouw, handel of nijverheid.

Aangezien het bezwaarlijk aangaat bijzondere regelen vast te stellen nopens de wijze, waarop de belanghebbende in de daartoe betrekkelijke aanvrage of uit de daarbij overgelegde bescheiden de noodzakelijkheid van het verblijf buitenslands tot vorenomschreven doeleinden dient aan te toonen, meen ik de beoordeeling dier noodzakelijkheid en de daarvoor te volgen beginselen geheel aan U te moeten overlaten.

Uit het vorenstaande volgt, dat de beslissing op verzoeken om toestemming tot verblijf in vreemde werelddeelen of tot verblijf buitenslands voor langer dan één jaar, evenals tot dusver, door den Minister van Oorlog aan zich gehouden wordt. In dit opzicht worden de bestaande bepalingen gehandhaafd, evenwel met inachtneming van het voorgeschrevene in de laatste drie zinsneden van art. 136 der wet.

Ik heb derhalve de eer U Hoogedelgestrenge te verzoeken om, bijaldien in zulke gevallen eene aanvrage tot het gewone einde in uwe handen wordt gesteld, bij het uitbrengen van uw advies aan het al dan niet noodzakelijke van het verblijf buitenslands tot meerbedoelde doeleinden in het bijzonder uwe aandacht te schenken.

—

29 *Augustus* 1898. BESLUIT van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, houdende wijziging in de modellen VII en VIII, gevoegd nevens de beschikking van 18 April 1898, betreffende verkiezing van leden voor de Kamers van Arbeid.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid;

Gezien zijne in de *Staatscourant* van 5 Mei 1898, n°. 104 opgenomen beschikking van 18 April 1898, n°. 211, afdeeling Arbeid en Fabriekswezen;

Heeft goedgevonden:

in de bij die beschikking gevoegde modellen VII en VIII de woorden: „Te 5 uur wordt door den voorzitter van het stembureau aangekondigd" te vervangen door: „Te 3 uur wordt door den voorzitter van het stembureau aangekondigd".

's Gravenhage, 29 Augustus 1898.

De Minister voornoemd, (*get.*) C. LELY.

—

30 *Augustus* 1898. BESLUIT, houdende goedkeuring van eene *elfde* lijst van personen of geslachten, wier titels en adeldom op de adelsregisters zijn ingeschreven; zoomede van eene *tweede* lijst der veranderingen van adellijke geslachtsnamen waarvan op die registers aanteekening is geschied, en van eene lijst ter verbetering van misstellingen, voorkomende in de verschillende adelslijsten in het *Staatsblad* geplaatst. S. 204.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Gelet op art. 65 der Grondwet;

Gezien het Koninklijk besluit van 26 Januari 1822 (*Staatsblad* n°. 1);

Gezien het rapport van den Minister van Justitie, van den 29sten Augustus 1898, 1ste afdeeling A, n°. 113, ten geleide van eene *elfde* lijst van personen of geslachten, wier titels en adeldom op de adelsregisters zijn ingeschreven; zoomede van eene *tweede* lijst der veranderingen van adellijke geslachtsnamen waarvan op die registers aanteekening is geschied, en van eene lijst ter verbetering van misstellingen, voorkomende in de verschillende adelslijsten in het *Staatsblad* geplaatst;

Hebben goedgevonden en verstaan, voorschreven lijsten goed te keuren, gelijk geschiedt bij deze.

De Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk met de voorschreven lijsten in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 30sten Augustus 1898.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Justitie, (*get.*) CORT V. D. LINDEN.

(*Uitgeg.* 15 *Oct.* 1898.)

NAMEN EN VOORNAMEN.	Benaming van den titel of van het prædikaat.	DE TITEL OF HET PRÆDIKAAT, welke daaruit ten behoeve van de leden van het geslacht, hetzij reeds gedurende het leven van den titularis, hetzij na zijn overlijden, voortvloeit.
NAHUYS. (Willem Christiaan Theodorus van)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
NAHUYS. (Gerard Johan)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
NAHUYS. (Gerard Anthon)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
PLOOS VAN AMSTEL. (Adriaan Adolf Arthur)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
POLL. (Harman Hendrik van de)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
PRINS (Thédore Louis Lambert)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
PRINS. (Willem)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
RAAB VAN CANSTEIN. (Jacobus Johannes van)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
RAAB VAN CANSTEIN. (Rutgerus Willem van)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
RANITZ. (Sebastiaan Mattheus Sigismund de)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
RAPPARD. (Willem van)	Ridder.	Al zijne wettige mannelijke afstammelingen voeren den titel van Ridder. Al zijne wettige vrouwelijke afstammelingen voeren het prædikaat van Jonkvrouw.
RAPPARD. (Willem Frederik)	Ridder.	Al zijne wettige mannelijke afstammelingen voeren den titel van Ridder. Al zijne wettige vrouwelijke afstammelingen voeren het prædikaat van Jonkvrouw.
ROELL. (Cornelis David)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
ROELL. (Jacoba Johanna)	Jonkvrouw	Het prædikaat van Jonkvrouw is voor hare persoon alleen.
RÖELL. (Adriana)	Jonkvrouw	Het prædikaat van Jonkvrouw is voor hare persoon alleen.
ROELL. (Pierre Jaunne Henri)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
RÖELL. (Adrianus Eliza Hermann)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
RÖELL. (Anne Marie Adrianus Johan)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
ROELL. (Jeanne Phillippine Françoise)	Jonkvrouw	Het prædikaat van Jonkvrouw is voor hare persoon alleen.
ROY. (Bernard Marie Antoine August de)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
ROY. (Rudolph Franciscus Maria Antonius de)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
SCHADE VAN WESTRUM (Anthony Thomas Johannes)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
SCHMID. (Jacobus Anthonie Adolph von)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
SCHMID. (Lodewijk Marie Alexander von)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.

NAMEN EN VOORNAMEN.	Benaming van den titel of van het prædikaat.	DE TITEL OF HET PRÆDIKAAT, welke daaruit ten behoeve van de leden van het geslacht, hetzij reeds gedurende het leven van den titularis, hetzij na zijn overlijden, voortvloeit.
SCHORER. (Eduard Pieter)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
SIGERS THER BORCH. (Gerhardus Bernardus de)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
SMISSAERT. (Marinus Paulus)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
SMISSAERT. (Charles Lucien Maria)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
STEENGRACHT. (Nicolaas Adriaan) VAN MOYLAND.	Baron.	De titel van Baron gaat over bij recht van eerstgeboorte. De overige wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
STOOP (Pieter Anthony Jacob)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
STOOP (Matthæus Philippus Ernestus Eloysius Hubertus)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
STURLER. (Johan Wilhelm Edouard de)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
TEDING VAN BERKHOUT. (Pieter Jacob)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
TEDING VAN BERKHOUT. (Jan Pieter Adolf)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
TEYLINGEN. (Cornelis Jacob Jan Arnout van)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
TEIXEIRA DE MATTOS. (Joseph Henry)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
TEIXEIRA DE MATTOS. (Abraham Louis)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
TEIXEIRA DE MATTOS. (David François)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
TEIXEIRA DE MATTOS. (Louis Frederik)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
VESSEM. (Hendrikus Alexander Leopold van)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
VILLENEUVE (Willem de)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
VILLENEUVE. (Guillaume Gérard de)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
VILLENEUVE. (Volkert Huibert de)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.
WOLFF-METTERNICH. (Levin Max Paul Maria Hubert)	Graaf.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de titels van Graaf of van Gravin.
WRANGEL AUF LINDENBERG. (Willem von)	Jonkheer.	Al zijne wettige afstammelingen voeren de prædikaten van Jonkheer of van Jonkvrouw.

Behoort bij het Koninklijk besluit van 30 Augustus 1898 (*Staatsblad* n°. 204).

Mij bekend,

De Minister van Justitie, (*get.*) CORT V. D. LINDEN.

TWEEDE LIJST VAN VERANDERINGEN OF VERMEERDERINGEN *van adellijke geslachtsnamen, op de adelsregisters aangeteekend.* (*Zie de Eerste Lijst in het Staatsblad n°.* 28 *van* 1883.)

	NAMEN EN VOORNAMEN OP DE ADELSREGISTERS VOORKOMENDE.	Jaartal, nummer en bladzijde van het Staatsblad.	Veranderde of vermeerderde geslachtsnamen.
58.	DOES. (Johan Hendrik van der)	1825, n°. 61, bladz. 100.	Aan zijnen zoon Willem, geboren den 9den Februari 1767, werd bij den doop de geslachtsnaam Schuyl gegeven, zoodat hij, evenals zijne afstammelingen, zich noemde en teekende Schuyl van der Does. Bij Koninklijk besluit van 4 Augustus 1827, n°. 252, werd aan hun kleinzoon en zoon Jonkheer mr. Maurits Pieter Jacob Schuyl van der Does vergund het geslachtswapen van Schuyl van Walhorn bij dat van het geslacht van van der Does te blijven voeren.
59.	GEER VAN JUTPHAAS. (Berthold de)	1825, n°. 61, bladz. 130.	Bij Koninklijk besluit van 8 Augustus 1891, n°. 31, is aan zijnen achterkleinzoon Jonkheer Anthony Gustaaf de Geer vergund den geslachtsnaam van Lintelo bij den zijnen te voegen en zich in het vervolg te noemen en te teekenen: van Lintelo de Geer.
60.	GEVERS LEUVEN. (Arnout Cornelis Théodore)	1898, no. 204, bladz. 8.	Bij Koninklijk besluit van 26 December 1884, n°. 27, is aan Jonkheer Arnout Cornelis Théodore Gevers Leuven (hiernevens) vergund met weglating van den naam Leuven zich in het vervolg te noemen en te teekenen: Gevers.
61.	HETTEMA. (Montanus)	1825, n°. 61, bladz. 166.	Jonkheer Montanus Hettema (hiernevens) werd, in 1838, als zoon aangenomen door zijne nicht Anna Maria de Haan en heeft sedert, evenals zijne nakomelingen, zich genoemd en geteekend: de Haan Hettema.
62.	KEMPER. (Johannes Melchior)	1825, n°. 61, bladz. 188.	Blijkens acte van bekendheid verleden voor den vrederechter van het 3de kanton in het arrondissement Amsterdam den 18 Mei 1835 was aan zijnen zoon Jeronimo, geb. 1808, den geslachtsnaam de Bosch gegeven, ten gevolge waarvan deze, evenals zijne afstammelingen, zich genoemd en geteekend heeft: de Bosch Kemper.
63.	LENNEP. (Jacob Abraham van)	1825, n°. 61, bladz. 204.	Bij Koninklijk besluit van 10 Januari 1886, n°. 26, is aan zijnen kleinzoon Jonkheer Hendrik Jan van Lennep vergund den geslachtsnaam Deutz bij den zijnen te voegen en zich in het vervolg te noemen en te teekenen Deutz van Lennep.
64.	MULERT TOT DE LEEMKULE. (Joachim Ernst) MULERT TOT DE LEEMKULE. (Frederik Christiaan, Baron)	1825, n°. 61, bladz. 238. 1825, n°. 61, bladz. 240.	Bij Koninklijk besluit van 19 Januari 1884, n°. 16, is aan hunnen achterkleinzoon en kleinzoon Herman Frederik Christiaan Baron Mulert vergund den geslachtsnaam van Omphal bij den zijnen te voegen en zich in het vervolg te noemen en te teekenen: van Omphal Mulert.
65.	NISPEN TOT PANNERDEN. (Carel Herman van)	1825, n°. 61, bladz. 246.	Bij Koninklijk besluit van 13 Maart 1893, n°. 27, is aan zijnen achterkleinzoon Jonkheer Joseph Willem Jan Carel Marie van Nispen vergund bij zijnen geslachtsnaam den naam tot Sevenær te voegen en zich in het vervolg te noemen en te teekenen: van Nispen tot Sevenær.

	NAMEN EN VOORNAMEN OP DE ADELSREGISTERS VOORKOMENDE.	Jaartal, nummer en bladzijde van het Staatsblad.	Veranderde of vermeerderde geslachtsnamen.
66.	PESTEL. (Willem Frederik von)	1843,n°.59, bladz. 28.	Bij Koninklijk besluit van 22 October 1891, n°. 50, is aan zijnen kleinzoon Jonkheer Willem Frederik Anne von Pestel vergund om zijn geslachtsnaam te veranderen in dien van: van Pestel.
67.	RAPPARD. (Theodor Mauritz Guillaume, Ridder van)	1846,n°.20, bladz. 10.	Bij Koninklijk besluit van 15 April 1841, n°. 163, is aan zijnen zoon Alexander Coenraad Leonard Wilhelm Ridder van Rappard vergund den geslachtsnaam Treussart bij den zijnen te voegen en zich in het vervolg te noemen en te teekenen: Treussart van Rappard.
68.	RAPPARD. (Willem Frederik, Ridder van)	1898, no. 204, bladz. 14.	Bij Koninklijk besluit van 29 November 1886, n°. 36, is aan Willem Frederik Ridder Rappard (hiernevens) vergund voor zijn geslachtsnaam het woord „van" te voegen en zich in het vervolg te noemen en te teekenen: van Rappard.
69.	SANDBERG VAN DEN ESSENBURG. (Samuel Johannes, Baron)	1825,n°.61, bladz. 308. 1843,n°.59, bladz. 34.	Bij Koninklijk beslnit van 2 Mei 1894, n°. 51, is aan zijnen achterkleinzoon Jonkheer Ludo Sandberg vergund den geslachtsnaam van Bronkhorst bij den zijnen te voegen en zich in het vervolg te noemen en te teekenen: van Bronkhorst Sandberg.
70.	SANDBERG. (Albertus)	1843,n°.59, bladz. 34.	Bij Koninklijk besluit van 2 Mei 1894, n°. 51, is aan zijnen achterkleinzoon Jonkheer Herman Hendrik Sandberg vergund den geslachtsnaam van Boelens bij den zijnen te voegen en zich in het vervolg te noemen en te teekenen: Sandberg van Boelens.
71.	SLOET. (Frans Georg, Baron)	1883,n°.28, bladz. 10.	Bij Koninklijk besluit van 25 Mei 1889 n°. 57, is aan Franz Georg Baron Sloet (hiernevens) vergund den naam tot Everlo bij zijnen geslachtsnaam te voegen en zich in het vervolg te noemen en te teekenen: Sloet tot Everlo.
72.	SMINIA. (Hector van)	1825,n°.61, bladz 326.	Bij Koninklijk besluit van 2 November 1891, n°. 47, is aan zijnen achterkleinzoon Jonkheer Hector Willem Menno van Sminia vergund den geslachtsnaam van Coehoorn bij den zijnen te voegen en zich in het vervolg te noemen en te teekenen: van Coehoorn van Sminia.
73.	VERSLUYS. (Marinus Emmanuel (Cornelis)	1825,n°.61, bladz. 390.	Aan zijnen zoon Johan, geboren den 4den Juli 1801, werd de geslachtsnaam van Reigersberg gegeven, zoodat hij en zijne afstammelingen, zich genoemd en geteekend hebben: van Reigersberg Versluys.

Behoort bij het Koninklijk besluit van 30 Augustus 1898 (*Staatsblad* n°. 204).

Mij bekend,

De Minister van Justitie, (*get.*) CORT V. D. LINDEN.

LIJST TER VERBETERING *van misstellingen, voorkomende in de verschillende adelslijsten, in het Staatsblad geplaatst.*

1825, S. 61, staat: Ablaing de Giessenburg. (Jean Daniel Cornelis Carel Willem, baron d')	lees: Ablaing van Giessenburg. (Joan Daniël Cornelis Carel Wilhelm, baron d') *)
1825, S. 61, staat: Asbeck zu Bergen und Münsterhauzen. (Gerrit Ferdinand, baron van)	„ Asbeck zu Bergen und Münsterhausen. (Gerrit Ferdinand, baron van)
1825, S. 61, staat: Aulnis de Bourrouil van Hedinkhuizen. (Justus Hendrik Ludovicus, baron d'). De titel van baron gaat over bij recht van eerstgeboorte.	„ Aulnis de Bourouill van Hedikhuizen. (Justus Hendrik Ludovicus, baron d'). Alle deszelfs afstammelingen voeren den titel van baron en barones.
1825, S. 61, staat: Bentinck tot Schoonheten. (R. F. C. baron)	„ Bentinck tot Schoonheten. (Rudolph Floris Carel, baron)
1825, S. 61, staat: Biberstein Ragalla Zawadsky. (André Ignace Luc, baron de)	„ Bieberstein Rogalla Zawadzky. (André Ignace Luc, baron de)
1825, S. 61, staat: Boetzelaer van Kijkhoek. (Dirk, baron van den)	„ Boetzelaer van Kyfhoek. (Dirk baron van den)
1825, S. 61, staat: Boetzelaer. (W. G. J. baron van den)	„ Boetzelaer. (Willem Gustaaf Jacob, baron van den)
1825, S. 61, staat: Boetzelaer. (W. C. baron van den)	„ Boetzelaer. (Willem Charles, baron van den)
1843, S. 59, staat: Bogaerde de ter Brugge. (Andreas Eugenius, baron van den)	„ Bogaerde van Terbrugge. (Andreas Franciscus Eugenius, baron van den)
1825, S. 61, staat: Bois. (Charles Marie Josepb, baron du)	„ Bois (Charles Marie Joseph, baron Du) †)
1825, S. 61, staat: Bonnighausen tot Herinkhave. (Frans Egon, von)	„ Bönninghausen tot Herinkhave. (Frans Egon, von)
1825, S. 61, staat: Bonnighausen. (Maximilianus Fréderik Carel Frans, von)	„ Bönninghausen. (Maximilianus Frederik Carel Frans, von)
1825, S. 61, staat: Boreel van Hoogenlanden. (Jacob)	„ Boreel van Hogelanden. (Jacob)
1825, S. 61, staat: Boreel de Mauregnault (Gerard Arent)	„ Mauregnault (Gerard Arent, Boreel de)
1825, S. 61, staat: Boreel de Mauregnault. (Johan Anthony)	„ Mauregnault. (Johan Anthony, Boreel de)
1843, S. 59, staat: Bosch ven Drakestein. (Paulus Willem)	„ Bosch van Drakestein. (Paulus Willem)
1843, S. 59, staat: Bounam de Ryckholt. (Marie Philippine Louise Josephine barones)	„ Bounam de Ryckholt. (Maria Philippina Louisa Josepha, barones de) **)
1825, S. 61, staat: Brakel tot den Brakel. (Floris Adriaan van)	„ Brakell tot den Brakell. (Floris Adriaan van)
1825, S. 61, staat: Brakel tot Geldermalsum. (Jacob Adriaan van)	„ Brakell tot Geldermalsen. (Jacob Adriaan van)
1825, S. 61, staat: Brakel. (Maarten Adriaan Jacob van)	„ Brakell. (Maarten Adriaan Jacob van)
1825, S. 61, staat: Breugel. (Jacques Fabrice Herman Clifford de Cocq van)	„ Breugel. (Jacques Fabrice Herman Clifford Kocq van)
1825, S. 61, staat: Broekhuyzen. (Frederik Carel Wouter van)	„ Broeckhuisen. (Frederik Carel Wouter van)
1825, S. 61, staat: Broekhuyzen. (Roelof Walter Harman, Baron van)	„ Broeckhuisen. (Roelof Wolter Harmen, baron van) ††)
1825, S. 61, staat: Burch van Spiringshoek. (Diderik van der)	„ Burch van Spieringshoek. (Diderik van der)
1877, S. 24, staat: Bylandt. (Ernst Ferdinand Hubert Marius von)	„ Bylandt. (Ernst Ferdinand Hubert Marcus von)

*) Voornamen verbeterd volgens d'Ablaing: Ridderschappen. (*Offic. aant.*)
†) Volgens akte burgerlijke stand. Waarschijnlijk Belgische schrijfwijze. (*Offic. aant.*)
**) Zoo staan hare voornamen in het K. B. van 26 Maart 1834, n°. 2.
††) Zoo teekent hij zich in zijn adres. Het K. B. heeft 2 verschillende schrijfwijzen, maar nooit Broekhuyzen.

1825, S. 61, staat: Camminga. (Valerius Vitus van)	lees: Cammingha. (Valerius Vitus van)
1828, S. 1, staat: Capelle. (Robbert—Lieve Jaspar, baron van der)	„ Capellen. (Robbert Lieve Jasper, baron van der)
1843, S. 59, staat: Coenen. (Jacob Jan Balthazar)	„ Coenen. (Jan Jacob Balthazar)
1843, S. 59, staat: Coenen. (Sara Johanna Sybilla) echtgenoot van Boudewijn van de Mandere.	„ Coenen. (Sara Johanna Ignatia Sybilla) echtgenoot van Boudewijn van der Mandere.
1825, S. 61, staat: Collot d'Escury. (Carel Emilius Elst, baron)	„ Collot d'Escury. (Carel Emilius Els, baron)
1825, S. 61, staat: Collot d'Escury van Heynenoord. (Hendrik, baron)	„ Collot d'Escury van Heinenoord. (Hendrik, baron)
1825, S. 61, staat: Collot d'Escury van Slydrecht. (Hendrik, baron)	„ Collot d'Escnry van Sliedrecht. (Hendrik, baron)
1825, S. 61, staat: Court. (Henri François du)	„ Court. (Henri François de)
1825, S. 61, staat: Daehne. (Petrns Albert van)	„ Daehne. (Petrus Albert von)
1825, S. 61, staat: Daehne von Varick. (Gasparns Govardus Johannes von)	„ Daehne van Varick. (Gasparus Govardus Johannes von)
1825, S. 61, staat: Dedem. (Frederik Gijsbert Willem van)	„ Dedem. (Frederik Gijsbert Arnold Willem van)
1825, S. 61, staat: Dedem tot den Hachmeule. (Frederik Gijsbert van)	„ Dedem tot de Hachmeule. (Frederik Gijsbert van)
1825, S. 61, staat: Derfelden van Hinderstein. (Gijsbert Franco, baron de)	„ Derfelden van Hinderstein. (Gijsbert Franco, baron von)
1825, S. 61, staat: Diepenbroick-Impel. (W. A. L. van Gronsfeld, graaf)	„ Diepenbroick-Impel. (Willem Anne Lodewijk, graaf van Gronsfeld-)
1825, S. 61, staat: Dommer van Polderweldt. (Gysbert van)	„ Dommer van Poldersveldt. (Gijsbert Jan)
1825, S. 61, staat: Dordt tot het Medlen. (Reinier Engelbert, baron van)	„ Dorth tot het Meder. (Reinier Engelbert, baron van)
1825, S. 61, staat: Druyvestein. (Jan Willem)	„ Druyvesteyn. (Jan Willem)
1825, S. 61, staat: Dumonceau. (Jean Baptiste, graaf)	„ Du Monceau. (Jean Baptist, graaf)
1825, S. 61, staat: Dussen de Middelharnis. (Jacob van der)	„ Dussen van Middelharnis. (Jacob van der)
1825, S. 61, staat: Echten tot den Arendhorst. (Arent van)	„ Echten tot den Arendshorst. (Arent van)
1825, S. 61, staat: Erp tot Holt de Baerlo. (Henri Guillaume Antoine, baron)	„ Erp tot Holt de Baerlo. (Henri Guillaume Antoine, baron van)
1825, S. 61, staat: Eyl. (Charles Alexandre Guillaume Joseph van)	„ Eyll. (Charles Alexandre Guillaume Joseph van)
1843, S. 59, staat: Flugi d'Aspermont. (Carel Hendrik Christiaan)	„ Flugi van Aspermont. (Carel Hendrik Christiaan)
1825, S. 61, staat: Fontein Verschuir. (Gijsbert)	„ Verschuir. (Gijsbert Fontein)
1825, S. 61, staat: Fridach. (Johan Adriaan, baron van)	„ Fridagh. (Johan Adriaan, baron van)
1825, S. 61, staat: Geusau. (Willem Arnoud Alting Lamoraal van)	„ Geusau. (Willem Arnoud Alting Lamoraal von)
1825, S. 61, staat: Goedecke. (Fréderich Wilhelm van)	„ Goedecke. (Friedrich Wilhelm von)
1825, S. 61, staat: Golstein. (Hendrick Rudolf baron van)	„ Goltstein. (Hendrick Rudolf Willem, baron van)
1825, S. 61, staat: Golstein. (Jan Karel, baron van)	„ Goltstein. (Jan Karel, baron van)
1825, S. 61, staat: Golstein van Hoeckenburg. (Henricus Arnoldus Josephus, baron van)	„ Goltstein van Hoekenburg. (Henricus Arnoldus Josephus, baron van)
1825, S. 61, staat: Golstein. (J. H. baron van)	„ Goltstein van Hoekenburg. (Johannes Hermanus Winoldus Eugenius Walradus Theodorus, baron van)

1825, S. 61, staat: Golstein. (Philip Hendrick Benjamin, baron van)	lees: Goltstein. (Philip Hendrick Benjamin, baron van)
1825, S. 61, staat: Goll van Frankenstein. (Johan)	„ Goll van Franckestein. (Johan)
1825, S. 61, staat: Grancy van Haanwijk. (Anne Adolphe Marc Willem de Senarclens, baron de)	„ Sénarclens de Grancy van Haanwijk. (Onno Adolph Marck Willem, baron de)
1825, S. 61, staat: Groenincx van Zoelen van Ridderkerk. (Otto Paulus van)	„ Groeuinx van Zoelen van Ridderkerk. (Otto Paulus)
1843, S. 59, staat: Groenincx van Zoelen van Ridderkerk, Herkingen en Roxenisse. (Otto Paulus, baron)	„ Groeninx van Zoelen van Ridderkerk, Herkingen en Roxenisse. (Otto Paulus, baron)
1825, S. 61, staat: Gulcher. (Johan Wilhelm)	„ Gülcher. (Johan Wilhelm)
1825, S. 61, staat: Hachfort tot de Horst. (Olivier Gerard Willem Joseph, baron van)	„ Hacfort tot de Horst. (Olivier Gerrit Willem Joseph, baron)
1825, S. 61, staat: Hachfort tot den Ham. (F. O. J. van)	„ Hacfort tot den Ham. (Frederik Olivier Joseph)
1825, S. 61, staat: Haren. (Jean Poppe Andreae van)	„ Haren. (Joan Poppe Andrée van)
1825, S. 61, staat: Haren. (Pieter Willem van) Alle deszelfs afstammelingen voeren hetzelfde prædikaat.	„ Haren. (Pieter Willem, baron van). Alle deszelfs afstammelingen voeren den titel van baron en barones.
1843, S. 59, staat: Haze Bomme. (Willem Anthony de)	„ Bomme. (Willem Anthony de Haze)
1825, S. 61, staat: Heeckeren tot Nettelhorst. (Evert Chritiaan Carel Willem, baron van)	„ Heeckeren tot Nettelhorst (Evert Christiaan Carel Willem, baron van)
1825, S. 61, staat: Heeckeren tot Roderloo en Kehl. (Willem Hendrik Alexander Karel, baron van)	„ Heeckeren tot Roderloo en Kell. (Willem Hendrik Alexander Karel, baron van)
1825, S. 61, staat: Heilman van Stoutenburg. (Louis Joseph, baron van)	„ Heilmann van Stoutenburg. (Louis Joseph, baron van)
1825, S. 61, staat: Hemert tot Dingshof. (Wolf Floris, baron)	„ Hemert tot Dingshof. (Willem Floris, baron van)
1825, S. 61, staat: Hesselt van Dinter. (Albert Charles)	„ Dinter. (Albert Carel Hesselt van)
1825, S. 61, staat: Hesselt van Dinter. (Guillaume Jacques)	„ Dinter. (Guillaume Jacques Hesselt van)
1825, S. 61, staat: Hoevell tot Nijenhuis. (Rudolf, baron van)	„ Höevell tot Nyenhuis. (Rudolph, baron van)
1825, S. 61, staat: Hoevell. (Gerrit Willem Wolter Carel, baron van)	„ Höevell. (Gerrit Willem Wolter Carel, baron van)
1825, S. 61, staat: Holthe van Echten. (Pieter Adam van)	„ Holthe. (Pieter Adam van)
1825, S. 61, staat: Hovell tot Westervliet en Wezeweldt. (Arnold Jean Jacob, baron van)	„ Hövell tot Westervlier en Wezeveld. (Arnoldus Joannes Antonius, baron van)
1825, S. 61, staat: Hugenpoth tot den Beerenklaauw. (Jean Baldewijn Joseph Hendrik Otto Anton, baron van)	„ Hugenpoth tot den Beerenklaauw. (Jean Boldewijn Joseph Heudrik Otto Auton, baron van)
1825, S. 61, staat: Hugenpoth van Aardt. (Joannes Nepomucenès Wilhelmus Anthonius, baron van)	„ Hugenpoth van Aerdt. (Joannes Nepomucenus Wilhelmus Anthonius, baron van)
1843, S. 59, staat: Hugenpoth. (Johannes Gerardus Hendrikus baron van)	„ Hugenpoth. (Johannes Gerardus Henrikus Antonius, baron van)
1825, S. 61, staat: Humalda. (Idsert Ebinga van)	„ Æbinga van Humalda. (Idsert)
1825, S. 61, staat: Huyhgens. (Hendrik)	„ Huyghens. (Hendrik)
1825, S. 61, staat: Imbyze van Batenburg. (Jean Willem van)	„ Imbyze van Batenburg. (Jan Willem van)
1825, S. 61, staat: Ionge. (Jan Willem Adriaan de)	„ Jonge. (Willem Adriaan de)
1825, S. 61, staat: Isselmuden tot Zwollingercamp. (Rudolf Hendrick, baron van)	„ Isselmuden tot Zwollingercamp. (Roelof Hendrick, baron van)
1825, S. 61, staat: Isendoorn à Blois tot Kannenburg. (Fréderik Carel Théodor, baron d')	„ Isendoorn à Blois tot Kannenburg. (Frederik Carel Theodoor, baron d')

1825, S. 61, staat: Jttersum tot Oosterhof. (Willem, baron van)	lees: Ittersum tot Oosterhof. (Willem baron van)
1825, S. 61, staat: Jttersum tot Relaer. (Jasper Gerrit, baron van)	„ Ittersum tot Relaer. (Jasper Gerrit, baron van)
1825, S. 61, staat: Jttersum. (Lodewijk Arend, baron van)	„ Ittersum. (Lodewijk Arend, baron van)
1825, S. 61, staat: Kempenaar. (Antoon Anne van Andringa de)	„ Kempenaer. (Antoon Anne Andringa de)
1825, S. 61, staat: Keppel tot Woonbeek. (Adolf Jacob Rabo Willem)	„ Keppel tot de Woolbeek. (Johan Rabo van)
1825, S. 61, staat: Lampsins. (Apolonius Jan Cornelis, baron de)	„ Lampsins. (Apolonius Jan Cornelis, baron)
1825, S. 61, staat: Lamsweerde. (Gerrit Willem, baron de)	„ Lamsweerde. (Gerrit Willem Joseph, baron van)
1825, S. 61, staat: Lannoy. (Jacob Arnold Henri)	„ Lannoy. (Jacob Arnold Henri de)
1825, S. 61, staat: Lennep. (Jacob Abraham van)	„ Lennep. (Abraham Jacob van)
1825, S. 61, staat: Lewe van Middelshum. (Egbert)	„ Lewe van Middelstum. (Egbert)
1843, S. 59, staat: Lewe van Middelstum. (Edzard Jacob, baron van)	„ Lewe van Middelstum. (Edzard Jacob, baron)
1825, S. 61, staat: Loe van Overdijk. (Hendrik Jan)	„ Loë van Overdyck. (Hendrik Jan van)
1825, S. 61, staat: Loe Imstenraedt. (François Charles Antoine, baron de)	„ Loë Imsteuraedt. (François Charles Antoine, baron de)
1843, S. 59, staat: Lopez Suasso Diaz de Fonseca. (Antonio)	„ Suasso Diaz de Fonseca (Antonio Lopez)
1825, S. 61, staat: Lynden van Blitterwsijk. (Willem Hendrik Carel van)	„ Lynden van Blitterswijk. (Willem Hendrik Carel van)
1825, S. 61, staat: Lynden tot Oldenaller en Desnor. (Samuel van)	„ Lynden tot Oldenaller en de Snor. (Samuel van)
1825, S. 61, staat: Lynden tot Oldenaller. (Andries Walter, baron van)	„ Lynden tot Oldenaller. (Andries Wolter, baron van)
1883, S. 28, staat: Lynden. (Constant Theodore van) van Sandenburg.	„ Lynden van Sandenburg, (Constant Theodore van)
1825, S. 61, staat: Marchand d'Ansembourg. (Jean Baptiste Ferdinand Joseph, graaf de)	„ Marchant d'Ansembourg. (Jean Baptiste Ferdinand Joseph, graaf de)
1825, S. 61, staat: Marees van Swienderen van Allersma. (Rincke de)	„ Swinderen van Allersma. (Rencke de Marees van)
1825, S. 61, staat: Melvill van Carnbée. (Pieter, baron)	„ Melvill van Carnbee. (Pieter, baron)
1825, S. 61, staat: Michiels van Kessenich. (Hendrik Joseph, baron de)	„ Michiels van Kessenich. (Hendrik Joseph, baron)
1843, S. 59, staat: Mechiels van Verduynen. (Arnold Hendrik Theodorus, baron)	„ Michiels van Verduynen. (Arnold Hendrik Theodorus, baron)
1825, S. 61, staat: Middachten tot Voreswijk en Oldehagen. (Reinier Willem van)	„ Middachten tot Vrieswijk en Oldhagen, (Reinier Willem van)
1829, S. 1, staat: Muhlen. (Carl Iohann Philipp von)	„ Mühlen. (Carl Iohann Philipp von)
1825, S. 61, staat: Mulert tot de Leemkale. (Joachim Ernst)	„ Mulert tot de Leemkule. (Joachim Ernst)
1825, S. 61, staat: Mulert. (Johan Carel, baron van)	„ Mulert (Johan Carel, baron)
1825, S. 61, staat: Neukirchen genaamd Nijvenheim tot Ecken Wiel. (Jan Gijsbert Ludolf Adriaan, baron van)	„ Neukirchen tot Nijvenheim tot Eck en Wiel. (Jan Gijsbert Ludolf Adriaan, baron van)
1825, S. 61, staat: Perponcher de Sedlnitzky van Wolfaartsdijk. (Willem Emmery de)	„ Perponcher-Sedlnitzky van Wolfaartsdijk. (Willem Emmery de)
1825, S. 61, staat: Pesters van Kattenbroek. (Willem Nicolaas de)	„ Pesters van Cattenbroek. (Willem Nicolaas de)
1825, S. 61, staat: Peterssen. (Isaac Ernst de)	„ Petersen. (Isaak Ernst de)

1825, S. 61, staat: Plevits d'Alffens. (George Jacques, baron de)	lees: Plevits d'Alfens. (George Jacques, baron de)
1825, S. 61, staat: Polman Gruys van Garreweer. (Jan Ernst)	„ Gruys van Garreweer. (Jan Ernst Polman)
1825, S. 61, staat: Quadt Wickeradt de 't Oppenbroeck. (Charles Henri Louis Maurice Herman Sigismund, baron de)	„ Quadt Wickeradt van Soppenbroeck. (Karel Hendrik Lodewijk Maurits Herman Sigismund, baron van)
1825, S. 61, staat: Raasfeldt tot Elzen. (Dirk Joachim Willem Jan van)	„ Raesfeld tot Elsen. (Dirk Joachim Willem Jan van)
1825, S. 61, staat: Randwijk. (Otto baron van)	„ Randwijck. (Otto, baron van)
1825, S. 61, staat: Randwijk. (Frans Steven Karel, graaf van)	„ Randwijck. (Frans Steven Karel, graaf van
1825, S. 61, staat: Rappaert. (Walrave Christiaan Pieter van)	„ Rappard (Walrave Christiaan Pieter van)
1825, S. 61, staat: Rappard van Balgoy en Keerth. (Bernhard van)	„ Rappard van Balgoy en Keenth. (Bernhard van)
1825, S. 61, staat: Rechteren en Limpurg tot Nootdeuringen. (Fréderik Reinhard Borchard Rudolf van)	„ Rechteren Limpurg tot Noorddeuringen. (Frederik Reinhard Borchard Rudolf van)
1825, S. 61, staat: Rechteren Limpurg. (Adolf Fréderik Lodewijk, graaf van)	„ Rechteren Limpurg. (Adolf Frederik Lodewijk, graaf van)
1825, S. 61, staat: Rechteren Limpurg. (I. F. R. C. C. W., graaf van)	„ Rechteren Limpurg. (Johan Frederik Reinhard Christiaan Willem, graaf van)
1825, S. 61, staat: Reede van Oudshoorn. (Johan Fréderik, baron van)	„ Reede van Oudshoorn. (Johan Frederik, baron van)
1825, S. 61, staat: Reugers. (Bernard Walrad van Welderen, baron)	„ Rengers. (Bernard Walraad van Welderen, baron)
1825, S. 61, staat: Rengers. (Iustinus Sjuck Gerold Iuckama van Burmania, baron)	„ Rengers. (Iustinus Sjuck Gerrold Iuckema van Burmania, baron)
1825, S. 61, staat: Rengers. (Willem Fréderik Schratenbach, baron)	„ Rengers. (Willem Frederik Schratenbach, baron)
1825, S. 61, staat: Roell. (Willem Frederik, baron)	„ Röell. (Willem Frederik, baron)
1825, S. 61, staat: Roell. (Jean Carel Andries van Gheel)	„ Röell. (Jan Carel Andries van Gheel)
1843, S. 59, staat: Roëll. (Charles Henri)	„ Röell. (Charles Henri)
1877, S. 24, staat: Roëll. (Herman Hendrik)	„ Röell. (Herman Hendrik)
1825, S. 61, staat: Rothe. (Maurits Calixtus Franciscus Johannes de)	„ Rotte. (Maurits Calixtus Franciscus Johannes de)
1825, S. 61, staat: Rutgers van Rozenburg. (Léonard)	„ Rutgers van Rozenburg. (Leonard)
1825, S. 61, staat: Salve de Bruneton. (Willem Benjamin)	„ Salve de Bruneton. (Willem Benjamin de)
1825, S. 61, staat: Sassen van Ysselt. (Léopold Frans Jan Jacob)	„ Sasse van Ysselt. (Leopold Frans Jan Jacob van)
1825, S. 61, staat: Schenk van Nydeggen. (Hendrik Franciscus Josephus van)	„ Schenk van Nydeggen. (Hendricus Franciscus Josephus)
1825, S. 61, staat: Schimelpenninck van der Oye tot beide de Pollen en Nijenbeek. (Willem Anne). Alle deszelfs afstammelingen voeren hetzelfde prædikaat.	„ Schimmelpenninck van der Oye tot beide de Pollen en Nijenbeek. (Willem Anne, baron). Alle deszelfs nakomelingen voeren den titel van baron en barones.
1852, S. 61, staat: Schimmelpenninck van der Oye. (Hendrik, baron)	„ Schimmelpenninck van der Oije. (Hendrik Jan, baron)
1825, S. 61, staat: Shcinne. (Isac van)	„ Schinne. (Isac van)
1843, S. 59, staat: Schmidt auf Alstenstadt. (Johan Carel Frederich von)	„ Schmidt auf Altenstadt. (Johan Carel Friederich von)
1877, S. 24, staat: Schorer. (Johannes Cornelis Marinus Rademacher)	„ Schorer. (Johannes Cornelis Marinus Radermacher)

1825, S. 61, staat: Schuylenburch van Bommenède. (François Pierre Guillaume)	lees:	Schuylenburch van Bommenede. (François Pierre Guillaume van)
1825, S. 61, staat: Schwartz. (Christoffel Bernard Iulius)	„	Schwartz. (Christoffel Bernard Iulius von)
1825, S. 61, staat: Schwartzenberg en Hohenlandsberg. (Jan Sicco Camstra, baron thoe)	„	Schwartzenberg en Hohenlansberg. (Johan Sicco Tjalling Camstra, baron thoe)
1825, S. 61, staat: Schwartzenberg en Hohenlandsberg. (Georg Fréderik, baron thoe)	„	Schwartzenberg en Hohenlansberg. (Georg Frederik, baron thoe)
1825, S. 61, staat: Schwartzenberg en Hohenlandsberg. (Wilco Holdinga, baron thoe)	„	Schwartzenberg en Hohenlansberg. (Wilco Holdinga, baron thoe)
1825, S. 61, staat: Schwartzenberg en Hohenlandsberg. (Michaël Onuprius, baron thoe)	„	Schwartzenberg en Hohenlansberg. (Michaël Onuphrius, baron thoe)
1843, S. 59, staat: Sibold. (Philippus Franciscus Balthazar von)	„	Siebold. (Philippus Franciscus Balthazar von)
1877, S. 24, staat: Siccama. (Johan Rengers) Hora van Farmsum	„	Siccama van Farmsum. (Johan Rengers Hora)
1846, S. 20, staat: Slingelandt. (Godert Johan, baron van)	„	Slingelandt. (Govert Johan, baron van)
1825, S. 61, staat: Sloet tot Warmeloo. (Floris Willem, baron)	„	Sloet tot Warmelo. (Floris Willem, baron)
1825, S. 61, staat: Sloet tot Westerholt. (Robert Adolf Borchard, baron van)	„	Sloet tot Westerholt. (Robert Adolf Borchard Jan, baron)
1825, S. 61, staat: Sloet tot Oldrutenborgh. (Anthony, baron)	„	Sloet tot Oldruitenborgh. (Anthony, baron)
1825, S. 61, staat: Smissen de Cortenberg. (Jacques Louis Dominique de)	„	Smissen de Cortenberg. (Jacques Louis Dominique van der)
1846, S. 20, staat: Snouck Hurgronje. (Jacob)	„	Hurgronje. (Jacob Snouck)
1825, S. 61, staat: Spaen tot Bilyoen. (Jean Fréderik Willem, baron van)	„	Spaen tot Biljoen. (Jan Frederik Willem, baron van)
1825, S. 61, staat: Spaen tot Hulshorst. (Fréderik Adolf, baron van)	„	Spaen tot Hulshorst. (Frederik Adolf, baron van)
1825, S. 61, staat: Speelman van Heeswijk. (Cornelis Jacob, Ridder-Baronnet). De titel van Ridder-Baronnet gaat over bij recht van eerstgeboorte.	„	Speelman van Heeswijk. (Cornelis Jacob). Alle deszelfs afstammelingen voeren hetzelfde prædikaat.
1825, S. 61, staat: Speicher. (Frans Wilhelm van)	„	Speicher. (Frans Wilhelm von)
1825, S. 61, staat: Spengler. (Johannes Gerardus)	„	Spengler. (Johannes Gerhardus van)
1825, S. 61, staat: Spiegel. (Cornelis Duvelaer van de)	„	Spiegel. (Cornelis Duvelaer van de)
1825, S. 61, staat: Staal de Piershil. (Daniel Pompejus Johannes van der). De titel van baron gaat over bij regt van eerstgeboorte.	„	Staal van Piershil. (Daniel Pompejus Johannes van der). Alle deszelfs afstammelingen voeren hetzelfde prædikaat.
1859, S. 8, staat: Straatman. (Jonas Witsen, baron)	„	Straalman. (Jonas Witsen, baron)
1825, S. 61, staat: Styrum. (Jan, baron)	„	Styrum. (Jan, baron van)
1825, S. 61, staat: Sypestein. (Wigbold van)	„	Sypesteijn. (Wigbold van)
1825, S. 61, staat: Taets van Amerongen tot Renswoude van Deyl. (Jacob Adiaan, baron)	„	Taets van Amerongen tot Renswoude en Deijl. (Jacob Adriaan, baron)
1825, S. 61, staat: Taets van Amerongen van Natewich. (Gerard Léonard Maximilien, baron)	„	Taets van Amerongen van Natewich. (Gerard Leonard Maximiliaan, baron)
1825, S. 61, staat: Teding van Berkhout. (Jan)	„	Berkhout. (Jan Teding van)
1825, S. 61, staat: Teding van Berkhout. (Jan Pieter)	„	Berkhout. (Jan Pieter Teding van)
1843, S. 59, staat: Teding van Berkhout. (Willem Pieter Adriaan)	„	Berkhout. (Willem Pieter Adriaan Teding van)
1825, S. 61, staat: Tengnagel. (Zéno Guillaume Anne Louis, baron van)	„	Tengnagell. (Zeno Guillaume Anne Louis, baron van)

1825, S. 61, staat: Teylingen van Kamerrijk en de Houdyken. (Diderik Gregorius)	lees:	Teylingen van Kamerik en de Houtdijken. (Diderik Gregorius van)
1843, S. 59, staat: Thye Hannes van Empel en Meerkerk. (Willem Hendrik van)	„	Hannes van Empel en Meerwijck. (Willem Hendrik van Thye)
1825, S. 61, staat: Torck van Rozendael. (Reynout Jan Christiaan, baron)	„	Torck van Rosendaal. (Reynout Jan Christiaan, baron)
1825, S. 61, staat: Tour. (Marc Constantin Willem, baron du)	„	Tour van Bellinchave. (Marc Cornelis Willem, baron du)
1825, S. 61, staat: Trip van Zoutelande. (Jean Louis)	„	Trip van Zoutlandt. (Jean Louis)
1825, S. 61, staat: Tullingh. (Johan Gerard van Oldenbarneveld genaamd de Witte)	„	Tullingh. (Johan Gerard van Oldenbarneveld genaamd Witte)
1825, S. 61, staat: Tuyll van Serooskerken. (Frederik Léopold Frans, baron van)	„	Tuyll van Serooskerken. (Frederik Leopold Frans, baron van)
1825, S. 61, staat: Tuyll van Serooskerken tot Ysendoorn. (Carel Lodewijk, baron van)	„	Tuyll van Serooskerken tot Isendoorn. (Carel Lodewijk, baron van)
1825, S. 61, staat: Tuyll van Serooskerken van Maarssen. (Diederik, baron van)	„	Tuyll van Serooskerken van Maarssen en ter Meer. (Diederik, baron van)
1825, S. 61, staat: Vegelin van Claerbergen. (Assuerus)	„	Vegilin van Claerbergen. (Assuerus)
1825, S. 61, staat: Vegelin van Claerbergen. (Philip Ernst Assuerus)	„	Vegilin van Claerbergen. (Philip Ernst Assuerus)
1825, S. 61, staat: Vegelin van Claerbergen. (Epo Sjuck Burmania)	„	Vegilin van Claerbergen. (Epo Sjuck van Burmania)
1825, S. 61, staat: Voerst tot Hagenvoorde. (Théodorus Anthony van)	„	Voerst tot Hagenvoorde. (Theodorus Anthony van)
1825, S. 61, staat: Voerst van Alderbergen. (D. van)	„	Voerst van Averbergen. (Dirk Ernst van)
1825, S. 61, staat: Voerst tot Hagenvoorde. (Timon Antoon van)	„	Voerst tot Hagenvoorde. (Adolf van)
1825, S. 61, staat: Voocht. (Adrianus Josephus Johannes Casparus de)	„	Voocht (Antonius Josephus Johannes Casparus de)
1825, S. 61, staat: Voorst tot Schadewijk. (Josephus Joannes, baron van)	„	Voorst tot Voorst van Schadewijk. (Josephus Joannes Matheus, baron van)
1825, S. 61, staat: Vos van Steenwijk tot Nyërwalt. (Jan Arend Goderd, baron de)	„	Vos van Steenwijk tot Nyerwal. (Jan Arend Godard, baron de)
1825, S. 61, staat: Vos van Steenwijk genaamd Essen. (Hendrik Antony Zwier, baron de)	„	Vos van Steenwijk genaamd van Essen. (Hendrik Antony Zwier, baron de)
1825, S. 61, staat: Waubert de Puisseau. (Louis Marie Adelaide)	„	Waubert de Puiseau. (Louis Marie Adelaide)
1825, S. 61, staat: Weiler. (Jacob Lambert Willem Carel van)	„	Weiler. (Jacob Lambert Willem Carel von)
1843, S. 59, staat: Wittewael van Stoetwegen. (Gerard Cornelis)	„	Wittewaall van Stoetwegen. (Gerard Cornelis)
1825, S. 61, staat: Yvoy. (Jan Jacob van Hangest, baron d')	„	Yvoy. (Jacob Jan van Hangest, baron d')
1825, S. 61, staat: Zuylen van Nijevelt tot den Brieller. (Jasper Hendrik, baron van)	„	Zuylen van Nievelt tot den Brieler. (Jasper Hendrik, baron van)
1825, S. 61, staat: Zuylen van Nijevelt tot den Brieller. (Coenraad Jan, baron van)	„	Zuylen van Nievelt tot den Brieler. (Coenraad Jan, baron van)
1825, S. 61, staat: Zuylen van Nijevelt. (Philip Julius, graaf (baron) van)	„	Zuylen van Nijevelt. (Philip Julius, graaf van)
1825, S. 61, staat: Zuylen van Nijevolt. (Jacob Abraham, baron van)	„	Zuylen van Nijevelt. (Jacob Abraham, baron van)

Behoort bij het Koninklijk besluit van 30 Augustus 1898 (*Staatsblad* n°. 204).

Mij bekend,

De Minister van Justitie, (*get*). CORT V. D. LINDEN.

30 *Augustus* 1898. PROCLAMATIE van Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes. S. 205.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

LANDGENOOTEN!

De taak, die Mij in 1890 werd toevertrouwd, is weldra geëindigd. Mij valt het onwaardeerbaar voorrecht ten deel, Mijne beminde Dochter den leeftijd te zien bereiken, waarop Zij naar het voorschrift der Grondwet tot de regeering wordt geroepen. In dagen van smart en rouw trad Ik op als Regentes van het Koninkrijk, thans schaart zich het geheele Volk in vreugde om den troon zijner jonge Koningin. God heeft Mij in deze jaren gesteund, Mijn dierbaarste wensch is vervuld.

Aan allen, die Mij met raad en daad hebben ter zijde gestaan en die Mij gesteund hebben door hunne liefde en gehechtheid, breng Ik Mijnen dank.

Moge het ons Land met zijne Bezittingen en Koloniën onder de regeering van Koningin WILHELMINA wel gaan! Het zij groot in alles, waarin ook een klein volk groot kan zijn!

Ik treed af van de hooge plaats, die Ik in ons Staatswezen heb bekleed, met den diepgevoelden wensch, dat op Koningin en Volk te zamen, door de nauwste banden vereenigd, Gods zegen blijve rusten.

Lasten en bevelen dat deze proclamatie in de *Staatscourant* en het *Staatsblad* opgenomen en ter plaatse, waar zulks gebruikelijk is, aangeplakt zal worden.

Gedaan te 's Gravenhage, op heden den 30sten Augustus 1898.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
(*get.*) W. H. DE BEAUFORT.

De Minister van Justitie,
(*get.*) CORT V. D. LINDEN.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

De Minister van Marine, (*get.*) RÖELL.
De Minister van Financiën, „ PIERSON.
De Minister van Oorlog, „ ELAND.
De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) C. LELY.
De Minister van Koloniën, (*get.*) CREMER.

(*Uitgeg.* 30 *Aug.* 1898.)

—

Augustus 1898. PROCLAMATIE, betreffende de aanvaarding der regeering door Hare Majesteit, Koningin WILHELMINA. S. 206.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

AAN MIJN VOLK!

Op dezen voor U en Mij gewichtigen dag gevoel Ik Mij gedrongen eenige woorden tot U te richten.

Allereerst een woord van warme dankbaarheid! Sedert Mijne vroegste jengd hebt Gij Mij omgeven met Uwe liefde. Uit alle deelen van het Koninkrijk, uit alle kringen der maatschappij, van ouden en jongen, ontving Ik steeds de treffendste blijken van gehechtheid. Nadat Mijn beminde Vader Mij was ontvallen, werd al Uwe aanhankelijkheid aan Mijn Stamhuis op Mij overgebracht. Thans, nu Ik gereed sta de schoone, doch zware taak, waartoe Ik geroepen ben, te aanvaarden, gevoel Ik Mij als gedragen door Uw trouw.

Ontvangt Mijnen dank! Hetgeen Ik tot dusver mocht ondervinden liet onuitwischbare indrukken bij Mij na. Het is Mij een waarborg voor de toekomst.

Mijne innig geliefde Moeder, aan Wie Ik onuitsprekelijk veel verschuldigd ben, gaf Mij het voorbeeld van een edele en verhevene opvatting der plichten, die nu op Mij rusten.

Ik stel Mij tot levensdoel dat voorbeeld na te volgen, te regeeren zooals van een Vorstin uit het Huis van Oranje wordt verwacht. Aan de Grondwet getrouw wensch Ik den eerbied voor den Nederlandschen naam en de Nederlandsche vlag te bevestigen, Ik wensch bij het Opperbestuur over de Bezittingen en Koloniën in Oost en West rechtvaardigheid te betrachten, en naar Mijn vermogen bij te dragen tot verhooging van Uw geestelijk en stoffelijk welzijn.

Ik hoop en verwacht, dat Uw aller steun, in welken ambtelijken of maatschappelijken werkkring binnen of buiten het Koninkrijk Gij zijt geplaatst, Mij daarbij nooit ontbreken zal.

Op God vertrouwende en met de bede, dat Hij Mij sterke, aanvaard Ik de regeering.

Lasten en bevelen dat deze proclamatie in de *Staatscourant* en het *Staatsblad* opgenomen en

ter plaatse, waar zulks gebruikelijk is, aangeplakt zal worden.

Gedaan te 's Gravenhage, op heden den 31sten Augustus 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
(*get.*) W. H. DE BEAUFORT.

De Minister van Justitie,
(*get.*) CORT V. D. LINDEN.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

De Minister van Marine, (*get.*) RÖELL.
De Minister van Financiën, „ PIERSON.
De Minister van Oorlog, „ ELAND.
De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) C. LELY.
De Minister van Koloniën, (*get.*) CREMER.
(*Uitgeg.* 31 *Aug.* 1898.)

—

3 *September* 1898. MISSIVE van den Minister van Binnenlandsche Zaken, aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende art. 15, slot der wet op de nationale militie; schutterplichtigheid van vreemdelingen, enz.

In mijn schrijven van 15 Augustus l.l., afdeeling M. S., n°. 1198[1] M. S., wordt o. a. gesproken van het verdrag met Oostenrijk, opgenomen in het *Staatsblad* n°. 90 van 1867.

De Minister van Buitenlandsche Zaken, aan wien dat schrijven in afschrift is medegedeeld, doet opmerken dat uit die, tronwens juiste, vermelding door sommige gemeentebesturen wellicht zou kunnen worden opgemaakt dat Hongaren hier te lande wèl verplicht zouden zijn tot dienst bij de militie of bij de schutterij. Naar zijn oordeel is dit het geval niet.

Ter voorkoming van misverstand ten deze heb ik de eer U H.E.G. hiermede in kennis te stellen.

—

5 *September* 1898. BESLUIT, tot vaststelling van de eischen van militaire bekwaamheid, vermeld in art. 120 der wet van den 19den Augustus 1861 (*Staatsblad* n°. 72) betrekkelijk de nationale militie, zooals dat artikel thans luidt, en van de wijze waarop van die bekwaamheid blijken moet. S. 207.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Oorlog van 3 September 1898, Kabinet, L^a. V^ae^;

Willende ingevolge artikel 120 der wet van den 19den Augustus 1861 (*Staatsblad* n°. 72) betrekkelijk de Nationale Militie, zooals dat artikel luidt na de wijziging daarin gebracht bij de wet van den 2den Juli 1898 (*Staatsblad* n°. 170), vaststellen de in het artikel vermelde eischen van militaire bekwaamheid, en tevens, op welke wijze van die bekwaamheid blijken moet;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Art. 1. De eischen van militaire bekwaamheid, hiervoren aangehaald, betreffen den dienst der infanterie of der vesting-artillerie, al naar gelang de belanghebbende voor den eenen of den anderen dienst is voorbereid.

Gevorderd wordt:

I. van hem die tot den dienst der infanterie is voorbereid,

a. de praktische kennis van:

de exercitiën der recrutenschool zonder en met het geweer, de laatste met uitzondering van het af- en omhangen der uitrusting;

het werktuigelijk tirailleeren in één groep;

het bajonetschermen met uitzondering van de stooten, de afweren en de gevechtsbewegingen;

de voorbereidende en de individueele schietoefeningen, voor zooveel gelegenheid heeft bestaan daarin onderricht te ontvangen;

b. de theoretische kennis van:

de rangen en graden bij de landmacht;

de indeeling van de compagnie, het bataljon, enz.;

de eerbewijzen, zoomede de plichten van den soldaat jegens zijn meerderen en zijn gelijken;

het onderhouden van kleeding, uitrusting en wapenen;

de verplichtingen, in hoofdtrekken, van den soldaat in de tirailleurlinie.

II. van hem die tot den dienst der vesting-artillerie is voorbereid,

a. de practische kennis van:

de exercitiën der recrutenschool, zooals onder I*a* voor de infanterie is aangegeven;

de voorbereidende en de individueele schietoefeningen, voor zooveel gelegenheid heeft bestaan, daarin onderricht te ontvangen;

het bedienen van het geschut;

b. de theoretische kennis van:

de rangen en graden bij de landmacht;

de indeeling van de compagnie en het regiment;

de eerbewijzen, zoomede de plichten van den soldaat jegens zijn meerderen en zijn gelijken;

het onderhoud van kleeding, uitrusting en wapenen;

de kennis van het voornaamste artillerie-materieel.

2. Jaarlijks wordt vanwege Onzen Minister van Oorlog, aan hen, die op den 1sten Jannari hun 20ste levensjaar waren ingetreden of ouder waren, de gelegenheid gegeven, om, tijdig vóór de algemeene inlijving der militie, proeven af te leggen van het bezit van de onder artikel 1 omschreven militaire bekwaamheid.

3. Aan hen, die, gebruik makende van de in artikel 2 bedoelde gelegenheid, aan de gestelde eischen voldoen, wordt een getuigschrift uitgereikt, ingericht overeenkomstig het model, daarvoor door Onzen Minister van Oorlog vastgesteld.

4. Onze Minister van Oorlog bepaalt, als overgangsmaatregel, in hoeverre de ingeschrevenen voor de lichting van 1899 hebben te voldoen aan de eischen van militaire bekwaamheid, in artikel 1 omschreven, om het getuigschrift te erlangen in artikel 3 vermeld.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onze Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Marine en aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 5den September 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Oorlog, (*get.*) ELAND.

(*Uitgeg.* 22 *September* 1898.)

—

5 *September* 1898. BESLUIT, houdende wijziging van dat van 22 Juni 1891, betreffende eerbewijzen bij verjaardagen enz. van H. M. de Koningin en van de leden van het Koninklijk Huis.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Oorlog van 1 September 1898, Kabinet L^a. F. 39;

Overwegende, dat het wenschelijk is, nadere voorschriften vast te stellen, tot regeling van de eerbewijzen, welke bij het leger, sedert het Koninklijk-gezag door Ons is aanvaard, aan Hare Majesteit de Koningin-Moeder zullen zijn te brengen;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Art. 1. In het Koninklijk besluit van 22 Juni 1891, n°. 29, worden de volgende wijzigingen gebracht:

a. Voor het bepaalde in art. 1 moet worden gelezen:

In alle vestingen, forten of plaatsen, waar zich een garnizoen van de landmacht bevindt, wordt op den verjaardag van Hare Majesteit de Koningin, op dien van Hare Majesteit de Koningin-Moeder en op de verjaardagen der leden van het Koninklijk Huis, groote parade gehouden.

b. Voor het bepaalde in art. 2 moet worden gelezen:

Indien de verjaardag van Hare Majesteit de Koningin, van Hare Majesteit de Koningin-Moeder of van een der leden van het Koninklijk Huis valt in een tijdperk bestemd tot uitvoering van groote of veldmanœuvres, worden de oefeningen op dien dag geschorst en wordt door de troepen groote parade gehouden.

c. Voor het bepaalde in art. 5 moet worden gelezen:

Indien Hare Majesteit de Koningin of Hare Majesteit de Koningin-Moeder zich tijdelijk begeeft naar eene vesting, een fort of eene plaats, waar zich een garnizoen van de landmacht bevindt, zullen de troepen, gedurende den tijd van Hoogstderzelver verblijf aldaar, wanneer zij zich buiten dienst in het openbaar vertoonen, in *groote tenue* gekleed zijn en zullen de wachten in die tenue optrekken, een en ander voor zooveel niet, in verband met de weersgesteldheid, ter zake andere bevelen mochten worden gegeven.

Begeeft Hare Majesteit de Koningin zich tijdelijk naar eene vesting, een fort, een kampement of eene plaats waar bereden- of vesting-artillerie in garnizoen of tijdelijk aanwezig is, dan worden, indien de gelegenheid zulks toelaat, aldaar bij Hoogstderzelver aankomst 51 en bij Hoogstderzelver vertrek 50 kanonschoten gelost.

Hare Majesteit de Koningin-Moeder wordt in een geval als het vorenbedoelde bij aankomst en bij vertrek, respectievelijk met 51 en 33 kanonschoten begroet.

De leden van het Koninklijk Huis worden in bedoeld geval, zoowel bij aankomst als bij vertrek, telkens met 33 kanonschoten begroet.

In gevallen als in dit artikel bedoeld, komen de troepen niet onder de wapenen, tenzij daartoe bepaaldelijk bevelen worden gegeven.

d. Artikel 8 vervalt.

(*De artt.* 2—6 *bevatten wijziging in het reglement voor den Garnizoensdienst.*)

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Ministers van Marine en van Koloniën.

's Gravenhage, den 5den September 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Oorlog, (*get.*) ELAND.

—

7 *September* 1898. BESLUIT, tot nadere wijziging van het bij Koninklijk besluit van 25 Mei 1892 (*Staatsblad* n°. 128) vastgestelde bijzonder reglement van politie voor de scheepvaart op de rivieren beneden *Rotterdam* tot in zee. S. 208.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 26 Juli 1898, n°. 179, afdeeling Waterstaat;

Gezien de wet van 28 Februari 1891 (*Staatsblad* n°. 69);

Den Raad van State gehoord (advies van den 9den Augustus 1898, n°. 8);

Gelet op de nadere voordracht van voornoemden Minister van den 2den September 1898, n°. 106, afdeeling Waterstaat;

Hebben goedgevonden en verstaan: het bij Koninklijk besluit van 25 Mei 1892 (*Staatsblad* n°. 128) vastgestelde, en bij de Koninklijke beslniten van 14 December 1894 (*Staatsblad* n°. 235) en van 24 April 1897 (*Staatsblad* n°. 106) gewijzigde bijzonder reglement van politie voor de scheepvaart op de rivieren beneden *Rotterdam* tot in zee, alsnog nader te wijzigen als volgt:

De eerste alinea van art. 4 wordt gelezen:

„Het is verboden, in het vaarwater te ankeren, tenzij met vergunning en volgens aanwijzing van een der in art. 88 van het Algemeen reglement van politie voor rivieren, kanalen enz. bedoelde ambtenaren van den waterstaat of van het loodswezen. Van dit verbod zijn nitgezonderd vaartuigen, dienende voor opnemingen en peilingen, baggervaartuigen en grondschouwen, werkzaam in 's Rijks dienst".

Art. 10*bis* wordt gelezen:

„Het is verboden, de van lichttoestellen voorziene dnkdalven, zoomede de dnkdalven langs den rechteroever beneden de berghaven van Rijksvaartuigen aan den Hoek van Hollaud, tot het vastmaken, verhalen, of aanleggen van vaartuigen te bezigen."

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit beslnit, dat in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State zal worden medegedeeld.

Amsterdam, den 7den September 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 21 *Sept.* 1898.)

—

10 *September* 1898. BESLUIT, tot aanvulling van het Koninklijk besluit van 21 Juli 1882 (*Staatsblad* n°. 115), houdende nadere aanwijzing der kringen om branderijen waar peilingen kunnen verricht worden. S. 209.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën van 20 Augustus 1898, n°. 59, Invoerrechten en Accijnzen;

Gezien het Koninklijk beslnit van 21 Juli 1882 (*Staatsblad* n°. 115), houdende nadere aanwijzing der kringen om branderijen waar peilingen kunnen verricht worden;

Den Raad van State gehoord (advies van den 30 Augustus 1898, n°. 15);

Gelet op het nader rapport van Onzen voornoemden Minister van 7 September 1898, n°. 12, Invoerrechten en Accijnzen;

Hebben besloten en besluiten:

Met aanvulling van voormeld Koninklijk besluit, aan te wijzen als vallende binnen den omtrek van branderijen, bedoeld bij art. 123 der wet van 20 Jnni 1862 (*Staatsblad* n°. 62):

Provincie Noordbrabant.

Breda, het gedeelte van de kadastrale sectie A, dat gelegen is tusschen de *Singelgracht*, de rivier „*de Mark*" en de haven.

Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 10den September 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 24 *Sept.* 1898.)

—

13 *September* 1898. MISSIVE van den Minister van Oorlog aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende art. 127, vierde zinsnede, der wet op de Nationale Militie.

Op grond van de bepaling van de vierde zinsnede, in verband met de derde zinsnede, van art. 127 der wet betrekkelijk de Nationale Militie, zooals deze wet thans luidt, kan ontheffing van den werkelijken dienst worden verleend, aan den ingelijfde bij de militie, die geacht wordt onmisbaar te zijn voor het gezin waartoe hij behoort of waarin hij is opgenomen. Zoolang dat gezin, ook zonder zijne aanwezigheid, in eigen onder-

hond kan voorzien, wordt hij niet als onmisbaar beschouwd.

De inwilliging of de afwijzing van verzoeken om ontheffing van den werkelijken dienst bij de militie ingevolge voormelde wetsbepaling kan uit den aard der zaak slechts gegrond zijn op de waardeering van feiten en omstandigheden, zooals deze zullen blijken uit de ter zake ingewonnen berichten en adviezen van de daarbij betrokken burgerlijke autoriteiten.

Bij de openbare beraadslaging in de Tweede Kamer der Staten-Generaal heb ik bij de behandeling van het amendement, dat geleid heeft tot art. 127*bis* der wet, doen kennen, dat de regeering in de bepaling van evenvermeld wetsartikel gelegenheid vindt om, waar het kostwinnerschap twijfelachtig is, in het belang van die personen te beginnen met dit artikel op hen toe te passen; inmiddels kan de toestand dan nader beoordeeld worden en worden onderzocht of op hen de bepaling tot ontheffing van den werkelijken dienst als kostwinner nog toepasselijk te achten is.

Door de regeering is dan ook als beginsel aangenomen om de toepassing der vierde zinsnede van art. 127 der wet slechts te bevorderen bij hoogst dringende omstandigheden, in welke in de twee eerstvolgende jaren daarna geen verandering te verwachten is waardoor die toepassing achterwege zou kunnen blijven.

Met mededeeling van het vorenstaande, heb ik de eer U Hoogedelgestrenge te verzoeken Burgemeester en Wethouders der gemeenten van de provincie onder Uw bestuur dienaangaande in te lichten en hen uit te noodigen in dergelijke gevallen de zaak grondig te onderzoeken en niet te licht een gunstig advies uit te brengen dat, wegens inachtneming van vermeld beginsel, toch niet zou kunnen worden gevolgd.

Bij de ter zake betrekkelijke berichten zal ik gaarne de navolgende inlichtingen ontvangen:

a. de ouderdom van vader en moeder of langst levende hunner en van broeders en zusters in wier onderhoud door den milicien wordt voorzien, met vermelding door welke omstandigheden deze verhinderd zijn geworden in eigen onderhoud te voorzien;

b. of het huisgezin vroeger ook eenigen onderstand van eene instelling van weldadigheid of van een gemeentebestuur of uit andere publieke fondsen heeft genoten, of wel thans nog voortdurend geniet; alsmede, bijaldien er te voren bedeeling gedaan of onderstand verstrekt is geweest, waarom die heeft opgehouden en sedert wanneer daarvan is afgezien;

c. het juiste aantal en den leeftijd van ieder der kinderen — jongens en meisjes — tot het gezin behoorende, met verdere aanduiding wie hunner ongehuwd of reeds gehuwd en *al* dan *niet* bij de ouders of den langstlevende hunner inwoont;

d. of reeds een of meer zoons door hunnen ouderdom aan de Nationale Militie onderworpen zijn geweest; zoo ja, wie en op welke wijze ieder hunner die verplichtingen heeft vervuld;

e. door welke middelen de *buiten het ouderlijk huis* verblijf houdende ongehuwde kinderen hun eigen onderhoud verdienen, en of zij ook in staat worden geacht hunne ouders te ondersteunen;

f. of de ouders of de langstlevende hunner ook eenig bedrijf of beroep uitoefenen, welk beroep of bedrijf door den militieplichtige, ten wiens behoeve het verzoek is gedaan, wordt uitgeoefend, en hoeveel zijne juiste verdiensten zijn.

Ik zou het op prijs stellen, naast de bedoelde inlichtingen, te mogen vernemen alle hier niet bepaaldelijk gevraagde inlichtingen, welke bovendien noodig zouden kunnen zijn tot eene juiste beoordeeling van de omstandigheden, waarin de belanghebbenden verkeeren, en van het *al* dan *niet* bestaan van termen tot inwilliging van de gedane verzoeken.

Eindelijk nog ware het mij aangenaam, dat uit het bericht blijkt, of er, bij niet inwilliging van het verzoek, naar het gevoelen van Burgemeester en Wethouders, termen bestaan om den belanghebbende, zoo hij het vraagt, uitstel te verleenen van eerste oefening of van verblijf onder de wapenen.

Met betrekking tot uitstel van *verblijf onder de wapenen* zij opgemerkt, dat dit slechts kan worden verleend aan de ingelijfden bij de militie die niet tot *eerste oefening* worden in dienst gesteld, namelijk aan hen die ingelijfd worden ingevolge de bepalingen van de artt. 165, 171, 173 en 178 der wet.

—

16 *September* 1898. BESLUIT, tot vaststelling der voorwaarden voor de opneming en verpleging van krankzinnigen, voor rekening van gemeentebesturen in het Rijksgesticht te *Grave*. S. 210.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 9 Augustus 1898,

n°. 1445, afdeeling Medische Politie, en van Onzen Minister van Justitie van 13 Augustus 1898, n°. 154, 1ste afdeeling;

Gelet op artikel 10 der wet van 27 April 1884 (*Staatsblad* n°. 96), gewijzigd bij de wetten van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64) en 7 December 1896 (*Staatsblad* n°. 191);

Den Raad van State gehoord (advies van den 30 Augustus 1898, n°. 14);

Gelet op het nader rapport van voornoemde Ministers van 12 September 1898, n°. 1571, afdeeling Medische Politie, en van 13 September 1898, n°. 110, 1ste afdeeling C;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

dat de voorwaarden voor de opneming en verpleging van krankzinnigen voor rekening van gemeentebesturen in het Rijksgesticht te *Medemblik* vastgesteld bij Koninklijk beslnit van 22 September 1884 (*Staatsblad* n°. 203), aangevuld bij Koninklijk besluit van 16 Juni 1885 (*Staatsblad* n°. 127) en gewijzigd bij Koninklijk besluit van 20 Augustus 1886 (*Staatsblad* n°. 129), ook van toepassing zijn op de opneming en verpleging van zoodanige patiënten in het Rijksgesticht te *Grave*.

Onze Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Justitie zijn belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State en aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 16den September 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

De Min. van Justitie, (*get.*) CORT V. D. LINDEN.

(*Uitgeg.* 1 *Oct.* 1898.)

—

19 *September* 1898. BESLUIT, waarbij met vernietiging van het besluit van Gedeputeerde Staten van *Zeeland* van 4 Juni 1898, n°. 116, 3de afdeeling, alsnog het daartegen ingesteld beroep gegrond wordt verklaard en bevolen wordt, dat P. A. VAN DE VELDE zal worden toegelaten als lid van den raad der gemeente *Ter Neuzen*. S. 211.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door P. A. VAN DE VELDE te *Ter Neuzen* tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van *Zeeland*, d.d. 4 Juni 1898, n°. 116, 3de afdeeling, waarbij het beslnit van den raad dier gemeente om hem als raadslid toe te laten is vernietigd;

Den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur, gehoord (advies van 10 Augustus 1898, n°. 167);

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, van 16 September 1898, n°. 3955, afdeeling Binnenlandsch Bestuur;

Overwegende, dat de raad der gemeente *Ter Neuzen* op 20 Mei 1898 heeft besloten P. A. VAN DE VELDE als lid van den raad toe te laten; dat hij daarbij heeft overwogen:

dat uit den ingezonden geloofsbrief van P. A. VAN DE VELDE blijkt, dat hij op 19 April 1898 candidaat gesteld, bij de stemming op 29 April 1898 heeft verkregen 310 van de 814, en bij de herstemming op 10 Mei 1898 met 458 van de 904 geldig uitgebrachte stemmen benoemd is tot lid van den raad; dat in de stembus in het 2de district (*Sluiskil*) bij de opening is gevonden een biljet meer dan door het stemburean was opgeteekend; dat dit te veel gevonden biljet was zeer vermoedelijk een der twee in die bus gevonden blanco-biljetten; dat er alzoo geene informaliteiten hebben plaats gehad welke geacht konden worden op den uitslag der candidaatstelling, stemming of herstemming van invloed te zijn geweest;

dat Gedeputeerde Staten, ambtshalve uitspraak doende bij besluit van 4 Juni 1898, n°. 116, 3de afdeeling, voormeld raadsbesluit hebben vernietigd en P. A. VAN DE VELDE niet als lid van den Gemeenteraad van *Ter Neuzen* toegelaten, na te hebben overwogen, dat het stembiljet dat bij de eerste stemming in eene der bussen te veel is aangetroffen op den uitslag van invloed heeft kunnen zijn, daar J. P. VAN HERP, wanneer die stem te veel op hem is uitgebracht, in werkelijkheid niet 198, maar 197 stemmen verkregen heeft, in welk geval de herstemming had moeten loopen over P. A. VAN DE VELDE, J. P. VAN HERP, en A. J. TAZELAAR, daar deze laatste evenzeer 197 stemmen vereenigd had, en voorts dat omtrent de vraag of het te veel in de bus gevonden biljet een der in de bussen aangetroffen blanco-biljetten is geweest, geene zekerheid bestaat, noch kan verkregen worden, en dat bij den bestaanden twijfel, of de herstemming over 2 of 3 personen had moeten loopen, het tengevolge der herstemming gekozen raadslid niet had mogen toegelaten worden;

dat de niet toegelatene van het besluit van Gedeputeerde Staten bij Ons in beroep gekomen, te kennen heeft gegeven, dat zijns inziens Gede-

puteerde Staten alleen dan bevoegd zijn ambtshalve omtrent eene dergelijke beslissing van den raad uitspraak te doen, indien er een geschil aangaande de geloofsbrieven of de verkiezing zelve is gerezen: wat hier niet het geval is; dat in de stembus van het tweede stemdistrict twee als 't ware aan elkaar klevende briefjes zijn aangetroffen, waarvan het achterste bleek oningevuld te zijn en dat door het stemburean van het eerste stemdistrict verschillende stembriefjes, wier stipjes niet geheel zwart gemaakt waren aan den candidaat TAZELAAR zijn toegekend; redenen waarom appellant Ons verzoekt, met handhaving van het raadsbesluit tot toelating, het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten te vernietigen en subsidiair omtrent die beslissing eene eindbeslissing te nemen na verhoor van de leden van het stemburean van het tweede stemdistrict en na onderzoek van alle uitgebrachte stembriefjes;

Overwegende, wat de beweerde onbevoegdheid van Gedeputeerde Staten betreft om ambtshalve de beslissing van den raad over appellants toelating te vernietigen, deze bevoegdheid met zoovele woorden in art. 35 der Gemeentewet is geschreven;

Overwegende, dat blijkens de overgelegde stukken aan de stemming voor een lid van den raad der gemeente *Ter Neuzen* op 29 April 1898 zouden hebben deelgenomen 828 kiezers, doch in de bussen zijn gevonden 829 stembiljetten; dat daarvan van onwaarde zijn verklaard 15, zoodat zijn uitgebracht 814 geldige stemmen, waarvan 310 op P. A. VAN DE VELDE, 198 op J. P. VAN HERP, 197 op A. J. TAZELAAR en 109 op R. PLATTEEUW;

dat naar de uitdrukkelijke bepaling van artikel 10*bis* laatste lid, der Gemeentewet de volstrekte en de betrekkelijke meerderheid worden vastgesteld naar het aantal van waarde zijnde in de stembussen gevonden stembiljetten;

dat het alzoo in strijd met de wet zonde zijn geweest, wanneer rekening ware gehouden met het verschil tusschen dit aantal en dat der kiezers, die blijkens de gestelde paraphen, aan de stemming zouden hebben deelgenomen en dientengevolge ook A. J. TAZELAAR in de herstemming ware betrokken;

dat aangaande de beteekenis van gemeld artikel 10*bis*, laatste lid, te minder twijfel kan rijzen, wijl het bij deze bepaling bedoeld geval blijkens de toelichting behoorende bij artikel 35 van het ontwerp van wet tot regeling van de benoeming en van de aftreding der afgevaardigden der Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal, ingediend bij Koninklijke Boodschap van 20 September 1892, bepaaldelijk is voorzien, terwijl de in dat ontwerp neergelegde regeling ongewijzigd in artikel 133 der Kieswet en in artikel 10*bis* der Gemeentewet is overgenomen;

dat mitsdien te recht eene herstemming is uitgeschreven tusschen P. A. VAN DE VELDE en J. P. VAN HERP, en eerstgenoemde bij die herstemming tot raadslid benoemd, te recht door den raad is toegelaten, terwijl Gedeputeerde Staten van Zeeland ten onrechte het daartoe strekkend raadsbesluit van 20 Mei 1898 hebben vernietigd;

Gezien de Gemeentewet en de Kieswet;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met vernietiging van het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten van *Zeeland* het daartegen ingesteld beroep gegrond te verklaren en alzoo te bevelen, dat P. A. VAN DE VELDE zal worden toegelaten als lid van den raad der gemeente *Ter Neuzen*.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* geplaatst en tegelijk met de in hoofde dezes vermelde voordracht van genoemden Minister in de *Nederlandsche Staatscourant* opgenomen zal worden en waarvan afschrift gezonden zal worden aan den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur.

's Gravenhage, den 19den September 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 30 *Sept.* 1898.)

—

19 *September* 1898. BESLUIT, houdende machtiging tot uitgifte van schatkistbiljetten en schatkistpromessen volgens de wet van 4 April 1870 (*Staatsblad* n°. 62), gewijzigd bij die van 31 December 1897 (*Staatsblad* n°. 281), en de wet van 5 December 1881 (*Staatsblad* n°. 185). S. 212.

—

20 *September* 1898. BESLUIT, tot nadere wijziging van het Koninklijk besluit van 29 Augustus 1894 (*Staatsblad* n°. 146), gewijzigd bij de Koninklijke besluiten van 13 Mei 1896 (*Staatsblad* n°. 81) en 1 Februari 1898 (*Staatsblad* n°. 42), ter uitvoering van art. 1 der wet houdende regeling van de bevoegdheid der consulaire ambtenaren tot het opmaken van burgerlijke akten en van de consulaire rechtsmacht (*Staatsbladen* n°s. 138 van 1887 en 204 van 1888). S. 213.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onze Ministers van Buitenlandsche Zaken van den 21sten Juli 1898, n°. 8003, afdeeling Algemeen Secretariaat, en van Justitie van den 28sten Juli 1898, n°. 174, 1ste afdeeling C;

Overwegende dat het Koninklijk besluit van 29 Augustus 1894 (*Staatsblad* n°. 146), gewijzigd bij de Koninklijke besluiten van 13 Mei 1896 (*Staatsblad* n°. 81) en 1 Februari 1898 (*Staatsblad* n°. 42), nadere wijziging behoeft;

Den Raad van State gehoord (advies van den 30sten Augustus 1898, n°. 12);

Gelet op het nader rapport van de Ministers voornoemd van den 12den September 1898, n°. 9716, afdeeling Algemeen Secretariaat en van den 16den September 1898, n°. 117; 1ste afdeeling C;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Eenig artikel.

Het Koninklijk besluit van 29 Augustus 1894 (*Staatsblad* n°. 146), gewijzigd bij die van 13 Mei 1896 (*Staatsblad* n°. 81) en 1 Februari 1898 (*Staatsblad* n°. 42) wordt nader gewijzigd als volgt:

a. in de artikelen 3 en 4 wordt aan het ressort *Shanghai*, vermeld onder de nummers 25 en 18, gelijk zij luiden ingevolge artikel 1, letter *b* van het Koninklijk besluit van 1 Februari 1898 (*Staatsblad* n°. 42), toegevoegd de provincie *Chehkiang;*

Nummers 29 en 22 van evengenoemde artikelen vervallen.

b. in artikel 3 wordt tusschen de nummers 50 en 51 ingelascht het volgende:

50*a*. *Johannesburg* (*ressort de districten Bloemhof*, *Lichtenburg*, *Heidelberg*, *Potchefstroom*, *Standerton*, *Wakkerstroom*, *Utrecht* en *Vrijheid*).

50*b*. *Pretoria* (ressort de *Zuid-Afrikaansche Republiek*), met uitzondering van de districten, uitmakende het aan den consulairen ambtenaar te *Johannesburg* toegewezen ressort.

Diezelfde inlassching doch onder de nummers 40*a* en 40*b* geschiedt in artikel 4 tusschen de nummers 40 en 41.

Onze Ministers van Buitenlandsche Zaken en van Justitie zijn, ieder voor zooveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 20sten September 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
(*get.*) W. H. DE BEAUFORT.

De Min. van Justitie, (*get.*) CORT V. D. LINDEN.

(*Uitgeg.* 25 *Sept.* 1898.)

—

26 *September* 1898. BESLUIT tot herziening van eenige Koninklijke besluiten, uitgevaardigd ter uitvoering van de wet van 19 Augustus 1861 (*Staatsblad* n°. 72), betrekkelijk de Nationale Militie, en van bij die besluiten vastgestelde modellen. S. 214.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de gemeenschappelijke voordracht van Onze Ministers van Oorlog, van Marine en van Binnenlandsche Zaken, van 13 Juli 1898, Kabinet, Litt. S[3];

Overwegende, dat vooral ten gevolge van wijzigingen en aanvullingen der wet van den 19 Augustus 1861 (*Staatsblad* n°. 72), betrekkelijk de Nationale Militie, laatstelijk bij de wet van 2 Juli 1898 (*Staatsblad* n°. 170) eenige bepalingen van de ter uitvoering van eerstgenoemde wet uitgevaardigde Koninklijke besluiten van 17 December 1861 (*Staatsblad* n°. 127), 8 Mei 1862 (*Staatsblad* n°. 46), 19 Februari 1863 (*Staatsblad* n°. 11), 29 Maart 1872 (*Staatsblad* n°. 20), 2 November 1883 (*Staatsblad* n°. 151), 10 Juni 1892 (*Staatsblad* n°. 137), en 22 Juli 1892 (*Staatsblad* n°. 179), in verband met het Koninklijk besluit van 25 Maart 1898 (*Staatsblad* n°. 67), alsmede het Koninklijk besluit van 19 September 1894 (*Staatsblad* n°. 154) en eenige van de bij sommige der vermelde Koninklijke besluiten vastgestelde modellen herziening behoeven;

Den Raad van State gehoord (advies van den 23 Augustus 1898, n°. 25);

Gezien het nader gemeenschappelijk rapport van Onze genoemde Ministers, van 19 September 1898, Kabinet Litt. M[4];

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Met intrekking van art. 4 van het Koninklijk besluit van 19 Februari 1863 (*Staatsblad* n°. 11), alsmede van de Koninklijke besluiten van 29 Maart 1872 (*Staatsblad* n°. 20), 10 Juni 1892 (*Staatsblad* n°. 137) en 19 September 1894 (*Staatsblad* n°. 154), de na te noemen Koninklijke besluiten en de mede na te melden, daarbij

vastgestelde modellen te wijzigen of aan te vullen als volgt:

A. *Koninklijk besluit van* 17 *December* 1861 (*Staatsblad* n°. 127).

Artt. 10, *eerste zinsnede*, en 12. Het woord „eerste" vervalt.

B. *Koninklijk besluit van* 8 *Mei* 1862 (*Staatsblad* n°. 46), gewijzigd en aangevuld bij de Koninklijke besluiten van 19 Februari 1863 (*Staatsblad* n°. 11, art. 4), 17 Februari 1870 (*Staatsblad* n°. 34), 18 Februari 1871 (*Staatsblad* n°. 6), 29 Maart 1872 (*Staatsblad* n°. 20), 10 Juni 1892 (*Staatsblad* n°. 137) en 19 September 1894 (*Staatsblad* n°. 154).

Art. 21, *eerste zinsnede.* In plaats van „de eerste zitting" wordt gelezen „de zitting".

Artt. 22, *eerste en tweede zinsneden*, 23, *eerste zinsnede*, en 24, *eerste zinsnede.* Het woord „eerste" vervalt.

Art. 24, *tweede zinsnede.* In plaats van „art. 23" wordt gelezen „art. 22".

Art. 25, *eerste zinsnede.* In plaats van „de lotelingen" wordt gelezen „zoomede de lotelingen".

De woorden „en zij die als plaatsvervanger of nummerverwisselaar verlangen op te treden" vervallen.

Art. 26. Het woord „elke" wordt vervangen door „de".

Art. 27. In plaats van „van de lotelingen" wordt gelezen „zoomede van de lotelingen".

De woorden „ , en van hen, die zich als plaatsvervanger of nummerverwisselaar aanbieden" vervallen.

Artt. 30, 31, 32, 33, 34 en 35. De artikelen vervallen.

Art. 36, *eerste zinsnede.* De woorden „tweede" en „de registers, in art. 33 vermeld," vervallen.

Tweede zinsnede. In plaats van „Die registers" wordt gelezen „Register".

Artt. 37, 38, 39 en 40. De artikelen vervallen.

Art. 53, *derde zinsnede.* In plaats van „bataillon mineurs en sappeurs" wordt gelezen „korps genietroepen".

Art. 54 en 55. De artikelen vervallen.

Art. 56, *tweede zinsnede.* De woorden „en behandeld overeenkomstig art. 108 van het provisioneel reglement van administratie bij de landmagt" vervallen.

Art. 57 wordt gelezen als volgt:

De manschappen die bij de korpsen zijn ingelijfd en aan wie geen ontheffing van de werkelijke dienst of geen uitstel van eerste oefening of van verblijf onder de wapenen is verleend, worden dadelijk in werkelijke dienst gesteld, tenzij door Onzen Minister van Oorlog anders bepaald wordt.

Art. 59 wordt gelezen als volgt:

De manschappen, bestemd voor de korpsen infanterie, waarvan een of meer bataillons in verschillende plaatsen garnizoen houden, en die, bestemd voor de kompagnien vesting- en pantserfort-artillerie, worden door den provincialen adjudant evenredig daarover verdeeld.

De in de voorgaande zinsnede bedoelde en de voor de overige korpsen bestemde manschappen worden, voor zooveel zij dadelijk in werkelijke dienst moeten worden gesteld, opgezonden naar de plaatsen, daartoe door Onzen Minister van Oorlog aan te wijzen.

Art. 61, *eerste zinsnede.* In plaats van „Julij" wordt gelezen „September".

Laatste zinsnede. De zinsnede vervalt.

Art. 62, *eerste zinsnede*, wordt gelezen als volgt:

De loting geschiedt: bij de infanterie voor elk bataillon afzonderlijk, bij de vesting-artillerie voor elke kompagnie afzonderlijk en bij de overige korpsen voor het geheele korps.

Art. 63. In plaats van „voor elke klasse afzonderlijk" wordt gelezen „hetzij voor het geheele korps, hetzij voor het onderdeel".

Art. 64, *tweede zinsnede.* In plaats van „voor elke klasse" wordt gelezen „hetzij voor het geheele korps, hetzij voor het onderdeel".

Art. 66 wordt gelezen als volgt:

Voor het onder de wapenen te houden of te roepen gedeelte kunnen door Onzen Minister van Oorlog verschillende ploegen worden aangewezen, welke de eene na de andere onder de wapenen worden gehouden of geroepen.

De aanwijzing van de manschappen geschiedt naar volgorde van de getrokken nummers, te beginnen met het laagste nummer of met het aan de beurt liggend laagste nummer.

Art. 67 wordt gelezen als volgt:

Van de nummerverwisseling, vermeld in art. 124 der wet, geven de manschappen, die onderling van nummers hebben verwisseld, binnen vijf weken na den dag, waarop de loting plaats had, kennis aan den kommandant van het korps.

Van de nummerverwisseling wordt op de lotingslijst aanteekening gedaan.

Artt. 68, 69, 70, 71, 72, 73 en 74 worden onderscheidenlijk gelezen als volgt:

Art. 68. Met opzigt tot de toepassing van de eerste zinsnede van art. 127 der wet worden beschouwd:

I. ALS GEESTELIJKEN OF BEDIENAREN VAN DE GODSDIENST.

1°. bij het *Nederlandsch-Hervormd*, het *Evangelisch-Luthersch*, het *Hersteld-Evangelisch-Luthersch kerkgenootschap*, de *Remonstrantsche broederschap*, het *Doopsgezind kerkgenootschap*, de *Gereformeerde kerken* en de *Christelijke Gereformeerde kerk:*

a. zij, die den rang van kandidaat in de godgeleerdheid hebben bekomen;

b. zij, die tot proponent zijn bevorderd;

c. zij, die predikant of leeraar zijn bij eene kerkelijke gemeente;

2°. bij het *Roomsch-Katholiek kerkgenootschap* en bij dat der *oud-bisschoppelijke klerezij van de Roomsch-Katholieken:*

zij, die door het ontvangen van de kerkelijke wijding de hoedanigheid hebben verkregen van sub-diaken, diaken of priester;

3°. bij de *Israëlieten:*

zij, die een van de graden in de godgeleerdheid, bij de bestaande of nader vast te stellen reglementen op dit onderwerp als zoodanig erkend, hebben verkregen en bij eene Israëlitische gemeente het predik- of eenig ander bezoldigd geestelijk ambt voortdurend en met uitsluiting van iedere andere niet kerkelijke betrekking uitoefenen;

II. ALS ZENDELINGLEERAREN:

zij, die overeenkomstig de statuten of reglementen van eene binnen het Rijk gevestigde, als regtspersoon erkende godsdienstige vereeniging, bij die vereeniging de hoedanigheid van zendelingleeraar hebben verkregen en deze bediening voortdurend en met uitsluiting van iedere andere niet godsdienstige betrekking uitoefenen;

III. ALS BROEDERS-DIAKONEN:

zij, die de bindende geloften hebben afgelegd als broeder-diakoon der als regtspersoon erkende godsdienstige vereeniging genaamd de Christelijke vereeniging voor de verpleging van lijders aan vallende ziekte, gevestigd te Haarlem, en als zoodanig voortdurend en met uitsluiting van iedere andere niet godsdienstige betrekking, bij die vereeniging werkzaam zijn;

IV. ALS ROOMSCH-KATHOLIEKE ORDEBROEDERS:

zij, die behooren tot de bevolking van eene binnen het Rijk gevestigde kloosterinrigting eener Roomsch-Katholieke godsdienstige orde, congregatie of vereeniging, wier leden na voorafgaanden proeftijd bindende geloften afleggen;

V. ALS STUDENTEN IN DE GODGELEERDHEID:

1°. voor het *Nederlandsch-Hervormd*, het *Evangelisch-Luthersch*, het *Hersteld-Evangelisch-Luthersch kerkgenootschap*, de *Remonstrantsche broederschap*, het *Doopsgezind kerkgenootschap*, de *Gereformeerde kerken* en de *Christelijke Gereformeerde kerk:*

zij, die onderrigt in de godgeleerdheid ontvangen aan eene wettiglijk bestaande inrigting van hooger onderwijs, met het stellig gebleken voornemen om tot bedienaar van de godsdienst te worden opgeleid;

2°. voor het *Roomsch-Katholiek kerkgenootschap* en voor dat der *oud-bisschoppelijke klerezij van de Roomsch-Katholieken:*

zij, die met het stellig gebleken voornemen om de kerkelijke wijding te verkrijgen, hunne opleiding tot bedienaar van de godsdienst ontvangen,

hetzij aan eene der afdeelingen van de bisschoppelijke seminariën der diocesen van Utrecht, Haarlem, 's Hertogenbosch, Breda en Roermond, respectivelijk gevestigd te Driebergen, Warmond, Haaren, Hoeven en Roermond,

hetzij aan de inrigting van hooger onderwijs in de Abdij van Berne, gevestigd te Heeswijk,

hetzij aan eene inrigting voldoende aan de artt. 99 en 100 der wet tot regeling van het hooger onderwijs, mits deze inrigting sta onder het bestuur van eene instelling of vereeniging die regtspersoonlijkheid bezit en òf voor het geheel òf voor de afdeeling, waarin de belanghebbende zich bevindt, uitsluitend bestemd zij voor hen, van wie het bovengenoemd voornemen stellig blijkt en die hunne opleiding ontvangen tot bedienaar van de godsdienst,

hetzij, wat de oud-bisschoppelijke klezerij van de Roomsch-Katholieken betreft, aan het seminarium dier klezerij;

3°. voor de *Israëlieten:*

zij, die als student aan een van de Israëlitische seminariën zijn ingeschreven en aan die inrigting van onderwijs voortdurend onderrigt ontvangen in de godgeleerdheid met het stellig gebleken voornemen om tot bedienaar van de godsdienst bij het Israëlitisch kerkgenootschap te worden opgeleid;

4°. voor al de hierboven onder 1°., 2°. en 3°. van V genoemde kerkgenootschappen, broederschap en kerken:

7°. bij het *Roomsch-Katholiek kerkgenootschap* en bij dat der *oud-bisschoppelijke klerezij van de Roomsch-Katholieken:*

de bisschoppen of, bij gebreke van dezen, de kerkvoogden, die de bisschoppen vervangen, ieder voor zooveel zijn diocees betreft;

8°. bij de *Israëlieten*:

de kerkbesturen der kerkelijke gemeenten, waarbij zij hun ambt uitoefenen;

II. VOOR ZENDELINGLEERAREN:

het bestuur van de als regtspersoon erkende godsdienstige vereeniging, waarbij zij hunne bediening uitoefenen;

III. VOOR BROEDERS DIAKONEN:

het bestuur van de als regtspersoon erkende godsdienstige vereeniging genaamd de Christelijke vereeniging voor de verpleging van lijders aan vallende ziekte, gevestigd te Haarlem;

IV. VOOR ROOMSCH-KATHOLIEKE ORDEBROEDERS:

de bisschoppen of, bij gebreke van dezen, de kerkvoogden, die de bisschoppen vervangen, ieder voor zooveel zijn diocees betreft;

V. VOOR KANDIDATEN EN STUDENTEN IN DE GODGELEERDHEID:

1°. bij het *Nederlandsch-Hervormd kerkgenootschap:*

de rector-magnificus van de universiteit, waar zij zich tot het leeraarsambt voorbereiden;

2°. bij het *Evangelisch-Luthersch kerkgenootschap:*

curatoren van het Evangelisch-Luthersch seminarium of de rector-magnificus van de inrigting van hooger onderwijs, waar zij zich tot het leeraarsambt voorbereiden;

3°. bij het *Hersteld-Evangelisch-Luthersch kerkgenootschap:*

de algemeene kerkelijke commissie der Hersteld-Evangelisch-Luthersche kerk;

4°. bij de *Remonstrantsche broederschap:*

het collegie van professor en curatoren van het seminarium der broederschap;

5°. bij het *Doopsgezind kerkgenootschap:*

curatoren van het seminarium der algemeene Doopsgezinde societeit of de rector-magnificus der inrigting van hooger onderwijs, waar zij zich tot het leeraarsambt voorbereiden;

6°. bij de *Gereformeerde kerken:*

de rector der theologische school van de Gereformeerde kerken, te Kampen;

zij, die leerling zijn der 5de of der 6de klasse van een wettiglijk bestaand gymnasium en aan die inrigting onderwijs ontvangen in de Hebreeuwsche taal met het stellig gebleken voornemen om zich voor te bereiden tot de studie der godgeleerdheid;

VI. ALS ZENDELINGKWEEKELINGEN:

zij, die als zendelingkweekeling in eene daartoe door eene binnen het Rijk gevestigde, als regtspersoon erkende godsdienstige vereeniging bestemde inrigting van onderwijs toegelaten zijn en aan die inrigting voortdurend onderrigt ontvangen met het stellig gebleken voornemen om tot zendelingleeraar te worden opgeleid;

VII. ALS PROEFBROEDERS:

zij, die als proefbroeder aan eene inrigting der als regtspersoon erkende godsdienstige vereeniging genaamd de Christelijke vereeniging voor de verpleging van lijders aan vallende ziekte, gevestigd te Haarlem, voortdurend onderrigt ontvangen met het stellig gebleken voornemen om tot broederdiakoon te worden opgeleid.

Art. 69. Tot het afgeven van de bewijsstukken, vereischt om aanspraak te kunnen maken op de ontheffing van de werkelijke dienst, overeenkomstig de eerste zinsnede van art. 127 der wet, zijn uitsluitend bevoegd:

I. VOOR GEESTELIJKEN OF BEDIENAREN VAN DE GODSDIENST, *kandidaten in de godgeleerdheid uitgezonderd:*

1°. bij het *Nederlandsch-Hervormd kerkgenootschap:*

het klassikaal bestuur, in welks ressort zij gevestigd zijn;

2°. bij het *Evangelisch-Luthersch kerkgenootschap:*

de synodale commissie der Evangelisch-Luthersche kerk;

3°. bij het *Hersteld-Evangelisch-Luthersch kerkgenootschap:*

de algemeene kerkelijke commissie der Hersteld-Evangelisch-Luthersche kerk;

4°. bij de *Remonstrantsche broederschap:*

het collegie van professor en curatoren van het seminarium der broederschap;

5°. bij het *Doopsgezind kerkgenootschap:*

het bestuur der algemeene Doopsgezinde societeit;

6°. bij de *Gereformeerde kerken* en bij de *Christelijke Gereformeerde kerk:*

de kerkeraden van de kerkelijke gemeenten;

7°. bij de *Christelijke Gereformeerde kerk:*

het curatorium van de theologische school tot opleiding van predikanten in de Christelijke Gereformeerde kerk;

8°. bij het *Roomsch-Katholiek kerkgenootschap* en bij dat der *oud-bisschoppelijke klerezij van de Roomsch-Katholieken:*

de bisschoppen of, bij gebreke van dezen, de kerkvoogden, die de bisschoppen vervangen, ieder voor zooveel zijn diocees betreft;

9°. bij de *Israëlieten:*

de regenten van het seminarium, waar zij het onderwijs ontvangen;

VI. VOOR ZENDELINGKWEEKELINGEN:

het bestuur van de als regtspersoon erkende godsdienstige vereeniging, in wier inrigting van onderwijs zij tot zendeling-leeraar worden opgeleid;

VII. VOOR PROEFBROEDERS:

het bestuur van de als regtspersoon erkende godsdienstige vereeniging genaamd de Christelijke vereeniging voor de verpleging van lijders aan vallende ziekte, gevestigd te Haarlem.

Art. 70. De bewijsstukken, in het voorgaande artikel vermeld, zijn ingerigt overeenkomstig de bij dit besluit gevoegde modellen n°. 23, litt. A—X.

De daarop gestelde handteekeningen worden gewaarmerkt door den burgemeester der gemeente, waar de afgifte is geschied.

Art. 71. De aanvrage om ontheffing van de werkelijke dienst, vermeld in de eerste zinsnede van art. 127 der wet, wordt door den dienstpligtige, die ontheffing wenscht te bekomen, eigenhandig geteekend en met het vereischte bewijsstuk ingediend bij den burgemeester der gemeente, binnen welke hij voor de militie is ingeschreven, en wel:

1°. door hem, die op den bij art. 112 der wet bepaalden tijd ter inlijving bij de militie moet worden afgeleverd, in de laatste tien dagen der maand, op ééne na voorafgaande aan de maand waarin de aflevering moet geschieden;

2°. door hem, die op een nader tijdstip ter inlijving bij de militie moet worden afgeleverd, binnen tien dagen na de dagteekening van den oproepingsbrief;

3°. door hem, die opnieuw van de werkelijke dienst wenscht ontheven te worden, in de laatste tien dagen der maand, op ééne na voorafgaande aan de maand waarin de duur van de verleende of laatstelijk verleende ontheffing eindigt;

4°. door den ingelijfde bij de militie, die voor het eerst voor ontheffing in aanmerking wenscht te komen, zoodra hij meent op ontheffing aanspraak te kunnen maken.

Het overgelegd bewijsstuk mag niet vroeger afgegeven zijn dan tien dagen vóór de inlevering er van bij den burgemeester.

Art. 72. De burgemeester zendt de bij hem ingediende aanvragen met de bewijsstukken — deze laatsten op de buitenzijde beschreven met den naam van den loteling wien het geldt, de gemeente waar deze voor de militie is ingeschreven, het jaar der ligting waartoe hij behoort, en het nummer door of voor hem getrokken — met bijvoeging van de in de volgende zinsnede vermelde naamlijst, aan Onzen commissaris in de provincie: voor zooveel de bij art. 71 onder 1°., 2°. en 3°. bedoelde dienstpligtigen aangaat, binnen vier dagen na den laatsten dag, voor de indiening bij dat artikel bepaald; voor zooveel de ingelijfden onder 4°. van genoemd artikel betreft, binnen vier dagen na de inlevering.

Bij de aanvragen van hen, bedoeld onder 1°. en 2°. van art. 71, wordt gevoegd eene naamlijst ingerigt overeenkomstig het bij dit besluit behoorende model n°. 24; de aanvragen van hen, bedoeld onder 3°. en 4°. van dat artikel, gaan vergezeld van eene naamlijst ingerigt overeenkomstig het bij dit besluit behoorende model n°. 25.

Art. 73. Onze commissaris in de provincie doet uit de naamlijsten, in het voorgaande artikel vermeld, algemeene lijsten, volgens dezelfde modellen, opmaken en zendt die binnen vijf dagen na ontvangst aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, onder bijvoeging van de overgelegde bewijsstukken en, zoo noodig, van zijne consideratiën.

Art. 74. De dienstpligtigen, bedoeld onder 1°. van art. 71, worden, zoolang op hunne aanvrage om ontheffing niet is beschikt, niet ter aflevering aan de militaire autoriteit opgeroepen, noch naar de plaats van aflevering overgebragt.

De ter aflevering opgeroepen dienstpligtigen, bedoeld onder 2°. van art. 71, behoeven, zoolang op hunne aanvrage om ontheffing niet is beschikt, niet op den tijd, in den hun bezorgden oproepingsbrief aangeduid, ter aflevering op te komen, noch naar de plaats van aflevering te worden overgebragt.

Is aan de in de beide voorgaande zinsneden bedoelde personen ontheffing van de werkelijke

dienst verleend, dan geschiedt hunne inlijving eenvoudig op overgifte van uittreksels uit den staat, vermeld in art. 45 van dit besluit. Wordt hunne aanvrage om ontheffing niet ingewilligd, dan worden zij op de bij de wet voorgeschreven wijze ter aflevering opgeroepen of op nieuw opgeroepen, en vervolgens afgeleverd en ingelijfd.

Na *art.* 74 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende als volgt:

Art. 74*bis*. Het uitstel en de verlenging van uitstel in art. 127*bis* der wet vermeld, worden verleend door Onzen Minister van Oorlog of van Marine, naar gelang de ingelijfde behoort tot de militie te land of tot de zeemilitie.

Het verzoek om uitstel wordt, met opgaaf van redenen, ingediend aan Onzen Minister van Oorlog uiterlijk dertig dagen vóór den datum waarop hij, door wien uitstel van eerste oefening of van verblijf onder de wapenen wordt gevraagd; ter inlijving moet worden afgeleverd, zoo zijne aflevering op den bij art. 112 der wet bepaalden tijd moet worden gedaan. Moet die aflevering op een ander tijdstip geschieden, dan wordt het verzoek uiterlijk bij de inlijving ingediend.

Betreft het een op eerstbedoelden tijd af te leveren dienstpligtige, die zich aangemeld heeft om bij de zeemilitie te worden ingelijfd, dan wordt het verzoek ook aan Onzen Minister van Marine ingediend.

Verlenging van uitstel wordt, met opgaaf van redenen, gevraagd aan Onzen Minister die het uitstel verleende, uiterlijk dertig dagen vóór den datum waarop het verkregen uitstel afloopt.

Betreft het verzoek om uitstel of om verlenging van uitstel een minderjarige, dan wordt daarbij overgelegd een schriftelijk bewijs van toestemming van hem of haar die de vaderlijke magt of de voogdij uitoefent.

Uitstel van eerste oefening of van verblijf onder de wapenen wordt niet verleend of verlengd en houdt op zoodra de militie te land krachtens art. 185 der Grondwet geheel of gedeeltelijk buitengewoon is bijeengeroepen.

Art. 76, *eerste zinsnede*. In plaats van „bevinden," wordt gelezen „bevinden, en voorts van het, krachtens art. 127*bis* der wet, verleenen of verlengen van uitstel van eerste oefening of van verblijf onder de wapenen aan ingelijfden bij de militie,"

Tweede zinsnede. In plaats van „of het overlijden" wordt gelezen „, het overlijden of het verleenen of verlengen van uitstel van eerste oefening of van verblijf onder de wapenen".

Art. 77 wordt gelezen als volgt:

Wanneer een verlofganger, of een ingelijfde bij de militie wien krachtens art. 127*bis* der wet uitstel of verlenging van uitstel van eerste oefening of van verblijf onder de wapenen is verleend, niet heeft voldaan aan art. 133 of art. 134 der wet of art. 136 of art. 156 heeft overtreden, geeft de burgemeester daarvan, na gedaan onderzoek omtrent 's mans verblijfplaats, kennis aan Onzen commissaris in de provincie.

Onze commissaris in de provincie doet daarvan mededeeling aan Onzen Minister van Oorlog, of, behoort de man tot de zeemilitie, aan Onzen Minister van Marine.

Deze Ministers zorgen, ieder voor zooveel hem aangaat, dat aan art. 137 der wet worde voldaan.

Art. 78 wordt gelezen als volgt:

Binnen acht dagen na het overlijden van een verlofganger of van een ingelijfde bij de militie wien krachtens art. 127*bis* der wet uitstel of verlenging van uitstel van eerste oefening of van verblijf onder de wapenen is verleend, geeft de burgemeester der gemeente, waar het overlijden plaats had, daarvan kennis aan Onzen commissaris in de provincie, zoomede aan den kommanderenden officier van het korps, waartoe de overledene behoorde, of aan Onzen Minister van Marine, zoo hij bij de zeemilitie was ingelijfd.

Art. 79 wordt gelezen als volgt:

Het onderzoek van de verlofgangers der militie te land, vermeld in art. 138 der wet, geschiedt eenmaal 's jaars in de maand Junij, tenzij daartoe door Ons een andere tijd wordt aangewezen.

Art. 84. Het artikel vervalt.

Art. 86 *aanhef*. In plaats van „krachtens art. 44, 57, 116, 167, 172, 175 of 178" wordt gelezen „krachtens art. 44, 57, 116, 167, 172, 178 of 182".

Slot. De woorden „zoo het een plaatsvervanger of een nummerverwisselaar betreft, op een van de staten vermeld in art. 33 van dit besluit" vervallen.

Art. 87, *eerste zinsnede*. De vermelding van art. 176 vervalt.

Art. 89. De woorden „krachtens artt. 172 en 175 der wet" worden vervangen door „krachtens art. 172 der wet".

Art. 90. In plaats van „October" en van „het loopende jaar" wordt onderscheidenlijk gelezen „Januarij" en „het vorig jaar".

C. Koninklijk besluit van 2 November 1883 (*Staatsblad* n°. 151), gewijzigd bij dat van den 4 Januari 1897 (*Staatsblad* n°. 41).

Aanhef, sub 1°. *B.* De woorden „plaatsvervanger of nummerverwisselaar" vervallen.

Reglement B Opschrift en *artikel* 1. De woorden „plaatsvervanger of nummerverwisselaar" vervallen.

Artikel 3, *vijfde zinsnede.* De zinsnede vervalt.

Zesde zinsnede. De woorden „of als plaatsvervanger" vervallen.

D. Koninklijk besluit van 22 Juli 1892 (*Staatsblad* n°. 179), waarvan de duur der werking laatstelijk bij Koninklijk besluit van den 25 Maart 1898 (*Staatsblad* n°. 67) tot 1 Mei 1901 is verlengd.

Art. 1. De bepalingen, vermeld onder *d*, *i*, *k*—*o* en *q*—*t*, vervallen.

E. *Modellen vastgesteld bij Koninklijk besluit van* 17 *December* 1861 (*Staatsblad* n°. 127).

Model n°. 1, *lit.* c. (*Tweede geval*). In plaats van „als tot op den 31sten December van het jaar, waarin hij zijn 20ste jaar heeft volbragt" wordt gelezen „als tot op het tijdstip, waarop hij zijn 20ste jaar heeft volbragt".

F. *Modellen vastgesteld bij de Koninklijke besluiten van* 8 *Mei* 1862 (*Staatsblad* n°. 46) *en* 19 *September* 1894 (*Staatsblad* n°. 154).

Model n°. 9. De kolommen 11 en 18 vervallen.

De nummering van de kolommen 12—17 en 19—21 wordt vervangen door 11—19.

In het „Statistiek overzigt van het lotingsregister" worden de kolommen 23—30 vervangen door kolommen met de volgende omschrijving:

Art. 55. § 1. Veroordeelden tot de doodstraf, tot een onteerende straf, enz. 23.

§ 2. Met een briefje van ontslag uit de dienst weggezonden. 24.

§ 3. Veroordeelden tot eene gevangenisstraf van één jaar of langer. 25.

Art. 56. § 1. In verzekerde bewaring, wier zaak nog hangende is. 26.

§ 2. Wegens een strafbaar feit veroordeeld en nog in verzekerde bewaring. 27.

§ 3. Tijdelijk het regt missende om bij de gewapende magt of als militair geëmploijeerde te dienen. 28.

Totaal der uitgeslotenen. (Kolom 23—28.) 29.

Totaal der vrijgestelden en uitgeslotenen. (Kolom 22 en 29.) 30.

Overblijvende lotelingen voor de dienst aangewezen. 31.

Totaal-generaal van alle in dit register gebragte personen. (Kolom 30 en 31.) 32.

Modellen 14, 15, 16 en 17. De modellen vervallen.

Model 18. Het woord „Mei" en de cijfers „18" vervallen.

Model n°. 19. Kolom 10. De woorden „of als plaatsvervanger of als nummerverwisselaar" vervallen.

Kolom 11 vervalt.

Kolom 14. In de tweede zinsnede der N. B. wordt in plaats van „art. 171, 173, 176 of 178" gelezen „art. 171, 173 of 178", en in plaats van „de drie eerstaangehaalde artikelen" wordt gelezen „de twee eerstaangehaalde artikelen".

De nummering van de kolommen 12, 13 en 14 wordt vervangen onderscheidenlijk door 11, 12 en 13.

Model n°. 20. Kolom 9. De woorden „of als plaatsvervanger of als nummerverwisselaar" vervallen.

Model n°. 21. In plaats van „Mei 1800" wordt gelezen „. . . . . (het honderdtal van het jaartal in cijfers)".

Model n°. 22. In het opschrift wordt in plaats van „de klasse, bedoeld sub $\frac{1^{\circ}.}{2^{\circ}.}$ van" gelezen „een der klassen bedoeld in".

Modellen n°. 23, *lita. A*—*P*, n°. 24 *en* n°. 25. De modellen worden vervangen door die, welke bij het tegenwoordig besluit zijn gevoegd.

Model n°. 26. Voor de lichting 1899 en volgende jaren:

Kolom 5. De woorden „plaatsvervanger of nummerverwisselaar" vervallen.

Kolom 6 vervalt.

Kolom 7. De omschrijving wordt vervangen door „Lotingsnummer."

De nummering van de kolommen 7—16 wordt vervangen door 6—15.

Model n°. 27. Kolom 13 vervalt.

De nummering van de kolommen 14 en 15 wordt vervangen onderscheidenlijk door 13 en 14.

In de hierboven genoemde modellen n°. 1, lit. *c*, 9, 18, 19, 20, 21, 22, 26 en 27 wordt bij de aanduiding van het Koninklijk besluit, waarbij zij zijn vastgesteld, de laatste punt vervangen door eene komma, gevolgd door de woorden „gewijzigd bij", met vermelding van Ons tegenwoordig besluit.

Art. 2. Te bepalen:

1°. De loting, vermeld in art. 124 der wet, welke ten aanzien van de in werkelijken dienst gestelde manschappen reeds heeft plaats gehad, blijft van kracht.

2°. Dit besluit treedt in werking op den tweeden

dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant*, waarin het is geplaatst.

Onze Ministers van Oorlog, van Marine en van Binnenlandsche Zaken zijn, ieder voor zooveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Nederlandsche Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 26sten September 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Oorlog, (*get.*) ELAND.

De Minister van Marine, „ RÖELL.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, (*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 1 *Oct.* 1898.)

MODEL No. 23, lit. *A*.

Art. 127 der wet betrekkelijk de Nationale Militie.

Art. 70 van het Kon. besluit van 8 Mei 1862, Stbl. No. 46, gewijzigd bij dat van 26 September 1898, Stbl. No. 214.

NATIONALE MILITIE.

Het klassikaal bestuur te . . . . . verklaart, dat . . . . . .

(de geslachts- en voornamen voluit geschreven)

(*eerste geval*)

tot proponent is bevorderd.

(*tweede geval*)

predikant is bij de Nederlandsch-Hervormde gemeente te . . . . . .

. . . . . ., den . . . . . .

Het klassikaal bestuur voornoemd,

N. N.,

Praeses.

N. N.,

Scriba.

Gezien voor legalisatie der handteekeningen van . . . . . .

. . . . . ., den . . . . . .

De burgemeester,

N. N.

MODEL No. 23, lit. *B*.

Art. 127 der wet betrekkelijk de Nationale Militie.

Art. 70 van het Kon. besluit van 8 Mei 1862, Stbl. No. 46, gewijzigd bij dat van 26 September 1898, Stbl. No. 214.

NATIONALE MILITIE.

De rector-magnificus van de Rijks-/Gemeente-/Vrije universiteit te . . . . . verklaart, dat . . . . . .

(de geslachts- en voornamen voluit geschreven)

(*eerste geval*)

als student aan die universiteit is ingeschreven, en, blijkens aangehechte verklaring van de hoogleeraren/ar . . . . . ., werkelijk de theologische lessen aan genoemde inrigting van onderwijs volgt, en alzoo inderdaad onderrigt in de godgeleerdheid ontvangt met het stellig gebleken voornemen om tot bedienaar van de godsdienst te worden opgeleid.

(*tweede geval*)

den rang van kandidaat in de godgeleerdheid heeft bekomen.

. . . . . den . . . . . .

De rector voornoemd,

N. N.

Gezien voor legalisatie der handteekening van den hoogleeraar . . . . . ., rector-magnificus aan de Rijks-/Gemeente-/Vrije universiteit te . . . . . .

. . . . . ., den . . . . . .

De burgemeester,

N. N.

MODEL No. 23, lit. *C*.

Art. 127 der wet betrekkelijk de Nationale Militie.

Art. 70 van het Kon. besluit van 8 Mei 1862, Stbl. No. 46, gewijzigd bij dat van 26 September 1898, Stbl. No. 214.

NATIONALE MILITIE.

De Synodale commissie der Evangelisch-Luthersche kerk verklaart, dat . . . . . .

(de geslachts- en voornamen voluit geschreven)

(*eerste geval*)

tot proponent is bevorderd.

(*tweede geval*)

predikant is bij de Evangelisch-Luthersche gemeente te . . . . . .

's Gravenhage, den . . . . . .

De Synodale commissie voornoemd,

N. N.,

President.

N. N.,

Secretaris.

Gezien voor legalisatie der handteekeningen van . . . . . .

's Gravenhage, den . . . . . .

De burgemeester,

N. N.

MODEL No. 23, lit. *D*.

Art. 127 der wet betrekkelijk de Nationale Militie.

Art. 70 van het Kon. besluit van 8 Mei 1862, Stbl. No. 46, gewijzigd bij dat van 26 September 1898, Stbl. No. 214.

NATIONALE MILITIE.

Curatoren van het Evangelisch-Luthersch seminarim verklaren, dat . . . . . .

(de geslachts- en voornamen voluit geschreven)

(*eerste geval*)

aan dat seminarium zijne studiën volbrengt met het stellig gebleken voornemen om tot bedienaar van de godsdienst bij het Evangelisch-Luthersch kerkgenootschap te worden opgeleid.

(*tweede geval*)

den rang van kandidaat in de godgeleerdheid heeft bekomen.

Amsterdam, den . . . . . .

Curatoren voornoemd,

N. N.,

President.

N. N.,

Secretaris.

Gezien voor legalisatie der handteekeningen van . . . . . .

Amsterdam, den . . . . . .

De burgemeester,

N. N.

MODEL No. 23, lit. *E*.

Art. 127 der wet betrekkelijk de Nationale Militie.

Art. 70 van het Kon. besluit van 8 Mei 1862, Stbl. No. 46, gewijzigd bij dat van 26 September 1898, Stbl. No. 214.

NATIONALE MILITIE.

De algemeene kerkelijke commissie der Hersteld-Evangelisch-Luthersche kerk verklaart, dat . . . . .

(de geslachts- en voornamen voluit geschreven)

(*eerste geval*)

door haar als student in de godgeleerdheid is aangenomen en aan hare kweekschool zijne studiën volbrengt met het stellig gebleken voornemen om tot bedienaar van de godsdienst bij het Hersteld-Evangelisch-Luthersch kerkgenootschap te worden opgeleid.

(*tweede geval*)

den rang van kandidaat in de godgeleerdheid heeft bekomen.

(*derde geval*)

tot proponent is bevorderd.

(*vierde geval*)

predikant is bij de Hersteld-Evangelisch-Luthersche gemeente te . . . . . .

Amsterdam, den . . . . . .

De algemeene kerkelijke commissie voornoemd,

N. N.,

President.

N. N.,

Secretaris.

Gezien voor legalisatie der handteekeningen van . . . . . .

Amsterdam, den . . . . . .

De burgemeester,

N. N.

MODEL No. 23, lit. *F*.

Art. 127 der wet betrekkelijk de Nationale Militie.

Art. 70 van het Kon. besluit van 8 Mei 1862, Stbl. No. 46, gewijzigd bij dat van 26 September 1898, Stbl. No. 214.

NATIONALE MILITIE.

Het collegie van professor en curatoren van het seminarium der Remonstranten verklaart, dat . . . . . .

(de geslachts- en voornamen voluit geschreven)

(*eerste geval*)

als student aan dat seminarium is ingeschreven en aan die inrigting van onderwijs zijne studiën volbrengt met het stellig gebleken voornemen om tot bedienaar van de godsdienst bij de Remonstrantsche broederschap te worden opgeleid.

(*tweede geval*)

den rang van kandidaat in de godgeleerdheid heeft bekomen.

(*derde geval*)

tot proponent is bevorderd.

(*vierde geval*)

predikant is bij de Remonstrantsche gemeente te . . . . . .

. . . . . , den . . . . . .

Het collegie voornoemd,
N. N.,
Voorzitter.
N. N.,
Secretaris.

Gezien voor legalisatie der handteekeningen van . . . . . .

. . . . . , den . . . . . .

De burgemeester,
N. N.

MODEL No. 23, lit. *G*.

Art. 127 der wet betrekkelijk de Nationale Militie.

Art. 70 van het Kon. besluit van 8 Mei 1862, Stbl. No. 46, gewijzigd bij dat van 26 September 1898, Stbl. No. 214.

NATIONALE MILITIE.

Het bestuur der algemeene Doopsgezinde societeit verklaart, dat . . . . . .

(de geslachts- en voornamen voluit geschreven)

(*eerste geval*)

tot proponent is bevorderd.

(*tweede geval*)

leeraar is bij de Doopsgezinde gemeente te . . . .

Amsterdam, den . . . . . .

Het bestuur voornoemd,
N. N.,
Praeses.
N. N.,
Scriba.

Gezien voor legalisatie der handteekeningen van . . . . . .

Amsterdam, den . . . . . .

De burgemeester,
N. N.

MODEL No. 23, lit. *H*.

Art. 127 der wet betrekkelijk de Nationale Militie.

Art. 70 van het Kon. besluit van 8 Mei 1862, Stbl. No. 46, gewijzigd bij dat van 26 September 1898, Stbl. No. 214.

NATIONALE MILITIE.

Curatoren van het seminarium der algemeene Doopsgezinde societeit te Amsterdam verklaren, dat . . . . . .

(de geslachts- en voornamen voluit geschreven)

(*eerste geval*)

als student aan dat seminarium is ingeschreven en aan die inrigting van onderwijs zijne studiën volbrengt met het stellig gebleken voornemen om tot bedienaar van de godsdienst bij de algemeene Doopsgezinde societeit te worden opgeleid.

(*tweede geval*)

den rang van kandidaat in de godgeleerdheid heeft bekomen.

Amsterdam, den . . . . . .

Curatoren voornoemd,
N. N.,
Voorzitter.
N. N.,
Secretaris.

Gezien voor legalisatie der handteekeningen van . . . . . .

Amsterdam, den . . . . . .

De burgemeester,
N. N.

MODEL No. 23, lit. *I*.

Art. 127 der wet betrekkelijk de Nationale Militie.

Art. 70 van het Kon. besluit van 8 Mei 1862, Stbl. No. 46, gewijzigd bij dat van 26 September 1898, Stbl. No. 214.

NATIONALE MILITIE.

De kerkeraad van de kerkelijke gemeente der Gereformeerde kerken te . . . . . verklaart, dat . . . . . .

(de geslachts- en voornamen voluit geschreven)
te dezer plaatse bij die kerken het leeraarsambt bekleedt.

. . . . . , den . . . . . .

De kerkeraad voornoemd,
N. N.,
Praeses.
N. N.,
Scriba.

Gezien voor legalisatie der handteekeuingen van . . . . . .

. . . . . , den . . . . . .

De burgemeester,
N. N.

MODEL No. 23, lit. *K.*

Art. 127 der wet betrekkelijk de Nationale Militie.

Art. 70 van het Kon. besluit van 8 Mei 1862, Stbl. No. 46, gewijzigd bij dat van 26 September 1898, Stbl. No. 214.

NATIONALE MILITIE.

De rector der theologische school van de Gereformeerde kerken, te Kampen, verklaart, dat . . . . . .
(de geslachts- en voornamen voluit geschreven)

(*eerste geval*)

als student aan die theologische school is ingeschreven en aan deze inrigting van onderwijs zijne studiën volbrengt met het stellig gebleken voornemen om tot bedienaar van de godsdienst bij de Gereformeerde kerken te worden opgeleid.

(*tweede geval*)

den rang van kandidaat in de godgeleerdheid heeft bekomen.

Kampen, den . . . . . .

De rector voornoemd,
N. N.

Gezien voor legalisatie der handteekening van . . . . . .

Kampen, den . . . . . .

De burgemeester,
N. N.

MODEL No. 23, lit. *L.*

Art. 127 der wet betrekkelijk de Nationale Militie.

Art. 70 van het Kon. besluit van 8 Mei 1862, Stbl. No. 46, gewijzigd bij dat van 26 September 1898, Stbl. No. 214.

NATIONALE MILITIE.

Het curatorium van de theologische school tot opleiding van predikanten in de Christelijke Geformeerde kerk verklaart, dat . . . . . .
(de geslachts- en voornamen voluit geschreven)

(*eerste geval*)

aan genoemde school zijne studiën volbrengt met het stellig gebleken voornemen om tot bedienaar van de godsdienst bij de Christelijke Gereformeerde kerk te worden opgeleid.

(*tweede geval*)

den rang van kandidaat in de godgeleerdheid heeft bekomen.

. . . . . , den . . . . . .

Het curatorium voornoemd,
N. N.,
President.
N. N.,
Secretaris.

Gezien voor legalisatie der handteekeningen van . . . . . .

. . . . . , den . . . . . .

De burgemeester,
N. N.

MODEL No. 23, lit. *M.*

Art. 127 der wet betrekkelijk de Nationale Militie.

Art. 70 van het Kon. besluit van 8 Mei 1862, Stbl. No. 46, gewijzigd bij dat van 26 September 1898, Stbl. No. 214.

NATIONALE MILITIE.

De ondergeteekende verklaart, in zijne hoedanigheid van . . . . . , dat . . . . . .
(de geslachts- en voornamen voluit geschreven)
door het ontvangen der kerkelijke wijding de

hoedanigheid van . . . . . heeft verkregen, en alzoo den geestelijken stand is ingetreden.

. . . . . ., den . . . . . .

N. N.

Gezien voor legalisatie der handteekening van . . . . . .

. . . . . ., den . . . . . .

De burgemeester,
N. N.

MODEL No. 23, lit. *N*.

Art. 127 der wet betrekkelijk de Nationale Militie.

Art. 70 van het Kon. besluit van 8 Mei 1862, Stbl. No. 46, gewijzigd bij dat van 26 September 1898, Stbl. No. 214.

NATIONALE MILITIE.

De ondergeteekende verklaart, in zijne hoedanigheid van . . . . . ., dat . . . . . .

(de geslachts- en voornamen volnit geschreven)

student is in de godgeleerdheid met het stellig gebleken voornemen om de kerkelijke wijding te verkrijgen, en dat hij zijne opleiding tot bedienaar van de godsdienst ontvangt aan de te . . . . . gevestigde afdeeling van het seminarium van het aartsbisdom/bisdom van . . . . . .

. . . . . ., den . . . . . .

N. N.

Gezien voor legalisatie der handteekening van . . . . . .

. . . . . ., den . . . . . .

De burgemeester,
N. N.

MODEL No. 23, lit. *O*.

Art. 127 der wet betrekkelijk de Nationale Militie.

Art. 70 van het Kon. besluit van 8 Mei 1862, Stbl. No 46, gewijzigd bij dat van 26 September 1898, Stbl. No. 214.

NATIONALE MILITIE.

De ondergeteekende verklaart, in zijne hoedanigheid van . . . . . in het bisdom van 's Hertogenbosch, dat . . . . . .

(de geslachts- en voornamen voluit geschreven)

student is in de godgeleerdheid met het stellig gebleken voornemen om de kerkelijke wijding te verkrijgen, en dat hij zijne opleiding tot bedienaar van de godsdienst ontvangt aan de inrigting van hooger onderwijs in de Abdij van Berne, gevestigd te Heeswijk.

. . . . . ., den . . . . . .

N. N.

Gezien voor legalisatie der handteekening van . . . . . .

. . . . . ., den . . . . . .

De burgemeester,
N. N.

MODEL No. 23 lit. *P*.

Art. 127 der wet betrekkelijk de Nationale Militie.

Art. 70 van het Kon. besluit van 8 Mei 1862, Stbl. No. 46, gewijzigd bij dat van 26 September 1898, Stbl. No. 214.

NATIONALE MILITIE.

De ondergeteekende verklaart, in zijne hoedanigheid van . . . . . ., dat . . . . . .

(de geslachts- en voornamen voluit geschreven)

student is in de godgeleerdheid met het stellig gebleken voornemen om de kerkelijke wijding te verkrijgen; dat hij zijne opleiding tot bedienaar van de godsdienst ontvangt aan de inrigting van hooger onderwijs . . . . . .

(naam der inrigting en gemeente, waar deze gevestigd is);

dat deze inrigting voldoet aan de artt. 99 en 100 der wet tot regeling van het hooger onderwijs en staat onder het bestuur van eene instelling of vereeniging die regtspersoonlijkheid bezit, en dat de voormelde inrigting (1), uitsluitend bestemd is voor hen, van wie het bovengenoemd voornemen stellig blijkt en die hunne opleiding ontvangen tot bedienaar van de godsdienst.

. . . . . ., den . . . . . .

N. N.

Gezien voor legalisatie der handteekening van . . . . . .

. . . . . ., den . . . . . .

De burgemeester,
N. N.

(1) Wanneer van de inrigting slechts eene afdeeling de aangeduide bestemming heeft, dan in plaats van „de voormelde inrigting" te stellen „de afdeeling van de voormelde inrigting, waarin hij zich bevindt."

MODEL No. 23, lit. *Q*.

Art. 127 der wet betrekkelijk de Nationale Militie.

Art. 70 van het Kon. besluit van 8 Mei 1862, Stbl. No. 46, gewijzigd bij dat van 26 September 1898, Stbl. No. 214.

NATIONALE MILITIE.

Het kerkbestuur der Israëlitische gemeente te . . . . . verklaart, dat . . . . . .

(de geslachts- en voornamen voluit geschreven)

den graad van . . . . . heeft verkregen en bij genoemde gemeente het ambt van . . . . . voortdurend en met uitsluiting van iedere andere niet kerkelijke betrekking uitoefent.

. . . . . ., den . . . . . .

Het kerkbestuur voornoemd,
N. N.,
Voorzitter.
N. N.,
Secretaris.

Gezien voor legalisatie der handteekeningen van . . . . . .

. . . . . ., den . . . . . .

De burgemeester,
N. N.

MODEL No. 23, lit. *R*.

Art. 127 der wet betrekkelijk de Nationale Militie.

Art. 70 van het Kon. besluit van 8 Mei 1862, Stbl. No. 46, gewijzigd bij dat van 26 September 1898, Stbl. No. 214.

NATIONALE MILITIE.

Regenten van het Israëlitisch seminarium te . . . . . verklaren, dat . . . . . .

(de geslachts- en voornamen voluit geschreven)

als student aan dat seminarium is ingeschreven en aan die inrigting van onderwijs voortdurend onderrigt in de godgeleerdheid ontvangt met het stellig gebleken voornemen om tot bedienaar van de godsdienst bij het Israëlitisch kerkgenootschap te worden opgeleid.

. . . . . ., den . . . . . .

Regenten voornoemd,
N. N.,
Voorzitter.
N. N.,
Secretaris.

Gezien voor legalisatie der handteekeningen van . . . . . .

. . . . . ., den . . . . . .

De burgemeester,
N. N.

MODEL No. 23, lit. *S*.

Art. 127 der wet betrekkelijk de Nationale Militie.

Art. 70 van het Kon. besluit van 8 Mei 1862, Stbl. No. 46, gewijzigd bij dat van 26 September 1898, Stbl. No. 214.

NATIONALE MILITIE.

De rector van het gymnasium te . . . . . verklaart, dat . . . . . .

(de geslachts- en voornamen voluit geschreven)

leerling is der $\frac{5de}{6de}$ klasse van dat gymnasium en aan deze inrigting onderwijs ontvangt in de Hebreeuwsche taal met het stellig gebleken voornemen om zich voor te bereiden tot de studie der godgeleerdheid.

. . . . . ., den . . . . . .

De rector voornoemd,
N. N.

Gezien voor legalisatie der handteekening van . . . . . .

. . . . . ., den . . . . . .

De burgemeester,
N. N.

MODEL No. 23, lit. *T*.

Art. 127 der wet betrekkelijk de Nationale Militie.

Art. 70 van het Kon. besluit van 8 Mei 1862, Stbl. No. 46, gewijzigd bij dat van 26 September 1898, Stbl. No. 214.

NATIONALE MILITIE.

Het bestuur van de bij Koninklijk besluit van . . . . . ., n°. . ., als regtspersoon erkende godsdienstige vereeniging . . . . . .

(naam der vereeniging en gemeente, waar deze gevestigd is) verklaart, dat . . . . . .

(de geslachts- en voornamen voluit geschreven)

overeenkomstig de statuten of reglementen van genoemde vereeniging, bij die vereeniging de hoedanigheid van zendelingleeraar heeft verkregen

en deze bediening voortdurend en met uitsluiting van iedere andere niet godsdienstige betrekking uitoefent.

. . . . . , den . . . . . .

Het bestuur voornoemd,
N. N.,
Voorzitter.
N. N.,
Secretaris.

Gezien voor legalisatie der handteekeningen van . . . . . .

. . . . . , den . . . . . .

De burgemeester,
N. N.

MODEL No. 23, lit. *U*.

Art. 127 der wet betrekkelijk de Nationale Militie.

Art. 70 van het Kon. besluit van 8 Mei 1862, Stbl. No. 46, gewijzigd bij dat van 26 September 1898, Stbl. No. 214.

NATIONALE MILITIE.

Het bestuur van de bij Koninklijk besluit van . . . . . n°. . ., als regtspersoon erkende godsdienstige vereeniging . . . . . .

(naam der vereeniging en gemeente, waar deze gevestigd is) verklaart, dat . . . . . .

(de geslachts- en voornamen voluit geschreven)

als zendelingkweekeling aan de daartoe door genoemde vereeniging bestemde inrigting van onderwijs . . . . . .

(naam der inrigting en gemeente, waar deze gevestigd is)

voortdurend onderrigt ontvangt met het stellig gebleken voornemen om tot zendelingleeraar bij voormelde vereeniging te worden opgeleid.

. . . . . , den . . . . . .

Het bestuur voornoemd,
N. N.,
Voorzitter.
N. N.,
Secretaris.

Gezien voor legalisatie der handteekeningen van . . . . . .

. . . . . , den . . . . . .

De burgemeester,
N. N.

MODEL No. 23, lit. *V*.

Art. 127 der wet betrekkelijk de Nationale Militie.

Art. 70 van het Kon. besluit van 8 Mei 1862, Stbl. No. 46, gewijzigd bij dat van 26 September 1898, Stbl. No. 214.

NATIONALE MILITIE.

Het bestuur van de bij Koninklijk besluit van . . . . . , n°. , als regtspersoon erkende godsdienstige vereeniging genaamd de Christelijke vereeniging voor de verpleging van lijders aan vallende ziekte, gevestigd te Haarlem, verklaart, dat . . . . . .

(de geslachts- en voornamen voluit geschreven)

de bindende geloften heeft afgelegd als broederdiakoon van voormelde vereeniging en als zoodanig voortdurend en met uitsluiting van iedere andere niet-godsdienstige betrekking, bij die vereeniging werkzaam is.

. . . . . , den . . . . . .

Het bestuur voornoemd,
N. N.,
Voorzitter.
N. N.,
Secretaris.

Gezien voor legalisatie der handteekeningen van . . . . . .

. . . . . , den . . . . . .

De burgemeester,
N. N.

MODEL No. 23, lit. *W*.

Art. 127 der wet betrekkelijk de Nationale Militie.

Art. 70 van het Kon. besluit van 8 Mei 1862, Stbl. No. 46, gewijzigd bij dat van 26 September 1898, Stbl. No. 214.

NATIONALE MILITIE.

Het bestuur van de bij Koninklijk besluit van . . . . . , n°. , als regtspersoon erkende godsdienstige vereeniging genaamd de Christelijke

vereeniging voor de verpleging van lijders aan vallende ziekte, gevestigd te Haarlem, verklaart, dat . . . . . .

(de geslachts- en voornamen voluit geschreven)

als proefbroeder dier vereeniging aan hare inrigting . . . . . .

(naam der inrigting en gemeente, waar deze gevestigd is)

voortdurend onderrigt ontvangt met het stellig gebleken voornemen om tot broeder-diakoon bij voormelde vereeniging te worden opgeleid.

. . . . . , den . . . . . .

Het bestuur voornoemd,

N. N.,
Voorzitter.

N. N.,
Secretaris.

Gezien voor legalisatie der handteekeningen van . . . . . .

. . . . . , den . . . . . .

De burgemeester,
N. N.

MODEL No. 23, lit. X.

Art. 127 der wet betrekkelijk de Nationale Militie.

Art. 70 van het Kon. besluit van 8 Mei 1862, Stbl. No. 46, gewijzigd bij dat van 26 September 1898, Stbl. No. 214.

NATIONALE MILITIE.

De ondergeteekende verklaart, in zijne hoedanigheid van . . . . . , dat . . . . . .

(de geslachts- en voornamen voluit geschreven)

behoort tot de bevolking van de te . . . . . gevestigde kloosterinrigting der Roomsch-Katholieke godsdienstige orde / congregatie / vereeniging . . . . . , wier leden na voorafgaanden proeftijd bindende geloften afleggen.

. . . . . , den . . . . . .

N. N.

Gezien voor legalisatie der handteekening van . . . . . .

. . . . . , den . . . . . .

De burgemeester,
N. N.

MODEL No. 24.

Art. 72 van het Kon. besluit van 8 Mei 1862, Stbl. No. 46, gewijzigd bij dat van 26 September 1898, Stbl. No. 214.

Ligting van het jaar. . . . .

PROVINCIE . . . . . NATIONALE MILITIE. GEMEENTE . . . . .

NAAMLIJST van voor de dienst aangewezen lotelingen, die door hun nummer, voor de ligting van het jaar . . . ., bij de militie moeten worden ingelijfd, en die aanvraag hebben gedaan om, op grond van de eerste zinsnede van art. 127 der wet betrekkelijk de Nationale Militie, van de werkelijke dienst te worden ontheven.

Volgnummer.	GEMEENTE, VOOR WELKE DE LOTELING VOOR DE MILITIE IS INGESCHREVEN. 1. Gemeente. 2. Provincie.	GESLACHTS- EN VOORNAAM VAN DEN LOTELING. 1. Geslachtsnaam. 2. Voornaam.	Op grond van welke hoedanigheid de ontheffing wordt gevraagd.	OVERGELEGDE BEWIJSSTUKKEN. EN DOOR WIE AFGEGEVEN.	*Aanmerkingen.*
1.	2.	3.	4.	5.	6.
	1				
	2				

Aldus opgemaakt te . . . ., den . . . .

De burgemeester der gemeente . . . . . .
N. N.

De commissaris des Konings in de provincie. . . .
N. N.

MODEL No. 25.

Art. 72 van het Kon. besluit van 8 Mei 1862, Stbl. No.46, gewijzigd bij dat van 26 September 1898, Stbl. No. 214.

PROVINCIE . . . . . .

NATIONALE MILITIE.

GEMEENTE . . . . . .

NAAMLIJST van de bij de militie ingelijfde lotelingen, die aanvraag hebben gedaan om, op grond van de eerste zinsnede van art. 127 der wet betrekkelijk de Nationale Militie, van de werkelijke dienst te worden ontheven.

Volgnummer. 1.	GEMEENTE, voor welke de loteling voor de militie is ingeschreven. 1. Gemeente. 2. Provincie. 2.	Jaar der ligting, waarvoor hij is ingelijfd. 3.	GESLACHTS- EN VOORNAAM VAN DEN LOTELING. 1. Geslachtsnaam. 2. Voornaam. 4.	1. Korps, waarbij hij is ingelijfd. 2. Datum van inlijving. 5.	Op grond van welke hoedanigheid de ontheffing wordt gevraagd. 6.	OVERGELEGDE BEWIJSSTUKKEN EN DOOR WIE AFGEGEVEN. 7.	AANMERKINGEN. * Zoo reeds vroeger ontheffing voor een jaar is verleend, in te vullen de dagteekening en het nummer van het Kon. besluit, waarbij die ontheffing voor het eerst en van dat, waarbij zij laatstelijk verleend werd. 8.
	1 2		1 2				
	1 2		1 2				

Aldus opgemaakt te . . . . . ., den . . . . . .

De burgemeester der gemeente . . . . . .

N. N.

De commissaris des Konings in de provincie . . . . . .

N. N.

28 *September* 1898. BESLUIT, waarbij burgemeester en wethouders van *Breukelen-Nijenrode* niet ontvankelijk worden verklaard in het beroep, door hen ingesteld tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van *Utrecht* d.d. 9 December 1897, n°. 67, waarbij, met toepassing van art. 225 der Gemeentewet, de betaling is bevolen van drukkosten van stembiljetten. S. 215.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door burgemeester en wethouders van *Breukelen-Nijenrode* tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht, d.d. 9 December 1897, n°. 67, waarbij met toepassing van art. 225 der gemeentewet de betaling is bevolen van drukkosten van stembiljetten;

Den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur, gehoord (advies van 26 Augustus 1898; n°. 166);

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 26 September 1898, n°. 4221, afdeeling Binnenlandsch Bestuur;

Overwegende, dat Burgemeester en Wethouders van *Breukelen-Nijenrode*, in hunne vergadering van 27 September 1897 hebben geweigerd een bevelschrift van betaling af te geven voor de kosten van het drukken der stemkaarten, volgens nota *f* 35.65 bedragende, voor de gemeenten, behalve de gemeente *Breukelen-Nijenrode*, in het kiesdistrict *Breukelen* ter gelegenheid van de stemming die op 15 Juni 1897 gehouden is voor een lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en wel op grond dat art. 70 der Kieswet niet bepaald, wie de kosten moet dragen en art. 205 *k* der gemeentewet niet van toepassing is op dit geval;

dat nadat krachtens art. 225 de Raad was gehoord, Gedeputeerde Staten bij besluit van 9 December 1897, n°. 67, hebben besloten:

I. te bevelen, dat de ontvanger der gemeente *Breukelen-Nijenrode* uit den post van hoofdstuk I, afdeeling I, art. 11 van de begrooting dier gemeente van het dienstjaar 1897, goedgekeurd door hun College bij hun besluit van den 19den November 1896, n°. 44, aangewezen tot kwijting der kosten van het aanleggen en bijhouden der kiezerslijsten en van het uitoefenen der kiesverrichtingen, voor en in de gemeente zal betalen aan L. E. BOSCH EN ZOON de som van vijf en en dertig gulden vijf en zestig cent (*f* 35.65), voor het drukken van 8084 stemkaarten voor diverse gemeenten en te bepalen dat dit bevelschrift, mits behoorlijk voor voldaan geteekend, in de rekening van genoemde gemeente over het jaar 1897 zal worden geleden;

II. dat van Hoofdstuk X der uitgaven van de begrooting 1897 zal worden overgeschreven op hoofdstuk I, afdeeling 1, art. 11 der uitgaven de som van vijf en dertig gulden vijf en zestig cent;

dat Gedeputeerde Staten daarbij overwogen, dat waar art. 70 der wet van 7 September 1896 (*Staatsblad* n°. 154), aan den burgemeester van de hoofdplaats van het kiesdistrict de zorg opdraagt, dat de stembiljetten tijdig worden in gereedheid gebracht en aan de burgemeesters der gemeenten van het kiesdistrict worden toegezonden, daaruit in verband met art. 205*k* der gemeentewet volgt, dat de gemeente, die de hoofdplaats is van het kiesdistrict, ook de drukkosten moet betalen;

dat Burgemeester en Wethouders uit kracht van art. 227 der gemeentewet hierop bij Ons voorziening hebben gevraagd op grond „dat het nimmer de bedoeling der wet kan zijn eene onbillijkheid zoo in het oog springend als hier te dekken, dat art. 205*k* der gemeentewet ten deze niet toepasselijk is, en waar eene afzonderlijke bepaling in de kieswet ontbreekt, elke gemeente van het kiesdistrict de kosten van de voor haar bestemde stemkaarten diende te betalen, zoodat geen grond bestond om art. 225 toe te passen, wordende voor de toepassing van dat artikel in de eerste plaats vereischt dat een weigerend gemeentebestuur eene onwettige daad verricht", weshalve appellanten Ons hebben verzocht het bestreden besluit te vernietigen;

Overwegende, dat bij art. 227 der gemeentewet art. 200 dier wet, hetwelk voorschrijft, dat de voorziening moet worden gevraagd binnen dertig dagen, te rekenen van de dagteekening der beslissing van Gedeputeerde Staten, toepasselijk is verklaard;

dat tegen de onderhavige beslissing van Gedeputeerde Staten van Utrecht van 9 December 1897 door Burgemeester en Wethouders van *Breukelen-Nijenrode* voorziening is gevraagd bij verzoekschrift op 11 Juni 1898 bij Ons Kabinet ingekomen:

Gezien de Gemeentewet;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Burgemeester en wethouders van *Breukelen-Nijenrode* in het door hen ingesteld beroep niet ontvankelijk te verklaren.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* geplaatst en te gelijk met de in hoofde dezes vermelde voordracht van genoemden Minister, in de *Nederlandsche Staatscourant* op-

genomen zal worden en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur.

's Gravenhage, den 28sten September 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 7 *Oct.* 1898.)

—

28 *September* 1898. MISSIVE van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende opgaven omtrent hen die zich voor de zeemilitie hebben aangemeld.

Vermits volgens de wet van 2 Juli 1898 (*Staatsblad* n°. 170), de militieraad geen tweede zitting houdt, en de zitting van dat college geopend wordt op een tijdstip, waarop de *nominatieve* opgaven, bedoeld in de voorlaatste zinsnede van den brief van mijn Departement van 5 Maart 1862, n°. 147, 4de afd. M., nog niet kunnen worden gedaan, gelieve U H.E.G. burgemeester en wethouders der gemeenten in Uwe provincie aan te schrijven, die opgaven voortaan niet aan den militie-Commissaris, maar aan U in te zenden tegelijk met de *numerieke* opgaaf, voorgeschreven bij de tweede zinsnede van art. 150 der wet betrekkelijk de nationale militie, en om de vereischte aanteekening in de daartoe bestemde kolom van het onder hen berustend dubbel van het lotingsregister te doen.

In het andere, ter provinciale griffie nedergelegd dubbel van dat register, worde die aanteekening door Uwe zorg gedaan.

—

29 *September* 1898. BESLUIT, houdende beschikking op het beroep van W. SUIDEMA JR. te *Purmerend*, tegen het besluit van burgemeester en wethouders dier gemeente, d.d. 11 Februari 1898, waarbij nieuwe voorwaarden zijn verbonden aan de hem bij hun besluit van 6 Augustus 1897, n°. 37, verleende vergunning tot het plaatsen van een gasmotor. S. 216.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op het beroep van W. SUIDEMA JR. te *Purmerend*, tegen het besluit van burgemeester en wethouders dier gemeente, d.d. 11 Februari 1898, waarbij nieuwe voorwaarden zijn verbonden aan de hem bij hun besluit van 6 Augustus 1897, n°. 37, verleende vergunning tot het plaatsen van een gasmotor in het perceel Peperstraat, wijk D, n°. 138, kadastraal bekend sectie C, n°. 2639;

Den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur, gehoord (advies van den 6 Juli 1898, n°. 120);

Op de voordracht van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 26 September 1898, Litt. B, afdeeling Arbeid en Fabrieckswezen;

Overwegende, dat burgemeester en wethouders van *Purmerend* bij besluit van 11 Februari 1898 aan bovenbedoelde vergunning de navolgende nieuwe voorwaarden hebben verbonden:

1°. dat de zandstorting onder de fundeering en de naaste omgeving van den motor tot aan de gemetselde zijwanden geheel zal worden weggenomen en daarvoor in de plaats zal worden aangebracht eene betonstorting, bestaande uit een mengsel van 1 deel portlandcement, 2 deelen rivierzand en 5 deelen kiezel, welk mengsel met zeer weinig water aangemengd en met zware stampers dicht ineen zal moeten worden gestampt;

2°. dat deze betonstorting na goedkeuring door den gemeente-architect, minstens drie weken zal moeten verharden, vóór dat de motor in beweging mag worden gebracht;

3°. dat aan deze nieuwe voorwaarden moet zijn voldaan vóór 1 Mei 1898;

op grond van hinder en schade, welke tengevolge van de drenning, door den gasmotor veroorzaakt aan naburige bewoners worden berokkend, doordien de fundeering van den motor te licht is, terwijl de insluiting der fundeering door eene zandplemping bedoelde drenning wel zeer verminderd heeft, doch niet heeft opgeheven;

dat W. SUIDEMA JR. van dit besluit bij Ons in beroep is gekomen, Ons verzoekende:

primair: dat besluit te vernietigen, op grond, dat daarbij niet is in acht genomen het voorschrift van artikel 17 alinea 2 der Hinderwet;

subsidiair: hem te ontslaan van de voorwaarden hem bij dat besluit opgelegd;

daarbij aanvoerende, dat na de insluiting der fundeering van den motor door eene zandplemping in appellants perceel geene drenning meer viel waar te nemen, zoodat met grond verondersteld mag worden, dat aan de belendende perceelen geen hinder meer wordt veroorzaakt; dat burgemeester en wethouders hun besluit, waarbij de nadere voorwaarden aan appellant werden opgelegd grondden op vermoedelijke gevolgen, met ter-zijde-stelling van het bij hun persoonlijk ingesteld onder-

zoek geconstateerde; en dat wijders de nieuwe voorwaarden de beweerde drenning niet zouden opheffen, maar integendeel zouden vermeerderen;

Overwegende:

ad I. dat de nieuwe voorwaarden niet zijn opgelegd dan nadat appellant door burgemeester en wethouders in huune vergadering van den 12 November 1897, blijkens overgelegd extract uit de notulen, is gehoord, zoodat aan het voorschrift van art. 17, 2de lid der Hinderwet in casu wel is voldaan;

ad II. dat, blijkens herhaald ingesteld onderzoek, de omwonenden van den gasmotor hinder van ernstigen aard ondervinden, ook na de insluiting van de fundeering van den motor door eene zandplemping;

dat alzoo de noodzakelijkheid tot het opleggen van nieuwe voorwaarden, waardoor aan dit bezwaar wordt tegemoet gekomen, is gebleken;

dat zulks echter op voor den concessionaris minder bezwarende wijze kan geschieden dan door het stellen der door burgemeester en wethouders opgelegde nieuwe voorwaarden, welke bovendien geen waarborg bieden, dat het beoogde doel — verbetering van den toestand der fundeering — bereikt zal worden en dat derhalve de bestreden voorwaarden ten onrechte zijn opgelegd;

Gezien de Hinderwet:

Hebben goedgevonden en verstaan:

Het ingestelde beroep gegrond te verklaren en met vernietiging van het bestreden besluit van burgemeester en wethouders van *Purmerend*, d.d. 11 Februari 1898, waarbij nieuwe voorwaarden zijn verbonden aan de bij hun besluit van den 6 Augustus 1897, no. 37, aan W. SUIDEMA JR. verleende vergunning, aan laatstbedoeld besluit te verbinden de navolgende voorwaarden:

1°. dat de concessionaris den motor nimmer met meer krukasomwentelingen doe werken dan 100 per minuut;

2°. dat de riemschijf op den krukas van den motor niet grooter in middellijn mag zijn dan 650 m.M.;

3°. dat de lederen drijfriem van enkele dikte zij, hoogstens 90 m.M. breed en hoogstens 8 m.M. dik;

4°. dat de motor voorzien worde van zoodanige toestellen, dat het ontsnappen der afgewerkte gassen geen knallen of eenig ander ratelend geluid kan veroorzaken; dat de afvoerbuis der afgewerkte gassen geen scherpe bochten make en dat deze overal dezelfde doorsnede hebbe;

met bepaling wijders, dat aan deze voorwaarden zal moeten zijn voldaan binnen zes maanden na de dagteekening van dit besluit.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, met het rapport van den voornoemden Minister in de *Staatscourant* zal worden openbaar gemaakt en aan den Raad van State (afdeeling voor de geschillen van bestuur) in afschrift zal worden medegedeeld.

's Gravenhage, den 29sten September 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 11 *Oct.* 1898.)

—

30 *September* 1898. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat waar art. 17, 1ste lid der kieswet voorschrijft eene opgaaf van „het bedrag" van het in het laatst verloopen jaar genoten inkomen, daaronder is te verstaan een bepaald bedrag, zooals in het geval van het tweede lid, indien het inkomen heeft bestaan uit een vast week-, veertiendaagsch-, maand- of jaarloon, „het periodiek bedrag" waaraan niet beantwoordt de door den aspirant-kiezer gedane opgaaf van „meer dan" zeker bedrag.

De Hooge Raad enz.;

Op het beroep van den procureur-generaal bij den Hoogen Raad der Nederlanden, requirant van cassatie, in het belang der wet, tegen een vonnis van den kantonrechter te Middelburg van 9 Mei 1898;

Gezien eene verklaring van den griffier bij dezen Raad van 23 September 1898, houdende dat tegen gemeld vonnis geen ander beroep in cassatie is ingekomen dan van burgemeester en wethouders van Middelburg en dat deze van dat beroep hebben gedesisteerd;

Gelet op het middel van cassatie door den requirant voorgesteld:

Schending van de artt. 1 sub *b*, 2°. en 17 der kieswet van 7 September 1896 (*Staatsblad* n°. 154);

Gehoord den advokaat-generaal VAN MAANEN, namens den procurenr-generaal, in zijne conclusie;

Overwegende dat, blijkens het bestreden vonnis A. M. BRAKMAN, ambtenaar bij de Maatschappij tot exploitatie van Staatsspoorwegen, wonende te Middelburg, krachtens art. 1 *b*, 2°., 1ste lid, der kieswet, door burgemeester en wethouders

van Middelburg op de kiezerslijst dier gemeente voor 1898/99 is geplaatst ingevolge zijne aangifte dat hij over het jaar 1897 in zijne gemelde dienstbetrekking heeft genoten een inkomen in geld van „meer dan *f* 400".

dat een door Jhr. Mr. L. SCHORER, burgemeester van Middelburg, gedaan verzoek om genoemden persoon van de kiezerslijst af te voeren, den 26 April 1898 door burgemeester en wethouders van Middelburg is afgewezen;

doch dat op het door Jhr. Mr. L. SCHORER, burgemeester van Middelburg, tegen de beschikking van burgemeester en wethouders ingesteld beroep, de kantonrechter bij het bestreden vonnis de verbetering van de kiezerslijst heeft bevolen door daarvan af te voeren den naam van A. M. BRAKMAN; de bij art. 48 der kieswet bedoelde kosten ten laste van den Staat;

en zulks op grond, dat waar art. 17 der kieswet, voor de plaatsing op de kiezerslijst, in het geval van dienstbetrekking als bedoeld bij art. 1 *b*, 2°., 1ste lid, voorschrijft eene opgaaf van het bedrag van het door den belanghebbende over het laatstverloopen jaar in die dienstbetrekking genoten inkomen, de opgaaf van het geheele cijfer van dat inkomen wordt gewild, en niet, zooals in dezen is geschied, de opgaaf van een bedrag hooger dan het inkomen, hetwelk in de gemeente waar de aangever woont, kiesbevoegdheid geeft, daar anders burgemeester en wethouders niet in staat zijn tot eene beoordeeling of dat inkomen zoodanig is samengesteld en door den aangever berekend dat daardoor kiesbevoegdheid mag worden toegekend;

O. dat, wat er zij van laatstgemelden grond, de beslissing van den kantonrechter juist is, daar art. 17, 1ste lid, der kieswet voorschrijft eene opgaaf van „het bedrag" van het in het laatst verloopen jaar genoten inkomen, dat is van het bepaald bedrag, zooals, ingeval van het 2de lid, indien het inkomend geheel of ten deele heeft bestaan uit een vast week-, veertiendaagsch-, maand- of jaarloon, „van het periodiek bedrag"; waarmede overeenstemt het bij K. B. van 28 November 1896 (*Staatsblad* n°. 176) vastgesteld model V van aangifte voor plaatsing op de kiezerslijst krachtens art. 1 *b*, 2°., 1ste lid, eerste gedeelte, volgens hetwelk „het bedrag van het inkomen" moet worden opgegeven;

O. dat hieraan niet beantwoordt de door den aspirant-kiezer gedane onbepaalde opgaaf van „meer dan" zeker bedrag — terwijl, al is dit laatste bedrag ook dat hetwelk voor de gemeente waar de aangever woont kiesbevoegdheid geeft, de beoordeeling of zulks het geval is, blijkens art. 25 en volgende der wet, aan burgemeester en wethouders is opgedragen, doch niet aan den aspirant-kiezer, van wien slechts gevraagd wordt opgaaf van „het bedrag" van het door hem in het laatstverloopen jaar in zijne dienstbetrekking genoten inkomen;

O. dat mitsdien het voorgestelde middel van cassatie is ongegrond;

Verwerpt het beroep.

—

1 *October* 1898. BESLUIT, houdende wijziging van het reglement voor de winterscholen. (Landbouwonderwijs.)

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 28 September 1898, n°. 3946, afdeeling Landbouw;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Te bepalen:

de artikelen 1, 3, 4 en 20 van het Reglement voor de Winterscholen, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 21 October 1896, n°. 36, worden gelezen als volgt:

Art. 1. Het doel van het onderwijs, dat op de winterscholen wordt verstrekt, is, om aankomende land- of tuinbouwers in de gelegenheid te stellen op weinig kostbare wijze de noodige theoretische kennis van het landbouw- of tuinbouwbedrijf te verkrijgen.

Art. 3. De cursus op de winterscholen duurt twee winterhalfjaren.

Art. 4. Door den Minister van Binnenlandsche Zaken wordt op aanbeveling van Gedeputeerde Staten van het gewest, binnen hetwelk de winterschool is gevestigd, eene plaatselijke commissie van ten minste vijf leden benoemd, welke met het toezicht op die inrichting is belast.

Deze commissie bezoekt ten minste tweemaal 's jaars, hetzij gezamenlijk, hetzij door eene commissie uit haar midden, de winterschool. Zij verschaft den inspecteur van het middelbaar onderwijs, belast met het toezicht op de landbouwscholen, alle inlichtingen, die hij verlangt, en richt aan den Minister van Binnenlandsche Zaken de voorstellen, die zij in het belang van het onderwijs noodzakelijk acht.

Zij doet jaarlijks bij het einde van den cursus aan den Minister van Binnenlandsche Zaken een beredeneerd verslag toekomen van den toestand der winterschool en zendt afschriften daarvan aan Gedeputeerde Staten van het gewest en het be-

stuur der gemeente, waar de winterschool is gevestigd, alsmede aan den inspecteur van het middelbaar onderwijs, belast met het toezicht op de landbouwscholen.

Door den Minister van Binnenlandsche Zaken kunnen de rechten en verplichtingen van de plaatselijke commissiën van toezicht op de winterscholen nader worden omschreven.

Art. 20. Tot de school worden alleen toegelaten zij, die bij den aanvang van het schooljaar, waarin zij tot die inrichting toegang erlangen, den leeftijd van zestien jaren hebben bereikt en die door het afleggen van een openbaar examen, afgenomen door den directeur en de leeraren, de bewijzen leveren, dat zij de kundigheden bezitten, vereischt om het onderwijs met vrucht te kunnen volgen.

Eenige kennis van de praktijk van den landbouw wordt vereischt.

Zij die den leeftijd van vijftien jaren hebben bereikt, kunnen, als zij overigens aan de in de beide vorige alinea's gestelde eischen voldoen, tot de school alleen worden toegelaten met vergunning van den Minister van Binnenlandsche Zaken.

Geen leerling wordt tot het tweede studiejaar bevorderd dan ten gevolge van een bij het einde van het eerste schooljaar door den directeur en de leeraren der school te houden openbaar examen, waaruit blijkt dat hij voldoende kundigheden bezit om het onderwijs in het tweede studiejaar te kunnen volgen.

De dagen, waarop deze examens worden gehouden, worden door den directeur tijdig bekend gemaakt. De leden der commissie van toezicht worden door hem tot bijwoning uitgenoodigd.

Aan het einde van het tweede studiejaar wordt, ten overstaan van de leden der commissie van toezicht en, zooveel mogelijk, van den inspecteur van het middelbaar onderwijs, belast met het toezicht op de landbouwscholen, van de leerlingen een examen afgenomen, ter verkrijging van een diploma, waaruit blijkt, dat zij het onderwijs op de winterschool, tot het einde toe, met vrucht hebben gevolgd.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in de *Nederlandsche Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 1sten October 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

7 *October* 1898. BESLUIT, houdende machtiging tot uitgifte van schatkistbiljetten en schatkistpromessen volgens de wet van 4 April 1870 (*Staatsblad* n°. 62), gewijzigd bij die van 31 December 1897 (*Staatsblad* n°. 281), en de wet van 5 December 1881 (*Staatsblad* n°. 185). S. 217.

—

7 *October* 1898. BESLUIT tot het verleenen van vrijdom van belasting voor azijn en houtzuur, ten behoeve van lucifersfabrieken. S. 218.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën, van 12 September 1898, n°. 18, Invoerrechten en Accijnzen;

Den Raad van State gehoord (advies van den 27 September 1898, n°. 28);

Gelet op het nader rapport van Onzen voornoemden Minister van 3 October 1898, n°. 68, Invoerrechten en Accijnzen;

Gezien art. 7, lett. *b*, der wet van 27 Juni 1876 (*Staatsblad* n°. 130);

Hebben besloten en besluiten:

Vrijdom van belasting te verleenen voor azijn en houtzuur, ten behoeve van lucifersfabrieken, en zulks op den voet van het reglement, vastgesteld bij het Koninklijk besluit van 12 Juni 1847 (*Staatsblad* n°. 31) en van het Koninklijk besluit van 26 November 1876 (*Staatsblad* n°. 236) en onder zoodanige verdere voorzieningen tegen misbruik als door Onzen Minister van Financiën worden noodig geoordeeld.

Onze Minister voornoemd is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 7den October 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 18 *Oct.* 1898.)

—

15 *October* 1898. BESLUIT, waarbij aan ALIDA DE MUNNIK, te *Gorssel*, vergunning wordt verleend om het gebouw „Veldzicht" aldaar, met het daarbij behoorend terrein, tot een gesticht voor krankzinnigen in te richten. S. 219.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 12 October 1898, n°. 1729, afdeeling Medische Politie, betreffende een verzoek van ALIDA DE MUNNIK, te *Gorssel*, om vergunning tot verpleging van krankzinnige

vrouwen in het gebouw „Veldzicht" met het daarbij behoorend terrein, aldaar;

Gelet op de artikelen 7 en 8 der wet van 27 April 1884 (*Staatsblad* n°. 96), gewijzigd bij de wetten van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64) en 7 December 1896 (*Staatsblad* n°. 191);

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Art. 1. Aan ALIDA DE MUNNIK te *Gorssel* wordt vergunning verleend om het gebouw „Veldzicht" aldaar, met het daarbij behorend terrein, tot een gesticht voor krankzinnigen in te richten, overeenkomstig de door haar overgelegde teekeningen.

2. In het gesticht mogen uitsluitend vrouwen, doch niet meer dan zes, verpleegd worden.

3. Zonder goedkeuring van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken mag noch in de lokalen, noch in hunne bestemming eene verandering gemaakt worden, die invloed heeft op de plaatsruimte of den aanvoer van versche lucht in de voor de verpleegden bestemde dag- en nachtverblijven.

4. De geneeskundige behandeling der verpleegden wordt aan ten minste één geneeskundige opgedragen.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 15den October 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 26 *Oct.* 1898.)

—

17 *October* 1898. BESLUIT, vernietigende het besluit van burgemeester en wethouders van *Middelburg* van 10 Juni 1897, tot inschrijving ambtshalve van Mr. L. CH. BESIER voor de schutterij dier gemeente. S. 220.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 20 Augustus 1898, n°. 1246 S., afdeeling Militie en Schutterijen, tot vernietiging van een besluit van burgemeester en wethouders van *Middelburg* van 10 Juni 1897, tot inschrijving ambtshalve van Mr. LOUIS CHRISTIAAN BESIER voor de dienstdoende schutterij dier gemeente;

Overwegende:

dat genoemde Mr. BESIER, geboren te *Utrecht* op 10 Maart 1868, op 15 Mei 1893 voor de dienstdoende schutterij dezer gemeente, zijne toenmalige woonplaats, is ingeschreven en, door de in artikel 15 der wet van 11 April 1827 (*Staatsblad* n°. 17) vermelde commissie tot den dienst bij de schutterij aangewezen, onder n°. 655 op de algemeene rol der schutterij van *Utrecht* over 1896 voorkomt, zonder op de bijzondere rol, voorgeschreven bij artikel 9 van het Koninklijk besluit van 7 September 1828 (*Staatsblad* n°. 55), te zijn overgebracht;

dat hij zich op 7 Juni 1896 te *Middelburg* metterwoon heeft gevestigd en aldaar, aangezien hij zich niet tusschen 15 Mei en 1 Juni 1897 overeenkomstig artikel 4 van het Koninklijk besluit van 21 Maart 1828 (*Staatsblad* n°. 6), gewijzigd bij dat van 24 Augustus 1873 (*Staatsblad* n°. 124), ter inschrijving voor de schutterij dier gemeente had aangegeven, krachtens artikel 6 van eerstvermeld besluit, in verband met artikel 9 van bovenaangehaalde wet, door burgemeester en wethouders ingevolge hun besluit van 10 Juni 1897 ambtshalve voor de schutterij ingeschreven, op 21 Juni daaraanvolgende door de in artikel 15 dezer wet genoemde commissie tot den dienst bij voormelde schutterij aangewezen en door de commissie, bedoeld in art. 11 dier wet, ingevolge artikel 9 van het Koninklijk besluit van 7 September 1828 (*Staatsblad* n°. 55) op de bijzondere rol gebracht is, ten einde zonder loting bij de dienstdoende schutterij van *Middelburg* te worden ingelijfd;

dat hij, meenende dat hij in deze gemeente niet tot aangifte ter inschrijving voor de schutterij wettelijk verplicht was, zich op 25 Juni 1897 tot Gedeputeerde Staten van *Zeeland* gewend heeft, beroep instellende tegen de beslissing van de in artikel 15 der wet vermelde commissie, waarbij hij tot dienst bij de schutterij van *Middelburg* was aangewezen, en tevens verzoekende om de uit deze beslissing voortgevloeide beschikking van de in artikel 11 der wet genoemde commissie, ten gevolge waarvan hij op de bijzondere schuttersrol was gebracht, zoo noodig te verbeteren;

dat hij echter bij besluit van Gedeputeerde Staten van 7 Augustus 1897 niet ontvankelijk is verklaard in zijn bovenvermeld beroep; terwijl Gedeputeerde Staten zich onbevoegd hebben verklaard ten aanzien van het verzoek om verbetering van de beschikking van de in artikel 11 der wet bedoelde commissie;

Overwegende:

dat volgens artikel 1 der wet van 11 April 1827 (*Staatsblad* n°. 17) ieder ingezetene des Rijks, die op 1 Januari van elk jaar zijn 25ste jaar is ingetreden en zijn 34ste niet voleindigd heeft,

ingevolge de bepalingen dier wet daartoe opgeroepen zijnde, verplicht is den schutterlijken dienst uit te oefenen;

dat volgens artikel 6 van genoemde wet elk jaar, vóór 1 Juni, de ingezetenen, die op 1 Januari van het jaar hun 25ste levensjaar zijn ingetreden, verplicht zijn, zich bij het bestuur der gemeente hunner woonplaats voor de schutterij te doen inschrijven, en dat, luidens artikel 9 dier wet, de inschrijving ambtshalve geschiedt, zoo de bedoelde verplichting door ingezetenen niet is nagekomen;

dat de wet alzoo de verplichting tot aangifte beperkt tot ingezetenen, die op 1 Januari van het jaar hun 25ste levensjaar zijn ingetreden, en zij geene bepaling bevat, waarbij of op grond waarvan verplichting tot aangifte gelegd wordt of gelegd kan worden op ingezetenen, die zich in eene andere gemeente des Rijks vestigen, na in hunne vorige woonplaats voor de schutterij ingeschreven te zijn en daar òf van den schutterlijken dienst vrijgesteld of uitgesloten te zijn, òf er bij de loting een nummer te hebben getrokken, dat hen tijdens de overbrenging hunner woonplaats naar eene andere gemeente niet tot dienst gehouden deed zijn;

dat, volgens art. 1 der wet, de verplichting tot uitoefening van den schutterlijken *dienst* wel duurt tot het voleindigde 34ste levensjaar, en daarom bij art. 27 der wet is bepaald, dat hij, die van woonplaats verandert gedurende den tijd dat hij tot eene schutterij behoort, hierdoor niet ontslagen is, maar verplicht is om het overige van zijn diensttijd te volbrengen bij de schutterij van zijne nieuwe woonplaats, maar dat uit genoemd artikel 1 niet kan worden afgeleid verplichting tot aangifte ter inschrijving voor de naar eene andere gemeente verhuisde ingeschrevenen, die in hunne vorige woonplaats niet tot hare schutterij behoorden en er niet of vooralsnog niet in de termen verkeerden om bij die schutterij te worden ingelijfd;

dat alzoo het bovenvermeld besluit van burgemeester en wethouders van *Middelburg* van 10 Juni 1897 niet in overeenstemming is met de wet van 11 April 1827 (*Staatsblad* n°. 17);

Gelet op art. 153 der Gemeentewet;

Den Raad van State gehoord (advies van den 4 October 1898, n°. 28);

Gezien het nader rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 13 October 1898, n°. 1533 S., afdeeling Militie en Schutterijen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

het besluit van burgemeester en wethouders van *Middelburg* van 10 Juni 1897, tot inschrijving ambtshalve voor de schutterij dier gemeente van Mr. L. CH. BESIER, te vernietigen, wegens strijd met de wet.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

Het Loo, den 17den October 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 29 *Oct.* 1898.)

---

17 *October* 1898. BESLUIT, waarbij, met wijziging van het besluit van Gedeputeerde Staten van Groningen van 22 April 1898, n°. 29, 2de afd. op de aanvrage van het bestuur der bijzondere lagere school van de Vereeniging tot bevordering van Christelijk Nationaal schoolonderwijs te *Oostwold* (B 1), gemeente *Midwolda*, om de Rijksbijdrage bedoeld bij art. 54 *bis* der wet tot regeling van het lager onderwijs over 1897, het daartegen ingesteld beroep gegrond wordt verklaard.

S. 221.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door het bestuur der Vereeniging tot bevordering van Christelijk Nationaal schoolonderwijs te *Oostwold* (B 1), gemeente *Midwolda*, tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van *Groningen*, d.d. 22 April 1898, n°. 29, 2de afd., genomen op de aanvrage van het bestuur der bijzondere lagere school van genoemde vereeniging, om de Rijksbijdrage, bedoeld in art. 54 *bis* der wet tot regeling van het lager onderwijs over 1897;

Den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur, gehoord (adviezen van den 27 Juli 1898, n°. 158 en 22 September 1898, n°. 158/30);

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 13 October 1898, n°. 8258[1], afdeeling Algemeene Zaken en Comptabiliteit;

Overwegende, dat het bestuur dezer school over 1897 eene Rijksbijdrage heeft aangevraagd van *f* 900;

dat Gedeputeerde Staten die bijdrage hebben toegekend over acht maanden tot een bedrag van

f 600, na te hebben overwogen, dat de vereeniging waartoe de school behoort in 1868 is aangegaan voor een tijdvak van 29 jaren, te rekenen van den dag der erkenning als rechtspersoon op 9 April 1868, door goedkeuring van de statuten; dat de vereeniging alzoo na het verstrijken van dien termijn op 9 April 1897 had opgehouden rechtspersoon te zijn; dat de gewijzigde statuten zijn goedgekeurd bij Koninklijk beslnit van 2 Juli 1897, van welken dag af de vereeniging weder als rechtspersoon optrad; dat de school dus van 9 April 1897 tot 2 Julij 1897 onder het bestuur eener vereeniging heeft gestaan die geene rechtspersoonlijkheid bezat, en dus — ingevolge art. 54 *bis*, 1°. — over de maanden April, Mei, Juni en Juli geene aanspraak kan maken op eene Rijksbijdrage;

dat het bestuur der school, van het besluit van Gedeputeerde Staten bij Ons in beroep is gekomen, aanvoerende, dat de gewijzigde statuten ter goedkeuring zijn opgezonden op 25 Maart 1897, 14 dagen voor den tijd dat de rechtspersoonlijkheid ten einde liep, en verzoekende, dat de Rijksbijdrage over het geheele jaar, althans over een langeren tijd dan acht maanden worde verleend;

Overwegende dat de vereeniging onder wier bestuur de school staat en die in 1868 is opgericht voor 29 jaren, „te rekenen van den datum dat de erkenning als rechtspersoon is afgekondigd" (*Nederlandsche Staatscourant* van 19 en 20 April 1868) op 20 April 1897 had opgehouden als rechtspersoon te bestaan en het tot Ons gericht verzoek om goedkeuring van de wijziging der statuten, inhoudende eene verlenging van den termijn waarvoor de vereeniging was opgericht (welk verzoek is gedaan op 25 Maart 1897 en dus toen de vereeniging nog bestond) de rechtspersoonlijkheid niet vroeger heeft doen herleven dan op den dag der goedkenring van de gewijzigde statnten zijnde 2 Juli 1897 en de vereeniging dus van 20 April tot en met 1 Juli 1897 niet in het bezit van rechtspersoonlijkheid is geweest;

Overwegende, dat evenwel de maand Juli bij de berekening der bijdrage mede voor eene volle maand moet worden in aanmerking gebracht, vermits de school welke het hier geldt in die maand gedurende een tijdvak van 30 achtereenvolgende dagen heeft voldaan aan al de eischen tot het verkrijgen der Rijksbijdrage gesteld;

dat die bijdrage voor het overige in de aanvrage met juistheid is berekend;

Gezien de wet tot regeling van het lager onderwijs;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met wijziging van het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten van *Groningen*, d.d. 22 April 1898, n°. 29 (2de afd.) het daartegen ingesteld beroep gegrond te verklaren en het bedrag der Rijksbijdrage aan genoemde school over 1897 toekomende nader vast te stellen op *f* 675.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit dat in het *Staatsblad* en tegelijk met het rapport van voornoemden Minister in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur.

Het Loo, den 17den October 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 3 *Nov.* 1898.)

—

17 *October* 1898. BESLUIT, houdende beslissing in een geschil tusschen de raden der gemeenten *Maarssen* en *Maarsseveen*, betreffende heffing van bruggelden.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beslissende het geschil tusschen de raden der gemeenten *Maarssen* en *Maarsseveen* over het al of niet heffen van overgangsrechten aan de *Vechtbrug;*

Den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur, gehoord, advies van 28 September 1898, n°. 176;

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 13 October 1898, n°. 4617, afdeeling binnenlandsch bestuur;

Overwegende, dat den 15 Juni 1896 tusschen de gemeenten *Maarssen* en *Maarsseveen* eene overeenkomst is tot stand gekomen, waarbij beide gemeenten verklaarden te zullen trachten, den eigendom te verkrijgen van het erf, waarop de in de gemeente *Maarssen* gelegen *Vechtbrug* staat, met de brug en aanbehooren en brugwachterswoning en erf, een en ander bij het kadaster der gemeente *Maarssen* bekend in sectie A, n°. 755 en 756, met regeling tevens van eenige zaken die, na de verkrijging, eene gemeenschappelijke regeling zouden behoeven;

dat, nadat deze overeenkomst op 2 Juli 1896 door Gedeputeerde Staten van *Utrecht* was goedgekeurd, de vermelde brug, ten gevolge van onteigening, bij vonnis der arrondissements-rechtbank te *Utrecht* van 12 Januari 1898, eigendom

der twee voormelde gemeenten is geworden en wel van *Maarssen* voor $\frac{2}{3}$, van *Maarsseveen* voor $\frac{1}{3}$ gedeelten;

dat daarop de raad der gemeente *Maarssen* den 6 April 1898 heeft voorgesteld eene verordening op de heffing van overgangs- en doorvaartrechten aan de voormelde brug, terwijl op denzelfden dag de raad der gemeente *Maarsseveen* besloten heeft zijne medewerking aan de medevaststelling van die verordening te onthouden;

dat dit besluit van den gemeenteraad van *Maarsseveen* bepaaldelijk was gericht tegen de heffing van overgangsrechten en zulks op grond dat deze belasting ook zou moeten worden geheven van de ingezetenen, wier eenig middel van verkeer tusschen de verschillende deelen der beide geheel aaneengesloten kommen der gemeenten, die brug is, terwijl de geraamde opbrengst dier rechten ad *f* 200 niet rechtvaardigt om van de ingezetenen bij gebruikmaking van dit onmisbaar verkeersmiddel daarvoor belasting te heffen, zelfs niet eene weinig drukkende;

dat Gedeputeerde Staten van *Utrecht* te vergeefs beproefd hebben het in dier voege tusschen beide gemeenten ontstane geschil in der minne bij te leggen, op grond waarvan zij, krachtens art. 147, 2e lid der provinciale wet en art. 70 der Grondwet Ons de beslissing van dat geschil hebben voorgedragen;

Overwegende, dat de overgangsrechten, waarvan hier sprake is, moeten worden aangemerkt als eene gemeentebelasting en tot het heffen van gemeentebelastingen alleen kan worden besloten door den gemeenteraad, behoudens de Koninklijke goedkeuring;

dat de gemeenteraad van *Maarsseveen* dus bevoegd was zijne medewerking aan het vaststellen der belastingverordening te onthouden, zonder dat in dit geschil de gronden, waarop die onthouding steunt, aan eene beoordeeling kunnen worden onderworpen;

dat weliswaar tusschen beide gemeenten op 15 Juni 1896 eene door Gedeputeerde Staten van *Utrecht* goedgekeurde overeenkomst omtrent de gevolgen van den te verkrijgen gemeenschappelijken eigendom der *Vechtbrug* is aangegaan en daarbij onder anderen is bepaald dat door de raden gezamenlijk zou worden geregeld de wijze van inning der doorvaart — en overgangsrechten, — maar dat in deze bepaling niet ligt opgesloten dat doorvaart- en overgangsrechten zouden moeten worden geheven, terwijl, al ware dit wel het geval, toch de heffing niet anders zoude kunnen plaats hebben dan krachtens door den raad van elke der beide gemeenten vast te stellen belastingverordening, — ter bepaling van den aard en het bedrag der heffing;

Gezien de Grondwet, de provinciale wet en de gemeentewet;

Hebben goedgevonden en verstaan:

te beslissen dat zoolang de gemeenteraad van *Maarsseveen* zijne medewerking tot eene verordening op de heffing van overgangsrechten aan de *Vechtbrug* te *Maarssen* niet heeft verleend, zoodanige heffing niet kan plaats hebben.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast, enz.

—

18 *October* 1898. BESLUIT, tot schorsing van het besluit van Gedeputeerde Staten van *Noordbrabant* van 6 October 1898, G, n°. 67, waarbij goedkeuring is verleend aan het besluit van den raad der gemeente *Helvoirt* van 29 September te voren om over het dienstjaar 1898 eene uitgaaf te doen van *f* 800 voor tegemoetkoming aan de vereeniging tot bevordering der vrijwillige dienstneming bij de nationale militie te *Helvoirt*. S. 222.

Geschorst tot 1 *Januari* 1899 *en bij besluit van* 22 *December* 1898, S. 274, *nader tot* 1 *Maart* 1899.

—

18 *October* 1898. BESLUIT, tot schorsing van het besluit van Gedeputeerde Staten van *Noordbrabant* van 6 October 1898, G, n°. 18, waarbij goedkeuring is verleend aan het besluit van den raad der gemeente *Tilburg* van 27 September te voren om over het dienstjaar 1898 eene uitgaaf te doen van *f* 6400 voor toelagen aan vrijwilligers bij de militie. S. 223.

Geschorst tot 1 *Januari* 1899 *en bij besluit van* 22 *December* 1898, S. 275, *nader tot* 1 *Maart* 1899.

—

18 *October* 1898. BESLUIT van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, betreffende vaststelling van het goedkeuringsmerk voor den ijk en herijk der maten en gewichten enz. voor 1899.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

Gelet op het Koninklijk besluit van 9 November 1880 (*Staatsblad* n°. 167), houdende vaststelling van de stempelmerken en het afkeurings-

merk voor de maten en gewichten, zooals het is gewijzigd bij Koninklijk besluit van 15 October 1873 (*Staatsblad* n°. 137) en op art. 9 van het reglement betreffende de samenstelling, het onderzoek en den ijk der gasmeters, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 12 September 1874 (*Staatsblad* n°. 128);

Heeft goedgevonden:

1°. te bepalen, dat het goedkeuringsmerk gedurende het jaar 1899 te bezigen, zal zijn:

bij den ijk en herijk van maten en gewichten, de letter *h* in den gewonen schrijfvorm;

bij den ijk en herijk van gasmeters, de *Koninklijke Kroon;*

2°. ter algemeene kennis te brengen, dat, ingevolge art. 1 van de beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 23 Januari 1873, n°. 174, 12de afdeeling, laatstelijk gewijzigd bij beschikking van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 12 Maart 1898, litt. I, afdeeling Handel en Nijverheid, als merk bij eerste stempeling aan de nagenoemde ijkkantoren gebezigd wordt, het cijfer achter den naam van elk kantoor geplaatst:

's Hertogenbosch 1, Arnhem 3, 's Gravenhage 5, Rotterdam 6, Leiden 7, Dordrecht 8, Amsterdam 9, Alkmaar 10, Middelburg 12, Utrecht 14, Leeuwarden 15, Zwolle 16, Groningen 17, Assen 18, Maastricht 19.

's Gravenhage, den 18den October 1898.

De Minister voornoemd,

(*get.*) C. LELY.

—

25 *October* 1898. BESLUIT tot schorsing van het besluit van burgemeester en wethouders van *Mijnsheerenland* van 6 October 1898 om de boeken en de kas, behoorende tot het beheer van den gemeente-ontvanger in handen te stellen van P. J. KLUIT, aan wiens benoeming tot ontvanger Gedeputeerde Staten van *Zuidholland* bij besluit van 19 September te voren goedkeuring hebben onthouden. S. 224. *Geschorst tot* 1 *Mei* 1899.

—

28 *October* 1898. BESLUIT, betrekkelijk de lichting der nationale militie van het jaar 1899. S. 225.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onze Ministers van Oorlog, van Binnenlandsche Zaken en van Marine, van 19 October 1898, VIIde Afd., n°. 30; van 21 October 1898, n°. 1583 M., afdeeling Militie en Schutterijen, en van 22 October 1898, Bureau B, n°. 43;

Gelet op de wet van den 19den Augustus 1861 (*Staatsblad* n°. 72), betrekkelijk de nationale militie;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Art. 1. De lichting der militie van het jaar 1899 bedraagt 11,000 man, waarvan 510 man voor den dienst ter zee bestemd worden.

2. De hoegrootheid van het aandeel, door elke provincie in die lichting te dragen, wordt aangewezen in de vierde kolom van den staat, bij dit besluit behoorende.

3. De lotelingen, voor den dienst ter zee te bestemmen, worden daartoe gekozen uit degenen, die zich overeenkomstig artikel 150 van vorengenoemde wet, zooals dit artikel tijdelijk is gewijzigd bij de wet van 4 April 1892 (*Staatsblad* n°. 56), waarvan de duur der werking is verlengd laatstelijk bij de wet van 31 December 1897 (*Staatsblad* n°. 288), aangemeld hebben om bij de zeemilitie te dienen.

Het aantal, door elke provincie te leveren in het voor den dienst ter zee bestemde deel der lichting, wordt voor zoover mogelijk bepaald naar de verhouding, welke bestaat tusschen het getal dergenen die zich in de provincie voor den dienst bij de zeemilitie hebben aangemeld en het gezamenlijk getal van hen, die in het geheele Rijk zich daarvoor hebben opgegeven.

Onze Ministers van Oorlog, van Binnenlandsche Zaken en van Marine zijn, ieder voor zooveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Stuttgart, den 28sten October 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Oorlog, (*get.*) ELAND.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, (*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

De Minister van Marine, (*get.*) RÖELL.

(*Uitgeg.* 12 *Nov.* 1898.)

STAAT, *aanwijzende het door elke provincie te dragen aandeel in de lichting der nationale militie van* 1899, *ten bedrage van* 11,000 *man.*

PROVINCIËN.	Aantal ingeschrevenen, waarnaar het aandeel der provincie, volgens art. 2 der wet, is berekend.	UITSLAG DER GLOBALE BEREKENING.	OPGELEGD AANDEEL.	*Opmerkingen.*
Noordbrabant	4907	$1166\frac{8690}{46285}$	1166	* Deze breuken zijn, als de hoogste, elk voor *een geheel* gerekend, tot het vinden van de bij de globale berekening te kort komende manschappen.
Gelderland	5316	$1263\frac{18045}{46285}$	1263	
Zuidholland	9949	$2364\frac{21260*}{46285}$	2365	
Noordholland	8315	$1976\frac{5840}{46285}$	1976	
Zeeland	1995	$474\frac{5910}{46285}$	474	
Utrecht	2137	$507\frac{40505*}{46285}$	508	
Friesland	3375	$802\frac{4430}{46285}$	802	
Overijssel	3096	$735\frac{36525*}{46285}$	736	
Groningen	3112	$739\frac{27385*}{46285}$	740	
Drenthe	1403	$333\frac{20095}{46285}$	333	
Limburg	2680	$636\frac{42740*}{46285}$	637	
TOTAAL . . .	46285	$10995\frac{231425}{46285}$	11000	

Behoort bij het Koninklijk besluit van 28 October 1898 (*Staatsblad* n°. 225).

Ons bekend,

De Minister van Oorlog, (*get.*) ELAND.
De Minister van Binnenlandsche Zaken, „ H. GOEMAN BORGESIUS.
De Minister van Marine, „ RÖELL.

---

1 *November* 1898. BESLUIT, houdende intrekking van het Koninklijk besluit van 11 Juni 1896 (*Staatsblad* n°. 94) en nadere wijziging van het Koninklijk besluit van 13 Februari 1892 (*Staatsblad* n°. 43), waarbij aan de vereeniging tot opvoeding en verpleging van idioten en achterlijke kinderen, gevestigd te *Utrecht*, vergunning is verleend op het landgoed „'s Heeren Loo" te *Ermelo* een gesticht voor idioten op te richten. S. 226.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 28 October 1898, n°. 1894, afdeeling Medische Politie;

Gelet op de wet van 27 April 1884 (*Staatsblad* n°. 96), gewijzigd bij de wetten van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64) en 7 December 1896 (*Staatsblad* n°. 191);

Hebben goedgevonden en verstaan:

met intrekking van het Koninklijk besluit van 11 Juni 1896 (*Staatsblad* n°. 94), te bepalen, dat artikel 2 van het Koninklijk besluit van 13 Februari 1892 (*Staatsblad* n°. 43), waarbij aan de Vereeniging tot opvoeding en verpleging van idioten en achterlijke kinderen, gevestigd te Utrecht, vergunning is verleend op het landgoed „'s Heeren Loo" te Ermelo een gesticht voor idioten op te richten, wordt gelezen als volgt:

„In het gesticht, bestaande uit een hoofdgebouw benevens vijf paviljoenen en de noodige dienstgebouwen, mogen niet meer dan 171 idioten, 123 mannen en 48 vrouwen, verpleegd worden".

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 1sten November 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 10 *Nov.* 1898.)

—

2 *November* 1898. BESLUIT, tot regeling van de porten en rechten der brieven en andere stukken, welke worden uitgewisseld tusschen *Nederland* en de landen, tot de Algemeene Postvereeniging behoorende, alsmede de landen, welke niet tot die Vereeniging behooren. S. 227.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 3 September 1898, n°. 2757, Posterijen en Telegraphie;

Gelet op artikel 25 der wet van 15 April 1891 (*Staatsblad* n°. 87);

Gelet op het den 15den Juni 1897 te *Washington* gesloten Algemeen Postverdrag en de op denzelfden datum mede aldaar gesloten overeenkomsten:

a. tot uitwisseling van brieven en doosjes met aangegeven waarde;

b. betreffende den dienst der postwissels;

c. betreffende den dienst der invordering van gelden op quitantiën en handelspapier;

d. betreffende de levering van abonnementen op nieuwsbladen en tijdschriften;

Welk verdrag en welke overeenkomsten den 19den October 1897 zijn bekrachtigd;

Den Raad van State gehoord (advies van den 4 October 1898, n°. 30);

Gelet op het nader rapport van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 19 October 1898, n°. 3200, Posterijen en Telegraphie;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen hetgeen volgt:

I. *Bepalingen naar aanleiding van het Algemeen Postverdrag.*

Art. 1. § 1. Het in *Nederland* te heffen port der brieven en andere stukken naar en uit de Nederlandsche koloniën en bezittingen in *Oost-* en *West-Indië*, op andere wijze dan langs den rechtstreekschen zeeweg uitgewisseld, alsmede naar en uit de andere landen der *Algemeene Postvereeniging* bedraagt:

1°. voor *brieven* per 15 gram of gedeelte van 15 gram:

a. naar en uit *België* 10 cent voor een gefrankeerden brief en 20 cent voor een ongefrankeerden brief;

b. naar en uit de *overige landen* 12½ cent voor een gefrankeerden brief en 25 cent voor een ongefrankeerden brief;

c. met afwijking van het bepaalde sub *a* en *b*, voor brieven naar en uit *België* en *Duitschland*, verzonden tusschen kantoren, welke, in eene rechte lijn gemeten, niet meer dan 30 kilometer van elkander verwijderd zijn:

5 cent voor een gefrankeerden brief en 10 cent voor een ongefrankeerden brief;

2°. voor *briefkaarten:*

naar en uit alle landen, 5 cent voor elke gefrankeerde kaart en 10 cent voor eene ongefrankeerde kaart;

3°. voor *gedrukte stukken:*

a. naar *België:*

voor *nieuwsbladen, ten minste eenmaal per week verschijnende:*

tot een gewicht van 40 gram . . 1 cent,
boven een gewicht van 40 tot en met 100 gr. . . . . 2½ „
boven een gewicht van 100 tot en met 200 gr. . . . . 5 „

en voorts, voor elk gewicht van 100 gram of gedeelte van 100 gram, 2½ cent meer;

voor *andere gedrukte stukken:*

tot een gewicht van 15 gram . . 1 cent,
boven een gewicht van 15 tot en met 50 gram . . . . . 2½ „
boven een gewicht van 50 tot en met 100 gram. . . . . 5 „

en voorts, voor elk gewicht van 50 gram of gedeelte van 50 gram, 2½ cent meer.

De bovenvermelde porten worden uitsluitend geheven van nieuwsbladen en gedrukte stukken, welke *onder kruisband* of *strook* dan wel *geheel open*, in den vorm van kaarten, verzonden worden. Bij terpostbezorging in een open *omslag* is het hierna sub *b* vermelde port verschuldigd;

b. naar de *overige landen:*

2½ cent voor elk gewicht van 50 gram of gedeelte van 50 gram;

4°. voor *papieren* en *bescheiden:*

naar alle landen, 12½ cent voor een gewicht

van niet meer dan 250 gram en voorts, voor elk gewicht van 50 gram of gedeelte van 50 gram daarboven, 2½ cent meer;

5°. voor *monsters of stalen van koopwaren:* naar alle landen, 5 cent voor een gewicht tot en met 100 gram en voorts, voor elk gewicht van 50 gram of gedeelte van 50 gram daarboven, 2½ cent meer;

§ 2. De porten in § 1 vermeld worden geheven van elk afzonderlijk geadresseerd stuk;

De porten in § 1 sub 3°., 4°. en 5°. vermeld zijn bij vooruitbetaling verschuldigd.

Bijeenvoeging van de sub 3°., 4°. en 5°. van § 1 bedoelde stukken onder één omslag is geoorloofd. Het port wordt alsdan berekend naar 2½ cent voor elk gewicht van 50 gram of gedeelte van 50 gram, met dien verstande, dat ten minste 5 cent verschuldigd is, indien de zending *monsters of stalen van koopwaren* bevat, en ten minste 12½ cent, indien zij *papieren* en *bescheiden* inhoudt.

2. Alle andere stukken dan brieven en briefkaarten moeten althans gedeeltelijk gefrankeerd zijn. Indien zij ongefrankeerd ter post worden bezorgd, blijft de verzending achterwege.

Bij ontoereikende frankeering is voor alle stukken bij artikel 1 genoemd, een port van den geadresseerde te heffen ten bedrage van tweemaal het ontbrekende port, met aanvulling tot een bedrag van 2½ cent respectievelijk tot een bedrag dat een veelvoud is van 2½ cent.

Dit port is echter in geen geval hooger dan het port, hetwelk voor ongefrankeerde stukken van denzelfden aard, hetzelfde gewicht en denzelfden oorsprong verschuldigd is.

3. Gedrukte stukken, papieren en bescheiden en monsters of stalen van koopwaren, welke de gestelde grenzen voor afmetingen en gewicht te boven gaan, of in eenig ander opzicht niet aan de bepalingen beantwoorden, alsmede stukken, welke voorwerpen bevatten, waarvan het vervoer per post verboden is, worden niet verzonden, respectievelijk aan het kantoor van afzending teruggezonden en zoo mogelijk aan de afzenders teruggegeven. Op gelijke wijze wordt gehandeld met de stukken, waarvan de inhoud niet voldoet aan de omtrent uitgave of verspreiding vastgestelde bepalingen.

4. § 1. De stukken vermeld in artikel 1 kunnen op verzoek van den afzender worden aangeteekend, tegen vooruitbetaling van het gewone port en een vast recht van 10 cent.

§ 2. Wanneer een aangeteekend stuk verloren gaat, heeft de afzender of, met diens bewilliging, de geadresseerde recht op schadeloosstelling tot een bedrag in Nederlandsche munt gelijkstaande met 50 franken, mits de aanvraag daartoe binnen een jaar na de terpostbezorging van het stuk is ingediend.

De gemelde schadeloosstelling is echter niet verschuldigd:

1°. Als het stuk is verloren gegaan binnen het grondgebied van een land, in welks wetgeving het beginsel van schadeloosstelling als hier bedoeld niet is opgenomen;

2°. als het verlies het gevolg is van overmacht en de Staat op welks grondgebied het verlies heeft plaats gehad, zich niet tot schadeloosstelling ook in dat geval verbonden heeft.

5. De aangeteekende stukken kunnen, in het verkeer met de landen, die zich tot invoering van dergelijken dienst bereid hebben verklaard, worden belast met een verrekenbedrag van ten hoogste 1000 franken voor die landen, welke dit maximum toelaten, en anders van ten hoogste 500 franken of de daarmede gelijkgestelde waarden in andere munt.

Het ingevorderde verrekenbedrag wordt, na aftrek van het gewone postwisselrecht en van een recht van 5 cent, per postwissel aan den afzender van het stuk overgemaakt.

6. De afzender van een aangeteekend stuk kan daarvan een bericht van ontvang bekomen tegen vooruitbetaling van een recht van 10 cent.

7. Voor elk, op verlangen van den afzender, in te stellen onderzoek naar het verblijf van een aangeteekend stuk, waarvan geen bericht van ontvang is verlangd, is een recht van 10 cent, bij vooruitbetaling, te voldoen.

Dit recht kan echter op last van den Directeur-Generaal der posterijen en telegraphie worden teruggegeven, indien bij het onderzoek blijkt, dat het stuk in de overkomst is vertraagd.

8. Expresse-bestelling van de in artikel 1 vermelde stukken kan verlangd worden in het verkeer met die landen, welke zoodanige bestelling toelaten, tegen betaling van een vast recht van 15 cent.

Indien de bestelling moet geschieden buiten eene plaats waar een postkantoor gevestigd is, of op een grooter afstand dan ¼ uur van een hulpkantoor, dan is hetgeen boven het vaste recht van 15 cent verschuldigd is, van den geadresseerde te heffen.

9. Voor de overbrenging per post, van een verzoek om terugzending van een stuk of om wijziging van het adres voor zooveel betreft de Nederlandsche koloniën in *Oost-* en *West-Indië* en de landen, alwaar zoodanige verzoeken zijn toegelaten, is verschuldigd het port en recht van een gewonen aangeteekenden brief van enkel gewicht.

Geschiedt het verzoek per telegraaf, dan zijn daarvoor nitslnitend verschuldigd de kosten van het desbetreffend telegram.

10. § 1. Het in *Nederland* te heffen port voor de stukken, vermeld in artikel 1 sub 1°., 2°., 3°., 4°. en 5°., bestemd voor of afkomstig nit landen, niet tot de Algemeene Postvereeniging behoorende, bedraagt:

1°. voor *brieven:*

20 cent voor een gefrankeerden brief en 40 cent voor een ongefrankeerden brief, voor elk gewicht van 15 gram of gedeelte van 15 gram;

2°. voor *briefkaarten:*

7½ cent voor elke gefrankeerde kaart en 15 cent voor eene ongefrankeerde kaart;

3°. voor elke verzending onder een afzonderlijk adres van *gedrukte stukken*, *papieren* en *bescheiden* en *monsters* of *stalen van koopwaren*, bij vooruitbetaling, 5 cent voor elk gewicht van 50 gram of gedeelte van 50 gram, met een minimum van 20 cent voor papieren en bescheiden.

Worden deze stukken ongefrankeerd ter post bezorgd, dan blijft de verzending achterwege.

§ 2. Bij ontoereikende frankeering van de in § 1 vermelde stukken, wordt van den geadresseerde een port geheven, ten bedrage van tweemaal het ontbrekende port, met aanvulling der breuken van 2½ cent tot het volle bedrag van 2½ cent.

Voor *aanteekening* van de in § 1 vermelde stukken is een recht van 10 cent en voor een *bericht van ontvang* wegens aangeteekende stukken eveneens een recht van 10 cent, bij vooruitbetaling, verschuldigd.

Ongefrankeerde brieven, zoomede briefkaarten, aangeteekende stukken en berichten van ontvang kunnen echter alleen worden verzonden respectievelijk verkregen, voor zoover zij in de hierbedoelde landen zijn toegelaten.

II. *Bepalingen naar aanleiding van de Overeenkomst tot uitwisseling van brieven en doosjes met aangegeven waarde.*

11. Tusschen *Nederland* en de landen, die toegetreden zijn of nader zullen toetreden tot de bovenvermelde Overeenkomst, kunnen verzonden worden: brieven met geldswaardige papieren, alsmede voor zoover zij in die landen zijn of zullen worden toegelaten, doosjes, juweelen of andere kostbaarheden bevattende, een en ander eene aangegeven waarde van 25000 franken, of zooveel minder als door elk land als maximum-bedrag wordt toegelaten, niet te boven gaande.

De artikelen 5, 6, 7, 8 en 9 van dit beslnit zijn op de brieven en doosjes met aangegeven waarde van toepassing, met dien verstande echter, dat een verzoek om wijziging van het adres niet wordt toegelaten, ten aanzien van brieven of doosjes waarvan de aangegeven waarde het bedrag van 10000 franken te boven gaat.

12. De brieven met aangegeven geldswaarde zijn onderworpen:

1°. aan het port en recht der aangeteekende brieven, vermeld in de artikelen 1 en 4 van dit besluit;

2°. aan een recht van verzekering ten bedrage van: 2½ cent voor *België*, 5 cent voor *Duitschland* en 12½ voor de overige landen, voor elk bedrag van 300 franken of gedeelte van 300 franken aangegeven waarde.

Dit recht wordt verhoogd met 5 cent per 300 franken of gedeelte van 300 franken voor elk vervoer over zee.

De doosjes met aangegeven waarde zijn onderworpen:

1°. aan een port, ten bedrage van zooveel maal 25 cent, als het aantal landen bedraagt, waarover het vervoer zich nitstrekt, verhoogd, bij vervoer over zee, met een port van 50 cent voor elk land, dat aan dit laatste vervoer deelneemt;

2°. aan een recht van verzekering als hierboven voor brieven met aangegeven waarde is bepaald.

De porten en rechten in dit artikel vermeld, zijn bij voornitbetaling te voldoen.

13. § 1. Bij verlies, berooving of beschadiging van een brief of doosje met aangegeven waarde, heeft de afzender of, met diens bewilliging, de geadresseerde recht op eene schadeloosstelling, gelijkstaande met het werkelijk bedrag van het verlies, de berooving of de schade, doch niet te boven gaande het bedrag der aangegeven waarde.

In geval van verlies, heeft de afzender of, met diens bewilliging, de geadresseerde bovendien recht op teruggave van het voor den brief of het doosje betaalde port.

§ 2. Schadeloosstelling wordt niet verleend, indien:

1°. de schade veroorzaakt is door de schuld of de nalatigheid van den afzender of een gevolg is van den aard van het verzonden voorwerp;

2°. de aanvraag om schadeloosstelling niet binnen een jaar na de terpostbezorging is ingediend;

3°. door den afzender eene hoogere waarde is aangegeven dan in den brief of het doosje gesloten was;

4°. het verlies, de berooving of de beschadiging het gevolg is van overmacht en de Staat op welks grondgebied het verlies, de berooving of de beschadiging heeft plaats gehad, zich niet tot schadeloosstelling, ook in dat geval, verbonden heeft.

III. *Bepalingen naar aanleiding van de Overeenkomst betreffende den dienst der postwissels.*

14. § 1. Voor elke afzonderlijke verzending van gelden per postwissel naar de Nederlandsche koloniën in *Oost-* en *West-Indië* en naar de tot de bovenvermelde Overeenkomst toegetreden of nader toe te treden landen, alwaar tot de invoering van den dienst der postwissels in het verkeer met *Nederland* is of zal worden overgegaan, is bij vooruitbetaling verschuldigd: voor de eerste vijftig gulden, een recht van 12½ cent voor elke *f* 12.50 of gedeelte van *f* 12.50, en, boven de eerste vijftig gulden, een recht van 12½ cent voor elke *f* 25 of gedeelte van *f* 25.

Voor telegraphische postwissels naar landen, in het verkeer waarmede die wissels zijn toegelaten, zijn bovendien seinkosten verschuldigd.

§ 2. Een postwissel mag niet te boven gaan het bedrag van 1000 franken, in het verkeer met landen, welke dat maximum toelaten, en anders van 500 franken, of de daarmede gelijkgestelde waarden in andere munt.

De artikelen 8 en 9 van dit besluit zijn op de postwissels van toepassing.

15. De afzender van een postwissel kan een bericht van uitbetaling van dien wissel bekomen, tegen vooruitbetaling van een recht van 10 cent.

IV. *Bepalingen naar aanleiding van de Overeenkomst betreffende de invordering van gelden op quitantiën en handelspapier.*

16. § 1. De invordering van gelden op quitantiën en handelspapier kan geschieden in het verkeer met *Nederlandsch Oost-Indië* en met de tot de bovenvermelde Overeenkomst toegetreden of nader toe te treden landen, alwaar tot de invoering van den dienst dier invordering in het verkeer met *Nederland* is of zal worden overgegaan.

Ter invordering toegelaten zijn alleen quitantiën en handelspapier zonder kosten, voor elke zending een bedrag van 1000 franken of een daarmede overeenkomend bedrag in andere munt niet te boven gaande.

§ 2. De verzending geschiedt rechtstreeks aan het kantoor met de invordering belast, tegen vooruitbetaling van een port en recht als bij de artikelen 1 en 4 van dit besluit voor een aangeteekenden brief van gelijk gewicht is vastgesteld.

Met uitzondering van het bepaalde sub 1, is § 2 van artikel 4 van dit besluit op deze zendingen van toepassing.

§ 3. Dezelfde zending mag onderscheidene quitantiën en handelspapieren bevatten, welke echter van niet meer dan vijf verschillende schuldenaren invorderbaar moeten zijn.

17. Het ingevorderde bedrag wordt aan de belanghebbenden, door middel van een postwissel, overgemaakt na aftrek van:

1°. een recht van 5 cent voor elk ingevorderd stuk;

2°. een recht, als volgens § 1 van artikel 14 van dit besluit, verschuldigd is voor een postwissel van gelijk bedrag;

3°. het bedrag der voor de quitantiën of het handelspapier betaalde belasting.

Op deze postwissels is het bepaalde bij het eerste lid van § 2 van gemeld artikel niet van toepassing.

Niet ingevorderde stukken worden kosteloos teruggezonden.

V. *Bepalingen naar aanleiding van de Overeenkomst betreffende de levering van abonnementen op nieuwsbladen en tijdschriften.*

18. Voor de nieuwsbladen en tijdschriften, welke, krachtens de in het hoofd van dit besluit vermelde Overeenkomst, betreffende de levering van abonnementen op nieuwsbladen en tijdschriften, door tusschenkomst van de post, door *Nederlandsche* postkantoren aan postkantoren van een der andere tot die Overeenkomst toegetreden landen of omgekeerd, door laatstbedoelde kantoren aan *Nederlandsche* kantoren worden geleverd, is verschuldigd:

a. voor de door *Nederlandsche* postkantoren aan postkantoren van andere landen geleverde:

de abonnementsprijs, welke hier te lande den geabonneerden wordt in rekening gebracht, met

bijberekening van het port, bedoeld bij artikel 5 of artikel 6 der wet van 15 April 1891 (*Staatsblad* n°. 87), en, voor zooveel de niet aan *Nederland* grenzende landen betreft, van de volgens de bepalingen van het Algemeen Postverdrag, aan de tusschenliggende landen verschuldigde transitrechten;

b. voor de door de postkantoren in andere landen aan *Nederlandsche* postkantoren geleverde:

de aan *Nederland* in rekening gebrachte prijs, verhoogd met een recht van 10 ten honderd, benevens het sub *a* bedoelde port.

19. Indien gedurende den loop van een abonnement op een door de postkantoren geleverd nieuwsblad of tijdschrift de abonnementsprijs van dat nieuwsblad of tijdschrift wordt gewijzigd, wordt hetgeen volgens den nieuw vastgestelden prijs, meer of minder verschuldigd zou zijn, niet bijbetaald respectievelijk teruggegeven.

20. De Directeur-Generaal der posterijen en telegraphie is gemachtigd tot het nemen der maatregelen van ondergeschikten aard en van orde, welke voor de uitvoering van het Verdrag en de Overeenkomsten, in het hoofd dezer vermeld, gevorderd worden.

21. Dit besluit treedt in werking op den 1sten Januari 1899, met welk tijdstip de Koninklijke besluiten van 22 December 1892 (*Staatsblad* n°. 285) en van 14 December 1895 (*Staatsblad* n°. 223) buiten werking worden gesteld.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en in afschrift aan den Raad van State zal worden medegedeeld.

Het Loo, den 2den November 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 22 *Nov.* 1898.)

—

2 *November* 1898. CIRCULAIRE van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende toelichting van het getuigschrift model n°. 10 in zake de militie.

Zie de circulaire van 1 *December* 1898.

In de toelichting, vervat in de N.B. aan den voet van het, bij het Koninklijk besluit van 26 September 1898 (*Staatsblad* n°. 214), niet gewijzigd model n°. 10, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 17 Februari 1870 (*Staatsblad* n°. 34), komen o. a. deze woorden voor: „of die in een der vorige gevallen, vermeld in 2°.—7°. van art. 50 der wet van 19 Augustus 1861 (*Staatsblad* n°. 72), hebben verkeerd."

Tengevolge van de wijziging bij de wet van 2 Juli 1898 (*Staatsblad* n°. 170), o. a. in evengenoemd wetsartikel gebracht, en van art. 3 van deze wet, zijn de voormelde toelichtende woorden te vervangen door: „of die in een der overige gevallen, vermeld in 2°.—6°. van art. 50 der wet betrekkelijk de nationale militie of in art. 3 sub 1°. en sub 2°. onder *b*, *c* en *d* der wet van 2 Juli 1898 (*Staatsblad* n°. 170), hebben verkeerd."

Ik heb de eer U H.E.G. te verzoeken, de burgemeesters der gemeenten in Uwe provincie met het bovenstaande in kennis te stellen.

—

7 *November* 1898. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat voor het bestaan eener inrichting tot bewaring van lompen niet wordt vereischt, dat een geheel perceel daartoe is ingericht, maar het voldoende is dat eene enkele localiteit in dat perceel voor het bewaren van lompen is bestemd en wordt gebezigd; dat in art. 2, n°. VII, der Hinderwet het voegwoord „en" tusschen de woorden „bewaring" en „verwerking" disjunctief moet worden opgevat en dat voor de strafbaarheid van het in werking houden eener in art. 22 der Hinderwet bedoelde inrichting niet wordt vereischt, dat vooraf eene veroordeeling wegens het in werking brengen van die inrichting heeft plaats gehad.

De Hooge Raad enz.;

Gelet op de middelen van cassatie namens den requirant voorgesteld bij pleidooi:

I. Schending of verkeerde toepassing van de artt. 1, 2 n°. VII en 22 der Hinderwet, 211, 221 Strafvordering, door dat de rechtbank heeft beslist, dat een perceel, waarin lompen worden gebracht met bestemming om denzelfden dag, althans binnen een zeer kort tijdsbestek, van daar te worden vervoerd naar een voor bewaring en bewerking van lompen, bestemd pakhuis (waarvoor de vereischte vergunning is verleend) moet worden beschouwd als een inrichting bestemd tot het bewaren van lompen, tot welker oprichting en in werking houding vergunning van het gemeentebestuur noodig is.

II. Schending en verkeerde toepassing van de artt. 1, 2 n°. VII en 22 der Hinderwet, 211,

221 Strafvordering, doordat de rechtbank die artikelen toepasselijk heeft verklaard, waar alléén gebleken is en als bewezen aangenomen het bewaren (en wel voor slechts korten tijd bewaren) van lompen zonder dat van verwerken is gebleken of dit is ten laste gelegd;

III. Schending en verkeerde toepassing van art. 22 der Hinderwet, 211, 221 Strafvord., doordat de rechtbank een strafbaar in werking houden van een bewaarplaats van lompen, opgericht na de tot standkoming der Hinderwet heeft aangenomen zonder dat van een voorafgaande veroordeeling ter zake van het in werking brengen dier bewaarplaats van lompen is gebleken;

Overwegende dat de req. is gedagvaard ter zake: „dat hij op den 23 December 1897 in het perceel Stroosteeg n°. 2 te Utrecht zonder vergunning van burgemeester en wethouders der gemeente Utrecht eene inrichting bestemd tot bewaring van lompen in werking heeft gehouden, welke aldaar ongeveer 10 jaren geleden, althans na 1875 was opgericht" en de rechtbank in het bestreden vonnis dit feit als wettig en overtuigend bewezen aannemende, hem heeft schuldig verklaard aan de overtreding van „het zonder de vereischte vergunning in werking houden van eene inrichting bestemd tot het bewaren van lompen", voorzien en strafbaar gesteld bij art. 22 der Hinderwet;

O. dat req. tot staving van het eerste middel van cassatie heeft aangevoerd: dat de rechtbank niet heeft beslist dat het perceel in de Stroosteeg tot bewaarplaats van lompen was ingericht, doch uit het vonnis alleen blijkt dat op den zolder van dat perceel dagelijks de lompen welke hij inkocht, werden gebracht, slechts korten tijd daar bleven, en dagelijks werden vervoerd naar zijn pakhuis, waarvoor hij vergunning had verkregen; dat de wetgever bij het vaststellen der Hinderwet alleen nijverheids-ondernemingen op het oog had en die wet niet op eene zeer tijdelijke ontvangplaats als die zolder was, toepasselijk kan zijn;

O. ten aanzien van dit middel:

dat de rechtbank in het bestreden vonnis als bewezen heeft aangenomen en feitelijk beslist:

„dat de beklaagde in de uitoefening van zijn bedrijf als koopman in lompen op den 23 December 1897 reeds sedert geruimen tijd gebruik maakte van een zolder in het perceel n°. 2 aan de Stroosteeg te Utrecht om daar geregeld dag aan dag de lompen die hij inkocht te doen uitstorten en nazien en bij grootere partijen twee- of driemaal daags naar zijne bij het Merwedekanaal gelegen pakhuis te doen overbrengen, terwijl nu en dan een partijtje lompen, dat 's avonds laat was ingekocht, er tot den volgenden morgen bleef liggen";

dat de rechtbank daarbij heeft overwogen: „dat al mogen in den regel de door den beklaagde ingekochte en op den voormelden zolder uitgestorte lompen daar slechts enkele uren blijven liggen, het gebruik dat door den beklaagde als voormeld van dien zolder wordt gemaakt, ten gevolge heeft dat aldaar geregeld dag aan dag den geheelen dag door en een enkele maal ook 's nachts groote of kleinere hoeveelheden lompen aanwezig zijn in afwachting van hunne overbrenging naar beklaagde's pakhuis bij het Merwedekanaal";

O. dat de rechtbank uit die feiten terecht heeft afgeleid, dat een zoodanig gebruik maken van dien zolder dezen doet vallen onder inrichtingen bestemd tot het bewaren van lompen in de Hinderwet bedoeld;

dat toch voor het bestaan van dergelijke inrichting niet wordt vereischt dat een geheel perceel daartoe is ingericht, en daarvoor voldoende is dat een enkele localiteit in dat perceel voor het bewaren van lompen is bestemd en wordt gebezigd, en dat volgens de feitelijke beslissing op den bedoelden zolder de lompen niet alleen in ontvang werden genomen, maar ook elken dag en nu en dan des nachts daar lompen werden bewaard;

O. dat het eerste middel van cassatie dus is ongegrond;

O. omtrent het tweede middel:

dat in art. 2 n°. VII aan vergunning worden onderworpen de inrichtingen „bestemd tot bewaring en verwerking van afval met name asch, vuilnis, bagger, roet, bloed, beenderen, hoornen, lompen, guano, mest en meststoffen" enz.;

dat hieronder begrepen zijn zoowel de inrichtingen, welke alleen tot bewaring als die welke alleen tot verwerking van dien afval zijn bestemd, daar het woordje „en" tusschen de woorden „bewaring" en „verwerking" disjunctief moet worden opgevat;

dat dit duidelijk blijkt uit de andere nommers van art. 2 der wet, waarin het woordje „en" op gelijke wijze gebezigd, telkens zonder twijfel in denzelfden disjunctieven zin is gebruikt, zooals in n°. II „die bestemd tot vervaardiging, verwerking *en* bewaring van buskruit en andere ontplofbare stoffen", n°. IV „die bestemd tot ver-

krijging, verwerking *en* bewaring van vluchtige producten, met name alkohols... steenolie of petroleum en petroleum naphta", n°. V: „die bestemd tot de droge distillatie van plantaardige en dierlijke zelfstandigheden, *en* de verwerking van de daardoor verkregen producten, met name de gasfabrieken" enz.; n°. XII: „de affineerderijen van goud *en* zilver", terwijl bovendien alleen deze uitlegging in overeenstemming is met de bedoeling der wet, omdat de inrichtingen waarin dergelijke afval alleen wordt bewaard of verwerkt, ieder op zich zelve even hinderlijk en schadelijk kunnen en dikwijls zullen zijn, als die waarin het bewaren en verwerken daarvan beide geschiedt;

dat derhalve de rechtbank door te beslissen, dat eene inrichting alleen bestemd tot bewaring van lompen onder art. 2 n°. VII der Hinderwet is begrepen, die wet juist heeft toegepast en dit middel van cassatie niet gegrond is;

O. omtrent het derde middel van cassatie:

dat in art. 22 der Hinderwet met straf wordt bedreigd „het hoofd der onderneming", die onder andere eene in art. 2 omschreven inrichting in werking houdt zonder de vereischte vergunning;

dat voor de strafbaarheid van dat in werking houden noch in dit art. 22 noch elders wordt vereischt, dat vooraf eene veroordeeling ter zake van het in werking brengen van die inrichting heeft plaats gehad, zoodat ook dit middel niet tot cassatie kan leiden;

Verwerpt het beroep in cassatie.

—

8 *November* 1898. BESLUIT, tot wijziging van het bij Koninklijk besluit d.d. 20 October 1877 (*Staatsblad* n°. 190) vastgestelde tarief van rechten, verschuldigd voor het verstrekken van gegevens uit de kadastrale stukken, noodig voor de bijwerking der stukken bij de waterschapsbesturen berustend. S. 228.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën d.d. 7 October 1898, n°. 77 Registratie;

Gelet op art. 3 der wet van 30 Mei 1877 (*Staatsblad* n°. 132) en op het Koninklijk besluit d.d. 20 October 1877 (*Staatsblad* n°. 190);

Den Raad van State gehoord (advies van den 25sten October 1898, n°. 13);

Gezien het nader rapport van Onzen Minister van Financiën d.d. 3 November 1898, n°. 7, afdeeling Registratie;

Hebben besloten en besluiten:

Het bij opgemeld Koninklijk besluit, d.d. 20 October 1877 (*Staatsblad* n°. 190), vastgestelde tarief van rechten verschuldigd voor het gebruik der kadastrale stukken noodig voor de heffing van omslagen of andere belastingen in waterschappen of door het openbaar gezag ingestelde veenschappen, te wijzigen als volgt:

Voor het bepaalde onder I, letter *c*, wordt gelezen:

Voor uittreksels uit de hulpkaarten: 30 cent voor iederen veelhoek van tien perceelen of daar beneden.

Voor ieder perceel daarboven twee cent.

Voor het onderzoek welke perceelen in de opgaven moeten begrepen worden, is geen afzonderlijk recht verschuldigd.

Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State en aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 8sten November 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 19 *Nov.* 1898.)

—

10 *November* 1898. BESLUIT, houdende bepalingen ter uitvoering van artikel 9 der wet van 21 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 70), tot inrichting van een dienst ter verzending met de post van pakketten, een gewicht van 5 kilogrammen niet te boven gaande. S. 229.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Gelet op artikel 9 der wet van 21 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 70), tot inrichting van een dienst, ter verzending met de post van pakketten, het gewicht van 5 kilogram niet te boven gaande;

Gelet op het Verdrag van *Washington* van 15 Juni 1897, betreffende de uitwisseling van postpakketten, en op het slot-protocol van dezelfde dagteekening, van welke stukken de plaatsing in het *Staatsblad* werd bevolen bij besluit van 7 April 1898 (*Staatsblad* n°. 102);

Op de voordracht van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 5 November 1898, n°. 3386, Posterijen en Telegraphie;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen hetgeen volgt:

Art. 1. In het verkeer tusschen *Nederland* en de landen, welke tot het genoemde Verdrag van *Washington* zijn toegetreden of nader zullen toetreden, kunnen, door tusschenkomst van den dienst der Posterijen, pakketten worden verzonden

tot een gewicht van 5 kilogram of 3 kilogram, al naar gelang het eene of het andere gewicht als maximum door die landen is aangenomen.

2. In het verkeer met de landen, die zich bereid hebben verklaard om zich met de behandeling daarvan te belasten, zijn pakketten met aangegeven waarde, tot een bedrag van ten hoogste 1000 franken, en verrekenpakketten met een te verrekenen bedrag van ten hoogste 1000 franken toegelaten, alsmede pakketten waarvan expressebestelling verlangd wordt en die, welke vrij van porten en rechten aan de geadresseerden zijn uit te reiken.

De afzender van een pakket kan daarvan een bericht van ontvang erlangen. Mede kan, op diens verzoek, omtrent het lot van een pakket na de terpostbezorging navrage worden gedaan.

In het verkeer met de landen, die zulks toelaten, kan, op verzoek van den afzender, een pakket teruggevorderd of het adres daarvan gewijzigd worden.

3. Het tarief der porten, die voor de pakketten naar de verschillende landen verschuldigd zijn, wordt overeenkomstig de bepalingen van het Verdrag van *Washington* door Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid vastgesteld.

Het recht van verzekering voor de pakketten met aangegeven waarde is hetzelfde als dat, voor brieven met aangegeven waarde naar het buitenland vastgesteld, met uitzondering van het recht voor de pakketten met aangegeven waarde, bestemd voor *België*, dat op 5 cents per 300 franken of gedeelte van 300 franken is bepaald.

Voor verrekenpakketten is, behalve het port, een recht verschuldigd van 1 ten honderd van het verrekenbedrag. Dit recht bedraagt nimmer minder dan 10 cents; is het bedrag niet deelbaar door 2½, dan wordt het tot het naastvolgende, door 2½ deelbare getal aangevuld.

Het recht voor expresse-bestelling bedraagt 25 cents voor elk pakket, bij vooruitbetaling te voldoen. Voor expresse-bestelling buiten den rechtstreekschen bestelkring van een postkantoor wordt, wegens elk pakket, van den geadresseerde een recht geheven, gelijkstaande met dat in het binnenlandsch verkeer verschuldigd, na aftrek van 25 cents. Dit recht is in voorkomende gevallen te verhoogen met de eventueel verschuldigde veer- of overvaartgelden.

Voor een bericht van ontvang is een vooruit te betalen recht van 10 cents verschuldigd. Hetzelfde recht wordt toegepast op navragen omtrent het lot van pakketten, indien de afzender niet het recht voor het bekomen van een bericht van ontvang heeft voldaan.

Het recht wegens navragen kan worden teruggegeven, indien de klacht, welke tot het doen der navrage aanleiding gaf, gegrond blijkt te zijn.

Voor de overbrenging van een verzoek om terugzending van een pakket of om wijziging van het adres is het port en recht van een gewonen aangeteekenden brief van enkel gewicht verschuldigd.

Geschiedt het verzoek per telegraaf, dan zijn daarvoor uitsluitend verschuldigd de kosten van het desbetreffend telegram.

De afzender van een pakket kan, tegen betaling van 5 cents, een bewijs van terpostbezorging daarvan bekomen. Wegens pakketten met aangegeven waarde en wegens verrekenpakketten wordt dit bewijs kosteloos uitgereikt.

4. Van de verzending zijn uitgesloten:

a. pakketten, waarvan een der vlakken eene grootere afmeting heeft dan 60 centimeters en pakketten uit *Nederland* over zee te verzenden, waarvan de inhoud 25 kubieke decimeters te boven gaat. Nochtans worden, in het verkeer met die landen, welker postadministratie zich daartoe bereid heeft verklaard, pakketten welke langs één der vlakken eene afmeting van meer dan 60 centimeters, doch ten hoogste 100 centimeters hebben, ter verzending over land toegelaten, indien de afmeting van elk der overige vlakken niet meer dan 20 centimeters bedraagt;

b. levende dieren, met uitzondering van bijen;

c. zelfstandigheden, die aan ontploffing of zelfontbranding bloot staan, of op eenigerlei wijze gevaar kunnen opleveren;

d. pakketten, welke brieven of schriftelijke mededeelingen, eenen brief vervangende, bevatten. Bijvoeging van eene open factuur der gezonden goederen, alsook van een afschrift van het adres van het pakket met vermelding van dat van den afzender, is geoorloofd;

e. voorwerpen, welke in het land van bestemming of in een land, waarover het vervoer geschieden moet, op grond van bestaande wettelijke of reglementaire bepalingen, niet zijn toegelaten.

5. Wegens het verloren geraken, het berooven of het beschadigen van een pakket, het geval van overmacht uitgezonderd, wordt schadeloosstelling verleend tot het werkelijke bedrag der geleden schade, tenzij de schade veroorzaakt is

door schuld of nalatigheid van den afzender of voortkomt uit den aard van het voorwerp.

De schadeloosstelling gaat echter voor de pakketten met aangegeven waarde het bedrag dier waarde niet te boven en kan voor de overige pakketten niet meer bedragen dan eene som, in de Nederlandsche munt gelijkstaande met 25 of 15 franken, al naar gelang voor het verkeer tusschen het land van bestemming en dat van afzending van het pakket, als maximum voor het gewicht der pakketten 5 kilogram of 3 kilogram is aangenomen.

De uitbetaling van de schadeloosstelling geschiedt aan den afzender of, met diens bewilliging, aan den geadresseerde.

De aanvraag om schadeloosstelling moet zijn ingediend binnen één jaar, te rekenen van den dag der terpostbezorging van het pakket; na verloop van één jaar zijn alle aanspraken daarop vervallen.

6. Het bestuur der posterijen belast zich met de vervulling van alle douaneformaliteiten, die bij den in- of doorvoer van pakketten uit het buitenland hier te lande gevorderd worden.

Het betaalt de verschuldigde belasting en vordert het bedrag daarvan terug van den geadresseerde, bij de aanbieding van het pakket, of brengt de kosten, op verlangen van den afzender, aan dezen in rekening.

Weigert de geadresseerde van een pakket, waarvan de afzender de kosten niet voor zijne rekening heeft genomen, de terugbetaling van deze gelden, dan wordt het pakket niet uitgereikt.

7. Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid wordt gemachtigd tot het nemen van de verdere maatregelen, welke voor de uitvoering van het Verdrag van *Washington* in het hoofd van dit besluit vermeld, worden vereischt.

8. Dit besluit treedt in werking met 1 Januarij 1899, met welk tijdstip vervallen de Koninklijke besluiten van 9 Juni 1892 (*Staatsblad* n°. 135) en van 16 Mei 1896 (*Staatsblad* n°. 83).

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 10den November 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 30 *Nov.* 1898.)

—

14 *November* 1898. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat het verbod der algemeene politieverordening van Amsterdam om een openlijk huis van ontucht te houden of tot het houden daarvan als mededader op eenigerlei wijze mede te werken niet treedt buiten de strafwetgevende bevoegdheid van den gemeenteraad en is ook overigens niet in strijd met eenige bepaling der rijkswet.

De Hooge Raad enz.;

Gelet op het middel van cassatie, namens den requirant voorgesteld bij pleidooi:

Verkeerde toepassing van de artt. 177 en 177* der algemeene politieverordening van de gemeente Amsterdam, vastgesteld den 5 Februarij 1897, en afgekondigd den 25 Februarij 1897; gewijzigd door vaststelling dezer artikelen en ter vervanging van art. 177 der gezegde algemeene politieverordening door den raad van genoemde gemeente in zijne vergadering van 1 Juli 1897 en afgekondigd den 27 Juli 1897, in verband met de artt. 135, 151, 153, 188 der gemeentewet, 28, 31, 251, 452 Strafrecht, en de drankwet van 28 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 97) art. 3, 6°., door aan bovengenoemde artt. 177 en 177* verbindende kracht toe te kennen;

Overwegende dat bij het bestreden vonnis bewezen is verklaard, dat de requirant in de maand October 1897 ter plaatse in de dagvaarding vermeld, te Amsterdam een openlijk huis van ontucht heeft gehouden immers in dat perceel waarover hij de beschikking had, desbewust bij herhaling en uit winstbejag aan bezoekers van zijne inrichting gelegenheid heeft gegeven om met twee inwonende vrouwen ontuchtige handelingen te plegen, welke vrouwen beiden vóór 1 Augustus 1897 te Amsterdam reeds als prostituée verbleven;

dat de rechtbank daarop van toepassing heeft geoordeeld art. 177 in verband met art. 177* der algemeene politieverordening van Amsterdam, zooals die artikelen door den raad dier gemeente zijn vastgesteld den 1 Juli 1897 en afgekondigd den 27 Juli 1897, tegen welker overtreding bij art. 187 dier verordening straf wordt bedreigd; luidende art. 177:

„Het is verboden een openlijk huis van ontucht te houden of tot het houden daarvan als mededader op eenigerlei wijze mede te werken.

„Als houder wordt aangemerkt de huurder, gebruiker of degene, die dezen vertegenwoordigt".

art. 177*:

„Onder openlijk huis van ontucht wordt verstaan elke inrichting waarin door hem, die daarover de beschikking heeft, desbewust, hetzij bij herhaling, hetzij uit winstbejag aan anderen gelegenheid wordt gegeven om onderling ontuchtige handelingen te plegen";

O. dat tot toelichting van het middel is aangevoerd:

dat de rijkswet, in art. 452 Strafwetboek en ook in art. 3, 6°. der drankwet voorschriften omtrent de bordeelen gevende, heeft voorzien in het onderwerp, door deze bepalingen der plaatselijke verordening geregeld, zoodat deze volgens art. 151 der gemeentewet niet geldig kunnen zijn;

dat de gemeenteraad niet bevoegd was die bepalingen vast te stellen, omdat dit onderwerp niet betreft de openbare orde, zedelijkheid en gezondheid en behoort tot het gebied van den rijkswetgever, die ook in verschillende bepalingen art. 188 der gemeentewet, 452 Strafwetboek, 3, 6°. der drankwet, het recht van bestaan van de huizen van ontucht heeft erkend, zoodat de gemeenteverordeningen alleen de wijze van uitoefenen mogen regelen;

dat de artt. 28 en 31 in verband met art. 251 Strafwetboek alleen toelaten, dat iemand wegens misdrijf voor een bepaalden tijd uit zijn beroep wordt ontzet, en de gemeentewetgever niet bevoegd kan zijn iemand voor goed uit zijn beroep te ontzetten;

O. daaromtrent:

dat de in deze toegepaste verordening is vastgesteld en afgekondigd in 1897, dus na het in werking treden zoowel van de drankwet als van het Strafwetboek;

dat er derhalve geen sprake van kan zijn dat de bepalingen dier verordeningen krachtens art. 151 der gemeentewet door het invoeren dier wetten van rechtswege zouden hebben opgehouden te gelden, daar art. 151 alleen dan van toepassing is, wanneer de *latere* wet of verordening van eenen hoogeren wetgever voorziet in hetzelfde onderwerp als de *vroegere* verordening;

O. dat den gemeenteraad bij art. 135 der gemeentewet is opgedragen het maken van de verordeningen in het belang der openbare orde, zedelijkheid en gezondheid vereischt, en van andere betreffende de huishouding der gemeente;

dat het geven van voorschriften omtrent de openlijke huizen van ontucht, die gevaar kunnen opleveren voor de openbare orde en grooten invloed kunnen uitoefenen op de goede zeden en den gezondheidstoestand, kennelijk betreft de openbare orde, zedelijkheid en gezondheid in eene gemeente;

dat de artt. 177 en 177* derhalve betreffen een onderwerp waaromtrent de gemeentelijke wetgever bevoegd is maatregelen vast te stellen en de vraag welke maatregelen noodig zijn aan het oordeel van dien wetgever is overgelaten, behoudens het Koninklijk toezicht in de gevallen van art. 153 in verband met art. 150 der gemeentewet, en mits zijne verordening niet in strijd zij met een voorschrift van den hoogeren wetgever;

O. dat de bewering dat een verbod tot het houden van openlijke huizen van ontucht alleen door den Rijkswetgever zoude mogen worden voorgeschreven, geen steun vindt in eenige wetsbepaling;

dat toch het opdragen der politie over die huizen, indien ze in eene gemeente aanwezig zijn, aan den burgemeester (art. 188 der gemeentewet), of het noemen der bordeelen in een enkel artikel van het Strafwetboek (452) en der drankwet (3, n°. 6) het bestaan dier inrichtingen niet wettigt, en uit het geven van enkele voorschriften, strekkende om misleiding van vrouwen door bordeelhouders te voorkomen, en om opwekking tot onzedelijkheid in localiteiten, waar drankverkoop in het klein is toegelaten, tegen te gaan, niemand een recht kan ontleenen een bordeel te hebben of op te richten welk recht in geen enkele wetsbepaling wordt verleend;

O. dat art. 28, 6°. en art. 31 Strafwetboek krachtens welke in de bij de wet bepaalde gevallen, waartoe behooren die in art. 251, tweede lid, van hetzelfde wetboek bedoeld, de uitoefening van bepaalde beroepen voor bepaalden tijd kan worden ontzegd aan den veroordeelde, niets gemeen hebben met het verbod eener gemeentelijke verordening om een openlijk huis van ontucht te houden, vermits in die artikelen geenerlei bevoegdheid wordt gegeven, tot het uitoefenen van eenig beroep of bedrijf, bepaaldelijk niet tot het houden van een huis van ontucht;

O. dat het cassatiemiddel mitsdien niet gegrond is;

Verwerpt het beroep in cassatie.

—

14 *November* 1898. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, hondende beslissing betreffende art. 12, eerste en tweede lid der Veiligheidswet.

De Hooge Raad enz.;

Gezien eene verklaring van den griffier bij de arrondissements-rechtbank te Amsterdam, waaruit blijkt, dat tegen het bestreden vonnis geen cassatie is aangeteekend;

Gelet op het middel van cassatie, namens den requirant voorgesteld ter terechtzitting;

Schending van art. 12, in verband met art. 19 der Veiligheidswet en verkeerde toepassing van art. 216 Strafvordering, door te beslissen, dat eerst dan, wanneer kan blijken dat de persoon, wien een ongeval is overkomen, zijn gewonen arbeid niet binnen 2 × 24 uren heeft kunnen hervatten, de verplichting tot kennisgeving voor het hoofd of den bestuurder der inrichting onherroepelijk vaststaat;

Overwegende dat bij het bestreden vonnis als bewezen is aangenomen en dus feitelijk vaststaat, dat terwijl op donderdag 25 Februari 1897 's avonds te half negen uren aan den werkman J. G. op de onder het bestuur van beklaagde staande buskruitfabriek te Muiden in het bedrijf een ongeval was overkomen door bij het afdalen van een trapje mis te stappen en te struikelen, ten gevolge waarvan hij zijn scheenbeen verwondde, hij, beklaagde, daarvan eerst heeft kennis gegeven aan den burgemeester bij een op maandag 1 Maart 1897 omstreeks 9 uur voormiddags ten gemeentehuize te Muiden bezorgden brief;

O. dat de rechtbank het uitgesproken ontslag van rechtsvervolging grondt op het tweede lid van art. 12 der Veiligheidswet, in zoover dit bepaalt, dat de in het eerste lid aan het hoofd of den bestuurder van eene inrichting, waarin eenige tak van fabrieks- of handwerksnijverheid wordt uitgeoefend, opgelegde verplichting van elk in zijn bedrijf aan een persoon overkomen ongeval binnen 3 × 24 uren, nadat het ongeval heeft plaats gehad of de gevolgen van dat ongeval zich hebben geopenbaard, schriftelijk kennis te geven aan den burgemeester dier gemeente, waar het ongeval plaats had, vervalt, indien de persoon, wien het ongeval is overkomen, binnen 2 × 24 uur zijn gewonen arbeid hervat;

O. dat, terwijl feitelijk vaststaat, dat het ongeval, den werkman G. overkomen, plaats had donderdag 25 Februari 1897 des avonds te half negen uur, de termijn van art. 12, tweede lid der Veiligheidswet niet was verstreken vóór zaterdag 27 Februari daaraanvolgende des avonds op hetzelfde uur;

dat voorts bij het bestreden vonnis feitelijk is beslist, dat in de buskruitfabriek „de Krijgsman" te Muiden gelijk in het algemeen des zaterdags ook op zaterdag 27 Februari 1897 de arbeid voor het werkvolk reeds des namiddags ten half vijf ure was geëindigd, waaruit volgt, dat de werkman G., gesteld, dat hem dit mogelijk ware geweest met het oog op de gevolgen van het ongeval, op dien zaterdag na half vijf ure niet het werk op de fabriek zoude hebben kunnen hervatten, en dat, vermits ook op zondag in de fabriek niet wordt gewerkt, de directeur zich eerst op maandag 1 Maart bij den aanvang van het werk in de fabriek kon vergewissen, of de werkman G., na het hem in den avond van donderdag 25 Februari overkomen ongeval, zijn gewonen arbeid had hervat;

O. dat de rechtbank heeft beslist, dat onder deze omstandigheden de directeur der fabriek aan zijn wettelijke verplichting heeft voldaan door maandag 1 Maart tijdig in den voormiddag aan den burgemeester schriftelijk kennis te geven van het aan den werkman G. donderdag 25 Februari, des avonds te half negen overkomen ongeval, vermits eerst bij den aanvang van den arbeid in de fabriek op maandagochtend „de verplichting tot kennisgeving onherroepelijk vaststond", waaruit wordt afgeleid, dat de beklaagde art. 12 der Veiligheidswet niet heeft overtreden: „dewijl toch geen nalatigheid in het nalaten" — lees vervullen — „eener verplichting kan bestaan op een oogenblik dat die verplichting zelve nog niet vaststaat";

O. dat hiertegen ter staving van het middel van cassatie in hoofdzaak wordt aangevoerd dat het tweede lid van art. 12 der Veiligheidswet betreft een feit, dat, ingeval het zich voordoet, de beklaagde als „fait d'excuse", zal hebben te bewijzen, dat deze opvatting steun vindt in de woorden der wetsbepaling, meer bijzonder in het woord „vervalt", waaruit, neemt men dit woord in zijne gewone beteekenis, volgt, dat de zin der bepaling geen andere kan zijn dan deze: „de verplichting tot kennisgeving binnen 3 × 24 uren bestaat geheel onafhankelijk van hetgeen er tusschentijds met hem, wien het ongeval getroffen heeft, mocht zijn gebeurd; hervat deze binnen 2 × 24 uren den arbeid, dan *vervalt* de (bestaande) verplichting";

O. daaromtrent, dat van een verzuim in strijd met het eerste lid van art. 12 der Veiligheidswet in geen geval spraak kan zijn voor dat 3 × 24 uren zijn verstreken sedert het ongeval zonder schriftelijke kennisgeving daarvan aan den burgemeester;

dat echter ook in dat geval, blijkens het tweede lid eene strafbare overtreding van het eerste lid niet bestaat, indien de persoon, wien het ongeval is overkomen, binnen 2 × 24 uren zijn gewonen arbeid hervat;

dat uit eene redelijke opvatting van de met elkander in onafscheidelijk verband staande eerste twee leden van het artikel onmiskenbaar volgt, dat, gelijk het bestreden vonnis aanneemt, de verplichting tot kennisgeving krachtens het eerste lid van het artikel niet onherroepelijk vaststaat, voordat heeft kunnen blijken, of de persoon, wien het ongeval is overkomen, binnen 2 × 24 uren zijn gewonen arbeid heeft hervat, ook al kon dit eerst blijken, gelijk hier volgens de feitelijke beslissing het geval was, na het verstrijken van den in het eerste lid van het artikel bepaalden termijn;

O. dan ook, dat het in het tweede lid van art. 12 der Veiligheidswet bedoelde feit niet heeft, gelijk bij het middel wordt gesteld, het karakter van een „fait d'excuse", gelijk bijvoorbeeld de feiten, vermeld in de artt. 37, 40, 41, 42, 43 Strafrecht, maar dat het veeleer is eene voorwaarde van het bestaan der in art. 12, eerste lid, der wet aan het hoofd of den bestuurder van eene inrichting, waarin eenige tak van fabrieks- of handwerksnijverheid wordt uitgeoefend, opgelegde verplichting;

O. dat deze opvatting van het artikel bevestigd wordt door zijne geschiedenis;

dat het is ontleend aan het bij art. 30 der Veiligheidswet ingetrokken art. 15 der Arbeidswet;

dat echter in laatstgemeld artikel de termijn van de tweede gelijk was aan dien der eerste zinsnede, dat hieruit volgde, dat de termijn, binnen welken de kennisgeving moest geschieden, verstreken was op hetzelfde oogenblik, waarop eerst kon blijken, of de verplichting tot kennisgeving onherroepelijk vaststond;

dat nu juist om deze tegenstrijdigheid op te lossen de termijn van de eerste zinsnede van art. 15 der Arbeidswet in art. 12 der Veiligheidswet met 24 uren werd verlengd, terwijl die der tweede zinsnede van gelijken duur bleef als vroeger;

O. dat het ook met de uit deze afwijking van de vroeger geldende bepaling blijkende strekking van art. 12 der Veiligheidswet onvereenigbaar zonde zijn in eenig geval eene verplichting aan te nemen tot het doen der in het eerste lid van dat artikel voorgeschreven kennisgeving voordat heeft kunnen blijken of die verplichting met het oog op het tweede lid onherroepelijk is geworden;

O. mitsdien, dat het middel van cassatie niet is aannemelijk;

Verwerpt het beroep.

—

15 *November* 1898. BESLUIT, houdende bepaling van den dag, waarop de Borgtochtenwet in werking treedt. S. 230.

De inwerkingtreding der wet van 14 *Juli* 1898, S. 180, *is bepaald op* 1 *December* 1898.

—

17 *November* 1898. BESLUIT, tot aanwijzing ter onteigening van perceelen, noodig voor de verzwaring en den aanleg van zanddijken in den buitenduinregel tusschen de *Helderscheen Hondsbossche* zeeweringen. S. 231.

—

19 *November* 1898. BESLUIT, houdende wijziging van het Koninklijk besluit van den 17den Mei 1877 (*Staatsblad* n°. 106), tot regeling van het invoerrecht op chloralhydraat, aether sulfuricus en andere dergelijke uit of met alcohol bereide stoffen. S. 232.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën, van den 22sten October 1898, n°. 90, Invoerrechten en Accijnzen;

Gezien artikel 1, tweede zinsnede, der wet van 7 April 1877 (*Staatsblad* n°. 71);

Herzien het Koninklijk besluit van 17 Mei 1877 (*Staatsblad* n°. 106);

Den Raad van State gehoord (advies van 8 November 1898, n°. 14);

Gelet op het nader rapport van voornoemden Minister, van den 16den November 1898, n°. 100, Invoerrechten en Accijnzen;

Hebben besloten en besluiten:

Eenig artikel.

Met wijziging in zoover van art. 1 van het Koninklijk besluit van 17 Mei 1877 (*Staatsblad* n°. 106) bedraagt het invoerrecht van „alle verdere dergelijke uit of met alcohol bereide stoffen" per kilogram evenveel als de accijns en het invoerrecht van 2.4 liter gedistilleerd ad 50 pCt. sterkte bij 15° Celsius.

Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, 't welk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 19den November 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 3 *Dec.* 1898.)

—

19 *November* 1898. BESLUIT, tot vaststelling van een nieuw formulier voor het beschrijvingsbiljet voor de personeele belasting. S. 233.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën van 26 October 1898, n°. 84, afdeeling Directe Belastingen;

Gelet op art. 40 der wet van 16 April 1896 (*Staatsblad* n°. 72), tot regeling der personeele belasting, gewijzigd bij art. 2 der wet van den 14 Juli 1898 (*Staatsblad* n°. 181), tot regeling der personeele belasting naar den grondslag rijwielen;

Herzien het Koninklijk besluit van 21 December 1896 (*Staatsblad* n°. 226);

Den Raad van State gehoord (advies van den 8 November 1898, n°. 15);

Gezien het nader rapport van Onzen Minister van Financiën van 16 November 1898, n°. 97, afdeeling Directe Belastingen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Het formulier voor het beschrijvingsbiljet voor de personeele belasting, vastgesteld bij het Koninklijk besluit van 21 December 1896 (*Staatsblad* n°. 226), wordt vervangen door het formulier, behoorende bij dit besluit.

2. Dit besluit treedt in werking op den *eersten Januari* 1899.

Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 19den November 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Financiën,

(*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 30 *Nov.* 1898.)

GEMEENTE . . . . .

. . . . . straat n°. . . . Afd. . . . n°. . . .
. . . . . gracht n°. . . . Wijk . . . n°. . . .
. . . . . plein n°. . . . Buurt . . . n°. . . .

Uitgereikt . . . . . 189 . .

Beschrijvingsbiljet n°. . . . . .

Register n°. . . . . .

Belastingjaar 189 .

BESCHRIJVINGSBILJET VOOR DE PERSONEELE BELASTING.

(Wet van 16 April 1896, *Staatsblad* n°. 72, gewijzigd bij de wet van 14 Juli 1898, *Staatsblad* n°. 181).

Aangifte van . . . . . .

I. Welk perceel (of welke perceelen) hebt Gij in gebruik in bovenvermelde gemeente? . . . . . .

(Aan te wijzen door straat of wijk enz. en huisnommer. Ingeval er meer dan één perceel is, moeten de volgende opgaven voor elk perceel afzonderlijk worden gedaan.)

N.B. Perceelen, die *geheel* buiten de belasting vallen, moeten niet worden opgegeven.

Huurwaarde.

II. Is het perceel door U gehuurd? . . . . . .

Zoo ja, hoeveel bedraagt de huur per jaar? . . . . . .

Moet bij de opgegeven huur iets worden opgeteld of moet daarvan iets worden afgetrokken? Zoo ja, waarom en hoeveel?

Indien er reden is om den huurprijs niet of niet voor het volle bedrag als de huurwaarde aan te merken, worde die reden hiernaast opgegeven . . . . . .

Haardsteden.

III. Hoe groot is het aantal haardsteden? . . . . . .

Als regel geldt, dat eene haardstede wordt gerekend voor elk vertrek, waar op één of meer dagen vóór 1 April of na 31 October eene kachel staat of eene inrichting is om zonder kachel het vertrek te verwarmen, indien de kachel of inrichting kan worden in gebruik genomen zonder dat eenig metsel- of pleisterwerk geheel of gedeeltelijk wordt verwijderd of beschadigd.

Vermindering van belasting naar de grondslagen huurwaarde, haardsteden en mobilair.

Ambtswoningen.

Ingeval het perceel eene ambtswoning is, waarvan de belastbare huurwaarde zich behoort te regelen naar de jaarlijksche inkomsten, aan het ambt of de betrekking van den belastingplichtige verbonden, geve deze het bedrag dier inkomsten hiernaast op.

Gemeubeld verhuurde kamers, logementen, winkels, badhuizen.

Indien een gedeelte van een perceel gemeubeld wordt verhuurd of uitsluitend dient tot uitoefening van het logementhoudersbedrijf, tot winkel (of lokaal tot uitstalling) of tot openbare badinrichting, is de belasting lager dan gewoonlijk. Wie op deze vermindering aanspraak heeft, geve hiernaast op welk der genoemde gevallen zich voordoet. Tevens worde voor het betrokken gedeelte afzonderlijk het aantal haardsteden opgegeven.

N.B. Deze haardsteden moeten begrepen zijn in het aantal, dat ter beantwoording van vraag III is ingevuld.

Inwonende kinderen.

Wie aanspraak meent te hebben op vermindering wegens inwonende kinderen, geve hiernaast op het aantal eigen of aangehuwde kinderen, kleinkinderen of pupillen, die met hem het perceel bewonen, ongehuwd zijn en op 1 Januari van het belastingjaar den vollen ouderdom van 20 jaar nog niet hadden bereikt.

Zij, die tijdelijk elders verblijven tot het verkrijgen van onderwijs, worden als inwonend beschouwd.

Dienstboden.

IV. Hoeveel personen hebt Gij in dienst, die gebezigd worden tot persoonlijke of huiselijke diensten. { *a.* mannelijke? *b.* vrouwelijke?

N.B. dienstboden, welke buiten de belasting vallen, moeten niet in de opgaaf worden begrepen.

Hier kan worden opgegeven hoevelen van de personen, bedoeld bij de beantwoording der vorenstaande vraag, vallen onder eene der volgende categorieën, waarvoor de belasting tot een lager bedrag wordt berekend (voor zooveel noodig, bij te voegen: *mannelijke* of *vrouwelijke*):

a. Vrouwelijke dienstboden, die op 1 Januari van het belastingjaar den vollen ouderdom van 21 jaar nog niet hebben bereikt.

b. Koetsiers van praktizeerende genees-, heel- en verloskundigen en veeartsen.

c. Personen, die *doorgaans* of *hoofdzakelijk* werkzaam zijn in het

beroep of bedrijf van den belastingplichtige of ten behoeve van eene inrichting, als bedoeld in art. 4, § 1 *c* en *d*, der wet, waaraan de belastingplichtige als inwonend bestuurder, leeraar of beambte is verbonden.

d. Huisbewaarders of huisbewaarsters, bij afwezigheid van het gezin eene woning bewarende, onverschillig of zij, ook bij voorbijgaande aanwezigheid van leden des gezins, enkele malen andere persoonlijke of huiselijke diensten verrichten.

e. Jagers, uitsluitend voor de jacht dienende.

Paarden.

V. Hoeveel paarden worden door U gehouden? . . . . . .

N.B. Paarden, welke buiten de belasting vallen, moeten niet in de opgaaf worden begrepen.

Hier kan worden opgegeven hoevelen van de paarden, bedoeld bij de beantwoording der vorenstaande vraag, vallen onder eene der volgende categorieën, waarvoor de belasting tot een lager bedrag wordt berekend:

a. Paarden van praktizeerende genees-, heel- en verloskundigen en veeartsen.

b. Paarden in gemengd gebruik.

(Hieronder alleen te verstaan paarden, die *doorgaans* en *hoofdzakelijk* worden gebezigd *voor de uitoefening* van een beroep of bedrijf van den belastingplichtige, mits niet het bedrijf van rijtuigverhuurder, ondernemer van personenvervoer, verhuurder van rijpaarden, manegehouder of paardenkooper.)

c. Paarden, *uitsluitend* of *hoofdzakelijk* gebezigd voor de uitoefening van het bedrijf van rijtuigverhuurder, ondernemer van personenvervoer, verhuurder van rijpaarden of manegehouder.

d. Paarden van paardenkoopers, die niet tevens een bedrijf, onder *c* genoemd, uitoefenen.

Rijwielen.

VI. Hoeveel rijwielen worden door U gehouden, niet vallende onder vraag VII of VIII:

a. ingericht voor één persoon? . . . . . .

b. ingericht voor meer dan één persoon? . . . . . .

VII. Indien gij Uw bedrijf er van maakt of het tot Uw bedrijf behoort rijwielen telkens voor korter tijdvak dan een en twintig dagen, aan anderen ten gebruike af te staan of onderricht in het wielrijden te geven of te doen geven, hoeveel rijwielen worden door U gehouden, die Gij daarvoor bezigt? . . .

VIII. Indien Gij eene winkelnering drijft, hoeveel rijwielen houdt Gij, die geregeld gebruikt worden om voor die nering bestellingen op te nemen of waren te bezorgen? . . . . . .

N.B. Rijwielen, welke buiten de belasting vallen, moeten niet in het antwoord op vraag VI begrepen worden.

Algemeene Vragen.

IX. Welke personen wonen bij U in buiten de leden van Uw gezin en Uwe dienstboden? . . . . . .

X. Welk is Uw beroep of bedrijf? . . . . . .

Indien de aangever *na* 15 Jannari belastingplichtig is geworden of indien hij aangifte doet, omdat door verandering van den toestand naar den grondslag dienstboden, paarden of rijwielen de belasting hooger is geworden, geve hij hier op:

Het tijdstip, waarop de belastingplichtigheid is aangevangen of de toestand is veranderd . . . . . .

De belasting of de verhooging wordt alsdan niet over het geheele jaar, doch naar tijdsgelang berekend.

Deze aangifte *naar waarheid* gedaan.

Te . . . . . den . . . . . 189 .

(*Handteekening van den aangever.*)

N.B. Vorenstaande vragen moeten, op straffe bij de wet bepaald, duidelijk, stellig en zonder voorbehoud naar waarheid worden beantwoord, ook al meent de belanghebbende, dat hij niet belastingplichtig is.

Het antwoord moet worden onderteekend.

Voor zoover het biljet niet reeds vroeger is teruggehaald, moet het niterlijk op den 20sten dag na dien der uitreiking worden ingeleverd ten kantore van den Ontvanger der Directe belastingen te . . . . . .

Behoort bij Koninklijk besluit van 19 November 1898 (*Staatsblad* n°. 233).

Mij bekend,

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

---

21 *November* 1898. BESLUIT, waarbij met vernietiging van een besluit van Gedeputeerde Staten der provincie *Overijssel*, goedkeuring wordt verleend aan het besluit van den raad der gemeente *Zwolle*, houdende toekenning eener schadevergoeding wegens het tweemaal betalen van vergunningsrecht.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door den raad der gemeente *Zwolle*, tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van *Overijssel*, d.d. 11 Augustus 1898, 2de afd., n°. 2897/2232, waarbij goedkeuring is onthouden aan het besluit van dien raad van 25 Juli te voren, n°. 345, houdende toekenning van schadevergoeding wegens het tweemaal in hetzelfde dienstjaar betalen van vergunningsrecht;

Den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur, gehoord, advies van 2 November 1898, n°. 224;

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 17 November 1898, n°. 5249, afdeeling Binnenlandsch Bestuur;

Overwegende dat bij evenvermeld gemeenteraadsbesluit aan B. H. C. KÖLKER eene vergoeding van *f* 18.75 is verleend, op grond dat hij in den loop van het dienstjaar 1897/8 tweemaal vergunningsrecht heeft moeten betalen;

1°. ten bedrage van *f* 37.50 wegens verkoop van sterken drank in het klein in een huis aan het *Koningsplein* Wijk E, n°. 76*a* en

2°. ten bedrage van *f* 18.75 wegens voortzetting van zijn tappersbedrijf van 13 September 1897 —1 Mei 1898 in een loods op genoemd plein, nadat voormeld huis bij raadsbesluit van 29 Mei 1897, n°. 284 als gevaarlijk voor de openbare veiligheid ten gebruike ongeschikt is verklaard; dat dit besluit dus aan de gemeente, ten nadeele van adressant een voordeel van *f* 18.75 heeft bezorgd en dat het niet billijk, althans minder wenschelijk is te achten, dat de gemeente zich een op deze wijze verkregen bate laat welgevallen; weshalve er reden bestaat KÖLKER's verzoek om schadevergoeding, wegens het tweemaal in hetzelfde dienstjaar hebben moeten betalen van vergunningsrecht in te willigen, en hem eene vergoeding toe te kennen, die op *f* 18.75 dient te worden gesteld;

dat Gedeputeerde Staten hierop hun aan het hoofd dezes vermelde besluit hebben genomen, daarbij overwegende, dat volgens artikel 6 der wet van 28 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 97) de vergunning tot verkoop van sterken drank in het klein geen kracht heeft vóór de betaling van het door den gemeenteraad vastgestelde recht; dat de vergunning om in de loods op het *Konings-*

plein sterken drank in het klein te verkoopen door de betaling van het recht ad *f* 18.75, van kracht is geworden; dat de wet geen teruggaaf van vergunningsrecht, om welke reden ook, kent, — ten onrechte betaalde rechten natuurlijk uitgesloten — en de gemeenteraad onbevoegd is om wettelijk verschuldigd en betaald vergunningsrecht terug te geven;

dat de raad der gemeente *Zwolle* van dit besluit bij Ons in beroep is gekomen, Ons verzoekende met vernietiging daarvan, alsnog goedkeuring te verleenen aan het gemeenteraadsbesluit van 25 Juli 1898, n°. 345, daarbij aanvoerende, dat het hem wel bekend was, dat de wet niet toelaat een eenmaal terecht betaald vergunningsrecht voor den verkoop van sterken drank terug te geven;

dat bij het door hem genomen besluit dan ook zoodanige terugbetaling niet is bevolen, doch dat daarin enkel sprake is van het verleenen van schadevergoeding, voor het nadeel door KÖLKER geleden tengevolge van het raadsbesluit van 29 Mei 1897, n°. 284, hetwelk hij niet heeft kunnen verhoeden, als zijnde geen eigenaar, maar huurder van het ter bewoning ongeschikt verklaarde huis en dat het voor de hand lag de schadevergoeding op *f* 18.75 te bepalen, zijnde de som, die KÖLKER voor vergunningsrecht heeft moeten betalen voor het verkoopen van sterken drank in een loods, omdat hij door evenvermeld raadsbesluit gedwongen werd zijne woning te verlaten;

Overwegende, dat het in dezen niet geldt de voldoening van eenigen beweerden rechtsplicht tot teruggave van aan de gemeente betaald vergunningsrecht, maar het verleenen eener schadevergoeding aan den houder eener vergunning wegens eene handeling van het gemeentebestuur, welke hij niet heeft kunnen voorkomen en waardoor de gemeente te zijnen koste feitelijk is gebaat met het bedrag, dat door hem in 1897 opnieuw aan vergunningsrecht is moeten betaald worden; dat, waar het verleenen eener dusdanige schadevergoeding niet in strijd is met eenige bepaling der wet, en onder omstandigheden als in dit geval zich voordeden evenmin zonder redelijken grond is te achten, Gedeputeerde Staten dus ten onrechte aan het raadsbesluit hunne goedkeuring hebben onthouden;

Gezien de gemeentewet;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met vernietiging van het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten van *Overijssel*, d.d. 11 Augustus 1898, het besluit van den raad der gemeente *Zwolle* van 25 Juli 1898 tot het toekennen van schadevergoeding aan B. H. C. KÖLKER alsnog goed te keuren.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur.

Het Loo, den 21sten November 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

—

29 *November* 1898. BESLUIT, tot schorsing van het besluit van den raad der gemeente *Dubbeldam* van 9 November 1898, waarbij T. J. PIEREN is benoemd tot hoofd der openbare lagere school n°. 2 aldaar. S. 234.

Geschorst tot 1 *Maart* 1899.

—

29 *November* 1898. MISSIVE van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Gedeputeerde Staten van de provinciën, betreffende uitvoering van art. 9 *bis* der wet op de burgerlijke pensioenen.

Naar aanleiding van art. 9 *bis* der burgerlijke pensioenwet, zooals die is gewijzigd bij de wet van 28 Juni 1898 (*Staatsblad* n°. 152) en in aansluiting aan de dezerzijdsche circulaire van 11 December 1890, n°. 4687[1], afd. Onderwijs, heb ik de eer U te verzoeken de gemeentebesturen in Uwe provincie, waar burgerscholen of gymnasia zijn gevestigd, tot wier oprichting de gemeenten verplicht zijn, aan te schrijven door Uwe tusschenkomst twee gewaarmerkte afschriften aan mijn departement te doen toekomen van alle besluiten tot benoemingen, tot ontslag en tot bepaling der belooning van de op 1 Juli 1898 in dienst zijnde of daarna *tijdelijk* aangestelde directeuren en leeraren van genoemde inrichtingen.

Voor het vervolg is het noodig, dat van de besluiten tot *tijdelijke* aanstelling van directeuren en leeraren dezer inrichtingen, tot ontslag dier *tijdelijk* aangestelde ambtenaren en tot regeling of wijziging hunner belooning door Uwe tusschenkomst aan mijn departement twee afschriften worden toegezonden.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

Voor den Minister,

De Secretaris-Generaal, (*get.*) DIJCKMEESTER.

—

1 *December* 1898. MISSIVE van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende toelichting van het getuigschrift n°. 10 in zake de militie (overleden zoons).

Door den Commissaris der Koningin in een der provinciën wordt de m. i. juiste opmerking gemaakt, dat de toelichting, vervat in de eerste zinsnede van de N.B. aan den voet van het bij Koninklijk besluit van 17 Februari 1870 (*Staatsblad* n°. 34) vastgesteld model n°. 10, waarop laatstelijk betrekking heeft mijn schrijven van 2 November j.l., afdeeling Militie en Schutterij, n°. 1637 M., den burgemeester, door wien een getuigschrift naar dat model wordt opgemaakt, aanleiding kan geven tot de meening, dat hij te beslissen heeft, welke overleden zoons in een der in de eerste zinsnede van de N.B. bedoelde gevallen in het stuk vermeld moeten worden, terwijl toch, wordt de toepassing van artikel 48 der wet betrekkelijk de nationale militie gevraagd voor een loteling, ten aanzien van wien de militieraad of Gedeputeerde Staten in eerste instantie uitspraak moeten doen, de beslissing omtrent het daarbij in aanmerking komen van overleden zoons, die in persoon als militieplichtige of als vrijwilliger bij de militie hebben gediend of in vrijwilligen krijgsdienst zijn geweest, of voor wie tot het waarnemen of aanvullen van hun militiedienst een plaatsvervanger werd ingelijfd, in de eerste plaats aan den militieraad of aan Gedeputeerde Staten behoort.

Ik heb de eer U Ed.G. te verzoeken, ter voorkoming van misvatting in dezen, den burgemeesters der gemeenten in Uwe provincie aan te schrijven, de eerste zinsnede van bovenbedoelde toelichtende N.B. voortaan in dien zin te lezen, dat in het getuigschrift model n°. 10 worde vermeld iedere overleden zoon, die als militieplichtige of als vrijwilliger bij de militie heeft gediend of in vrijwilligen krijgsdienst is geweest, of voor wien tot het waarnemen of aanvullen van zijn militiedienst een plaatsvervanger werd ingelijfd.

Overeenkomstig den brief van mijn departement van 21 Augustus 1877, n°. 33, 4de afdeeling M., kan de vermelding van overleden broeders of halfbroeders van den belanghebbende gevoeglijk geschieden aan het slot van het getuigschrift, vóór de woorden „Gegeven te ..... enz.", waardoor wordt voorkomen, dat de overledenen eene plaats innemen tusschen hen, die in het getuigschrift als „in leven zijnde zonen" worden genoemd.

Door deze mededeeling is bovenaangehaald schrijven van 2 November j.l. als vervallen te beschouwen.

—

5 *December* 1898. BESLUIT, tot wijziging van het Reglement voor de Koninklijke Militaire Academie. S. 235.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onze Ministers van Oorlog en van Koloniën, d.d. 28 September 1898, IIde Afd., n°. 32; en van 4 October 1898, Litt. C, n°. 73;

Den Raad van State gehoord (advies van den 15 November 1898, n°. 11);

Gezien het nader rapport van voornoemde Ministers van 26 November 1898, n°. 122, en van 1 December 1898, Litt. C, n°. 23;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Eenig artikel.

Het Reglement voor de Koninklijke Militaire Academie, vastgesteld bij het Koninklijk besluit van 6 April 1895 (*Staatsblad* n°. 40), wordt met ingang van 1 Maart 1899 gewijzigd als volgt:

Aan artikel 33 wordt het volgende lid toegevoegd:

„*d. geheele of gedeeltelijke vrijstelling*, ten behoeve van den cadet, die aan de Cadettenschool voor den dienst in *Nederlandsch-Indië* opgeleid zijnde, bij het geneeskundig onderzoek, dat aan het toelatingsexamen tot de Koninklijke Militaire Academie voorafgaat, voor dezen dienst ongeschikt wordt bevonden, en voor wien bij zijne bestemming voor den dienst hier te lande de bijdrage niet of slechts gedeeltelijk kan worden betaald."

De eerste zinsnede van artikel 34 wordt gelezen als volgt:

„De vrijstellingen, bedoeld onder *b*, *c* en *d* van art. 33, worden jaarlijks bij Koninklijk besluit bepaald."

De eerste zinsnede van artikel 35 wordt gelezen als volgt:

„De adspirant, die in de termen valt voor toekenning van geheele vrijstelling op grond van het bepaalde bij art. 33 onder *a* bij 1°. of onder *d*, dan wel voor gedeeltelijke vrijstelling op grond van het bepaalde bij genoemd artikel onder *b* en *d*, wordt niet tot cadet benoemd, dan nadat door borgstelling, bij authentieke akte, voldoende zekerheid is verkregen, dat de som, voor welke vrijstelling zal worden verleend, zal worden terug-

betaald, ingeval de cadet op verzoek wordt ontslagen, of om andere redenen afhankelijk van eigen wil of van eigen toedoen zijne bestemming niet volgt."

Onze Ministers van Oorlog en van Koloniën zijn, ieder voor zooveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en in afschrift aan den Raad van State zal worden medegedeeld.

Het Loo, den 5den December 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Oorlog, (*get.*) ELAND.

De Minister van Koloniën, „ CREMER.

(*Uitgeg.* 24 *Dec.* 1898.)

—

5 *December* 1898. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat het verbod in eene plaatselijke verordening om voorwerpen of waren van welken aard ook hetzij op of aan den openbaren weg, hetzij aan de huizen te koop aan te bieden of te venten zonder schriftelijke vergunning van den burgemeester in het algemeen niet gaat buiten de grenzen der aan den gemeenteraad bij art. 135 der gemeentewet toegekende bevoegdheid en evenmin is in strijd met art. 147, 3e lid, art. 4 of art. 151 der Grondwet, dit laatste in verband met art. 625 B. W., of met art. 34 der wet van 2 October 1893 (*Staatsblad* n°. 149), doch dat het bedoeld verbod in zijn geheel verbindende kracht mist, omdat daarbij in strijd met art. 179 aanhef en letter *a* der gemeentewet, buiten de gevallen bij eenige bijzondere bepaling voorzien, eene daad van uitvoering der plaatselijke verordening is opgedragen aan den burgemeester alleen, niet aan burgemeester en wethouders.

De Hooge Raad enz.;

Gelet op het middel van cassatie, namens den requirant voorgesteld bij pleidooi:

Schending van art. 135 der gemeentewet, benevens van de artt. 147*c* 4, 151 der Grondwet in verband met art. 625 B. W., 7 der Grondwet, 34 der wet op de bedrijfsbelasting, subsidiair schending van art. 179*a* der gemeentewet;

Overwegende dat zoowel bij het bestreden vonnis der rechtbank als bij het daarbij bevestigde vonnis van den kantonrechter is bewezen verklaard, dat de requirant in de gemeente Marken op den 21 Februari 1898 des namiddags omstreeks 2½ uur zonder te zijn voorzien van een bewijs van vergunning afgegeven door den burgemeester dier gemeente op de openbare straat in den Kerkbuurt en langs de huizen met manufacturen heeft gevent;

O. dat bij het middel wordt beweerd, dat ten onrechte op het bewezene zijn toegepast de artikelen 131 en 117 van de algemeene politieverordening der gemeente Marken van den 29 December 1897, omdat deze artikelen in strijd zijn met de als geschonden opgenoemde artt. en derhalve niet verbindend;

O. dat art. 117 op de overtreding waarvan in art. 131 geldboete of hechtenis is gesteld luidt:

„Het is verboden voorwerpen of waren, van welken aard ook, hetzij op of aan den openbaren weg, hetzij aan de huizen te koop aan te bieden of te venten, zonder voorzien te zijn van een bewijs van vergunning, afgegeven door den burgemeester";

O. dat vooreerst is beweerd, dat dit artikel is in strijd met art. 135 der gemeentewet, omdat het niet betreft een der onderwerpen daarbij aan den raad opgedragen, en meer bepaald niet de openbare orde, waaronder is te verstaan — niet de moreele orde, of het gansche gebied dat de strafwet bestrijkt, — maar „de orde op straat", zooals blijkt uit het opschrift van § 2 van het derde hoofdstuk der gemeentewet, alsmede uit art. 188 dier wet;

O. daaromtrent, dat de in art. 177 genoemde handelingen zijn verboden, wanneer zij, zooals de verordening luidt, zijn gepleegd „hetzij op of aan den openbaren weg, hetzij aan de huizen"; dat bij zoodanige handelingen de openbare orde in den materieelen zin „de orde op straat" kan zijn betrokken, zoodat het verbod betreft de openbare orde in den zin, welken de requirant daaraan en wel bij uitsluiting wil toegekend zien;

O. dat tot staving van den beweerden strijd met art. 147, derde lid der Grondwet is aangevoerd, dat de handelsvrijheid is een door de Grondwet beschermd belang en het toegepaste artikel der verordening met dit Grondwetsartikel onvereenigbaar; dat toch als belastingen den doorvoer, den uitvoer naar en den invoer uit andere gemeenten niet mogen belemmeren, zulks te minder op andere wijze mag geschieden eensdeels omdat belastingen een bestaansmiddel zijn voor de gemeenten en ten andere omdat de Grondwet niet kan hebben bedoeld eene belemmering toe te laten, die haar voorschrift krachteloos zoude maken;

O. bieromtrent dat de Grondwet de handels-

vrijheid niet in het algemeen beschermt, maar in het derde lid van art. 147 enkel verbiedt, dat bij gemeentelijke belasting-verordeningen op de handelsvrijheid op eene bepaalde wijze worde inbreuk gemaakt en dat haar verbod andere verordeningen alzoo niet treft, terwijl van de vermelde door den requirant aan de Grondwet toegeschreven bedoeling noch uit de woorden noch uit de geschiedenis der Grondwet blijkt;

O. dat voorts is beweerd, dat er strijd zou bestaan tusschen art. 117 der verordening en art. 4 der Grondwet, omdat bij het verbod van venten onderscheid is gemaakt tusschen ingezetenen en niet-ingezetenen, doch dat de verordening dat onderscheid niet maakt;

O. dat de requirant verder heeft beweerd, dat het meermalen vermelde artikel der verordening zoude strijden met art. 151 der Grondwet en art. 625 B. W., omdat het in werkelijkheid eigendomsontzetting beoogt en aan den koopman die koopt om te verkoopen het beschikkingsrecht ontneemt;

O. daaromtrent, dat door art. 117 de eigendom van geene voorwerpen of waren, van welken aard ook wordt ontnomen en evenmin de beschikking; dat toch het verbod aan den koopman om voor het te koop aanbieden en verkoopen zijner waren van den openbaren weg gebruik te maken, hem wanneer hij daartoe den openbaren weg niet bezigt, die handelingen vrijlaat gelijk het hem ook vrijlaat alle andere wijzen om over zijne waren te beschikken; dat het verbod den koopman dus de beschikking over zijne waren niet ontneemt, maar hem alleen daarin beperkt, en dat volgens art. 625 B. W. in verband met art. 144 der Grondwet en 135 der gemeentewet de raad in het algemeen bevoegd is bij openbare verordening zoodanige beperking te maken;

O. dat wijders is beweerd, dat het aangevallen artikel der verordening in strijd zou zijn met art. 7 der Grondwet, omdat het door zijne algemeenheid ook omvat gedrukte stukken;

O. dienaangaande, dat indien, wat hier niet te beslissen valt, dit grondwettelijk voorschrift niet toelaat het verspreiden, waartoe behoort het venten van gedrukte stukken in het openbaar, te verbieden of wel afhankelijk te stellen van een voorafgaand verlof der overheid, het gevolg daarvan alleen zou zijn dat art. 117 niet verbindend moet worden geacht ten aanzien van de verspreiding van drukwerken, niet dat aan dit artikel in zijn geheel verbindende kracht moet worden ontzegd;

O. dat nog is beweerd, dat art. 34 der wet van den 2 October 1893 (*Staatsblad* n°. 149) tot heffing eener belasting op bedrijfs- en andere inkomsten zonde zijn geschonden omdat dat artikel van de handelsreizigers, kramers en verdere personen, die hun bedrijf rondtrekkende uitoefenen onderstelt, dat zij er zijn en het niet aan gemeentebesturen staat om te bepalen dat zij er niet mogen zijn door welk verbod, ingeval het door alle gemeentebesturen werd uitgevaardigd, art. 34 weerloos zonde zijn;

O. daaromtrent, dat dit artikel aan de daarin genoemde personen eene verplichting opleggende, het bestaan dier personen onderstelt, doch dat dit slechts is eene feitelijke onderstelling, omdat alleen uit het opleggen eener verplichting aan bepaalde personen niet kan worden afgeleid eene wilsuiting des wetgevers om het bestaan van zoodanige personen op wettelijke wijze te waarborgen;

dat ook uit de geschiedenis der wet blijkt, dat de bepaling niet anders heeft dan een fiscaal karakter en niet ten doel heeft inbreuk te maken op de reglementeerende politiebevoegdheid der gemeentebesturen;

O. met betrekking tot de subsidiair beweerde schending van art. 179 aanhef en *a* der gemeentewet;

dat het verbod van art. 117 is gedaan aan hem die niet is voorzien van een bewijs van vergunning afgegeven door den burgemeester;

dat het geven dier vergunning waar het krachtens de verordening geschiedt is eene daad van uitvoering, die ingevolge art. 179 aanhef en *a* der gemeentewet in den regel behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van burgemeester en wethouders;

dat alzoo, waar niet uit eenige wetsbepaling, zooals art. 188 der gemeentewet, het tegendeel volgt, de opdracht tot het geven van vergunning aan den burgemeester alléén is in strijd met de wet en verbindende kracht mist;

dat die opdracht met het verbod oplevert eene onsplitsbare wilsverklaring met het rechtsgevolg dat ook aan het verbod verbindende kracht moet worden ontzegd;

dat het bewezene niet valt onder eene andere verbods- en strafbepaling;

Vernietigt het vonnis door de arrondissementsrechtbank te Haarlem den 12 Juli 1898 in deze zaak gewezen;

En alsnu krachtens art. 105 R. O. rechtdoende ten principale op het hooger beroep:

Vernietigt het vonnis door den kantonrechter te Purmerend den 24 Maart 1898 in deze zaak gewezen;

Verklaart het bewezen feit niet strafbaar;

Ontslaat den requirant van alle rechtsvervolging te dier zake.

—

6 *December* 1898. WETTEN, houdende naturalisatie van:

Joseph Kürten. S. 236.
Hermann Marx. S. 237.
Peter Maria Theodor Hubert Endepols. S. 238.
Eduard Julius Jordans. S. 239.
Dr. Maijer Carl Rapp, zich noemende Dr. Martin Rapp. S. 240.
Anna Jacoba van Eyk, weduwe van Robert Mackenzie. S. 241.
Johann Gerhard Teepe. S. 242.
Ludwig Baum. S. 243.
Friedrich Clemens Steinmann. S. 244.
Wilhelm Stoltz. S. 245.
Victor Hugo Dalitz. S. 246.
Gerhard Johann Sondern. S. 247.
Dirk Pol. S. 248.
Hyronymus Pol. S. 249.
Falck Lewin. S. 250.
Carl Friedrich Deuschle. S. 251.
Adrianus Aerts. S. 252.

—

6 *December* 1898. WET, tot goedkeuring van de overeenkomst op den 23sten Februari 1898 te *'s Gravenhage* tusschen *Nederland* en *Duitschland* gesloten, waarbij die op den 11den December 1873 te Berlijn tusschen beide Rijken gesloten, tot regeling van de uitoefening der geneeskunst in de grensgemeenten (*Staatsblad* 1874, n°. 71), wordt uitgebreid tot de veeartsen. S. 253.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de overeenkomst, op den 23sten Februari 1898 te *'s Gravenhage* tusschen *Nederland* en *Duitschland* gesloten, waarbij die op den 11den December 1873 te *Berlijn* tusschen beide Rijken gesloten tot regeling van de uitoefening der geneeskunst in de grensgemeenten (*Staatsblad* 1874, n°. 71), wordt uitgebreid tot de veeartsen, wettelijke rechten betreft;

Gelet op het bepaalde bij het tweede lid van artikel 59 der Grondwet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

Wordt goedgekeurd de in afschrift hiernevens gevoegde overeenkomst op den 23sten Februari 1898 te *'s Gravenhage* tusschen *Nederland* en *Duitschland* gesloten, waarbij die op den 11den December 1873 te *Berlijn* tusschen beide Rijken gesloten, tot regeling van de uitoefening der geneeskunst in de grensgemeenten (*Staatsblad* 1874, n°. 71), wordt uitgebreid tot de veeartsen. (1)

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 6den December 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken, (*get.*) W. H. DE BEAUFORT.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, (*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 18 *Jan.* 1899.)

—

6 *December* 1898. WET, tot goedkeuring der toestemming tot wijziging van het Wetboek van Koophandel voor de Gemengde Rechtspraak in *Egypte* en voorbehoud der bevoegdheid om soortgelijke verdragen te sluiten. S. 254.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat door den Politieken Agent en Consul-Generaal der Nederlanden te *Caïro* op 24 Januari 1898, is verleend toestemming tot de, in het nevens deze wet in afschrift gevoegde ontwerp-decreet der Egyptische Regeering vervatte wijziging van artikel 49 van het Wetboek van Koophandel voor de Gemengde Rechtspraak daar te lande en dat het voorts wenschelijk is aan Ons de bevoegdheid voor te behouden tot het sluiten van soortgelijke verdragen;

Gelet op het bepaalde bij het tweede en derde lid van artikel 59 der Grondwet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State, enz.

Art. 1. Wordt goedgekeurd de toestemming door den Politieken Agent en Consul-Generaal der Nederlanden te *Caïro*, namens de Nederlandsche Regeering verleend, tot de, in het nevens deze wet in afschrift gevoegde ontwerp-decreet der

---

(1) Deze overeenkomst in de Fransche taal, wordt hierna niet opgenomen, daar de bekendmaking er van in de Nederlandsche taal nog bij Koninklijk besluit volgt.

Egyptische Regeering, vervatte wijziging van artikel 49 van het Wetboek van Koophandel voor de Gemengde Rechtspraak daar te lande.

2. Wij behouden Ons de bevoegdheid voor om verdragen te sluiten tot verlenging der Gemengde Rechtspraak in Egypte of tot goedkeuring van wijzigingen in het Reglement omtrent die regtspraak of in de daarbij behoorende wetboeken.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 6den December 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(*get.*) W. H. DE BEAUFORT.

De Min. van Justitie, (*get.*) CORT V. D. LINDEN.

(*Uitgeg.* 29 *Dec.* 1898.)

AFSCHRIFT.

Projet de Décret.

Nous Khédive d'Egypte,

Vu le Règlement d'organisation judiciaire pour les procès mixtes en Egypte;

Après accord intervenu entre Notre Gouvernement et les Puissances qui ont adhéré à la réforme judiciaire;

Sur la proposition de Notre Ministre de la Justice et l'avis conforme de Notre Conseil des Ministres;

Décrétons:

Art. *premier*. L'article 49 du Code de commerce pour les tribunaux mixtes est modifié ainsi qu'il suit:

„Aucune société ne pourra diviser son capital en actions ou coupures d'actions moindres de cent francs."

Art. *deuxième*. Notre Ministre de la Justice est chargé de l'exécution du présent décret.

—

6 *December* 1898. WET, houdende goedkeuring van een op 5 April 1898 onderteekend verdrag betreffende den eigendom en het onderhoud van onderzeesche electrische kabels tusschen de Britsche en Nederlandsche kusten. S. 255.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het op 5 April 1898 te 's Gravenhage gesloten verdrag betreffende den eigendom en het onderhoud van onderzeesche electrische kabels tusschen de Britsche en Nederlandsche kusten, geldelijke verplichtingen aan het Rijk oplegt;

Gelet op de 2de zinsnede van artikel 59 der Grondwet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State, enz.

Eenig artikel.

Het in afdruk bij deze wet gevoegde, den vijfden April 1898 tusschen Nederland en het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Ierland gesloten verdrag, betreffende den eigendom en het onderhoud van onderzeesche electrische kabels tusschen die beide landen, wordt goedgekeurd. (1)

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 6den December 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(*get.*) W. H. DE BEAUFORT.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 11 *Dec.* 1898.)

—

6 *December* 1898. WET, verklarende het algemeen nut der onteigening van eigendommen, noodig voor het doortrekken der van Woustraat te *Amsterdam*. S. 256.

—

6 *December* 1898. WET, tot verhooging en wijziging van het *vijfde* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898. S. 257.

Bij deze wet worden de navolgende artikelen van dit hoofdstuk:

a. *ingevoegd:*

Art. 69*bis*. Kosten van de Pharmacopee-commissie en van nieuwe vaststelling of wijziging van de Nederlandsche Pharmacopee *f* 300.

b. *verhoogd:*

Art. 88 met *f* 4200. *Art.* 174 met *f* 3500.

Ten gevolge van voorschreven verhoogingen en wijziging wordt het totaal der 4de Afd. van dit hoofdstuk *verhoogd* met *f* 300; dat der 5de Afd. met *f* 4200; dat der 6de Afd. met *f* 3500 en het eindcijfer met *f* 8000.

—

6 *December* 1898. WET, tot wijziging van het *zesde* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1897. S. 258.

Bij deze wet wordt na verhooging, bijvoeging en vermindering van eenige artikelen, het totaal der 2de Afd. gebracht op *f* 7,407,080; dat der 3de Afd. op *f* 3,802,447.50; dat der 4de Afd. op *f* 2,232,681 en dat der 5de Afd. op *f* 1,890,117.

—

(1) De vertaling van deze overeenkomst is opgenomen bij het besluit van 21 December 1898, S. 270.

6 *December* 1898. WET, tot wijziging en verhooging van het *zevende* hoofdstuk *B* der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1897. S. 259.

Bij deze wet wordt na verhooging en vermindering van eenige artikelen het totaal der 5de Afd. gebracht op *f* 5,220,670; dat der 9de Afd. op *f* 9,665,275.46 en het eindcijfer op *f* 21,216,671.54⁵.

—

6 *December* 1898. WET, tot beschikbaarstelling van gelden, wegens door het Departement van Oorlog gedane verstrekkingen, voor den dienst van 1898. S. 260.

Bij deze wet worden de gelden wegens door het Departement van Oorlog gedane verstrekkingen, ten bedrage van *f* 241,184.28⁵, in 's Rijks schatkist voorhanden, ten behoeve van dat Departement, tot het doen van betalingen voor den dienst van 1898, beschikbaar gesteld.

—

6 *December* 1898. WET, houdende bekrachtiging eener overeenkomst met de Nederlandsche Handelmaatschappij, ter vervanging van die bekrachtigd bij de wet van 23 Juni 1893 (*Staatsblad* n°. 113). S. 261.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is dat de hieronder vermelde overeenkomst bij de wet worde bekrachtigd;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. De in afschrift aan deze wet gehechte overeenkomst op den $\frac{\text{13 April 1898}}{\text{23 Mei 1898}}$ tusschen den Minister van Koloniën, behoudens bekrachtiging bij de wet, handelende namens den Staat der Nederlanden, en de Directie der Nederlandsche Handelmaatschappij, handelende namens die naamlooze vennootschap, aangegaan ter vervanging van die van 2 December 1892, behoorende bij de wet van 23 Juni 1893 (*Staatsblad* n°. 113), wordt bekrachtigd.

2. De overeenkomst bij het voorgaand artikel bekrachtigd, wordt gratis geregistreerd en is vrij van leges.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 6den December 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Koloniën, (*get.*) CREMER.

(*Uitgeg.* 22 *Dec.* 1898.)

AFSCHRIFT.

De Minister van Koloniën, behoudens bekrachtiging bij de wet, handelende namens den Staat der Nederlanden, en

De Directie der Nederlandsche Handelmaatschappij, handelende namens die naamlooze vennootschap, zijn overeengekomen als volgt:

Art. 1. De Nederlandsche Handelmaatschappij neemt op zich om, in hoedanigheid van commissionair, met de uit het delcredere voortvloeiende aansprakelijkheid, de Indische gouvernementsproducten voor zooverre zij door de Regeering ten verkoop in Nederland bestemd worden, af te schepen, te vervoeren, op te slaan, te beheeren en te verkoopen, alles met inachtneming van de aanwijzingen, door de Regeering te geven.

Geschillen ter zake van de in alinea 1 bedoelde verrichtingen, tusschen de Maatschappij en derden ontstaande, kunnen door haar niet bij dading worden beëindigd, dan met machtiging der Koningin, en wanneer zij een bedrag van meer dan *f* 10,000 betreffen, behoudens bekrachtiging bij de wet.

2. Tot waarborg voor de storting der opbrengst van de producten, verbindt de Maatschappij zich, om, op den dag vóór elke veiling, bij de Nederlandsche Bank, *ten deze optredende als agent van den Staat*, over te brengen eene met het approximatief netto bedrag overeenkomende waarde in geldswaardig papier of in geld, naar keuze van den Minister van Koloniën, en in het laatste geval, onder berekening van rente voor deze vervroegde afrekening, op den voet van het alsdan vigeerende promessen-disconto der Nederlandsche Bank.

Indien de Minister van Koloniën de storting van voornoemde waarborgsom in geld verlangt, wordt daarvan veertien dagen te voren aan de Nederlandsche Handelmaatschappij kennis gegeven.

3. Voor al hare, in artikel 1 genoemde, verrichtingen, geniet de Nederlandsche Handelmaatschappij als commissie (met inbegrip van delcredere) één en een half percent van de bruto opbrengst der door haar verkochte en verantwoorde gouvernementsproducten.

4. De Nederlandsche Handelmaatschappij onderwerpt zich, wat betreft de wijze waarop zij rekening en verantwoording aan den Staat aflegt, aan de wettelijke bepalingen, die deswege zijn of nader zullen worden vastgesteld en aan de voorschriften, door de Regeering ter uitvoering van die wettelijke bepalingen, of in overleg met de Algemeene Rekenkamer in Nederland, gegeven of te geven.

5. Zoolang de Nederlandsche Handelmaatschappij aan alle, uit deze overeenkomst voortvloeiende verplichtingen getrouw voldoet, zal de Regeering

zich van geen anderen tusschenpersoon bedienen voor het afschepen, vervoeren, opslaan, beheeren en verkoopen van de Indische gouvernementsproducten, die ten verkoop in Nederland bestemd zijn.

6. Geschillen, uit deze overeenkomst voortvloeiende, worden onderworpen aan het oordeel van drie scheidslieden, waarvan een door elk der partijen, en een door den Hoogen Raad der Nederlanden te benoemen.

De Minister van Koloniën is echter bevoegd eene voorloopige beslissing te nemen, waaraan de Nederlandsche Handelmaatschappij gevolg geeft, behoudens hare aanspraak op schadevergoeding, wanneer zij door de uitspraak der scheidslieden in het gelijk wordt gesteld. In zoodanig geval beslissen de scheidslieden bij hunne uitspraak, ook over het bedrag der schadevergoeding.

7. Wanneer deze overeenkomst niet vóór 1 Januari 1899 door de wet is bekrachtigd, wordt zij geacht niet te zijn gesloten.

Door de wet bekrachtigd zijnde treedt zij in werking op 1°. Januari 1900, en vervangt alsdan de overeenkomst van 2 December 1892, bekrachtigd bij de wet van 23 Juni 1893 (*Staatsblad* n°. 113). Zij wordt aangegaan voor den tijd van vijf jaren, dus tot het einde van het jaar 1904, behoudens de bevoegdheid van elk der partijen om deze overeenkomst te doen eindigen met het einde van elk jaar, door schriftelijke opzegging, uiterlijk in de maand Januari van dat jaar.

Aldus opgemaakt in duplo op den 13den April 1898. / 23sten Mei 1898.

De Minister van Koloniën, (*get.*) CREMER.

De Nederlandsche Handelmaatschappij,
(*get.*) F. ALTING MEES.
„ FRAISSINET.

Voor eensluidend afschrift,
De Secretaris-Generaal bij het Departement van Koloniën,
(*get.*) A. E. ELIAS.

—

6 *December* 1898. BESLUIT, tot intrekking van het Koninklijk besluit van 26 Maart 1897 (*Staatsblad* n°. 76), houdende vergunning aan het bestuur der gemeente *Rotterdam* tot oprichting van een doorgangshuis voor krankzinnigen aldaar, alsmede bepaling van het maximum der verpleegden en het minimum der geneeskundigen. S. 262.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 2 December 1898, n°. 2058, afdeeling Medische Politie, betreffende een verzoek van het bestuur der gemeente *Rotterdam*, om intrekking van de bij Koninklijk besluit van 26 Maart 1897 (*Staatsblad* n°. 76) verleende vergunning tot oprichting van een doorgangshuis voor krankzinnigen op het terrein van het ziekenhuis dier gemeente;

Gelet op de wet van 27 April 1884 (*Staatsblad* n°. 96), gewijzigd bij de wetten van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64) en 7 December 1896 (*Staatsblad* n°. 191);

Hebben goedgevonden en verstaan:

In te trekken het Koninklijk besluit van 26 Maart 1897 (*Staatsblad* n°. 76), houdende vergunning aan het bestuur der gemeente *Rotterdam* tot oprichting van een doorgangshuis voor krankzinnigen aldaar, alsmede bepaling van het maximum der verpleegden en het minimum der geneeskundigen.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 6den December 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 17 *Dec.* 1898.)

—

6 *December* 1898. BESLUIT, houdende nadere regeling van de porten der brieven en verdere stukken, die rechtstreeks over zee tusschen het Rijk en zijne koloniën en bezittingen in *Oost-* en *West-Indië* worden gewisseld. S. 263.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de gemeenschappelijke voordracht van Onze Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Koloniën van 7 September 1898, Posterijen en Telegraphie, n°. 2776, en van 13 September 1898, Litt. A², n°. 27;

Den Raad van State gehoord (advies van den 11 October 1898, n°. 18);

Gezien het nader rapport van Onze voornoemde Ministers van 25 November 1898, Posterijen en Telegraphie, n°. 3598, en van 1 December 1898 Litt. A², n°. 47;

En lettende op artikel 25 der wet van den 15 April 1891 (*Staatsblad* n°. 87), benevens op artikel 21 van het Algemeen Postverdrag van *Washington* van 15 Juni 1897 (*Staatsblad* 1898, n°. 102);

Hebben goedgevonden en verstaan:

met ingang van 1 Januari 1899 te bepalen:

Art. 1. De brieven en andere hieronder te vermelden stukken, welke rechtstreeks over zee (dat is met de zoogenaamde „zeepost") tusschen het Rijk en zijne koloniën en bezittingen in *Oost-* en *West-Indië* worden gewisseld, zijn onderworpen aan het navolgende tarief van frankeering:

1. bij verzending uit *Nederland* naar de koloniën en bezittingen in *Oost-* en *West-Indiën*:

a. brieven 5 cent per 15 gram of gedeelte van 15 gram;

b. briefkaarten 2½ cent per enkele kaart en 5 cent voor eene dubbele kaart, dat is met vooruitbetaald antwoord;

c. papieren en bescheiden, gedrukte stukken en *monsters* of *stalen van koopwaren* 2 cent per 50 gram of gedeelte van 50 gram, met toepassing evenwel van een minimum, wat de *papieren en bescheiden* betreft, van 10 cent, en, wat de *monsters* of *stalen van koopwaren* aangaat, van 5 cent voor elke verzending onder een afzonderlijk adres;

2. bij verzending uit de koloniën en bezittingen in *Oost-* en *West-Indië* naar *Nederland:*

a. brieven 10 cent per 15 gram of gedeelte van 15 gram;

b. briefkaarten 5 cent per enkele kaart en 10 cent voor eene dubbele kaart, dat is met vooruitbetaald antwoord;

c. papieren en bescheiden, gedrukte stukken en *monsters* of *stalen van koopwaren* 2 cent per 50 gram of gedeelte van 50 gram, met toepassing evenwel van een minimum, wat de *papieren en bescheiden* betreft, van 10 cent, en, wat de *monsters* of *stalen van koopwaren* aangaat, van 5 cent voor elke verzending onder een afzonderlijk adres.

Bijeenvoeging van de sub *c* bedoelde soorten van stukken onder één adres is geoorloofd. Het minimum port van 10 cent of dat van 5 cent is dan toepasselijk, naar gelang *papieren en bescheiden* in de zending begrepen zijn of dat zij alleen uit *gedrukte stukken* en *monsters* of *stalen van koopwaren* bestaat.

2. § 1. Voor ongefrankeerde brieven en briefkaarten, per „zeepost" verzonden, is het dubbele van het port, dat volgens het bij artikel 1, sub 2*a* en *b*, bedoelde tarief, in geval van frankeering verschuldigd is, van de geadresseerden te heffen.

§ 2. Alle andere in artikel 1 vermelde stukken moeten ten minste gedeeltelijk gefrankeerd zijn. Indien zij ongefrankeerd ter post worden bezorgd, blijft de verzending achterwege.

§ 3. Bij ontoereikende frankeering is, zoowel voor de brieven als voor de andere stukken in artikel 1 bedoeld, van de geadresseerden te heffen een port ten bedrage van tweemal de ontbrekende som, met aanvulling van de breuken van 2½ cent tot het volle bedrag van 2½ cent.

3. Met afwijking van het bepaalde sub 2*a* van artikel 1, kunnen brieven, gericht aan militairen beneden den rang van officier, bij de land- of zeemacht in *Nederland* dienende, bij verzending met de „zeepost" gefrankeerd worden met 5 cent, mits zij het gewicht van 15 gram niet te boven gaan en geen voor andere personen bestemde brieven bevatten.

4. § 1. Op de verzending met de „zeepost" zijn overigens van toepassing de bepalingen, geldende voor de brieven en verdere stukken, die op andere wijze dan langs den rechtstreekschen zeeweg, tusschen het Rijk en zijne koloniën en bezittingen in *Oost-* en *West-Indië* worden gewisseld.

§ 2. Met afwijking in zooverre van de voormelde bepalingen, kunnen echter de gedrukte stukken, bij verzending per „zeepost", tot een gewicht van ten hoogste 5 kilogram worden toegelaten.

5. Het Koninklijk besluit van 24 Mei 1889, n°. 18 (*Nederlandsch Staatsblad* n°. 67, *Indisch Staatsblad* n°. 160, *Surinaamsch Gouvernementsblad* n°. 21 en *Curaçaosch Publicatieblad* n°. 16) wordt ingetrokken en buiten werking gesteld, eveneens de bepaling ten slotte van artikel 1 van het Koninklijk besluit van 25 Mei 1892, n°. 48, (*Nederlandsch Staatsblad* n°. 129, *Indisch Staatsblad* n°. 199, *Surinaamsch Gouvernementsblad* n°. 30 en *Curaçaosch Publicatieblad* n°. 18), dat voor de verzending met de „zeepost" voorloopig nog van toepassing zouden blijven de artikelen 3 en 4 van het Koninklijk Besluit van 17 Januari 1897, n°. 31 (*Nederlandsch Staatsblad* n°. 4, *Indisch Staatsblad* n°. 115, *Surinaamsch Gouvernementsblad* n°. 5 en *Curaçaosch Publicatieblad* n°. 4).

Onze Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Koloniën zijn belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 6den December 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

De Minister van Koloniën, (*get.*) CREMER.

(*Uitgeg.* 14 *Dec.* 1898.)

—

8 *December* 1898. BESLUIT, tot regeling der vergoeding voor bureaukosten aan de colleges van zetters voor 's Rijks directe belastingen en der presentiegelden voor de leden dier colleges. S. 264.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën van 19 November 1898, n°. 53, afdeeling Directe Belastingen;

Gezien art. 1, tweede lid, der wet van 5 April 1870 (*Staatsblad* n°. 63) en art. 19, § 5, der wet van 2 October 1893 (*Staatsblad* n°. 149), alsmede de Koninklijke besluiten van 26 Augustus 1870 (*Staatsblad* n°. 156), 3 Februari 1873 (*Staatsblad* n°. 26), 8 Maart 1894 (*Staatsblad* n°. 43), 22 April 1895 (*Staatsblad* n°. 73) en 12 Juni 1896 (*Staatsblad* n°. 95);

Overwegende, dat wijziging noodig is van de bestaande bepalingen betreffende toekenning aan de colleges van zetters voor 's Rijks directe belastingen van vergoeding voor bureaukosten en aan de leden dier colleges van presentiegelden;

Den Raad van State gehoord (advies van 29 November 1898, n°. 19);

Gelet op het nader rapport van Onzen voormelden Minister van 6 December 1898, n°. 5, afdeeling Directe Belastingen;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Aan de colleges van zetters voor de grondbelasting en de personele belasting te *Amsterdam*, *Rotterdam* en *'s Gravenhage* en aan de colleges van zetters voor 's Rijks directe belastingen in de overige gemeenten, wordt, voor elk duizendtal inwoners der gemeente en voor elk kalenderjaar als vergoeding voor bureaukosten toegekend:

in gemeenten van 50,000 inwoners en daarboven *f* 2.—,

in gemeenten van 10,000 tot 50,000 inwoners *f* 1.25,

in gemeenten van 1500 tot 10,000 inwoners *f* 1.—.

Wanneer de vergoeding, berekend naar bovenvermelde regelen, voor een college onvoldoende blijkt voor de behoefte in 1899 of volgende jaren, kan zij door Ons worden verhoogd.

2. Aan de leden van een college van zetters te zamen wordt, voor elk kalenderjaar als presentiegeld toegekend:

a. aan die van het college van zetters voor de grondbelasting en de personeele belasting:

te *Amsterdam* . . . . . *f* 3500,

te *Rotterdam* en te *'s Gravenhage*. . *f* 2800;

b. aan die van elk der colleges van zetters voor de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten te *Amsterdam* . . . . . *f* 2000,

te *Rotterdam* en te *'s Gravenhage* . „ 1600;

c. aan die van het college van zetters voor 's Rijks directe belastingen in de overige gemeenten, voor elk duizendtal inwoners der gemeente:

in gemeenten van 10,000 inwoners en daarboven *f* 21,

in gemeenten van minder dan 10,000 inwoners *f* 15.

Voor de toepassing van dit artikel worden de voorzitters bedoeld bij art. 18 der wet van 2 October 1893 (*Staatsblad* n°. 149), niet als leden gerekend.

3. Het getal inwoners eener gemeente wordt bepaald naar den toestand bij den aanvang van het jaar waarover de vergoeding voor bureaukosten of het presentiegeld wordt toegekend.

Onderdeelen van een duizendtal, de helft of meer bedragende, worden voor een geheel duizendtal gerekend en anders buiten aanmerking gelaten.

Voor gemeenten van minder dan duizend inwoners bedraagt echter het presentiegeld voor het college steeds *f* 15.

4. Het bedrag der vergoeding voor bureaukosten en dat van het presentiegeld worden, voor zoover het van het getal inwoners afhankelijk is, voor elk college vastgesteld door Onzen Commissaris in de provincie.

Hij bepaald voor alle colleges zonder onderscheid het aandeel van elk lid in het presentiegeld naar het getal bijgewoonde vergaderingen blijkens de presentielijsten, die aan hem na afloop des jaars door de voorzitters der colleges worden gezonden.

Hij geeft van die vaststelling en verdeeling kennis aan den Directeur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen.

Deze maakt tot uitbetaling van de vergoeding voor bureaukosten, ordonnantiën en tot uitbetaling van het presentiegeld, betalingslijsten op.

5. De ordonnantiën worden voor voldaan geteekend door den voorzitter en een lid van het college, de betalingslijsten door elk lid, ieder voor zooveel hem aangaat.

6. Het krachtens art. 2 van het Koninklijk besluit van 26 Augustus 1870 (*Staatsblad* n°. 156), gewijzigd bij dat van 3 Februari 1873 (*Staats-*

blad n°. 26), of krachtens de artt. 3 en 4 van het Koninklijk besluit van 8 Maart 1894 (*Staatsblad* n°. 43) aan colleges van zetters reeds voor het jaar 1897 toegekend presentiegeld wordt alsnog voor dat jaar vervangen door een presentiegeld, volgens de artt. 2 en 3 van dit besluit, 't welk bovendien, voor zooveel betreft de colleges bedoeld onder letters *a* en *c* van art. 2, voor het jaar 1897 wordt verhoogd met een vierde.

Bij afwijking van het bepaalde bij art. 4 van van dit besluit wordt het verschil tusschen het aldus opnieuw bepaalde presentiegeld en het reeds voor het jaar 1897 uitgekeerde presentiegeld door Onzen Minister van Financiën over de leden van elk college verdeeld, in dezelfde verhouding, waarin de verdeeling van het reeds over dat jaar uitgekeerde presentiegeld heeft plaats gehad.

Door of van wege Onzen genoemden Minister worden voor de uitbetaling van het verschil betalingslijsten opgemaakt, die voor voldaan worden geteekend door elk lid, ieder voor zooveel hem aangaat.

7. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening waarop het in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* is geplaatst.

Alsdan vervallen de Koninklijke besluiten van 26 Augustus 1870 (*Staatsblad* n°. 156), 3 Februari 1873 (*Staatsblad* n°. 26) en de artt. 3, 4 en 5 van dat van 8 Maart 1894 (*Staatsblad* n°. 43).

Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, 't welk gelijktijdig in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State en aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 8sten December 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 10 *Dec.* 1898.)

—

9 *December* 1898. BESLUIT, houdende aanvulling van het Koninklijk besluit van 14 Augustus 1897, n°. 44 (*Staatsblad* n°. 194) ter uitvoering van art. 4 der Suikerwet. S. 265.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën van den 7den December 1898, n°. 8, Invoerrechten en Accijnzen;

Gelet op art. 4 der Suikerwet;

Gezien het Koninklijk besluit van 14 Augustus 1897, n°. 44 (*Staatsblad* n°. 194);

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Met uitbreiding van art. 1 van voormeld Koninklijk besluit, *Utrecht* aan te wijzen als losplaats en kantoor, bedoeld bij art. 4 der Suikerwet.

2. Dit besluit treedt in werking den *eersten Januari* 1899.

Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 9den December 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 16 *Dec.* 1898.)

—

9 *December* 1898. BESLUIT, tot nadere verlenging van den termijn, gesteld in art. 3 van het Koninklijk beslnit van 8 Maart 1879 (*Staatsblad* n°. 40), houdende bepalingen omtrent het bewaren der oude rechterlijke archieven welke dagteekenen van vóór de invoering der Fransche wetgeving. S. 266.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de gemeenschappelijke voordracht van Onze Ministers van Binnenlandsche Zaken, van Justitie en van Financiën van 4 November 1898, n°. 2700, Afdeeling Kunsten en Wetenschappen, van 7 November 1898, n°. 159, 1ste afdeeling C en van 9 November 1898, n°. 88, Registratie;

Den Raad van State gehoord (advies van den 29 November 1898, n°. 14);

Gelet op het nader rapport van Onze voornoemde Ministers van 6 December 1898, n°. 3008, Afdeeling Kunsten en Wetenschappen van 7 December 1898, 1ste afdeeling C en van 8 December 1898, n°. 32, Registratie;

Hebben goedgevonden en verstaan:

de volgende wijziging te brengen in het Koninklijk besluit van 8 Maart 1879 (*Staatsblad* n°. 40), achtereenvolgens gewijzigd bij Koninklijke besluiten van 31 Augustus 1880 (*Staatsblad* n°. 168), 9 October 1883 (*Staatsblad* n°. 141), 20 April 1889 (*Staatsblad* n°. 39), 29 December 1891 (*Staatsblad* n°. 246), 19 Augustus 1895 (*Staatsblad* n°. 150), 31 December 1896 (*Staatsblad* n°. 267) en 16 December 1897 (*Staatsblad* n°. 262):

„De overbrenging, in art. 1 bedoeld, moet volvoerd zijn vóór 1 Januari 1900".

Onze Ministers voornoemd zijn, ieder voor zooveel hem betreft, belast met de de uitvoering

van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 9den December 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

De Min. van Justitie, (*get.*) CORT V. D. LINDEN.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 24 *Dec.* 1898.)

—

16 *December* 1898. BESLUIT, houdende regelen o. m. betreffende de wijze van werken van den raad, bedoeld bij art. 13 der wet van 12 Juli 1895 (*Staatsblad* n°. 104) tot regeling van de bevordering en het ontslag van de officieren der Koninklijke Nederlandsche Marine-Reserve enz. S. 267.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Overwegende, dat volgens art. 13 der wet van 12 Juli 1895 (*Staatsblad* n°. 104) de wijze van werken van den bij dat artikel bedoelden raad zal worden bepaald bij algemeenen maatregel van bestuur;

Overwegende tevens, dat het wenschelijk is, eenige regelen vast te stellen betreffende de benoeming enz. der leden van dien raad;

Op de voordracht van den Minister van Marine van den 19den Mei 1897, Bureau B, n°. 32;

Den Raad van State gehoord (advies van den 3 Augustus 1897, n°. 16);

Gezien het nader rapport van Onzen Minister van Marine van den 8sten December 1898, Bureau B, n°. 40;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Bij de samenstelling van een raad, als bedoeld bij art. 13 der wet van 12 Juli 1895 (*Staatsblad* n°. 104), worden door Ons gelijktijdig, vijf leden en vijf plaatsvervangende leden benoemd.

Voorzitter van den raad is het oudste lid naar rang en anciënneteit.

2. Wordt tot de zamenstelling van den raad overgegaan naar aanleiding van een voorstel of rapport van een der militaire chefs of van eene klacht van een of meer officieren, dan mogen zij, van wie het voorstel, het rapport of de klacht is uitgegaan, geen zitting hebben in den raad.

De leden van den Raad mogen voorts noch den officier, omtrent wien door den raad advies moet worden uitgebracht en die bij deze regeling kortheidshalve met het woord „beklaagde" wordt aangeduid, noch hem, die te zijnen aanzien een voorstel, rapport of klacht heeft ingebracht als bij het vorige lid bedoeld, in bloedverwantschap of zwagerschap bestaan, tot den zesden graad ingesloten.

Zij mogen elkander niet in bloedverwantschap of zwagerschap bestaan, tot en met den vierden graad ingesloten.

3. Van het Koninklijk besluit, houdende benoeming van de leden en plaatsvervangende leden van den raad, wordt door Onzen Minister van Marine kennis gegeven aan elk der daarbij benoemde hoofd- en reserve-officieren, alsmede, bij aangeteekenden (geadviseerden) brief, aan den beklaagde.

Wanneer de verblijfplaats van den beklaagde onbekend is, of wanneer hij zich buitenslands ophoudt, zal de bij het vorige lid bedoelde aangeteekende (geadviseerde) brief worden verzonden aan het laatstelijk door hem hier te lande gekozen en als zoodanig aan het Departement van Marine medegedeelde domicilie.

4. Elk tot lid of plaatsvervangend lid van den raad benoemd hoofd- of reserve-officier, die vermeenen mocht, gegronde redenen te hebben om in den raad geen zitting te nemen, moet die redenen, binnen tweemaal vier en twintig uren nadat hij van zijne benoeming kennis bekomen heeft rechtstreeks mededeelen aan Onzen Minister van Marine.

Deze onderzoekt de geldigheid dier redenen en verricht, indien hij daartoe termen vindt, het vereischte om den betrokken hoofd- of reserve-officier als lid of plaatsvervangend lid van den raad te vervangen met inachtneming van de bepalingen van dit besluit.

5. Indien de beklaagde bezwaren wenscht in te brengen tegen het zitting nemen in den raad van eenig tot lid of plaatsvervangend lid benoemd hoofd- of reserve-officier, kan hij daarvan, onder opgave van die bezwaren, mededeeling doen aan Onzen Minister van Marine bij aangeteekenden brief en binnen een termijn, hem te stellen bij den in artikel 3 bedoelden aangeteekenden (geadviseerden) brief.

Die Minister onderzoekt de geldigheid der bezwaren en voorziet, indien hij daartoe termen vindt, in de vervanging van het betrokken lid of plaatsvervangend lid, in voege als aangewezen is bij het laatste lid van artikel 4.

6. Ingeval een der leden van den raad door ziekte of andere omstandigheden, niet bij artikel 4 bedoeld, buiten de mogelijkheid geraakt om de zittingen van den raad bij te wonen, wordt daar-

van zoodra mogelijk door of namens hem kennis gegeven aan Onzen Minister van Marine, die alsdan te zijner vervanging het vereischte verricht, met inachtneming van de bepalingen van dit besluit.

7. Wanneer plaatsvervangende leden als lid moeten optreden, zal dit geschieden naar de volgorde, bij het in artikel 1 bedoelde Koninklijk besluit aangewezen, evenwel met dien verstande, dat zoo mogelijk twee officieren der reserve in den raad zullen zitting nemen.

8. De raad kan geenerlei beslissing nemen, als hij niet voltallig is.

Iedere beslissing van den raad wordt genomen bij eenparigheid of meerderheid van stemmen.

9. De zittingen van den raad kunnen worden bijgewoond door den beklaagde en door alle officieren en reserve-officieren der zeemacht, van gelijken rang als de beklaagde of van hoogeren rang.

De beklaagde heeft het recht, mondeling of schriftelijk aan den raad datgene voor te dragen, wat hij te zijner verdediging in het midden kan brengen of waaromtrent hij verhoor van getuigen wenschen zou.

Met goedkeuring van Onzen Minister van Marine kan hij dat recht, geheel of ten deele, overdragen aan een ander, daartoe genegen officier of reserve-officier van de zeemacht, geen lid van den raad zijnde, noch als plaatsvervangend lid van den raad aangewezen.

Wordt van dat recht geen gebruik gemaakt binnen een door den raad gestelden termijn, dan is de raad bevoegd, met de behandeling der zaak voort te gaan zonder verder op het tweede en derde lid van dit artikel te letten.

10. Omtrent het hooren van getuigen beslist de raad.

Niemand kan tegen zijn wil als getuige door of vanwege den raad gehoord worden.

De getuigen worden buiten eede gehoord.

11. De plaats, waar de raad zal vergaderen, wordt door Onzen Minister van Marine aangewezen.

Van zijne beslissing daaromtrent wordt door hem mededeeling gedaan aan elk der leden van den raad, alsmede, per aangeteekenden (geadviseerden) brief, aan den beklaagde.

Ten aanzien van de kennisgeving aan den beklaagde geldt het bepaalde bij het laatste lid van artikel 3.

12. Onze Minister van Marine doet aan den voorzitter van den raad toekomen:

1°. eene memorie, houdende duidelijke omschrijving van het geval, waaromtrent advies verlangd wordt;

2°. alle door Onzen Minister ontvangen berichten en bescheiden, die op de zaak betrekking hebben;

3°. afschriften van de condnite-rapporten van den beklaagde;

4°. een staat van dienst, betreffende den beklaagde.

Van de sub 1°., 2°. en 3°. bedoelde stukken worden door Onzen Minister van Marine, bij aangeteekenden (geadviseerden) brief en zoo noodig met inachtneming van het bepaalde bij het laatste lid van artikel 3, aan den beklaagde afschriften toegezonden.

13. Nadat de voorzitter van den raad kennis genomen heeft van de bij het vorig artikel bedoelde bescheiden, doet hij die, ter kennisneming, rondgaan bij de overige leden van den raad.

Daarna bepaalt hij dag en uur, waarop de raad voor het eerst zal bijeenkomen.

Gelijktijdig belast hij een der leden met de werkzaamheden van secretaris van den raad.

Van het tijdstip, waarop de raad voor het eerst zal bijeenkomen, wordt — zoo noodig met inachtneming van het bepaalde bij het laatste lid van artikel 3 — door den voorzitter van den raad, per aangeteekenden (geadviseerden) brief, kennis gegeven aan den beklaagde.

14. Zoodra de raad zitting heeft genomen, wordt door den voorzitter de vraag gesteld, of de raad zich ter zake genoeg ingelicht acht.

Bij ontkennende beantwoording van die vraag, is de raad bevoegd en verplicht, om al die nadere inlichtingen in te winnen, welke hij voor eene juiste beoordeeling der zaak noodig acht.

15. Acht de raad zich voldoende ingelicht, dan zal hij, voor zoover dit mogelijk is, den beklaagde alsnog in diens belang hooren.

Daarna gaat hij over tot het uitbrengen van zijn advies.

16. Het uitbrengen van het advies geschiedt bij geheime stemming.

De voorzitter stelt alleen de vraag:

„Zijn er termen tot het verleenen van een niet-eervol ontslag?"

Die vraag wordt door elk lid van den raad afzonderlijk met „ja" of „neen" beantwoord bij een ongeteekend, dichtgevouwen briefje.

17. De leden van den raad werpen opvolgend hun stembriefje in een gesloten bus.

Onmiddellijk na de stemming wordt de bus geopend en worden de op de stembriefjes voorkomende adviezen eerst door den voorzitter en daarna door een der andere leden van den raad overluid opgelezen.

18. Van de uitgebrachte adviezen wordt, dadelijk na afloop van de stemming, door den secretaris proces-verbaal opgemaakt, welk stuk in dezelfde zitting door den voorzitter en de overige leden wordt bekrachtigd.

Onmiddellijk na die bekrachtiging worden de stembriefjes door den voorzitter vernietigd.

19. Het proces-verbaal, bij het vorig artikel bedoeld, wordt, met een door den voorzitter en den secretaris gewaarmerkt afschrift van de door laatstgenoemde aangehouden notulen van den raad, door den raad gezonden aan Onzen Minister van Marine, die een door hem gewaarmerkt afschrift van het proces-verbaal, per aangeteekenden (geadviseerden) brief en zoo noodig met in achtneming van het bepaalde bij het laatste lid van artikel 3, doet toekomen aan den beklaagde.

20. Omtrent het advies van den raad wordt door Onzen Minister van Marine aan Ons verslag uitgebracht, met bijvoeging van zoodanige voorstellen, als waartoe de zaak hem aanleiding geeft.

Onze Minister van Marine is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage den 16den December 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Marine, (*get.*) RÖELL.

(*Uitgeg.* 24 *Dec.* 1898.)

—

19 *December* 1898. BESLUIT, betreffende eene nadere wijziging van het reglement op het geneeskundig onderzoek omtrent de geschiktheid voor den krijgsdienst van vrijwilligers voor het Reservekader. S. 268.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Oorlog van 15 December 1898, IIIde afd., n°. 21;

Overwegende, dat het wenschelijk is onder n°. 190, sub *b*, van de bijlage, behoorende bij het Koninklijk besluit van 31 Maart 1894 (*Staatsblad* n°. 52), eene wijziging te brengen;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen, dat onder *b* van n°. 190 van genoemde bijlage in plaats van „5" zal gelezen worden „7".

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 19den December 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Oorlog, (*get.*) ELAND.

(*Uitgeg.* 4 *Jan.* 1899.)

—

21 *December* 1898. BESLUIT, tot vernietiging van het besluit van den raad der gemeente *Bolsward*, van 21 April 1898, waarbij mejuffrouw S. A. M. HETTEMA is benoemd tot assistente bij het onderwijs in handwerken aan school n°. 1 aldaar. S. 269.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 12 November 1898, n°. 6452, afd. O., tot vernietiging van het besluit van den raad der gemeente *Bolsward* van 21 April 1898, waarbij mejuffrouw S. A. M. HETTEMA is benoemd tot assistente bij het onderwijs in handwerken aan school n°. 1 aldaar;

Overwegende, dat de wet tot regeling van het lager onderwijs, slechts twee categoriën van personen kent, die in de lagere school werkzaam mogen zijn, namelijk onderwijzers of onderwijzeressen en kweekelingen;

dat, aangezien de toelating van kweekelingen buiten den gemeenteraad omgaat, de raad der gemeente *Bolsward* in casu eene benoeming tot onderwijzeres in de handwerken op het oog heeft gehad;

dat, ingevolge art. 28, achtste lid, juncto art. 42*bis* der bovengenoemde wet, de benoeming van onderwijzeressen in de handwerken aan openbare lagere scholen verbonden, geschieden moet uit eene door burgemeester en wethouders, in overleg met den arrondissements-schoolopziener opgemaakte voordracht, na ingewonnen bericht van het hoofd der school, waaraan de benoeming geschieden moet, welk bericht aan den raad behoort te worden overgelegd;

dat omtrent de benoeming van mejuffrouw S. A. M. HETTEMA geen overleg met den arrondissements-schoolopziener heeft plaats gehad en geen bericht van het hoofd der school is ingewonnen;

dat de gemeenteraad derhalve door haar te benoemen, handelde in strijd met de wet;

Gelet op art. 28, achtste lid, en art. 42*bis* der wet van 17 Augustus 1878 (*Staatsblad* n°. 127) tot regeling van het lager onderwijs, waarvan de gewijzigde tekst is bekend gemaakt bij Koninklijk besluit van 28 Januari 1897 (*Staatsblad* n°. 57);

Gezien de artt. 153 en 158 der wet van den 29 Juni 1851 (*Staatsblad* n°. 85);

Den Raad van State gehoord (advies van den 6 December 1898, n°. 11);

Gezien het nader rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 19 December 1898, n°. 7017, afd. O.;

Hebben goedgevonden en verstaan:

voorschreven besluit van den raad der gemeente *Bolsward* wegens strijd met de wet te vernietigen.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

's Gravenhage, den 21sten December 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 31 *Dec.* 1898.)

—

21 *December* 1898. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van het te *'s Gravenhage* op 5 April 1898 tusschen *Nederland* en *Groot-Brittannië* gesloten kabel-verdrag. S. 270.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Gezien het te *'s Gravenhage* op 5 April 1898 tusschen *Nederland* en *Groot-Brittanië* gesloten verdrag, betreffende den mede-eigendom en het gemeenschappelijk onderhoud van de onderzeesche electrische kabels, die de kusten dier Staten verbinden, waarvan een afdruk aan dit besluit gehecht is;

Gezien de wet van den 6den December 1898 (*Staatsblad* n°. 255), houdende goedkeuring van dat verdrag;

Gelet dat de uitwisseling der akten van bekrachtiging mede te *'s Gravenhage*, den 13den December 1898 heeft plaats gehad;

Op de voordracht van Onzen Minister van Buitenlandsche Zaken van den 19den December, n°. 13888, Directie Protokol;

Hebben goedgevonden en verstaan, de bekendmaking van voorzegd verdrag te bevelen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

Onze Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor zooveel hem betreft, met de uitvoering der bepalingen, in meergenoemd verdrag vervat.

's Gravenhage, den 21sten December 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(*get.*) W. H. DE BEAUFORT.

(*Uitgeg.* 31 *Dec.* 1898.)

VERTALING.

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en in HoogstDerzelver naam Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk, en Hare Majesteit de Koningin van het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Ierland, Keizerin van Indië, wenschende dat de twee onderzeesche telegraafkabels, zoowel als alle nieuwe onderzeesche kabels, hetzij voor telegraphische, hetzij voor telephonische doeleinden, welke de kusten van de twee landen verbinden of zullen verbinden, in den vervolge het gemeenschappelijk eigendom van de twee landen zullen zijn, hebben, tot het aangaan van een verdrag, daartoe als HoogstDerzelver Gevolmachtigden aangewezen:

Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk der Nederlanden, den heer WILHELM HENDRIK DE BEAUFORT, Minister van Buitenlandsche Zaken,

en Hare Majesteit de Koningin van het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Ierland, Keizerin van Indië, den heer HENRY HOWARD, HoogstDerzelver Buitengewoon Gezant, en Gevolmachtigd Minister bij het Nederlandsche Hof,

die, na overlegging van hunne in goeden en behoorlijken vorm bevonden volmachten, omtrent de volgende bepalingen zijn overeengekomen:

Art. 1. De overeenkomst van den 15den Maart 1880, gewijzigd bij de overeenkomst van den 30sten Maart 1889, wordt bij het tegenwoordig verdrag ingetrokken en vervangen door de volgende bepalingen.

2. De gelegde en te leggen onderzeesche kabels tusschen Nederland en het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Ierland zullen het gemeenschappelijk eigendom zijn van de twee landen.

Dientengevolge zullen zonder onderling goedvinden van beide landen geene vergunningen worden gegeven tot aanleg en exploitatie van onderzeesche kabels tusschen de Nederlandsche en Britsche kusten.

3. Nederland zal de helft van den eigendom van de twee bestaande, thans aan het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Ierland toebehoorende onderzeesche kabels van Lowestoft en Benacre naar Zandvoort verkrijgen.

Voor dien gemeenschappelijken eigendom zal Nederland aan het Vereenigd Koninkrijk betalen de som van 14907 pond en 10 shillings sterling.

De betaling zal geschieden zoodra de uitwisseling der akten van bekrachtiging zal hebben plaats

gehad, met eene bijbetaling van 3 pCt. per jaar van af den 1sten Januari 1897 tot den dag, waarop de betaling zal plaats hebben.

4. Indien in het belang van het verkeer het leggen van nieuwe of meerdere onderzeesche kabels noodig mocht worden, zullen de voorwaarden en de wijze van aanschaffen en leggen tusschen de twee Staats-Telegraaf-Administratiën in onderling overleg worden geregeld.

De kosten zullen door de twee landen tot gelijke aandeelen worden gedragen.

5. De kosten van het deugdelijk onderhoud van de Nederlandsch-Britsche onderzeesche kabels worden door de twee landen voor gelijke deelen gedragen.

6. De Staats-Telegraaf-Administratiën van de twee landen zullen in onderling overleg en ten meesten nutte van het verkeer de wijze van het gebruik der onderzeesche kabels regelen.

De bediening van de onderzeesche kabels in elk van de twee landen zal plaats hebben door de ambtenaren van de Staats-Telegraaf-Administratiën, zonder tusschenpersonen.

De landlijnen, noodig voor de verbinding van de onderzeesche kabels met het binnenlandsche telegraafnet, zullen aangelegd en onderhouden worden voor rekening van elk land afzonderlijk.

Elk land zal voor eigen rekening inrichten en onderhouden eene voldoende loods op de plaats, waar de onderzeesche kabels eindigen en de landlijnen beginnen, en elke loods zal van alle benoodigde instrumenten en toestellen voorzien zijn.

7. De kabeltaksen voor alle telegrammen, welke in rechtstreeksch verkeer tusschen Nederland en het Vereenigd Koninkrijk of in doorzending langs de Nederlandsch-Britsche onderzeesche kabels worden gewisseld, zullen gelijkelijk tusschen de twee landen verdeeld worden.

8. Het verkeer tusschen Nederland en het Vereenigd Koninkrijk zal plaats hebben langs de rechtstreeksche onderzeesche kabels, zoolang die bruikbaar zijn, tenzij de afzender een anderen weg bepaaldelijk heeft voorgeschreven.

9. Dit verdrag wordt geacht, na de uitwisseling der akten van bekrachtiging, in werking te zijn getreden op den 1sten Januari 1897.

Ingeval eene der Hooge Contracteerende Partijen daartoe het verlangen te kennen geeft, kan deze overeenkomst worden herzien. In dat geval treden de herziene bepalingen in werking 6 maanden nadat omtrent die bepalingen overeenstemming is verkregen.

Dit verdrag zal, zoo spoedig doenlijk, worden bekrachtigd. De uitwisseling der akten van bekrachtiging zal daarop zonder verwijl volgen.

Ter oorkonde waarvan de wederzijdsche Gevolmachtigden deze overeenkomst hebben onderteekend en van hunne zegels voorzien.

Gedaan, in dubbel, te 's Gravenhage, den 5den April 1898.

(*w. g.*) W. H. DE BEAUFORT.
„ HENRY HOWARD.

—

22 *December* 1898. BESLUIT, houdende machtiging tot uitgifte van schatkistbiljetten en schatkistpromessen volgens de wet van 4 April 1870 (*Staatsblad* n°. 62), gewijzigd bij die van 31 December 1897 (*Staatsblad* n°. 281), en de wet van 5 December 1881 (*Staatsblad* n°. 185). S. 271.

—

22 *December* 1898. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van het te *'s Gravenhage* op 25 November 1898 gesloten verdrag tot wijziging van de Postconventie tusschen *Nederland* en *België*, d.d. 23 Juni 1892. S. 272.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Gezien het te *'s Gravenhage* op 25 November 1898 tusschen *Nederland* en *België* gesloten verdrag tot wijziging van de op 23 Juni 1892 tusschen die beide Staten gesloten Postconventie, waarvan een afdruk met vertaling aan dit besluit gehecht is;

Gelet dat de uitwisseling der akten van bekrachtiging mede te *'s Gravenhage* den 9den December 1898 heeft plaats gehad.

Op de voordracht van Onzen Minister van Buitenlandsche Zaken van den 16den December 1898, n°. 13082, Protocol;

Hebben goedgevonden en verstaan, de bekendmaking van voorzegd verdrag te bevelen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

Onze Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor zooveel hem betreft, met de uitvoering der bepalingen in meergenoemd verdrag vervat.

's Gravenhage, den 22sten December 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
(*get.*) W. H. DE BEAUFORT.

(*Uitgeg.* 25 *Dec.* 1898.)

VERTALING.

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en Zijne Majesteit de Koning der Belgen,

wenschende het op den 23sten Juni 1892 te 's Gravenhage geteekend Postverdrag te wijzigen, hebben tot dat einde aangewezen:

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden: den Heer WILLEM HENDRIK DE BEAUFORT, Hoogstderzelver Minister van Buitenlandsche Zaken; en

Zijne Majesteit de Koning der Belgen: den Graaf DE GRELLE-ROGIER, Hoogstdeszelfs buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister bij het Hof van Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden,

Die, daartoe behoorlijk gemachtigd, omtrent het navolgende zijn overeengekomen:

Art. 1. Artikel 6 van het Verdrag van den 23sten Juni 1892 wordt vervangen door den navolgenden tekst:

„Met afwijking van het bepaalde bij artikel 3 der overeenkomst van Washington, betreffende de postwissels, wordt het te heffen recht voor elken postwissel van België naar Nederland bepaald op 25 centiemen voor elke 50 franken.

„De Nederlandsche Regeering behoudt zich de bevoegdheid voor om insgelijks het voor postwissels te heffen recht te verlagen tot 12½ cent voor elke 25 gulden.

„Zoolang deze Regeering evenwel geen gebruik heeft gemaakt van de bovengemelde bevoegdheid, blijft het recht voor de postwissels, welke van weerszijden ter zake van invordering van gelden worden uitgegeven, bepaald op het bedrag, dat bij artikel 3 der bovengenoemde overeenkomst van Washington is vastgesteld.

„De administratie, die postwissels heeft afgegeven, keert aan de administratie, die ze heeft uitbetaald een recht uit van ¼ ten honderd van het totaal bedrag der uitbetaalde postwissels, na aftrek der dienstpostwissels.

„Voor postwissels ter zake van invordering van gelden wordt dit recht bepaald op ½ ten honderd voor de eerste honderd franken (vijftig gulden) en ¼ ten honderd voor de sommen daarboven.

2. Deze acte, die denzelfden duur zal hebben als het bovengenoemde Verdrag, treedt in werking op den 1sten Januari 1899; zij zal worden geratificeerd en de ratificatiën zullen zoodra mogelijk te 's Gravenhage worden uitgewisseld.

Aldus te 's Gravenhage in dubbel opgemaakt den 25 November 1898.

(*L. S.*) (*get.*) W. H. DE BEAUFORT.
„ „ Cte. DE GRELLE-ROGIER.

—

22 *December* 1898. BESLUIT, bepalende dat het loon der zetters en drukkers ter Algemeene Landsdrukkerij van 1 Januari 1899 af, zal worden berekend naar het tarief, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 23 December 1896 (*Staatsblad* n°. 227). S. 273.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 20 December 1898, n°. 9925, afdeeling Algemeene Zaken en Comptabiliteit;

Gelet op art. 17 van het reglement op de inrichting en het beheer der Algemeene Landsdrukkerij, vastgesteld bij het Koninklijk besluit van 4 Februari 1876 (*Staatsblad* n°. 39);

Gezien het Koninklijk besluit van 23 December 1896 (*Staatsblad* n°. 227);

Hebben goedgevonden en verstaan:

te bepalen, dat met ingang van 1 Januari 1899 het loon der zetters en drukkers ter Algemeene Landsdrukkerij zal worden berekend naar hetzelfde tarief, dat daarvoor gedurende de jaren 1897 en 1898 heeft gegolden, zooals dat is vastgesteld bij het Koninklijk besluit van 23 December 1896 (*Staatsblad* n°. 227).

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Hoofden der Departementen van algemeen bestuur en aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 22sten December 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 29 *Dec.* 1898.)

—

22 *December* 1898. BESLUIT, tot verlenging van de schorsing van het besluit van Gedeputeerde Staten van *Noordbrabant* van 6 October 1898, G, n°. 67, waarbij goedkeuring is verleend aan een besluit van den raad der gemeente *Helvoirt*. S. 274.

Nader verlengd tot 1 *Maart* 1899.

—

22 *December* 1898. BESLUIT, tot verlenging van de schorsing van het besluit van Gedeputeerde Staten van *Noordbrabant* van 6 October 1898, G, n°. 18, waarbij goedkeuring is verleend aan een besluit van den raad der gemeente *Tilburg*. S. 275.

Nader verlengd tot 1 *Maart* 1899.

—

29 *December* 1898. WET, houdende machtiging op de Algemeene Rekenkamer tot verevening, ten laste van den dienst van 1897, van op den dienst van 1894 niet in uitgaaf aangenomen mandaten en, in verband daarmede verhooging van het *achtste* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1897. S. 276.

Bij deze wet wordt de Algemeene Rekenkamer gemachtigd tot verevening, ten laste van *art.* 14 van het VIIIste hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1897, van *eenhonderd drie*, voor rekening van het VIIIste hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1894 afgegeven en betaalde, doch door haar afgewezen mandaten, tot een gezamenlijk bedrag van *f* 1,386,000.

—

29 *December* 1898. WET, tot verhooging van de begrooting van uitgaven ten behoeve van de voltooiing van het vestingstelsel, dienst 1898. S. 277.

Bij deze wet wordt na verhooging van eenige artikelen, het totaal uitgetrokken tot een bedrag van *f* 1,435,700.

—

29 *December* 1898. WET, tot aanvulling en verhooging van het *achtste* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898. S. 278.

Bij deze wet wordt na verhooging van eenige artikelen het totaal der 7de Afd. nader vastgesteld op *f* 1,934,759; dat der 17de Afd. op *f* 616,290; dat der 19de Afd. op *f* 1,109,000 en het eindcijfer op *f* 22,889,040.

—

29 *December* 1898. WET, houdende intrekking van artikel 34 der wet van 5 October 1841 (*Staatsblad* n°. 40) en regeling van het beheer over den voorraad goederen voor kleeding en uitrusting voor onderofficieren en soldaten. S. 279.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is, dat de uitgaven voor kleeding en uitrusting voor de onderofficieren en soldaten, dienende bij de korpsen van het leger en bij de divisiën marechaussee, en de verantwoording van den voorraad kleeding en uitrusting, in de magazijnen van het Departement van Oorlog aanwezig, worden onderworpen aan het onderzoek en het toezicht van de Algemeene Rekenkamer;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. **1.** Artikel 34 van de wet van 5 October 1841 (*Staatsblad* n°. 40) wordt ingetrokken.

2. De uitgaven voor aanschaffing en aanmaak van kleeding en uitrusting voor onderofficieren en soldaten, die voor onderhoud van kleeding en uitrusting, welke aan de onderofficieren en soldaten op rekening is verstrekt en die wegens uit te betalen tegoed op de rekening wegens uitrusting en reserve, aan onderofficieren en soldaten, die daarop aanspraak hebben, worden begrepen in hoofdstuk VIII der begrooting van Staatsuitgaven.

3. Het beheer over den voorraad goederen voor kleeding en uitrusting voor onderofficieren en soldaten wordt onderworpen aan het toezicht van de Algemeene Rekenkamer, overeenkomstig de bepalingen van de artt. 39, 45 en 56 der wet van 5 October 1841 (*Staatsblad* n°. 40).

4. De schuld van de korpsen der landmacht en van de divisiën marechaussee, wegens geldelijke voorschotten uit 's Rijks schatkist verstrekt voor aanschaffing en aanmaak van kleeding en uitrusting voor onderofficieren en soldaten en voor het op rekening verstrekken en onderhouden daarvan, wordt aangezuiverd op de wijze als volgt:

De voorraad goederen voor kleeding en uitrusting voor onderofficieren en soldaten, welke op 1 Januari 1900 in de magazijnen moet aanwezig zijn, wordt opgenomen in de eerste, ingevolge art. 3 op te maken verantwoording.

De vorderingen op de onderofficieren en soldaten, welke de uitrusting- en reserverekeningen van dezen op 1 Januari 1900 zullen aanwijzen, worden aangemerkt als vorderingen van den Staat.

Het gedeelte van de voorschotten, hetwelk op den dag van het in werking treden dezer wet in de kassen van de korpsen der landmacht en van de divisiën marechaussee in geld moet aanwezig zijn, wordt gestort in 's Rijks schatkist.

5. De hoofdadministratiën der korpsen en de raden van administratie der divisiën marechaussee zenden vóór 1 Juli 1900 aan Onzen Minister van Oorlog de bescheiden in, welke noodig zijn om te staven, dat aan het bepaalde in art. 4 is voldaan.

Die bescheiden worden, na door Onzen Minister van Oorlog te zijn onderzocht, en na, voor zooveel noodig, te zijn gewijzigd en aangevuld, aan de Algemeene Rekenkamer toegezonden. In geval van akkoordbevinding, zendt de Algemeene Rekenkamer, ten blijke hiervan, voor elk korps en voor de divisiën marechaussee afzonderlijk, eene schriftelijke verklaring aan Onzen Minister van Oorlog; die verklaringen strekken aan de korpsen der landmacht en de divisiën marechaussee tot geheele ontlasting van hunne schuld wegens de geldelijke voorschotten uit 's Rijks schatkist, in art. 4 bedoeld.

6. Bij haar onderzoek van de in het vorige artikel bedoelde bescheiden kan de Algemeene Rekenkamer zich doen voorlichten door eene door Ons, op voordracht van Onze Ministers van Oorlog en van Financiën, te benoemen commissie, welker instructie door Ons, op voordracht van Onze genoemde Ministers wordt vastgesteld, en die bevoegd is, van allen, die krachtens hun ambt of betrekking onder het Departement van Oorlog ressorteeren, de tot uitvoering harer taak vereischte inlichtingen in te winnen.

7. De artikelen 1 tot en met 5 dezer wet treden in werking op 1 Januari 1900; artikel 6 op den dag harer af kondiging.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 29sten December 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Oorlog, (*get.*) ELAND.

De Minister van Financiën, „ PIERSON.

(*Uitgeg* 6 *Jan.* 1899.)

---

31 *December* 1898. WET, houdende vaststelling der begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1899. (Hoofdstuk I. *Uitgaven in Nederland.*) S. 280. (*verkort.*)

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, volgens artikel 2 der wet tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording der geldmiddelen van Nederlandsch-Indië (*Staatsblad* 1895, n°. 145), de begrooting van *Nederlandsch-Indië* jaarlijks bij afzonderlijke wet of wetten moet worden vastgesteld;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Het Iste hoofdstuk der begrooting van uitgaven van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1899, betreffende de *uitgaven in Nederland*, wordt vastgesteld als volgt:

1e	*Afdeeling:*	Regeering en Hooge Colleges	*f* 36,600
2e	„	Departement van Justitie	„ 45,300
3e	„	Departement van Financiën	„ 12,821,950
4e	„	Departement van Binnenlandsch Bestuur	„ 1,354,459
5e	„	Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid	„ 1,107,188
6e	„	Departement van Burgerlijke Openbare Werken	„ 3,692,400
7e	„	Departement van Oorlog	„ 6,357,534
8e	„	Departement van Marine	„ 3,367,821
9e	„	Bijdragen van Nederlandsch-Indië aan de middelen tot dekking van 's Rijks uitgaven	*Memorie.*
			f 28,783,252

---

31 *December* 1898. WET, houdende vaststelling der begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1899. (Hoofdstuk II. *Uitgaven in Nederlandsch-Indië.*) S. 281. (*verkort.*)

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, volgens artikel 2 der wet tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording der geldmiddelen van Nederlandsch-Indië (*Staatsblad* 1895, n°. 145), de begrooting van *Nederlandsch-Indië* jaarlijks bij afzonderlijke wet of wetten moet worden vastgesteld;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Het IIde hoofdstuk der begrooting van uitgaven van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1899, betreffende de *uitgaven in Nederlandsch-Indië*, wordt vastgesteld als volgt:

1e	*Afdeeling:*	Regeering en Hooge Colleges	*f* 1,104,380
2e	„	Departement van Justitie	„ 5,309,447
3e	„	Departement van Financiën	„ 10,175,235
4e	„	Departement van Binnenlandsch Bestuur	„ 30,826,371
5e	„	Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid	„ 15,898,333
6e	„	Departement van Burgerlijke Openbare Werken	„ 19,751,860
7e	„	Departement van Oorlog	„ 26,322,525
8e	„	Departement van Marine	„ 4,679,261
			f 114,067,412

---

31 *December* 1898. WET, houdende aanwijzing der middelen en inkomsten tot goedmaking van de uitgaven, begrepen in de begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1899. (Hoofdstuk I. *Middelen en inkomsten in Nederland.*) S. 282. (*verkort.*)

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, volgens artikel 2 der wet tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording der geldmiddelen van Nederlandsch-Indië (*Staatsblad* 1895, n°. 145), de middelen tot dekking der uitgaven, begrepen in de begrooting van *Nederlandsch-Indië*, jaarlijks bij afzonderlijke wet of wetten worden aangewezen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. **1.** Tot goedmaking van de uitgaven, begrepen in de beide hoofdstukken der begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1899, worden over dat jaar gebezigd de na te noemen in *Nederland* te ontvangen middelen, te weten:

1. Verkoop van koffie, *enz.*

Art. **2.** In het bedrag, dat aan de in *Nederland* en in *Nederlandsch-Indië* te ontvangen middelen tot goedmaking der in artikel 1 dezer wet bedoelde uitgaven ontbreekt, wordt voorzien door eene geldleening, krachtens eene nader vast te stellen wet aan te gaan.

Art. **3.** Deze wet treedt in werking met den 1sten Januari 1899.

Lasten en bevelen, enz.

MIDDELEN EN INKOMSTEN IN NEDERLAND.

Raming voor het dienstjaar 1899.

1.	Verkoop van koffie	*f* 7,543,168
2.	Verkoop van kinabast	„ 148,500
3.	Verkoop van Banka-tin	„ 7,164,729
4.	Aandeel in de winst van de Billiton-maatschappij over het boekjaar 1898—1899	„ 486,000
5.	Terugbetaling door de vennootschap tot het aanleggen en exploiteeren van den spoorweg van *Samarang* langs *Soerakarta* naar *Djokjokarta*, van de krachtens de concessie door den Staat aan haar voorgeschoten gelden, benevens aandeel in de winst, door de exploitatie verkregen	„ 925,000
6.	Uitkeering aan de geldmiddelen van Nederlandsch-Indië uit de opbrengst der Nederlandsche bedrijfbelasting	„ 286,000
7.	Ontvangsten van civielen of algemeenen aard	„ 51,500
8.	Ontvangsten in betrekking tot het Departement van Oorlog in *Nederlandsch-Indië*	„ 40,100
9.	Ontvangsten in betrekking tot het Departement van Marine in *Nederlandsch-Indië*	„ 46,967
10.	Uitkeering uit het voordeelig slot der algemeene rekening wegens de ontvangsten en uitgaven van *Nederlandsch-Indië* over den dienst van 1893	„ 400,000
		f 17,091,964

---

31 *December* 1898. WET, houdende aanwijzing van de middelen en inkomsten tot goedmaking van de uitgaven, begrepen in de begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1899. (Hoofdstuk II. *Middelen en inkomsten in Nederlandsch-Indië.*) S. 283. (*verkort.*)

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, volgens artikel 2 der wet tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording der geldmiddelen van Nederlandsch-Indië (*Staatsblad* 1895, n°. 145), de middelen tot dekking der uitgaven, begrepen in de begrooting van *Nederlandsch-Indië*, jaarlijks bij afzonderlijke wet of wetten worden aangewezen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Tot goedmaking van de uitgaven, begrepen in de beide hoofdstukken der begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1899, worden over dat jaar gebezigd de na te noemen in *Nederlandsch-Indië* te ontvangen middelen, te weten:

1. Boeten door de Algemeene Rekenkamer opgelegd, *enz.*

Art. 2. Deze wet treedt in werking met den 1sten Januari 1899.

Lasten en bevelen, enz.

MIDDELEN EN INKOMSTEN IN NEDERLANDSCH-INDIË.

Raming voor het dienstjaar 1899.

Regeering en Hooge Colleges.

1.	Boeten door de Algemeene Rekenkamer opgelegd	*f*	100

Departement van Justitie.

2.	Ontvangsten van het hulpbureau voor den industrieelen eigendom. . . .	„	2,000
3.	Gerechtelijke (1) boeten en confiscatiën	„	240,000
4.	Terugbetaling van gerechtskosten in strafzaken	„	30,000
5.	Hetgeen den Staat aankomt uit de opbrengsten der wees- en boedelkamers.	„	102,000
6.	Betaling voor het afleggen van de examens ter verkrijging van de bevoegdheid tot uitoefening van het notaris-ambt	„	1,400
7.	Opbrengst van den arbeid der gevangenen	„	197,000
8.	Voor het verstrekken van voeding aan gegijzelden	„	32,000

Departement van Financiën.

9.	Verpachte middelen	„	18,406,800
9*a*.	Verpachte middelen in de afdeeling Tamiang (Oostkust van Sumatra), tot dusver door het inlandsch bestuur geheven	„	17,000
10.	Opbrengst der exploitatie van het opiummiddel in eigen beheer	„	3,988,000
11.	In- en uitvoerrechten en accijnzen en andere ontvangsten daarmede in verband.	„	17,211,500
12.	Haven- en ankeragegelden	„	312,000
13.	Loods- en kaaigelden in de haven van Tandjong Priok	„	100,000
14.	Loods- en steigergelden in de Emmahaven	„	23,000
15.	Personeele belasting	„	927,000
16.	Patentrecht	„	970,000
17.	Verponding en belasting van de specerijperken op de Banda-eilanden . . .	„	2,138,000
18.	Openbare verkoopingen	„	654,000
19.	Zegelrecht	„	1,320,000
20.	Recht van overschrijving van vaste goederen	„	595,000
21.	Belasting op rijtuigen	„	280,000
22.	Recht van successie en overgang onder Europeanen en met hen gelijkgestelden.	„	85,000
23.	Licentiën tot het houden van Chineesche speel- of dobbeltafels.	„	10,000
	Transporteere . . .	*f*	47,641,800

(1) De administratief opgelegde boeten wegens te late betaling van belasting enz. zijn onder het bedrag der inkomsten begrepen.

Per transport . . .	*f* 47,641,800
24. Belasting op het slachten van runderen, buffels, paarden en veulens op Java en Madura	„ 1,524,000
25. Belasting op het slachten van varkens op Java en Madura	„ 125,000
26. Belasting op het bedrijf	„ 3,026,000
27. Bijzondere belastingen in de Buitenbezittingen	„ 2,410,000
28. Kortingen ten behoeve van de burgerlijke pensioenen	„ 347,000
29. Terugbetaling van voorschotten, vóór dit dienstjaar aan burgerlijke landsdienaren en aan gepensionneerden verstrekt	„ 700,000
Departement van Binnenlandsch Bestuur.	
30. Bijdrage tot de kosten van bestuur van de landschappen en eilanden onder Menado langs de noordkust van Celebes	„ 59,500
31. Hoofdgeld van de heerendienstplichtigen in de gouvernementslanden van Java en Madura, met uitzondering van de residentie Batavia (equivalent voor afgeschafte heerendiensten)	„ 3,146,000
32. Kadaster	„ 90,000
33. Landelijke inkomsten en andere grondlasten	„ 18,234,000
34. Afstand van grond	„ 1,572,100
35. Retributie van ondernemingen van landbouw en nijverheid ter vergoeding van de uitgaven voor het toezicht op de waterverdeeling tusschen de daarbij belanghebbenden	„ 8,000
36. Registratie van werkcontracten gesloten door eigenaren of administrateurs van landbouw-, mijnbouw- of nijverheidsondernemingen, met van elders afkomstige arbeiders	„ 70,000
37. Koffie	„ 6,626,600
38. Verkoop van kina-enten en zaad	„ 500
39. Verhuur van vogelnest- en meststofgrotten	„ 49,600
40. Verhuur der vindplaatsen van schildpadeieren aan het zuider zeestrand in de afdeeling Soekaboemi (Preanger regentschappen)	„ 1,300
41. Verhuur van de vischvijvers te Tello en te Sambong Djawa (gouvernement Celebes en onderhoorigheden)	„ 500
42. Boschwezen	„ 2,656,100
Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid.	
43. Onderwijs	„ 492,100
44. Examengelden van candidaten voor het groot-ambtenaars-examen voor den Indischen dienst	„ 1,000
45. Verkoop van producten uit den cultuurtuin van 's lands plantentuin te Buitenzorg	„ 500
46. Landsdrukkerij	„ 220,000
47. Vergoeding voor de verpleging van lijders in de krankzinnigengestichten en burgerlijke ziekeninrichtingen	„ 44,000
48. Parc vaccinogène	„ 3,000
49. Laboratorium voor pathologisch-anatomische en bacteriologische onderzoekingen.	„ 500
50. IJk van maten en gewichten	„ 3,000
51. Belasting op het houden van loterijen	„ 39,000
52. Tin	„ 683,350
53. Steenkolen	„ 2,100,000
54. Zout	„ 8,807,000
Transporteere . . .	*f* 100,681,450

	Per transport . . .	*f* 100,681,450
55.	Vast recht en cijns van concessiën tot winning van delfstoffen	„ 103,000
55*a*.	Inkomsten uit de parelvisscherij	*Memorie.*
	Departement der Burgerlijke Openbare werken.	
56.	Verkoop en verhuur van huizen en andere gebouwen	„ 17,000
57.	Ontvangsten voortvloeiende uit waterleidingen en overvaarten	„ 20,000
58.	Vergoeding voor het gebruik van de loskraan aan het havenkanaal te Samarang.	„ 3,800
59.	Vergoeding der kosten van onderzoek en beproeving van stoomtoestellen en van vernieuwde akten van vergunning tot gebruik dier toestellen	„ 25,000
60.	Canon van het in erfpacht gegeven gedeelte van het tot de haven van Tandjong Priok behoorende terrein	„ 3,000
61.	Vergoeding door den erfpachter van een gedeelte van het tot de haven van Tandjong Priok behoorende terrein voor het gebruik van het 4000 tons dok. . .	„ 49,000
62.	Brieven- en pakketpost	„ 1,392,000
63.	Restitutie van de uitgaven ten behoeve van de gouvernements-postspaarbank.	*Memorie.*
64.	Binnenlandsche paardenpost	„ 800
65.	Telegraphie	„ 843,000
66.	Hetgeen den Staat aankomt uit de opbrengsten van de particuliere telephonen.	„ 53,000
67.	Spoorwegen	„ 10,975,000
	Departement van Oorlog.	
68.	Bijdragen voor de opleiding van jongelingen bij het pupillenkorps. . . .	„ 4,500
69.	Boeten en andere ontvangsten voortspruitende uit contracten van aanneming en uit leverantiën	„ 20,000
70.	Terugbetaling van verplegingskosten in de hospitalen door patiënten, voor eigen rekening opgenomen.	„ 80,000
71.	Artillerie-constructiewinkel	„ 200
72.	Topographisch bureau en lithographisch etablissement	„ 6,000
73.	Verkoop en verhuur van voor 's lands dienst bestemde bruikbare vaste en andere goederen	„ 300,000
74.	Verkoop van onbruikbaar geworden en overtollige vaste en andere goederen.	„ 60,000
75.	Stoomtramwegen in Atjeh	„ 80,000
76.	IJsfabriek te Kotto Radja	„ 20,000
77.	Terugbetaling van voorschotten vóór dit dienstjaar aan militaire en tot het Departement van Oorlog behoorende burgerlijke landsdienaren verstrekt	„ 400,000
78.	Andere ontvangsten	„ 25,000
	Departement van Marine.	
79.	Loodsgelden, met uitzondering van die in de Emmahaven en in de haven van Tandjong Priok.	„ 267,000
80.	Vergoeding voor het keuren van stoomschepen	„ 6,500
81.	Vergoeding door vreemde oorlogsschepen en particuliere vaartuigen voor het gebruik van 's lands los- en laadhoofden, drijvende droge dokken, ketelbok, pont en kiellichter, alsmede voor de kosten van het dokken, vertimmeren en herstellen.	„ 20,000
82.	Steigergelden en huur van kolenloodsen en opslagterreinen te Tandjong Priok.	„ 45,000
83.	Verkoop van zeekaarten uit het depot en de onderdepots.	„ 4,000
84.	Verkoop van voor 's lands dienst bestemde bruikbare goederen	„ 20,000
85.	Verkoop van onbruikbaar geworden en overtollige goederen, permanente of tijdelijke werken, zoomede schepen en vaartuigen en hun inventaris	„ 62,000
86.	Terugbetaling van voorschotten vóór dit dienstjaar aan landsdienaren verstrekt.	„ 15,000
	Transporteere . . .	*f* 115,601,250

Per tansport . . .	*f* 115,601,250
87. Korting op de traktementen van de ambtenaren bij het marine-etablissement te Soerabaija bij verplicht gebruik van eene gouvernementswoning	„ 27,000
88. Andere ontvangsten	„ 6,000
Ontvangsten van gemengden aard en toevallige baten.	
89. Verkoop van voor 's lands dienst bestemde bruikbare goederen uit den voorraad van het civiel departement	„ 20,000
90. Verkoop van onbruikbaar geworden en overtollige goederen uit alsvoren. .	„ 40,000
91. Alle andere ontvangsten.	„ 250,000
	f 115,944,250

---

31 *December* 1898. WET, tot verhooging der begrooting van uitgaven van *Nederlandsch-Indië* ten behoeve van den aanleg van een spoorweg van *Kalisat* naar *Banjoewangi*. S. 284.

—

31 *December* 1898. WET, houdende nadere regeling van het uitvoerrecht van tin in *Nederlandsch-Indië*. S. 285.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben dat het wenschelijk is het uitvoerrecht van tin in *Nederlandsch-Indië* nader te regelen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State, enz.

Eenig artikel.

De post *tin* in artikel 2 van de wet van 16 April 1886 (*Staatsblad* n°. 72) wordt gelezen als volgt:

Tin . . . . . 100 kilogram *f* 3.50. (1)

(1) *Bijzondere bepaling.* Bij nitvoer van tinerts wordt het recht, overeenkomstig bij koloniale ordonnantie vast te stellen bepalingen, geheven naar verhouding van het in het erts aanwezige tin.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 31sten December 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Koloniën, (*get.*) CREMER.

(*Uitgeg.* 10 *Jan.* 1899.)

—

31 *December* 1898. WET, houdende nadere bepalingen omtrent den accijns op het gedistilleerd. S. 286.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is nadere bepalingen omtrent den accijns op het gedistilleerd vast te stellen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State, enz.

Art. 1. In de wet van 20 Juni 1862 (*Staatsblad* n°. 62) worden de volgende veranderingen gebracht:

§ 1. In artikel 13, § 1, wordt onderdeel *f* gelezen als volgt: „de soorten van meel of der andere grondstoffen, welke zullen gebruikt worden, met afzonderlijke vermelding van gebuild meel".

§ 2. Aan artikel 19 wordt de volgende paragraaf toegevoegd:

„§ *3.* De Minister van Financiën kan onder de noodige voorzieningen toelaten het voorhanden hebben van meel voor veevoeder in stallen, die met eene branderij gemeenschap hebben".

§ 3. Artikel 31 vervalt.

§ 4. In artikel 58, § 4, wordt in plaats van „andere" gelezen: „gebuild meel of van andere".

§ 5. Aan artikel 59, § 1, onderdeel *e*, wordt het volgende toegevoegd: „wanneer gebuild meel gebruikt zal worden moet dit uitdrukkelijk worden vermeld met afzonderlijke opgaaf van de hoeveelheid daarvan".

§ 6. In artikel 61, § 2, wordt in de plaats van „moet, behoorlijk" gelezen: „moet, het gebuilde en het ongebuilde meel elk afzonderlijk, behoorlijk".

§ 7. In artikel 61, § 4, vervallen de woorden: „in de branderijen der *eerste klasse*".

§ 8. Aan artikel 104, § 1, *a*, tweede lid, zooals dat artikel luidt volgens art. 5 der wet van 23 December 1886 (*Staatsblad* n°. 223), wordt de volgende volzin toegevoegd:

„Deze bepaling is eveneens van toepassing wanneer dat gedistilleerd, voor de aflevering aan een distillateur, volgens de voorschriften van den Minister van Financiën in tegenwoordigheid van ambtenaren tot 65 percent of lagere sterkte is versneden; met dien verstande, dat de ontbieder op dat gedistilleerd geene andere korting kan genieten."

2. De bepalingen van de artikelen 66, 67 en 68 der voormelde wet van 20 Juni 1862 zijn mede van toepassing op de branderijen van de *tweede*, de *derde* en de *vierde* klasse der *eerste* soort, met dien verstande, dat voor deze branderijen de speling van *vijf ten honderd*, bedoeld bij artikel 68, §§ 2 en 3, wordt bepaald op *zes ten honderd* en de speling van *zeven en een half ten honderd*, bedoeld bij artikel 68, § 4, wordt bepaald op *negen ten honderd*.

Ten aanzien van deze branderijen worden van toepassing verklaard:

op de verhoogingen, voortspruitende uit afstokingen ingevolge artikel 68, §§ 2 en 3, het bepaalde bij artikel 82, § 2, onderdeel *c*;

op het niet voldoen aan of het overtreden der bepalingen van artikel 67, § 1, § 2, § 3 of § 4, de strafbepalingen van artikel 133, § 32;

op het te laag aangeven van den trek blijkens de uitkomst eener afstoking volgens artikel 68, § 4, de strafbepalingen van artikel 133, § 19.

3. De feiten, strafbaar volgens de bepalingen dezer wet, worden beschouwd als misdrijven, behalve voor de toepassing van de artikelen 57 en 58 van het Wetboek van Strafrecht, in de plaats waarvan wordt toegepast hetgeen bij artikel 62, 1ste en 2de lid, van dat Wetboek voor overtredingen is bepaald.

De in zake van invoerrechten en accijnzen thans geldende bepalingen voor het geval van wanbetaling van geldboeten zijn ook bij de toepassing van deze wet van kracht.

4. Deze wet treedt in werking met den 1sten Juli 1900.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 31sten December 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 20 *Jan.* 1899.)

—

31 *December* 1898. WET, tot aanvulling en verhooging van het *derde* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898. S. 287.

Bij deze wet wordt na toevoeging van een nieuw artikel ad *f* 28,000, het totaal der 2de Afd. van dit hoofdstuk nader vastgesteld op *f* 708,900 en het eindcijfer op *f* 867,636.

—

31 *December* 1898. WETTEN, tot bekrachtiging van provinciale belastingen. S. 288—298.

De vereischte bekrachtiging wordt verleend aan de heffing, ten behoeve der provinciën:

Noordbrabant: van *twee en twintig* opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting op de gebouwde eigendommen en van *vier en twintig* opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting op de ongebouwde eigendommen over 1899, en van *negentien* opcenten op de hoofdsom van de belasting op het personeel over 1899. S. 288.

Gelderland: van *zeven* opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting op de gebouwde eigendommen en van *vijf* opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting op de ongebouwde eigendommen over 1899, en van *negen* opcenten op de hoofdsom van de belasting op het personeel over 1899. S. 289.

Zuidholland: van *tien* opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting over 1899, en van *zeven* opcenten op de hoofdsom van de belasting op het personeel over 1899. S. 290.

Noordholland: van *acht* opcenten op de hoofdsom der grondbelasting op de gebouwde eigendommen en van *zeven* opcenten op de hoofdsom der grondbelasting op de ongebouwde eigendommen over 1899, en van *zes* opcenten op de hoofdsom van de belasting op het personeel over 1899. S. 291.

Zeeland: van *acht en twintig* opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting op de gebouwde eigendommen en van *zes en dertig* opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting op de ongebouwde eigendommen over 1899, en van *een en twintig* opcenten op de hoofdsom van de belasting op het personeel over 1899. S. 292.

Utrecht: van *zeven* opcenten op de hoofdsom der grondbelasting over 1899, en van *zeven* opcenten op de hoofdsom der belasting op het personeel over den dienst 1899. S. 293.

Friesland: van *twee en dertig* opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting over 1899, en van *vier en twintig* opcenten op de hoofdsom van de belasting op het personeel over 1899. S. 294.

Overijssel: van *twaalf* opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting over 1899, en van *dertien* opcenten op de hoofdsom van de belasting op het personeel over 1899. S. 295.

Groningen: van *dertig* opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting over 1899, en van *veertig en een halven* opcent op de hoofdsom van de belasting op het personeel over 1899. S. 296.

Drenthe: van *vier en dertig* opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting over 1899, en van *een en twintig* opcenten op de hoofdsom van de belasting op het personeel over 1899. S. 297.

Limburg: van *zestien* opcenten op de hoofd-

som van de grondbelasting op de gebonwde eigendommen en van *negentien* opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting op de ongebouwde eigendommen over 1899, en van *veertien* opcenten op de hoofdsom van de belasting op het personeel over 1899. S. 298.

Al deze wetten vangen aan te werken met den 1sten Januari 1899.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 31sten December 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 14 *Jan.* 1899.)

—

31 *December* 1898. WETTEN, tot bekrachtiging van provinciale heffingen in: (S. 299—301.)

Zuidholland: Tot 1 Januari 1904, van bruggeld voor den overtocht van de brug over de Oude Maas, verbindende de Hoeksche Waard met het eiland IJsselmonde. S. 299.

Zuidholland: Tot 1 Januari 1904, van rechten op het gebruik van het scheepvaartkanaal tusschen Rijn en Schie. S. 300.

Zuidholland: Tot 1 Januari 1904, van rechten op het bevaren van de Gouwe. S. 301.

—

31 *December* 1898. WETTEN, tot bekrachtiging eener wijziging van provinciale heffingen in: (S. 302—305.)

Friesland: Aan de wijziging der bij de wet van 2 April 1898 (*Staatsblad* n°. 75) bekrachtigde heffing van kanaal- en bruggelden op het kanaal Harlingen — Leeuwarden — Dokkum — Dokkumer-Nieuwezijlen. S. 302.

Friesland: Aan de wijziging der bij de wet van 2 April 1898 (*Staatsblad* n°. 73) bekrachtigde heffing van kanaal-, brug- en opslaggelden op de vaarwaters van Stroobos naar Leeuwarden, Sneek, Lemmer en Stavoren. S. 303.

Friesland: Aan de wijziging der bij de wet van 2 April 1898 (*Staatsblad* n°. 74) bekrachtigde heffing van kanaal- en bruggelden bij de voormalige zijl en aan de brug over de Boorne te Nes in Utingeradeel en bij de Terbandsterbrug bij Heerenveen. S. 304.

Groningen: Aan de nadere aanvulling van de bij art. 1 der wet van 31 December 1884 (*Staatsblad* n°. 253), zooals dat artikel is aangevuld bij de wetten van 31 December 1890 (*Staatsblad* n°. 215) en 3 December 1895 (*Staatsblad* n°. 207), vermelde vrijstellingen van de betaling van rechten ten behoeve van de provincie Groningen voor het gebruik van de Westerhaven en de havens in het Boterdiep, in het Damsterdiep en in het verbindingskanaal tusschen het Damster- en het Boterdiep, gelegen in de gemeente Groningen. S 305.

—

31 *December* 1898. WET, tot vaststelling van de begrooting der uitgaven van de Algemeene Landsdrukkerij, voor het dienstjaar 1899. S. 306.

Bij art. 1 wordt de begrooting vastgesteld op *f* 260,768.50.

Bij artt. 2, 3, 4 en 5 worden de gewone middelen tot dekking aangewezen.

—

31 *December* 1898. WET, tot verhooging en wijziging van het *vijfde* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898. S. 307.

Bij deze wet wordt *art.* 59, de 2de Afd. en eindcijfer *verhoogd* met *f* 1622.50.

—

31 *December* 1898. WETTEN, tot afwijking van den regel, gesteld bij art. 241 der gemeentewet, omtrent plaatselijke belastingen ten behoeve van de gemeenten: (S. 308—311.)

den Helder, tot 31 December 1899, van eene belasting op het gedistilleerd tot een bedrag van ten hoogste vijftien gulden per hectoliter, ad vijftig percent sterkte. S. 308.

Vlissingen, tot 31 December 1899, van eene belasting op het gedistilleerd tot een bedrag van ten hoogste zeventien gulden vijftig cents per hectoliter, ad vijftig percent sterkte. S. 309.

Hellevoetsluis, tot 31 December 1899, van eene belasting op het gedistilleerd tot een bedrag van ten hoogste negen gulden per hectoliter, ad vijftig percent sterkte. S. 310.

Vlieland, tot 31 December 1899, van eene belasting op het gedistilleerd tot een bedrag van ten hoogste vijftien gulden per hectoliter, ad vijftig percent sterkte. S. 311.

—

31 *December* 1898. WET, tot aanvulling en verhooging van het *zevende* hoofdstuk *A* der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898. S. 312.

Bij deze wet wordt na verhooging van een artikel het totaal der 1ste Afd. *verhoogd* tot *f* 30,801,993.44 en die van het geheele hoofdstuk tot *f* 33,440,093.44.

—

31 *December* 1898. WET, houdende wijziging en verhooging van het *zevende* hoofdstuk *B* der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898. S. 313.

Bij deze wet wordt na toevoeging van een nieuw artikel ad *f* 42,224, het totaal der 6de Afd. en het eindcijfer met gelijk bedrag *verhoogd*.

—

31 *December* 1898. WET, tot regeling van de ontvangsten en uitgaven van het Pensioenfonds voor weduwen en weezen van Burgerlijke Ambtenaren voor het jaar 1899. S. 314.

Bij art. 1 dezer wet worden de uitgaven vastgesteld als volgt:

Art. I. Traktement van den directeur en van de ambtenaren en boden, toelage van den concierge, benevens schrijfloonen aan tijdelijk bij het fonds werkzaam gestelde personen . *f* 20,225

Art. II. Bureel- en lokaalbehoeften, benevens drukwerk . . . . „ 3,700

Art. III. Toelagen en presentiegelden voor commissarissen . . . „ 1,000

Art. IV. Reis- en verblijfkosten van commissarissen, van den directeur en van de ambtenaren . . . „ 800

Art. V. Reis- en verblijfkosten van de leden van den Pensioenraad voor Burgerlijke Ambtenaren en aandeel van het Pensioenfonds voor weduwen en weezen van Burgerlijke Ambtenaren in de toelagen en presentiegelden van die leden . . . „ 1,000

Transporteere . . *f* 26,725

Per transport . . *f* 26,725

Art. VI. Onderhoud, assurantiepremie en bewakingskosten door de gemeente-brandweer van het gebouw waarin de bureelen zijn gevestigd, alsmede onderhoud van den tuin achter dat gebouw . . . . . „ 1,000

Art. VII. Pensioenen . . . . „ 940,000

Art. VIII. Aankoop van inschrijvingen op de Grootboeken van de Nationale Schuld. . . . . „ 854,725

Art. IX. Restitutie van ingehouden kortingen, bedoeld bij de 5de alinea van artikel 17 der wet van 9 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 79), gewijzigd bij de wet van 30 September 1893 (*Staatsblad* n°. 145). . . . . „ 2,000

Art. IX*bis*. Kosten van uitbreiding en verbouwing van het gebouw waarin de bureaux van het fonds zijn gevestigd, alsmede van de verbouwing van den stal en het koetshuis gelegen in den tuin achter dat gebouw, en alle met de uitbreiding en verbouwing in verband staande uitgaven. „ 2,000

Art. X. Onvoorziene uitgaven. . „ 3,000

f 1,829,450

Bij art. 2, 3 en 4 worden de middelen tot dekking aangewezen.

—

31 *December* 1898. WET, tot wijziging van het *zevende* hoofdstuk *B* der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1897. S. 315.

---

31 *December* 1898. WET, tot vaststelling van het *eerste* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1899. S. 316.

Bij deze wet wordt het Iste hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1899 betreffende het *Huis der Koningin*, vastgesteld als volgt:

Art. 1.	Inkomen van de Koningin	*f* 600,000.—
„ 2.	Inkomen van de Koningin-Weduwe	„ 150,000.—
„ 3.	Onderhoud der Koninklijke paleizen	„ 50,000.—
		f 800,000.—

---

31 *December* 1898. WET, tot vaststelling van het *zevende* hoofdstuk *A* der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1899. S. 317.

Bij deze wet wordt het VIIde hoofdstuk *A* der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1899, betreffende de *Nationale Schuld*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1e Afd.:	Interesten, enz.	*f* 31,644,833.96
2e „	Amortisatie en aflossing van rentegevende Nationale Schuld	„ 6,228,571.—
		f 37,873,404.96

---

31 *December* 1898. WET, tot aanwijzing van de middelen ter goedmaking van de uitgaven, begrepen in de Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1899. S. 318.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, volgens de artt. 123 en 124 der Grondwet, jaarlijks de middelen behooren te worden aangewezen tot dekking van alle uitgaven des Rijks, in de algemeene begrooting begrepen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State, enz.

Art. 1. Ter goedmaking van de uitgaven, begrepen in de algemeene begrooting voor het dienstjaar 1899, zullen over dat jaar worden gebezigd de middelen en inkomsten hierna omschreven, te weten:

1°. de Rijks-directe en indirecte belastingen, accijnzen en rechten, hierna genoemd:

a. de *grondbelasting*,

b. de *personeele belasting*,

c. de belasting op *bedrijfs-* en andere *inkomsten*,

d. de *vermogensbelasting*,

e. de *accijnzen*,

f. de rechten en boeten van *zegel*, *registratie*, *hypotheek*, *successie* en *overgang bij overlijden*,

g. de rechten op den *invoer* en het *formaatzegel*, in gebruik bij de heffing van die rechten,

h. de waarborg en belasting der *gouden* en *zilveren werken*;

2°. de inkomsten der *domeinen*, *wegen en vaarten*;

3°. de opbrengst der *posterijen*;

4°. de opbrengst der *Rijkstelegrafen*;

5°. de opbrengst der *Staatsloterij*;

6°. de opbrengst der *uitgifte van akten voor de jacht en visscherij*;

7°. de opbrengst der *loodsgelden*;

8°. het recht op de *mijnen*;

9°. het aandeel van het Rijk in de opbrengst van de *exploitatie der Staatsspoorwegen*;

10°. de *opcenten* op de hoofdsom der volgende belastingen en rechten, te weten:

a. *vijftig opcenten* op de rechten en boeten van *zegel*, met uitzondering van die, genoemd bij de letters *a*, *b* en *c* van art. 13 der wet van den 11den Juli 1882 (*Staatsblad* n°. 93) en bij art. 2 der wet van den 31sten December 1885 (*Staatsblad* n°. 264),

b. *acht en dertig opcenten* op de rechten en boeten van *successie* en van *overgang bij overlijden*,

c. *vijftig opcenten* van het *formaatzegel*, in gebruik bij de heffing van rechten op den invoer,

d. *vijftien opcenten* van het recht op de *mijnen*, voor *kwade posten* en *collecteloon*;

11°. *essaailoon*, in geval van verbreking van *gouden en zilveren werken* en voor gehalte-proeven, welke geene betaling van belasting ten gevolge hebben;

12°. de *verschillende ontvangsten* en *toevallige baten* hierna omschreven:

a. de baten en opkomsten voortvloeiende uit den dienst der posterijen,

b. de baten en opkomsten voortvloeiende uit den dienst der Rijkstelegrafen,

c. de toevallige baten, het beheer van den gewonen dienst der gevangenissen betreffende,

d. de inkomsten, voortvloeiende uit den arbeid der gevangenen,

e. de inkomsten, voortvloeiende uit het beheer der Rijkswerkinrichtingen te *Veenhuizen*, *Hoorn* en *Leiden*,

f. de inkomsten ingevolge de wet van den 30sten September 1893 (*Staatsblad* n°. 146), houdende bepalingen op de fabrieks- en handelsmerken,

g. de opbrengst van de *Nederlandsche Staatscourant* en het *Verslag der Handelingen van de Staten-Generaal*,

h. de opbrengst van het *Staatsblad*,

i. het batig slot van het *Fonds der Algemeene Landsdrukkerij*,

j. de opbrengst van voor het publiek verkrijgbaar gestelde stukken,

k. de justeerloonen van gewichten,

l. de consulaatrechten,

m. de baten, voortvloeiende uit het beheer van 's Rijks veeartsenijschool,

n. de baten, voortvloeiende uit het beheer van het Universiteits-ziekenhuis te *Leiden*,

o. de baten, voortvloeiende uit het beheer van de Rijkskrankzinnigengestichten te *Medemblik* en *Grave*,

p. de bijdragen in de kosten van aanleg en onderhoud van landswerken,

q. de vergoeding door de provinciën en gemeenten in 1899 verschuldigd voor de invordering van opcenten op de grondbelasting over het dienstjaar 1898 en op de personeele belasting over het dienstjaar 1897,

r. de ontvangsten wegens verrichtingen betrekkelijk het kadaster,

s. de opbrengst van het door de landmeters van het kadaster voor particulieren verrichte werk, na aftrek van het hun daarvan toekomende gedeelte,

t. de boeten van verschillenden aard,

u. het aandeel van 75 ten honderd in de opbrengst van de boeten en verbeurdverklaringen, bij de personeele belasting, de rechten op den invoer en de accijnzen vallende,

v. de teruggave wegens het aandeel der niet ten behoeve van 's Rijks kas geheven opcenten in de kwade posten op de grondbelasting over het dienstjaar 1896 en op de personeele belasting over het dienstjaar 1896—1897,

w. de kosten van vervolging tot invordering van directe belastingen aan de schatkist vervallen,

x. de leges aan de schatkist vervallen,

ij. de verjaarde renten,

z. de inkomsten van den Hoogen Raad van Adel en de renten van de te zijnen name op het Grootboek der Nationale Schuld, rentende 2½ ten honderd, ingeschreven kapitalen,

aa. de inkomsten van de Grootboeken der Nationale Schuld,

bb. de bijdragen voor pensioen van burgerlijke ambtenaren, ingevolge de wetten van den 9den Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 78) en van den 20sten Juli 1895 (*Staatsblad* n°. 136),

cc. de bijdragen voor pensioen van onderwijzers bij openbare lagere scholen,

dd. de betalingen voor het afleggen der examens bedoeld bij art. 65ter der wet tot regeling van het lager onderwijs, laatstelijk gewijzigd bij die van den 8sten December 1889 (*Staatsblad* n°. 175),

ee. de schoolgelden van leerscholen, verbonden aan de Rijkskweekscholen van onderwijzers,

ff. de schoolgelden van leerlingen aan de Rijksnormaalschool voor teekenonderwijzers en aan de Rijksschool voor kunstnijverheid,

gg. de bijdragen van leerlingen en kweekelingen op de Rijks-hoogere burgerscholen, de Rijkslandbouwschool, de Polytechnische School en de winterscholen,

hh. de bijdrage van de gemeente *Gouda* in de kosten van uitbreiding der Rijks-hoogere burgerschool aldaar van driejarigen cursus tot eene van vijfjarigen cursus, en de bijdrage van de gemeente *Rotterdam* in de kosten der aldaar bestaande Rijksinrichting ter opleiding van vroedvrouwen,

ii. de bijdragen voor het volgen der lessen aan de Rijksuniversiteiten en de betalingen voor het afleggen der examens, bedoeld bij art. 89 der wet van den 28sten April 1876 (*Staatsblad* n°. 102),

jj. de bijdragen van kweekelingen der Rijksacademie van beeldende kunsten,

kk. de bijdragen voor de opleiding van adelborsten bij het Koninklijk Instituut voor de marine, van adspirant-administrateurs te *Willemsoord* en van leerlingen-machinist te *Hellevoetsluis*,

ll. de bijdragen voor de opleiding van cadetten bij de Koninklijke Militaire Academie en aan de Cadettenschool,

mm. de teruggaven en renten van voorschotten,

nn. de opbrengst van verkochte Rijksgoederen en eigendommen,

oo. de uitkeeringen van *België:*

1°. volgens art. 18, alinea 3, van het verdrag van den 5den November 1842, goedgekeurd bij de wet van den 4den Februari 1843 (*Staatsblad* n°. 3), wegens de vuurgelden op de Wester Schelde;

2°. volgens art. 10 van de overeenkomst van den 31sten October 1879, goedgekeurd bij de wet van den 22sten April 1880 (*Staatsblad* n°. 63), voor werken voor de uitloozing der Vlaamsche wateren,

pp. de uitkeering van den muntmeester voor het gebruik der Rijksmuntinrichting,

qq. de teruggave van de uit de Staatsbegrooting bestreden kosten voor de Rijkspostspaarbank,

rr. de teruggave door gemeenten ter zake van hetgeen door haar volgens art. 45 der wet tot regeling van het lager onderwijs, zooals die is gewijzigd bij de wet van den 11den Juli 1884 (*Staatsblad* n°. 123), over 1897 te veel is genoten,

ss. de ontvangsten wegens hontgeest gebezigd tot vermenging van gedistilleerd en wegens stoffen gebezigd tot vermenging van zout,

tt. de toevallige baten voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen,

uu. de opbrengst der Rijkslandbouwproefstations,

vv. de bijdrage uit de geldmiddelen van Nederlandsch-Indië in de kosten van de afdeeling: „hoogere land- en boschbouwschool" der Rijks landbouwschool te *Wageningen*,

ww. de inkomsten van het hengstveulen-depot te *Bergen op Zoom*,

xx. De opbrengst van het in het artikel *2bis* bedoelde *Fonds van schadevergoeding voor het gemis van heerlijke rechten in Noordbrabant*,

yy. alle andere ontvangsten niet tot de vorengenoemde behoorende:

13°. de *bijdrage van Nederlandsch-Indië* aan de middelen tot dekking van 's Rijks uitgaven over het dienstjaar 1899;

14°. het *aandeel van de geldmiddelen van Nederlandsch-Indië* in de uitgaven wegens uitgifte of beleening van bewijzen van vlottende schuld;

15°. het *aandeel van de geldmiddelen van Nederlandsch-Indië* in de uitgaven voor renten, kosten en aflossing van *drie* ten honderd rentegevende Nationale Schuld;

16°. de in Artikel 2 bedoelde *bijdrage* uit het *Fonds, voortspruitende uit koopprijzen van domeinen;*

17°. het *aandeel van den Staat*, ingevolge de wet van den 7den Augustus 1888 (*Staatsblad* n°. 122), in de *winsten der Nederlandsche Bank*, zijnde *een vierde* gedeelte der over het boekjaar 1898—1899 en *drie vierde* gedeelten der over het boekjaar 1899—1900 behaalde winsten;

18°. de *leges*, geheven ingevolge de wet van 9den Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 80), gewijzigd bij die van den 29sten December 1893 (*Staatsblad* n°. 246).

2. Het voordeelig slot der rekeningen van het Fonds, voortspruitende uit koopprijzen van domeinen, over het jaar 1898 en de in 1899 te ontvangen koopprijzen van domeinen en afkoopprijzen van tiendrecht, jacht- en vischrecht en grondrenten, eeuwigdurende erfpachten en dergelijke præstatiën, worden, tot een gezamenlijk bedrag van *vijfhonderd duizend gulden*, toegevoegd aan de middelen tot goedmaking der uitgaven, begrepen in de Staatsbegrooting voor 1899.

2*bis*. De bezittingen van het Fonds van schadevergoeding voor het gemis van heerlijke rechten in Noordbrabant worden door Gedeputeerde Staten van Noordbrabant, als tegenwoordige beheerders van het fonds, te gelde gemaakt en de opbrengst wordt met hetgeen in geld mocht aanwezig zijn, toegevoegd aan de middelen tot goedmaking der uitgaven, begrepen in de Staatsbegrooting voor 1899.

3. Naar aanleiding van art. 35 der wet van den 21sten April 1810 (*Bulletin des Lois*, n°. 283) wordt het proportioneel recht op de mijnen voor het jaar 1899 bepaald op *twee en een half ten honderd* der zuivere opbrengst.

4. In de som welke aan de middelen en inkomsten bij artikel 1 dezer wet aangewezen, tot goedmaking van de daarbij vermelde uitgaven ontbreekt, kan, in afwachting van nadere wettelijke bepalingen, worden voorzien door uitgifte van schatkistbiljetten en schatkistpromessen of door beleening van schatkistbiljetten, tot een bedrag van ten hoogste *elf millioen gulden*.

5. Deze wet treedt in werking met den 1sten Januari 1899.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage den 31sten December 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 31 *Dec.* 1898.)

STAATSBEGROOTING VOOR HET DIENSTJAAR 1899.

WET OP DE MIDDELEN.

Raming voor het dienstjaar 1899.

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.			BELOOP PER MIDDEL OF INKOMST.
A. *Directe belastingen.*			
a. Grondbelasting		*f* 12,530,000.—	
af: ontheffingen, kwijtscheldingen en oninbare posten		„ 40,000.—	*f* 12,490,000.—
b. Personeel		*f* 9,075,000.—	
af: ontheffingen, afschrijvingen en oninbare posten		„ 400,000.—	„ 8,675,000.—
c. Belasting op bedrijfs- en andere inkomsten		*f* 5,500,000.—	
af: *a.* ontheffingen, verminderingen, afschrijvingen, teruggaven en oninbare posten	*f* 170,000.—		
b. uitkeering aan de geldmiddelen van Nederlandsch-Indië volgens de wet van den 9den April 1897 (*Staatsblad* n°. 84)	„ 286,000.—		
		„ 456,000.—	„ 5,044,000.—
Transporteere			*f* 26,209,000.—

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.			BELOOP PER MIDDEL OF INKOMST.
Per transport . . .			*f* 26,209,000.—
d. Vermogensbelasting		*f* 7,025,000.—	
af: ontheffingen, kwijtscheldingen, verminderingen, afschrijvingen en oninbare posten, welke in 1899 worden betaald		„ 25,000.—	
			„ 7,000,000.—
B. *Accijnzen.*			
a. Suiker		*f* 11,550,000.—	
b. Wijn		„ 1,800,000.—	
c. Binnenlandsch en buitenlandsch gedistilleerd.		„ 26,200,000.—	
d. Zout		„ 1,500,000.—	
e. Bieren en azijnen.		„ 1,350,000.—	
f. Geslacht.		„ 3,200,000.—	
			„ 45,600,000.—
C. *Indirecte belastingen.*			
a. Zegelrechten	*f* 2,775,000.—		
50 opcenten op zegelrechten	„ 535,000.—		
		„ 3,310,000.—	
b. Registratierechten		„ 4,700,000.—	
c. Hypotheekrechten		„ 440,000.—	
d. Rechten van successie en van overgang bij overlijden	*f* 8,900,000.—		
38 opcenten op die rechten	„ 3,382,000.—		
		„ 12,282,000.—	
			„ 20,732,000.—
D. *Rechten op den invoer.*			
a. Rechten op den invoer		*f* 8,800,000.—	
b. Formaatzegel	*f* 11,300.—		
50 opcenten op het formaatzegel	„ 5,650.—		
		„ 16,950.—	
			„ 8,816,950.—
E. *Waarborg en belasting der gouden en zilveren werken.*			
a. Belasting (hoofdsom en opcenten).		*f* 300,000.—	
b. Essaailoon in geval van verbreking der werken en voor gehalteproeven, welke geene betaling van belasting ten gevolge hebben.		„ 900.—	
			„ 300,900.—
F. *Domeinen.*			
a. Inkomsten van de gewone domeinen, tienden, enz. . . .		*f* 1,560,000.—	
b. Inkomsten van het domein van Oorlog		„ 65,000.—	
c. Inkomsten van de groote wegen.		„ 340,000.—	
d. Inkomsten van vaarten, veren en havens.		„ 385,000.—	
			„ 2,350,000.—
G. *Opbrengst der posterijen*			„ 9,447,000.—
H. *Opbrengst der Rijkstelegrafen*			„ 1,795,000.—
I. *Opbrengst der Staatsloterij*			„ 659,000.—
J. *Opbrengst der uitgegeven akten voor de jacht en visscherij*			„ 130,000.—
K. *Loodsgelden*			„ 1,950,000.—
Transporteere . . .			*f* 124,989,850.—

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.		BELOOP PER MIDDEL OF INKOMST.
Per transport . . .		*f* 124,989,850.—
L. *Recht op de mijnen.*		
Vast recht	*f* 300.—	
Proportioneel recht	„ 6,000.—	
10 opcenten voor kwade posten, volgens art. 36 der wet van 21 April 1810	„ 630.—	
5 opcenten voor collecteloon, volgens artt. 37 en 39 van het decreet van 6 Mei 1811	„ 315.—	
		„ 7,245.—
M. *Aandeel van het Rijk in de opbrengst van de exploitatie van Staatsspoorwegen.*		„ 4,162,990.—
N. *Verschillende ontvangsten en toevallige baten.*		
a. Baten en opkomsten, voortvloeiende uit den dienst der posterijen.	*f* 29,000.—	
b. Baten en opkomsten, voortvloeiende uit den dienst der Rijkstelegrafen.	„ 20,000.—	
c. Toevallige baten, het beheer van den gewonen dienst der gevangenissen betreffende	„ 1,650.—	
d. Inkomsten voortvloeiende uit den arbeid der gevangenen. .	„ 186,700.—	
e. Inkomsten voortvloeiende uit het beheer der Rijkswerkinrichtingen te *Veenhuizen*, *Hoorn* en *Leiden*	„ 206,960.—	
f. Inkomsten ingevolge de wet van den 30sten September 1893 (*Staatsblad* n°. 146), houdende bepalingen op de fabrieks- en handelsmerken.	„ 10,000.—	
g. Opbrengst van de *Nederlandsche Staatscourant* en het *Verslag der Handelingen van de Staten-Generaal*	„ 36,000.—	
h. Opbrengst van het *Staatsblad*.	„ 6,000.—	
i. Batig slot van het fonds der Algemeene Landsdrukkerij . .	„ 15,000.—	
j. Opbrengst van voor het publiek verkrijgbaar gestelde stukken.	„ 12,000.—	
k. Justeerloonen van gewichten	„ 14,000.—	
l. Consulaatrechten	„ 54,000.—	
m. Baten voortvloeiende uit het beheer van 's Rijks veeartsenijschool	„ 19,000.—	
n. Baten voortvloeiende uit het beheer van het Universiteitsziekenhuis te *Leiden*	„ 6,500.—	
o. Baten voortvloeiende uit het beheer van de Rijkskrankzinnigengestichten te *Medemblik* en *Grave*	„ 63,000.—	
p. Bijdragen in de kosten van aanleg en onderhoud van landswerken	„ 385,600.—	
q. Vergoeding van de provinciën en gemeenten in 1899 verschuldigd voor de invordering van opcenten op de grondbelasting over het dienstjaar 1898 en op de personeele belasting over het dienstjaar 1897.	„ 252,800.—	
r. Ontvangsten wegens verrichtingen betrekkelijk het kadaster.	„ 56,000.—	
s. Opbrengst van het door de landmeters van het kadaster voor particulieren verrichte werk, na aftrek van het hun daarvan toekomende gedeelte.	*Memorie.*	
t. Boeten van verschillenden aard	„ 185,000.—	
u. Aandeel van 75 ten honderd in de opbrengst der boeten en		
Transporteere . . .	*f* 1,559,210.—	*f* 129,160,085.—

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.		BELOOP PER MIDDEL OF INKOMST.
Per transport . . .	*f* 1,559,210.—	*f* 129,160,085.—
verbeurdverklaringen bij de personeele belasting, de rechten op den invoer en de accijnzen vallende	„ 25,000.—	
v. Teruggave wegens het aandeel der niet ten behoeve van 's Rijks kas geheven opcenten in de kwade posten op de grondbelasting over het dienstjaar 1896 en op de personeele belasting over het dienstjaar 1896—1897.	„ 365,000.—	
w. Kosten van vervolging tot invordering van directe belastingen aan de schatkist vervallen.	„ 10,000.—	
x. Leges aan de schatkist vervallen	„ 190,000.—	
ij. Verjaarde renten	„ 18,000.—	
z. Inkomsten van den Hoogen Raad van Adel en renten van de te zijnen name op het Grootboek der Nationale Schuld, rentende 2½ ten honderd, ingeschreven kapitalen	„ 22,000.—	
aa. Inkomsten van de Grootboeken der Nationale Schuld . .	„ 24,000.—	
bb. Bijdragen voor pensioen van burgerlijke ambtenaren, ingevolge de wetten van den 9den Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 78) en van den 20sten Juli 1895 (*Staatsblad* n°. 136)	„ 480,000.—	
cc. Bijdragen voor pensioen van onderwijzers bij openbare lagere scholen	„ 205,000.—	
dd. Betalingen voor het afleggen der examens bedoeld bij art. 65*ter* der wet tot regeling van het lager onderwijs, laatstelijk gewijzigd bij die van den 8sten December 1889 (*Staatsblad* n°. 175). . .	„ 32,000.—	
ee. Schoolgelden van leerscholen verbonden aan de Rijkskweekscholen van onderwijzers	„ 12,140.—	
ff. Schoolgelden van leerlingen aan de Rijksnormaalschool voor teekenonderwijzers en aan de Rijksschool voor kunstnijverheid . .	„ 4,700.—	
gg. Bijdragen van leerlingen en kweekelingen op de Rijks hoogere burgerscholen, de Rijkslandbouwschool, de Polytechnische school en de winterscholen.	„ 173,000.—	
hh. Bijdrage van de gemeente *Gouda* in de kosten van uitbreiding der Rijks hoogere burgerschool aldaar van driejarigen cursus tot eene van vijfjarigen cursus en bijdrage van de gemeente *Rotterdam* in de kosten der aldaar bestaande Rijksinrichting tot opleiding van vroedvrouwen.	„ 11,700.—	
ii. Bijdragen voor het volgen der lessen aan de Rijksuniversiteiten en betalingen voor het afleggen van examens, bedoeld bij art. 89 der wet van den 28sten April 1876 (*Staatsblad* n°. 102) . . .	„ 234,000.—	
jj. Bijdragen van kweekelingen der Rijks-academie van beeldende kunsten.	„ 4,000.—	
kk. Bijdragen voor de opleiding van cadetten bij de Koninklijke Militaire Academie en aan de Cadettenschool	„ 74,000.—	
ll. Bijdragen voor de opleiding van adelborsten bij het Koninklijk Instituut voor de Marine, van adspirant-administrateurs te *Willemsoord* en van leerlingen-machinist te *Hellevoetsluis*	„ 49,800.—	
mm. Teruggaven en renten van voorschotten.	„ 1,001,065.—	
Transporteere . . .	*f* 4,494,615.—	*f* 129,160,085.—

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.			BELOOP PER MIDDEL OF INKOMST.
Per transport . . .		*f* 4,494,615.—	*f* 129,160,085.—
nn. Opbrengst van verkochte Rijksgoederen en eigendommen .		„ 250,000.—	
oo. Uitkeeringen van België:			
1°. volgens art. 18, alinea 3, van het verdrag van 5 November 1842, goedgekeurd bij de wet van den 4den Februari 1843 (*Staatsblad* n°. 3), wegens de vuurgelden op de Wester Schelde	*f* 10,000.—		
2°. volgens art. 10 van de overeenkomst van 31 October 1879, goedgekeurd bij de wet van den 22sten April 1880 (*Staatsblad* n°. 63), voor werken voor de uitbooziug der Vlaamsche wateren . . .	„ 58,300.—		
		„ 68,300.—	
pp. Uitkeering van den munntmeester voor het gebruik der Rijksmuntinrichting		*Memorie.*	
qq. Teruggave van de uit de Staatsbegrooting bestreden kosten voor de Rijkspostspaarbank		„ 475,000.—	
rr. Teruggave door gemeenten ter zake van hetgeen door haar volgens art. 45 der wet tot regeling van het lager onderwijs, zooals die gewijzigd is bij de wet van den 11den Juli 1884 (*Staatsblad* n°. 123), over 1897 te veel is genoten		„ 100,000.—	
ss. Ontvangsten wegens houtgeest, gebezigd tot vermenging van gedistilleerd, en wegens stoffen, gebezigd tot vermenging van zout.		„ 92,000.—	
tt. Toevallige baten, voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen.		„ 55,000.—	
uu. Opbrengst der Rijkslandbouwproefstations		„ 17,150.—	
vv. Bijdrage uit de geldmiddelen van Nederlandsch-Indië in de kosten van de afdeeling: „hoogere land- en boschbouwschool" der Rijkslandbouwschool te *Wageningen*		„ 20,000.—	
ww. Inkomsten van het hengstveulen-depot te *Bergen op Zoom.*		„ 9,000.—	
xx. Opbrengst van het in art. 2*bis* der Middelenwet bedoelde Fonds van schadevergoeding voor het gemis van heerlijke rechten in Noordbrabant.		„ 43,500.—	
yy. Alle andere ontvangsten niet tot de vorengenoemde behoorende		„ 385,000.—	
			„ 6,009,565.—
O. *Bijdrage van Nederlandsch-Indië* aan de middelen tot dekking van 's Rijks uitgaven over het dienstjaar 1899.			*Memorie.*
P. *Aandeel van de geldmiddelen van Nederlandsch-Indië* in de uitgaven wegens uitgifte of beleening van bewijzen van vlottende schuld			*Memorie.*
Q. *Aandeel van de geldmiddelen van Nederlandsch-Indië* in de uitgaven voor rente, kosten en aflossing van drie ten honderd rentegevende nationale schuld . .			„ 3,847,250.—
R. De in artikel 2 der Middelenwet bedoelde *bijdrage* uit het *Fonds voortspruitende uit koopprijzen van domeinen*.			„ 500,000.—
S. *Aandeel van den Staat*, ingevolge de wet van den 7den Augustus 1888 (*Staatsblad* n°. 122), in de winsten der Nederlandsche Bank, zijnde een vierde gedeelte der over het boekjaar 1898/1899 en drie vierde gedeelten der over het boekjaar 1899/1900 behaalde winsten			„ 1,125,000.—
T. *Leges*, geheven ingevolge de wet van den 9den Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 80), gewijzigd bij die van den 29sten December 1893 (*Staatsblad* n°. 246).			„ 155,000.—
Totaal . . .			*f* 140,796,900.—

31 *December* 1898. WET, tot wijziging van het *achtste* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1897. S. 319.

Bij deze wet wordt na verhooging en vermindering van eenige artikelen het totaal der 3de Afd. *verminderd* met *f* 50,000; dat der 4de Afd. *verhoogd* met *f* 30,500; dat der 9de Afd. *verminderd* met *f* 106,916; dat der 12de Afd. *verhoogd* met *f* 58,000; dat der 16de Afd. *verhoogd* met *f* 3400 en dat der 18de Afd. *verhoogd* met *f* 65,016.

—

31 *December* 1898. WET, tot verhooging van het *negende* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1897. S. 320.

Bij deze wet wordt na toevoeging van een nieuw artikel ad *f* 207,000, het totaal der 5de Afd. en het eindcijfer met gelijk bedrag *verhoogd*.

—

31 *December* 1898. WET, tot wijziging van het *negende* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1897. S. 321.

Bij deze wet worden de navolgende artikelen van dit hoofdstuk:

a. *verhoogd:*

Art. 10 met *f* 50,000. *Art.* 28 met *f* 2,600.
Art. 31 met *f* 20,000. *Art.* 41 met *f* 50,000.
Art. 62 met *f* 4,000. *Art.* 131 met *f* 87,000.
Art. 147 met *f* 1,100. *Art.* 158 met *f* 4,000.
Art. 193 met *f* 5,344. *Art.* 204 met *f* 46,000.
Art. 216 met *f* 3,460. *Art.* 222 met *f* 23,500.

b. *toegevoegd:*

Art. 137*bis*. Uitgaven, voortvloeiende uit de toepassing van art. 15 der wet van 9 April 1875 (*Staatsblad* n°. 67). *f* 26,000.

c. *verminderd:*

Art. 129 met *f* 268,200. *Art.* 188 met *f* 36,500.
Art. 199 met *f* 18,304.

Tengevolge van voorschreven wijziging wordt het totaal der 2de Afd. *verminderd* met *f* 28,600; dat der 3de Afd. *verhoogd* met 5,100 en dat der 6de Afd. *verhoogd* met *f* 23,500.

—

31 *December* 1898. WET, tot aanvulling en verhooging van het *negende* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898. S. 322.

Bij deze wet wordt tusschen *art.* 141 en 142 ingelascht:

Art. 141*bis*. Koopsom van het Nederlandsch gedeelte der spoorweglijn van Hasselt naar Eindhoven, ingevolge art. V der bij de wet van den 2 April 1898 (*Staatsblad* n°. 81), goedgekeurde overeenkomst met België van 23 April 1897, *f* 1,440,000.

Art. 141*ter*. Uitkeering over het 2de halfjaar 1898 aan België voor de exploitatie der gedeelten van den spoorweg van Tilburg naar Turnhout, gelegen op door Nederlandsch grondgebied ingesloten, tot Belgisch grondgebied behoorende perceelen, vastgesteld in art. VII, 2de lid, van de bij de wet van 2 April 1898 (*Staatsblad* n°. 81) goedgekeurde overeenkomst met België van 23 April 1897, *f* 480.

Art. 141*quater*. Kosten van het in voldoenden staat van onderhoud brengen der krachtens de wet van 2 April 1898 (*Staatsblad* n°. 81), van België overgenomen Nederlandsche gedeelten der spoorweglijnen van Tilburg naar Turnhout; van Antwerpen naar de Pruissische grens in de richting van Gladbach, van Hasselt naar Maastricht en van Maastricht naar Aken, ingevolge art. 8 der bij de wet van 22 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 134) goedgekeurde overeenkomst met de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen, *f* 5000.

Tengevolge van voorschreven aanvullingen wordt het totaal der 2de Afd. en het eindcijfer *verhoogd* met *f* 1,445,480.

—

31 *December* 1898. WET, tot aanvulling en verhooging van het *negende* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898. S. 323.

Bij deze wet wordt tusschen *art.* 138 en 139 ingelascht:

Art. 138*bis*. Uitgaven, ten gevolge van het eindigen der concessie voor den spoorweg Leiden—Woerden, *f* 8,104,038.10^{5}.

Tengevolge van voorschreven aanvulling wordt het totaal der 2de Afd. en het eindcijfer *verhoogd* met *f* 8,104,038.10^{5}.

—

31 *December* 1898. WET, tot wijziging en verhooging van de koloniale huishoudelijke begrooting van *Suriname* voor het dienstjaar 1897. S. 324.

Bij deze wet wordt na verhooging en vermindering van eenige artikelen het eindcijfer der begrooting vastgesteld op *f* 2,269,600.40.

—

31 *December* 1898. WET, tot verhooging van het *tiende* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1897. S. 325.

Bij deze wet wordt na verhooging van een artikel, het totaal der 2de Afd. gebracht op *f* 740,652.29^{5} en het eindcijfer op *f* 1,372,842.21^{5}.

31 *December* 1898. WET, tot wijziging en verhooging der begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1897. (Hoofdstuk I. *Uitgaven in Nederland.*) S. 326.

—

31 *December* 1898. WET, tot wijziging en verhooging der begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1897. (Hoofdstuk II. *Uitgaven in Nederlandsch-Indië.*) S. 327.

—

31 *December* 1898. WET, tot wijziging van artikel 6 der wet van 17 November 1872 (*Staatsblad* n°. 130), houdende vaststelling der tarieven van in-, uit- en doorvoer in *Nederlandsch-Indië.* S. 328.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is de bevoegdheid, die bij het tweede lid van artikel 6 der wet van 17 November 1872 (*Staatsblad* n°. 130) is gegeven aan den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië*, uit te breiden tot de residentie *Ternate*, en derhalve de gelegenheid te openen om in dat gewest inen uitvoerrechten te heffen vanwege het Nederlandsch-Indisch Gouvernement;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

Uit het eerste lid van artikel 6 der wet van 17 November 1872 (*Staatsblad* n°. 130) vervalt het woord „*Ternate*".

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 31sten December 1898.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Koloniën, (*get.*) CREMER.

(*Uitgeg.* 10 *Jan.* 1899.)

—

31 *December* 1898. WET, tot aanvulling van het IIde hoofdstuk der begrooting van uitgaven van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1899. S. 329.

—

31 *December* 1898. WET, tot voorziening in het kas-tekort van den Indischen dienst over 1899. S. 330.

Bij deze wet wordt de Minister van Financiën bevoegd verklaard om bij het openen van kredieten aan Onzen Minister van Koloniën gedurende het jaar 1899, het bedrag der volgens artikel 33 der wet tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording der geldmiddelen van Nederlandsch-Indië (*Staatsblad* 1895, n°. 145) in 's Rijks schatkist gestorte gelden te boven gaan met eene som van *f* 18,000,000.

De Minister van Financiën zal in dat voorschot aan de Indische kas mogen voorzien door uitgifte of beleening van bewijzen van vlottende schuld met inachtneming van de daaromtrent bestaande of nog vast te stellen wettelijke bepalingen.

—

27 *Juni* 1898. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat de artt. 1 en 6 der wet van 25 Mei 1880 (*Staatsblad* n°. 89) mede van toepassing zijn op het vervoer van doode vogels.

De Hooge Raad enz.;

Gelet op het middel van cassatie door den requirant voorgesteld bij memorie:

Schending door niet-toepassing van artikel 1 in verband met art. 6 der wet van 25 Mei 1880 (*Staatsblad* n°. 89);

Overwegende, dat den gerequireerde bij de dagvaarding is ten laste gelegd: dat hij op 27 Februari 1898, des avonds te ongeveer 10 uur, bij het station Weesperpoort te Amsterdam, is bevonden te vervoeren in een door hem gedragen zak 56 doode voor landbouw nuttige veldleeuwerikken;

O. dat dit feit bij het bestreden vonnis bewezen, doch niet strafbaar is verklaard;

O. dat tot staving van het voorgestelde middel van cassatie is aangevoerd: dat de kantonrechter voornoemde beslissing heeft gegeven op grond, dat, volgens art. 1 in verband met art. 6 der aangehaalde wet het vervoer alleen van levende vogels strafbaar zou zijn; dat echter deze wetsuitlegging in strijd is met de bedoeling van den wetgever zooals die blijkt uit de geschiedenis van voornoemde wet; dat toch bij de beraadslaging over art. 1 de opmerking gemaakt werd, dat in dit artikel niet wordt uitgemaakt, dat onder het verbod van vervoeren ook doode dieren begrepen zijn en het gevaar dus zou kunnen ontstaan, dat het vervoer of de verkoop van doode vogels als geoorloofd beschouwd zou kunnen worden, en dat daarop de Minister van Justitie geantwoord heeft:

„Het spreekt van zelf dat, wanneer hier gesproken wordt van in het wild levende zoogdieren of vogels, daarmede gewezen wordt op de algemeene hoedanigheid van het dier, maar niet op zijn concreten toestand. Ook wanneer het dier opgehouden heeft te leven, valt het onder de bepalingen van dit artikel en is vervoer daarvan verboden";

O. dat ingevolge art. 3, n°. 3 van het koninklijk besluit van 24 October 1892 (*Staatsblad* n°. 236), uitgevaardigd ter uitvoering der wet van 25 Mei 1880 (*Staatsblad* n°. 89), de veldleeuwerik (alanda arvensis) geacht wordt gedurende de eerste 9 maanden des jaars voor landbouw of houtteelt nuttig te zijn;

O. ten opzichte van het voorgedragen middel, dat de beslissing van den kantonrechter dat alleen het vervoer van levende vogels op grond van de artikelen 1 en 6 der wet van 25 Mei 1880 (*Staatsblad* n°. 89), strafbaar zonde zijn, geen steun vindt in de bedoeling, de woorden en de geschiedenis van die wet;

dat de bedoeling der wet, in deze zelve uitgedrukt deze is: om in het belang van landbouw en houtteelt sommige *diersoorten* in bescherming te nemen; dat tot bereiking van dit doel in art. 1 verboden wordt in het wild levende zoogdieren of vogels nuttig voor landbouw en houtteelt te vangen, te dooden, te vervoeren, te koop aan te bieden, te verkoopen, of te leveren, of ten verkoop of ter aflevering in voorraad te hebben;

dat het bij de samenvoeging van al deze verbodsbepalingen onaannemelijk is dat de wetgever alleen levende vogels op het oog gehad zoude hebben;

dat toch door de woorden „in het wild levende vogels" slechts een bepaalde *diersoort* volgens art. 3 der wet bij koninklijk besluit aan te wijzen, aangeduid wordt, waarvan niet alleen het vrije bestaan beschermd wordt door het verbod van vangen en dooden, maar ook de voortleving beveiligd wordt door het verbod van het uithalen, vernielen enz. van eieren, en van het verstoren of vernielen van nesten van het beschermd vogelsoort — art. 2 —;

dat hoe waar het ook moge zijn, zooals in het vonnis overwogen is, dat doode vogels voor de bescherming van landbouw en houtteelt onverschillige zaken zijn, dit voor den wetgever, zooals hieronder nader blijken zal, geenszins het geval is geweest en ongetwijfeld een vogel ook na zijn dood blijft behooren tot de soort van in het wild levende vogels, waartoe hij bij zijn leven behoort heeft;

dat de door de wet beoogde bescherming, zooals uit het boven aangehaalde artikel 1 der wet is gebleken, zich niet bepaalt tot het verbod van vangen en dooden van vogels van een aangeduid soort, waarvan de overtreding in vele gevallen bezwaarlijk te constateeren is, maar zich uitstrekt tot het vervoeren, te koop aanbieden, het verkoopen of leveren, of ten verkoop of ter aflevering in voorraad hebben van zoodanige vogels en dat deze bescherming dan ook niet tot haar recht zou komen indien de laatstgenoemde verbodsbepalingen alleen op levende vogels betrekkelijk waren;

dat met deze verklaring der wet in overeenstemming is de bepaling van art. 7 der wet in het *algemeen* voorschrijvende dat bij *elke* bekeuring de levende dieren in vrijheid worden gesteld, maar dat de *doode* dieren vernietigd worden;

dat toch met de algemeenheid van deze bepalingen niet zoude zijn overeen te brengen dat uitsluitend bij bekeuringen ter zake van het dooden van vogels de vernietiging daarvan bevolen zoude zijn;

dat, waar de bedoelingen de woorden der wet er toe leiden het vervoer ook van doode vogels als een bij de wet strafbaar gesteld feit aan te nemen, bij de memorie van cassatie terecht een beroep werd gedaan op de geschiedenis der wet;

dat toch het antwoord van den Minister op eene vraag van een der leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, in overeenstemming was met de door den requirant verdedigde uitlegging der wet;

O. mitsdien, dat het voorgestelde middel van cassatie is gegrond;

Vernietigt het vonnis van het eerste kantongerecht te Amsterdam van den 30 Maart 1898;

Uit kracht van art. 105 R. O. rechtdoende ten principale;

Gezien de artt. 1, 3 en 6 der wet van 25 Mei 1880 (*Staatsblad* n°. 89), art. 3 van het koninklijk besluit van 24 October 1892 (*Staatsblad* n°. 236), de artikelen 10 sub 42 en 11 der wet van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64), artikel 23 Strafrecht en art. 214 Strafvordering;

Verklaart dat het ten laste van den gerequireerde bij voormeld vonnis bewezen verklaarde feit moet worden gequalificeerd: „het vervoeren van in het wild levende vogels nuttig voor landbouw en houtteelt";

Verklaart hem schuldig aan het aldus gequalificeerde feit;

Veroordeelt hem te dier zake tot eene geldboete van *f* 6;

Bepaalt den duur der vervangende hechtenis op 3 dagen.

VERBETERING.

Bladz. 67, kolom 2. In den 12den regel van onderen staat: „*toonbak*", lees: „*toonbank*".

„ 153, „ 1. In den 29sten regel van onderen staat: ARREST, lees: BESCHIKKING.

„ 176, „ 2. In den 16den regel van boven staat: „(*Staatsblad n°. 228*)", lees: „(*Staatsblad n°. 288*)".

„ 201, kolom 2. In het intitulé van het besluit van 22 Juli 1898 staat: „*16 Juli*", lees: „*16 Juni*".

„ 202, „ 1. In den 3den regel van boven staat: „*de Ministers*", lees: „*den Minister*".

„ 240, „ 1. Aan het slot van het intitulé van het besluit van 18 Augustus 1898 staat: „S. 200", lees: „S. 201".

ALPHABETISCHE INHOUDS-OPGAVE VOOR 1898.

De jaargang is geheel chronologisch, behalve het arrest van 27 Juni 1898, voorkomende op bladz. 344.

Academie. (Kon. Militaire) Besluit tot wijziging van het Reglement voor de Koninklijke Militaire Academie. S. 235. 5 Dec.

Adel. Besluit houdende goedkeuring van eene elfde lijst van personen of geslachten, wier titels en adeldom op de adelsregisters zijn ingeschreven; zoomede van eene tweede lijst der veranderingen van adellijke geslachtsnamen waarvan op die registers aanteekening is geschied, en van eene lijst ter verbetering van misstellingen, voorkomende in de verschillende adelslijsten in het Staatsblad geplaatst. S. 204. 30 Aug.

Arbeid van jeugdige personen en vrouwen. Besluit tot vaststelling van eenen algemeenen maatregel van bestuur, als bedoeld bij artikel 4 der Arbeidswet. S. 148. 24 Juni.

Archieven. Besluit tot wijziging van het besluit van 30 December 1896, houdende regeling der jaarwedde van de ambtenaren, verbonden aan de archiefdepôts des Rijks, zoo te 's Gravenhage als in de provinciën. 25 Jan.

— Besluit tot nadere verlenging van den termijn, gesteld in art. 3 van het besluit van 8 Maart 1879, S. 40, houdende bepalingen omtrent het bewaren der oude rechterlijke archieven welke dagteekenen van vóór de invoering der Fransche wetgeving. S. 266. 9 Dec.

Attestatiën de vita. Missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende het gebruik van formulieren der attestatiën de vita, oud model. 13 Aug.

Azijnen. Besluit tot het verleenen van vrijdom van belasting voor azijn en houtzuur, ten behoeve van lucifersfabrieken. S. 218. 7 Oct.

Begrootingen. Wetten tot vaststelling der volgende hoofdstukken der Staatsbegrooting voor 1898:

II.	S. 31.	28 Jan.
III.	32.	28 Jan.
IV.	33.	28 Jan.
V.	34.	29 Jan.
VI.	151.	28 Juni.
VII *B*.	36.	29 Jan.
VIII.	40.	31 Jan.
IX.	41.	31 Jan.
X.	48.	2 Febr.
XI.	37.	29 Jan.

— Als voren voor 1899:

I.	S. 316.	31 Dec.
VII *A*	317.	31 Dec.

— Wetten tot verhooging en wijziging van de volgende hoofdstukken der Staatsbegrooting voor 1897:

V.	S. 184.	14 Juli.
VI.	258.	6 Dec.
VII *A*.	139.	6 Juni.
VII *B*.	259.	6 Dec.
	315.	31 Dec.
VIII.	276.	29 Dec.
	319.	31 Dec.
IX.	320, 321.	31 Dec.
X.	325.	31 Dec.

— Als voren voor 1898:

III.	S. 287.	31 Dec.
IV.	131.	6 Juni.
	176.	14 Juli.

V. S. 133. 6 Juni.
177. 14 Juli.
257. 6 Dec.
307. 31 Dec.
VI. 179. 14 Juli.
VII *A*. 312. 31 Dec.
VII *B*. 313. 31 Dec.
VIII. 278. 29 Dec.
IX. 134. 6 Juni.
155. 1 Juli.
171. 2 Juli.
322, 323. 31 Dec.
X. 186. 15 Juli.

— Wetten tot:

Aanwijzing van de middelen ter goedmaking van de uitgaven, begrepen in de Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1899. S. 318. 31 Dec.

Beschikbaarstelling van gelden, wegens door het Departement van Oorlog gedane verstrekkingen, voor den dienst van 1898. S. 260. 6 Dec.

Als voren door het Departement van Marine, voor den dienst van 1898. S. 166. 2 Juli.

Vaststelling van de begrooting van uitgaven ten behoeve van de voltooiing van het vestingstelsel, dienst 1898. S. 39. 31 Jan.

Verhooging als voren dienst 1898. S. 277. 29 Dec.

Vaststelling van de begrooting der uitgaven van de Algemeene Landsdrukkerij, voor het dienstjaar 1899. S. 306. 31 Dec.

Regeling van de ontvangsten en uitgaven van het Pensioenfonds voor weduwen en weezen van Burgerlijke Ambtenaren voor het jaar 1899. S. 314. 31 Dec.

Machtiging op de Algemeene Rekenkamer tot verevening, ten laste van den dienst van 1897, van op den dienst van 1894 niet in uitgaaf aangenomen mandaten en, in verband daarmede verhooging van het achtste hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1897. S. 276. 29 Dec.

Wijziging en verhooging der begrooting van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1897. (Hoofdstuk I. Uitgaven in Nederland.) S. 326. 31 Dec.

Als voren. (Hoofdstuk II. Uitgaven in Nederlandsch-Indië.) S. 327. 31 Dec.

Wijziging en aanvulling van het IIde hoofdstuk der begrooting van uitgaven van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1898. S. 44. 1 Febr.

Verhooging der begrooting van uitgaven van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1898. S. 144. 9 Juni.

Verhooging van het IIde hoofdstuk der begrooting van uitgaven van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1898, ten behoeve van de reorganisatie van het bestuur in de afdeeling Lombok der residentie Bali en Lombok. S. 169. 2 Juli.

Aanwijzing der middelen en inkomsten tot goedmaking van de uitgaven, begrepen in de begrooting van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1899. (Hoofdstuk I. Middelen en inkomsten in Nederland.) S. 282. 31 Dec.

Als voren. (Hoofdst. II. Middelen en inkomsten in Nederlandsch-Indië.) S. 283. 31 Dec.

Vaststelling der begrooting van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1899. (Hoofdst. I. Uitgaven in Nederland.) S. 280. 31 Dec.

Als voren. Hoofdstuk II. (Uitgaven in Nederlandsch-Indië.) S. 281. 31 Dec.

Aanvulling van het IIde hoofdstuk der begrooting van uitgaven van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1899. S. 329. 31 Dec.

Verhooging der begrooting van uitgaven van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1899, ten behoeve van den aanleg van een spoorweg van Kalisat naar Banjoewangi. S. 284. 31 Dec.

Voorziening in het kas-tekort van den Indischen dienst over 1899. S. 330. 31 Dec.

Wijziging en verhooging van de koloniale huishoudelijke begrooting van Suriname voor het dienstjaar 1897. S. 324. 31 Dec.

Definitieve vaststelling van de koloniale huishoudelijke begrooting van Suriname voor het dienstjaar 1898. S. 46. 2 Febr.

Als voren van Curaçao. S. 47. 2 Febr.

Vaststelling van het slot der rekening van de koloniale uitgaven en ontvangsten van Suriname over het dienstjaar 1894. S. 136. 6 Juni.

Belastingen. (Directe) Besluit tot vaststelling van eenige nieuwe formulieren van beschrijvingsbiljetten voor de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten. S. 71. 31 Maart.

— Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat onder „in het buitenland gevestigden" in de wet op de bedrijfsbelasting, bepaaldelijk in de artt. 1*g* en 6, § 4, zijn begrepen de in Nederlandsch-Indië gevestigden. 3 Juni.

— Besluit tot regeling der vergoeding voor bureaukosten aan de colleges van zetters voor

's Rijks directe belastingen en der presentiegelden voor de leden dier colleges. S. 264. 8 Dec.

Belasting. (Personeele) Resolutie van den Minister van Financiën, houdende wijziging der bepalingen nopens de uitkeering en verantwoording van de gemeente- en provinciale opcenten op de personeele belasting. 3 Jan.

— Wet tot regeling der personeele belasting naar den grondslag rijwielen. S. 181. 14 Juli.

— Besluit tot vaststelling van een nieuw formulier voor het beschrijvingsbiljet voor de personeele belasting. S. 233. 19 Nov.

Belastingen. (Plaatselijke) Besluit houdende beslissing in een geschil tusschen de raden der gemeenten Maarssen en Maarsseveen, betreffende heffing van bruggelden. 17 Oct.

— Wetten tot afwijking van den regel, gesteld bij art. 241 der gemeentewet, omtrent plaatselijke belastingen ten behoeve van de gemeenten:

den Helder.	S. 308.	31 Dec.
Vlissingen.	309.	31 Dec.
Hellevoetsluis.	310.	31 Dec.
Vlieland.	311.	31 Dec.

Belastingen. (Provinciale) Wetten houdende bekrachtiging van provinciale belastingen in:

Noordbrabant.	S. 288.	31 Dec.
Gelderland.	289.	31 Dec.
Zuidholland.	290.	31 Dec.
	299—301.	31 Dec.
Noordholland.	291.	31 Dec.
Zeeland.	292.	31 Dec.
Utrecht.	293.	31 Dec.
Friesland.	73—75.	2 April.
	294.	31 Dec.
	302—304.	31 Dec.
Overijssel.	295.	31 Dec.
Grouingen.	296.	31 Dec.
	305.	31 Dec.
Drenthe.	297.	31 Dec.
Limburg.	298.	31 Dec.

Bevolkingregisters. Missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende in verband met de uitvoering der wet op de personeele belasting, het doen van opgaven door de burgemeesters nopens voltrokken huwelijken en van vestiging in de gemeente van uit het buitenland of de koloniën gekomen personen. 21 April.

Borgtochten. Wet tot regeling van de wijze, waarop door de daartoe verplichte rijksambtenaren ten behoeve van den Staat zekerheid wordt gesteld. S. 180. 14 Juli.

Inwerkingtreding der wet. S. 230. 15 Nov.

Boterhandel. Wet tot nadere voorziening omtrent de uitvoering der wet van 23 Juni 1889, S. 82, houdende bepalingen tot voorkoming van bedrog in den boterhandel. S. 78. 2 April.

Buskruit. Besluit houdende verbod van uit- en doorvoer van ammunitie en buskruit. S. 120. 31 Mei.

Comptabiliteit. Missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Ged. Staten van de provinciën, betreffende uitkeering der gemeente- en provinciale opcenten op de hoofdsom der personeele belasting. 12 April.

Consulaten. Besluit tot wijziging van het besluit van 29 Aug. 1894, S. 146, gewijzigd en aangevuld bij dat van 13 Mei 1896, S. 81, ter uitvoering van art. 1 der wet, houdende regeling van de bevoegdheid der consulaire ambtenaren tot het opmaken van burgerlijke akten, en van de consulaire rechtsmacht (Staatsbladen n°s. 138 van 1887 en 204 van 1888. S. 42. 1 Febr.

Nadere wijziging. S. 213. 20 Sept.

Domeinen van den Staat. Wetten en besluiten tot goedkeuring van:

verkoop van een stuk grond onder IJsselmonde, aan de maatschappij tot uitoefening der riviervisscherij, genaamd „de Mérode". S. 3. 3 Jan.

ruiling van grond en vestiging van uitwegen ten behoeve van het Ulvenhoutsche bosch en de domeinhoeve Ulvenhout met A. VAN DIJK, aldaar, e. a. S. 72. 2 April.

afkoop door de gemeente Rotterdam van het recht van opstal op eene strook oeverland langs de Nieuwe Maas, onder Charlois, en van het recht van overweg over belendenden grond. S. 76. 2 April.

verkoop van eene strook spoorweggrond aan het Stationsplein te 's Hertogenbosch aan die gemeente. S. 77. 2 April.

verkoop van voormaligen vestinggrond en water te Coevorden aan de provincie Overijssel. S. 137. 6 Juni.

uitgifte in erfpacht aan de gemeente Leiden van duingrond onder Katwijk ten behoeve van de duinwaterleiding. S. 138. 6 Juni.

verkoop van een stuk voormaligen vestinggrond en gracht te Coevorden aan die gemeente. S. 168. 2 Juli.
eene door den staat met de gemeente St. Michiels Gestel aangegane overeenkomst omtrent aan- of afkoop van tiendrecht. S. 182. 14 Juli.
kosteloozen afstand van een stuk geslechten vestinggrond te Groningen aan de provincie Groningen en de gemeente Groningen ten behoeve van den bouw van een ziekenhuis met aanhoorigheden. S. 192. 29 Juli.

Fabrieken enz. Besluit houdende beschikking op het beroep van W. SUIDEMA JR. te Purmerend, tegen het besluit van burgemeester en wethouders dier gemeente, waarbij nieuwe voorwaarden zijn verbonden aan de hem bij hun besluit van 6 Augustus 1897 verleende vergunning tot het plaatsen van een gasmotor. S. 216. 29 Sept.
— Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing wat voor het bestaan eener inrichting tot bewaring van lompen wordt vereischt enz. 7 Nov.
— Besluit betreffende art. 11*bis* der Hinderwet in verband met art. 6 der Veiligheidswet. 18 Aug.

Fabrieken en werkplaatsen. Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing betreffende art. 12, eerste en tweede lid der Veiligheidswet. 14 Nov.

Gedistilleerd. Besluit nopens den vrijdom van accijns voor melasse en andere snikersappen, welke worden ingevoerd om daarvan hier te lande gedistilleerd te vervaardigen. S. 62. 14 Maart.
— Besluit tot aanvulling van het besluit van 21 Juli 1882, S. 115, houdende nadere aanwijzing der kringen om branderijen waar peilingen kunnen verricht worden. S. 209. 10 Sept.
— Wet houdende nadere bepalingen omtrent den accijns op het gedistilleerd. S. 286. 31 Dec.

Gemeentebestuur. Besluit houdende handhaving van een besluit van Ged. Staten van Zuidholland, tot niet-toelating van een gekozen lid van den raad, in verband met art. 23, litt. *i*, der gemeentewet. 3 Jan.
— Besluit waarbij met vernietiging van het besluit van Ged. Staten van Gelderland, alsnog het daartegen ingesteld beroep gegrond wordt verklaard en bevolen wordt dat J. VAN BEYNUM zal worden toegelaten als lid van den raad der gemeente Wageningen. S. 50. 4 Febr.
— Besluit waarbij met vernietiging van het besluit van Ged. Staten van Zuidholland, het daartegen ingesteld beroep gegrond wordt verklaard en bevolen wordt dat A. PIJL JZN. zal worden toegelaten als lid van den raad der gemeente Alblasserdam. S. 52. 9 Febr.
— Besluit houdende beslissing dat de geneeskundige, aangesteld door een burgerlijk armbestuur, dat door den raad wordt benoemd en jaarlijks uit de gemeentekas eene toelage ontvangt, door de levering van geneesmiddelen aan arme patiënten niet handelt in strijd met art. 24 der gemeentewet. 1 April.
— Besluit waarbij, met vernietiging van een besluit van Ged. Staten van Limburg, alsnog het daartegen ingesteld beroep wordt gegrond verklaard en bevolen dat H. CÖRVERS zal worden toegelaten als lid van den raad der gemeente Grevenbicht. S. 104. 13 April.
— Besluit houdende beslissing dat onder het deelnemen aan onderhandsche pacht van gemeentegoederen, bedoeld in art. 24 der gemeentewet, niet is begrepen het onderhands aannemen van gemeentegronden in erfpacht. 16 Mei.
— Wet tot wijziging van artikel 131 der Gemeentewet. S. 178. 14 Juli.
— Besluit tot schorsing van het besluit van den raad der gemeente Steenwijkerwold, waarbij bepaald is, dat geen verder toezicht voor den bouw eener school c. a. te de Baars noodzakelijk is buiten de architecten, die tevens met de uitvoering van het werk zijn belast, zoodat de door burgemeester en wethouders dier gemeente benoemde opzichters buiten aanmerking blijven. S. 193. 3 Aug.
— Besluit houdende beschikking op het door den raad der gemeente Kampen ingesteld beroep van een besluit van Ged. Staten der provincie Overijssel, betreffende belegging van uitgeloote obligatiën eener gemeentelijke leening in eene nieuwe leening. 5 Aug.
— Besluit waarbij met vernietiging van het besluit van Ged. Staten van Zeeland, alsnog het daartegen ingesteld beroep gegrond wordt verklaard en bevolen wordt, dat P. A. VAN DE VELDE zal worden toegelaten als lid van den raad der gemeente Ter Neuzen. S. 211. 19 Sept.
— Besluit tot schorsing van het besluit van Ged. Staten van Noordbrabant, waarbij goedkeuring is verleend aan het besluit van den raad der gemeente Helvoirt van 29 September te voren om over het dienstjaar 1898 eene uitgaaf te doen van *f* 800 voor tegemoetkoming aan de

vereeniging tot bevordering der vrijwillige dienstneming bij de nationale militie te Helvoirt. S. 222. 18 Oct.

Verlenging der schorsing. 274. 22 Dec.

— Besluit tot schorsing van het besluit van Ged. Staten van Noordbrabant, waarbij goedkeuring is verleend aan het besluit van den raad der gemeente Tilburg van 27 September te voren om over het dienstjaar 1898 eene uitgaaf te doen van *f* 6400 voor toelagen aan vrijwilligers bij de militie. S. 223. 18 Oct.

Verlenging der schorsing. S. 275. 22 Dec.

— Besluit tot schorsing van het besluit van burgemeester en wethouders van Mijnsheerenland van 6 October 1898 om de boeken en kas, behoorende tot het beheer van den gemeenteontvanger in handen te stellen van P. J. Kluit, aan wiens benoeming tot ontvanger Ged. Staten van Zuidholland bij besluit van 19 September te voren goedkeuring hebben onthouden. S. 224. 25 Oct.

Gemeenteverordeningen. Besluit tot vernietiging van art. 100 der algemeene politieverordening voor de gemeente Wieringerwaard. S. 38. 31 Jan.

— Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing nopens de beteekenis der uitdrukking klinker- of voetpaden in art. 29*a* der verordening op de openbare straten, wegen en pleinen in de gemeente Arnhem en voorts dat onder rij- of voertuigen in art. 29*b* van die verordening ook rijwielen zijn begrepen. 28 Mrt.

— Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat het verbod der algemeene politieverordening van Amsterdam om een openlijk huis van ontucht te houden of tot het houden daarvan als mededader op eenigerlei wijze mede te werken niet treedt buiten de strafwetgevende bevoegdheid van den gemeenteraad en is ook overigens niet in strijd met eenige bepaling der rijkswet. 14 Nov.

— Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing betreffende het verbod in eene plaatselijke verordening om voorwerpen of waren van welken aard ook hetzij op of aan den openbaren weg, hetzij aan de huizen te koop aan te bieden of te venten zonder schriftelijke vergunning van den burgemeester. 5 Dec.

Geslacht. Besluit houdende nadere bepalingen omtrent afschrijving van accijns op geslacht, wegens uitvoer van versch vleesch. S. 200. 13 Aug.

Gratie. Circulaire van den Minister van Justitie aan de gerechtshoven, de arrondissements-rechtbanken en kantonrechters, betreffende de behandeling van requesten om gratie. 31 Mrt.

Grondbelasting. Besluit houdende wijziging van het besluit van 26 Oct. 1897, betreffende regeling der vergoeding van reis- en verblijfkosten in zake herziening van de belastbare opbrengst der gebouwde eigendommen. 9 Mrt.

— Besluit betreffende de bezoldiging van het personeel der directe belastingen en van het kadaster. 25 Mrt.

— Resolutie van den Minister van Financiën, betreffende betaling der kosten, belooningen en vergoedingen, voortvloeiende uit de herziening der belastbare opbrengst van de gebouwde eigendommen. 18 Juni.

— Besluit tot vaststelling van het model van het formulier bedoeld in art. 21, eerste lid der wet van 2 Mei 1897, S. 124, tot herziening van de belastbare opbrengst der gebouwde eigendommen. S. 188. 15 Juli.

Handelmaatschappij. (Ned.) Wet houdende bekrachtiging eener overeenkomst met de Nederlandsche Handelmaatschappij, ter vervanging van die bekrachtigd bij de wet van 23 Juni 1893 (Staatsblad n°. 113). S. 261. 6 Dec.

Indië. (Nederlandsch) Wet tot wijziging van art. 6 der wet van 17 Nov. 1872 (Nederlandsch Staatsblad 1872, n°. 130, Indisch Staatsblad 1873, n°. 35), houdende vaststelling der tarieven van in-, uit- en doorvoer in Nederlandsch-Indië. S. 43. 1 Febr.

328. 31 Dec.

— Wet houdende nadere regeling van het uitvoerrecht van tin in Nederlandsch-Indië. S. 285. 31 Dec.

Inkwartieringen. Besluit betreffende wijziging van het besluit van 10 November 1892, S. 253, zooals dat is gewijzigd bij het besluit van 5 Aug. 1895, S. 147, houdende o. a. vaststelling der reglementaire bepalingen ter uitvoering van de wet betrekkelijk de inkwartieringen en het onderhoud van het krijgsvolk en de transporten en leverantiën voor de legers of verdedigingswerken van het Rijk gevorderd, van 14 Sept. 1866, S. 138, zooals deze bij verschillende wetten is gewijzigd. S. 22. 17 Jan.

— Besluit tot wijziging van het besluit van 10 November 1892, S. 253, houdende o. a. vaststelling van reglementaire bepalingen ter uitvoering der wet betrekkelijk de inkwartie-

ringen en het onderhoud van krijgsvolk enz., gewijzigd bij de besluiten van 5 Augustus 1895, S. 147, en 17 Januari 1898 (Staatsblad n°. 22). S. 149. 24 Juni.

Jacht en visscherij. Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat onder het woord „rasters" in art. 5 van het besluit van 8 Februari 1815, S. 11, niet is te brengen de ijzerdraadbespanning, die volgens de feitelijke beslissing de in dit proces bedoelde bosschen omgaf. 6 Juni.

— Besluit betreffende de zorg voor de uitvoering van de wet van 13 Juni 1857, S. 87, tot regeling der jacht en visscherij. S. 174. 8 Juli.

Kadaster. Besluit tot wijziging van het bij besluit d.d. 20 October 1877, S. 190, vastgestelde tarief van rechten, verschuldigd voor het verstrekken van gegevens uit de kadastrale stukken, noodig voor de bijwerking der stukken bij de waterschapsbesturen berustend. S. 228. 8 Nov.

Kamers van Arbeid. Besluit tot vaststelling van een formulier, bedoeld in het tweede lid van art. 22 van de wet op de Kamers van Arbeid. S. 2. 3 Jan.

— Besluit tot vaststelling van een kiesreglement voor de Kamers van Arbeid. S. 20. 6 Jan.

— Besluit houdende bepaling van den dag, waarop de wet op de Kamers van Arbeid in werking treedt. S. 23. 8 Jan.

— Besluit van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, houdende vaststelling van de uit het Kiesreglement voor de Kamers van Arbeid voortvloeiende modellen. 18 April.

— Besluit tot vaststelling van eene instructie voor de secretarissen van de Kamers van Arbeid, ten opzichte van hun geldelijk beheer. S. 116. 6 Mei.

— Besluit betreffende portvrije verzending van stukken ingevolge de wet op de Kamers van Arbeid. S. 150. 25 Juni.

— Besluit krachtens art. 38 der wet op de Kamers van Arbeid. S. 173. 5 Juli.

— Besluit van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, houdende wijziging in de modellen VII en VIII, gevoegd nevens de beschikking van 18 April 1898, betreffende verkiezing van leden voor de Kamers van Arbeid. 29 Aug.

Kiesrecht. Besluit waarbij burgemeester en wethouders van Brenkelen-Nijenrode niet ontvankelijk worden verklaard in het beroep, door hen ingesteld tegen het besluit van Ged. Staten van Utrecht, waarbij, met toepassing van art. 225 der gemeentewet, de betaling is bevolen van drukkosten van stembiljetten. S. 215. 28 Sept.

— Arrest van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat waar art. 17, 1ste lid der kieswet voorschrijft eene opgaaf van „het bedrag" van het in het laatst verloopen jaar genoten inkomen, daaronder is te verstaan een bepaald bedrag, zooals in het geval van het het tweede lid, indien het inkomen heeft bestaan uit een vast week-, veertiendaagsch-, maand- of jaarloon, „het periodiek bedrag" waaraan niet beantwoordt de door den aspirant-kiezer gedane opgaaf van „meer dan" zeker bedrag. 30 Sept.

Koninklijk Huis. Besluit houdende wijziging van dat van 22 Juni 1891, betreffende eerbewijzen bij verjaardagen enz. van H. M. de Koningin en van de leden van het Koninklijk Huis. 5 Sept.

Koophandel. Besluit houdende voorschriften ter uitvoering van de artt. 748 en 755 van het Wetboek van Koophandel, zooals deze luiden ingevolge de wet van 2 Mei 1897 (Stbl. n°. 140). S. 1. 3 Jan.

Krankzinnigen. Besluit houdende vergunning aan regenten van het geneeskundig gesticht voor krankzinnigen te 's Gravenhage tot oprichting van een gesticht voor krankzinnigen op het landgoed „Oud-Rozenburg", gemeente Loosduinen, alsmede bepaling van het maximum der verpleegden en het minimum der geneeskundigen. S. 24. 8 Jan.

— Besluit houdende intrekking van het besluit van 19 Sept. 1895, S. 162, en nadere wijziging van het besluit van 4 Nov. 1890, S. 160, tot bepaling van het maximum der verpleegden en het minimum van geneeskundigen in het krankzinnigengesticht „het St. Joris Gasthuis" te Delft, gewijzigd bij besluit van 29 December 1891 (Stbl. n°. 245). S. 26. 21 Jan.

— Besluit tot intrekking van het besluit van 23 Maart 1895, S. 35, waarbij aan jonkheer G. G. DE VILLENEUVE en B. DE VRIES te 's Gravenhage vergunning is verleend, op een terrein gelegen in de gemeente Hoogland een gesticht voor krankzinnigen op te richten. S. 54. 22 Febr.

— Besluit tot wijziging van het besluit van 8 Juni 1896, S. 91, waarbij met wijziging

van het besluit van 15 Mei 1885, bepalingen zijn vastgesteld omtrent het maximum van het aantal verpleegden en het minimum van het getal geneeskundigen in het krankzinnigengesticht „Veldwijk" te Ermelo. S. 112. 2 Mei.
— Besluit tot aanwijzing van de gemeente Uithuizermeeden als woonplaats van de behoeftige krankzinnige J. Boonstra voor de toepassing van art. 26 der wet tot regeling van het armbestuur. S. 200. 18 Aug.
— Besluit tot vaststelling der voorwaarden voor de opneming en verpleging van krankzinnigen, voor rekening van gemeentebesturen in het Rijksgesticht te Grave. S. 210. 16 Sept.
— Besluit waarbij aan Alida de Munnik, te Gorssel, vergunning wordt verleend om het gebouw „Veldzicht" aldaar, met het daarbij behoorend terrein, tot een gesticht voor krankzinnigen in te richten. S. 219. 15 Oct.
— Besluit houdende intrekking van het besluit van 11 Juni 1896, S. 94, en nadere wijziging van het besluit van 13 Februari 1892, S. 43, waarbij aan de vereeniging tot opvoeding en verpleging van idioten en achterlijke kinderen, gevestigd te Utrecht, vergunning is verleend op het landgoed „'s Heeren Loo" te Ermelo een gesticht voor idioten op te richten. S. 226. 1 Nov.
— Besluit tot intrekking van het besluit van 26 Maart 1897, S. 76, houdende vergunning aan het bestuur der gemeente Rotterdam tot oprichting van een doorgangshuis voor krankzinnigen aldaar, alsmede bepaling van het maximum der verpleegden en het minimum der geneeskundigen. S. 262. 6 Dec.

Landbouw enz. Wet houdende bepalingen tot wering van voor den land-, tuin- of boschbouw schadelijke dieren en van plantenziekten. S. 79. 2 April.
— Besluit tot wijziging van het besluit van 24 December 1883, S. 248, houdende bepalingen ter uitvoering van de overeenkomst tot wering der druifluis (phylloxera), zooals het is gewijzigd bij de besluiten van 14 December 1889, S. 178, en 26 Mei 1894 (Staatsblad n°. 66). S. 103. 7 April.
— Besluit tot wijziging van het besluit van 24 October 1892, S. 236, houdende nadere vaststelling van bepalingen ter uitvoering van art. 3 der wet van 25 Mei 1880, S. 89, tot bescherming van diersoorten, nuttig voor landbouw of houtteelt, gewijzigd bij besluit van den 9 Juni 1893 (Staatsblad n°. 87). S. 105. 14 April.
— Missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende uitvoering der bepalingen tot wering van de druifluis. 27 April.
— Besluit houdende bepalingen tot wering van de San José schildluis (Aspidiotus perniciosus). S. 117. 20 Mei.
— Beschikking van de Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Financiën, betreffende de uitvoering van art. 3 van het besluit van 20 Mei 1898 (Staatsblad n°. 117). 4 Juni.
— Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat de artt. 1 en 6 der wet van 25 Mei 1880, S. 89, mede van toepassing zijn op het vervoer van doode vogels. (bladz. 344). 27 Juni.
— Besluit tot intrekking van het besluit van 22 April 1892, S. 93, gewijzigd bij besluit van 16 November 1893, S. 164, en tot vaststelling van een Reglement voor de Rijkslandbouwproefstations. S. 196. 6 Aug.
— Besluit houdende wijziging van het reglement voor de winterscholen. (Landbouwonderwijs.) 1 Oct.

Landsdrukkerij. Besluit bepalende dat het loon der zetters en drukkers ter Algemeene Landsdrukkerij van 1 Januari 1899 af, zal worden berekend naar het tarief, vastgesteld bij beslnit van 23 December 1896 (Staatsblad n°. 227). S. 273. 22 Dec.

Maatschappijen. Wet houdende goedkeuring van eene met de Stoomvaart-Maatschappij „Zeeland" wegens het uitvoeren van een maildienst tusschen Vlissingen en Queenborough of eene andere Engelsche haven. S. 183. 14 Juli.

Maten en gewichten. Besluit van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, betreffende vaststelling van het goedkeuringsmerk voor den ijk en herijk der maten en gewichten enz. voor 1899. 18 Oct.

Militair onderwijs. Besluit tot nadere wijziging van het Reglement voor den Hoofdcursus. S. 49. 4 Febr.

Militaire zaken. Wet tot wijziging der wet van 28 Augustus 1851, S. 128, regelende de bevordering, het ontslag en het op pensioen stellen der militaire officieren bij de landmacht. S. 156. 1 Juli.
— Besluit betreffende eene nadere wijziging van het reglement op het geneeskundig onderzoek

omtrent de geschiktheid voor den krijgsdienst van vrijwilligers voor het Reservekader. S. 268. 19 Dec.

Militie. (Nationale) Besluit tot wijziging van art. 2 van het besluit van 22 Juli 1892, S. 179, zooals dat artikel luidt na de wijziging daarin gebracht bij het besluit van den 24 April 1895 (Stbl. n°. 76). S. 67. 25 Mrt.

— Wet tot wijziging en aanvulling der wet van 19 Augustus 1861, S. 72, betrekkelijk de Nationale Militie, zooals die wet thans luidt, alsmede wijziging der wet van 22 April 1864, S. 22, en van de wet van 4 April 1892, S. 56, waarvan de duur der werking laatstelijk bij de wet van 31 December 1897, S. 288, is verlengd. S. 170. 2 Juli.

— Besluit waarbij, met vernietiging van het besluit van Ged. Staten van Noordbrabant, tot vrijstelling van den loteling P. A. LEIJTEN, der lichting van 1898 uit Heusden, van den dienst bij de militie wegens broederdienst, zijne door den militieraad uitgesproken aanwijzing tot dien dienst wordt gehandhaafd. S. 189. 16 Juli.

— Besluit betreffende de vergaderplaatsen van militieraden in Noordbrabant, Gelderland, Zuidholland, Zeeland, Friesland en Overijssel. S. 197. 9 Aug.

— Missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken, aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende art. 15, slot der militiewet; schutterplichtigheid van vreemdelingen, enz. 15 Aug. 3 Sept.

— Missive van den Minister van Oorlog aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende de uitvoering van art. 136 der wet op de nationale militie. 24 Aug.

— Besluit tot vaststelling van de eischen van militaire bekwaamheid, vermeld in art. 120 der wet van 19 Aug. 1861, S. 72, betrekkelijk de nationale militie, zooals dat artikel thans luidt, en van de wijze waarop van die bekwaamheid blijken moet. S. 207. 5 Sept.

— Missive van den Minister van Oorlog aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende art. 127, vierde zinsnede, der wet op de Nationale Militie. 13 Sept.

— Besluit tot herziening van eenige besluiten, uitgevaardigd ter uitvoering van de wet van 19 Augustus 1861, S. 72, betrekkelijk de Nationale Militie, en van bij die besluiten vastgestelde modellen. S. 214. 26 Sept.

— Missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende opgaven omtrent hen die zich voor de zeemilitie hebben aangemeld. 28 Sept.

— Besluit betrekkelijk de lichting der nationale militie van het jaar 1899. S. 225. 28 Oct.

— Missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende toelichting van het getuigschrift n°. 10 in zake de militie (overleden zoons). 2 Nov. 1 Dec.

Ministerieele departementen. Besluit tot overbrenging van de zorg voor de uitvoering van sommige landbouwaangelegenheden, voor zooveel het Departement van Waterstaat, Handel en Nijverheid daarbij betrokken is, naar dat van Binnenlandsche Zaken. S. 61. 11 Mrt.

Naturalisatie. Wetten houdende naturalisatie van:

Aerts. A.	S. 252.	6 Dec.
Baum. L.	243.	6 Dec.
Berssenbrügge. T.	126.	6 Juni.
Brien. H. W.	99.	4 April.
Brien. J. D. H.	97.	4 April.
Brien. O. K. H.	98.	4 April.
Briers. G. H. M.	160.	2 Juli.
Bromberg. J.	161.	2 Juli.
Cloppenburg. H. A. A.	12.	3 Jan.
Dalitz. V. H.	246.	6 Dec.
Deuschle. C. F.	251.	6 Dec.
Dreijer. A. H. W.	89.	2 April.
Eyk. A. J. van, weduwe van R. Mackenzie.	S. 241.	6 Dec.
Endepols. P. M. T. H.	238.	6 Dec.
Fischer. A. M. A. J. C.	5.	3 Jan.
Glashörster. J. H.	18.	3 Jan.
Goore. B. van de	128.	6 Juni.
Hahmann. H. A. C. W. A.	163.	2 Juli.
Hecker. J.	93.	4 April.
Hecker. P.	92.	4 April.
Hesse. F.	123.	6 Juni.
Holthausen. C. J. C. M.	164.	2 Juli.
Hompes. D.	4.	3 Jan.
Jordans. E. J.	239.	6 Dec.
Kasprowicz. J.	11.	3 Jan.
Klein. W. J.	157.	2 Juli.
Kürten. J.	236.	6 Dec.
Lachnit. H.	15.	3 Jan.

Lamers. J. H. S. 83. 2 April.
Lamers. T. 82. 2 April.
Lammerding. T. J. 94. 4 April.
Landwehr. J. 158. 2 Juli.
Leib. M. 19. 3 Jan.
Lendorf. F. A. L. 91. 4 April.
Lewin. F. 250. 6 Dec.
Lopacinski. S. A. 159. 2 Juli.
Marx. H. 237. 6 Dec.
Mendt. H. J. 85. 2 April.
Michels. J. 9. 3 Jan.
Oppenheimer. L. 13. 3 Jan.
Pol. D. 248. 6 Dec.
Pol. H. 249. 6 Dec.
Povel. A. J. B. A. 6. 3 Jan.
Püplichuisen. B. 130. 6 Juni.
Rapp. Dr. M. C., zich noemende Dr. M. Rapp. S. 240. 6 Dec.
Reichmuth. H. R. 95. 4 April.
Reinarz. J. E. 100. 4 April.
Sandt. J. M. F. van de 124. 6 Juni.
Sardemann. J. H. H. G. 7. 3 Jan.
Schröder. H. O. 14. 3 Jan.
Schulte. C. M. 10. 3 Jan.
Siebels. G. 129. 6 Juni.
Spangenthal. W. 8. 3 Jan.
Sondern. G. J. 247. 6 Dec.
Steinmann. F. C. 244. 6 Dec.
Stoltz. W. 245. 6 Dec.
Stöve. G. H. 84. 2 April.
Teepe. J. G. 242. 6 Dec.
Visser. J. 86. 2 April.
Voss. X. G. A. 17. 3 Jan.
Wendt. B. C. H. 162. 2 Juli.
Wendt. W. 165. 2 Juli.
Wentges. F. W. R. 16. 3 Jan.
Wiebols. B. W. H. 96. 4 April.
Wijkerslooth de Weerdesteyn. J. L. C. C. de S. 125. 6 Juni.
Würdemann. H. W. C. 127. 6 Juni.
Zenz. J. E. L. 87. 2 April.
Zenz. J. L. 88. 2 April.

Notariaat. Besluit tot nadere wijziging van het besluit van 4 Juni 1878, S. 81, houdende voorschriften ter uitvoering van art. 14 van de wet op het notarisambt. S. 69. 28 Mrt.

Onderwijs. (Lager) Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat voor het geven van onderwijs aan volwassenen, niet wordt vereischt het bezit eener acte van bekwaamheid. 12 April.

— Besluit tot aanvulling van artikel 29 van de Regelen voor de Rijkskweekscholen voor onderwijzers en onderwijzeressen, vastgesteld bij besluit van 21 Mei 1891 (Staatsblad n°. 97). S. 107. 14 April.

— Besluit tot aanvulling en wijziging van art. 3 der Regelen voor de Rijksnormaallessen, vastgesteld bij besluit van 29 Juni 1890, S. 97, gewijzigd bij besluit van 27 Juli 1896 (Staatsblad n°. 142). S. 108. 14 April.

— Besluit tot schorsing van het besluit van den raad der gemeente Heusden, waarbij J. H. Verhoeven te Breda is benoemd tot hoofd der openbare lagere school te Heusden. S. 115. 4 Mei.

— Besluit houdende beslissing dat de vacature, bedoeld in art. 54*bis*, 4°., sub *c*, der wet op het lager onderwijs, moet geacht worden voort te duren zoolang de ter vervulling benoemde onderwijzer niet in het bezit is van het bewijs bedoeld in art. 51, lett. *c*, der wet. 11 Juli.

— Besluit waarbij, met wijziging van het besluit van Ged. Staten van Groningen op de aanvrage van het bestuur der bijzondere lagere school van de Vereeniging tot bevordering van Christelijk Nationaal onderwijs te Oostwold (B 1), gemeente Midwolda, om de Rijksbijdrage bedoeld bij art. 54*bis* der wet tot regeling van het lager onderwijs over 1897, het daartegen ingesteld beroep gegrond wordt verklaard. S. 221. 17 Oct.

— Besluit tot schorsing van het besluit van den raad der gemeente Dubbeldam, waarbij T. J. Pieren is benoemd tot hoofd der openbare lagere school n°. 2 aldaar. S. 234. 29 Nov.

— Besluit tot vernietiging van het besluit van den raad der gemeente Bolsward, waarbij mejuffrouw S. A. M. Hettema is benoemd tot assistente bij het onderwijs in handwerken aan school n°. 1 aldaar. S. 269. 21 Dec.

Onteigening. Wetten en besluiten betreffende onteigening ten algemeenen nutte van eigendommen voor:

verbetering van de ringdijk van het waterschap Mastenbroek. S. 55. 23 Febr.

verbreeding der Uitbellerstraat, ook genaamd Klokluiderstraat, te Maastricht. S. 132. 6 Juni.

haven te Numansdorp, met verbindingsbaan tusschen deze en den in aanleg zijnden spoorweg (tramweg) van Rotterdam naar Zuid-Beijerland. S. 135. 6 Juni.

aanleg van zanddijken in den buitenduinregel

tusschen de Heldersche- en Houdsbossche zeeweringen. S. 231. 17 Nov.
doortrekken der van Woustraat te Amsterdam. S. 256. 6 Dec.

Onderwijs. (Hooger) Besluit tot wijziging van het besluit van 30 Juli 1878, S. 103, betreffende de bestemming der daarbij vermelde makingen aan de Rijks-Universiteiten te Leiden en te Utrecht. S. 145. 17 Juni.

Pensioenen. Wet tot nadere regeling nopens de vergelding van tijdelijke diensten met pensioen. S. 152. 28 Juni.

— Wet tot nadere regeling van de pensioenaanspraken der weduwen en weezen van burgerlijke ambtenaren, vóór of op 10 December 1888 overleden, gepensionneerd of op wachtgeld gesteld. S. 167. 2 Juli.

— Besluit ter bekendmaking van den tekst der wet van 9 Mei 1890, S. 78, tot regeling van de pensioenen der burgerlijke ambtenaren, zooals die is gewijzigd bij de wetten van 9 April 1897, S. 85, en 28 Juni 1898 (Stbl. n°. 152). S. 198. 10 Aug.

— Missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Gedeputeerde Staten van de provinciën, betreffende uitvoering van art. 9*bis* der wet op de burgerlijke pensioenen. 29 Nov.

Polders. Besluit houdende beschikking op de beroepen ingesteld door het bestuur van den polder Oostzaan en door J. Cuijpers Czn. en J. Bindt Pzn., beiden te Oostzaan, tegen een besluit van Ged. Staten van Noord-Holland, in zake toelating van Hoofdingelanden van dien polder. S. 106. 14 April.

Politie. Missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Gedeputeerde Staten van de provinciën, betreffende ambtscostuum voor commissarissen van politie. 9 Juni.

Posterij. Besluit houdende bepaling van vrijdom van port, voor de briefwisseling over dienstzaken in verband met de uitvoering der wet tot herziening der belastbare opbrengst van de gebouwde eigendommen. 1 April.

— Besluit houdende bepaling van vrijdom van port van den commandant van het korps pantserfort-artillerie en van commandanten van compagniën van dat korps met de ingenieurs van het stoomwezen. 12 Mei.

— Besluit tot regeling van de porten en rechten der brieven en andere stukken, welke worden uitgewisseld tusschen Nederland en de landen, tot de Algemeene Postvereeniging behoorende, alsmede de landen, welke niet tot die Vereeniging behooren. S. 227. 2 Nov.

— Besluit houdende bepalingen ter uitvoering van artikel 9 der wet van 21 Juni 1881, S. 70, tot inrichting van een dienst ter verzending met de post van pakketten, een gewicht van 5 kilogrammen niet te boven gaande. S. 229. 10 Nov.

— Besluit houdende nadere regeling van de porten der brieven en verdere stukken, die rechtstreeks over zee tusschen het Rijk en zijne koloniën en bezittingen in Oost- en West-Indië worden gewisseld. S. 263. 6 Dec.

Rechten van in-, uit- en doorvoer. Besluit houdende aanwijzing van het kantoor Caberg (gemeente Ond-Vroenhoven) voor den in-, uit- en doorvoer van goederen langs spoorwegen. S. 57. 25 Febr.

— Als voren van het kantoor Reusel. S. 58. 25 Febr.

— Besluit houdende bepalingen omtrent vrijstelling van invoerrecht voor azijnzuur-anhydrid benoodigd bij de vervaardiging van vanilline. S. 70. 30 Maart.

— Besluit houdende aanwijzing van de gemeente Haarlem als losplaats van goederen bij invoer langs rivieren en kanalen of langs spoorwegen. S. 101. 6 April.

— Besluit houdende bepalingen omtrent vrijdom van invoerrecht voor natrium-acetaat en calcium-acetaat. S. 146. 20 Juni.

— Besluit houdende wijziging van het besluit van den 17den Mei 1877, S. 106, tot regeling van het invoerrecht op chloralhydraat, aether sulfuricus en andere dergelijke uit of met alcohol bereide stoffen. S. 232. 19 Nov.

Rechtswezen. Beschikking van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat het doctoraat in de rechten, uitgereikt door de vrije universiteit te Amsterdam, niet de bevoegdheid kan geven om als advocaat en procureur te worden ingeschreven. 20 Mei.

— Wet tot goedkeuring der toestemming tot wijziging van het Wetboek van Koophandel voor de Gemengde Rechtspraak in Egypte en voorbehond der bevoegdheid om soortgelijke verdragen te sluiten. S. 254. 6 Dec.

Regeering. Besluit betreffende de plechtige beëediging en inhuldiging van Hare Majesteit Koningin Wilhelmina, binnen de stad Amsterdam. S. 195. 5 Aug.

— Proclamatie van Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes. S. 205. 30 Aug.
— Proclamatie betreffende de aanvaarding der regeering door Hare Majesteit, Koningin WILHELMINA. S. 206. 31 Aug.

Registratie. Resolutie van den Minister van Financiën, betreffende heffing van registratierecht op de akten, overeenkomsten inhoudende betrekkelijk zaken buiten den handel. 7 Mrt.

Reis- en verblijfkosten. Besluit tot herziening van artikel 2 van het besluit van 5 Jan. 1884, S. 4, tot regeling van de vergoeding voor reis- en verblijfkosten. S. 56. 24 Febr.

Rekenkamer. Wet houdende intrekking van artikel 34 der wet van 5 October 1841, S. 40, en regeling van het beheer over den voorraad goederen voor kleeding en uitrusting voor onderofficieren en soldaten. S. 279. 29 Dec.

Rivieren. Beslnit tot vaststelling van een reglement van politie op het ankeren op de rivieren bij Dordrecht. S. 140. 9 Juni.
— Beslnit tot nadere wijziging van het bij besluit van 25 Mei 1892, S. 128, vastgestelde bijzonder reglement van politie voor de scheepvaart op de rivieren beneden Rotterdam tot in zee. S. 208. 7 Sept.

Scheepvaart. Besluit houdende wijziging van het Reglement voor de examens ter verkrijging van een diploma als stuurman aan boord van koopvaardijschepen, vastgesteld bij besluit van 17 Juni 1891 (Stbl. n°. 106). S. 65. 21 Mrt.
— Besluit tot wijziging van het reglement ter voorkoming van aanvaring of aandrijving op openbare wateren in het Rijk, die voor de scheepvaart openstaan. S. 153. 29 Juni.

Schutterij. Besluit van den Minister van Oorlog, houdende vaststelling van het voorschrift betreffende het verstrekken en verantwoorden van munitiën tot draagbare vuurwapenen. 25 Juli.
— Missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende art. 15, slot der wet op de nationale militie; schutterplichtigheid van vreemdelingen, enz. 15 Aug.
3 Sept.
— Besluit vernietigende het besluit van burgemeester en wethouders van Middelburg, tot inschrijving ambtshalve van Mr. L. CH. BESIER voor de schutterij dier gemeente. S. 220. 17 Oct.

Schuld. (Nationale) Besluiten houdende machtiging tot uitgifte van schatkistbiljetten en schatkistpromessen volgens de wet van 4 April 1870, S. 62, gewijzigd bij die van 31 Dec. 1897, S. 281, en de wet van 5 Dec. 1881 (Stbl. n°. 185). S. 21. 6 Jan.
66. 22 Mrt.
110. 25 April.
141. 9 Juni.
147. 21 Juni.
190. 18 Juli.
212. 19 Sept.
217. 7 Oct.
271. 22 Dec.
— Besluit tot wijziging en aanvulling van het beslnit van 21 Aug. 1870, S. 154, gewijzigd bij besluit van 30 Dec. 1891, S. 247, houdende bepalingen omtrent de uitgifte, opzegging, aflossing en rentebetaling van schatkistbiljetten. S. 27. 25 Jan.
— Wet betreffende het aangaan eener geldleening ten laste van den Staat. S. 142. 9 Juni.
— Besluit betreffende de verwisseling van drie ten honderd rentegevende schuldbekentenissen, uitgegeven krachtens de wet van 9 Juni 1898, S. 142, tegen inschrijving op het Grootboek der drie ten honderd rentegevende Nationale Schuld. S. 154. 30 Juni.

Spoorwegen. Besluit tot nadere aanvulling van het algemeen reglement voor den dienst op de spoorwegen, vastgesteld bij besluit van 27 Oct. 1875, S. 183, zooals dit besluit bij verschillende besluiten is gewijzigd. S. 68. 26 Mrt.
— Overeenkomst met België, betreffende overneming van eenige in Nederland en België gelegen spoorwegen, en van die mede tot die spoorweggedeelten betrekkelijke met de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen gesloten overeenkomst. S. 81. 2 April.
114. 2 Mei.
— Wet tot bekrachtiging eener overeenkomst met de Bataviasche Oosterspoorweg Maatschappij tot aankoop van den spoorweg van Batavia naar Krawang. S. 143. 9 Juni.
— Wet tot bevordering van den aanleg en regeling van de exploitatie van een locaalspoorweg van Zwolle naar Delfzijl met zijtakken naar Almelo en naar Assen (Noordoosterlocaalspoorweg). S. 185. 15 Juli.
— Besluit houdende eene tijdelijke voorziening ter verzekering van de behoorlijke uitoefening der spoorwegdiensten en van het veilig verkeer over de spoorwegen. S. 199. 13 Aug.

Sterke drank. Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat voor de toepasselijkheid van art. 16, 1°. der drankwet niet wordt vereischt, dat blijke dat de geheele voorraad van sterken drank, in eenig lokaal ten verkoop voorhanden, de twee liter niet te boven ga, daar toch die bepaling betreft iedere afzonderlijke partij, welke minder dan twee liter bedraagt, en van welke bewezen is dat zij met de bestemming van verkocht te worden in voorraad is. 7 Maart.

— Besluit waarbij met vernietiging van een besluit van Ged. Staten der provincie Overijssel, goedkeuring wordt verleend aan het besluit van den raad der gemeente Zwolle, houdende toekenning eener schadevergoeding wegens het tweemaal betalen van vergunningsrecht. 21 Nov.

Stoomwezen. Besluit houdende wijziging van art. 1 van het besluit van 14 Januari 1897, S. 45, tot vaststelling van eene instructie voor de ambtenaren, bedoeld in art. 7 der Stoomwet (Wet van 15 April 1896, Stbl. n°. 69).* S. 119. 25 Mei.

Successie. Wet tot wijziging van art. 2 der wet van 24 Mei 1897, S. 154, betreffende het recht van overgang van onroerende goederen, nagelaten door niet-ingezetenen. S. 35. 29 Jan.

— Besluit houdende bepaling van den dag waarop de wet van 24 Mei 1897, S. 154, zooals zij is gewijzigd door de wet van 29 Jan. 1898, S. 35, in werking treedt. S. 53. 15 Febr.

Suiker. Besluit tot regeling der voorloopige afschrijving en uitbetaling volgens art. 67 § 8 der Suikerwet. S. 30. 26 Jan.

— Wet tot afschaffing van het uitvoerrecht van suiker in Nederlandsch-Indië. S. 45. 1 Febr.

— Besluit houdende bepalingen omtrent inrichtingen, waarin uit melado, melasse, stroop of andere suikerhoudende zelfstandigheden, suiker wordt afgescheiden. S. 59. 28 Febr.

— Besluit tot aanvulling van het besluit van 5 Augustus 1897, S. 189, houdende bepalingen omtrent afgewerkte melasse en stroop. S. 172. 4 Juli.

— Besluit houdende aanvulling van het besluit van 14 Augustus 1897, S. 194, ter uitvoering van art. 4 der Suikerwet. S. 265. 9 Dec.

Telegraaf. Besluit houdende wijziging van het reglement voor den dienst der Rijkstelegraaf. S. 118. 20 Mei.

— Besluit tot intrekking van het besluit van 16 Juli 1897, S. 166, houdende regeling der voorwaarden, waarop met medewerking der gemeenten, Rijkstelephoonbureelen van het intercommunale Rijkstelephoonnet kunnen worden opgericht en in stand gehouden. S. 191. 22 Juli.

Torens. Missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende bliksemafleiders op torens. 16 Maart.

Tractaten. Argentinië. Wederkeerige uitlevering van misdadigers. S. 29. 26 Jan.

— Portugal. Nota's betreffende de grensregeling op Timor en eenige daarmede verband houdende aangelegenheden. S. 52. 11 Febr.

— Algemeene postvereeniging, gesloten verdragen, overeenkomsten en slotprotocollen. S. 102. 7 April.

— Frankrijk. Uitlevering. S. 113. 2 Mei.

— Duitschland. Additioneele verklaring betreffende de uitlegging der artikelen 32 tot 40 der herziene Rijnvaartakte van 17 Oct. 1868. S. 121. 3 Juni.

— Internationale sanitaire conventie, den 3den April 1894 te Parijs tusschen Nederland enz., gesloten, alsmede der op 30 October 1897 terzelfder plaatse, onderteekende verklaring tot wijziging dier overeenkomst. S. 122. 6 Juni. 194. 4 Aug.

— Internationale sanitaire conventie, den 19den Maart 1897 te Venetië gesloten tusschen Nederland enz. S. 175. 14 Juli.

— Duitschland. Overeenkomst waarbij de regeling van de uitoefening der geneeskunst in de grensgemeenten (Staatsblad 1874, n°. 71), wordt uitgebreid tot de veeartsen. S. 253. 6 Dec.

— Groot-Brittannië. Eigendom en onderhoud van onderzeesche electrische kabels tusschen de Britsche en Nederl. kusten. S. 255. 6 Dec. 270. 21 Dec.

— België. Wijziging van de Postconventie tusschen Nederland en België, van 23 Juni 1892. S. 272. 22 Dec.

Tramwegen. Wet houdende toekenning van een renteloos voorschot uit 's Rijks schatkist ten behoeve van den aanleg van een stoomtramweg van Nijkerk over Barneveld naar Ede. S. 80. 2 April.

Veeziekten. Besluit tot wijziging van het besluit van 10 Juli 1896, S. 104, waarbij nader wordt bepaald, welke ziekten van het vee voor besmettelijk worden gehouden en welke

der, in de wet van 20 Juli 1870, S. 131, genoemde, maatregelen bij het heerschen of bij het dreigen van elke dier ziekten moeten toegepast worden. S. 109. 22 April.

Visscherij. Missive van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende het bijhouden der registers voor de inschrijving van visschersvaartuigen. 24 Juni.

Waterstaat. Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat de verbindende kracht van art. 47, 2°. van het reglement, vastgesteld bij besluit van 13 Augustus 1891, S. 158, zooals het nader is gewijzigd bij besluit van den 23 April 1897, S. 105, ten onrechte wordt betwist op grond, dat hierbij het belang der zalmvisscherij en geen waterstaatsbelang zoude zijn geregeld. 28 Febr.

— Besluit houdende nadere regeling van de jaarwedden van het korps opzichters van den Rijkswaterstaat. S. 60. 10 Mrt.

— Besluit houdende bepalingen omtrent het korps bureelambtenaren van den Rijkswaterstaat. S. 63. 16 Mrt.

Weduwen- en weezenfonds. Besluit betreffende de inschrijving van huwelijken in de registers van het weduwen- en weezenfonds voor de officieren van de landmacht in Nederlandsch-Indië. S. 90. 2 April.

Wegen. Besluit tot vaststelling van eenige bepalingen van politie, betreffende het gebruik maken van wegen, enz. onder beheer van het Rijk. S. 25. 19 Jan.

Zeemacht. Missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende gedeeltelijke overdracht van soldij door personeel der zeemacht. 17 Aug.

— Besluit houdende regelen o. m. betreffende de wijze van werken van den raad, bedoeld bij art. 13 der wet van 12 Juli 1895, S. 104, tot regeling van de bevordering en het ontslag van de officieren der Koninklijke Nederlandsche Marine-Reserve enz. S. 267. 16 Dec.

Zeeweringen. Wet tot voorziening in de verdediging van de Noordzeekust in de provincie Noord-Holland tusschen de Heldersche en Hondsbossche zeeweringen. S. 187. 15 Juli.

Zegel. Besluit tot wijziging van het besluit van 13 Maart. 1844, S. 18, betrekkelijk de wet op het recht van zegel. S. 28. 25 Jan.

Ziekten. (Besmettelijke) Besluit waarbij de wet van 4 Dec. 1872, S. 134, tot voorziening tegen besmettelijke ziekten, van toepassing wordt verklaard op de pest. S. 111. 30 April.

— Besluit tot toepassing der wet van 26 April 1884, S. 80, aangevuld bij de wet van 20 Juli 1884, S. 164, tot vaststelling van buitengewone maatregelen tot afwending van eenige besmettelijke ziekten en tot wering harer uitbreiding en gevolgen. S. 203. 24 Aug.

Zout. Besluit tot aanwijzing van de gemeente Bergen op Zoom als losplaats van ruw zout. S. 64. 18 Mrt.

— Besluit waarbij vrijdom van accijns wordt toegestaan voor zout, benoodigd voor fabrieken en trafieken. S. 202. 19 Aug.